

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЩАСТИЕ СЪДЪРЖАНИЕ

Съборно слово 1941 г.

Възможности за щастие, 24.08.

.....9

Същината на човека, 24.08.

.....25

Тя иде, 25.08.

.....40

Новият път, 26.08.

..... 55

Зората на живота, 27.08.

.....68

Правилно дишане, 29.08.

..... 78

Служение с любов,

31.08.....86

Предназначението на човека, 31.08.

.....95

Прави възгледи, 3.09.

.....107

Гладът, 5.09.

.....

118

Кое не е, 7.09.

.....126

Възелът, 10.09.

.....137

Малкият опит, 10.09.

..... 149

Трите перпендикуляра, 12.09.

.....158

Единственото нещо, 14.09.

.....172

Двама или трима, 14.09.

.....186

Четири положения, 17.09.

.....204

Красивото в живота, 19.09.	216
Царството Божие, 21.09.	223
Знание и сила, 21.09.	230
От север към юг, 22.09.	238
Съборно слово 1942 г.	
Опорни точки на живота, 21.06.	251
Единното и неделимото, 22.06.	256
Възходящият път, 23.06.	263
Живите числа, 25.06.	266
Прилагане на живите числа, 26.06.	270
Новият път, 27.06.	273
Новият свят, 28.06.	277
Космичната Любов, 28.06.	280
Красота и благост, 1.07.	284
Новата култура, 1.07.	285
Красотата на живота, 2.07.1942	289
Дом на блаженството, 3.07.	291
Самовъзпитание, 2.08.	294
Ценни добродетели, 5.08.	307

Наследници на Земята, 9.08.	319
Силните, 12.08.	328
На зазоряване, 16.08.	337
Тайната стаичка, 19.08.	351
Устойчиви връзки, 26.08.	361
Постоянна благодарност, 28.08.	371
Любов и обич, 29.08.	382
Опознаване, 30.08.	397
Добрият живот, 30.08.	415
Смисълът на живота, 20.09.	427
Малки възможности, 20.09.	438
Съборно слово 1943 г.	
Вечното благо, 15.08.	453
Същественото в живота, 15.08.	473
Ден на Любовта, 22.08.	487
Новото в живота, 22.08.	499
Гласът на душата, 23.08.	520
Жилища на човешката душа, 27.08.	533
Раждането, 29.08.	541

Единствената сила, 29.08.	552
Номер първи, 1.09.	564
Проявен и неприявен, 3.09.	579
Блаженствата, 5.09.	587
Новата присадка, 5.09.	597
Възприемане и предаване, 8.09.	610
Хармония в живота, 10.09.	622
Пътят към изток, 12.09.	630
Извор на Любовта, 12.09.	644
Добри плодове, 15.09.	654
Речник на чужди и остарели думи	668
Обяснителни бележки	670

ПРИЛОЖЕНИЕ

668

РЕЧНИК НА ЧУЖДИ И ОСТАРЕЛИ ДУМИ

Атавизъм (лат.) – поява у човека, у животински или растителни видове на белези, които са свойствени само на техни далечни предци, често като уродства

Билион (фр.) – милиард

Благоутробие (ост.) – корем

Вътък – нишки, които при тъкане се преплитат с основата

Гега (диал.) – дълга овчарска тояга с кука в единия край

Гноми – елементарни земни духове според окултната наука

Гъгнив – който говори неясно или заеква

Дармон (диал.) – решето с едри дупки

Дембел (тур.) – мързеливец, ленивец, безделник

Дембелхане (тур.) – място, където живеят дембели

Дилаф (ост.) – дълги щипци за хващане на горещи предмети или за разравяне на огъня; маша

Епитрахил (черк.) – част от свещеническите одежди във вид на широка и дълга лента, която се надява на врата по време на служба

За зор заман (перс., разг.) – трудно време

Кираджия (тур.) – наемател на помещение

Краски (рус.) – цветове

Крина – дървен цилиндричен съд, използван в миналото като мярка за зърнени храни (около 15 кг)

Курна (араб.) – каменно или циментово корито под чешма, където се събира вода за миене

Лигаменти (лат.) – връзки между телесни части; сухожилия

Малджия (ост.) – иманяр

Мангал (ост.) – железен или керамичен съд, в който се поставят разгорени въглища за отопление

Непреривно (рус.) – непрекъснато

Опущение (рус.) – спадане, смъкване

669

Ослица (ост.) – магарица

Остен – тънка тояга с остър железен връх, която служи за подкарване на едър рогат добитък

Пастрок – неистински баща; нов съпруг на майката

Петало (ост.) – подкова

Рошкови – плодове, които се раждали в старо време в Средиземноморието и с които се хранели свинете и сиромасите

Странство (ост.) – чужбина

Тисящи (ст.бълг.) – хиляди

Трен (фр.) – влак

Уд (ост.) – крайник, орган на тяло

Укрухи (ост., библи.) – остатъци, къшеи

Фетишизъм (фр.) – обожаване на неодушевени предмети; прен. прекалено почитане на нещо

Харакири (яп.) – обичай у японски благородници (самураи) да се самоубиват, като разпарят корема си, за да подчертаят своята голяма скръб по нещо, своята невинност, също и по заповед

Чутура (диал.) – дълбок тесен съд от издълбано дърво, в който се чука пипер, жито и др.; прен., ирон. – глава на глупав човек

Щекер (тур.) – захар

Юлар (тур.), оглавник – въже или ремък, с които се връзва добичето през главата

670

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1 Спиритизъм – течение, тясно свързано с религията, чиято главна идея е контактът с душите на умрелите с помощта на медиуми. Модерният спиритуализм се заражда в средата на XIX век в САЩ. За целта се използват карти, ритуали, кълба, вещи на покойния и много други.

2 Закхей – библейска личност от Евангелие на Лука – глава 19: 1-10. Той е началник на митарите. Исус Христос отива

у Закхей и тогава той раздава всичките богатства, които бил придобил чрез тежкото облагане на стоките с данъци, и ги връща на онези, от които ги е заграбил, а сам се обогатява вече със съкровището, което никога не се променя, т.е. с почитта към Бога и с любовта към страдащите събратя.

3 Европейската война – Първата световна война (1914–1918 г.)

4 Епиктет (50–138 г.) – гръцки философ, представител на стоицизма. Произхожда от Мала Азия. Бил роб на богат патриций в Рим, който го освобождава. Ученик на стоическия философ Музоний Руф. Останали са записаните негови "Беседи" и мисли, които стават много популярни в монашеските среди през Средновековието.

5 Евангелисти – под това понятие се разбират църковни общности, възникнали по време или след Реформацията през 16 в. В този смисъл „евангелисти“ е равнозначно на „протестанти“ (протестантски църкви). Протестантизмът е третият голям клон на Християнската църква наред с Православието и Римокатолицизма. Броят на протестантските църковни общности днес е голям и продължава да се увеличава.

6 Методисти – последователи на Джон Уесли (1703–1791 г.) – виден английски духовен деец и теолог, основател на

Евангелисткото религиозно течение Методизъм. Това е движение в рамките на Англиканската църква, което поставя в 671

центъра на идеите си духовното възраждане и чистота, методичността в изучаването на Библията, значението на личното приемане на Христос и на покаянието, ролята на човешката свобода и на отговорността пред Бога. Методизмът обръща внимание върху социалната дейност на църквата. Уесли е проповядвал идеите си в крайните квартали на Лондон, сред бедните, под открито небе и близо до вярващите. Под негово ръководство много методисти заемат важни обществени постове. Смята се, че методизмът оказва влияние на общест-

вото и предизвиква много социални реформи.

7 Баптисти – протестантска общност, създадена през 1671 г. и разпространена предимно в САЩ, Англия и Канада. Спазват съботата като ден на Бога. От тайнствата признават само Кръщение, и то извършено над възрастни, а не над деца, и Причастие. Приемат Светото Писание за единствен източник на вярата.

8 Карузо, Енрико (1873–1921) – италиански оперен певец, един от най-големите тенори в историята на операта. Гастролирал в цяла Европа, но е главен изпълнител на Ла скала и на Метрополитен опера.

9 Акашови записи (санскр.) – информацията за цялата история на Вселената, запаметена в квантовата Λ структура и достъпна за посветените.

10 Паганини, Николо (1782-1840) – италиански композитор и гениален цигулар виртуоз. Прилага неподражаеми новаторски техники при изпълнението си и работи упорито за тяхното усъвършенстване, като свири по 15 часа на ден. Автор е на сонати, на шест концерта за цигулка, на струнни квартети и др. Концертната му дейност из цяла Европа е поредица от триумфи.

11 Страдивариус – цигулки на Антонио Страдивариус (1644-1737 г.) – италиански лютиер и знаменит майстор на струнни инструменти. Създава цигулки, виолончела, арфи и др. Запазени са около 650 инструмента, изработени от него. Те се отличават с изящната си форма и с неповторимата си акустика. Тайната на изработката на инструментите му

672

още не е открита, както и качеството на звука им още не е постигнато от друг лютиер.

12 Сива – Шива е третият бог от хиндуисткия триумвират. Той се състои от трима богове, които са отговорни за сътворението, съхраняването и разрушаването на света. Другите двама богове са Брахма и Вишну. Брахма е създателят на Вселената, а Вишну е властващият бог. Шива има за цел да унищожи Вселената, за да я пресъздаде. Хиндуистите вярват, че неговите разрушителни и възраждащи сили са били използвани точно в този момент, за да

унищожат илюзиите и несъвършенствата в този свят, покривайки пътя с благотворни промени. Според хиндуистките вярвания това унищожение не е случайно, то е градивно. По тази причина Шива е смятан за източник и на доброто, и на злото, той комбинира в себе си много противоречиви сили. Шива има неукротима страст, но понякога той е аскет, пазещ се от човешките удоволствия. Той е наричан „Господарят на танца“. Най-важният му танц е Тандав. Това е космически танц на смъртта, който се е изпълнявал на края на живота, за да разруши Вселената.

13 Кришна – най-ранното споменаване на Кришна като син на Деваки се съдържа в „Чхандогя-упанишада“, където е представен като учен. По-късният бог Кришна е изключително много почитан, смятан е за осма аватара (въплъщение) на бог Вишну. Става популярен от индийския епос „Махабхарата“, част

от който е високо поетичната и философска поема „Бхагавад гита“, която е свещено писание за индуизма. Там Кришна е охарактеризиран като Абсолютен Аз, съкровената същност на всичко живо (Атман), който се проявява в безкрайно множество

форми във Вселената и се въплъщава в човешко тяло винаги, когато е нарушен Божественият порядък на Земята. Кришна разкрива пред своя единствен ученик – Арджуна съкровеното учение за Абсолютното и неговите проявления, духовната отда-

деност на Бога чрез любовта („бхакти“), синтеза на трите пътя на

Йога (на любовта, мъдростта и безкористните действия), както и

множество детайли от духовната наука.

673

14 Юго, Виктор (1802-1885 г.) – френски поет, есеист, писател и общественик от епохата на Романтизма, член на Френската академия. Автор е на световноизвестни романи като „Парижката Света Богородица“, „Клетниците“, „Човекът, който се смее“ и много други. Творчеството му е популярно и оценено високо от всички, но личният му и семеен

живот е поредица от нещастия и страдания. След погрома на Априлското въстание застава в защита на жертвите и издига гласа си срещу насилието и жестокостта на турците, като написва редица статии в печата за България.

15 Милтън, Джон (1608–1674 г.) – английски поет, известен с епическата си поема „Изгубеният рай“. Противник на абсолютната монархия, носител на републикански възгледи и привърженик на либерализма.

16 Шекспир, Уилям (1564–1616 г.) – знаменит английски драматург, актьор и поет от епохата на Ренесанса. Той е собственик на компания за театрални представления, позната и станала популярна под името „Мъжете на Царя“. Автор е на ненадминати по художествено майсторство сонети, трагедии и комедии. През 1599 г. е построен театър „Глобус“, в който Уилям Шекспир е акционер. За представленията си там той пише комедията „Дванадесета нощ“, трагедиите „Хамлет“, „Отело“, „Крал Лир“, „Макбет“, „Ромео и Жулиета“ и др.

17 Питагор (582-496 г. пр.Хр.) – древногръцки математик и философ, създател на окултно-философската Питагорейска школа. Още като младеж се обучава при мемфиските жреци в Египет и във финикийските храмове в Тир и Вавилон. Основава своята школа в Кротон, Южна Италия, около 530 г. пр.Хр. Питагор приема числата като основа на нещата и изследва числовите отношения във всички области на човешкия живот, с тях обяснява и прераждането на душата. Открива т.нар. Питагорова теорема, която гласи, че в правоъгълния триъгълник сборът от квадратите на дължините на катетите е равен на квадрата на дължината на хипотенузата ($a^2 + b^2 = c^2$).

674

18 Толстой, Лев Николаевич (1828-1910 г.) – руски граф, писател, религиозен реформатор, философ, есеист и публицист – убеден пацифист. Отказва се от частната собственост върху земята и имението си, от авторските си права, и работи земеделски труд. Става вегетарианец и пълен въздържател. Новия си религиозен светоглед претворява в романа „Възкресение“. Признат е за един от най-великите писатели на всички времена. Световноизвестни са неговите

романи „Война и мир“, „Ана Каренина“ и „Възкресение“. Той реформира теоретично християнството, което проповядва вяра в богочовека Христос, в неговото възкресение и чудеса, а Толстой утвърждава християнската нравственост, изразена в проповедите на човека Христос. Създател е на религиозно-философско учение толстоизъм за несъпротивление на злото чрез насилие. На 82 години напуска имението си и планира пътуване за България, за да се срещне с Учителя, но умира на малката жп гара Астапово.

19 Мохамед (570–632 г.) – арабски религиозен водач, политически лидер и пророк на исляма. До 40-годишната си възраст живее като светски човек в Мека. Но после започва да се уединява и получава видения от Джибрил (архангел Гавриил), който в продължение на много години разкрива на Мохамед Божието Слово – съдържанието на Корана, което той започва да проповядва публично. Властите го преследват и Мохамед се премества в Медина, където получава признание като пророк на исляма и спечелва много последователи. От този момент започва мюсюлманското летоброене. Мохамед води много войни с редица арабски племена, за да ги приобщи към новата религия.

20 Сократ (469–399 г. пр.Хр.) – древногръцки философ, баща на етиката като морално учение. Не е писал никакви съчинения, но разбиранията му са предадени от неговия ученик Платон. В края на живота си е обвинен в безбожие и развращаване на младежта и е осъден, като сам изпива чашата с отрова. Поставя за основа на учението си Доброто като морален принцип и проповядва развиване на добродетелите, вяра във висшата сила на Бога и мъдро поведение в живота.

675

21 Вашингтон, Джорж (1732–1799 г.) – американски политик и генерал, първият президент на Съединените щати – от 1789 до 1797 г. Вашингтон е бил главнокомандващ на Континенталната армия по време на Войната за независимост, както и председател на Конституционния конвент. Той създава основните принципи на президентската институция в САЩ. След края на конвента Вашингтон убеждава

политиците да приемат Конституцията на САЩ. Той доброволно предава президентската власт, след като управлява два мандата. Посмъртно е наречен „баща на държавата“, често е смятан за най-значимата фигура от „бащите основатели“ на държавата. Столицата на САЩ е наречена на негово име.

22 Пророк Валаам според библейския разказ е проризцател, призван от цар Моав да прокълне израилтяните, разположили стана си в степите около Йерихон и готвещи се за настъпление в Обетованата земя. Тогава ослицата на Валаам видяла ангел, стоящ на пътя с изваден меч, и заговорила с Валаам, след това и сам той видял ангела. По повеление на Бога Валаам не прокълел израилтяните, а три пъти ги благословил и им предсказал победа над враговете. (Числа 22-25). Четирите „притчи“ на Валаам (Числа 23:7-10, 18-24; 24:3-9, 15-24) са най-древните образци на блискоизточната поезия, създадени не по-късно от XI в. пр.Хр. в стила на традициите на вавилонските предсказатели – бару.

23 Александър Македонски (Велики) (356–323 г. пр.Хр.) – владетел на Древна Македония. Един от най-талантливите пълководци в историята, ученик на Аристотел. В рамките на 12 години завладява градовете на Древна Гърция, Персийската империя, Египет и много други по-малки държави в Близкия изток. При смъртта му империята му се е простирила до Индия.

24 Диоген от Синопа (412-323 г. пр.Хр.) – древногръцки философ, последовател на кинизма – учение, което проповядва аскетичен начин на живот, отказване от удоволствията, суетата и излишествата. Живял в бъчва край един храм в Атина. Пръв нарекъл себе си „космополит“, защото се чувствувал

жител не на някой отделен град или етнос, а на целия свят. Когато Александър Македонски се срещнал с него и го запитал с какво може да му помогне, той му казал да се отмести и да не му закрива слънцето.

25 Брама – върховният бог на индуизма, дева на сътворението, създател на Космоса и част от Божествената триица – заедно с бог Вишну и бог Шива. Той е представен като мъж, оцветен в червено, с четири лица и четири ръце, всяка

от които държи част от Ведите.

26 Фарисеи – влиятелна еврейска религиозна общност, аскетична в начина си на живот, състояща се предимно от книжници и свещеници. Всички Евангелия свързват книжниците с фарисеите. Те със сигурност упражняват политическо влияние. Претендират за единствен авторитет относно тълкуването на Мойсеевия Закон, което предизвиква разобличаване от страна на Исус Христос на тяхната показност и външна ритуалност. Точно фарисеите поставят под съмнение авторитета на Христос, търсят начин да дискредитират Неговото учение, както и се обявяват срещу самия Него. Някои от тях обаче, като Йосиф от Ариматея и Никодим, се обръщат към Него, а равинът Гамалиил проявява толерантност към Учението Му. В богословско отношение фарисеите заемат средна позиция между абсолютната предопределеност на човешките действия и независимостта на човешката воля. В известен смисъл те се противопоставят на садукееите, като вярват в задгробния живот, в безсмъртието на душата и във възкресението на мъртвите.

27 Садукееи (от евр.: цадийк – „праведен“) – еврейска религиозна общност, влиятелна по времето на Христос, основното ядро на която се състои от консервативни свещеници и някои заможни аристократи. Едно от мненията свързва садукееите с името на свещеник Садок – третия син на Аарон (братът на Мойсей), но в общността им има и юдеи, които не са потомци на Садок. Историкът Йосиф Флавий, от когото идват някои от сведенията за садукеейската общност, ги определя като група, която не приема Божественото управление

в света, утвърждава човешката свобода и вярва, че душата загива заедно с тялото. Той отбелязва, че те приемат само писаните закони, за разлика от фарисейските предания. В новозаветната книга „Деяния на апостолите“ те са противопоставени на фарисеите: „Защото садукееите казват, че няма възкресение, ни Ангел, ни дух; а фарисеите признават и едното, и другото.“ (Деян. 23:8). Садукееите имат представители в Синедриона – най-висшия юдейски съд.

28 Става въпрос за цар Борис III Сакскобургготски

(1894–1943 г.), който управлява страната ни от 1918 до 1943 г.

Той не се обвързва политически с управлението и с позициите на партиите, извършващи превратите през 1923 и 1934 г., а през януари 1935 г. възстановява действието на

Търновската

конституция, но не и забранените след преврата политически партии. Страната е управлявана с форма на парламентарен мажоритаризъм, контролиран от царя. Въпреки това се провеждат парламентарни избори и съществува легална правителствена опозиция. След началото на Втората световна война Борис III насочва България към сътрудничество с Оста Рим-Берлин-Токио с цел ревизия на несправедливия Ньойски договор. С помощта на Берлин и Москва София успява да си върне от Букурещ Южна Добруджа. През януари 1941 г. царят и правителството на проф. Богдан Филов се съгласяват България да се присъедини към Тристранния Пакт.

През април 1941 г. германските войски атакуват Югославия и Гърция от българска територия, с което всъщност и България става съвоюваща страна. Цар Борис помага за спасяването на българските евреи. Той умира след кратко боледуване на 28.08.1943 г., скоро след като се връща от визита при Хитлер.

Слуховете за смъртта му разказват, че е отровен по нареждане

на Хитлер или на руснаците, но доказателства за това не са намерени. Погребан е в църквата на Рилския манастир.

29 Ганди, Мохандас (Махатма Ганди) (1869-1948 г.)

– индийски адвокат, политик и пацифист. Завършва право в Лондон. По-късно ръководи партията Индийски национален конгрес. Като политически деец става борец за национално освобождение и духовен водач на индийското движение за

независимост, което довежда през 1947 г. до края на британското владичество в Индия. Прекарва дълги години в затвора и получава международна известност със своята концепция за ненасилствени протести за постигане на политически цели.

30 Кортеза – ясновидка от Сливен, открита от д-р Мир-

кович на неговите спиритически сеанси, защото всичките ѝ предсказания се сбъдват. Тя посочва места край Смолянско, където има минерални извори и където хората могат да получат чудодейно изцеление. Кортеза живее бедно, нападана и обвинявана от официалната преса, и изчезва от публичното пространство около 1910 год.

31 Цезар, Гай Юлий (100-44 г.пр.Хр.) – римски пълководец, политически лидер, писател и една от най-влиятелните личности в световната история. Цезар изиграва важна роля в трансформацията на римската република в принципат. Цезар формира неофициалния Първи триумвират, който доминира римската политика за няколко години. Цезар е начело на римската експанзия в Галия, която разширява римския свят до Северно море, а също и на първото римско нашествие в Британия. Разпадането на триумвирата води до срыв в отношенията му с Помпей и Сената. През 49 г.пр.Хр. Цезар започва гражданска война, от която излиза като неоспорим господар на римския свят. След като поема управлението, Цезар започва интензивни реформи в римското общество и държава. Провъзгласен е за пожизнен диктатор и обсебва цялата власт в републиката. Тези събития карат приятеля на Цезар Брут и група сенатори да убият диктатора през 44 г.пр. Хр. Две години след убийството му Цезар е обожествен от Сената.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЩАСТИЕ

Размишление върху стиха: Това е живот вечен, да позная Тебе, Единяго Истиннаго Бога и Христос, Когото си проводил.

Днес всички хора търсят щастието. Каквото и да правят – ядат, пият, дишат, гледат, слушат, работят – във всичко търсят щастието. Някои хора са намерили щастието, а други продължават още да го търсят. Които са го намерили, напуснали са Земята; които не са го намерили, остават на Земята да живеят, докато го намерят. Защо остават на Земята? – Много естествено. Те нямат пари да си купят билет, за да заминат за отечеството си. Значи който е намерил щастието, има възможност да пътува; който не го е намерил, трябва дълго време да работи, за да спечели пари за билет. Ще кажете, че има безплатни билети. Възможно е, но това е противоречие. Обаче зад противоречията се крие реалността.

Това, което човек твърди и отрича, е реално. Казваш, че си здрав, но можеш да бъдеш и болен. Колкото е вярно едното положение, толкова е вярно и другото. Човекът е, който страда и като здрав, и като болен. Следователно човек е проява на реалността. Като здрав той задържа в себе си всичко, каквото има. Като болен той става щедър и раздава от богатството си. В такъв случай добре е от време на време човек да боледува, за да даде нещо от себе си. Най-малкото, което може да даде, това е част от теглото си. Същевременно той споделя част от богатата си с други същества. Съзнанието му се пробужда, той става щедър и започва да дава по нещо на окръжаващите.

Ще каже някой, че не знае тези неща, че не му са известни. Друг пък ще каже, че всичко това му е известно, че всичко знае. Не е важно кой колко знае. Важно е човек да прилага знанието си за всяка възраст на място. Докато сте дете, знанието има отношение към вашето детство; когато

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

10

станете възрастен, знанието има отношение към вас като към възрастен човек; ако сте стар, знанието ви има отношение към вашата старост. Обаче нито знанието на вашето

детство, нито знанието на вашата зряла възраст, нито знанието на старостта ви представляват истинско знание. Който от млад става възрастен и от възрастен – стар, той се намира още в предисловието на живота, в предговора на истинското знание. Младият възприема нещата, възрастният ги изпълнява, а старият оценява. Който не възприема, не е млад; който

не изпълнява, не е възрастен; който не оценява, не е стар. Това са научни истини, които трябва да се докажат. В геометрията има много научни истини, наречени теореми, които се доказват по логически път. Например една от тези теореми е следната: срещу равни страни лежат равни ъгли. Обратната теорема е: срещу равни ъгли лежат равни страни. Както геометрикът изпитва удоволствие, когато докаже известна теорема, така всеки човек е доволен, когато се домогне до щастието.

Днес повечето хора са недоволни, защото не са придобили щастието. Придобиването на щастието не е външен процес, който може да се постигне по механически начин. Щастието се определя от правилното схващане на Божията Любов, Мъдрост и Истина. Щастието се определя от правилното схващане на живота, на знанието и на свободата. На физическия свят щастието зависи от хляба, от водата, от въздуха и от светлината. Без тези елементи няма щастие. Който се смущава, той е лишен от светлина. Който не се смущава, той има светлина, вижда ясно къде върви и не се спъва в пътя си. И да направи някаква грешка, лесно я изправя. Ето защо, за да не прави грешки, човек трябва да ходи постоянно в светлина. Затова именно той се нуждае от знание.

В една от видните американски църкви назначили един проповедник, който още при първата си проповед се прочул и множество народ се стичал да го слуша. Като чували проповедта му, възхищавали се от начина на предаване на Словото Божие и се убедили в неговата сила и мощ. На втората му проповед се стекли още повече хора, но каква била

11
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЩАСТИЕ

изненадата на старите слушатели, като чули да се повтаря

първата проповед. За новите слушатели проповедта била крайно интересна, но старите не чули нищо ново. На третата проповед се явили освен старите слушатели и някои нови, които с удоволствие слушали как проповедникът развивал Словото Божие. Но какво ще кажат онези, които за трети път вече чуват същата проповед? Те започнали да се отегчават, защото слушали все една и съща проповед. Най-после един от тях се приближил до проповедника и го запитал: „Защо държите все една и съща проповед? Докога ще се продължава това?“ – „Докато научите добре всичко, което казах в първата проповед“ – отговорил спокойно проповедникът.

Това значи: музикантът трябва да научи много добре зададената му работа и тогава да пристъпи към нова. Не е лесно да свири човек. Елементарните работи се изпълняват лесно, но колкото по-навътре се влиза, толкова по-големи мъчности се срещат. Следователно, когато разбере добре елементарните неща, човек не трябва да се спира на тях, но да ги замени с нови. За да върви напред, за да замества старото с ново, човек се нуждае от вътрешно самообладание на своя ум, на своето сърце и на силите, които действат в него. Това значи да бъде човек господар на положението, в което се намира. Това значи да бъде господар на себе си, да не се изнасилва. Истински възпитан човек, със самообладание в себе си, е онзи, който не изнасилва очите, ушите, носа, устата, ръцете, краката си, нито тялото си. Ще кажете, че условията на живота са неблагоприятни, че големи мъчности се изпречат на пътя ви. Това е оправдание за неразумния човек.

Разумният се справя с всички мъчности и условия. Той е господар на себе си, понеже е придобил щастието. Разумният е същевременно смел. Без смелост нищо не се постига.

В едно американско село, някъде в Западна Америка, всяка година изпращали нов проповедник, но никой не могъл да остане повече от една година в селото. Защо? – Един от селяните, голям юнак със здрави, мускулести ръце, ставал причина проповедниците да напускат селото. Той не обичал проповедите и за да не се чува Словото Божие в селото му,

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

12

набивал добре новодошлия проповедник. Всеки нов проповедник бивал бит по три-четири пъти през годината, поради което едва се задържал за една година в селото. Така изминали десет години, но нито един проповедник не останал за по-дълго време между селяните. Като чували това, всички проповедници се отказвали да отиват в това село. Обаче един млад, силен и смел проповедник казал: „Аз съм готов да отида в това село да служа на Господа и в Негово име ще се справя със своенравния селянин.“ Като получил назначението си, той се качил на кон и смело тръгнал на път. Още на гарата го посрещнал своенравният селянин и докато се готвел да се хвърли върху проповедника, последният излязъл по-бърз: скочил от коня си, сграбчил го с яките си ръце, повалил го на земята и го набил добре: „Ще помниш кой съм и за какво те бия. Ще ти платя за всички досегашни проповедници.“ След това го завързал с въже и го внесъл в църквата да слуша проповедта му. Като свършил проповедта си, той го развързал, пуснал го на свобода и казал: „Ти опита вече силата на Словото Божие. Ако си готов да получиш същия урок още веднъж, можеш да приложиш стария си занаят – да биеш.“ – „Не искам повече да бия проповедници. Имам желание всеки ден да идвам в църквата, да слушам Божието Слово и да Го прилагам. Благодаря, че ме би, за да ми дойде умът в главата.“

И тъй, ако не можете да се справите с големите и с малките мъчнотии, които ви спъват, вие всякога ще страдате. Ще кажете, че човек не може сам да се справи с мъчнотиите си. Това не е вярно. Който има ум, може да се справи с мъчнотиите; който има сърце, може да се справи със страданията; който има воля, може да се справи с противоречията. За ученика, който иска да учи и да върви в правия път, думата не мога не съществува. Радвайте се, когато се намерите пред невъзможност да решите известни противодействия и мъчнотии. Това значи да опитвате силата на ума, на сърцето и на волята си и постепенно да се калявате. Някой се оплаква, че въпреки желанието му го заставят да

върши някои неща. И това не е вярно. Никоя сила в света не
13

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЩАСТИЕ

може да застави човека да направи това, което не желае. В това именно се заключава неговата сила. По това се отличава човек от Бога, Който може да прави всичко, каквото пожелае. Ето защо не се извинявайте, когато направите някаква грешка, нито обвинявайте другите хора. Човек прави грешки поради известни слабости в себе си. Който търси вината за своите грешки в окръжаващите, във външните условия, той си служи с бялата лъжа.

Някой греши и казва, че му е невъзможно да постъпи по друг начин. И това не е вярно. За онзи, който служи на Бога, всичко е възможно. Който служи на себе си, за него само има възможни и невъзможни неща. Чувате ли някой да казва, че е невъзможно да живее добре, ще знаете, че той служи на себе си. Кажете ли, че може да живее добре, той служи на Бога. Който служи на Бога, той се ползва от чистия въздух, от светлината, от водата, от храната, както и от всички блага на живота. За него няма лоши дни, лоши условия, лошо време. За всеки даден момент той се ползва от благата на живота. Благо за човека е това, което той използва в даден момент. Следователно за човека е важна бучката захар, която той има на разположение, а не сандъците със захар, които се намират в магазините. За човека е реално това, което той може да опита в даден момент, а не милионите блага, които стоят далече от него. Някой се оплаква, че му е дадена малко любов. Любовта не се дава в количества, малки и големи. Тя се определя от способността на човека да я възприема. Способността му пък да възприема или да не възприема Любовта зависи от неговата разумност.

В древността живял един разумен и добър цар, но поданиците му били неразумни и скъперници. Те нямали любов помежду си. Като бил разумен, царят не ги морализирал, но им говорил със символи. На главния площад в столицата той направил една голяма чешма с малък кран; водата била изобилна, но текла по малко, понеже кранът бил тесен. Като се събирали на чешмата да наливат вода, гражданите

постоянно критикували царя си. Те казвали: „Не е умен нашият цар. При такава силна и буйна вода е сложил тол-
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

14

кова малък кран на чешмата, че едва наливаме съдовете си. Защо е направил такава грешка?“ Царят чувал протеста на поданиците си, но мълчал. След смъртта му дошъл неговият син. Първата му работа била да сложи по-голям и широк кран на чешмата, за да тече повече вода. Гражданите били доволни от тази промяна и запитали новия си цар защо баща му ги е измъчвал толкова години с тесния и малък кран на чешмата. Царят им отговорил: „Баща ми взе модел за крана от вашите сърца. Колкото сърцата ви са пускали, толкова и кранът е пускал. Днес, когато сърцата ви станаха по-широки, и кранът се разшири. Третият цар, който ще дойде след мене, ще направи още по-голям и широк кран – в зависимост от вашите сърца.“

Сега и на вас казвам: не чакайте да се подобрят външните условия. Откак светът съществува, условията всякога са били добри, но човек не е готов да се ползва от тях – кранът на сърцето му е тесен, малко дава и малко възприема. Казано е в Писанието, че Бог е направил света за шест дни и за всеки ден е казал, че е добър. За втория ден обаче не е дал мнението си. Защо? – Вторият ден характеризира човека – неговия ограничен ум, неговото тясно и затворено сърце и неговата слаба воля. При тези качества той иска да бъде богат, силен, да стане господар на света. И това е възможно, но не може да се постигне по механически начин. Отвори широко ума си, за да възприемаш изобилно светлина. Отвори широко сърцето си, за да възприемаш изобилно благата на живота и на Природата. Прояви разумната си воля, за да успяваш във всички добри предприятия. Ако очакваш само на външни блага – на богатство, на големи библиотеки, на автомобили и файтони, не само че няма да бъдеш силен и учен човек, но ще умреш с непостигнати желания.

Едно циганче се разболяло и постоянно искало от майка си да му купи малко мляко, едно геврече или някакъв плод. Каквото пожелавало, майка му все отговаряла: „Ще купим,

мама, всичко ще купим. И млечице ще купим, и геврече, и ябълка, и круша, каквото пожелаеш, ще имаш." Дните минавали, детето все пожелавало нещо, но желанията му оставали

15

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЩАСТИЕ

незадоволени. Най-после детето умряло. Като го оплаквала, майката казвала: „Горкото ми детенце, отиде си на онзи свят, но поне си хапна от всичко, каквото пожела.“

Съвременните хора трябва да бъдат разумни, да не си създават ненужни страдания. Например трябва ли човек да страда и да се тревожи от това, че няма шапка? Щом няма шапка, ще ходи гологлав. Лошо ли е да ходи гологлав? – Не само че не е лошо, но даже е хигиенично. Мозъкът не търпи никакви тежести. Следователно шапките, които носите, трябва да бъдат много леки, почти без тегло. Едно време считаха за смахнат, за побъркан всеки, който ходеше без шапка. Обаче днес повечето хора са гологлави и намират, че това е в реда на нещата. Гологлав ли трябва да ходи човек, или да носи шапка на главата си? – За предпочитане е да не носи шапка. Никой не се е родил с шапка. Да носи човек шапка, това е мода. Като разглеждам облеклата на хората и външните им състояния, виждам, че те не са родени такива. Това е резултат на изопачения живот. Да бъде човек здрав, разумен, учен, добър, това е естествено – така е роден той. Да бъде болен, неразумен, нечестен, лош – и това се случва, но то се дължи на изопаченото човешко естество, което се е проявило впоследствие. На Земята човек все ще прояви една опака черта, както дрехата има две страни: лице и опако. Какво представлява опакото и какво – лицето? – Опакото е вътрешната страна на нещата, а лицето – външната. Опакото не е красиво, а лицето е красиво. Има платове с две лица. Откъдето и да ги разглеждате, все са красиви. Ако дрехата ви има две лица, като извехтее отвън, можете да я обърнете и да я носите като нова. Дрехите, с които хората ще се обличат в бъдеще, ще се отличават коренно от сегашните. Те ще бъдат изтъкани от нишките на Божията Любов. Който се облича с такива дрехи, ще бъде свободен, ще носи светлина в ума си. Значи свободен човек е онзи, който е облечен

с дрехата на Любовта. Кога е свободна птицата? – Когато хвърчи. Рибата? – Когато плава. Човекът? – Когато мисли право. Няма по-красиво нещо от правата мисъл. Това значи да бъде човек свободен.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

16

Много хора, светски и религиозни, се запитват къде е Господ. Те искат да Го видят външно, във форма на човек или в друга някаква форма. Бог е навсякъде, във всички форми, във всички видове материи. Ако възприемете съзнателно светлината, тя ще ви открие пътя, по който да вървите, за да намерите Бога. Ако дишате правилно и с любов, ще изпитвате необикновена свобода и лекота в дробовете си. Ако пиете вода с любов, тя ще уталожить жаждата ви и няма да се мъчите. И най-после, ако се храните с любов, всякога ще бъдете сити. Значи Бог е в светлината, във въздуха, във водата и в храната, чрез които ви носи благата на живота. Следователно, ако сте болни и се оплаквате от тъмнина пред очите си, от задуха, от температура, ще знаете, че сте лишени от светлина и от въздух. За да се лекувате, отваряйте очите си, за да приемате повече светлина; дишайте дълбоко, за да приемете повече въздух; пийте вода, за да се отнеме температурата ви; яжте хляб, за да се засилите. Онзи, Който присъства в светлината, във въздуха, във водата и в хляба, ще ви излекува. Ползвайте се от елементите на живота, но умерено. И като болни, и като здрави, не яжте много, за да не изразходвате повече енергия, отколкото трябва.

Като знаете, че Бог присъства навсякъде, правете всичко с любов. Храните ли се, яжте с любов. Каквото пригответе за ядене, за себе си или за своя ближен, да бъде най-хубаво. Само така ще познаете имате ли Любов в себе си. Поканите ли гост в дома си, първо ще очистите къщата си – да светне. След това ще пригответе най-хубавото ядене, ще донесете от някой извор чиста вода, ще проветрите стаите си, да влезе повече въздух. Така ще правите и за себе си, и за своите гости.

Къщата на всеки човек външно и вътрешно трябва да бъде добре осветена, проветрена, измита и наредена. След това ще

сложите на трапезата вкусно и чисто ядене.

Сега всички хора се оплакват от неуспех в живота си.

Много естествено. Те не успяват, защото поддържат два морала: към себе си постъпват по един начин – със снизхождение и любов, а към другите – по друг начин – със строгост и жестокост. Така не се живее. Два момъка се карат за една

17

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЩАСТИЕ

красива мома. Защо? – И двамата искат да я задържат за себе си. Това е криво разбиране на любовта. Човешката душа не се обсебва. Любовта не се обсебва. Защо тези момци не се радват на красивата мома, без да я обсебват? И красотата не се обсебва. Като не разбират законите на Природата, хората се карат, по-силният удря няколко плесници на по-слабия, който отстъпва по необходимост, от страх, а не от съзнание. Всичко, което се върши от страх, не носи щастие. Има смисъл човек да отстъпва, но по принцип, от любов и съзнание.

Ще кажете, че никой не ви обича. Това не е вярно. Преди всичко Любовта принадлежи на Бога, а не на човека. Ако някой ви обича, Бог ви обича чрез него. Той обича еднакво всички души. Ако никой не ви обича, причината за това е в самите вас – затворили сте прозорците си за светлината и за въздуха, затворили сте крановете за благата на живота, чрез които Бог се проявява. Всеки трябва да признае в себе си, че Бог го обича. Вижте колко е красив днешният ден! Слънцето грее, небето е ясно и чисто, въздухът – свеж. Всичко това е дадено за вас – да се радвате и да благодарите на Онзи, Който

ви дава всички блага и казва: „Ако Ме слушате и изпълнявате закона Ми с любов, никакво зло няма да ви засегне. Ако не Ме слушате, ще имате опитността на ония, които воюват днес, и ще Ме познаете такъв, какъвто не трябва.“ Страшно е да познаете Бога по отрицателен път.

Сега, като разглеждам събитията, които стават в света, намирам, че никоя държава няма право да воюва: нито Германия, нито Англия, нито Русия. Кой им е дал това право?

Трима родни братя се бият в дома си. Кой им дава право да се бият? Те се бият без позволение на бащата. За какво

се бият? – За повече земя. Земята е създадена и за германците, и за русите, и за англичаните – за всички хора. Всички народи имат еднакво право на земята. След свършване на войната всички ще разискват върху въпроса кой има най-голямо право в света да владее повече земя. Най-голямо право има онзи народ или онзи човек, който постъпва съобразно с Божиата Любов, с Божиата Мъдрост и с Божиата Истина. С други думи казано: който цени живота, който цени знанието

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

18

и светлината, който цени свободата, той има най-голямо право.

Днес всички хора сме свидетели на големи събития и всеки се запитва кой ще победи. Аз отговарям на зададения въпрос: ще победят онези, които носят в сърцето си Божиата Любов, в ума си – Божиата Мъдрост, а в тялото си – Божиата Сила. Ще победят онези, които изпълняват Волята Божия, които търсят Царството Божие и Неговата Правда, които славят Името Божие. Вярващите са доволни, че поне вярват в Бога. Това не е достатъчно. Вярa без дела е мъртва. Истинската вяра подразбира изпълнение волята на Бога. Няма ли изпълнение на Божиата воля, това е все едно да вярваш в една държава, без да изпълняваш законите ѝ. Истинският вярващ вярва и изпълнява Божиите закони. Той търси Царството Божие и осветява Името Божие.

Ще кажете, че условията на живота са тежки, че мъчно се изпълняват нещата, че старини идват и т.н. Кой е виновен за това? Всеки е бил млад и не е използвал добрите условия. Станал е възрастен и не е изпълнявал законите. Остарял е, но не е оценявал живота. След всичко това търси вината върху себе си. Какво е правил цял живот? Ако беше приложил Любовта, щеше да се подмлади. Ако беше приложил Мъдростта, щеше да стане разумен. Ако беше приложил Истината, щеше да се освободи от ограниченията на живота. Той е живял, без да се подмладява, без да придобива разумността и без да се освобождава и казва, че е на прав път. Не лъжете себе си, не лъжете и другите. Стрежете се към вечно подмладяване, към вечно възрастване и освобождаване, за да вле-

зете в правия път. Стремете се към придобиване на вечната Любов, на истинското Знание, на великата Свобода, за да станете нови хора – хора на Божествения порядък. Внесете този порядък в ума, в сърцето и във волята си. Болни ли сте, страдате ли от разстройство на стомаха, от главоболие, от болки в гърдите, ще знаете, че не сте свободни. Свободата започва от тялото, прониква в сърцето и оттам – в ума, в мозъка. Като обхване физическия човек, свободата влиза в духа и в душата му. Обладан напълно от свободата, човек раз-

19

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЩАСТИЕ

бира вече Божиите закони, прилага ги и се радва и се весели заедно с Бога – своя небесен Баща.

Помнете: Любовта разрешава всички противоречия.

Дойдете ли до нея, знайте, че тя е свещено нещо. Бог е Любов! Следователно гледайте на Бога като на най-великото и съвършено същество в света. Ако мислите, че и Той е като вас, вие приличате на комарите, които мислили, че слонът е подобен на техния цар. Събрали се комарите на конгрес да разискват върху въпроса какво представлява слонът. След дълги доказателства най-после те дошли до убеждението, че слонът е малко по-голям и по-силен от царя им. Така и хората понякога мислят за Бога. Те казват, че Бог прилича на човека, но е малко по-силен и по-голям от него. Човек няма ясна представа за своя велик Баща, Който обхваща всичко във Вселената, Който постоянно бди за него. Щом го види скръбен, Той го пита коя е причината за скръбта му.

Някой ще се оплаче, че скърби, защото няма пари. Чудно нещо, човек, който мисли, че е подобен на Бога, не може да намери пари отнякъде и страда. Защо не отиде при някой банкер да иска пари? Светът е пълен с банкери и касиери. Ще кажете, че банкерите не обичат бедните хора. Не ги обичат, защото много сиромаси са мързеливи и не знаят как да искат. Те отиват при банкерите с мисълта, че са длъжни да им помагат. Който иска пари или някаква помощ, трябва да е готов на всякакви услуги, да се отнесе братски към онзи, от когото иска нещо. Защо да не се отнесе с него като със свой брат? Защо да не се вгледа и в неговите нужди и да му

се притече в помощ? Когато иска нещо, човек трябва да бъде готов да дава. Ако нямаш пари, имаш сърце, имаш и ръце да работиш.

Религиозните и вярващите очакват Христос да дойде втори път на Земята, за да им помогне. Те ще останат излъгани в очакванията си. Христос втори път няма да дойде на Земята. Защо? – Защото пак ще Го разпнат. Казано е, че Христос ще дойде от облаците, придружен с ангели. Това значи, че Христос ще дойде в умовете и в сърцата на хората като Светлина. Ангелите, които ще Го придружават, пред-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

20

ставяват Мъдростта и Любовта, с които ще бъде изпълнен. Христос ще дойде само за онези, които имат знание и светлина, за да разбират законите на Разумната Природа.

Мнозина се запитват какво трябва да правят, докато дойде Христос на Земята. Ще работят, за да се приготвят. Какво прави онзи юнак, на когото предстои борба с противника му? – Упражнява се, за да развие мускулите си, за да излезе победител. Мъчнотиите, противоречията представляват неприятелите на човека. За да се справи с тях, той трябва да се упражнява, да развива силата си. Трябва ли да се

обезсърчавате и обезверявате от мъчнотиите си? Те могат да ви повалят на земята, но вие пак ще станете и ще работите, докато се справите с тях.

Двама американски борци се борили. Един студент гледал как се борят и казал една обидна дума по адрес на един от борците, който се приближил до него, ударил му една плесница и го повалил на земята. Студентът разбрал, че има работа със силен човек, затова станал от земята, без да роптае. Обаче в него се зародило желание да разбере как този борец е развил такава голяма сила и тръгнал след него. В скоро време той влязъл в следите му и разбрал по какъв начин е работил, колко време се е упражнявал, за да се прослави като голям борец. Десет години работил студентът и когато дошъл до положение да вдига с едната си ръка един кон с кончето му, явил се пред бореца и го запитал:

„Познаваш ли ме кой съм?“ – „Не те познавам.“ Студентът вдигнал бореца във въздуха, обърнал го с главата надолу и пак го поставил на земята. След това му казал: „Аз съм онзи, на когото преди десет години ти удари една плесница и ме повали на земята.“ – „Признавам те сега за мой учител“ – отговорил борецът.

Трябва ли съвременните хора да се оплакват от мъчнотиите си? Какъв човек е този, който от мъчнотиите и негодите не може да развие такава сила, че да ги хвърли във въздуха, да ги обърне с главата надолу и да им покаже кой е? Обърнете мъчнотията си с главата надолу, кажете ъ, че вие сте онзи студент, с когото преди години тя си е играла като

21

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЩАСТИЕ

с дете, поваляла го е на земята, но днес вече той е силен и тя не може да си играе с него. При това положение мъчнотията ще отстъпи и ще ви признае за свой господар. Ще кажете, че не знаете как да развивате силата си, за да се борите с мъчно-

тиите. Това е тайна, но ако ме слушате, аз мога да вдигна малко завесата на тази тайна. Тя се заключава в следното: да любите и да ви любят. Ако не можете да любите и ако никой не ви люби, мъчнотиите всякога ще ви повалят на земята. Обаче докато любите и докато ви любят, никаква мъчнотия не може да ви победи.

Хората се поддават на мъчнотиите си, защото не вярват в Любовта, и казват, че Бог ги е забравил. Наистина, Бог ли ги е забравил, или те са Го забравили? Какво ще кажете за онази жена, на която мъжът прекарва по цели нощи в кръчмата и пие за наздравица на този и на онзи? Тя ли е забравила мъжа си, или той нея? Тя седи у дома си и го чака, а той забравя, че има жена, и се весели в кръчмата с приятели. Това удоволствие нищо не допринася – не само че не донася никаква полза на човека, но отнема от него всичко. От това удоволствие човек губи възможностите на своя ум и на своето сърце. Той губи силата и красотата на тялото си. Да се удоволства човек, това значи да злоупотребява с благата на Природата. Само едно удоволствие се позволява на човека: да дава на бедните

част от своите блага. Срещнете ли някой беден, гладен, нещастен човек, повикайте го у дома си и му сложете ядене, да се нахрани добре. Като яде с апетит, вие имате право да седнете срещу него и да изпитвате удоволствие, че той яде, задоволява глада си и чувства благодарност към Онзи, Който се е проявил чрез вас.

Съвременните хора са крайно неблагодарни. Бог им е дал хиляди блага, всеки момент задоволява нуждите им, и пак са недоволни. Защо? – Липсва им нещо съществено. Някой се оплаква, че няма дрехи, но и след като получи дрехи, пак е недоволен. Друг се оплаква, че възлюбената му не го обича. Той ѝ дава подаръци, купува ѝ всичко, от което има нужда, но тя пак е недоволна. Защо? – Защото вътрешно не е задоволена. Едно ще знаете: външно човек не може да

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

22

се задоволи. Каквото и да прави, каквото и да му давате, все ще бъде недоволен. За да бъде доволен, човек трябва да даде път на Божественото в себе си, да намери истинската Любов. Това значи да освети Името Божие в ума, в сърцето и във волята си, да освети Името Божие чрез цялото си тяло. И тъй, като осветява Името Божие, човек се домогва до щастието, което търси. Това се постига с абсолютна вътрешна чистота, със светлина на ума и с топлина на сърцето. Само по този начин човек придобива истинското знание. Може ли да благодари за всичко, което му се дава, човек е осветил Името Божие в себе си и съзнава, че Бог живее в него и той – в Бога. Щастие е да срещнете такъв човек. Той разбира и хората, и животните, и знае как да постъпва с тях. Преди години срещам един човек, който кара товар с кон, но толкова много е натоварил коня си, че последният едва върви. При това пътят не е равен, но се издига нагоре. Поглеждам господаря на коня, гледам коня, виждам, че работата не върви. Конят се обръща към мене, иска да ми каже, че напразно го бие господарят му. Пътят е стръмен, товарът е голям – мъчно се възлиза нагоре. Конят има желание да послужи на господаря си, но условията са трудни. Спирам се при господаря и не го морализирам, но казвам: „Знаеш ли, че твоят кон е много

хубав? Той е особена порода. При това той носи щастието ти. От него зависи да бъдеш щастлив или нещастен. Докато той е при тебе, щастието ще влиза в дома ти. В който ден го изгубиш, щастието ще те напусне. Както виждам, ти си го натоварил много. Извади половината товар, да му бъде по-леко. Като пренесе една част, върни се за останалата. Така и конят ти ще бъде здрав, и ти ще бъдеш щастлив." Като му поговорих, той се позамисли и отговори: „Прав си, господине, аз съм малко груб, непросветен човек. Виждам, че злоупотребявам с добичето си." След тези думи той се приближи до коня, поглади го по главата и започна да го разтоварва. Следователно, ако искате да помогнете на някого, обикнете го. Човек страда, бият го, защото няма кой да го обича. Щом някой го обикне, веднага страданието му изчезва. Ако влезете в един дом и видите, че мъжът бие жена си,

23

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЩАСТИЕ

не вземайте нейната страна, нито морализирайте мъжа, но обикнете жената. Щом я обикнете, мъжът ще измени отношенията си към нея. Ако пък жената се отнася зле с мъжа си, обикнете мъжа. Където е Любовта, там няма условия за изтезаване. Никой не може да изтезва човека, когото Бог обича. Кой може да бие разумния човек? Той стои далече от злото и оттам се разговаря с него. Една хрътка гони заек. Заекът бяга пред нея и успява да се качи на една голяма канара. Хрътката го гледа отдолу и му казва: „Слез от канарата да си поговорим." – „Каквото искаш да ми кажеш, кажи ми го отдолу, аз ще те чуя." – „Искам да ти кажа, че бягаш силно, добър бегач си." – „В бягането е моето спасение." – „Слез при мене да се надбягваме." – „Не искам, тук ми е добре. От тази канара крачка надолу не слизам." Както виждате, заекът постъпва добре. Ако се поддаде на ума на хрътката, кожата му ще одерат.

Сега и на вас казвам: за да не одерат кожата ви, работете върху ума си, да придобиете повече светлина. Работете върху сърцето си, за да го направите благодарно. Развивайте волята си, за да помагате на всички, които срещате на пътя си. Виждате, че някоя мравка се дави – хвърлете ѝ едно листче,

за да се качи на него. Едно цвете е изсъхнало – полейте го. Няколко клони са се преплели – разплетете ги. Една река се е подпушила – извадете камъните, изчистете тинята, за да си пробие път реката и отново да потече. Гледайте на света като на бащин дом. Знайте, че всичко, каквото срещате на пътя си, има отношение към вас. Бъдете изправни в отношенията си към всички същества, за да бъдете щастливи.

Как се постига щастието? Какви са възможностите за човека да бъде щастлив? – Не се иска много от него, за да придобие щастието. Хубавият светъл ден, който имаме днес, показва какво трябва да прави човекът. Отвори сърцето си, за да потече през него Божията Любов – не капка по капка, но изобилно. Сложи на сърцето си голям златен кран, през който да тече Любовта изобилно, за да се ползват всички. Обърни нова страница на книгата си и започни да пишеш със светлината на ума и с топлината на сърцето си. Обичай, СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

24

както Бог обича! Люби, както Бог люби! Когато имаш нужда от Него, моли се от сърце! Всяка молитва и всяка благодарност, които излизат от дълбочината на сърцето, са всякога приети. Бог чува и най-малкия зов и му отговаря.

Христос казва: „Ако имате любов към Мене, опазете Моите заповеди.“ Желая ви да проявите любовта си към Бога, за да разширите сърцата си, да просветите умовете си, да станете свободни. Любовта е единствената сила, която може да освободи човека от негодите и мъчнотиите му. Любовта е единствената сила, която примирява хората и народите помежду им. Идва Любовта, която ще внесе мир в света. Днес народите се бият, но мирът идва вече в света. Няма да се мине много време и мирът ще дойде. Ново съзнание ще придобият хората и ще разберат, че Бог е дал на всички хора еднакви права. Изпълнявайте Божията воля с любов и съзнание.

Желая на всички да придобиете характера на златото – да не се окислявате. Желая ви да придобиете свойствата на диаманта – да пречупвате добре Божествената светлина.

24 август, 5

СЪЩИНАТА НА ЧОВЕКА

Днес всички хора се запитват какво всъщност е човекът. Всеки иска да знае нещо определено за същината на човека, но малцина имат ясна представа за себе си. Много определения са дадени за човека, за неговото предназначение, но всички са временни, преходни. Те не изнасят нещо съществено. Някои казват, че човек е същество, което мисли. Нима другите същества не мислят? Не е само човекът, който мисли. Според мене няма същество, което да е свързано толкова тясно с материята, както човекът. В този смисъл човек свързва материалния свят с духовния. Човекът е мост, по който трябва да минат съществата от висшите светове, за да слязат в нисшия свят. По този мост се качват съществата, за да отидат във висшите светове.

Човек е най-красивият мост на Земята. По-красив мост от него няма. Като уподобяваме човека на мост, някои са недоволни и казват: „Дотам ли дойдохме, да ни считат за мостове?“ Да мислиш, че мостът е лошо нещо, това значи да не разбираш живота. Нима бащата не става мост на детето си? То се качва на гърба на баща си, който се радва, че детето му си играе с него. Защо бащата не се качва на гърба на детето си, а детето се качва на гърба на баща си? – Защото бащата е силен, а детето – слабо. Значи силният се впряга на работа, а не слабият. Всеки човек не може да стане мост. Само силният изпълнява тази тежка работа – да минават по него хора, коли, автомобили и т.н.

Да се върнем пак към щастието, към което всеки човек се стреми. За да придобие щастието, човек се нуждае от отличен ум, отлично сърце и отлична воля. Естествено е всички да се стремят към щастието, понеже то съдържа благата на трите свята: на физическия, на духовния и на умствения, или Божествения. Значи ние придобиваме благата на живота чрез ума, сърцето и волята. Чрез тези елементи именно човек

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

26

взема участие във всяка Божествена дейност. Чрез тях Бог се проявява по Божествен начин. Значи човек е същество, чрез което Бог се проявява по особен начин. Преди човека никой

не е знаел какво нещо е Любовта. Тя е била непонятна за съществата, които стоят по-долу от човека.

И тъй, новата епоха в света започва с появяването на човека, заедно с когото идва Любовта като фактор в Битието. Казано е в Писанието, че Бог направи Земята и небето, но Земята беше неустроена и пуста. Бог започна да я устройва с любов. Всички същества започнаха да надникват към Земята, за да разберат какво представлява Любовта. В бъдеще и най-възвишените същества ще слизат на Земята, за да видят какво нещо е Любовта. Те ще изучават Любовта от проявите на хората. Това не значи, че Любовта не се проявява и в другите светове. Бог е навсякъде, значи и Любовта е навсякъде, но на Земята тя се проявява по особен начин, поради което може само тук да се изучава. Може ли детето, което е в утробата на майка си, да познае нейната любов? В утробата на майка си детето е ограничено като затворник. Ръцете и краката му са свити, главата му е обърната надолу. То стои там девет месеца, само мълчи и се чуди каква е тази майка, която може така да го ограничава, да не му дава възможност да каже една дума. Майката казва: „Ще мълчиш и няма да си даваш мнението, няма да ме критикуваш. Аз зная какво правя. Когато трябва да проговориш, аз ще те освободя.“ Щом се роди детето, майката казва: „Сега имаш право да кажеш една дума – ва.“ Първият звук, който издава детето, показва, че то излиза от затвора, свободно е вече и започва да диша. С първия звук – ва, с първото заплакване, детето приема въздух и започва да мисли. Майката го кърми вече и постоянно коригира неговите криви мисли. Тя му доказва, че не е груба, както първоначално то е мислело за нея, докато е било в утробата ѝ. Тя го кърми, къпе, повива и му доказва, че храни най-добри чувства и желания към него.

Днес всички хора на Земята са притиснати и ограничени като нероденото още дете и мислят, че Бог се е опълчил против тях и без причина ги поставя в мъчнотии и препят-

27

СЪЩИНАТА НА ЧОВЕКА

ствия. Каквото и да правят, колкото и да роптаят, друго положение не могат да заемат. Защо? – Защото не е дошъл още

деветият месец. Може би след няколко години хората ще се родят, но сега още не са родени. Аз давам срок десет години, докато бялата раса роди. Детето, което ще се роди, ще бъде дете на шестата раса – човекът на Любовта. Детето на бялата раса беше човекът на мисълта, а след десетина години ще се роди новият човек – човекът на Любовта. Много баби се приготвят да бабуват на това дете, за да не се осакати. Какво е предназначението на сегашния човек? – Да бъде мост, връзка за минаване на Любовта. Радвайте се, че сте мост за Божията Любов, защото вашият живот ще се осмисли. Какво по-голямо благо можете да очаквате от това – да се изяви Божията Любов чрез вас! Христос казва: „Както Ме Отец възлюби, така и Аз ви възлюбих.“ Следователно Христос дойде на Земята да изяви Божията Любов. И ние дойдохме на Земята да изйвим Божията Любов. Това е нашето предназначение. Ако и вие не изявите Божията Любов, нищо не можете да научите. Любовта ще остане за вас така неразбрана, както е било преди слизането ви на Земята. Да разберете Любовта – това значи да принесете най-разумната жертва. Думата жертва не подразбира страдание. Да се пожертваш, това значи да придобиеш най-голямото знание в света. Христос се жертва и нищо не изгуби. Не само че нищо не изгуби, но придоби най-големите блага в света. Той придоби любовта на човешките души. Когато всички хора дойдат до положението на Христос и приемат Неговата жертва, те ще бъдат истински Христови последователи. Днес няма още истински християни, понеже всички хора не се жертват, както Христос. Днес огънят е запален частично, но един ден, когато се разгори в пълнотата си и обхване целия свят със светлината и топлината си, както днешният ден е ясен, светъл и топъл, тогава ще имате ясна представа за Любовта.

Съвременните хора живеят под голям страх: лягат, стават, раждат се, умират – от всичко се страхуват. Влюбват се, разлюбват се, пак се страхуват, а след всичко това мина-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

Любовта, понеже няма да умират. Сегашните хора умират по единствената причина, че умът им е в стълкновение със сърцето, а сърцето – с Божията воля. Следователно те сами се разрушават. В материално отношение човек изразходва повече енергия, а придобива по-малко; в сърдечно отношение изразходва повече, придобива по-малко; и в умствено отношение изразходва повече, придобива по-малко. Като дойдат старини, човек губи интелигентността си и казват за него, че е изветрял. Като престане да чувства, както в младите си, казват, че е отслабнал, изгубил е силата си. Силен човек е онзи, който е пестил енергиите на тялото си, който е придобивал повече, а е изразходвал по-малко. Ето защо от всички се изисква да прилагаме икономията в живота, да пестим богатата, които ни са дадени, да не изразходваме повече, отколкото трябва. В това се заключават безсмъртието и продължителният живот. Който уравнисява сметките си, който не изразходва повече енергия, отколкото придобива, във физическо, духовно и умствено отношение той може да се радва на дълъг живот.

Мнозина мислят, че лесно се постига безсмъртие и дълъг живот. За да придобие дълъг живот, човек трябва да е минал през специална школа, за да се научи как да живее. Много теории съществуват за живота, много е говорено как трябва да се живее, но човек не е дошъл още до истинското понятие какво всъщност представлява животът. Докато нямате ясна представа за живота, каквито и теории да си създавате, нищо не можете да постигнете. Каква теория ще създадете за светлината, ако нямате органи, с които да я възприемете? Каква теория ще създадете за храненето и за дишането, ако нямате органи, чрез които да възприемате храната и въздуха? Щом имате очи, уши, дробове, стомах, вие можете да си създадете каквито теории искате за светлината, за звука, за въздуха и за храната.

И тъй, животът е основа на нещата, откъдето човек събира фактите, изучава ги поотделно, съпоставя ги и така създава науката. Като обобщава фактите, науката вади заключения

29
СЪЩИНАТА НА ЧОВЕКА

чения, които оформя като закони и принципи. Въз основа на законите се създава философията, защото тя се занимава с принципите на нещата. Много хора философстват, но това не е философия. Има смисъл да философстваш, но когато за основа имаш неопровержими факти, които нито можеш да отречеш, нито можеш да доказваш. Що се отнася до истината, може да се спори върху нея, но фактите изключват всякакъв спор. Как ще спори човек върху факта дали е роден във формата на човек, или в друга някаква форма? Човекът е човек, друга форма не може да има. Как ще спори волът дали е роден вол, или в друга някаква форма? Достатъчно е да го погледнете, за да кажете, че е вол. Че е вол, това е факт,

който не може нито да се отрича, нито да се потвърждава. Фактите не се изменят.

Истината пък е метод, който освобождава човека от всички преходни и временни схващания и тълкувания за създаването на Битието, както и за създаването на мъжа и жената. Много теории съществуват за създаването на първите човеци, но нито една от тях не е абсолютно вярна.

Например мнозина поддържат теорията за създаването на Адам от пръст, а на Ева – от реброто му. На Ева, специално на жената, приписват вината за първия грях, поради което нея държат отговорна за нещастията на човечеството. Зад жената стои мъжът, който пожела да има другарка. Жената нямаше желание да дойде на Земята, но мъжът я извика преждевременно. Когато всички животни минаваха пред Адам, за да им даде имена, той видя, че те бяха две по две – другар и дру-

гарка. Тогава Адам се обърна към Бога с думите: „Господи, на всички животни си дал другарка; аз останах сам, няма с кого да споделя нещо, няма кой да влезе в положението ми и да ми помогне.“ Тогава Бог видя, че не е добре човекът да бъде сам, и му даде другарка. Обаче след грехопадението Адам изми ръцете си с жената и каза: „Господи, жената, която ми даде, стана причина да сгреша.“

Съвременните мъже и жени се обвиняват взаимно за грешките си. Когато мъжът греши, обвинява жената; когато

жената греши, обвинява мъжа. Тя казва: „Ти си виновен за
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

30

моето слизване на Земята. Аз сама нямах желание да дойда, ти ме изиска от Бога.” Какво ще каже мъжът за себе си? По чие желание дойде той на Земята? Наистина, ако разглеждате пътя на жената, той представлява живота на човека в миналото му: както е живял той, така е създадена тя. Жената е резултат на човешкия живот, специално на този на мъжа, понеже от него е излязла. Въпреки това мъжът е недоволен от жената, но и жената е недоволна от мъжа. Жененият мъж се оплаква, че не е попаднал на добра жена; нежененият пък съжaliaва, че Господ не му е дал жена. И единият, и другият съжaliaват за нещо.

Като разглеждам човека биологически, виждам, че той едновременно е и мъж, и жена. Дясната половина на човека е мъжка, а лявата – женска. Дясната му страна има повече прави линии, а лявата – повече криви. Има жени, които нямат нищо женствено в себе си. Изобщо жената трябва да се създава отсега нататък. За да облагороди човека, Природата е подложила жената на такива изпитания, на каквито никое друго същество не е поставено. Знаете ли какво представлява бременността на жената? Цели девет месеца да носиш един плод в утробата си! Знаете ли през каква дисциплина, през какви терзания минава жената през това време? Мъчнотиите, през които жената е минала, са развили в нея и добри, и лоши черти. Например тя има способност да събира материални блага. Ако работите на някого не вървят добре, нека се ожени.

За няколко години къщата му ще се напълни. Жената събира оттук-оттам и в скоро време ще натрупа голяма покъщнина. Но същевременно тя може и да изнася. Дайте ѝ пълна къща със стока – в скоро време тя може да я изпразни. Жената е любопитна, тя обича да изследва нещата до дъното им. Не е лоша черта любопитството, но има опасни страни в него. Ако не разбира някои неща, тя се поставя на хлъзгав път. И мъжът може да бъде любопитен, както жената. Един учен човек отишъл в един град в България да държи сказка по

спиритизма¹. Много хора отишли да го слушат. Между тях се намерил един господин, който не разбирал въпроса научно, но отишъл от любопитство да слуша. Като чул сказката, той

31 СЪЩИНАТА НА ЧОВЕКА

се приближил до сказчика и тихо му пошепнал: „Голям вагабонт си – лъжеш хората, говориш неверни работи.“ Сказчикът помислил, че ще чуе похвали от този господин, но останал изненадан от това, което той му пошепнал на ухото. Според мене и двамата са на крив път: който поддържа мисълта, че съществува друг свят, без да е ходил там, не говори истината. Без да иска, той си служи с неверни факти. Но и онзи, който отрича съществуването на друг свят, без да е ходил там, не говори истината. Друг е случаят, ако човек е проверил фактите, които изнася пред хората. Тогава той е сигурен в думите си и може да каже: „Има неща, които са верни и доказани за мене, независимо от това, дали са верни за другите. Например ако аз съм разположен или неразположен, това не показва, че цялото човечество се намира в същото състояние; ако аз съм свободен или ограничен, това не показва, че и другите хора са в същото положение.“

Това са частични неща, които не се отнасят до общото положение на работите. Ето защо, стане ли въпрос за онзи свят, за Бога, човек трябва да има ясна представа за това, което поддържа или отрича. Ако ти не виждаш Бога в светлината, която възприемаш през очите си, никъде не можеш да Го намериш. Когато възприемаш светлината и чрез нея виждаш красотата на външния свят, ти изпитваш радост и приятност. Когато видиш красива мома или красив момък, приятно ти става. Ти се радваш, че Бог е създал такива красиви форми. Има ли нещо лошо, ако момък обикне една мома? Ще каже някой, че момъкът е направил някакво престъпление. В Любовта няма престъпления. Престъплението е в неоченяването на Любовта. Като не могат да я оценят, хората казват, че е престъпление мъжът да обича две жени или жената да обича двама мъже. Странно е да се говори по този начин в XX век!

Сега аз не говоря за морала на съвременния човек,

който може да заколи една, две, три и повече кокошки и да ги изяде. Аз имам предвид новия морал, според който човек трябва да нахрани кокошките си и да ги пусне да си живеят свободно в гората. Престъпление ли е това?

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

32

Престъпление ли е да обичаш и мъжете, и жените, без да задържаш любов та им за себе си? Престъпление е, когато обичате човека и задържате любовта му само за себе си. В този смисъл казвам: мъж, който не може да обича всички жени чисто, безкористно, не е мъж; и жена, която не може да обича всички мъже чисто, безкористно, не е жена. Такъв е Божият закон. Дали на вас това ви е приятно, или на мене ми е неприятно, това нищо не значи. Такава е истината. Бог обичавсичко, което е създал, а човек ще дойде да прави избор какво може да обича и какво да не обича, кое е било направено добре и кое – зле. Бог одобрява Своите дела, а човек ще критикува, че това или онова не било направено добре. Като не го одобряваш, направи ти нещо по-добро! Ако не можеш, по-добре мълчи. Тази теория не била права, онази не била права; нова теория трябвало да се създаде, да измести старите. Ще чакаш, докато всяка теория свърши работата си. Като си впрегнал воловете си, ще чакаш да свършат работата вместо тебе. Те ще орат, а ти ще почиваш. Като свършат работата, тогава ще говориш.

Широта се иска от човека – широта в ума, в чувствата, в постъпките. Като говориш, чист ще бъдеш; като мислиш и чувстваш, чист ще бъдеш. Единственото нещо, което животът изключва от себе си, това са белите и черните лъжи – сянка не се допуска от тях. Човек може да направи някаква грешка, но трябва да се пази да не внесе лъжата в мислите, в чувствата и в постъпките си. Съвременното човечество трябва да отхвърли лъжата от себе си във всичките ѝ форми – не по закон, но по съзнание и любов. И мъже, и жени – всички трябва да се освободят от лъжата. Абсолютно никаква лъжа не се позволява, бяла или черна. Ако мъжът на някоя жена обикне друга, жена му трябва да покани съседките си на угощение и да каже: „Радвам се, че мъжът ми обикна друга

жена.“ Ако обикне трета някоя, да даде второ угощение. Нека се радва, че сърцето на мъжа А се разширява, приема и другите жени като свои дъщери – с всичката чистота и безкористие.

33

СЪЩИНАТА НА ЧОВЕКА

Ще кажете, че ако се постъпва по този начин, светът ще се развали. Какво е станало със света досега, в чистота ли живеят сегашните мъже и жени? – Външно, пред хората, се пази някакъв морал, някакво външно благоприличие, но вътрешно не се пази никакъв морал. Дойдем ли до Любовта, мъжът трябва да вижда в жената своята възлюбена сестра, жената пък трябва да вижда в мъжа своя възлюбен брат. Под думите „брат и сестра“ в ограничен смисъл разбирам хора от една кръв, родени от една майка и от един баща. Под думите „възлюбен брат и възлюбена сестра“ разбирам души, произлезли от Бога, които имат еднакви права. И жената иска да обича, както и мъжът. Тогава и мъжът трябва да се радва, когато жена му е обикнала друг мъж освен него.

Следователно всички хора трябва да дадат път на Любовта във всички нейни възвишени и красиви прояви. Само по този начин човек може да се подмлади и да придобие безсмъртие. Ако направите една грешка, не се осъждайте, но изправете грешката си. Най-малката грешка, която направиш, подразбира най-малкото добро; изправянето на грешката пък подразбира двойно добро. Значи направената грешка е едно добро, а изправянето на грешката е двойно добро. Грешката се допуска в живота, за да се удвои доброто в човека.

Казано е в Писанието: „Когато Духът Свети дойде, ще те научи да уважаваш, да почиташ и цениш с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичкия си дух това, което Бог е направил.“ Това и Христос го е знаел, затова е казал: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила.“ Всички хора искат да ги обичат. Няма човек в света, който да не иска да бъде обичан. Който иска да бъде обичан, трябва да носи Божествения образ в душата си. Който носи Божествения образ в себе си, не може да не бъде обичан. Това е Божествен

закон. Всички искат да бъдат обичани чрез Доброто. Никой не може да ви обича заради доброто. Доброто не е нещо материално, то е извод на Любовта. Доброто е приложение на Любовта в материалния живот. Който може да приложи Любовта във физическия свят, той е влязъл в областта на

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941
34

Доброто. В този смисъл Доброто не се дели от Любовта – те са неделими. Човек не може да каже, че е направил добро, но може да каже, че е приложил Любовта в доброто.

Първото нещо, което се изисква от жените, е да дават свобода на мъжете, да не ги поставят на изкушения. Когато жената види, че мъжът ѝ говори с друга жена, веднага започва да се съмнява в него и изпада в изкушение. Щом изпаднат в изкушения, и мъжът, и жената правят грешни заключения и се поставят на хлъзгава почва. Когато жената види, че мъжът ѝ говори с друга жена, защо не допусне, че тя е неговата сестра? И когато мъжът види, че жена му говори с друг мъж, защо не допусне, че той е нейният брат? Ако приемате, че всички хора са направени по образ и подобие Божие, защо допускате престъплението помежду си? Престъпно ли е мъжът да говори с чужда жена и жената – с чужд мъж? Престъпление ли е мъжът да говори с жена, която е направена по образ и подобие на Бога? Престъпление ли е жената да говори с мъж, който е направен по образ и подобие Божие? В Битие е казано, че Бог направи човека по образ и подобие Свое, мъжки и женски пол ги създаде. Ние не говорим за Ева, която беше направена от реброто на Адам, но говорим за първия Адам и за първата Ева – и двамата – Божествени човеци, които сега слизат на Земята като представители на шестата раса.

Вие трябва да бъдете готови да приемете предците на човечеството, които идват вече в света. Това е Христос, Когото всички очакват. Някои Го очакват да слезе от Небето, придружен с ангели, но въпреки това те се страхуват от идването на Христа. Те казват: „Страшен плач и вик ще бъде при слизането на Христос на Земята.“ – Никакъв плач и вик няма да се чува. Всички говорят за второто пришествие. Страшно

нещо е второто пришествие, наистина, но не трябва да се говори за него. Ако искате да говорите за нещо, говорете за вселяването на Бога между хората. Казано е в Писанието: „Ще се вселя между хората. Те ще Ми бъдат народ, Аз ще им бъда Бог. Ще ги напиша на ръката Си и всички, от малко до голямо, ще Ме познават.“ И тогава Бог, Който е Любов, ще

35

СЪЩИНАТА НА ЧОВЕКА

се разкрие в нас и ще ни даде онази свобода, която търсим. Бог е създал вече новата епоха, но ние трябва съзнателно да влезем в нея и да я възприемем.

Давид казва: „Господи, не отнемай светия Си Дух от мене.“ Какво ще спечели човек, ако изгуби Божествения Дух? Какво ще спечели човек, ако изгуби Божественото благословение? Сега ние сме призвани да участваме в една епоха, когато всичко старо се руши и новото се създава; когато навсякъде срещате недоразумения, страдания, обезсърчавания, обезверявания – никъде никаква светлина! Какво по-велико благо за човека от това – в този мрак и безнадеждност да види отворена цялата Вселена пред себе си, да види благословието, което Бог изпраща към човеците? Днес всички хора са призвани да се родят отново. Казано е: „Ако не се родите отново от вода и Дух, не можете да влезете в Царството Божие“. Никой не може да влезе в Царството Божие, ако не мине през вратата на Любовта. Който мине през тази врата, той е придобил вечния живот, за който е казано: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога и Христос, Когото си проводил.“ Като влезе през вратата на Любовта, човек осмисля вече и земния си живот.

Съвременните хора се страхуват от страдания, от мъчности, от болести, без да подозират, че благата и придобивките са в самите тях. Като погледнете човека, вие можете да опишете всичко, което го очаква, добро или лошо.

Същевременно той разполага с методи как да се справя със злото. Например някой иска да бъде справедлив, но не знае как да постъпва. Нека хване средния пръст на ръката си и да го поглади няколко пъти. След това да хване същия пръст на дясната си ръка, да го поглади пак и да каже: „Искам да

бъда справедлив.“ Ако иска да постъпва благородно, нека хване един след друг двата показалеца на ръцете си. Като изреди петте пръста на двете си ръце, той придобива малка светлина в себе си, която му показва как трябва да живее, какви отношения трябва да има с хората. Всеки пръст представлява една книга, от която човек може да чете и да се поучава. Най-голямото благо, което е дадено на човека на

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

36

физическия свят, това са неговите ръце, а в духовния свят – неговите крака.

За да постъпва справедливо, да работи добре и безкористно, човек трябва всяка вечер да измива краката си с топла вода, а ръцете си – по няколко пъти на ден, за да бъдат всякога чисти. Повечето хора блъскат краката си тук-там, нараняват ги, и после искат да напредват. След това ще търсят различни мехлеми за раните на краката си. Колкото за лицето и ръцете си, хората имат по-големи грижи, отколкото за краката. Те ги мият с различни парфюми и одеколони. Време е вече хората да оценят благата, които Бог им е дал. Какво по-голямо благо могат да имат от тялото си? Красиво нещо е човешкото тяло, макар че не е достигнало още до своето съвършенство. И най-напредналите същества се интересуват от това, което Бог е предвидил за човека. Велико бъдеще го очаква! Велик е човешкият образ, велико е човешкото тяло, което Бог е сътворил. Човек е предназначен за велика работа в Природата. Той е дошъл на Земята като във велико училище да се учи. Няма защо да бързате по-скоро да го завършите. Важно е да научите законите на Любовта, на Мъдростта и на Истината, както и законите на живота, на знанието и на свободата. Ако човек не научи тези закони, животът му остава безсмислен. Какво представлява животът? – Той е най-голямото благо, което е дадено на човека, но той носи и най-големите страдания. Ако биха ми дали най-големите богатства в света, не бих ги сменил с живота, даже и с най-големите мъчности и страдания в него. С какво може да замени човек живота на своята душа? – С нищо. Христос казва: „Ако спечеля целия свят, а душата Си изгубя,

нищо не съм спечелил." Значи най-ценното нещо е животът на душата. За този живот е казано: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога и Христос, Когото си проводил." Същевременно Христос дава две големи заповеди за живота: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила. Да възлюбиш ближния си като себе си." Да възлюбиш Бога – това значи да възлюбиш Духа, Който е в тебе, Който

37

СЪЩИНАТА НА ЧОВЕКА

те ръководи и оправя пътищата ти. Бог ще те направи Свой наследник, за да разбереш дълбокия смисъл на живота и да станеш свободен.

Като се говори на хората за Любовта, те се страхуват, ако я приемат, да не изгубят благата си. Няма защо да се страхуват, Любовта едва сега е започнала да се проявява, и то в слаба степен. Колкото и да са слаби проявите ѝ днес, тя е за предпочитане пред Великата Любов, за която хората още не са готови. За предпочитане е да имаш едно житно зърно, отколкото житото на целия свят? Защо? – Защото в житното зърно се крият възможностите на всичкото жито. Достатъчни са пет-шест години, за да се размножи житното зрънце и да напълни много хамбари. Най-малката добродетел, разумно използвана, може да те направи виден човек; най-малкото благо, разумно приложено, за пет-шест години може да ти донесе големи придобивки. За да се ползва от малкото, което му е дадено, човек трябва да има вяра в Любовта, в Бога. Днес хората са се обезверили в Любовта и се оплакват от неуспехи, от мъчнотии в живота си.

Срещате млади хора – ученици, студенти, които се оплакват, че паметта им е отслабнала, не могат да помнят. Те отричат Бога, не вярват в Любовта, за човека пък имат лошо мнение – и след всичко това очакват добри резултати. Това е невъзможно. Те трябва да изменят мисълта си, да повярват в Любовта, да приемат Бога в себе си и да повдигнат мнението си за човека. Щастие е да срещнете човек, който излиза от Бога. Щастие е да видите един лъч, който излиза от Слънцето, а не от свещта. Слънчевите лъчи се познават по това,

че плодовете зреят на тях, а на другите лъчи не узряват. Следователно Божествените мисли, чувства и постъпки всякога произвеждат плод, а човешките са безплодни. Човек страда от собствените си мисли, чувства и постъпки. Той страда от неразбраната любов. Ако християните по целия свят бяха обединени в една идея, достатъчно е един път да се помолят на Бога и войната ще се прекрати. Днес те се молят, но не са обединени в една идея, всеки се моли за победа на своето оръжие. Това е все едно всеки член в семейството да се моли

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

38

за свои лични интереси. Всеки иска от баща си някакво благо само за себе си, а това не може да бъде – бащата е един. Следователно той има еднакво отношение към всички. Бащата не желае разединението между синовете и дъщерите. И Бог не желае войната, но тя става въпреки Неговото желание, което показва, че човек е свободен да прави, каквото иска. Бог е дал неограничена свобода на хората и те се бият, но ще носят последствията на своята несправедливост и на неоченяването на Божиите блага. Двама души се бият – свободни са да се бият, но са несправедливи. Богат и сиромас се карат – кой от двамата е на правата страна? Сиромасът казва, че е на правата страна, защото богатият не му е платил, колкото е уговорено. Богатият намира, че е прав в постъпката си, защото сиромасът е обещал да свърши работата много добре, като за себе си, но не е изпълнил обещанието си. Значи и двамата не са изпълнили обещанието си. Ако сиромасът беше работил с любов и добросъвестно, богатият щеше да му плати двойно и тройно.

Помнете: всички хора сме служители на Бога. Кой човек е извършил работата си, както трябва, както Бог изисква? Той ни е дал предварително всички блага: светлина, въздух, вода, храна, жилища, заплати – и въпреки това мнозина не изпълняват работата си, както трябва, и започват да разискват

съществува ли Бог, или не. Достатъчно е човек да се запита кой създаде Слънцето, звездите, водите, всичките блага, за да си отговори съществува ли Бог, или не. Може ли човек да

създаде всичките блага, с които е заобиколен? Може ли човек да създаде подобния си? Значи Този, Който те е създал, Който те е осигурил с хиляди блага, Той съществува. Чии са онези светли, възвишени и благородни мисли, чувства и постъпки, които те повдигат, насърчават и вдъхновяват? Не са ли на Бога? Кой е Онзи, Който при всички обезсърчения, мъчно-тии и страдания те обнадеждава, насърчава и крепи? Не е ли Бог? Кой ти нашепва постоянно на ухото: „Не се безпокой, не се смущавай, всичко ще се нареди, всичко ще се оправи.“ Не е ли пак Бог? Кого Бог не е повдигнал и очистил от калта и праха? Някой падне, окаля се и вика към Господа да му

39

СЪЩИНАТА НА ЧОВЕКА

помогне да излезе от трудното положение. След това чува тихият глас да му говори: „Стани, не се страхувай! Изтърси калта и праха от дрехите си, върви напред и върши Божиата воля. Един ден ще разбереш смисъла на живота.“

Сега и на вас казвам: смисълът на живота е в придобиването и изявяването на Любовта. Това не значи, че трябва да станете калугери; не казвам и да се жените или да не се жените; не казвам да станете учени хора, нито пък да останете невежи. Въпросите не се разрешават нито с калугерство, нито с женитба, нито със знание или невежество. Разрешаването на въпросите е в Любовта. Затова казвам: „Възлюби Бога с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила.“ Щом възлюбиш Бога, всичко, каквото ти дойде на ума, е позволено. Обаче преди да си Го възлюбил, мисли какво правиш. И тъй, първото Учение в света е Любов към Бога. Живеете ли по това учение, всички неща са законни.

Желая ви да възлюбите Бога с всичкото си сърце и Бог да ви възлюби за всичко, което правите в Негово име. Носете навсякъде Божието благословение.

24 август, 10 ч.

ТЯ ИДЕ

Представете си, че един човек седи край едно езеро, наблюдава как тече водата и се запитва къде ще отиде тази вода и кой ще я пие. Какво ще кажете за този човек, който се безпокои за водата на езерото? – Ще кажете, че не е с всичкия си ум, че му липсва нещо; ще кажете, че това не е негова работа, че не трябва да се занимава с такива въпроси. Какво ще кажете обаче за себе си, както и за всички останали хора, които се смущават от същия въпрос? Всички хора се намират на брега на голямото езеро на живота и се смущават какво ще стане с езерото, какво ще стане и със самите тях. Кое ви дава повод да се смущавате? Откъде произлиза смущението? Трябва ли плодът да се смущава, че е паднал от дървото? Изгубил ли е нещо? Къде ще отиде, като падне? – На земята, т.е. при своята майка. Какво прави майката със своето дете? – Тя го вземе на ръце, помилва го няколко пъти, погали го и го сваля на земята. И земята постъпва по същия начин с плода. Следователно не е лошо, че плодът отива при майка си, но лошо е, когато не знае как да слезе. Като немирно, палаво дете плодът се спуска изведнъж от дървото и пада при майка си с шум: удря главата си и в скоро време удареното място започва да гние. От удара и земята се стряска, и плодът се наранява.

Съвременните хора в известно отношение приличат на малки палави и немирни деца. Седи някой, размишлява върху известни въпроси – и изведнъж даде път на мисълта защо се е родил човек. За да страда! Защо Бог е създал света така, а не иначе? Той започва да се безпокои, да блъска главата си в неразрешени въпроси. Какъв трябваше да се родиш? За дърво не си, за бръмбар не си, за риба, за птица – също. Сега трябваше човек да се родиш и да благодариш за положението, което ти е дадено. Ще кажете, че човек е венец на създанието. Не е вярно! Над човека има други същества, по-високи, по-напреднали от него. Ангелите, архангелите,

41

ТЯ ИДЕ

херувимите, серафимите стоят по-високо от човека. Растенията, към които хората се отнасят с пренебрежение, са

създадени от ангелите – те са техни деца. Минавате край някое дърво, поглеждате го отвисоко и казвате: „Дърво е това, проста работа!“ – Просто нещо е дървото, но в своите малки лаборатории то изработва такива вещества, каквито и най-големите човешки лаборатории не могат да изработят. Като дават плодовете си изобилно, те учат хората на безкористност. Те казват: „Яжте плодовете ни, но посадвайте семената и не ни правете пакости.“

Какво правят хората днес? – Като минават покрай някое дърво или растение, което пречи на движението им, те не повдигат клоните му внимателно, но ги чупят, късат листа, цветове и ги хвърлят на земята с негодувание. Чувате някой да казва: „Как смее това дърво да пречи на движението ми? Кой го е поставил на пътя ми? Глупаво нещо е дървото!“

– Не е глупаво дървото. Растенията, дърветата са най-чистите и невинни същества в света. Те не знаят какво нещо е грях, обида, завист. Като срещнат клони от отрицателните човешки прояви, те започват да ги опитват. Днес опитват една отрицателна проява, утре – втора, трета, докато най-после внесат известни горчивини в себе си. Като вкусите от плода на тия дървета, казвате: „Горчиви са тези плодове, не ги харесваме.“

Като знаете това, не се спирайте върху отрицателните мисли и чувства на човека, за да не попаднете под тяхното влияние. Например ако всеки ден произнасяте думата безлюбие по няколко пъти, вие ще внесете в сърцето си известна горчивина, от която мъчно ще се освободите. Не само вие страдате от отрицателните мисли и чувства, но и самите думи. Не е лек товарът, който носи службата, която им е дадена, но ги учи на търпение. Учете се и вие на търпение – да бъдете доволни от всичко, което ви се дава. Радвайте се и благодарете за светлината, която Слънцето ви дава. Радвайте се и на светлината на Месечината. Малка е светлината на Месечината, плодове не зреят на нея, но е приятна. Своенравна е Месечината, лесно се сърди. Докато я виждате

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

към вас, сърди се. Защо се сърди? – Някога тя искала да се ожени за Слънцето, но Земята, нейната по-голяма сестра, я изиграла и тя и до днес още не може да ѝ прости. Казват, че животът, който някога съществувал на Месечината, се преместил на Земята, а на Месечината останали само най-учените същества. Те живеят под кората на Месечината, поради което повърхността ѝ е съвършено пуста – нищо живо не се среща там. Месечината представлява пустиня, затова е недоволна. Ако искате да си представите безлюбието, идете на Месечината. Тя е покрита със сняг и лед, никакъв живот не се забелязва на нея.

Сега да дойдем до същността на живота. Всеки иска да живее, но въпреки това е недоволен от живота си. Защо? – Защото не е разбрал същността и смисъла на живота. Това, което хората наричат живот и от което са недоволни, е обикновеният живот. Какво са постигнали в този живот? – Нищо особено. Като станат на 45-50 години, започват да се оплакват, че нищо не са придобили. Ако някой е завършил университет, намира, че не е придобил нещо особено. Ако не е следвал в университета, намира, че е късно вече. Той казва: „Какво мога да постигна от 50 години нататък? Ако е до учене, не мога да уча; ако е до любов, никой не ми обръща внимание, не мога да завъртя главата на някой момък.“ Коя мома или кой момък са могли да завъртят главите си един на друг? Главата на човека е поставена на място и никой не е в състояние да я помести или да я завърти на една или на друга страна. Който се е опитал да завърти главата на някого, в края на краищата сам е завъртял своята. Да живее човек още с мисълта, че може да завърти главата на някого, това е атавизъм, остатък от миналото, от който всеки трябва да се освободи. Не е въпрос да се самоосъжда човек или другите да осъжда, но трябва да изправи грешките на своето минало. Казано е в Писанието: „Не съдете, да не бъдете съдени. Отец никога не съди.“ Бог се движи между хората, наблюдава ги, вижда заблужденията им, но само се усмихне, поздравя ги и продължава пътя Си. Той знае, че те са дошли

на Земята да се учат. Един ден ще научат уроците си и ще се освободят от всички заблуждения. Бог среща една млада мома и вижда, че тя мечтае за някакъв красив момък от високо произхождение, с когото мисли да бъде щастлива. Бог знае доколко ще се сбъднат мечтите ѝ, но се усмихва и на нея и Си казва: „Когато тази мома види заблуждението си и разбере, че момъкът не я е направил щастлива, тогава Аз ще я посетя, ще се разговоря с нея и ще я науча как трябва да живее.“ Значи Бог посещава нещастните, разочарованите, страдащите, бедните. Като срещне някоя грозна мома, на която никой не обръща внимание, Бог се спира пред нея. Веднага грозотата ѝ изчезва. След това хората започват да се интересуват от момата.

Където Бог присъства, всичко се превръща в добро: страданието се превръща в радост, нещастieto – в щастие, сиромашията – в богатство, грозотата – в красота. Дойде ли до вратите на богатите, на учените, на щастливите, Бог ги подминава. От време на време само Той изпраща някой човек да ги похвали, да поговори за тяхната ученост, за тяхното богатство. Те са доволни, че срещат хора, които ги ценят. Ето защо и едните, и другите са доволни: сиромасите и страдащите – от посещението на Бога, а богатите и щастливите – от близките им, които ги ценят и уважават. Казано е в Писанието, че Бог се противи на горделивите, а на смирените дава благодат. За да се ползва от благодатта на Господа, човек трябва да има готовността на Закхей² да раздаде всичкото си имане, да изправи грешките си и когото е огорчил, с когото е имал някакво недоразумение, да го изправи. Защо слиза Бог на Земята? – За да освободи хората от ненужните страдания и мъчности. Хората сами са се натоварили – искат да минават за богати и учени. Външното богатство не е богатство. И външното знание не е истинско знание. Богат и учен човек е този, пред когото всички каси и библиотеки сами се отварят. Като се отвори някоя каса, той чува да му се говори: „Заповядайте, вземете си, колкото искате.“ Като мине край някоя библиотека и пожелае да провери нещо, библиотеката се отваря и от нея излиза точно

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

тази книга, която го интересува. За истински богатия всички каси със злато и скъпоценни камъни се отварят. Обаче пред фиктивно богатия те се затварят. Какво ще кажат богатите за това? Те не вярват в думите ми и казват: „Ние не очакваме на чуждите каси, но и своите не отваряме, за да не ни оберат.“ Който се страхува от обирание, не е истински богат. Той разчита на такова богатство, което като ледена планина още утре може да се стопи, водата да се изпари и да остане на сухо. Същото става и с младостта, на която днес се радвате. Някои минават за учени, но не знаят как да запазят младостта си. Въпреки това Христос казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие.“ Значи Христос вярва във възможността на човека от стар да стане млад и от млад да се превърне в малко дете. И тъй, да стане човек малко дете, това значи да се радва на малките неща – като малките деца. Радвайте се на всичко, което Бог ви е дал. Вие се вглеждате в хората, харесвате очите, ушите, веждите им, а на своите не обръщате внимание. Защо не се радвате на очите, на ушите, на носа си? Защо не се радвате и на най-малките блага? Някой се погледне в огледалото и казва: „Малки ми са очите.“ – Малки са, но милиарди струват. Който познава науката за очите, ще види, че много нещо е написано в тях. Някои хора имат сини очи, като небето. Те са студени: много обещават, но малко изпълняват. Други пък имат черни очи. Черните очи са като чернозема: всичко расте на тях – и жито, и бодили. Които имат черни очи, са крайно енергични и сприхави. Достатъчно е да ги предизвикате с нещо, за да избухнат. Често очите променят цвета си: сутрин са сини, на обяд – черни, а вечер – кестеняви. Това става според желанията на човека. Както се променят желанията му, така се променя и цветът на очите му. Докато желанието на човека е да се повдигне, да се свърже с разумния свят, очите му са сини. Той поглежда повече към небето. Щом каже, че иска да поживее като хората, да яде и да пие, той слиза на земята, свързва се с нея и очите му стават черни. Той мисли повече за удобства, да си хапне и пийне, а след това да си полегне на сянка под

някоя круша и от време на време в устата му да пада по един зрял плод. В това отношение хората приличат на турския философ Настрадин Ходжа.

Един ден Настрадин Ходжа отишъл в гората да насече дърва. Понеже за пръв път трябвало да сече дърва, той се качил на едно дърво, стъпил на един клон и започнал да го реже. В това време един пътник минавал покрай Настрададин Ходжа и като видял, че реже клона, на който е стъпил, извикал: „Настрададин Ходжа, не режи този клон, защото ще паднеш на земята с него заедно.“ – „Не е твоя работа – отговорил ходжата, – аз знам какво правя.“ Той продължил да реже клона, но скоро се намерил на земята – станало, както пътникът му предсказал. Това изненадало ходжата и като се вдигнал от земята, хукнал след пътника, за да го пита кога ще умре. Той му казал: „Слушай, приятелю, виждам, че много знаеш. Както каза, така стана – паднах от дървото. Я ми кажи сега след колко време ще умра.“ – „След три дни.“ Връща се Настрададин Ходжа у дома си, носи клона в едната си ръка и си мисли: „Това значи да слушаш женски ум. Послушах жена си да отида в гората да насека дърва, но ето, отрязвах един клон, паднах от дървото, а отгоре на това трябва да се готвя за смърт.“ Отдалече още той извикал: „Жена, извикай децата, искам да се простя с вас, защото след три дни ще замина за онзи свят. Повече няма да ви нося дърва, трябва да се готвя за заминаване.“ Жената веднага дошла при него, целунала го, прегърнала го и заплакала. Децата също го целунали. Настрададин Ходжа взел торбичката си и тръгнал. На края на селото той видял една хубава круша, пълна с плодове, и решил да остане тук. Изкопал гроба си под крушата и легнал да чака смъртта си. От време на време от крушата падали по една-две круши право в устата му и той си хапвал. На третия ден той чул наоколо някакъв шум, голямо движение. Повдигнал главата си да види какво става отвън и видял, че близо до крушата минава камилар с камили, които карали коли, пълни с грънци. Като го видели, камилите се уплашили и започнали да бягат. От голямото тресене на колите

повечето грънци се счупили. Силно разгневен, камилярят се
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

46

върнал назад, сграбчил Настрадаин Ходжа и добре го набил. Като видял, че работата излязла съвсем друга, а не както очаквал, той взел торбичката си и се върнал у дома си. Жена му веднага го запитала: „Ходжа, какво има на онзи свят?“ – „Там е много добре, круши падат право в устата ти, но трябва да бъдеш внимателен, за да не уплашиш камилите, защото ще те бият – работата взема лош край.“

И тъй, като ви попитат как живеете на Земята, вие казвате: „Всичко върви добре, докато не си изплашил камилите. Щом ги уплашиш, ще срещнеш камиляря, който ще ти даде добър урок с тоягата си.“ Днес всички хора се плашат от тоягата на камиляря. Изпаднат ли в сиромашия, плашат се; заболяят ли, плашат се; направят ли някаква грешка, пак се плашат да не кажат хората нещо лошо за тях. Какво ще кажат хората? – Ако си богат, ще кажат, че си богат; ако си учен, ще кажат, че си учен; ако си силен и красив, ще кажат, че си силен, че си красив човек. Хората констатира нещата, както са. Не мислете, че те са несправедливи. Като говорят за красотата например, те разбират какво нещо е красота. Като видят, че някоя мома се е напудрила и червисала, те няма да кажат, че е красива, но ще кажат, че тази мома е набелена и червисана. Какви са чертите А – това е друг въпрос. Ние имаме предвид онази красота, която не се изменя. Белилото и червилото всеки ден трябва да се слагат, а естествената красота е постоянна. Всеки човек е естествено красив. Всеки човек разполага със знание, с богатство, със сила, които постепенно може да увеличава – от него зависи. Всеки човек е добър и може да запази и прояви добротата си, ако знае законите на живота.

Съвременните хора са и добри, и учени, и силни, и богати, но страдат, мъчат се, защото не знаят как и къде да прилагат силите и знанието си. Някой учен открие нещо, минава за изобретател, получава голяма сума от държавата, но пак не е доволен. Защо? – Изобретението му не допринася никакво благо за човечеството, но внася разрушение.

Например пушката, бомбите, гранатите се употребяват днес за унищожаване на човечеството, а не за неговото благо.

47

ТЯ ИДЕ

Някой пък измислил някаква мас за мазане на лицата – да станат бели, да придобият известна мекота. Вместо това лицата се развалят: порите се запушват, кожата постепенно се отравя и човек губи своята естествена красота. Каквито пушки, гранати, бомби съществуват на физическия свят, такива съществуват и в сърдечния, и в умствения живот на човека. Следователно не давайте ход на лошите мисли и чувства, за да не се разрушавате. Дойдете ли до някоя лоша мисъл или някое лошо чувство, превърнете ги в добри. През ума ви могат да минават лоши или ненавременни мисли, но не трябва да ги задържате. Например дойде в ума ви идеята да станете цар. И това е възможно, но не днес – вие не сте готов още за цар.

Не е лесно да стане човек цар. Не е лесно да стане човек и красив. Ако сте красив, всеки ще иска да вземе нещо от вас. Можете ли да дадете на всички хора по нещо? Най-малкото, което всеки ще иска от вас, е по един косъм. Можете ли на всички да дадете по един косъм? Какво ще остане на главата ви? С всяко нещо, което хората вземат от вас, доброволно или чрез насилие, вие се свързвате. Можете ли да се справите с всички връзки? Ето защо човек трябва да бъде внимателен, да знае какво прави и какво дава и взема от хората. Това не трябва да ви плаши, но разумност се иска от вас. Разумността ще ви помогне да се справите с мъчнотиите си.

Един българин се оженил за една лоша и своенравна жена. В скоро време главата му побеляла. Той се чудил какво да прави, как да ѝ повлияе. Един ден отишли двамата на кладенеца за вода. Жената се надвесила над кладенеца, за да види

колко е дълбок. „Жена, пази се да не паднеш! Деца имаме, трябва да се гледат.“ – „Не е твоя работа дали ще падна, или не. Аз разполагам с живота си.“ За да му отмъсти за направената от него забележка, тя се надвесила много над кладенеца и паднала. Мъжът ѝ започнал да плаче, да търси начин да я

извади от кладенеца. В това време видял, че от кладенеца излиза един дявол, съвсем побелял. „Защо си побелял?“ – запитал го загриженият мъж. – „Остави се, преди малко падна една жена във водата, но толкова своенравна и упорита,

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

48

че не можах да се справя с нея и избягах.“ Като го изслушал, мъжът веднага съобразил да използва името на жена си за добро – да печели с него и да помага на страдащите. Жена му се казвала Лилита – необикновено име. Мъжът ѝ тръгнал по света да печели с името на жена си. Където чувал, че има болни, той влизал в къщата и казвал: „Лилита идва!“ Като чувала името ѝ, болестта веднага излизала навън. Така той изгонвал сиромашията, недоразуменията, споровете между хората. В скоро време той се прочул между хората и навсякъде го викали. Така той отгледал децата си.

Коя е причината, че с името Лилита той могъл да прогонва сиромашията и болестите от домовете и да изглажда всички спорове и недоразумения между хората? – Много просто! Мъжът на Лилита си казал: „Ако дяволът, най-упоритото същество, може да побелее и да избяга от жена ми, защо в нейно име да не се справя с болестите, мъчнотиите, споровете и недоразуменията между хората?“ Той разбрал, че както дяволът бяга от белия цвят, така и лошите духове, сиромашията и болестите ще бягат от името Лилита, дадено на лошата жена.

Сега и на вас казвам: като се намерите пред известни мъчнотии и страдания, кажете: „Любовта идва!“ Ако сте сиромаш, кажете: „Любовта идва!“ Ако сте болен, кажете: „Любовта идва!“ Ако сте неразположен, кажете: „Любовта идва!“ Ако някой ви обиди, кажете си: „Любовта идва!“ Ако ви нападне някой лош дух, кажете: „Любовта идва!“ Любовта е велика сила, от която бягат и лошите духове, и мъчнотиите, и страданията, и болестите, и недоразуменията между хората. Освен Любовта няма друга по-велика сила, която може да освободи човека от всички противоречия и заблуждения, от отрицателното в живота. Няма по-красиво нещо за човека от

това – да съзнае, че Любовта идва вече в света. Любовта разбира присъствието на Бога. Какво по-велико благо може да очаква човек от присъствието на Бога в живота? Кой не желае великите и красиви неща в живота си? Достатъчно е само да мине Бог покрай някой човек и да го погледне, за да се заинтересуват от него всички живи същества на Земята и на Небето.

49

ТЯ ИДЕ

Сега, като говорим за проявата на Любовта, разбираме онзи момент, когато Бог изпраща погледа Си към някое същество. Няма по-велик момент от този. Тогава цялата Земя и цялото Небе се отправят към това същество – с готовност да му услужат, да му дадат нещо от себе си. Това значи да попадне човек под добрите условия на съдбата. Това значи да бъде човек покровителстван от възвишените и разумни същества. Ето защо, когато ви питат какво представлява Любовта, ще кажете: „Любовта е път, по който Бог изпраща благословието Си по цялата Земя.“ Напредналите и възвишени същества се интересуват от Земята като от обект, към който Бог отправя Любовта Си. И ангелите, и боговете искат да бъдат обичани, защото Бог се изявява чрез Любовта. Който не разбира Любовта, казва, че тя причинява страдания. Това, което хората наричат страдания, причинени от любовта, не е нищо друго, освен противодействието на любовта. Когато Любовта види, че някой човек се лакоми, че иска да я обсеби, да я погълне напълно, тя му се противопоставя. Любовта не търпи лакомството и алчността. Тя казва на човека да бъде благодарен и на най-малката любов.

От вас се иска да цените Любовта, а не да я обсебвате.

Един проповедник често говорил на слушателите си за Любовта и вътрешно я пожелавал: да го посети тя във всичката си цялост, за да разбере същността ѝ. Един ден Любовта го посетила и го обхванала напълно. В първо време той изпитал приятност от голямото разширяване. Колкото повече време минавало, усещал, че разширяването ставало толкова голямо, до пръсване. Като видял, че не може да издържи на силата и на голямото напрежение на Любовта, той легнал

по корем на земята, започнал да рита с крака и да се моли на Бога да го освободи от напрежението. „Разбрах, Господи – казал той, – че не съм готов за великата Любов. Доволен съм на малкото, което ми даваш. Друг път няма да искам неща, за които не съм готов.“

Велико благо е Любовта, но малцина могат да понасят нейните трептения. Срещате един човек, който ви поглежда мило и с любов. Кой е този човек и защо ви поглежда така, СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

50

не питайте. Чрез него се проявява Божията Любов към вас. Докато се намирате под влиянието на тази Любов, работите ви се нареждат добре. Излезете ли от нейното влияние, работите ви се объркват. Някой вижда, че работите му се объркват, и казва, че Господ не го обича, забравил го е вече. Това не е ваша мисъл. Докато живеете, дишате, радвате се на светлината и на хилядите блага в живота, вие не можете да мислите така. Във всички можете да се усъмните, но в Бога – никога. Неговата Любов е вечна и неизменна. Ако се отдалечите от Него, вината е във вас.

Помнете: човек е дошъл на Земята да придобие това, което му липсва. Всеки съзнава, че му липсва нещо, но не знае какво. За да го придобие, той се блъска на една и на друга страна в желанията си. Един иска да придобие богатство, друг – да стане учен, трети – силен и т.н. Обаче малцина разбират, че им е нужно знание да прилагат законите за придобиване на светли мисли, благородни чувства и възвишени постъпки. Каква полза ще имате, ако спечелите на лотария един милион? – Ще имате книжни пари за един милион, но книгата не е злато. Днес има цена, на другия ден се обезценява. След Европейската война³ германската марка спадна толкова, че един обяд струваше милиони марки.

Мнозина се стремят към светийство, искат да станат светии, ангели. Много ангели има на Земята. Те вършат работата си добре. Важно е човек като слуга, като Божий служител, да свърши добре своята работа. Изкуство е да знае човек как да служи и как да обича. Няма по-велика наука в света от Любовта. Който не знае как да обича, той си е

причинил най-големите страдания. Затова е казано, че само съвършеният човек може да люби. За да приложи любовта си, човек трябва да се върне към детинството си, да стане дете. Любовта на детето е чиста, то обича всеки човек. За него няма условности: неговата любов се излива непосредствено, то дава любовта си на всичко, каквото срещне на пътя си. Дойдем ли до любовта на възрастния, там има повече актьорство. Във всеки човек, във всяко живо същество има нещо, което заслужава нашата любов. Няма по-го-

51

ТЯ ИДЕ

лямо богатство за човека от това – да възприема, да прилага и оценява Любовта.

Ще кажете, че не искате да станете деца, да се връщате назад в живота си. Под думата дете ние разбираме това състояние, в което човек може да възприема новото, а не да бъде нервно, своенравно дете, което да измъчва родителите си със своите желания и изисквания. Под думата млад разбираме онзи, който изпълнява и прилага новото, което е възприел. Стар човек е онзи, който оценява нещата, а не онзи, който постоянно се оплаква, че краката му не държат, че не вижда, не чува, че не може да се разбира с хората и т.н. Сега аз ви пожелавам да бъдете разумни деца, а не глупави; да бъдете млади и работоспособни, а не насилници; да бъдете стари и да оценявате нещата, а не да ги обезсмисляте.

Стремете се да възприемате Любовта, да я прилагате и да я оценявате. Само по този начин хората могат да се познават.

Без

любов няма познанство. Където е Любовта, там всички хора се познават. Дали ще бъдете на Земята, или на небето, Любовта свързва хората и открива доброто в тях. По какво познавате, че Любовта присъства между хората? – Когато Слънцето грее, Любовта идва. Когато цветята цъфтят, Любовта идва. Когато птичките пеят, Любовта идва. Щом дойде някакво благо, с него заедно идва и Любовта. Влезе ли в ума ви една светла мисъл, в сърцето – едно възвишено чувство, и във волята – силен подтик, ще знаете, че Любовта е дошла.

Всички хора говорят за Любовта, но това не е достатъчно.

Любовта се проявява в дела. Какво трябва да направите за онзи, когото обичате? – Ако е болен, в името на Любовта трябва да пожелаете да оздравее; ако е грозен, в името на Любовта трябва да пожелаете да стане красив; ако е слаб, в името на Любовта трябва да пожелаете да стане силен. Любовта предава на човека нещо съществено. Като дойде при вас, тя веднага разбира от какво имате нужда и ви го доставя. Който ви обича, като види, че сте гладен, ще ви донесе хляб; ако сте жаден, ще ви донесе вода; ако сте бос, ще ви купи обувки. Който ви обича, непременно ще даде подслон на вашите добри мисли, чувства и постъпки. Като знаете това, СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

52

благодарете на Бога за Любовта, чрез която Той се проявява. Любовта се проявява чрез различните хора и всеки ще ви предаде част от това, което носи в себе си: музикантът ще ви предаде нещо от своята музика, художникът – от своето художество, здравият – от своето здраве, болният – от своята болест, недоволният – от своето недоволство, и т.н. Любовта е проводник и на положителните, и на отрицателните сили в Природата.

Казано е в Писанието: „Духът ще ви научи какво да правите.“ Значи когато Любовта дойде, тя ще ви научи какво да правите. Тя ще ви научи да превеждате символите, чрез които Природата ви говори. Всяко растение, всяко животно е символ, който трябва да се разбира. Например виждате един бял вол и един черен бивол. Волът казва, че той отвън е станал бял, но иска и отвътре да стане такъв. Биволът пък казва, че отвън е черен, но иска поне отвън да стане бял. Той намира, че познава вече законите на черния цвят, затова се стреми към белия. Значи волът иска да стане отвътре бял, а биволът – отвън. Някои хора са отвътре черни, а отвън – бели. Други – обратно: отвън са черни, а отвътре – бели. И едните, и другите се стремят към белия цвят. Който е бял отвън, иска и вътре да стане бял; който е отвън черен, иска първо отвън да побелее, а после – отвътре.

Радвайте се на Слънцето, което изгрява и залязва. Радвайте се на цветята, които цъфтят и разнасят благоуханието

си надалече. Радвайте се на изворите, които текат; радвайте се на птиците, които пеят. Радвайте се на всеки човек, който ви среща и ви се усмихне. Бог говори чрез всичко живо и ви поздравява. Като ученици на Великия живот, съветвам ви да пожелаете такова нещо, от което да научите как да придобивате Божиите блага и как да ги раздавате. Това нещо е Любовта. Пожелайте да ви посети Любовта, да ви донесе своите благословения. Радвайте се, ако Любовта ви посети, и благодарете, че е превърнала грешките ви в скъпоценни камъни, с които да се украсявате. В бъдеще огърлицата и пръстените ви ще бъдат украсени с вашите минали грешки, недоволства и недоразумения. Това подразбира стихът: „Ще
53

ТЯ ИДЕ

залича греховете ви и няма да ги спомена.“ За това време именно говори Христос: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за онези, които Го любят.“ За да се ползвате от Божията Любов, обичайте всичко, чрез което Той се проявява. Той присъства между всички, които се обичат, и ги свързва. Затова е казано, че където са двама или трима, събрани в Негово име, там е Бог. Без Неговото присъствие хората не могат да проявят любовта си. Те са полюси, а Бог – съединителната връзка между тях.

Желая ви от днес нататък да започнете да се подмладявате, да се върнете назад, най-много от 1 до 14-годишна възраст. По-горе от 14 години никой да не отива. Какво означават числата от едно до десет? Числото едно означава творческия принцип, две – число на раздори, три – число на примиряване, четири – изкуство за деление на нещата, пет – изкуство за добро свършване на работите, шест – да ядеш сладко, седем – почивка, осем – изплащане на дълговете, девет – примиряване с противоречията, т.е. резултат на всички работи, десет – отиване при Бога, за да дадеш отчет за всичко, което си направил на Земята.

Съвременните хора се интересуват от много неща, но на първо място искат да знаят какво ще стане с тях. Какво ще стане с вас? – Ще имате и светли, и облачни дни в живота си, както е днешният ден. Днес е облачно. Това показва, че

Месечината ще ни създаде известни неприятности. С други думи казано: лакомството ще създаде големи неприятности на хората. Не е лесно да се държи човешката глава в изправност. Тя се нуждае от съответна храна. Същото можем да кажем и за човешкото сърце, и за човешката воля. Не е нужно много храна на човека, но той се нуждае от чиста, доброкачествена храна. Например пчелите не ядат много, но се хранят със специална храна: царицата – с един род храна, работниците – с друга, и търтеите – с трети вид храна. Изобщо мислите се нуждаят от един род храна, чувствата – от друг род, и постъпките – от трети.

Днес всички хора очакват някакво благословение, без да имат предвид, че това зависи от тях. Посейте в градината си
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

54

добрите семена на вашия ум, на вашето сърце и на вашата воля, за да получите изобилно Божието благословение. Всяко семе трябва да бъде поставено на неговото място, при специална за него почва. Не е ли на мястото си, то не може да даде очакваните резултати. Същото е и в музиката. Ако всяка нота не е на мястото си, нищо не може да излезе. Желая на всички да се подмладите, да се върнете към своето детство, да се върнете към първоначалната си сила. Казано е в Писанието: „Които очакват Господа, ще се обновят.“

25 август, 5 ч.

НОВИЯТ ПЪТ

Размишление

Новият път е този, по който човек може да постигне всичко, каквото душата му желае. Съвременните хора страдат все от непостигнати желания. Защо не могат да постигнат желанията си? – Защото ходят в стария път. Докато са в стария път, ще постигнат само някои желания, а повечето ще останат нереализирани.

Сега аз засягам повърхностно мисълта за нереализираните и непостигнати желания. Давам ви само семенца, които вие сами трябва да посееете. Като изникнат семената и се развият в големи дървета, те ще дадат плод. Вие ще опитате плодовете им и ще разберете какво се е съдържало в тях. Вие сте като пътници на голям параход, дошли на Земята, за да минете голямо пространство, да се учите, да придобивате знания. Наготово нищо не се дава. Всеки сам трябва да оре, да сее, да жъне, за да има право да се ползва от плодовете си.

Едно време Земята, като голям параход, имала 500 комина; днес са останали само 56. Голяма екскурзия е предприел чове-

кът. Той е извървял едва половината път, много още има да пътува. Досега Земята е пътувала два и половина милиарда години. Значи още два и половина милиарда години ще пътува. Като не знаят това, всички хора бързат, всеки иска час по-скоро да постигне нещо, да реализира желанията си. Колкото и да бърза, в един живот човек не може да постигне всичките си желания. Дълъг е неговият път. Той ще се ражда и ще заминава много пъти от Земята, докато най-после спре на определеното пристанище.

Хората се страхуват от смъртта, затова бързат да свършат работите си. Нищо страшно няма в смъртта. Смъртта е малко изпитание, през което всеки човек минава. Да умреш, това значи да удариш крака си в един камък и да се спреш някъде да го превържеш. Понеже кракът те боли, ще поп-

лачеш малко – и като мине болката, отново ще продължиш пътя си. Ето защо смъртта не е нищо друго, освен удряне на краката в камъните. Колкото по-невнимателно вървиш, толкова по-силно ще удриш краката си и толкова по-големи болки ще имаш. За да не страдате, ходете внимателно, избирайте равни пътища. Всеки ще умре, но би могъл да умре по естествен начин, без големи сътресения и мъчности. Всички хора се интересуват от смъртта и питат къде отива умрелият. Някои казват, че умрелият отива при Бога, а други отричат съществуването на духовния свят и казват, че със смъртта животът на човека се свършва. Аз пък виждам, че умрелият стои на пътя и плаче. За какво плаче? – За съборената си къща. Когато срещне, той го спира и го запитва може ли да си направи нова къща. Отговорът е много прост: ако имаш материал, можеш да си направиш нова къща. „Нямам материал.“ – Щом нямаш материал, ще стоиш на пътя и ще плачеш. Ако искаш да работиш, ще ти дадат работа, докато спечелиш пари, за да си построиш нова къща. Докато си направиш къщата, ще живееш под наем, като кираджия. Казвате, че умрелите отиват при Бога. Бог е навсякъде. И под наем да живееш, и собственик да си, пак си при Бога. Ако си собственик и не знаеш как да се справяш със своята собственост, Бог заповядва да те извадят от къщата и да те оставят на пътя, за да се принудиш да потърсиш някоя къща, да влезеш в нея като кираджия. Докато не признаеш собственика на къщата за господар, няма да направиш своя къща. Ще ходиш от къща в къща, докато най-после разбереш, че Един е истинският Господар в света. Един е Господарят и на собствениците, и на наемателите. Щом признаете Бога за Господар на света, всичките ви работи ще се наредят добре. Достатъчно е да помислите за Бога, за да се изпълни душата ви с любов и радост, лицата ви да светнат като днешния ден. Само при това положение човек започва да разбира, че е пътник, на когото предстои дълъг път. Това са два и половина милиарда години! Колко време са нужни, за да пренесете това число от едно място на друго? Ще кажете,

че времето не се носи. И времето се носи. Например някой
57

НОВИЯТ ПЪТ

човек е живял 45-50 години и тежи около 60-70 кг. Той е сгъс-
тил времето в себе си, събрал е 45 години на едно място и
където ходи, навсякъде ги носи. Едногодишното дете тежи
7-8 кг. Значи детето е събрало малко време в себе си. Стари-
ят човек пък постепенно губи от теглото си. Защо? – Той е бил
търговец, продал е стоката си и е олекнал. Това не значи, че
е изгубил нещо. Материята, т.е. стоката, е превърнал в пари.
Като пипне джоба си, изпитва радост: парите му дрънкат,
веселят го.

Днес всички хора търсят нов път, но още живеят по
стария начин. Новият път подразбира нова мисъл и нови
чувства. Докато човек мисли само за топлото си легло – да
спи, колкото може повече, да се завива в топли и дебели
юргани, той всякога ще бъде далече от новия път. Който се
лени и мисли само за удобства, никога не може да възприеме
новото. Подвижен трябва да бъде човек и в мислите, и в чув-
ствата си. Някои искат да станат духовни, но не са се спра-
вили с леността си. Те мислят, че само по външен път могат
да станат духовни. В какво се заключава външният начин на
работа? Ще кажете, че за да бъде духовен, човек трябва да
яде малко, да бъде слаб, да се облича скромно. Вярно е, че
духовният човек не трябва да бъде много дебел, но и сух не
трябва да бъде. Съберете дебелия и сухия, разделете ги на
две

– и каквото се получи, ще се образува истински духовният
човек.

Какво представляват дебелината и сухотата? Дебелината,
т.е. пълнотата, може да се уподоби на жената, на сестрата, а
сухотата – на мъжа, на брата. Защо братът е сух, а сестрата
– пълна? – Защото братът е минал през огън и се е стопил.
Понеже някога и той е бил дебел, но не е изпълнявал Божи-
ята воля, прекарвали са го през огън. За да не попадне в
същото положение, сестрата трябва да изпълнява Божията
воля. Като изпълнява Божията воля, тя дава част от своите
мазнини на брата си и обмяната става правилно. Ето защо,

за да не стане суха, сестрата трябва да се научи да дава, а братът – да взема. Ще кажете, че това е алегория. Разбирайте го, както искате, но казвам: горко на сестрите, които имат
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

58

богатство, но не дават; горко на сиромасите братя, които не знаят да вземат. Блажени са богатите сестри, които знаят да дават. Блажени са сиромасите братя, които знаят да вземат. Блажен е, който сее; блажен е и който жъне. Блажен е, който има дял в сятото и в жънатото.

Какво разбираме под думите тлъст и сух? – Тлъсти хора са ония, които имат жито за сеене. Сухи пък са ония, които нямат жито за сеене, но могат да работят. Значи тлъстите дават житото, сухите го вземат и го посяват на нивата. И едните, и другите са на мястото си. Всеки има своето предназначение. Ако светът беше съставен само от тлъсти или само от сухи хора, животът щеше да бъде крайно еднообразен. Еднообразието ражда нещастията. Човек не може нито постоянно да работи, нито постоянно да почива. Нужна е смяна на състоянията. Недоволството произтича от чрезмерна работа, която уморява човека. За да си почине, той трябва да бъде доволен. Какво придобива човек, ако постоянно държи в ума си мисълта да стане богат, учен, силен? Какво ще направиш, ако имаш един милиард лева в някоя банка? Голямото богатство е товар, с който човек мъчно се справя.

Помнете: новият път в живота съветва хората да не товарят умовете си с излишни мисли, сърцата си – с излишни чувства, и телата си – с излишни постъпки. Освободете се от всичко излишно. Задържайте в душата си само същественото, от което тя се нуждае. Човек може да се освободи от ненужния товар по три начина: или като приложи Любовта, или като приложи Мъдростта, или като приложи Истината. Кое е излишното, с което човек се товари? – Всяко нещо, с което човек е натоварен и не знае защо му е този товар, представлява излишен товар. То не е нещо съществено. Той пъшка под този товар. Същото е и с товарните животни. Натоварите една кола с пясък и впрегнете два вола да я

карат. Воловете теглят колата, пъшкат, мъчат се. Ако ги запита някой какво носят, ще кажат, че не знаят; те не знаят и къде го носят. Пазете се и вие да не носите товар, който не знаете какъв е и къде го носите. Когато се натовари с нещо

59

НОВИЯТ ПЪТ

съществено, човек се радва. Колкото и да е тежък товарът, той е доволен. Обаче ако носи нещо несъществено, той пъшка, мъчи се, чувства се обременен. Следователно пазете се от ненужните страдания, които са излишен товар. Като не разбира законите, човек сам си създава страдания, които обременяват душата и духа му.

Какво трябва да прави човек, за да се освободи от ненужните страдания, от излишния товар? – Още със ставането си от сън той трябва да нагласи добре своя ум, своето сърце и своята воля, като струни на цигулката си, и да започне да свири. Тонът до е основният тон, на волята, ми – на сърцето, и сол – на ума. Трите тона – до, ми, сол, образуват хармоничен

акорд, който показва, че човек се е нагласил правилно, т.е. влязъл е в хармония с Божествената воля, с Божественото сърце и с Божествения ум. Този човек е същевременно в хармония с ума, сърцето и волята на всички разумни същества. Той може да се нарече щастлив. Който не е в хармония с общия тон на живота, той е нещастен и постоянно се оплаква, че никой не го обича. Нещастieto му се заключава в това, че живее в Любовта, а не я вижда. Майка му и баща му го обичат, носят всичките блага, от които и той се ползва; братята и сестрите му услужват, но той иска друго нещо. Едва става сутрин от сън – чака го вече готова трапеза, с различни блага. Сестрите и братята му го канят да се нахрани добре. Каква по-голяма любов искате от тази? Нищо друго не ви остава, освен да седнете пред трапезата наред с всички и да благодарите на Онзи, Който ви дава изобилно блага.

Следователно щом станете сутрин от сън и се изправите на краката си, благодарете, че можете да ходите, да стоите прави. Краката са основа на живота – добродетелите, с които можете да работите. Колкото и да са слаби краката ви, бъдете

благодарни и за тях. По-добре ли е да нямате крака? Който има крака, а не може да се държи на тях, не може да ходи, той

няма основа на живота. Изкуство е да знае човек как да ходи, как да прегъва коленете си. Щастieto на човека зависи от умението му да ходи. Като свива и изправя краката си, човек лесно минава през мъчнотиите, поставени на пътя му. **Защо СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941**

60

са поставени мъчнотии на човешкия път? Кой ги е поставил? – Това са въпроси, на които няма да се даде отговор, не сте готови още да ги разберете.

Някои си задават въпроса кой е създал света и защо го е създал. Да се задават такива въпроси, това значи да си въобра-

зява човек, че може да разбере всичко. Какво може да разбере

ученикът по музика, ако току-що е постъпил в училището? И да има желание учителят да му говори нещо върху музиката, ученикът няма да го разбере. Учителят ще говори, а ученикът ще слуша и най-после ще заспи, защото не разбира нищо от предмета. Той едва се е запознал с първия тон на музиката. Като работи известно време в това направление, ученикът ще започне да разбира какво нещо е музиката, как е създадена тя и какво е нейното предназначение. Ако питате за кого е създадена музиката, ще ви кажа: музиката е създадена за развлечение на младите; красотата – за развлечение на възрастните, а почивката – за развлечение на старите. Какво представлява почивката в живота? – Това, което наричаме почивка в живота, представлява пауза в музиката. Значи за да разбира музиката, човек трябва да започне да работи отначало. Кое е началото? – Главата е начало. Всяко нещо има свое начало, т.е. своя глава. И човек, като живо същество, има глава, която ражда нещата.

Като изучаваме растенията и животните, виждаме, че и те имат глава, т.е. начало на създаването си. Когато се е създавала главата на растенията, Земята е имала съвсем друг вид от този, в който днес я виждаме. Когато се е създавала

главата на животните, Земята е имала пак особен вид; когато се е създавала главата на човека, Земята е придобила нов вид. Днес се създава нов човек, с нова глава. Следователно старата глава на човека трябва да се замени с нова. Докато е още със старата глава, той не може да разбира светлите и възвишени идеи, които идват от разумния свят. Не само от нова глава се нуждае човек, но и от ново сърце и ново тяло. Хората умират, за да се освободят от старите си глави, сърца и тела и да ги заместят с нови. Само новите глави могат да разберат, възприемат и приложат новите идеи.

61

НОВИЯТ ПЪТ

Защо се раждат хората? – За да опитат Божиите блага и Великата Божия милост. Когато някой се оплаква, че животът му е тежък, че не може да се справи с мъчнотиите, Бог казва: „Вземете старата глава на този човек и му дайте нова.“ Това наричаме ние смърт. Като умре, той започва да плаче, да се вайка – иска пак да живее на Земята, да изправи грешките си. Бог отново му дава живот, за да опита новите условия и да се изправи. Така човек ту умира, ту отново се ражда, докато дойде до съвършенството, към което се стреми. Свое-нравен е човекът, мъчно се изправя, но въпреки това Бог му дава условия да живее, да се ражда много пъти на Земята, за да научи великите Божии закони и да ги прилага.

Първото нещо, което се изисква от всички хора, е да проявят доброто, което е вложено в тях. Без Доброто животът няма основа. Още със ставането си от сън човек трябва да си постави за задача да направи едно добро, което до вечерта още да принесе своя плод. Значи ще посадиш семето на доброто, ще го полееш да расте и ще го наглеждаш. Вечерта ще отидеш при него, ще обереш плода му и ще го принесеш дар пред Божия олтар. Така постъпва всеки баща. Той се връща вечер от работа и носи на децата си нещо за ядене или някакви играчки. В който дом влезете, трябва да носите нещо хубаво – всеки според възможностите си: музикантът ще принесе в дар нещо от своята музика, художникът – една от своите картини, добрият човек – своето добро, което е подобно на аромата на цъфналите цветя, които отдалече

привличат работните пчелички.

В това отношение всеки човек, който е дошъл на Земята да учи, не е нищо друго, освен цвете, което трябва да цъфне, да завърже и да узрее. Цветът и плодът са неговите богатства, които трябва да се разнесат по целия свят. От всички краища на света ще дойдат работливите пчелички да съберат мед и да го занесат в кошерите си. Всяка мисъл е цвят, който цъфти в сърцето, и всяка постъпка е цвят, който цъфти в тялото. Ако не цъфти в ума, в сърцето и в тялото си, човек не може да бъде здрав. Това е живот вечен: постоянно да цъфтиш, да завързваш и да зрееш и от плодовете си да се ползваш и ти, и твоите близки.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

62

Цъфтенето като вечен процес става не само с мислите, с чувствата и с постъпките, но и с Любовта. И Любовта цъфти. Има любов, която цъфти в тялото, в сърцето, в ума, в душата и в духа на човека. Как става това цъфтене, не може да се обясни. То може само да се опита, но не днес. Сегашните хора са в началото на красивия живот – в живота на Великата Любов. Един ден те ще влязат по-навътре и тогава ще разберат какво значи да цъфти Любовта в техния ум, в тяхното сърце и в тяхната воля. Още по-късно ще разберете цъфтенето на Любовта в душата и в духа им. Когато опитат тези процеси в себе си, хората ще се познаят като братя и сестри на един и същ Баща. Докато дойде този ден, те ще бъдат чужди един за друг и отношенията им ще бъдат, както тия между търговец и клиент. Търговецът дава толкова, колкото получава от клиента; ако нищо не получи, нищо не дава. Засега размяната или обмяната между хората са монетите – книжни, медни, железни, сребърни и златни. Те са подобни на мостове, които свързват един човек с друг. Когато правите мост, служите си с дървени и железни греди. Дървените лесно гният, а железните ръждясват: и едните, и другите не са устойчиви. Те трябва да се заместят със златни. Изобщо всички мостове в човешкия живот трябва да бъдат от златни греди и вместо камъни да има диаманти. Възможно ли е това? – За психическия живот на човека всичко е възможно.

Защо мостът между мислите и чувствата, между чувствата и постъпките да не бъде златен?

Като ученици на живота пазете се да не изгубите красота, музиката и смисъла на живота. Например в музикално отношение тялото, сърцето и умът имат свои основни тонове. Основният тон на тялото е до, на сърцето – ми, на ума – сол. Всеки тон от своя страна съдържа известни качества, които трябва да проявява. В този смисъл не е достатъчно умът да отговаря на тона сол, но всяка мисъл трябва да има достатъчно светлина, звучност, уханье, сладост и мекота. Ако мислите не съдържат тези качества, човек не може да мисли право. Да мисли право, това е задачата на всеки човек на Земята. Когато гледате картините на някой художник, от

63

НОВИЯТ ПЪТ

тях разбирате какви мисли са го вълнували. Например ако той рисува някой човек и под очите му сложи големи сенки, това показва, че този човек е минал през тежки изпитания. Значи художникът е възприел състоянието на обекта и го е изразил на портрета. Ако сенките под очите са слаби, животът на този човек е лек. Дали веждите на човека са дебели, или тънки, това показва през какви физически мъчности е минал той. Ако физическите мъчности са били големи, веждите са станали дебели. Тънките вежди показват, че човек не е минал през големи физически изпитания. Следователно когато рисува образи на хора, художникът влага в тях и своята мисъл. Сегашните момци обичат повече моми с тънки вежди, а не с дебели. Който има дебели вежди, има повече да плаща – големи са дълговете му. Който има тънки вежди, почти е наредил материалните си работи.

Когато хората се разочароват, казват, че не се нуждаят от любовта на никого. Момата казва, че не се нуждае от любовта на момъка; момъкът пък, че не се нуждае от любовта на момата. Това не е вярно. Всеки човек иска да обича и да бъде обичан. Това е велико, Божествено право на човешката душа. Любовта е подтик, импулс в живота. Ето защо, като живее, човек се нуждае от любовта на Бога, на ближния си и от своята любов. Човек се нуждае от любовта на растенията

и на животните, от любовта на светлината, на въздуха, на водата и на земята. Човек се нуждае от всякакъв вид любов. В това именно се заключава предимството на човека над другите животни. Всяко живо същество предава любовта си на човека по свой специфичен начин: растенията – чрез своите плодове; въздухът – чрез съставните си елементи и чрез животворната сила, която повдига и укрепва духа; светлината – чрез благото, което носи в себе си. Който разбира законите на светлината, лесно я възприема.

Съвременните хора искат нещо, но не знаят как да го придобият. Религиозните хора очакват някакъв бъдещ живот на Небето, но не знаят как да го придобият, нито знаят къде е това небе. Младата мома търси добър момък, за да я направи щастлива, но не знае как и къде да го намери. Тя мисли, че

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

64

като се облича хубаво, по-лесно може да го намери. Вярно е, че добре облечената мома спира погледа на момъка, но като се ожени той за нея, щастието ѝ няма да дойде от хубавата шапка и рокля, нито от модерните обувки, но от нейната глава и от нейните ръце. Щом е разумна и работлива, тя може да бъде щастлива.

И тъй, за да бъде щастлив, за да намери това, което иска, човек трябва да отвори ума, сърцето и тялото си за новото, да чуе гласа на Бога, Който се разхожда в райската градина и му говори. Бог изпраща Любовта Си към всички живи същества и ги учи как да живеят. Някой се оплаква от брата си, че му взел известна сума и не иска да я върне. Господ казва: „Ще ви се даде двойно повече.“ Благодарете, че поради нещастията, които ви сполетяват, имате възможност да отидете при Бога. Ако не ставаше нужда да се оплачете на някого, не бихте потърсили Бога. Нуждите на хората ги заставят да търсят помощта на възвишените и разумни същества. Например ако човек не се нуждае от просвета, не би търсил учител; ако не се нуждае от правосъдие, не би търсил съдии и т.н. Дали животът е добър, или лош, това да не ви смущава. По-добър живот от сегашния не можете да намерите. Ще кажете, че днес стават войни, кражби, убийства. В бъдеще всичко лошо

ще се превърне на добро. Лошите думи ще се превърнат на скъпоценни камъни. Ако хората не ви разбират, вие трябва да ги разбирате. Радвайте се, когато разбирате хората; радвайте се и когато те ви разбират. Ако разбирате учителя си, ще се ползвате от неговите уроци. Ако той ви разбира, ще знае как да ви предаде урока си, да го научите лесно. Изобщо добре е хората взаимно да се разбират.

Кой разбира човека най-добре? – Разумната Природа.

Следователно искате ли нещо, влезте във връзка с Разумната Природа, за да вземете от нея това, от което се нуждаете, но и за да ѝ дадете нещо от себе си. Природата дава, но иска да получи нещо от вас. Един от важните закони на Природата е законът на обмяната. Не можеш да обичаш, ако не те обичат. И обратно: не могат да те обичат, ако не обичаш. Природата се радва, когато ние оценяваме богатата, които ни дава, и благодарим за тях.

65

НОВИЯТ ПЪТ

И тъй, проявете Доброто и ходете в правия път. Впрегнете ръцете си на работа, за да проявите справедливостта си. Ценете красотата, за да развивате очите си. Възприемайте хармоничните звукове, за да придобиете разумността. Радвайте се на благоуханието на цветята, за да бъдете здрави. Всеки човек е цвете със специфично ухание. Ако обонянието ви е силно развито, като се приближите към някой човек, веднага ще го уподобите на някое цвете – карамфил, роза, теменуга и т.н. Благодарете, че сте цвете от Божествения свят и с благоуханието си привличате разумните същества при себе си. Ще кажете, че човек е най-съвършеното същество на Земята, създадено по образ и подобие Божие. Думите образ и подобие означават предаване на Божията Любов в по-голяма степен, в сравнение с тази на всички други същества. И растенията, и животните предават любовта, но човек я предава в най-висока степен. Когато възприема и предава Божията Любов правилно, човек е направен по образ и подобие Божие. Когато предава само своята любов, човек е изопачил образа на Бога в себе си и е създал свой образ, в който има нещо изкривено: или очите, или носа, или ушите, или

черепа, или ръцете, или краката.

Като разглеждате сегашния човек, виждате, че нещо му липсва. Това показва, че той се е отклонил повече или по-малко от първичния образ, по който е бил създаден. Всички хора се нуждаят от едно огледало, което постоянно да носят със себе си. Каквато мисъл или каквото чувство мине през ума и сърцето ви, огледайте се, за да видите по-красиви ли ставате, или губите красотата си. Гледайте красивото в света и работете върху себе си и вие да го придобиете. Радвайте се, че срещате хора с красиви очи, уши, носове, ръце и крака, за да знаете какво се изисква от всеки човек. Красиви са очите на някой човек, защото той възприема и предава Божиата светлина чрез тях. Ако очите на някого не са красиви, това показва, че Божествената светлина не се пречупва правилно чрез тях и вместо светлина от него излиза тъмнина. Тъмнината, която излиза от очите на човека, говори за неговия изопачен живот. Той крие нещо в себе си, за което не иска никой да знае. Всяко нещо, което е взето без позволение, СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

66

трябва да се върне. Злото не се крие в предмета, който е взет, но в непослушанието.

Никога не вземайте нещо без позволението на Любовта. Искате ли да откъснете един плод, питайте Любовта: ако ви позволи, откъснете го; ако не ви позволи, откажете се от него. Пазете свято заповедите на Любовта. Тя заповяда на първите човеци да не ядат от забранения плод, но те не я послушаха. Като се намерят в мъчности и изпитания, хората се запитват какъв е смисълът на живота. Смисълът на живота се заключава в послушанието. Кого трябва да слуша човек? – Любовта. Само онзи проявява послушание, който носи Любовта в себе си и е готов да ѝ служи. Като обича някого, той ще говори само върху неща, които неговият възлюбен обича, и ще му дава само такива работи, каквито той обича. Ето, Бог ни обича и ни дава само такива неща, които и ние обичаме и които са за наше добро. Той ни е дал тяло, сърце, ум – неща, които ние разбираме, ценим и можем да използваме като пособия за развиването на нашата душа.

Като знае цената на това, което Бог му е дал, човек трябва да държи в изправност своето тяло, своето сърце и своя ум. Никакъв недъг не се позволява да има човек – нито в ума, нито в сърцето, нито в тялото си. Бъдещият човек трябва да има съвършено тяло, съвършен ум, съвършено сърце – без никакъв недъг. За да се създаде такова тяло, човек трябва още отсега да работи за изправяне на своите недъзи. Да се изправи човек съвършено – това значи да се роди изново от вода и Дух. Затова е казано, че роденият от Бога грях не прави.

Казано е в Писанието: „Докато не се родите изново, не можете да влезете в Царството Божие.“ За да се новороди, човек трябва да прави всичко с любов. Защо? – Защото само Любовта изправя нещата. Като обичаш, ти знаеш как да постъпваш. Каквото даваш, ще даваш с любов. Ако даваш плод, ще дадеш най-хубавия, който имаш. Ако кажеш някаква мисъл, и тя ще бъде най-хубавата, която имаш. Ако дадеш чувство, и то ще бъде най-хубавото. Кой няма да благодари за най-хубавото, което му се дава? Всички живи

67

НОВИЯТ ПЪТ

същества – и растенията, и животните, и хората, говорят за Любовта, търсят я – и като я намерят, всеки я проявява по свой начин. Хората се различават един от друг по начина, по който проявяват Любовта. Затова именно те делят любовта на човешка и на Божествена. Любов, която има отношение само към един човек и се опетнява, е частична – тази любов наричаме човешка. Любов, която има отношение към всички хора и никога не се опетнява, е Божествена.

Единственото нещо, което никога не се опетнява, е Божията Любов. Единственото нещо, което никога не се опетнява, е Божията Мъдрост. Единственото нещо, което никога не се опетнява, е Божията Истина. Вложете Любовта, Мъдростта и Истината като основа на живота си, за да бъдете всякога чисти и да се ползвате от Божието благословение.

Сегашният свят се нуждае от добри сестри, от справедливи братя, от разумни бащи и от любещи майки.

26 август, 5 ч.

ЗОРАТА НА ЖИВОТА

Размишление

У п р а ж н е н и е: Ръцете настрани. Дясната ръка се поставя пред лявата, бавно се движи по нея до рамото, минава пред гърдите и се връща в първото си положение – настрани. След това лявата ръка се движи бавно по дясната, идва до рамото, минава пред гърдите и се връща пак в първото си положение – настрани. Това се прави няколко пъти – с лявата и с дясната ръка.

Съвременните хора търсят едни и същи неща, но въпреки това се различават едни от други. Причината за голямото различие между тях се крие в техните възгледи за живота. Всеки тръгва от своя философия за живота, от свои специфични разбирания и мисли, че те са най-правилни. Като тръгват от своята философия, хората искат да си обяснят отвлечените въпроси на живота и там се объркват. Малцина са готови за отвлечените въпроси. Повечето хора трябва да се занимават с елементарни въпроси. Ще кажете, че искате да се домогнете до Истината, да знаете причините на нещата. И да знаете причините на нещата, пак не сте дошли до Истината. Истината стои над фактите, над законите и принципите, над причините и последствията на нещата.

Някои питат защо се е счупила дадена стомна. Много причини има за счупването на стомната: или заради невниманието на онзи, който я е носил, или защото е вече ненужна. Когато свърши работата си със стомната, господарят ѝ я хвърля настрани и я счупва. Защо се чупят яйцата? – По много причини: или за да се опържат, или за да се сложат в яденето, или за да излезе пиле от тях. Когато кокошката разбере, че пиленцето трябва да излезе на бял свят, чукне яйцето

и то си подава главичката навън. Кой начин на счупване на яйцето е най-добър? – Когато кокошката сама го чукне. Ето

69

ЗОРАТА НА ЖИВОТА

защо научете се и вие по този начин да чупите яйцата, че да излиза живот от тях. Така чупете и стомните си. Когато животът е затворен в някоя форма и е дошъл часът на осво-

бождаването му, позволено е да чукнете някъде тази форма, за да се отвори тя и животът да се прояви. Животът стои над всички форми, над всички условия и възможности. Той носи в себе си и условията, и възможностите.

Едно е нужно на хората: истинско, положително знание.

Някои мислят, че знаят много. Сегашното знание е знание на миналото. Настоящото знание сега се придобива. Какво ще бъде това знание, мъчно може да се каже. С думи то не се предава. Какво знание носи даден човек, ще разберете от неговия живот: както говори, такива сили носи в себе си.

По говора на човека можете да определите характера му.

Ще кажете, че българският език е груб. Колкото и да е груб, всички българи не говорят еднакво. Някои говорят меко, а други – грубо, остро, натъртено. Това зависи от силите, които крие човек в себе си. Какво представлява човек днес, как говори, как се проявява – това не трябва да ви спъва.

Той живее още в своето минало. Друг е въпросът, ако човек е влязъл вече в настоящия си живот. Тогава можете вече да се произнасяте.

Срещате някой кален, нечист човек – не го осъждайте.

Един ден той ще се очисти и ще светне. Гледайте дали можете да му услужите с нещо. Щом се е окалял, той може да е човек, който се е жертвал за близките си, който е готов на всякакви услуги. Виновен ли е човек, че муха е кацвала на него? Когато мухите и комарите кацват върху вас, те искат да вземат нещо или пък да обърнат вниманието ви, че не живеете добре. Когато мъж и жена се карат, някоя муха кацва по носа, по лицето на единия или на другия, застава ги да изменят говора си, да се разговарят музикално. Щом престанат да се карат, мухата хвърква настрана. Какво заключение ще извадите за някоя къща, в която има много мухи? – Където има много мухи, там има и много нечистотии. Къща, в която се поддържа голяма чистота, мухите са малко или почти ги няма. Някоя домакиня се оплаква, че има много мухи в

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

70

къщата си. Обаче ако след нея дойде друга домакиня, мухите напускат къщата. Какво заключение ще извадите от тези два

случая? Естественият извод е следният: първата домакиня е била нечиста, поради което мухите са търсили храна. Втората домакиня е поддържала голяма чистота в къщата си, затова мухите са избягали навън, там да си търсят храна. Какво представляват хапливите мухи? – Те не са нищо друго, освен лоши мисли и чувства, които безпокоят човека. Когато мухите хапят силно, това показва, че времето ще се развали; когато не хапят, времето върви към подобряване. Причината, че мухите хапят при разваляне на времето, е електричеството в атмосферата. Когато има много електричество в атмосферата, една част от него се натрупва върху хоботчето на мухата като върху острие и тя се безпокои, търси начин да се освободи от него. Тя започва да хапе хората, животните и се освобождава от излишното електричество на хоботчето си. Това електричество се съединява с електричеството в човека и той се дразни, докато електричеството отиде в земята. Какво трябва да се прави с хапливите мухи? – Да се поправи времето. Ако мухите влизат вкъщи, как да се освободим от тях? – Като чистите редовно къщата си. Мухите са инспектори на чистотата. Като влязат в някоя чиста къща, те веднага излизат навън; ако къщата не е чиста, остават вътре. Значи всяка нечиста мисъл е муха, която идва да ревизира общото състояние на човека. Ако вътре в него владее абсолютна чистота, тя веднага излиза вън. Не е ли чисто вътре, нечистата мисъл намира храна, с която поддържа съществуването си. Колкото и да махаш с ръката си, нечистата мисъл няма да те напусне. Трябва да се очистиш вътрешно, за да я заставиш да излезе навън. Когато в главата на човека влизат чисти мисли, той се радва. При радостта мускулите на лицето заемат особено положение: те приемат повече възходяща посока. Когато през ума на човека влизат нечисти мисли, той скърби, мъчи се, става тъжен – мускулите му увисват надолу. Ще кажете, че не искате да страдате. И скръбта е на място: тя е толкова необходима, колкото и радостта. Като скърби и страда, човек си почива. Всъщност смяната на състояни-

71

ЗОРАТА НА ЖИВОТА

ята – от радост в скръб и от скръб в радост – представлява

почивка, а радостта и скръбта са условия, при които човек работи и учи.

Какво трябва да учи човек на Земята? – Първото нещо, с което трябва да се заеме, е изучаването на Божествения език. Особена е азбуката на този език. Тя се изразява чрез движения, чрез символи, чрез образи. Например срещате човек, който държи очите си повече затворени. Защо са затворени очите му? – Това е една от буквите на Божествения език. Вие можете да дадете различни тълкувания на известен символ, но той представлява само една буква – повече от едно значение няма. Срещате друг човек с отворени очи. Колкото по-близо идва до вас, толкова повече очите му се разширяват. Защо отваря той очите си? – Защото е изгубил нещо и с очите си ви пита не сте ли намерили изгубения от него предмет. Ето защо, като изучавате Божествения език с любов и прилежност, вие радвате своя Учител и той ви обича. Като придобивате знания, вие го препоръчвате като добър и опитен Учител.

Казано е в Писанието, че човек е създаден по образ и подобие на Бога. Колко хора са оправдали своето подобие с Бога? Казват за някого, че говори много сладко – мед капе от устата му. Колко души сте срещнали, от устата на които капе мед? Ние подразбираме, че не в буквален смисъл трябва да капе мед от устата им, но да носят Любовта в себе си. Който има любов в сърцето си, говори сладко. Той знае как да постъпва, как да се отнася с хората. Като срещне някого, той знае на какво разстояние да стои от него – нито много близо, нито много далече. Разстоянието между двама души трябва да бъде такова, че да става правилна обмяна между тях. На какво разстояние седи човек от печката? – Разстоянието се определя от степента, до която тя е нагрята. Ако печката е силно нагорещена, човек седи далече от нея; ако е слабо нагорещена, той седи близо до нея, за да приема топлината ѝ.

Следователно всеки човек трябва да взема от ближния си толкова, колкото му е необходимо в дадения случай. Вземете

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

ли повече, отколкото му трябва, обмяната между тях не е правилна, поради което те не могат да се обичат. Ако бакалинът, от който купувате стока, ви излъже няколко пъти, вие не искате да имате вече отношения с него и го напускате – той ви става неприятен. Ето защо, за да имате добри и правилни отношения с хората, вие трябва да им давате най-хубавото, което имате – най-хубави мисли, най-хубави чувства и най-хубави постъпки. Най-малкото нарушаване на този закон внася дисхармония в отношенията ви. За да запазите добрите си отношения с хората, всяка сутрин нагласявайте ума си да мисли право, нагласявайте сърцето си да чувства право, нагласявайте волята си да постъпвате право. За всяко нещо се искат специални условия: за ума – достатъчно светлина, ни повече, ни по-малко – толкова светлина ви е нужна, колкото да се виждат предметите ясно; за сърцето – достатъчно топлина, и за волята – достатъчно сила. Без светлина, без топлина и без сила човек не може да има правилни отношения нито към себе си, нито към ближните си, нито към Бога.

И тъй, стремете се към правилна обхода, към взаимно уважение и почитание. Стойте на такова разстояние едни от други, че да не виждате лошите си черти. Докато са далече едни от други, хората виждат само доброто в себе си. Щом се приближат повече, отколкото трябва, те не могат вече да се търпят: те виждат лошото в себе си и бягат. Пазете нужното разстояние помежду си, за да не изгубите любовта си. Ако двама души не се обичат, това показва, че нещо им липсва, някакъв недоимък се явява между тях. За да се възстановят отношенията им, те трябва да потърсят други двама души – да донесат това, което им липсва. Значи омразата, неразположението между хората се дължат на някакъв недоимък в тях. Щом дойде изобилието, и Любовта идва. Недоимъкът създава противоречията, а изобилието ги изглажда. Откъде идва изобилието в света? – От Любовта. Кой разпределя богатата, които Любовта носи? – Умът. Значи сърцето носи богатата, умът ги разпределя, а волята ги използва. Само по този начин човешкото тяло се държи в равновесие.

ЗОРАТА НА ЖИВОТА

Няма по-голямо благо за човека от това – да ходи изправен и да се движи хармонично. Правилното движение е музика, хармония. За да не нарушава хармонията в движенията си, човек не трябва да се дразни. Всяко дразнене е излишно изра-

зходване на нервна енергия, вследствие на което се изтощава нервната система. Когато нервната система се изтощи, човек става крайно чувствителен. Като слуша музика, когато не се свири добре, той не може да търпи. Като среща грозни хора, бяга – не може да ги гледа. Пазете си нервната система, за да не губите излишна енергия и за да понасяте всичко в света. Научете се да обличате грозните неща в красиви обвивки. Така постъпва Природата. Ако човек нямаше мускули, а беше само от кости, щеше да бъде грозен. Природата обаче го е облякла в мускули, в празнините е сложила някакви органи и го е направила красив. Какво щеше да представлява човек с две празнини на лицето вместо очи? Природата е запълнила двете празнини и го е украсила с очите. Те са украшение на лицето. На устата пък е сложила специални мускули – устни, които също го правят красив. За да не губи красотата си, човек се стреми към безсмъртие. Само безсмъртният е господар на всяка частица от тялото си. Смъртният обаче не е господар на нищо. Като умре, той изгубва красотата си, губи всичко, с което е работил.

И тъй, за да не губи това, което е придобил, човек трябва да се стреми към безсмъртие, в което е красотата на живота. На Земята, като смъртен, човек не е толкова красив, колкото в невидимия свят. Защо? – В невидимия свят той е безсмъртен. На Земята човек не е толкова добър и справедлив, както в духовния свят. Човек носи в себе си доброто и справедливостта, но не ги проявява всякога. Например той счита, че към приятелите си може да не бъде толкова добър и справедлив, както към чуждите хора. В това отношение той е на крив път. Човек трябва да бъде еднакво добър и справедлив към всички хора. Ако приятелят ви ви е направил някаква услуга: работил

ви е, свирил е или е пял, вие трябва да му благодарите така,

че и той да бъде доволен от вас. Оценявайте всичко, което хората правят за вас. Бог е, Който ги праща да ви услужват,
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

74

да ви правят добрини. Щом оценявате доброто, откъдето и да идва то, първо вие се повдигате, а после помагате и на другите. Като оценявате доброто, което ви правят другите, вие се облагородявате и образувате хармонична връзка помежду си. Любовта трябва да свързва хората, понеже тя носи живот, тя носи всичките блага. Вън от Любовта никакъв закон не може да накара хората да живеят добре. Вън от Любовта никаква сила не може да премахне мъчнотиите и противоречията в пътя им. С Любовта всичко се постига. Като любиш, можеш да станеш и певец, и музикант, и учен, и художник, и философ. И тогава ще раздаваш щедро това, което си придобил. Ще бъдеш щедър и справедлив, на всеки ще даваш толкова, колкото в момента му е нужно. Само така можеш да удовлетвориш окръжаващите. Това значи „даром сте взели, даром давайте“.

Сега, като ученици, съветвам ви да приложите музиката при самовъзпитанието, за да развивате ума и сърцето си. Пейте и свирете, без да мислите дали ще ви харесат другите. Ако задоволите себе си, и другите ще задоволите. Сега аз ще ви изпея една малка песен със следното съдържание:

Зора се чудна зазорява,
зора на нов живот,
която мен в живота призовава.

Зора се чудна зазорява,
зора, що носи чудните блага.

Таз зора ме призовава
на работа в живота мой.

Като ви наблюдавам, виждам, че всички сте от високо произхождение: царски синове, княжески синове, графове, барони. Всеки се държи на висотата на положението си. Добра почва сте, но тя се нуждае от семена, които да израснат и да се отгледат. Земята е щедра и справедлива: на всички дава еднакво храна, не прави разлика между хората. Тя дава еднакви условия за живот и на бодилите, и на плодните дър-

вета, но ние нямаме еднакво отношение към тях: към плод-
75

ЗОРАТА НА ЖИВОТА

ните дървета сме разположени, а към бодилите – не. Бодилите са подобни на лошите мисли, които отнемат нещо от човека и помрачават съзнанието му. Плодните дървета са добрите мисли, които дават нещо на човека и повдигат съзнанието му. Щом е така, сейте в съзнанието си като в почва добри мисли и желания, за да се радвате на добри и сладки плодове.

Следователно искате ли почвата ви да ражда доброкачествени плодове, дайте път на Божественото начало в себе си. Нека то бъде подтик в живота ви, да ви вдъхновява. Човек все трябва да обича нещо, за да се вдъхновява и да работи с любов. Детето може да се импулсира от една ябълка или от една круша. От какво може да се импулсира възрастният? В импулса има движение. Като се съберат всички импулси в света, образува се онази хармония, която движи целия Космос. Където е Любовта, там са импулсите, там е хармонията. Щом Любовта отсъства, всички импулси изчезват и хармонията се превръща в дисхармония.

Опитайте се да изпеете песента „Зора се чудна зазорява“, но така, че зората да обхване цялото ви естество и вие да я почувствате като импулс за работа, за нов живот, за движение.

Време е вече всички живи същества да излязат вън, на светлина. Зората на новия живот изгря! Жабите трябва да излязат от водите, магаретата – от рудниците, хората – от затворите, и всички в един глас да запеят новия химн на свободата, да запеят за новия ден на зората – денят на новата светлина. При това положение всеки ще прояви своята дарба и ще започне съзнателно да работи.

Някъде в Америка, в една каменовъглена мина, едно магаре било затворено цели десет години в един рудник, за да пренася въглища от едно място на друго. На единадесетата година то било изкарано навън, на светлина. Като видяло Слънцето, магарето започнало да се търкаля, да реве от радост, да скача. С това то искало да изрази радостта си от новия живот, който му бил подарен. И магарето разбрало, че

животът се заключава в светлината и свободата.

Много от сегашните хора са се спрели на едно място и

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

76

мислят само за смъртта, какво ще стане с тях, като умрат.

Много просто – ще се освободят. „Какво ще стане с децата ни?“ – Чудни са хората, като се безпокоят за децата си.

Децата са самостоятелни, съзнателни души, като родителите си. Бог дава деца на хората, за да им покаже, че трябва да станат като тях, да възприемат новото и да се учат. Хората имат братя и сестри, за да изработят братски и сестрински отношения и да придобият известно благо чрез тях. Изобщо майките, бащите, братята, сестрите, децата носят някакво висше благо, което трябва да се приеме и обработи. Всеки човек носи по едно Божествено благо, което никой друг не може да донесе. Благото, което бащата носи, никой друг не може да донесе. Благото, което слугата носи, господарят не може да донесе, и т.н. Следователно всеки човек е ценен дотолкова, доколкото носи благо, което му е дадено от Бога. Щом донесе благото, човек свършва вече работата си, както слугата свършва работата на своя господар. Благодарете за службата, която ви е дадена. Носете благото в света така, както ви е дадено, без да се изкусите да го продадете или да го използвате само за себе си.

Като ученици работете съзнателно върху себе си. Дойде ли ви някаква болест, не се страхувайте, но приложете Любовта в живота си: тя лекува всички болести. Гледайте на болестите като на благо, дадено, за да работите върху себе си. Всяка болест се дължи на известни нечистотии в капилярите, които тровят кръвта, предизвикват натрупвания във вените. Казват, че някой страда от разширяване на вените. Това не е нищо друго, освен наслявявания по стените на вените. Кръвта трябва да се пречисти. Чистата кръв в организма преодолява над всички физически и психически неразположения. Между движението на кръвта в артериите и във вените трябва да има известна хармония, както между мажорните и минорните гами. В това отношение движението на кръвта в артериите представлява мажорни гами, а във

вените – минорни.

Помнете: всеки човек трябва да служи на Любовта според своите вътрешни разбирания, а не според това, какво му се
77

ЗОРАТА НА ЖИВОТА

диктува отвън. Слушайте вътрешния си глас. Той говори в името на Любовта. Като го слушате, ще се подмладите, силни ще станете и в Царството Божие ще влезете. Радвайте се, че тихият глас на Бога говори едновременно на всички души, на млади и на стари. Радвайте се, че Той дава от Своите блага на всички. Като разменяте благата си, вие се ползвате от всичко, което Бог изпраща в света. Радвайте се, че Бог се проявява навсякъде. Казано е в Писанието: „Така да просветнат делата ви пред човеците.“ Това значи: така да просветнат вашите умове, вашите сърца, така да просветнат вашите мисли, чувства и постъпки, че който ви види, да каже: „Ето един човек, носител на Божията Любов!“

Желая ви да се всели Царството Божие на Земята още днес. Желая ви да придобиете качеството на светлината, да влизате и през най-малките дупчици, за да изпълнявате Волята Божия.

Зора се чудна зазорява,

зора на нов живот.

Зора се чудна зазорява,

зора на новата Любов.

27 август, 5 ч.

ПРАВИЛНО ДИШАНЕ

Размишление

Има числа, приложението на които се отразява нездравословно върху човешкия организъм. Например числата 20, 22, 23, 24 и 25 се отразяват болезнено върху човека. Ето защо,

ако човек прави упражнения за дишане и диша по толкова пъти на ден, колкото са дадените по-горе числа, организмът му ще се разстрои. Също така и бързото дишане е нездравословно. Който диша бързо, той се изтощава бързо и не може да свърши започнатата работа докрай. И бързото ядене е нездравословно. Като се храни, човек не трябва да бърза, а бавно да яде, за да не разстрои стомаха си. Именно в дишането и в яденето човек не трябва да бърза. Кога бърза човек? – Когато го гонят, когато нещо го притеснява, когато не е свободен. Някои хора бързат и когато ходят. Едва излязат от къщата си и забързват. Видите ли, че някой човек още при излизането си забързва, ще знаете, че той ще се спъне някъде, ще се спре и няма да свърши работата си навреме. Правилно е в началото човек да върви бавно и постепенно да ускорява хода си.

Съвременните хора вдишват и издишват по 20 пъти в минута. Това е бързо дишане. При бързото дишане окисляването на кръвта става бързо, поради което част от нея не може да се пречисти. Тази е причината, задето много хора имат повече нечиста, венозна кръв в организма си, отколкото чиста. При бързото окисляване на кръвта горенето в организма става неправилно, вследствие на което една част от горивните материали не могат да изгорят и се натрупват във вид на утайки по артериите и вените. Който диша бързо, има слаба воля. Приложете волята си при дишането и постепенно намалявайте вдишките: от 20 слизайте до 19, 18, 17, 16, 15. Ако можете да стигнете до десет вдишки в минута,

79

ПРАВИЛНО ДИШАНЕ

това ще се отрази здравословно върху организма. Който иска да усили волята си, трябва да диша бавно. Силната воля е в състояние да регулира дишането, да го направи нормално.

Волята се калява при съпротивления. Ако няма с какво да се бори, ако няма какво да преодолява, човек не може да кали волята си. Без мъчности и противодействия волята на човека отслабва. Тази е причината, поради която повечето богати хора са слабоволни. Те имат на разположение всичко, каквото им трябва, и не срещат мъчности за преодоляване. Някои богати хора мислят, че като заповядват на този, на онзи, имат силна воля. Който заповядва, огрубява, но не калява волята си. Волевият човек не е груб. В ръката на човека волята е чук, с който той удря върху наковалнята и изработва ценни предмети.

Като говорим за дишането, ние го свързваме със съзнанието, защото дишане без участие на съзнанието не е истинско, не е правилно. При съзнателното дишане и Божественият живот взема участие. Ако при дишането съзнанието на човека не е будно, той не може да възприеме благата, които са скрити във въздуха. Така и Бог крие благата Си от онези хора, които нямат любов към Него. И да им даде блага, те не могат да ги използват. Всички хора искат да бъдат здрави. Това желание е естествено, но те трябва да знаят, че здравето е свързано със съзнателното дишане. Ето защо поне по три пъти на ден – сутрин, на обяд и вечер, преди лягане, човек трябва да употребява по 10-15 минути за дишане. Като диша, той трябва да благодари за въздуха, който приема, както и за благото, което се крие във въздуха. Това значи съзнателно дишане. Сегашният човек всичко прави, за всичко мисли, а за дишането – най-малко. Той мисли как да спечели повече пари, как да стане щастлив, кога ще отиде на театър, на концерт и т.н. Той смята, че дишането е естествен процес, който става механически и няма защо да мисли за него. Вярно е, че дишането е естествен процес, но тъй, както диша човек, само горната част на дробовете взема участие. Долната част на дробовете не се пълни с въздух, поради което кръвоносните съдове в тази част губят своята еластичност и човек

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

80

сам се задушава. Такова дишане е неестествено, наричаме го плитко, повърхностно, горно дишане.

Следователно като дишате, ще поемате въздуха бавно, спокойно, без никакво бързане. Като поемете известно количество въздух, ще го задържите в дробовите си, докато приемете от него онази животворна сила, която крие той в себе си. Няма по-голямо благословение за човека от това – да диша бавно и да задържа въздуха в дробовите си, докато приеме жизнената сила, т.е. праната, която той носи в себе си.

Докато не усетите тази сила в себе си, не изпушайте въздуха навън. Докато дробовите не се надуват като мех и не разширят гръдния кош, не трябва да изпушате въздуха навън. Когато Яков срещна Господа, какво Му каза? – „Господи, няма да Те пусна, докато не ме благословиш.“ Господ му отговори: „От този ден ти няма вече да се казваш Яков, но Израил.“ Правете и вие същото с въздуха. Поемете въздух, напълнете дробовите си и не го пушайте, докато не ви даде благото, което носи в себе си.

И тъй, дишайте дълбоко и съзнателно при всички случаи в живота си. Неразположени сте, скръбни сте – дишайте дълбоко! Боли ви гръбнакът, кръстът – дишайте дълбоко! Боли ви крак, ръка – дишайте дълбоко! Боли ви глава, стомах, корем – пак дишайте дълбоко! Не се страхувайте от болките – те са благословение за вас. Ако нямаше болести и страдания в живота, положението ви щеше да бъде по-лошо от това, в което се намирате днес. Болестите и страданията ще оправят хората. Ако те боли глава, това показва, че не мислиш добре. Щом започнеш да мислиш добре, болките ще изчезнат. Който не е справедлив към хората, болят го ръцете. Той е справедлив към себе си, а е несправедлив към околжаващите. Който страда от болки в краката, не проявява доброто в себе си. Дайте ход на доброто и на справедливостта в себе си и всички болки ще изчезнат.

Пак повтарям: дишайте дълбоко при всички условия на живота, добри или лоши. Ще кажете, че външните условия са лоши, големи бури има, силни ветрове вейт. Нека вятърът си духа – това е негова работа. Нека бурята бушува – това е нейна

ПРАВИЛНО ДИШАНЕ

работа. Вашето първо задължение към себе си е да излезете вън и да дишате дълбоко. Най-много, което ще стане с вас, е това, че косите ви ще се разпилеят, дрехите ви ще се разкоп-

чаят. Ще поправите косите си, здраво ще стегнете дрехите си и ще продължавате да дишате. Пазете се от неестествените навици и разбирания, които сте наследили от деди и прадеди – те не ползват човека. Дишайте бавно, спокойно, равномерно и без страх. Обикновеното дишане трябва да достигне до 15 вдишки и издишки в минута. Когато правите упражненията си, ще се стремите постепенно да стигнете до една вдишка, до едно задържане и едно издишване в минута. Постигнете ли това, можете да лекувате всички болести, даже и туберкулоза. Добре е, като правите упражнението за дишане, същевременно да правите и движения с ръцете.

Правете следното упражнение: Ръцете, свити на юмрук, поставяте на раменете. Разтваряте бавно ръцете настрана, вдишвате дълбоко въздух, задържате го и след това спускате бавно ръцете надолу, отстрани на тялото, и бавно издишвате. Ако се уморите, починете си малко и направете упражнението още няколко пъти. По този начин вие поемате достатъчно прана от въздуха и кръвта се раздвижва; капилярите се разширяват и кръвообращението се усилва.

И тъй, когато дишате, не мислете за нищо друго, освен за въздуха, който приемате. Знайте, че Бог е и във въздуха и трябва да се държите пред Него с всичкото уважение и почитание. Може ли двама войници в строя да се разправят пред генерала за странични работи, например че единият е взел от другия пари назаем и не иска да му ги върне. Може ли двама братя да се карат пред баща си, че единият дължи на другия няколко крини жито? Преди всичко житото е на бащата. Синовете нямат право да се карат за това, което не е тяхно. На същото основание човек няма право в присъствието на баща си да се занимава със странични мисли. Следователно като дишаш, ще мислиш само за дишането. Само по този начин можеш да бъдеш здрав.

Първото нещо, от което човек се нуждае, това е да бъде

абсолютно здрав. За да не губи здравето си, той трябва да се
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

82

въздържа от неща, които могат да го разрушат. Например пътувате в горещ летен ден. Изпотявате се, ожаднявате и бързате да се напиете със студена вода. Не бързайте, изворът няма да се пресуши! Седнете пред извора да си починете, облечете една дреха, поседете така 15-20 минути, полюбувайте се на красивата местност – и след това пийте. Като тръгвате на път, не бързайте. Спрете се малко и се запитайте в себе си отворен ли е пътят ви, или не. Ако не е отворен, отложете пътуването си за друг ден.

Като ученици вие трябва да се учите на търпение. Как-вото и да ви се случи, да считате, че нищо не ви е постигнало; да носите мъчнотиите и страданията с търпение и с радост.

Ако искате да знаете колко сте търпелив, направете следния опит: дайте една игла на някой ваш приятел и го накарайте да я забие два милиметра в ръката ви или в хълбока и следете как ще ви се отрази. Можете и сами да си забодете иглата.

Ако подскочите и започнете да викате, не сте търпелив. Ако изпитвате приятност или безразличие, търпелив сте. Понеже не са търпеливи, хората избягват мъчнотиите и несгодите. Те не знаят, че чрез мъчнотиите именно човек калява волята си. Бързият темп, с който хората се движат, ядат, говорят, дишат, показва, че са нетърпеливи и нервни. Бавно и дълбоко ще дишате, за да изхвърлите нечистотиите и утайките, които се наслояват в дробовете и стават причина за различни болести. Като диша дълбоко и задържа дишането си, човек може да премахне всякакви бодехи в гърдите или в гърба, които понякога водят към лоши последствия.

Мнозина искат да се покажат пред хората като носители на нови идеи. Те говорят едно, а вършат друго. Това не са нови

хора. Новите хора се отличават с търпение и самообладание. Преди да се разгневят, те са обуздали гнева си чрез дълбоко дишане. Те поемат дълбоко въздуха и дълго време го задържат в дробовете си. Така те трансформират състоянието си и не се гневят. Хората на новите идеи не се занимават с чуж-

дите грешки. Да се занимава човек със своите или с чуждите погрешки, това значи да цапа ръцете си, ума и сърцето си.

Той

не желае да се цапа нито със своите грешки, нито с чуждите.

Не само това, но той е готов, ако види някаква нечистота в

83

ПРАВИЛНО ДИШАНЕ

своя приятел или ближен, да я очисти, без да го упрекне.

Всяка нечистота вън или вътре във вас се отразява зле върху организма. Като знаете това, не допускайте ни една нечиста, нездравословна мисъл в ума си, ни едно нездравословно

чувство в сърцето си и ни една нездравословна постъпка във волята си. Ето защо вечер, преди да си легнете, отделете

10-15 минути, за да си дадете отчет как сте прекарали деня, какви грешки сте направили. Изправете грешките в мисълта си, подишайте дълбоко, и като се успокоите, легнете си.

Сънят ви ще бъде добър и укрепителен. Дълбокото дишане успокоява нервната система. Колкото повече човек задържа въздуха в дробовете си, толкова повече енергия приема от него. Като диша човек така, и нечистият въздух няма да му се отрази зле. Защо? – По-малко въздух ще поема, а с това и по-малко прах и нечистотии.

И тъй, здравето на човека зависи от дълбокото и правилно дишане. Като диша правилно, човек прави в минута около 10-12 вдишки и издишки. Щом заболее, броят на вдишките се увеличава. Когато броят на вдишките намалява, животът се продължава; когато броят на вдишките се увеличава, животът се съкращава. Когато дишате, дръжте в ума си добрите, здравите и разумните хора. Не мислете за лошите, болните и неразумните хора. Ако мислите за тях, те ще противодействат на дишането ви. Добрите хора дишат правилно; също така те мислят, чувстват и постъпват правилно. Ще помните: когато дишате обикновено, ще правите по 10-12 вдишки в минута. Когато се упражнявате в дишането, ще правите от 4 до 1 вдишки и издишки в минута. Ще започнете от четири и постепенно ще слизате. Ако стигнете до една вдишка и издишка в минута, вие сте придобили много нещо.

Днес ви дадох много числа, здравословни и нездравос-

словни, за да мислите върху тях. Числата от 20 нагоре са нездравословни. Който прави 25 вдишки в минута, едва ще доживее до 25 години; който прави 24 вдишки в минута, ще живее 26 години; който прави 23 вдишки, ще живее 28 години; който прави 22 вдишки, ще живее 30 години; който прави 20 вдишки, ще живее 35 години. Това са приблизителни числа, а не абсолютни. Колкото по-надолу слизате във

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

84

вдишките, толкова повече се увеличава броят на годините. Като дойдете до четири вдишки, годините се увеличават на 85-90. И най-после, като стигнете до една вдишка и издишка в минута, годините се увеличават на 120. Дишайте дълбоко, задържайте въздуха дълго време в дробовете си, за да калите нервната си система, да не се влияете и дразните от това, което виждате в живота.

Много драматични и трагични сцени има в живота, но всички не са реални. Много от тях са фиктивни, като тия, които представят в театрите. На сцената излизат актьори, припадат, умират, но това не е действителност: в края на действието виждате, че актьорите са възкръснали. Добре е, че са възкръснали. Рядко се срещат истински актьори, т.е. такива, които играят свои собствени роли. Повечето актьори играят чужди роли, както в театрите. Един френски селянин, добър и чистосърдечен човек, отишъл в Париж и пожелал да види прочутата черква „Notre Dame“. Като търсил тук-там черквата, видял, че на едно място се събират много хора. Влязъл след тях и спрял, където те спират. Понеже всички си купували билет, и той си купил, като помислил, че с билет се влиза в черквата. Влязъл в един голям салон и седнал на стола, който му посочили. По едно време видял, че завесата се вдига и няколко души водят разговор помежду си. Той разбрал, че работата се отнася до един крадец, когото обвиняват в кражба. Селянинът видял как крадецът извършил кражбата, но въпреки това не си признавал. Едни го обвинявали, други го защитавали – и работата, вместо да се оправи, повече се обърквала. Възмутен от лъжата на крадеца, селянинът станал от мястото си и се обърнал към публиката: „Господа, защо

мълчите? Защо не кажете истината? Не видяхте ли, че този крадец извърши кражбата пред вас? Аз го видях, когато открадна, а той продължава да се защитава и извинява. Срамота е, господа, да мълчите!" Публиката го изслушала, всички се засмели сърдечно и почнали да му ръкопляскат.

В живота има реални и нереални неща. Човек трябва да ги различава, да знае кои са реални и кои – не. Когато времето се развали, както днес, това е представление. Вятър

85

ПРАВИЛНО ДИШАНЕ

духа – това е представление. Тихо, приятно е времето – това е представление. Цветята цъфтят, увяхват и отново израстват – това са сцени от великата драма на живота. Спирайте вниманието си върху хубавите картини, записвайте си ги, за да останат в паметта ви за вечни времена. Спирайте се пред чистите планински извори, пред красивите местности, като пред здравословни картини, които предизвикват хубави мисли и чувства във вас. Хората помнят повече отрицателните и грозните неща, а положителните и красивите забравят. Помнете красивите неща, а всички спомени за счупени, паднали, разрушени неща дръжте далече от паметта си. Защо трябва да помните, че някога едно голямо дърво е паднало и е счупило крака ви? Забравете това. Отрицателните неща пречат на правилното дишане, а положителните го подобряват. Правилното дишане изисква спокойна и красива мисъл. Следователно мислете за цветята, които цъфтят; за бистрите планински реки, които текат и напояват долините. В красотата е хармонията на живота, в красотата е Божественото Начало.

Помнете: правилното дишане зависи от Любовта. Ще дишате дълбоко, ще задържате въздуха дълго време в дробовете си с любов. Това ще правите три пъти на ден, по 10-15 минути. Дишайте с радост и с любов, с лице засмяно, изправени. Гръбнакът ви да образува успоредна линия с правата, която съединява центъра на Слънцето с центъра на Земята. Гърдите напред, изпъчени, а не хлътнали навътре. Това са елементарни правила за дишане, които трябва да се спазват, за да бъдете здрави и добре разположени. Като дишате пра-

вилно, вие се свързвате с ритъма на Природата и се укрепвате по дух и по тяло.

Упражнение за дишане: Ръцете се изнасят настрана бавно, като се поема дълбоко въздух; после се издигат нагоре,

а въздухът се задържа. Ръцете над главата, бавно спущане на ръцете надолу, като се издишва бавно.

29 август, 5 ч.

СЛУЖЕНИЕ С ЛЮБОВ

Размишление

Евангелие от Матей, 13. глава

Природата, от която всички хора се интересуват, може да се уподоби на необятна книга, за едни – затворена, за други – отчасти отворена, или на грамаден склад, в който има безброй неща, привидно разхвърляни в по-голям или по-малък безпорядък. Тук виждате големи камъни, там – по-малки. Защо са тези камъни, защо са разхвърляни, не знаете. Какво е целила Природата, като ги е създавала, не знаете. За вас е важно, че вие можете да ги използвате за строеж на къщи, на огради и т.н. Другаде виждате треви, ниски и високи, до тях – цветя, дървета, всички с определен стремеж нагоре, към Слънцето. Между тревите, цветята и дърветата се явява спор: всяко растение иска да израсте по-високо, другите да не му отнемат нужната светлина. От големи спорове за светлината тревите са останали ниски и слаби. Големите дървета не са обръщали внимание на споровете и недоразуменията, но са расли нависоко, използвали са светлината – и днес се радват на дълъг живот. Пак в Природата срещате малки и по-големи мушици и насекоми, които по цели дни хвърчат от едно място на друго, блъскат се в хората, във всичко, каквото срещнат на пътя си. Къде отиват и се връщат, какво е предназначението им, не знаете.

Жива е Природата и дава живот на милиарди същества: риби, птици, млекопитаещи, хора – всичко живее и се радва на живота си. Като влезете между хората, и тук виждате спорове и недоразумения. Те се делят на бедни и на богати. Бедният няма къща, няма мебели, не е добре облечен. Като седне да яде, ще извади само една-две чинии, няма повече. Храната му е проста, оскъдна, той едва задоволява глада си. След това отивате в къщата на някой богат. На вратата стои

87

СЛУЖЕНИЕ С ЛЮБОВ

слуга, отваря я само за важни и знатни хора. Къщата му е добре мебелирана, със скъпи килими по пода, яденето му е богато, пишно. Като се върнете у дома си, сравнявате живота на бедния и на богатия и се питате защо Бог е създал света

така, защо е допуснал тази неправда. Дали всичко това е наре-
дено от Бога, е въпрос, но питам: какъв свят бихте създали
вие, как бихте разпределили благата, които Природата ви
дава? Ето, всеки човек има един организъм – най-голямото
богатство в света. Нека да си отговори справедлив ли е към
всички свои удове? Той дава на главата си най-голяма
свобода.

Главата се ползва и с най-големи привилегии: по-рано ѝ сла-
гаха шапка, днес и от този товар я освободиха. Сега повечето
хора, мъже и жени, ходят без шапки. Обаче дават ли такава
свобода на краката си? Те носят обувки, които често пъти
стягат и нараняват краката. Жените пък горят косите си с
разни електрически машини, за да ги къдрят. Това свобода
ли е? Ще кажете, че правите това, за да бъдете по-красиви.
Който иска къдрави коси, да отиде при негрите, да научи
изкуството по естествен начин да се къдри. Къдравите коси
имат отношение към чувствата на човека. Хора, които имат
къдрави коси, са крайно упорити. Намислят ли да направят
нещо, никой не е в състояние да ги разубеди. Както косите
им не се поддават на гребена, така и те не се поддават на
чужди съвети. Не е лесно да се справи човек с къдравите си
коси. Всеки косъм е самостоятелен. За да се възпита такъв
човек, трябва да се възпитат всичките му косми, един по
един. Това са 250 000 косми. Не е лесна тази работа.

Често хората се оплакват, че не могат да се хармонизират,
не могат да се разбират. Много естествено! Човек не може
да сложи в хармония космите на главата си, та ще влезе в
хармония с хората. Със себе си не можеш да се хармонизи-
раш, че с хората ли ще живееш в хармония? Излезеш вън,
духне те вятър и разбърка косите ти. Вземеш гребен да ги
оправиш, но вятърът не иска да знае, пак ги разбърка. Той се
бори не само с косите на хората, но и с дърветата, и с живот-
ните. Каквото срещне на пътя си, разтърсва го. Вझे тояга
и започне да удря дърветата едно след друго, застава ги да
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

в положението на вятъра: вдигне тояга и започва да удря, каквото му падне. Удари едно гърне, второ гърне – и като се види заобиколен от счупени гърнета, започва да мисли какво е направил. Счупеното гърне го погледне, засмее се и като Епиктет⁴ му казва: „Господарю, ти губиш сега. Ако бях здраво, щях да ти върша работа. Сега нищо друго не ти остава, освен да купиш ново гърне.“

Като не разбират законите на живота и не познават себе си, хората се чудят откъде идват противоречията. Те не подозират, че сами ги създават. Причините за нещастията, страданията и противоречията на хората се крият в тях. Те имат слабости, недъзи, които ги отклоняват от правия път на мислене. Тази е причината, задето хората имат различни идеи, различни разбирания. Например някой гледа на Бога като на същество, от което може само да изисква. Значи Бог е длъжен само да дава и да помага, а човек е свободен от всякакво задължение към Него. Да мислиш така, това значи сам да си създадеш противоречия. Друг пък гледа на любовта като на благо, което се отнася само до него. Той мисли, че като обича нещо, никой друг няма право да се ползва от него. Това разбиране за любовта е създавало робството. Ако обичаш някой човек – пазиш го само за себе си; ако обичаш някой предмет – дреха, обувки, книги – пазиш ги добре, за да ти служат повече време. Не ги ли обичаш, ще ги захвърлиш настрана. Това не е любов. Истинската любов внася разширение в човешката душа. Щом обичаш някого, ще го оставиш свободен. Нека и другите хора се радват на този човек. Обичаш някоя дреха, някоя книга, остави и другите да се радват на тях.

Светът се нуждае от хора с широки и благородни сърца, със светли умове и с възпитана воля. Само такива хора могат да любят Бога и да Му служат. На тях само може да се разчита,

те могат да победят. Всички останали – българи, французи, германци, англичани, руснаци, ако не любят Бога, повече ще се заробят. Ако Слънцето и звездите не вършат работата си, както трябва, и те ще объркат пътя си. Ако Земята не върви

СЛУЖЕНИЕ С ЛЮБОВ

по определения си път, и тя ще се изгуби някъде. Целият свят ще се обърка, само Бог ще действа разумно и ще създаде нова вселена, нов свят, нов космос. Всичко е в Бога и всичко от Него произлиза. Кой ще победи сега? – Бог ще победи! Победата е в ръцете на добрите, разумните, възвишените същества, които вървят в Божия път и изпълняват законите Му. Едно време ангелите и боговете се биха, но понеже се отклониха от правия път, сгрешиха и останаха на Земята. И до днес още те живеят на Земята и мъчат хората. Те са лошите ангели. Добрите ангели останаха на Небето, откъдето помагат на страдащите и слаби души на Земята. Ето защо, ако следвате пътя на ангелите, вървете в пътя на добрите, които всеки момент ви се притичват в помощ и ви учат как да прилагате Доброто и Любовта в живота си. Дошло е вече времето за пресяване на хората. Който служи на Бога е и готов да направи жертва за Неговата Любов,

Правда, Милосърдие, Добродетел, добро го чака. Който не е готов за никаква жертва, смърт го чака; ще умре и няма кой да го погребее. Божието благословение не може да се излива върху него. Човек е дошъл на Земята да се учи, а не да благува. Царството Божие не е дошло още между хората. Земята е опитно училище, работилница, в която огън гори, чукове се вдигат и слагат, дъски се стържат с рендета, метали се топят и т.н. След всичко това хората очакват ред и порядък на Земята. Преди да дойде този порядък, те ще минат през безпорядъка на света. Всяко нещо, което излиза от работилницата, трябва да бъде добре направено. Докато е на Земята, човек трябва да работи, за да извае нещо хубаво от себе си, че като влезе в духовния свят, да го приемат направо, а да не го връщат назад. Можете ли да пуснете една кална, нечиста жаба в чистия извор? – Попадне ли в извора, тя ще го размъти и вие не можете да пиете от неговата вода. За да се ползвате и вие, и окръжаващите от чистия извор, трябва да извадите жабата навън. Духовният свят е подобен на чистия извор: който влиза в него, трябва да бъде чист. Не е ли чист, ще го изхвърлят навън, както изхвърлят жабата от чистия

извор.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

90

И тъй, докато сте на Земята, работете съзнателно и с любов, за да се справите със съдбата, която се налага днес на света. Работете, докато Божието благословение е над вас. Отнеме ли се Божието благословение, нищо няма да стане нито от вас, нито от вашите близки. Ще кажете, че при дадените условия не може да не се гневите, да не се сърдите едни на други. Гневете се, но с любов; сърдете се, но с любов;

карайте се, но с любов. Каквото правите, с любов го правете. Казано е в Писанието, че и Бог се гневи, но с любов. Където е Любовта, там всичко е добро и намясто. Щом любовта ви напусне, веднага идват мъчението, съмнението, лъжата, злото и т.н. Докато Адам и Ева слушаха Бога и Му се подчиняваха, те живеяха като деца. Щом Ева си позволи да яде от забраненото дърво, веднага дойде лъжата. Непослушанието създаде първата драма. Значи Ева е родоначалница на драмата. Когато и Адам яде от забранения плод, Бог заповяда да ги изпъдят от рая.

С излизането им от рая се създаде трагедията. Като влязоха в света, Ева роди двама сина: Каин – земеделец, и Авел – овчар. Един ден двамата братя решиха да принесат жертва на Господа, всеки от най-хубавия си плод. Каин внесе в жертва най-хубавите си плодове, Авел – едно от най-угоените си агнета. Бог благоволи към Авел и прие жертвата му, а от Каин не прие. Това смути духа на Каин и той реши да убие брат си. Каин си мислеше: „Ако Бог прие жертвата на Авел – агнето, колко повече ще приеме моята. Вместо агне аз ще пожертвам брата си – цял човек.“ Обаче не излезе, както мислеше. Не само че жертвата му не се прие, но той чу гласа на Бога, Който го питаше: „Каин, къде е брат ти?“ – „Не съм стражар, Господи, да ходя по следите му.“ Каин направи престъпление – уби брат си, а след това излъга, че не знае къде е. Той чу пак Божия глас: „Кръвта на брат ти вика след тебе.“ Каин се уплаши да не го убие някой за стореното престъпление, но Бог му каза, че който се осмели да го убие,

ще бъде седмократно наказан. „Ти ще живееш и ще носиш белега на престъплението, докато се разкаеш.“

91

СЛУЖЕНИЕ С ЛЮБОВ

Пазете се от грешките на хората. Ползвайте се от чуждите грешки, но не се занимавайте с тях. Не мислете, че можете да изправите грешките на хората. Всеки сам може да изправи грешките си. Да се занимавате с чуждите грешки, това значи да се свързвате с дявола, т.е. със злото в света. В един манастир имало един игумен, който живеел разкошно, харчел манастирските пари, без да дава сметка за какво ги употребява. Случило се, че внезапно умрял и оставил сметките си неуредени. Новият игумен, който го заместил, започнал да разглежда сметките на стария игумен и се видял в чудо, не могъл да се оправи. От страх да не попадне под отговорност, той започнал да се моли да се яви по някакъв начин старият игумен, за да оправи обърканите си сметки. Най-после молбата му била чута. Старият игумен дошъл от онзи свят, оправил сметките си и си заминал, но оставил след себе си такава нечистота, такъв смрад, че манастирът станал необитаем. В скоро време манастирът съвършено запустял. Казвам: не се свързвайте със злото и с дявола в света. Който греши, той сам ще оправи грешките си. Ще кажете, че от любов към работата си вие се бъркате в чуждите грешки, за да внесете ред и порядък в света. Сам човек това не може да направи. Задача на всеки човек е да изправи своите грешки и своя живот. Ако не спазва това правило, човек се свързва с дявола, който го заплашва – и по неволя човек започва да му служи. Същевременно дяволът обещава големи придобивки и блага на човека, с което го примамва към себе си. Когато хората се оплакват от неуспехи и страдания и търсят причината за това, казвам: хората не успяват в живота си, защото служат на дявола с любов, а на Бога – от страх. За да се освободят от страданията, те трябва да изменят начина на живота си: да служат на Бога с любов, а с дявола да не стават съдружници. Станете ли съдружници с него, ще ви сполетят най-големите страдания, нещастия и болести. Дяволът е майстор да разрушава, а не да гради. Той е майстор да внася

заблуждения в хората. Затова именно той живее в тъмнина и увелича хората в тъмнина. Искате ли да се освободите от него, потърсете светлината на живота. Щом излезе на светло

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

92

и слънце го огрее, дяволът бяга. Страшно е, когато реката се отбие от своя път. Страшно е, когато Любовта напусне човешката душа. Страшно е, когато Бог напусне човека. Страшно е, когато човек се откаже от Бога. Където отсъства Любовта, там нещастията и страданията присъстват. Сега хората ще проповядват, че работите трябва да се уреждат с любов. Право е това твърдение, но който има да взема големи суми, сам не постъпва с любов. Ако някой има да му дава, по десет пъти ще праща хора да му ги върнат. Ако доброволно не му ги върне, насила ще го заставят. Това са услуги, които не са правени с любов. Затова именно казвам: каквото правите, да е с любов. Някой сложи в капан парче кашкавал или сланина – да залъже мишката да влезе вътре. Като влезе вътре, мишката става жертва на котката. Рибарят пък направи мрежа и я хвърля няколко пъти във водата, за да улови риба. Колкото е по-тежка мрежата му, толкова по-доволен е той – повече риба е уловил. Така и дяволът постъпва с човека: първо го привлече към себе си, докато го хване; след това го слага на скара, опече го, извади от него, каквото му е нужно, а непотребното изхвърля навън. Помнете: всяка постъпка, която не се основава на Любовта, не е права, не е Божествена. Какво направиха евреите с Христос? – Разпнаха Го. От любов ли Го разпнаха? – От ревност. За да запазят учението на Мойсей, те разпнаха Христос и казваха: „Бог е говорил на Мойсей, но на този не е говорил.“ Откъде знаеха те, че Бог е говорил на Мойсей, а на Христос не е говорил? Като защитаваха Мойсей, те очакваха да получат Божието благословение. Ако искате да получите Божието благословение, вървете в правия път. Изкривите ли пътя си, губи се благословието.

Днес всички хора търсят правия път. Много проповедници им го сочат, но въпреки това малцина вървят по него. Дълъг и мъчен е този път, затова някои заобикалят, искат да

избягнат страданията. Колкото и да заобикалят, както и да го избягват, в края на краищата всички ще минат по него. За да се намалят страданията на хората, Бог праща пророци и проповедници на Земята, които да им покажат кратък и

93 СЛУЖЕНИЕ С ЛЮБОВ

прав път. Затова е казано в Писанието, че Бог не съизволява в смъртта на грешника. Наистина, без Учители, пророци и проповедници страданията на хората щяха да бъдат по-големи. Ако Слънцето не грееше, мрак щеше да скове Земята и никакви растения нямаше да съществуват. Какъв щеше да бъде животът при това положение? – Какъвто е животът на ескимосите. Могат ли ескимосите да бъдат вегетарианци? – Вегетарианството може да се прилага само при добри условия, а не при лоши. Добрият живот е възможен при добрите хора. Какъв ще бъде животът при лошите хора? Ако господарят на някой слуга е лош и го бие по няколко пъти на ден, може ли слугата да бъде усмихнат? Може ли болният да бъде радостен и засмян? Ще кажете, че болестите и страданията идват от Бога. Ако това е вярно, какво ще кажете за стиха, в който се говори за Бога, че не съизволява в смъртта на грешника? Мнозина отричат съществуването на Бога, но ние твърдим, че единственото реално същество е Бог. Кой създаде света тогава? Кой създаде знанието? Кой дава благата в живота? Ако човек е единственият реален фактор в света, защо не го изправи? Клинът разцепва дървото, но той не създаде самото дърво. При това клинът сам не влиза – трябва да дойде някой отвън, за да го набие. Човекът е клинът, с помощта на който светът може да се оправи. Но трябва да дойде някой отвън, за да забие клина в дървото. Бог слиза между хората, забива ги като клин в дърветата и оправя света. Следователно Бог съществува, както и Слънцето съществува, но само за вярващите, т.е. за онези, които имат очи да виждат изгряването на Слънцето. За невярващите, за лошите хора, за онези, които не виждат, Слънцето залязва. В това отношение лошите хора гасят свещта, но не знаят как да я палят. Добрите хора палят свещта, но не знаят да палят и да гасят свещи. Те са и добри, и лоши. Да палиш свещ е

по-добре, отколкото да я гасиш. Запалиш ли веднъж свещта, не я гаси, остави я свободно да гори. Човек е запалена свещ, която никой не трябва да гаси преждевременно. Сегашните свещи се запалват и изгарят. Бъдещите свещи ще горят вечно. Важно е да се запали веднъж свещта: запали ли се, вечно ще

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

94

гори. И днес има свещи, които горят и не изгарят – това са човешките мисли и чувства. Мисъл, чувство и постъпка, които се запалват, които горят и не изгасват, са реални. Христос казва: „Ако Ме любите, ще опазите Моя закон. Нова заповед ви давам: да имате любов помежду си.“ С други думи казано: служете на Бога с любов. Нека Любовта бъде подбудителна причина в мислите, в чувствата и в постъпките ви. Само така ще познаете Бога, защото където е Любов та, там

е Бог. Само по този начин ще дойдете в съгласие помежду си. Остане ли едни други да се убеждавате, нищо не се постига. Нито се убеждавайте, нито отричайте нещата.

Един от важните въпроси на съвременните хора е кой ще победи в сегашната война. Казах и пак ще повторя: Бог ще победи. Защо? – Защото воюва с любов. Ние сме против всички войни, които стават без любов. Ние сме за живота, който се изявява чрез Любовта. Блажен е онзи, който живее и страда с любов. Нещастен е онзи, който живее, мъчи се и страда без любов. Щом прилагате Любовта, свободни сте да правите, каквото искате: ще пиете, но чиста, кристална вода; ще ядете, но чиста, доброкачествена храна. Може ли някой да превърне водата във вино, той има право да пие от него. Обаче на никого не се позволява да пие вино или ракия от чужди кръчмари.

И тъй, искате ли да се разберете като братя, като синове на един Баща, приемоте Любовта да действа между вас. Как се

постига това? – Като станеш проводник на Доброто. Защо да не сте от страната на Господа? Всеки, който се е определил от страната на Господа, е живял с доволство, с радост, с любов. Той е бил далече от отрицателните прояви на живота.

Желая ви да бъдете господари на всичко, което правите, и навсякъде да прилагате Любовта. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка да бъдат проникнати от Любовта. Служете с любов!

31 август, 5 ч.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЧОВЕКА

Размишление

Евангелие от Матей, 11:1-16

Какво е предназначението на човека? Защо е дошъл човек на Земята? – Това са въпроси, които всички хора си задават, но и до днес те още остават неразрешени. Повечето хора се занимават с това, за което не са дошли – съзнанието им е такова. Колкото по-високо е съзнанието на човека, толкова по-близо е той до своето предназначение. Ще кажете, че човек е разумно същество. Това твърдение е отчасти вярно. Не всеки човек е разумен. Разумен ли е онзи, когото са ранили няколко пъти на бойното поле – и въпреки това пак се хвърля в боя? Разумен ли е онзи, който постоянно отива в кръчмата и всякога се връща с пукната глава? Разумен ли е онзи, когото проказата е хванала от главата до краката? Каква разумност е тази, която е довела хората до положението да боледуват и да умират? Идете в гробищата и ще видите цял град от кръстове и паметници. Чувате някои да говорят, че са погребали еди-кого си. С това те считат, че са изпълнили някакъв дълг. Това не е предназначението на човека. Дълг на човека е да ражда. Ние уважаваме майките, които раждат; ние уважаваме всички хора, които градят, творят, без да разрушават и събарят. Ще кажете, че някой си е направил къща, която след няколко години се е съборила. Каква къща е тази, която лесно се събаря? Какво платно е това, което лесно се нищи?

Като не разбират своето предназначение, хората се запитват едни други вярват ли в Бога. Какво разбирате под думата вяра? Ако си гладен и те нахраня, вярваш ли в мене? Това вече не е вяра, но факт. Вярата подразбира нещо, което не е станало: значи да вярваш, че някога ще те нахраня – и като вярваш в това, да се сбъдне. Без вяра нещата не могат да станат реални. Значи вярата е предшественица на реалността.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

96

Тя е врата, през която човек влиза в реалността. Някой казва, че вярва в окултизма. Какво нещо е окултизмът? – Тайна наука. Той разкрива тайните на Природата. Тогава всички

химици, всички адвокати, всички съдии са окултисти. Те изучават законите на Природата и на живота, комбинират ги по един или по друг начин и правят различни съединения. Обаче опитите им повечето пъти свършват с експлозии. Защо? – Получили са експлозивни вещества. За да не получават такива вещества, те трябва да бъдат чисти. Като прави опити, като изследва тайните на Природата, химикът трябва да бъде чист. Адвокатът, съдията, които съдят, трябва да бъдат чисти, да не са направили нито едно престъпление. Всеки човек, който прави престъпления, не може да бъде нито майка, нито баща, нито учител, нито съдия, нито търговец.

Абсолютна чистота се изисква от всеки човек. В какво трябва да вярва човек? – В доброто. Който носи доброто в себе си и го проявява, той може да бъде и баща, и майка, и учител, и проповедник, и съдия, и адвокат – всичко може да бъде. Този човек е всякога с Бога. И като се спъне и падне на пътя, Бог е пак с него. Той му казва, че пътят, по който върви, не е прав. Разбере ли това, падналият стъпва на краката си и намира правия път. Радвайте се, когато светлината е пред вас. Радвайте се и когато светлината е зад вас. Тогава сте на изпит – умът ви се изпитва. Псалмопевецът казва: „Гледах Господа пред лицето си.“ Блажен е този, на когото пътят е огрян от Божията светлина.

Съвременните хора са разделени помежду си, всеки има свой възглед в умствено и в религиозно отношение, благодарение на което не се разбират. Много християни има днес, но и те са разделени. Един е православен, друг – евангелист⁵, трети – католик, четвърти – методист⁶, баптист⁷ и т.н. Колкото повече вярвания се явяват между хората, толкова по-мъчно се разбират те. Казват: „Светът ще пропадне от сектанти.“ Злото не е в сектантството, но в отсъствието на Любовта. Ако хората се обичаха, ако имаха любов помежду си, всичко щеше да върви добре. Природата е пълна със

97

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЧОВЕКА

сектанти. Всичко, което човек е направил, почива върху сектантството, т.е. върху подразделението. Вижте какво пред-

ставява колелото. То има няколко оси, които излизат от общ център. Благодарение на осите колелото се върти. Осите са сектанти, но вършат работа. Кога? – Когато са събрани на едно място. Липсва ли една от осите, колелото спира. Започнат ли осите да излизат навън, всяка свободно да се проявява,

колата спира. Ето защо опасността не е в съществуването на сектите, но в тяхното отделяне от общия Център на живота, от колелото на живота – от Любовта.

Кое верую е право? Според нас право верую е това, което е в състояние да подобри времето – от лошо да го превърне в добро; право верую е това, което може да подобри състоянието на изворите; право верую е това, което подобрява живота на майките, на бащите, на учителите; право верую е това, което внася реформи в обществения живот, както и в живота на цялото човечество. Правото верую на Земята е право и в онзи свят. И оттам идва това, че вестниците пишат: „Проповядвайте на християнските народи, напълнете главите им с чисти и прави мисли, за да разберат, че не вършат Божиата воля.“ Ако християните не се вслушат в гласа на Бога и не изпълнят Неговата воля, Земята ще се разтърси така, че коренно ще се измени. Ако съвременните хора не се помирят и не си подадат взаимно ръка, очаква ги такава участ, каквато никой не може да си представи. Ако се помирят, Божието благословение ще дойде върху всички народи – Царството Божие ще се въдвори на Земята. Това трябва да знаят всички хора, всички водители. Това ще бъде денят на Господа. Денят Господен е ден на възмездие за престъпленията, които хората са вършили и вършат на Земята.

Време е вече християните да се обединят, да станат проводници на Божиата Любов. Само по този начин Бог ще изпрати благословението Си на всички хора и народи. Кой ще победи? – Онези хора, които носят Любовта. Докато господства безлюбието, от сегашния порядък няма да остане и пращинка за спомен на бъдещето. Помнете: в продължение на 45 години сегашният ред и порядък в света ще се измени,

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

няма да остане помен от него. След това ще дойде новото, което всички очакват. Такава е Божията воля. Ще кажете, че като умрете, каквото ще да става след вас. И смъртта не разрешава въпросите. Къде ще отидете след смъртта си? Ако след смъртта си човек не отиде при Бога, при Христос или при своите братя и сестри, той е изгубен. Ако не намери Учителя си, той е изгубен.

Смисълът на човешкия живот е в Любовта: да намери тези, които го любят и които той люби. Любовта е мощният двигател на Целокупния живот. Ето защо дали сте на Земята, или на Небето, без Любов не можете да живеете. Да вярваш в Любовта – това е правото верую. „Ти в какво вярваш?“ – Вярвам в Бога, Който живее в светлината, във въздуха, във водата и в хляба. Вярвам в Бога, Който живее в моя ум, в моето сърце, в моята воля, в моята душа и в моя дух. Вярвам в Бога, Който живее във всички хора, в цялата Вселена. Навсякъде виждам Бога – мощен и любещ. Когато тъпче, Той всичко превръща на прах. Когато учи и възпитава човека, Той го слага в пещ с 50 милиона градуса топлина, за да го стопи и пречисти – като слънце да светне. Кой може да стои на този огън, без да се стопи? И най-големият дявол ще стане правоверен. В огъня на Любовта всички противоречия изчезват. Любовта примирява и най-големите врагове. Ще дойде Любовта в света, ще дойде денят на примиряването. Едно трябва да спазва човек – да не се озлобява и ожесточава. През каквито изпитания и да мине, трябва да остане тих и спокоен. Желайте Любовта да победи и да се възцари Правдата и Истината. Не се настройвайте нито против германците, нито против англичаните, нито против руснаците. Всеки е на мястото си. Според нас англичаните са търговците на света – господари на морето; германците са индустриалци – господари на въздуха; руснаците са земеделци – господари на земята. Във всеки човек има и търговци, и индустриалци, и земеделци. Същото се отнася и до народите. Значи всеки българин носи в себе си и търговеца, и индустриалеца, и земеделеца. При това всеки народ се счита за избран от Бога: всеки мисли, че на него е дадена ролята да оправи света.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЧОВЕКА

Прави са народите да мислят, че са избрани от Бога, но не само един народ, а всички заедно. Всички народи трябва да се обединят в един и всички заедно да изпълнят Божията воля. Тогава ще се сбъдне това, което Бог е казал: „Ще се вселя между хората: Аз ще им бъда Бог, а те ще Ми бъдат народ.“ Благословен да е денят, когато всички народи бъдат избрани от Бога. Благословен да е денят, когато всички майки и бащи бъдат избрани от Бога. Когато майката ражда, тя няма да бъде обременена с мисълта, че нови грижи ѝ се налагат, но ще се радва, че е избрана от Бога да роди дете, създадено по образ и подобие Божие. И бащата ще се радва, че е избран за служител на Бога. Учителят няма да работи само за пари, но ще се радва, че ръководи деца, че им посочва правия път към Бога. Дошло е времето всички хора и народи да посрещнат Бога и да се радват, че са Негови избраници.

Когато някой пророк или Учител дойде между хората, мнозина се съмняват в него и считат, че той внася заблуждения в човешките умове. Който проповядва на хората, че трябва да се осигурят, че старост ще дойде, че смърт ги чака, той внася заблуждения. Обаче който проповядва Божественото учение, той посочва на хората правия път, той ги води в пътя на светлината и на свободата. Божественото учение отрича старостта, отрича и смъртта. Според нас смъртта не е нищо друго, освен събличане на старата дреха и обличане на нова. Ако старата ви дреха е нечиста, скъсана и окаляна, няма ли да я съблечете? – Ще я съблечете, разбира се. Ако има възможност да се закърпи, ще я закърпите, а след това ще я оперете. Ако не може да се кърпи и пере, ще я изгорите и ще облечете нова, чиста дреха. Има ли нещо лошо в събличането на старата дреха и в обличането на нова! „Къде е онзи свят?“ – Пред тебе, но ти не го виждаш. Този и онзи свят са на едно и също място, но хората са слепи, не виждат нещата ясно. „Далече ли е онзи свят?“ – Близко е. Колкото е разстоянието от нравешкия до човешкия свят, толкова е и разстоянието от този до онзи свят. Знаят ли това мравките? Те се качват по главата, по носа, по тялото на човека, без да подозират, че това е разумно същество, което може в един

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

100

момент да ги облагодетелства и в един момент да ги унищожи. Човек може да им достави много храна, да ги осигури за цял живот, но и в един момент може да мине с ралото си върху тях, да разруши целия мравуняк.

Сегашните хора се нуждаят от права мисъл, от право разбиране на живота. Днес и младият, и старият мислят криво. Младият казва, че докато е млад, трябва да си поживее; като остарее, тогава ще мисли за друг живот, тогава ще прилага доброто. Това е крива философия. И като млад, и като стар човек трябва да живее добре, да бъде здрав и работоспособен.

Младият трябва да има здрава глава, здрави дробове, здрав стомах – да яде сладко, да работи добре. Значи като млад ти ще ядеш сладко и ще работиш прилежно. Старият не трябва ли да бъде здрав? – И старият трябва да бъде здрав, да работи и да се радва на живота. Право ли е старият да се оплаква от разстройство на стомаха, от слаби очи, от слаб слух? Трябва ли старият да се оплаква, че краката му не го държат вече, че ръцете му треперят? След всичко това хората минават за учени и разумни. Каква наука е тази, от която човек не може да се ползва в старините си? Каква религия е тази, която не може да крепи човека и в младини, и в старини?

Един турчин прекарал живота си в ядене и пиене: всичко, каквото имал, продал и парите изял. Като се видял в положението на последен сиромаш, той отишъл при султана да се оплаче от сиромашията си. „Султан ефенди – казал той, – цял живот ядох и пих, пет пари не задържах в джоба си. Помогни ми по някакъв начин да изляза от сиромашията.“ Султанът му казал: „Като си ял и пил само и си дошъл до крайна сиромашия, кажи ми коя част от кокошката е най-сладка.“ – „Трътката, султан ефенди.“ Султанът, като видял, че турчинът е ял и пил, но поне е научил нещо, заповядал на слугите си да му дадат 250 лири и да го пуснат да си отиде. Друг турчин, също краен сиромаш, като чул, че султанът дал на приятеля му 250 лири, решил и той да постъпи по същия начин. Отишъл при султана и му разказал как осиромашал

от ядене и пиене. „Кажете тогава коя е най-сладката част на бивола.“ – „Задната.“ – „Ударете му 25 тояги и го изпъдете“

101 ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЧОВЕКА

вън. Който е осиромашал от ядене, трябва да знае коя част на кокошката и на бивола е най-сладка. Най-сладката част на бивола е рибицата.“

Като живее, човек трябва да изучава реалността на нещата, да познава себе си не само като характер и темперамент, но да познава и своето вътрешно аз. Дойдете ли до темпераментите, казвате, че съществуват няколко темперамента: сангвиничен или въздухообразен, умствен или нервен, холеричен и флегматичен. Сангвиниците са подвижни, с хубав цвят на лицето, с добре развити дробове. Те се радват на добро здраве. Нервният темперамент включва хора с добре развит ум. Холериците са динамични хора, те лесно избухват. Зидарите и каменарите имат такъв темперамент. Холерикът обича да чука камъни, да удря, да сече дърва и т.н. Флегматиците пък са повече лениви хора. Затова именно някои наричат флегматичния темперамент „болен темперамент“.

В миналото в Цариград се наплодили много „хайлази“ – мързеливи хора, дембели, които по цял ден мислели само за ядене и пиене и като се нахранвали, прекарвали повече в лежане и в сън. Понеже нищо не работели, те обременявали бюджета на държавата: от ден на ден броят им се увеличавал и вземал заплашителни размери. Един ден султанът извикал един от министрите си и му казал: „Какво ще правим с тези дембели? Докога ще ги храним?“ Министърът отговорил: „Преди всичко трябва да ги изпитаме, кои са истински дембели, и само тях да оставим.“ – „Как ще ги опиташ?“ – „Ще заповядам да запалят дембелхането.“ Наистина, един ден слугите запалили дембелхането и всички дембели, с изключение на двама, избягали. Когато пожарът се засилил и пламъците нахълтали в дембелхането, един от двамата проговорил: „Приятелю, ще изгорим.“ Вторият се обадил: „Как не те мързи да говориш!“ Така министърът разбрал кои са истинските дембели и заповядал само те да останат в дем-

белхането, като модели.

Съвременните хора трябва да изучават мислите и чувствата, които минават през умовете и сърцата им, за да знаят
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

102

кои да приемат и кои да отблъскват. Ако не различавате мислите и чувствата, вие можете да попаднете под влиянието на такива, които да се отразят зле върху организма ви. Добрите мисли и чувства се отразяват благоприятно върху човешкия организъм. Отрицателните мисли и чувства като страх, съмнение, недоверие, омраза внасят нещо болезнено в организма и човек започва да отслабва, пожълтява. Например докато момата не се съмнява в чувствата на своя възлюбен, тя е весела, жизнерадостна. Ако ѝ внушите мисълта, че възлюбеният ѝ не я обича вече, тя започва да бледнее – плаши се да не го загуби. Щом се убеди, че я обича, пак се развеселява. Докато вярва, че възлюбеният ѝ я обича, тя прилича на цвете, добре гледано и поливано. Щом се усъмни в любовта му, тя клюмва глава като изсъхнал и попарен цвят.

Едно се иска от човека: да бъде носител на Любовта.

Дойде ли някой при вас, приемоте го, както трябва. Ако му дадете нещо, дайте му го, както трябва. Какво означават думите както трябва? Ще ви дам един пример за обяснение смисъла на тези думи. Един господин, който минавал за окултист, дойде при мене да се оплаче от жена си и да иска съвет какво да прави. Питам го какво е намислил той. – „Искам да се разведа.“ – „Ако се разведеш с жена си, ще се ожениш ли за друга?“ – „Разбира се, че ще се ожения.“ – „В такъв случай съветвам те да не се развеждаш.“ – „Защо?“ – „По-добра жена от своята не можеш да намериш.“ Всички жени са под еднакъв знаменател. Това значи: всички жени са плодове на едно и също дърво и се греят на Божественото слънце. Различието, което съществува между тях, се дължи на това, че всички не се огряват еднакво от Слънцето: едни са още твърди, кисели, стипчиви, а други – меки, сладки, узрели. Един ден, когато всички узреят, ще станат благородни, добри жени. Същото се отнася и до мъжа. Като знаете това, трябва да имате търпение – да дочакате времето, когато

Божественото слънце грее най-силно и под неговите лъчи узряват всички плодове. Когато Божественият Дух се всели в човешките души, всички хора ще узреят. Да узрее човек – това значи да влезе в щастливия живот. Да узрее човек – 103

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЧОВЕКА

това значи да придобие щастието и да разполага с всичко, каквото желае.

Понеже човечеството минава през големи изпитания, през страшни войни, всички искат да знаят кой ще победи. Според мене въпрос за победа не може да се поставя. Двама братя се бият: може ли да стане въпрос кой от двамата ще победи? Щом са братя, те трябва да се помирят. Кой е поставил народите на местата, на които ги виждаме днес, кой им дава права? – Това е въпрос, на който не може да се отговори. Това е все едно да питате кой дава право на запалената свещ да стои на светилника или кой дава право на добрия, на справедливия, на разумния и на учения човек да се проявяват. Кой е пратил тези хора на Земята? Всеки човек, който прави добро или който прилага правдата, е изпратен от Бога. Всеки познава кой е добър и кой – лош човек. Това познават и растенията, и животните. Дървото дава доброволно плодовете си на добрия човек; кравата свободно дава млякото си. Ако лош човек я дои, тя спира млякото си. Следователно, когато някой се оплаква, че хората не го обичат, казвам: хората не ви

мразят, но спират млякото си, доброволно не го дават. Какво трябва да направи човек, за да му дават млякото си? – Той трябва да смекчи характера си и да им покаже, че ги обича. Мнозина казват, че са излезли от Бога. Как ще докажат това, какъв документ носят? – Първият документ, с който хората могат да докажат, че са излезли от Бога, е Любовта, която носят. Който люби, той е излязъл от Бога. Единственото право, с което човек се е родил, е да люби, както Бог люби. Това е неговото Божествено право. Всички други права, на които човек разчита, са човешки. Например човешко право е да искам от длъжника си сумата, която съм му дал. Ти си му дал известна сума, но парите не са твои. Остави го

свободен, той сам да плати дълга си. Човек има право само на Божествените неща, с които се е родил. Човешките права са преходни, временни. Дръжте се за Любовта като за единствено право, с което можете да наредите живота си.

И тъй, искате ли да помогнете на себе си и на близките си, приложете Любовта в живота си. Приложете Любовта

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

104

в своите мисли, чувства и постъпки, за да бъдете силни, да успявате в добрите си желания. Човек може да постигне всичко, което желае, когато възлюби Бога с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила. Който е възлюбил Бога така, само той може да каже: „Аз и Отец Ми едно сме.“ Христос каза за Себе Си: „Аз и Отец Ми едно сме.“ Той каза още: „Даде Ми се всяка власт на небето и на земята.“ За какво употреби Христос тази власт? – За да сложи ред и порядък в света, да донесе мир на Земята. Мирът идва вече в света. Сегашните войни не са нищо друго, освен предвестници на мира. Преди да дойде красивото и доброто в света, първо ще дойде лошото. За да имате хубав хляб, житото трябва да мине през воденица: да се смели, да се замеси брашното, да се направи от него хляб и най-после да се опече. Значи преди да дойдете до красивия и добър живот, първо ще минете през страдания. Съвременните хора се намират още под влиянието на дявола, който им е внушил да не се занимават с Господа, да не Го търсят, а докато са живи, да си хапнат и пийнат. Един ден, като заминат за другия свят, тогава да мислят за Бога. Ние пък казваме: прие-мете Божията светлина с любов, за да станете умни; дишайте с любов, за да бъдете здрави; яжте с любов, за да станете силни. Всичко правете с любов: не на думи, но по съзнание. Като прилагате Любовта, вие ще бъдете благодарни за всичко, което ви се случва. Благодарният човек е щастлив. При каквото положение и да се намира, каквато служба и да върши, той е доволен. Защо? – Той знае, че няма високи и долни служби, както няма важни и маловажни органи в човешкия организъм. Понякога малките органи изпълняват по-важна служба от големите. За човека е важно да бъде на

мястото си и да изпълнява службата си с любов. Всички хора искат да бъдат красиви. Това желание е естествено. Обаче те не знаят как да станат красиви, затова се стремят по външен път да постигнат желанието си: правят си косите, горят ги с електрически маши, белосват лицето си, червисват устните си, обличат се със скъпи модерни дрехи и т.н. И това не е лошо, но е временно. Космите представляват

105 ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЧОВЕКА

антени, чрез които човек се съобщава с възвишения свят. Ето защо, като ставате от сън, първо измийте лицето, врата, ушите си с топла вода и след това се изтрийте с чиста мека кърпа. Намокрете косата си с вода и се срещете добре, да не стърчат космите ви. Ако горите косите си с желяза, те губят своята възприемателна способност като антени. Облечете се с чисти дрехи. Вечер, преди да си лягате, измийте краката, ръцете и лицето си с топла вода. Като миете краката и ръцете си, благодарете им за работата, която сте свършили с тях през деня. Като се миете сутрин и вечер, носете в ума си чисти мисли, а в сърцето си – благородни чувства. Същевременно носете в себе си образите на красиви моми и момци и когото срещнете, представяйте си го като красива мома или красив момък. Каквото правите, свързвайте се с Бога и радвайте се на изгряващото слънце, на цъфналите цветя, на узрелите плодове. Радвайте се на проявите на Бога чрез всички хора: поети, музиканти, художници, скулптори.

Христос казва: „Станете като децата.“ Като кои деца?

– Като любещите деца. Най-малък е онзи, който люби, но същевременно той е и най-силен. На Земята по-силен от царя няма. Той заповядва на всички; същевременно той се подчинява на Любовта. Значи Любовта е велика, мощна сила, защото управлява всички, на всички заповядва и всички А се подчиняват. Бъдете готови да приемете Любовта, да се жертвате за нея, т.е. в нейно име да направите всичко, което е нужно за вашето щастие, както и за щастието на ближните ви. Без любов светът не може да се обнови. Вечна и неизменна е Любовта както на Земята, така и на Небето. Всички хора могат да ви забравят, но Бог – никога. Той казва: „Напи-

сал съм ви на дланта Си.” Значи Той всякога ще си спомня за вас. Записвайте и вие на дланта си всичко, което трябва да направите в името на Любовта. Каквото правите, с любов го правете. Това значи: каквото правите, правете го с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила.

Най-лесната работа е прилагането на Любовта. Какво се иска, за да приложиш любовта си? – Да откъснеш един лист
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

106

от кочана, в който има 365 листа. Един богат американец срещнал един беден човек, на когото подал един кочан с напечатани листа и му казал: „Иди в една от най-богатите гостилници, нахрани се добре, откъсни от кочана един лист и го дай на гостилничаря. С този кочан можеш да си послужиш 365 дни.” Да откъснеш един лист от кочана, това значи да проявиш Любовта. Мъчна работа ли е тази? – Няма по-лесна работа от откъсването на един лист от кочана.

Тайна молитва

31 август, 10 ч.

ПРАВИ ВЪЗГЛЕДИ

Размишление

Сегашните хора се оплакват от несполуките и мъчнотиите на живота. Те искат да си обяснят причините за съществуването им, но не могат. Колкото по-големи са мъчнотиите им, толкова по-голямо е недоволството. На кого да се сърдят за мъчнотиите си, хората не знаят. Времето се разваля, студ хваща – недоволни са, но няма на кого да се сърдят. Къщата им има неудобства – недоволни са, но пак няма на кого да се сърдят. Да се сърди на себе си човек, не може; да се сърди на хората, не може; да се сърди на Природата, пак не може. Но въпреки това сърди се, гневи се човек, упорства. Ще кажете, че човекът е благородно същество. Наистина, благороден е той, но и упорит. По-благородно същество на Земята от човека няма, но и по-упорито същество от него няма. Казано е в Писанието: „И разкая се Бог, че направи човека.“ Значи Бог се разкая, че преждевременно е поставил човека в рая. Дълго време още трябваше да стои той вън от рая, за да се приготви за райския живот. Понеже първите човеци не бяха готови за рая, изпъдиха ги вън, в широкия свят – там да се учат и възпитават. Няма по-велико училище за човека от живота. И няма по-велика възпитателка за човека от Природата.

Каквото и да се говори за създаването на първите човеци, това е голяма история. Двама души бяха в рая, но не живееха в единство: имаше нещо, по което се различаваха. Когато двама души не са на еднакво ниво във физическо, в духовно или в умствено отношение, те не могат да вървят заедно: единият ще върви по-напред, другият – след него. Какво ще стане, ако двама души – единият висок два метра, а другият – 1,65 м, тръгнат на път? – Високият прави големи крачки и върви напред. По-ниският прави малки крачки и остава

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

108

назад, не може да върви наред с високия. За да бъдат на една линия, високият трябва да намали разкрача си, а ниският – да го увеличи. Ако ниският каже, че и той иска да намали разкрача си, както високия, и двамата ще се намерят в пър-

вото положение: единият ще върви напред, другият – след него. За да вървят заедно, високият трябва да се нагоди към ниския, а ниският – към високия. Не се ли нагаждат един към друг, хората ще бъдат на такова разстояние помежду си, че всякога ще се натъкват на противоречия.

Срещат се двама души: единият е добър цигулар, а другият не знае да свири. Това различие не трябва да ги отдалечава. Защо? – Защото единият ще свири, а другият ще слуша и ще преценява. Вторият ще каже, че Природата не го е надарила, лишила го е от възможността да свири. Той може да не свири, но има ухо да слуша и да разбира. Приложи ухото си, слушай музиката на цигулара и двамата ще станете добри приятели. Природата е дала различни дарби на хората, но те трябва да ги развиват. Единият дава, другият взема. Не могат двама души едновременно да дават или да вземат. Важно е човек да знае как да дава и как да взема. Разумният знае кога и как да дава и да взема. Даването е закон, чрез който човек изпълнява Божиата воля. Ако я изпълнява правилно и с любов, той се ползва от Божието благословение. С други думи казано: ако даваш правилно, Природата ти дава кредит; ако не даваш правилно, тя спира кредита ти. Същият закон се отнася и към вземането: ако вземаш правилно, Природата ти отпуска кредит; ако не вземаш правилно, тя спира кредита ти.

Представете си, че ви дават една семка. Вие вземате семката и я хвърляте настрана. В случая вие не сте взели правилно семката. Защо не сте я взели правилно? – Защото не сте разумен. Разумният знае как да постъпи със семката. Той отива на нивата си, посажда семката, полива я и я оставя на грижите на Природата. След време от тази семка ще израсте голямо дърво, което ще дава изобилно плодове. Когато диша, човек пак взема. Ще каже някой, че не иска да диша студен въздух. За един момент може да се откаже да диша,

109 ПРАВИ ВЪЗГЛЕДИ

но във втория момент ще се принуди да поема и студен въздух. Отказването от известно благо е пак неправилно вземане. Природата наказва всеки, който не знае да взема.

Защо? – Защото с неправилното вземане човек нарушава законите на Природата. Когато яде, когато пие вода, когато диша, човек взема известни блага от Природата, в замяна на което тя гради в него. Чрез разумното вземане човек доставя материали на Природата, за да гради. Промените, които стават в Природата, са резултат на това, което тя създава. Като знае това, човек трябва да бъде готов да се справя с всички промени в живота и в Природата. Затова е казано: „Примириявайте се с Господа.“

И тъй, да се примири човек, това значи да приема всичко с любов и да дава всичко с любов. Каквото учи, той трябва да го изучава с любов. Вън от Любовта нещата губят своя смисъл. Като учи някакъв език, човек трябва да се научи да пише правилно буквите. Например като пишете буквата м, ще гледате и двете връхчета да бъдат еднакво дълги. Някои пишат първото връхче по-голямо от второто. Според графолозите това са хора, които мислят повече за себе си. Онези пък, които пишат второто връхче по-голямо от първото, са хора, които мислят повече за другите, по-малко за себе си. Ако онзи, който мисли повече за себе си, има слуга, той ще изисква от него много работа, но като дойде до плащането, ще гледа да намали заплатата му. Ето защо, когато някой слуга се хваща на работа, трябва да види как пише господарят буквата м: ако напише първото връхче по-високо, да не става слуга на такъв господар. И господарят има право да провери как слугата пише буквата м, за да знае да го вземе ли за слуга, или не. Ако и слугата, и господарят пишат буквата м правилно, с два еднакво високи върха, те са един за друг. Обаче има и друго нещо: връхчетата на буквата могат да бъдат еднакви, но силно заострени. Това показва, че този човек е сприхав. Ако връхчетата са заоблени, този човек е мек, кротък, отстъпчив.

Като изучава езиците, човек трябва да разбира и техния вътрешен смисъл. Например думата сол в различните езици

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

110

има различни значения. На английски език думата сол означава душа, нещо подвижно. В българския език тази дума

има две значения: сол, която осолява, ограничава нещата. Когато някой каже, че са го насолители добре, това значи, че са го накарали да млъкне. И най-после същата дума – сол, в музиката означава музикален тон. Където влезе тонът сол, всички го чуват.

Едно се изисква от човека: да прави разумна, съзнателна връзка между нещата. Всички неща в Природата са тясно свързани. Например между главата, ръцете и краката има известна връзка. Когато върви, човек движи ръцете си, а главата в това време мисли. Когато десният крак излиза напред, лявата ръка отива назад; когато левият крак излиза напред, дясната ръка отива назад. Между десния крак и лявата ръка се образува едно течение от енергии; между левия крак и дясната ръка се образува друго течение. Тези две течения се прекръстосват. В това време пък енергии от Природата събуждат мисълта и главата започва да работи. Доколко човек е работил с главата, с ръцете и с краката си, се познава по костите му. Един ден, когато човек замине за другия свят, Бог ще се произнесе научно за неговата дейност на Земята по костите му. Той ще каже: „Донесете Ми костите на еднoй си човек.“ Като разглежда главата му, Той ще види с кои центрове е работил повече и с кои – по-малко. После ще разгледа костите на ръцете му и ще види доколко е бил справедлив. Като разгледа костите на краката му, Той ще се произнесе за неговата доброта.

Като се говори за онзи свят, хората искат да знаят ще се срещат ли там с близките си и ще се познават ли. Ако двама музиканти свирят добре, те непременно ще се срещнат и ще се запознаят; ако двама оратори говорят сладко и красноречиво, непременно ще се срещнат и познаят; ако двама души ходят добре, непременно ще се срещнат. Докато човек се движи, всякога ще среща хора и ще се запознава с тях. Престане ли да ходи, никого не може да среща. Ако някой го посети и му дойде на крака, това е друг въпрос. Изобщо страшно е положението на човек, който не може да ходи, да

111
ПРАВИ ВЪЗГЛЕДИ

се движи. Понеже краката са символ на човешките добродетели

тели, страшно е положението на човек, който не е работил върху добродетелите си. Който е развил добродетелите си, върви тихо, плавно, като че не стъпва на земята. Колкото по-груб е човек, толкова по-тежко, по-шумно ходи.

Като говорите за срещи и запознаване с хората, нужни са ред условия. Например ако отивате на чешма, която дава изобилно вода, малко хора ще срещате и малко познанства ще правите. Ако отивате на чешма, която дава малко вода, ще чакате много време, докато напълните съдовете си. В това време ще се срещате с много хора и ще се запознавате. За да не седите без работа, можете да си вземете някоя книга да четете или да пишете нещо. Кое е по-добре за човека: да отива при чешма, която тече изобилно, или при такава, която слабо тече? – Ще кажете, че изобилието е за предпочитане. В едни случаи изобилието е за предпочитане, а в други – не. Рибите живеят в изобилно количество вода, но знаят ли нещо за водата? Хората, които са извън водата като среда, знаят за нея повече, отколкото самите риби. Значи за да прецени човек дадени условия и да ги разбере, трябва да излезе вън от тях, да ги смени с други.

На същото основание казвам: животът може да се оцени и разбере само тогава, когато излезете от неговите рамки и влезете в нови условия, в нов живот. Животът има много форми, през които човек трябва да мине, за да научи това, което се крие в тях. Рибата, птицата, млекопитаещото, човекът са форми, чрез които животът се изявява. Има по-съвършени форми от човешката, даже бъдещата човешка форма ще се различава от сегашната. Челото ще образува права линия, няма да има никакъв наклон. Но и сегашната човешка форма е красива, тя съдържа много ценни неща за изучаване. Например човешкото лице има много форми: кръгли, елипсовидни, продълговати и т.н. Всяка форма представлява специален предмет за изучаване.

При самовъзпитанието човек трябва да се спира върху промените, които стават във външния свят, и да ги разглежда като незавършени процеси. Само по този начин той може

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

да си въздейства добре и възпитателно. Например срещате някой човек, разглеждате го и казвате, че очите му не ви харесват, не искате втори път да го видите. Това не е правилно отношение. Гледайте на очите на този човек като на обикновени очи. Той няма очите на светията, на талантливия, нито на гениалния човек. Светлината на неговото съзнание е още слаба, не може да одухотвори очите му. Ще дойде ден, когато и неговите очи ще бъдат красиви. Гледайте на нещата така, както гледат разумните и възвишени същества. Ако някое разумно същество дойде на Земята, ще се интересува от всичко. Всяко живо същество представлява ценен обект за изучаване. Когато то дойде до човека, пред него се разкрива дълга история на миналото. В лицето на човека то чете като по книга: през какви поколения е минал, как е работил и т.н. От сегашния човек съдим за епохите, през които е минал, за начина, по който е работил. В това отношение всеки човек е справочна книга, в която е написано миналото му. В бъдеще и името му ще фигурира в тази справочна книга.

Както лицето на човека говори за живота на миналите поколения, така и най-малката му болка или неразположение говорят за промените, които стават в Природата. Мнозина се оплакват от ревматизъм в коленете, в стъпалата, в гърба, в ръцете и т.н. Човешкият организъм е барометър, който показва и най-малките промени на времето. Който разбира вътрешния смисъл на нещата, може да чете по промените в Природата като по книга. Например вятърът вие в различни посоки: изток, запад, север и юг. Ако посоката на вятъра е към изток, това показва, че хората трябва да бъдат справедливи. Когато хората са справедливи, работите им се нареждат добре. Нарушават ли законите на справедливостта, работите им се развалят. Когато не успяват в живота си, и работите им не вървят добре. Причината за това се крие в тяхната несправедливост. Бъдете справедливи към себе си и към ближните си.

Един камилар пътувал в пустинята със своята натоварена камила. Тя едва се движела под тежестта на големия товар. По едно време камиларят намерил една кожа на земята и си

ПРАВИ ВЪЗГЛЕДИ

помислил да я вземе ли, или не. Навел се към земята, взел кожата и я хвърлил върху гърба на камилата. От голямата тежест гърбът на камилата се пречупил – тя не могла да издържи нито един грам повече от това, с което била натоварена. Друг щеше да бъде въпросът, ако камилярят беше разпрегнал камилата и бе почакал малко да си почине. След малка почивка тя би могла да пренесе по-голям товар. Справедлив трябва да бъде човек, да знае колко може да носи едно животно и как да го товари. Справедливостта е чувство, което има отношение към всички живи същества. Справедливостта има отношение и към търпението на човека. Когато иска да постигне нещо, човек трябва да бъде търпелив. Представете си, че дават една ябълка на сто души. Как ще я разделят? – Ще я нарежат на сто равни части и на всеки ще се падне по едно парченце. Това е човешко деление на богатата. Дойдете ли до Божественото деление на богатата, там всеки е готов на жертви. Всеки отстъпва парченцето си на друг и така цялата ябълка се дава на един от стотте души. На другата година ябълката ще се даде на втория, после – на третия и т.н. Който е готов на големи жертви, ще остане последен. На стотната година той ще вземе ябълката и ще благодари, че се е пожертвал за другите. Онзи, който още първата година е изял ябълката, ще чака сто години, докато се изредят стотте души. Не може ли всички да получат по една ябълка в една и съща година? – Не може. Щом искат непременно да е от едно и също дърво, ще чакат ред. Естеството на ябълката е такова, че дава годишно само по един плод. Изкуство е да се научи човек да търпи, да понася всичко с любов. От своите мисли и чувства, положителни и отрицателни, човек гради бъдещото си тяло. Един ден той ще види своите добродетели и грешки в тялото си и ако е разумен, лесно ще ги изправи и ще се освободи.

Веднъж един светия се молил на Господа и благодарил за всички блага, с които Той го обсипвал. В това време някой похлопал на вратата му. Светията чул хлопането, но не отворил вратата. Той си казал: „Сега се моля на Господа, с Него се разговарям, не приемам никого.“ На вратата хлопал

един беден, страдащ пътник. Като видял, че светията не отваря, пътникът си отишъл огорчен. След време светията заминал за другия свят. Преди да стигне на определеното за него място, той видял една хубава статуя с една малка дупка на нея. Той помислил, че статуята принадлежи на някого, и се заинтересувал да знае чия е. Отговорът бил: „Тази е твоята статуя. Това си изработил през времето, когато си бил на Земята.“ – „Защо не е завършена окончателно, какво показва тази дупчица?“ – „Тя е останала от деня, когато ти не прие бедния страдащ човек. Ако беше го приел, щеше да разбереш по какъв начин да запълниш дупката на своята статуя. Тази дупка показва, че имаш една грешка, която не можа да изправиш на Земята.“ – „Моя ли е грешката?“ – „Твоя е. Обаче и да не е твоя, щом видиш една грешка в друг човек, все едно, че е твоя. В този човек щеше да видиш една грешка, която щеше да те научи как да запълниш дупката на твоята статуя. В това време ти се молеше на Господа и четеше: „Отче наш, Който Си на небесата, да се свети Името Ти, да дойде Царството Ти, да бъде Волята Ти, както на небето, така и на земята.“ След всичко това ти не беше готов да посрещнеш един страдалец.“ Това не е молитва, така не се чете Отче наш. В лицето на този страдалец се крие баща ти, брат ти. Чрез тях Бог иска да те изпита как се отнасяш с ближните си. Какво ще кажеш, ако сам Бог се е скрил в тази форма? Ако Той те посети направо, придружен с ангели и серафими, облечен със светлина и с великолепиe, ти щеше да знаеш как да Го посрещнеш. Обаче изкуство е да Го видиш в най-простите и микроскопически форми и да Му отдадеш нужното внимание. Погледнеш ли на бедния и окъсан човек отвисоко, дупката на твоята статуя ще остане празна. Бог е скрит и в малките, и в големите неща и чрез тях ни изпитва. Виждаш един камък на земята, ритнеш го. Защо го риташ? – Спънал те е. Не можа ли, преди да те спъне, да се наведеш, да го сложиш настрана или да го вземеш у дома си и да го сложиш някъде на работа? Виждаш едно хубаво цвете и веднага го откъс-

ваш. Защо го късаш? Не можа ли да се наведеш, да го поми-
115

ПРАВИ ВЪЗГЛЕДИ

ришеш, да го погалиш и да благодариш за хубавия аромат, който се отделя от него? Ако постъпваш по този начин, ти ще получиш благословение.

Като се натъкват на противоречия, хората искат да ги разрешат по изкуствен начин. Те мислят, че с едно махане на ръка могат да сложат нов ред и порядък в света. Това е невъзможно. Каквото и да прави човек, работилницата ще работи, ще кове гвоздеи на наковалнята и шум ще се вдига; каквото и да прави, фабриките, тъкачниците ще работят, ще тъкат платната си и шум ще се вдига. На физическия свят шумът няма да престане. Каквито усилия и да прави човек, параходът няма да спре сред морето. Параходът пътува, върви по своя път и за никого не спира. Когато минава покрай пристанища, той спира за известно време и пак продължава пътя си. Който успее да се качи, добре; който не успее, пак добре – параходът нищо не губи. Защо пътува параходът по морето? – Такъв е пътят му. Ако искате да спре малко, за да се качите и вие, това е невъзможно. Ако искате да се качите на него, ще го чакате на определено пристанище.

Ето защо не се спъвайте от противоречията, не роптайте против тях, но разумно ги изправяйте. Какво противоречие е това, че сте се натъкнали на една дупка и кракът ви е хлътнал вътре? Вземете камъни, запълнете дупката и продължете пътя си. Ако вие не направите това, друг някой ще хлътне след вас. Противоречие ли е това, че някой човек мирише? Вие се отдалечавате от него, не можете да го търпите. Защо не влезете във връзка с този човек, за да разберете причината за лошата миризма? Може би той не е могъл да се къпе цял месец, защото е нямал пари за баня, нямал е риза да се преоблече. Ако всичко това е така, предложете му вашата баня, дайте му една риза да се преоблече, нахранете го добре и го изпратете. Всички хора търсят лесния път и затова не успяват в живота си. Лесно е да ритнеш камъка, който се изпречва на пътя ти. Лесно е да откъснеш едно цвете, за да го подариш на възлюбения си. За такива случаи българите

казват: „С чужда пита помен.“ Лесно е да отбягваш хора, които не ти се нравят.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

116

Питам: толкова години вече живеете на Земята, какво сте направили в името на Любовта? Кой от вас е спасил давящия се? Кой от вас е отрязал въжето на онзи, когото бесят? Кой от вас е повдигнал едно сираче – да му даде възможност да учи и да завърши училище? Всички ще отговаряте за делата си. Като отидете на онзи свят, Бог ще ви пита как сте живели на Земята и какво носите със себе си. Ако сте били бакалин, ще ви пита защо сте продавали нечестно: при всяко мерене на стоката са отивали десетина грама във ваша полза. Ще кажете, че везните не са били точни. Разликата във везните може да бъде с един-два грама, но с десет грама? При това вие

сте бакалин от десет години насам, трябваше да проверите везните си. Защо не теглите с десет грама повече, а всякога намалявате с десет грама? Ще кажете, че ако давате повече, ще осиромашеете. Не, зад вас седят Божествените блага, които се дават в изобилие. Бъдете щедри, изобилно давайте и не се страхувайте от обедняване. Който щедро дава, получава щедро. Някои хора са щедри, но само по отношение на тези, които обичат; към онези, които не обичат, не са щедри, там се затварят, нищо не дават. „Еди-кой си не заслужава.“ – Как да не заслужава? И той е създаден от Бога. Христос казва: „С каквато мярка мериш, с такава ще ти се отмери.“

Човек трябва да има права мисъл, прави разбирания.

Някой религиозен се хвали, че работите се нареждали добре, че имало плодородие, че житото било хубаво, защото той се молел на Бога. А когато стават нещастия, той ги отдава на другите хора. Защо и тогава не се моли да се избегнат нещастията? Това е криво разбиране на нещата. Това е непознаване на себе си. Ако човек се счита за съучастник в доброто, едновременно трябва да се счита за съучастник и в злото. Колкото си причина за доброто, толкова си виновен и за злото. Постоянно се молете да не изпадате в изкушения и за доброто всякога благодарете. Днес светът се нуждае от

добри слуги. И Бог изисква от хората същото. Кой е добрият слуга? Какви са качествата му? Ако е за автомобил или за някакъв друг предмет, лесно е да се каже кой е най-добър. Добър автомобил е този, на който машината е здрава и е от 117

ПРАВИ ВЪЗГЛЕДИ

добра система: като върви, той не вдига шум, не се клати на една и на друга страна, но се движи тихо, спокойно, като че плава. Добрият слуга има тихо, спокойно, засмяно лице. Той върши работата си с любов и разположение, никой не го чува какво прави и кога свършва работата си. Всички са доволни от него – и господарите му, и външните хора.

Желая ви да бъдете добри слуги и като тръгнете за другия свят, да носите препоръчителни писма както от господарите си, така и от външните хора. Като дадете тия писма, всички ще кажат: „Ето един човек, който изпълни задачата си съзнателно. Ето един добър слуга!“ Сега пък ще ви запишам кой е добрият господар. На този въпрос сами трябва да отговорите. Възползвайте се от това, което казах за правилното написване на буквата м. Ако господарят пише първото връхче на буквата м по-високо от второто, не е добър. И ако слугата пише буквата м по същия начин, пак не е добър. И двамата мислят главно за себе си. За да бъдат добри и да имат правилни отношения помежду си, господарят и слугата не трябва да пишат нито едното, нито другото връхче на буквата по-високо, но и двете трябва да бъдат еднакво високи и слабо закръглени. Това значи слугата да живее за господаря си и господарят – за слугата.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога и Христос, Когото си проводил.

3 септември, 5 ч.

ГЛАДЪТ

Размишление

Какъв е смисълът на глада? Какъв е смисълът на жаждата? Това са въпроси, които хората често си задават. Като не могат да отговорят правилно на тези въпроси, хората считат глада и жаждата за бедствие в живота. Не е така. Гладът е подтик към работа. Ако не гладува, човек щеше да бъде склонен повече към почивка, както аристократите. Обаче като дойде гладът, човек започва да работи, да се движи от едно място на друго, става демократ. Ето защо, докато гладът съществува, хората ще бъдат пъргави, енергични, способни за работа. Изчезне ли гладът, с него заедно изчезват пъргавината и активността на човека. В този смисъл гладът е велика, мощна сила.

Ако направим вътрешен анализ на думата глад, виждаме, че тя е силна дума. Кои думи са силни? Думата любов силна ли е? – Не е силна. Защо? – Защото не е разбрана. Значи силни

думи са разбраните, т.е. тези, които човек е изпитал и познал с цялото си естество. От паметта до днес хората говорят за Любовта, но въпреки това тя все още остава неразбрана. Някои хора я разбират по един начин, други – по друг начин: нямат определено понятие за нея. Кажете ли, че някой човек има любов, всички отговарят: „Кой го знае каква любов има.“ Обаче кажете ли, че някой е гладен, всички разбират състоянието му и са готови да му помогнат. Думата живот е също така неразбрана, както и думата любов. Някой живее, но как живее, не знаете. Кажете ли, че някой човек е богат или сиромаш, вие разбирате донякъде смисъла на тези думи. Богатият обикновено е тлъст, дебел човек, а сиромашът – сух, слаб. Но това не значи, че сиромашът няма сила в себе си, нито

че богатият е силен. Като противоположност на думите слаб и силен употребяваме думите мек и як. От трите вещества –

119

ГЛАДЪТ

желязо, вода и огън, кое е най-силно? – Огънят е по-силен и от желязото, и от водата, защото той разтопява желязото, а

водата изпарява и я разлага на съставните Ѧ елементи. Като изучавате смисъла на думите глад и жажда, коя от двете е по-силна? – Жаждата. Наистина, когато разпнаха Христос на кръста, Той не каза, че е гладен, но каза: „Жаден съм.“ Значи когато човек минава от едно състояние в друго, от един свят в друг, той ожаднява. Когато болният е на оздравяване, той огладнява. Гладът е признак, че болният ще оздравее. Ако не огладнее, той ще замине за другия свят. Като огладнее, човек приема храна отвън и влиза в нови условия на живота. Не може ли без глад, трябва ли непременно да гладува човек? – Без глад не може. Ако гладът изчезне, ще стане нещо неестествено. Когато гладът се задоволи, явява се доволството. Значи всеки недоволен човек е гладен. Всеки доволен е сит: той е задоволил глада си.

Каква разлика съществува между думите доволен и приятен и недоволен и неприятен? Първите две думи са положителни, а вторите – отрицателни. Кое ги прави отрицателни? – Частичката не. Тя означава лакомството в човека. Значи някой човек ти е неприятен, защото е изял благо, което е приготвено за тебе. Ако някой човек ти е приятен, това показва, че ти е дал част и от своето благо. Приятен човек е този, който ти дава нещо, а неприятен – който само взема, без да дава нещо от себе си. Той не прави това нарочно, но като мисли само за себе си, изключва другите от мисълта си. Следователно приятен човек е този, който мисли за другите, а неприятен е онзи, който мисли само за себе си. Искате ли да бъдете приятни на хората, мислете освен за себе си и за тях. От колко букви е съставена думата глад? – От пет букви. Първата буква – г, представлява гегата на овчарската тояга. С гегата, като с кука, овчарят хваща овцата за крачето и я връща от пътя Ѧ. И гладът хваща човека с гегата си за крака и му казва, че не може да отива там, където се е запътил, но го праща някъде на екскурзия. Буквата л е планински връх, на който човек се е качил, но трябва да слезе по склоновете или по ребрата на върха. Лесно ли се слиза по този наклон?

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

внимателно, да мисли. Ако не е внимателен и не мисли, той ще падне от височината и ще се удари. Опасно е слизането по този наклон, то е дадено за героите. Затова именно е казано, че гладът е само за героите. Само героите гладуват. За да стане силен, за да се прояви като герой, от време на време човек трябва да се подлага доброволно на глад. Гладът усилва организма. Има смисъл човек да гладува, но не и да прегладнява.

Като не разбират естествените закони, които управляват ума, сърцето и тялото на човека, хората се страхуват от глада, мислят, че от глад ще умрат. Чуват ли, че някъде има глад, те настръхват. Те не знаят, че едно от благословенията, които Природата дава на човека, е гладът. Той събужда възвишени и благородни желания в човека. Като гладува известно време, той започва да оценява всичко, което е имал – хляба, плодовете, зеленчуците, и в него се събужда красив стремеж към ядене. Тогава човек разбира смисъла на яденето като връзка с живота – с великата реалност на Битието. Чрез яденето човек се домогва и до знанието.

И тъй, гладът е първият и най-велик подтик, който води човека към разбиране благата на Природата. Ето защо, като ви посети, трябва веднага да му станете на крака и да му се поклоните като на цар. И мъже, и жени, и деца трябва да се поклонят на глада. В глада се крие щастието на човека. Който е опитал глада, той знае какво нещо е щастието. В света първо се е явил гладът, а след това – хлябът. Ако не съществуваше гладът, и хляб нямаше да има. За да се ползва човек от хляба, гладът е създал няколко важни органа: устата – вход, през който влиза хлябът; езика – инспектор на храненето; хранопровода и стомаха – химическата лаборатория на човека. Значи в устата, с помощта на езика и на зъбите, става първото раздробяване на храната, а в стомаха и в червата – смилането на храната. Като се нахрани, човек се чувства разположен и е готов за работа. Значи гладът създава условия за добро разположение в човека. Той води към живота. В думата глад има три отношения – г:л:а:д. Понеже тази

дума започва с буквата г, ние спираме вниманието си върху нея, като на буква, която означава женския, мекия принцип. Гладът приготвя човека за приемане на някакво благо.

Първото нещо, към което човек се стреми, е да придобие живота. Ако не гладува, човек не може да придобие живота; ако пък е недоволен, той не разбира глада. Защо е недоволен?

– Защото, като получи някакво благо, не го оценява. Щом си ял веднъж, ти трябва да бъдеш доволен, да оценяваш това, което си получил. И тъй, като задоволи глада си, човек е доволен вече. Какво трябва да прави, след като задоволи глада

си? Ако е художник, ще рисува; ако е музикант, ще свири; ако е добър човек, ще прави добрини; ако е силен, ще помага на слабите. Значи след задоволяване на глада всеки човек трябва да свърши поне една добра, разумна работа. В какво направление? – Много са посоките, в които човек може да прояви своята дейност. Гладът е причина за проява на разумното и доброто в човека. Ако не гладува, човек никога няма да копнее за Любовта. Човек трябва да гладува за Любовта, за да я прецени. Който не е гладувал за Любовта, и да дойде тя при него, ще я изгуби. Тя ще мине и замине край него, без да разбере той какво нещо е Любовта. Когато яде, гладният изпитва приятност. Като хване ябълката, той я помирисва и си мисли откъде е дошла, как е расла и т.н. След това започва да дъвче, а ябълката разказва своята история. Тя казва, че е дошла от Слънцето, от красив свят, гряла се е на неговите лъчи и днес, от любов към човека, се жертва за него. Да ядеш ябълка и да слушаш историята на нейния живот, това е цяла поезия. Каква по-голяма приятност може да има в това, да изядеш една ябълка, в която се крият Божествени енергии? Помнете: докато не е гладувал, човек всякога е недоволен. Защо? – Той не е разбрал вътрешния смисъл на глада.

Познава

ли глада, доволство изпълва живота му и той е благодарен за всичко, което му е дадено. Ще кажете, че някой е недоволен, понеже няма пари. Това не е вярно. Защо богатият, който има пари, е недоволен? Значи парите не правят човека дово-

лен и щастлив. Човек има знание, сила – и пак е недоволен. Щом дойде гладът, той започва да оценява нещата и става

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

122

доволен. След глада човек придобива всичко, което желае. Следователно всяко нещо, което идва преди глада, идва по незаконен начин. Всяко нещо, което идва след глада, идва по законен начин. Гладувайте за великото и красивото в света, за Любовта, за да разберете дълбокия смисъл на Живота. Гладът представлява сили, които се крият в женския, т.е. в мекия принцип. Той е свързан със симпатичната нервна система. Гладният усеща особено дразнене в слънчевия възел. Той става активен, очите му се отварят широко и вижда добре. С глада са свързани и други центрове: около слепоочната област и обонянието. Като гладува човек, обонянието му се развива силно и отдалече още той възприема миризмите.

Гладът е главният двигател в света, въпреки това хората искат да го премахнат. Вместо да се освободят от него, те си създават големи нещастия и противоречия. Гладът не трябва да се премахне, но да се задоволи, да му се отвори свободен път да се прояви. Откъдето мине, гладът създава нещо хубаво. В органическия свят той прави чудеса. Тази е причината, поради която Природата си служи с него като с велик, мощен двигател. Всички химически реакции се основават на глада. Стремежът на елементите да се насищат взаимно не е нищо друго, освен задоволяване на глада им. Физическите явления се основават също на глада. Обаче хората се страхуват от глада: като чуят, че глад ще настане, косите им настръхват. Радвайте се, когато гладът ви посети, защото той ви дава възможност да разберете смисъла на живота. Ще кажете, че гладът мъчи хората. Това, което мъчи хората, е друго нещо, а не гладът. Гладът е Божествен подтик, на който никаква сила не може да противодейства. Който се осмели да сложи някакво препятствие на пътя на глада, сам си създава нещастия. Като знаете това, оставете глада да действа свободно. Каквото пожелае той от вас, бъдете щедри към него, нищо не му отказвайте. Жертвайте всичко за него

и не се страхувайте. Всяка жертва ще бъде възнаградена. Ще кажете, че хората умират от глад. Те умират, когато не гладуват, а не от глад. Гладът продължава живота. Който е

123

ГЛАДЪТ

гладувал съзнателно, човек е станал. Една от най-силните думи в речта е глад. Когато срещнете гладен човек, знайте, че Бог го е посетил. Срещнете ли сит човек, ще знаете, че Бог е далече от него.

Колкото и да се говори за глада, той все ще остане неразбран за хората. Благодарение на това, като ги посети гладът, те страдат. Разберат ли го, те ще благодарят, че е дошъл да ги разтовари от излишните тежести. И след това, като им даде нещо, трябва да бъдат доволни. Ще кажете, че вълкът разкъсва овцата от глад. Това не е глад, но насилие. Голяма е разликата между глада и насилието. Гладът е онзи Божествен подтик в човека, който го кара да възприема благата, които му са дадени още отначало. Когато гладът посети човека, сърцето му се отваря широко, съзнанието му се пробужда и той започва да живее съзнателно. Който е гладувал, влиза в положението на гладния и всякога дели благата си с него. „Ако осиромашея?“ – Това не трябва да те смущава. – „Ще напълня хамбара си с жито.“ – Значи ти си страхлив човек. Обикновено богатите хора са страхливи. Мислите ли, че вие сте осигурени, ако хамбарът ви е пълен? Къде са хамбарите на растенията и на животните? Кой ги е осигурил? Растенията пускат корените си в земята – в Божествения хамбар, откъдето вземат храна, колкото им е нужно.

Днес всички хора разглеждат въпроса за хляба като социален въпрос и се чудят как ще го разрешат. Този въпрос е разрешен вече. Ако растенията са го разрешили правилно, колко повече човекът трябва да го е разрешил. Растенията пускат корените си в черната земя, толкова страшна за човека, и получават от нея всичко, което им е нужно. От черната земя те вадят различни сокове и хранителни продукти. Ето защо, изпаднете ли в мъчнотии, вземете пример от растенията, които при неблагоприятни условия създават сладки плодове. Чудни са съвременните хора, които уж вярват в

Бога, а при това се страхуват да не умрат от глад. Каква е тази вяра, която допуска страха в човека? Как може синът на един добър баща и на една добра майка, които са го родили с любов и полагат всички грижи за него, да умре от глад? Това СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

124

е възможно, ако той съзнателно се откаже да яде. Докато яде и задоволява глада си, никога няма да умре от глад. Като влезе в почвата, житното зърно задоволява стремежа си към живот и растене. Остане ли в хамбара, то не е доволно: счита своя живот като тоя на последен сиромас – нищо не може да придаде и да придобие. Защо? – Неговият импулс е спрял. Като знаете това, не спирайте дейността на човешкия ум, на човешкото сърце и на човешката воля. С други думи казано: не спирайте светлината, топлината и силата в човешкия организъм да се проявят.

Помнете: гладът е първият предвестник, първият пионер, който отваря пътя към живота. Какво по-голямо благо можете да очаквате от живота? Гладът създаде устата, зъбите, езика, гърлото, хранопровода, стомаха, тънките, дебелите черва и т.н. Много добри неща е създал той. Който гладува, той се подмладява. За някои гладът е ад, но това е неразбиране и на глада, и на ада. Адът е място, където човек познава себе си. Който не разбира дълбокия смисъл на ада, казва, че той е място на мъчение. Да познаеш себе си, това не е мъчение. Човек страда, мъчи се, когато не познава себе си. Познае ли се, той се радва и благодари, че живее вече в светлина. „Еди-кой си умрял от глад.“ – Не, човек умира от безверие и безлюбие, а не от глад. Мнозина се отказват да ядат от страх да не ги отровят, да не се разболеят и т.н. Наистина, понякога е по-добре за човека по-малко да яде и да гладува, отколкото да яде много, да надебелее. Когато кокошката затлъстее, господарят ѝ слага нож на врата. Ако е суха, слаба, той я оставя да живее, не я коли.

Пак повтарям: гладът е най-великият акт, с който Природата си служи за събуждане на красиви подтици в човека. Разумна е Природата. Тя следи човека, за да види какъв подтик е събудил гладът в него, и веднага му дава условия

за реализиране на този подтик. Това наричаме ние задоволяване на глада. То предвижда всички нужди, които гладът събужда в човека, и ги задоволява. Ако гладът не е задоволен, причината за това е в самия човек. Като не разбира дълбокия смисъл на глада, той сам се поставя на противоречия и казва, 125

ГЛАДЪТ

че ще умре от глад. Ако едно растение изсъхва, от глад ли е станало това? – Някой паразит го е нападнал и изядва освен своето и чуждото. Ето защо, когато хората умират, причината за това е по-ниският живот, който ги е нападнал: той се ползва от техните енергии като от свои и постепенно спира развитието им. Като знаете това, не допускате в ума си нито една нечиста, лоша мисъл, нито в сърцето си нечисто, лошо чувство или желание. Нечистите мисли и желания са паразити, които изядват човека и го пращат на онзи свят.

Като не разбират смисъла на яденето и на глада, мнозина се запитват защо трябва да яде човек. Той трябва да яде само след като е гладувал. Значи между яденето и глада има тясна връзка. Който е гладувал, само той знае какво нещо е яденето. Само гладният яде сладко. Не е ли гладувал, човек яде механически, което нищо не допринася. Яж, когато си гладен, за да ти е сладко. Яж, след като си гладувал, за да разбереш, че велико благо се крие в яденето. Гладът води към естествена, съзнателна и разумна обмяна между човека и Природата. Мислете върху глада, изучавайте го, за да разбе-

рете силата и красотата, които се крият в него. Като гладува, човек върши най-малката и лека работа в света.

Познай глада, за да разбереш смисъла на живота.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

5 септември, 5 ч.

КОЕТО НЕ Е

Размишление

Деяния на апостолите, 5. глава

Като разглеждате пътя, по който се движат разумните същества, виждате две ясно очертани линии: линия на Истината и линия на лъжата. За ония, които се движат по втората линия, няма по-употребимо нещо от лъжата. Те си служат с нея от осем хиляди години насам, но само трима души не могат да излъжат: човека на Любовта, човека на Мъдростта и човека на Истината. Те правят опити да лъжат и тях, но в това отношение приличат на малки деца, които се опитват да излъжат майка си. Каквито опити да прави то, майката разбира лъжата на детето. Тя го пита: „Къде беше, мама?“ – „Около плета на съседната овощна градина.“ Всъщност детето е било в градината на съседа, качвало се е по дърветата, брало е ябълки. Майката не може да се излъже. Тя познава по очите, че детето лъже.

Какво представлява лъжата? – Най-малката грешка в света, която води към най-големи опасности. При това малките лъжи са най-опасни. Големите лъжи всеки ги вижда, те не могат да се скрият, но малките са невидими. Като си служат с лъжата, хората я делят на бяла, т.е. невинна лъжа, и черна – голяма, опасна лъжа. От гледището на възвишения морал никаква лъжа не се позволява – нито бяла, нито черна. Някой разказва, че е видял Слънцето, Марс, Юпитер и други някакви планети. Нищо не е видял – това е бяла лъжа. Как може да види Слънцето, когато то е един милион и половина пъти по-голямо от Земята? Друг пък казва, че слушал по радиото как пее Карузо⁸. И това е бяла лъжа – никакъв Карузо не пее. Някога той е пял, хванали са гласа му на плоча и след това я възпроизвеждат. Изобщо бялата лъжа е разпространена и в минералното, и в органическото царство – между растенията, животните и хората.

127

КОЕТО НЕ Е

Сега се явява въпросът: кои хора лъжат? – Слабите и неразумните хора лъжат, а не силните и разумните. Който лъже, той е слаб. Излязъл един турчин да се бори с един бъл-

гарин – и двамата били големи борци. Турчинът се съблякъл и намазал добре тялото си – да се хлъзга, за да не може противникът му да го хване; българинът не се съблякъл, затова и не се намазал – и се хвърлил в боя. Сграбчил той турчина за краката, вдигнал го във въздуха и го повалил на земята. Като се видял победен, турчинът извикал: „Чакай, приятелю, не съм се намазал добре, затова ме повали на земята. Ще се намажа още един път, че тогава ще се бием.“ И втори, и трети път се намазал, но българинът постоянно го надвивал. Защо трябва да си служи с бялата лъжа? Защо не си признае, че е по-слаб от българина? Силата не е в маслото. Защо трябва да си служите с бели или с черни лъжи? Маслото е малка помощ, но то не решава борбата. Следователно и лъжите не оправят работите. Обичаш някого, но казваш, че не го обичаш; не обичаш някого, казваш, че го обичаш. Защо не казваш истината? Ако не обичаш, кажи, че не обичаш; ако обичаш, кажи, че обичаш.

Съвременните хора са наследили лъжите на паяците, насекомите, мухите, рибите, птиците, млекопитаещите – и най-после са дошли до собствените си лъжи. Те мислят, че като излъжат, ще спечелят нещо. Не само че не печелят, но губят и това, което са придобили. Виждате, че като бутнете една мушица, тя се преструва на умряла. Щом се отдалечите от нея, тя започва да се движи. За да запази живота си, тя си служи с бяла лъжа. Който иска да я унищожи, и като мъртва ще я убие. В такова положение попада и човекът. Той влиза в едно духовно общество, иска да го приемат за негов член, обещава да даде всичкото си имане, да се пожертва, да служи на Бога, но все пак задържа известна част от богатството си за себе си, като казва: „Не зная, един ден може да ме изпъдят, та да имам нещо на разположение.“ Прав е той, но само ако влиза в човешко общество. Обаче ако влиза в общество, където цари Божествен порядък, няма защо да се страхува. Човешкият и Божественият порядък се изключват

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

128

взаимно. Който живее в Божествения порядък, няма нужда от хамбари; той не мисли за осигурявания, той не мисли

за младост и за старост – за нищо не мисли. Ако ти трябва въздух, отвори устата си и ще приемеш, колкото искаш; ако искаш светлина, отвори очите си – тя сама ще влезе; ако искаш вода, извори има навсякъде; ако искаш храна, тропни с магическата пръчица и пред тебе ще се яви богата трапеза. Преди да пожелаеш нещо, нуждите ти са предвидени. Като влезеш в Божествения свят, не трябва да се безпокоиш, нито да се съмняваш.

Следователно съмнението има място само в човешкия свят, но не и в Божествения. Можеш да се съмняваш в онзи, който мери нещата с човешки везни, защото той все ще гледа да задържи няколко грама за себе си. Оттук няколко грама, оттам няколко – той мисли, че е спечелил нещо. Всяко нещо, придобито с лъжа, изчезва. Всяка философия, всяка наука, основани на лъжата, ще изчезнат; всеки живот, основан на лъжа, ще изчезне; красота, придобита чрез лъжа, също изчезва. Изобщо Природата не търпи никаква лъжа. Защо ще правиш косата си изкуствено черна? Има естествен, вътрешен начин за почерняне на косата. Косата на човека побелява от големи скърби и грижи. За да почернее отново, бъди весел, жизнерадостен. Изхвърли всички безпокойства от сърцето, всички съмнения от ума си – и косата ти ще почернее. Дали вън е облачно, или ясно, тихо или ветровито – всичко трябва да ти е приятно. Ако някой те обиди, радвай се, считай, че по-добри думи от неговите не си чул. Ще кажете, че някой ви е обрал – не вярвайте в това. Как може да ви обере? Къде ще занесе откраднатите вещи? Вън от Земята не може да ги занесе. Земното ще си остане на Земята. Лъжата и кражбата съществуват само в човешкия порядък.

Откъде дойде лъжата в света? – От дървото за познаване на доброто и на злото. Това беше единственото дърво от човешкия порядък, затова Бог каза на първите човеци да не ядат от забраненото дърво. Престъпят ли заповедта Му, те ще излязат от рая. Като ядоха от плодовете на това дърво, те се скриха от лицето на Бога. Дълго време Бог вика Адам, но

129
КОЕТО НЕ Е

той не се обади. Най-после каза: „Тук съм, Господи, но срам

ме е да изляза пред Тебе.“ Защо се е срамувал Адам да се яви пред Господа? – Защото бил гол. Всъщност голотата не е нищо друго, освен лъжата в човека. Не знаеше ли Господ къде е Адам, че трябваше да го търси? Бог знае всичко, но не искаше да види лъжата в лицето на Адам. Той му даде възможност да обмисли положението си и да изправи грешката си. Обаче Адам излъга Господа. Той каза: „Господи, жената, която ми даде, ме накара да ям от забраненото дърво.“ Ева пък се оправда със змията. Те скриха истината. Причината да ядат от това дърво се дължи на желанието им да станат учени и големи като Бога. Ева беше дете на Адам. Може ли бащата да се оправдава със сина или с дъщеря си? Бащата може да накара детето си да лъже, но детето никога не може да накара баща си да лъже. Който лъже, не е роден от Бога – друг е неговият баща.

Двама бащи има в света: Баща на Истината и баща на лъжата. Това са два различни свята. Изучавайте се, за да знаете от кой свят сте дошли. Ако влизате в чуждите градини и късате плодовете без позволение, вие сте дете на лъжата. Ще кажете, че господарят го няма в градината. Бог е Господар на всички градини. Повдигнахте ли очите си нагоре, за да попитате Господа може ли да си откъснете няколко плода? Ще кажете, че гледате нагоре. Ако гледате към дървото, това е едно нещо; ако гледате към Бога, това е друго нещо. Позволениято идва от Господаря на дървото, а не от самото дърво. Ето защо и като ядеш, и като пиеш вода, ще вдигаш очите си нагоре, към Великия Баща на Истината, и ще искаш разрешение да ядеш и да пиеш. Не постъпваш ли така, ти се свързваш с лъжата. Ще кажете, че сте гладни, че няма време да искате разрешение. Според мене гладен е само онзи, който служи на Любовта. В този смисъл гладът е едно от приятните чувства, което води към Любовта.

Някои поддържат мисълта, че хората умират от глад.

Досега никой човек не е умрял от глад. Много хора умират от преяждане, от лакомия, но от глад – никой. Змията каза на първите човеци, че ако ядат от Дървото за познаване на

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

доброто и на злото, ще станат богове. Те повярваха в нейните думи и ядоха. Но думите ѝ не бяха истинни, затова се сбъднаха думите на Бога: „Който яде от забраненото дърво, ще умре.“ Те повярваха в лъжата, а не в Истината. Който вярва в лъжата, той е мъртъв. Бог казва на всички: „Щедро давайте!“ Като бръкнеш в джоба си и извадиш една монета, дай я, не я връщай назад. – „Голяма е монетата, ще обеднея.“ – Не се страхувай от сиромашията. Ако даваш, и на тебе ще дават. Не се самозаблуждавай, че си сбъркал, като си извадил по-голяма монета. Не лъжете себе си! Ако искате да станете човеци, щедро давайте! Като сеете нивата, жито ще имате; ако не я сеете, по нея плевели ще растат.

Съвременните хора говорят за висок морал, за правда, за истина, а когато трябва да доказват нещо, търсят свидетели. Истината сама свидетелства за себе си. Смешно е да откраднете коня на някого, а после да викате свидетели да отричат истината. Един циганин откраднал един кон, за което го викали в съда да отговаря. Попитали го: „Ти ли открадна този кон?“ – „Не съм го крал.“ – „Как дойде конят при тебе?“ – „Един ден отидох в гората да сека дърва. По едно време се качих на една круша да си набера няколко плода. След малко този кон мина през гората и когато минаваше под дървото, аз се отпуснах от дървото и политнах към земята. Каква беше изненадата ми, когато се намерих на гърба на коня.“ Разумният съдия няма да се усъмни в това, че циганинът е паднал върху коня, но ще се запита как така това умно животно не е отишло при господаря си, а в дома на циганина. След това ще дойдат свидетели да доказват, че циганинът не е откраднал коня. Обаче съдията не се лъже, той разбира, че циганинът е крадецът на коня. Той вижда ясно, като на филм, как е станала кражбата.

Бъдещото съдопроизводство ще се съкрати, няма да има нужда от свидетели и защитници. Съдията ще покаже филма, в който е представена цялата работа. Има ли нужда тук от бели и черни лъжи? Истината е налице, няма защо да се доказва и отрича. Защо детето, което е крало ябълки, не каже на майка си, че е влизало в градината, откъснало си

КОЕТО НЕ Е

е няколко ябълки, които е скрило в джобовете си и е избягало? Грешката на детето се заключава в това, че не е погледнало към Бога, за да иска позволение. Като се изповяда пред майка си и обещае, че втори път няма да къса плодове без позволение, то изправя грешката си.

Помнете: от всички се изисква чист живот, без никаква лъжа – бяла или черна. Мъчно е наистина изведнъж човек да се освободи от лъжата, но трябва да работите в това направление. И религиозните, и светските хора трябва абсолютно да изключат лъжата от живота си. Някой говори нещо и казва: „Истината ти говоря.“ Защо трябва да убеждава хората, че говори Истината? Който говори Истината, той е запалена свещ. Трябва ли да казва, че свещта гори? – Това всички го виждат. Христос казва: „Аз съм видеината на света. Дойдох между хората, за да се явят техните дела.“ Ако Христос слезе втори път на Земята, ще бъдат ли доволни хората от Него? Те не искат да се виждат делата им. Те не искат да се откриват техните лъжи. Като изучавате хората, виждате различни методи, чрез които проявяват лъжата. Понякога е интересно да видите как майсторски хората нагаждат нещата.

Преди години дойде при мене един калугер, за да говори малко за Новото учение, за да каже, че се интересува от новите идеи. На отиване ми каза, че ще дойде с приятеля си, който също бил заинтересован от Учението. На другата неделя дойдоха двамата и казаха, че искали да образуват по-голяма група, да четат и да работят заедно. Като се сбогувах, калугерът остана при мене и ме помоли да му дам 150 лева – имал нужда от пари, не му достигали. За да покаже, че е честен, че няма намерение да лъже, той извади от джоба си един часовник и ми го даде в залог, докато върне парите. „Няма нужда от залог.“ – „Не, моля ви се, вземете го, само при това условие ще приема услугата ви.“ Взех часовника и се разделих и с двамата. Поглеждам след това часовника – не върви: и външно даже изглежда развален часовник. За да нямам после неприятности – да кажат, че аз съм го развалил – дадох го на майстор да го поправи. Майсторът каза, че часовникът нищо не струва; бутна го тук-там, взе сто лева и

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

132

го върна. След няколко дни пристига приятелят на калугера и ме пита: „Другарят ми остави ли при вас един часовник?“ – „Остави.“ – „Той е мой.“ – „Щом е твой, ще ти го дам.“ Дадох му часовника и нищо не казах. В себе си обаче си казах: „Платих 250 лева за една лъжа. Аз знаех, че ще ме излъже, но исках да видя какъв метод ще приложи.“ И двамата се бяха наговорили да лъжат. И двамата са артисти, притежават едно изкуство. Първият дойде да ми покаже изкуството си, но поиска за него 150 лева, а то излезе 250.

Бъдете искрени към себе си, за да различавате Божествения порядък от човешкия. Тези два порядъка са близо един до друг: както сянката до самия предмет. Човешкият порядък е сянката на Битието, а Божественият – самата реалност. Лъжата, която се шири в човешкия свят, има далечен произход. Тя се проявява на Земята, но крие зародиша си в друг свят. Тя е семе, което чака условия за своето проявяване. Най-благоприятните условия за развиването ѝ са на Земята. Ето защо Земята е пробен камък, чрез който човек се изпитва – какво носи в себе си. В другите светове човек може да се крие и никой да не знае обича ли да лъже, или не. Обаче дойде ли на Земята, никакво скриване не може да става: и децата го познават какъв е. Докато е на Земята, човек се възпитава да говори Истината. Защо ще разпращаш за това, което ти сам не си видял и чул? Не разнасяйте неверни новини. Ще кажете, че вестниците са писали това или онова. Всичко, каквото пишат вестниците, не е истина. Четете, каквото се пише, но се въздържайте да вадите заключения. Когато грее Слънцето, всичко става: цветята цъфтят, плодовете зреят, ледовете и снеговете се топят. Какво става на Месечината? – Нищо. Стремете се към Божественото Слънце, което носи в себе си живот и радост за всички живи същества. Под думите Божествено Слънце разбираме Божествения свят – единственият реален свят, в който не съществува нищо отрицателно.

И тъй, стремете се към придобиване на Истината. Търсете я в Разумната Природа, а не във временните и преходни

форми. Вдигнете очите си към небето, за да видите прояве-
133

КОЕТО НЕ Е

ната Истина. Небето изключва всякаква лъжа, Светлината – също. Тъмнината не носи Абсолютната истина в себе си, защото прикрива нещата. Ако искаш да се лекуваш, излез на светлина. Светлината разкрива нещата, а тъмнината ги покрива. Светлината представлява пробуденото човешко съзнание, а тъмнината – заспалото съзнание. Ето защо задачата на разумния свят се заключава в пробуждане на човешкото съзнание. Като се пробуди съзнанието, човек може да се лекува. Заспало ли е съзнанието му, лекуването е мъчно. Когато съзнанието е будно, човек гледа с отворени очи на своите грешки и лесно ги изправя. Ако направи някаква грешка, той не търси начин да се оправдае, но иска да я изправи. Защо ще лъже себе си, че е нервен, че не могъл да се владее и затова бил грешил? Влез в себе си, анализирай лъжата и я прати навън.

Има няколко вида лъжи, които не принадлежат на човека. Щом е така, той трябва да се освободи от тях. Например лъжите, които съществуват в подсъзнанието, са на минералите и на растенията; лъжите на съзнанието имат отношение към животните; лъжите на самосъзнанието се отнасят към падналите ангели, които се движат между хората и ги изкушават. Знайте, че човешката душа стои далече от лъжата. Следователно отбягвайте и вие лъжата, за да не се петните. Ще ви каже някой, че не трябва да вярвате в Бога, че трябва да си поживеете и т.н. Кога и как ще си поживеете? – Когато хората спят, вие ще ходите по веселби да ядете и да пиете с другари. Това не е живот, но разрушаване на силите в организма. Тъмнината прикрива Истината. Тя създава облаците в духовния свят, тя помрачава съзнанието. Не мислете, че можете да излъжете Бога. Вие сте пред Лицето Му, което е светлина. Кой може да закрие светлината? Не лъжете себе си, т.е. своята душа, не лъжете ближния си, не лъжете и Бога. Най-малката лъжа ще ви обезсили, няма да ви спаси. Говорете всякога истината, за да не изгубите вярата си, за да не затворите пътя на Любовта и на Светлината в себе си.

Новото възпитание изключва всякакъв вид лъжа, бяла или черна. Остане ли най-малката следа от лъжа в човека, СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

134

той губи и последната си сила. Като не знаят това, хората мислят, че отвън отнемат силата им – и се пазят едни от други. Някой се страхува да седне близо до своя познат, за да не отнеме силата му. Това е неразбиране на нещата. Единственото нещо, което отнема силата на човека, е лъжата.

Ще кажете, че не можете да търпите някого. Това е лъжа. Не можете да го търпите, защото не носи нищо за вас. Ако носи хляб, пари, ще го търпите. За някого пък казвате, че е добър. Защо е добър? – Защото носи блага за вас. Не се лъжете от привидните отношения. В тях се крие лъжата. За да я познавате, трябва да развивате обонянието си. Лъжата се познава по миризмата, която отделя. Всички видове лъжи имат лоша миризма, но различни са миризмите им: някои лъжи миришат на гниещи цветя и растения, други – на развалено месо, и т.н. За да не попадате на миризми, които понижават разположението на духа, търсете Любовета, която изключва всички видове лъжи, които отнемат здравето, силата, живота на човека. В този смисъл казваме: Любав е това, което изключва лъжата и внася Истината; Любав е това, което изключва смъртта и внася живота; Любав е това, което изключва болестите и внася здраве; Любав е това, което изключва тъмнината и внася светлина. Сегашните хора се стремят към нов живот, към нови разбирания. Това може да се постигне само тогава, когато се изключи лъжата от живота. Следователно изключете лъжата от миналото във всичките ѝ форми, както и сегашната лъжа.

Няма живо същество в света, което да не познава лъжата и да не си служи с нея. И паякът, колкото и да е малък, прави мрежа, за да заблуждава мушиците и да ги яде. Това е лъжа. Някой заградил едно място, сложил ключ на вратата и казва, че това място е негово. И това е лъжа. Собствени неща са само онези, които човек може да занесе със себе си на онзи свят. Кой човек досега е взел със себе си на онзи свят къщата, мястото, нивите си? Единствените неща, които

човек може да занесе със себе си на онзи свят – това са Истината, Любовта и Знанието. Всичко друго, което след смъртта му остава на Земята, е лъжа. Ще каже някой, че до гроба ще ви бъде верен. И това е лъжа.

135

КОЕТО НЕ Е

Млад момък се разхождал в гората със своята възлюбена. Той ѝ казал: „Драганке, на мене ще разчитааш. Виждаш ли тази пушка в ръката ми? Голям герой съм. Нека се опита някоя мечка да излезе срещу мене – веднага ще я поваля на земята.“ Драганка се усмихва доволно: вярва и уповава на своя Стоян. Ето, че една мечка излиза от гъсталака и тръгва срещу тях. Стоян веднага се покатерва на една стара круша, а Драганка, като не могла да го последва, легнала на земята и се престорила на мъртва. „Не се страхувай, Драганке, аз ще стрелям отгоре“, казал Стоян. Мечката подушила оттук-оттам Драганка и като разбрала, че е много страхлива, отдалечила се от нея и продължила пътя си. Стоян веднага скочил на земята и казал: „Драганке, какво ти каза мечката?“ – „Каза ми друг път да не разчитам на такъв герой като тебе.“

Питам: какъв човек е този, който бяга от страданията? Може ли да се нарече герой? Който не страда, не може да бъде наследник на богатата в живота. Страданието е работа, която човек непременно трябва да свърши. След това идва радостта. Страданието е неизбежен път. Щом Христос не можа да избегне страданията, обикновенният човек още по-малко може да ги избегне. Защо страда Христос? – Заради лъжите на хората. Които живяха с лъжи, имаха всички блага на Земята, но вътрешен мир няхаха. Човек се нуждае от богатството на Истината, на красотата, на здравето, на знанието, а не от богатството на лъжата. Човек не се нуждае от лъжливия живот, който свършва с гроба и с червеите. Който лъже, ще умре като обикновен човек и червеи ще го ядат. Внесете Истината в тялото си, Знанието – в ума си, и Любовта – в душата си, но доброволно, съзнателно, без никакво насилие. Където е Любовта, там всичко се нарежда добре. Любецът е осигурен, няма защо да се страхува. Той е готов да дава, но и другите му дават. Ако има две ризи, две

дрехи, той дава едната на онзи, който нищо няма. Той живее според Христовия закон.

Много примери има из живота на хората, които могат да ви убедят в Истината, за да я приемете без никакво колебание и съмнение. Защо ще се колебаете в това, което даден човек е преживял и опитал? Щом той вярва в нещо, и вие ще

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

136

вярвате. Не може човек да ви убеди в нещо, ако той сам не вярва в него. Не можете да разберете даден въпрос, ако този, който ви го предава, сам не вярва в него. Затова е казано, че ученикът не може да бъде по-горен от учителя си. Следователно когато учите някого или когато му проповядвате, вие не можете да му дадете повече от това, до което сами сте дошли. Сега да се върнем към лъжата. Невинна е лъжата, особено бялата, но в началото си. Колкото повече минава времето, последствията идват едно след друго и от малката лъжа се произвежда голям пожар. Страшни са последствията на лъжата. Ние я наричаме дреха, която покрива всички престъпления. Ето защо не питайте кога ще изчезнат престъпленията, но питайте кога ще изчезне лъжата. Когато лъжата изчезне, и престъпленията ще изчезнат. Ако искате да не правите престъпления, освободете ума, сърцето и тялото си от лъжата.

И тъй, освободете се от лъжата във всичките ѝ форми и благодарете за всичко, което ви се дава. Ако имате само хляб за ядене, благодарете и яжте с любов. Благодарете за всичко, което ви заобикаля. Благодарете за Слънцето, за звездите, за Месечината. Всичко е създадено за вас, за да се учите и да се ползвате от него. Благодарете, че сте дошли на Земята, макар и извън рая. Ако животът извън рая е толкова красив, можете да си представите колко е красив той в рая. Хранете ума, сърцето, тялото, душата и духа си с Истината. Защо? – За да бъдете свободни. Казано е, че Истината ще ви направи свободни.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго Истиннаго Бога и Христос, Когото си проводил.

7 септември, 5 ч.

ВЪЗЕЛЪТ

Размишление

Евангелие от Йоан 11:9-10

Какво нещо е човекът? Много определения се дават за човека, но ние ще дадем още едно: човекът е възел от възможности и условия. Някои разглеждат човека като съчетание на дух, душа, ум и сърце. Всички признават ума и сърцето, понеже имат съответни органи. Духът се признава като нещо, което е разпространено навсякъде. Дойдат ли до душата, явява се спор: едни признават съществуването ѝ, други я отричат. Не е лошо да се спори. Понякога спорът решава противоречията. Когато спорят двама души, всякога силният побеждава; слабият губи и плаща глоба. Ако слабият мисли, че ще победи, той е на крив път. След всичко това се проповядва, че Бог е милостив, че ще прости на слабите и на грешните хора грешките, които правят. Светът не е създаден нито за слабите, нито за грешните. Той се нуждае само от силни и праведни хора. Затова именно проповядвайте на слабите да станат силни, проповядвайте на грешните да станат праведни. Обаче не е простено на силния да стане слаб, на праведния – да стане грешен, или на учения – да стане невежа.

Често хората се запитват защо не успяват в живота си. Много естествено, неуспехът се дължи на нездравословните условия, на материалния и социален живот на хората. Например всички говорят за патриотизъм, за любов към отечеството. Според мене това чувство е естествено в човека. Къде е отечеството на житото? – Нивата. Може ли житото да не обича нивата, от която извлича хранителните вещества? Житото обича нивата, но още повече обича господаря на нивата. Ако той не беше го посял, нивата сама нищо не би дала. Същото се отнася и до човека. Щом обича отечеството

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

138

си и говори за него, преди всичко ще обича Господаря на отечеството и ще говори за Него. Не можеш да обичаш майка си и баща си, а да не обичаш мястото, където те живеят. Следователно щом обичаш онези, които са те родили, непременно

ще обичаш и мястото, където си се родил, учил и живял. Като обичаш майка си и баща си, ще обичаш братята и сестрите си, ще обичаш всички хора.

Сега ние говорим за Любовта, но не за преходната и привидна любов, с която светът е пълен. Където погледнете, все на преходната любов се натъквате. Достатъчно е да надникнете в двора на някой стопанин, за да видите десетки кокошки, добре угоени, свободно да се разхождат около модерни курници. От време на време стопанинът излиза да ги нахрани и самодоволно поглежда към тях. Ще кажете, че той обича кокошките. Обича ги, но заради себе си. Един ден той взема ножа, влиза в курника, хваща една от добре угоените кокошки и прерязва врата ѝ. Какво допринася стопанинът за повдигането на своите кокошки? Освен че нищо не допринася, но отнема и живота им. Как постъпваха едно време българските пчелари с пчелите си? За да вземат всичкия мед, те запазваха само онези пчели, от които могат да изкарат царици, а останалите избиваха. Днес пчеларите са по-човеколюбиви, те правят модерни кошери и когато трябва да вадят меда, опушват пчелите само за да ги замаят. Вземат мед, колкото им трябва, и оставят една част за пчелите.

В миналите епохи са постъпвали жестоко и с християните. Всеки, който признавал Христос за Син Божий, бивал преследван и жестоко измъчван. И до днес още те изпитват в какво вярваш, какво мислиш за Христос. Вярвам в това, в което и ти вярваш. За Христос знаей, че никой не познава Отца, освен Синът, към Когото Отец благоволи.

Съвременните хора искат да бъдат силни, добри, разумни, но те трябва да знаят в какво се заключава доброто, силата и разумността. Силен е онзи, който превъзхожда слабия по ум, а не по физическа сила. Ако е въпрос за физическа сила, слонът е по-силен от човека, но човек го управлява и го кара да му служи. Сложете едно дете на гърба на слона, дайте му

139 ВЪЗЕЛЪТ

чукче в ръката, с което да удря леко слона, и последният ще слугува на детето. Човек управлява силния слон с ума си. Първоначално, когато човешкият ум не е бил развит, както

днес, човек се е намирал в положението на дърво, което расте, развива се, дава плод, но остава неподвижно на едно място. С постепенното развитие на ума си човек е проявявал по-големи възможности, докато е достигнал сегашното си положение. Един ден, когато достигне съвършенство, човек ще мине в еволюцията на ангелите и ще разполага с по-големи възможности за развитие и за работа.

Както и да се проповядва на хората, в края на краищата те ще се питат защо Бог е създал света такъв, какъвто го виждаме днес. Само онзи може да си отговори правилно на този въпрос, който разбира езика на твърдата материя и на всички живи същества по нея, на водата, на въздуха и на светлината. Който разбира езика на материята, той влиза във връзка с Божия Дух и се разговаря с Него. Човек не може да си представи, че водата, въздухът, светлината имат език и могат да се разговарят с човека. Идете край морето, вслушайте се във вятъра, в морските вълни, за да чуete как те говорят. Поетите описват този разговор във вид на речи, по-силни и по-слаби, според нуждите. Вятърът вее, водата се пени, плиска се в камъни и в брегове и те вършат своята работа. Ако не се движи, водата ще се вмирише. Следователно, за да не се вмирисва водата, за да не стои без работа, вятърът ѝ идва в помощ. Който не разбира езика на Разумната Природа, отделя нещата едно от друго – светлината от въздуха, въздуха от водата, водата от твърдата материя – и по този начин изгубва връзката между явленията на Целкупния Живот.

Като разглеждат въпроса за създаването на Живота, хората казват, че човек е направен по образ и подобие на Бога, а всички останали – камъни, растения, животни, са създадени чрез Словото на Бога. Всъщност и човек е създаден чрез Словото. Бог се посъветва със Словото как да създаде човека и реши да го направи от пръст. Той взе пръст, направи човека и вдъхна в него дихание на жива душа, т.е. вложи в

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

140

него Божественото, частица от Бога. Днес всички искат да знаят каква е била материята, от която Бог е направил човека.

Ако ви се каже, ще разберете ли? Тя е била съставена от множество частици: електрони, протони, езотрони и неутрони. Първите два вида частици са електроположителни, третият вид – електроотрицателни, а четвъртият – неутрални. Материята крие в себе си известна разумност. Човек трябва да изучава проявите на разумността в цялата Природа. Само по този начин той вижда колко много има да се учи. Достатъчно е да погледне на себе си, за да види колко много неща не знае.

Той не знае как са създадени очите, носът, устата, веждите, клепачите, ушите му. Той не знае, че за създаване на неговия организъм са работили разумни и възвишени същества, и то в продължение на хиляди и милиони години.

Не е лесно да се създаде материята за съграждане на човешкия организъм. Богословите казват, че Бог е създал света за шест дни. В шестия ден Той направил човека. Когато турчинът слуша да му говорят неща, които за него са невероятни, той казва: „И да видиш, да не вярваш.“ В Писанието пък е казано: „За Бога тисящите години са като един ден и един ден е като тисящи години.“ Следователно шестте дни, за които се говори в Писанието, се равняват на шест Божествени дни. В един Божествен ден влизат милиони години.

Според едни учени от създаването на света са изминали осем хиляди години, според други – два милиарда и 500 милиона години. Кое от двете твърдения е вярно, не се знае. Важно е, че времето и пространството са относителни величини. За разумните хора колкото по-дълго е времето, толкова по-добре. За глупавите хора колкото по-кратко е времето, толкова по-добре. Времето и пространството са образи на мисълта.

Мравките не се нуждаят от големи пространства, но за човека те са нужни. Ако го затвориш в ограничено пространство, той ще направи дупка, но пак ще излезе на простор. Човек търси простора. Ще дойде ден, когато и Земята ще му бъде тясна, той ще иска да отиде на Слънцето, там да живее. Ако може да стане това, човекът ще се върне обогатен, с големи знания. Той ще разправя чудни неща за Слънцето, но мал-

цина ще му вярват. Повечето хора ще го считат за фантазьор, който разказва приказки от „Хиляда и една нощ“.

И тъй, невъзможно е днес да се говори на хората за Слънцето. Те не са готови да възприемат истината. Ако речете да им говорите, ще обремените мозъка им толкова, както ако сложите на гърба на слабия човек товар от 200-300 кг. Той ще изнемогне от голямата тежест. Който не е готов да възприеме Истината, той разглежда нещата отвън и прави заключения, достъпни само за неговия ум. Такова е положението на всеки, който не разбира Свещената книга на живота. Той се задоволява да гледа външната ѝ страна, не е готов още да проникне в нейното съдържание и смисъл. Както книгата е жива и съдържателна за онзи, който я разбира, така и Слънцето е жива, разумна книга, която малцина четат и разбират. Всяка сутрин Слънцето изгрява и от невидимия свят ви запитват: „Прочетохте ли днешната страница от книгата?“ Слънцето е книга, върху която всеки ден Бог пише нещо ново. Ще кажете, че Слънцето е неразумно. Как е възможно от едно неразумно същество да излиза такава светлина, на която плодовете зреят, цветята цъфтят, снеговете и ледовете се топят? Светлината, която Слънцето праща към всички планети, показва, че там живеят високоинтелигентни и разумни същества.

Както и да се разглежда въпросът за Слънцето, за човека е важно да се ползва от неговата светлина и топлина, за да придобие нещо. Един ден очите му ще се отворят и той сам ще провери нещата. Затова казваме, че велико бъдеще очаква човека. Засега той се намира в своето детинство. Много години още трябва да работи, да се учи, да минава от една планета в друга, докато дойде до зряла възраст. Той ще бъде жител не само на Земята, но и на Венера, на Марс, на Юпитер. Когато мине през всички планети и придобие нещо ценно от тях, той ще отиде на Сириус, където ще прекара дълго време. Оттам той ще отиде на друго Слънце, около което се въртят всички слънца на Вселената. Това значи да влезе човек в Царството Божие, да стане негов гражданин. Казвате: „Зяй, коньо, за зелена трева.“ Положението на младата мома, на

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

учения човек не е ли същото? Младата мома чака с години да дойде нейният възлюбен, за да я направи щастлива. Младият учен работи с години, прави научни изследвания и открития и очаква деня, когато ще го признаят за велик учен и ще получи висока титла. Какво получава най-после? – След години откритията му се опровергават. Това, което твърди сегашната наука, след хиляди години нищо няма да остане от него. В бъдеще и децата ще знаят това, което големите учени днес знаят. Радвайте се, че всичко се развива и върви напред. Има какво да учи човек. Заслужава да се живее. Като ученици на живота, трябва да имате свещено чувство към Първата Причина на нещата, а оттам и към всички хора. Нямате ли това чувство в себе си, всичките ви работи ще остават назад. Любовта към Бога и към ближния прави човека силен и мощен. Само по този начин съзнанието му се пробужда и той вижда как трябва да се живее, разбира, че е време да се откаже от детинските си схващания. Не е лошо да бъде човек дете, но разумно дете, което да възприема новото. Не е лошо да бъде и стар, но да не е утвърден в своите възгледи.

Младият лесно приема новото, а старият мъчно се отказва от това, което е научил. Дойде някой религиозен при мене и ми разправя, че знае Библията наизуст. Той мисли, че всичко знае, но ако го накарам да ми изтълкува някой стих, ще се откаже. Кой религиозен може правилно да изтълкува стиха: „Аз съм пътят, истината и животът.“ Правилното тълкуване подразбира проникване в мисълта, която Христос е вложил в стиха. Две хиляди години са изминали от времето на Христос, но малцина могат да определят точно какво означава думата път, за който Христос е говорил. Ще кажете, че в Библията е писано всичко. Наистина, много неща са писани в Библията, но много още има да се пишат. Йоан казва, че Христос е говорил много, но всичко не е написано. Не една Библия, но още много Библии има да се пишат, в които да се вмести това, което Христос е говорил.

Като говорят за Библията, която е писана от човеци, всички я считат за свещена книга. Дойдат ли до главата, в

която се крият неща, писани от векове, малцина се замис-
143

ВЪЗЕЛЪТ

лят за нея. Според мене единствената свещена книга, която всеки човек има в оригинал, това е човешката глава. Освен написаното вече, всеки момент в нея се пише новото, което човек преживява. В това отношение главата представлява Новия Завет на човечеството, а стомахът – Стария Завет. Всичко, което Христос е говорил преди две хиляди години, е написано в главата. Това, което днес говори, пак се пише в главата. Съвременните хора не разполагат още с нужната светлина, за да четат и разбират това, което е писано в главата им, както и онова, което всеки ден се пише. Докато има светлина, човек чете, разбира и минава за учен. Щом изгуби светлината си, той вече не може да чете, нищо не разбира и минава за невежа. Следователно ползвайте се от светлината на съзнанието си, за да четете в оригинал свещената книга, написана в главата ви, и чрез нея да коригирате свещената книга въвн от главата ви. Казано е в Писанието: „Ще напиша закона Си в сърцето на човека.“ Значи сам Бог е написал закона Си в човешкото сърце. Който има светлина, той чете Божия закон в оригинал и оттам го превежда на хората. И Мойсей написа законите по същия начин. Той ги четеше в главата и в сърцето си в оригинал и ги превеждаше на език, достъпен за онези, които нямаха светлина сами да четат и разбират. Оригиналният, който се намира в човешката глава и в човешкото сърце, философите наричат „акашови записи“⁹. Когато казваме, че човек е готов да служи на Бога, имаме предвид онзи, който чете в оригинал Божия закон. Дойде ли съмнението и колебанието в него, той е изгубил оригинала и чете някой превод, в който непременно има грешки. Любов, която внася в човека съмнения, колебания, подозрения, е преводна. Любов, която изключва съмненията и колебанията, е оригинална, вечна. Който носи вечната Любов в себе си, той оценява Любовта на Бога, оценява възможностите и условията, които са му дадени, и благодари за всички блага, с които се ползва. Кажеш ли на някого, че го обичаш, значи оценяваш любовта му, оценяваш възмож-

ностите и условията, с които се ползваш, и благодариш за благата, които животът ти дава.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

144

Благодарете и за най-малката любов, понеже тя е Божествен подтик, който дава условия за развитие. Радвайте се и благодарете, когато сте здрави или болни. Като здрави ще научите едно нещо, а като болни – друго. Болният става мек, внимателен към себе си и към окръжаващите. Като оздравее, той започва да цени онова, което по-рано не е ценял. Ще кажете, че болестите спъват човека. На физическия свят не може без спънки. Вземете цигулката и вижте колко спънки има тя. От един тон до друг има малки спънки. Чрез такт и ритъм човек се справя със спънките. Паганини¹⁰ се е отличавал с необикновен такт, ритъм, техника, вещина в свиренето. Той притежавал още едно качество: като свирел, вкарвал двойника си в цигулката, а като свършвал, двойникът отново влизал в тялото му. Благодарение на тази способност Паганини подражавал майсторски на човешкия глас. Когато свирел, не могло да се познае човек ли пее, или се свири. Каквито качества са нужни на добрия цигулар, такива са нужни и в живота на всеки човек. Ще дойде ден, когато двойникът на човека свободно ще излиза и влиза в тялото му. Днес обаче малцина са дошли до това постижение. Опасно е да излезе двойникът на човека от тялото му и да не може да се върне назад.

Един виден цигулар занесъл цигулката си на поправка. Той имал цигулка Страдивариус¹¹. Майсторът прегледал цигулката, видял каква поправка ѝ предстои и поканил цигуларя да седне за малко, докато поправи инструмента. След това той взел нож, разрязал цигулката на две части по дължина и започнал да я поправя. Като видял това, цигуларят изгубил съзнание и паднал на земята. Защо? – Двойникът му бил в цигулката. Като разрязали цигулката, разрязали и двойника му и той не могъл да издържи тази операция. Христос казва: „Не се свързвайте със света.“ Това значи: обичайте, без да се свързвате с предметите или с лицата. Свързвате ли се, ще пострадате, особено ако любимите ви

неща са неустойчиви. Следователно ако имаш цигулка, на която си свирил няколко години, не я давай в чужди ръце. Всяко нещо, с което си работил или което си употребявал, не

145

ВЪЗЕЛЪТ

го продавай, нито назаем го давай. Не давай назаем нито ума, нито сърцето, нито тялото си. Казано е в Писанието: „Оставете телата си в жертва жива, свята и богоугодна.“ Значи изключение може да се прави само за Бога. Той е единственият, за Когото можем да пожертваме всичко, което ни е дадено – и ум, и сърце, и тяло. Той се е пожертвал за нас – и ние ще се жертваме за Него. На хората ще помагаме от любов, а на Бога ще служим и за Него само ще се жертваме. Това е новото разбиране на живота.

Казвам: който живее за Бога, и Бог ще му помага. Направете опит да живеете за Бога и ще видите как се нареждат работите ви. Ако животът ви е богоугоден, житото ви ще израсте навреме, ще бъде всякога полято и ще даде добър клас. Като се молите на Бога, молитвите ви ще бъдат чути. Преди години в Новопазарско настанала голяма суша. Цели три месеца не паднало капка дъжд. Дошла есента, но земята била много суха, не могла да се разкопае, за да се посее житото. Селяните от петнадесет турски села се събрали да се молят на Бога за дъжд. Молитвата им била сърдечна, благодарение на което до вечерта още получили отговор – завалял силен, благодатен дъжд.

Селяните от едно съседно българско село си казали:

„Няма защо и ние да се молим за дъжд. Ако Бог чуе молитвата на турците и прати дъжд на земята, ще прати и на нас.“

Какво се случило? – Над българското село не паднала нито една капка дъжд. Много естествено – те не са се молили.

Ето защо, когато съседът ти се моли, моли се и ти, няма защо да чакаш наготово. Детинско разсъждение е да очакваш на молитвите на другите. Бъдете деца, но разумни. Не критикувайте нещата, но работете. Вижте какво можете вие да направите, а не критикувайте защо светът е създаден по този начин. По кой начин трябва да бъде създаден светът?

Човек може да философства, да разсъждава върху отвлечени

въпроси, но трябва да знае, че той сам не е в състояние да направи нищо повече от това, което Бог е създал. Ако си въобразява, че може да направи нещо повече, отколкото са възможностите му, той съвсем ще се обърка.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

146

Един професор от Бостънския университет развивал пред студентите си въпроса за човешкото аз и толкова се увлякъл, че забравил името си: забравил той ли е, или друг някой. Трябвало да мине известно време, за да отиде у дома си и да пита жена си той ли е професорът Браун, или не е. Страшно е състоянието на човека, когато друг някой влезе в съзнанието му и го измести.

Във Варненско един каруцар пътувал от едно село до друго със своята здрава кола, впрегната с два силни коня. Трябвало за малко време да се отбие в един хан. За да не остави колата сама, той дал юздите на конете в ръцете на едно момче, като му казал: „Качи се на колата и карай бавно, аз ще те стигна.“ Момчето се качило на колата, ударило конете и те започнали да бягат толкова силно, че не могли да се спрат. След това трябвало каруцарят да тича подир колата си час и половина, докато я стигне. Ще кажете, че момчето не било разумно. Казвам: не поверявайте юздите на своята мисъл на едно неразумно дете. Ако иска да се качи на колата ти, нека се качи, но не без тебе. То може да седне на първо място, а ти – на второ, но юздите трябва да бъдат в твоите ръце. Не поверявай юздите на сърцето си на никого. След всичко това някоя мома казва, че подарила сърцето си на един момък. Това не е вярно. Нито момата може да подари сърцето си на момъка, нито момъкът – на момата. Никой не може да живее без сърце. Обаче сърцата и на двамата могат да бъдат в хармония. Това означава истинска жертва.

Любовта се изявява в хармонията. Тя не търпи никаква дисхармония, никакво двоумение. Затова е казано, че двоумният е непостоянен във всичките си пътища. Двоумиш ли се, ти нямаш любов, не си разумен. Разумният лесно се справя с мъчнотиите си. Той има критически ум: разглежда фактите, съпоставя ги и от тях прави вътрешен извод, чрез

който разбира законите на Природата и правилно ги прилага.

Помнете: Любовта съдържа всички методи, чрез които човешкият дух укрепва, човешката душа възраства, човешкият ум се просвещава и човешкото сърце се повдига и

147

ВЪЗЕЛЪТ

обновява. Любовта не само обновява и подмладява човека, но тя внася новото в света. Не може ли да направи това, тази любов е обикновена, човешка, преходна. Търсете щастието не по външен начин, а по вътрешен. Вътрешният начин разбира проява на вътрешните възможности. Вярвайте в себе си, т.е. във вътрешните възможности, които са вложени във вас. Ако срещнете стар човек, не казвайте, че ще остарееете като него; ако срещнете болен, не казвайте, че ще се разболеете; ако срещнете слаб, хилав човек, не казвайте, че и вие ще станете като него. Не допускайте нищо отрицателно в себе си.

Дръжте в ума си само положителни мисли и казвайте:

„Вярвам в младостта, която изключва старостта и смъртта; вярвам в мъдростта, в светлината и знанието, които изключват глупостта, тъмнината и невежеството.“ Старост, която затъпява човека, не е остаряване, но оглупяване. Ние не вярваме в такава старост. Ние вярваме в тази старост, която носи знания, която дава сили и на 120-годишния човек да работи и да помага на близките си. Не се поддавайте на внушения, които се крият в далечното минало на човека. Помнете, че човек е възел, в който се кръстосват хиляди мисли, чувства и желания от миналото. По закона на наследствеността тия мисли и желания рано или късно ще се реализират или от самия човек, или от неговите деца.

Един човек още в младините си имал желание да извърши някакво добро или едно престъпление, но по известни причини не могъл да го реализира. Не се минало много време, едно от неговите деца или внучета реализирало неговото желание, без да знае защо го е извършило. Значи семената на нашите мисли и желания като зародиши съществуват в даден човек, но намират благоприятни усло-

вия за реализирането си в младото поколение и там се проявяват. Ето защо сегашните хора проявяват чрез внушение подтиците на миналите поколения. Бъдещото поколение ще прояви подтиците на сегашното. За да не се реализира злото на миналото, нито на бъдещето, превръщайте злото в добро. По какъв начин? – Чрез молитва, чрез мисъл, чрез добър и

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

148

правилен живот. Когато се намерите пред някоя криза от внушения на миналото, молете се на Бога да ви постави на пътя на добрите внушения, тях да реализирате. Само по този начин ще вървите в правия път – в пътя на Любовта. Единствената сила, която може да извади човека от лабиринта на сегашния живот и да го постави на спасителния бряг, е Любовта.

Бъдете подвижни като водата, търпеливи като вятъра, бързи като светлината и твърди като земята.

Тайна молитва

10 септември, 10

МАЛКИЯТ ОПИТ

Размишление

Защо ходят децата на училище? – Да се учат. Защо е дошъл човекът на Земята? – Да се учи. Значи Земята е училище, в което човек първо се запознава с учителите и с професорите си, а после и със своите съученици. Той може да се запознае с най-добри учители и професори, но това не е достатъчно. Той трябва да научи това, което чуе от учителите си. Знанието, което човек придобива на Земята, трябва да мине през трите свята – през физическия, духовния и умствения. С други думи казано: първо човек трябва да възприеме знанието, после да го разбере и след това да го приложи. Само това знание става негова плът и кръв, само това знание може да занесе човек със себе си на онзи свят. Знание, което не е станало плът и кръв на човека, не е истинско – то лесно се изпарява; то е подобно на лед, който се стопява, и на вода, която се изпарява. Като остарее, човек лесно забравя и се оплаква, че паметта му е отслабнала. Бащата пушил тютюн, сложил лулата си зад ухото, но забравил къде я е сложил и я търси по цялата къща: тук лула, там лула – няма я. Пита жена си, децата си – никой не я е видял. Най-после малкото дете казва: „Татко, лулата е зад ухото ти.“

Коя е причината за отслабването на паметта? Има много причини за това. Една от причините се дължи на разстройството на нервната система. Когато нервната система на човека е разстроена, явяват се различни болести – във физическия, в духовния и в умствения живот на човека. Ние казваме, че човек е нарушил някои от законите на трите свята. Например, когато наруши някой закон във физическия свят, човек страда от стомах или коремоболие. Той се оплаква, че стомахът му е разстроен. Причината се крие или в преяждането, или в недояждането. И едното, и другото са крайности, СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

150

които влияят върху здравето на човека. Ако не яде, колкото е нужно, човек ще се намери в положението на магарето на Настрадаин Ходжа, който постепенно намалявал количеството на храната му. Магарето отвикнало да яде, докато един ден умряло.

Човек трябва да яде толкова, колкото да придобие нещо.

Като сее жито, човек очаква някаква придобивка на физическия свят; като прави добро, той очаква някаква придобивка в духовния свят. Да спечелиш един приятел на Земята, това е придобивка в духовния свят. Материалните блага са разменна

монета на физическия свят, добрите приятели и чувства са разменна монета в духовния свят. Колкото повече приятели имаш в духовния свят, толкова по-добре се нареждат работите ти на физическия свят. Интелигентността и любознателността са разменна монета между същества в умствения свят. Ако влезете в общество между учени хора, вие можете да се свържете с тях само ако имате умствени интереси, т.е. ако се интересувате от това, с което те се занимават. Нямайте ли интерес, подобен на техния, те остават чужди за вас. И тъй, всяко нарушаване на физическите закони произвежда разстройство в стомаха, корема и червата; всяко нарушаване на духовните закони произвежда разстройство в дробовете, т.е. в чувствата на човека; всяко нарушаване на законите на умствения свят произвежда разстройство в главата. Обаче физическият, духовният и умственият свят са така тясно свързани, както този и онзи свят. Ето защо, в който свят и да греши човек, това се отразява върху целия му организъм. Също така казваме: дали греши на този, или на онзи свят, човек еднакво носи последствията на своите грешки. Какво представлява онзи свят? За да познаете онзи свят, вие трябва да познавате трите страни на физическия свят – физическата, духовната и умствената. И онзи свят, наречен духовен и Божествен, също така има по три страни – физическа, духовна и умствена. Ако разглеждате физическата страна на физическия, духовния и умствения свят, ще видите, че те колкото си приличат, толкова се и различават. Физическата страна на физическия свят е най-неуредена, в духовния свят

151

МАЛКИЯТ ОПИТ

е по-наредена, а в Божествения е съвършено устроена. Ако пожелаете нещо на физическия свят, много време трябва да мине, докато се реализира. Например искате хляб: първо трябва да имате жито, да го смелите, да омесите брашното, да го опечете, и най-после ще видите хляба на трапезата. Материалните работи в Божествения свят стават изведнъж. Достатъчно е да пожелаете да си хапнете хляб – и пред вас вече стои един голям хляб. Ако пожелаете да се разходите, пред очите ви се откриват големи градини, обширни полета и високи планини, по които свободно можете да пътувате. Един млад селянин често пътувал от едно село за друго и за да съкращава пътя си, минавал през една гъста гора. За да го предпази от нещастия, баба му казала: „Синко, ще ти дам няколко заклинания, с които ще си послужиш, когато се натъкнеш на някаква опасност.“ Веднъж той минавал през

гората и видял, че срещу него идва мечка. Какво да прави? Спомнил си за заклинанията, дадени от баба му, и приложил едното, но мечката продължавала пътя си. Приложил второто – никакъв резултат; приложил третото заклинание – мечката и не мислела да се отбие от пътя си. Най-после приложил последното заклинание – качил се на една стара круша. Тук намерил спасението си. Мнозина намират спасението си на някое високо дърво. Те не се нуждаят от заклинания. Много естествено, щом се качиш на крушата, какво заклинание не ти трябва. Лесно е да отбиеш мечката от пътя ѝ, ако внесеш в ума ѝ една противоположна мисъл. Мечката е страшна, когато си отмъщава, защото тя е злопамятна. Десетки години минават, но тя помни както доброто, така и злото. Вие можете да забравите, че сте ѝ направили зло, но тя никога не забравя.

На какво се дължи злото? – На неорганизираната материя. Човек се стреми към златото, понеже то представлява организирана материя. Като разменна монета златото определя отношенията между хората, дава им възможност взаимно да си услужват. Колкото по-културни са хората, толкова по-големи услуги си правят. Във физическия свят разменна монета е работата, която се заплаща с пари; в духовния свят

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

152

разменна монета са чувствата. Колкото по-добри чувства има човек и колкото е по-разположен, толкова е по-богат. Ако храни лоши чувства в себе си, той няма добро разположение на духа, поради което минава за сиромас. В Божествения свят разменна монета са мислите. Преди да дойде до работата, човек минава през няколко фази: мъчение, труд и работа. Тези фази съществуват в духовния и в Божествения свят. Грамадна е разликата обаче между фазите във физическия, духовния и Божествения свят. Например на физическия свят едно същество се мъчи по един начин, в Божествения свят – по друг начин. И причините за мъчението са различни. Някое разумно същество от Божествения свят иска да слезе на Земята, за да помага на хората, но не му се отваря път. Като не може да постигне желанието си, то се мъчи, но благородно е неговото мъчение. Къде е Божественият свят? – В организираната човешка мисъл. Къде е духовният свят? – В сърцето и дробовете. Физическият свят? – Във физическото тяло. Значи Божественият свят е създал главата, духовният – сърцето и симпатичната нервна система, а физическият – костите, мускулите и лигаментите. Като изучавате световите,

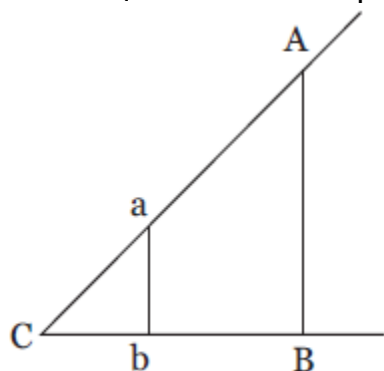
ще видите, че процесите, които се извършват в тях, са едни и същи. Разликата се заключава само в материята, която взема участие в процесите. Например храненето като процес съществува във всички светове, но съществата във физическия свят се хранят повече с твърда материя, в духовния свят – с чувства, а в Божествения – с мисли. Изобщо каквото става в Божествения свят, отразява се и в нисшите светове. И обратно: каквото става във физическия свят, отразява се и във висшите светове.

Сегашните хора се изучават взаимно и виждат каква голяма разлика съществува в отношенията им. Това се дължи на степента на тяхното развитие. Колкото по-висок е светът, в който живее човек, толкова по-добри са отношенията му с хората. Колкото по-надолу слизате, виждате как хората постепенно губят доверието си. Например отивате при един банкер да искате пари назаем. Ако се ползвате с голямо доверие, той ще ви даде пари и няма да ви иска поръчители. Ако

МАЛКИЯТ ОПИТ

доверието ви е малко, поръчителите се увеличават. Значи ако живеете на физическия свят, трима поръчители ще ви искат. Кои са те? – Първият сте вие, а останалите двама – краката ви. Ако живеете в духовния свят, ще искат двама поръчители – ръцете. И най-после, ако живеете в Божествения свят, ще искат един поръчител – главата. Значи в Божествения свят главата е поръчител, в духовния свят – сърцето, а на физическия – тялото. Следователно вярвайте на главата си в Божествения свят, на сърцето си – в духовния свят, и на тялото си – във физическия.

Като ученици вие трябва да изучавате живата геометрия, да се запознаете с живите линии в Природата. Например какво ще кажете за правите АВ и АС?

Фиг. 1

– Правата АВ е по-

къса от АС. При това по-дългата линия е по-близо до вас от по-късата. Ако двете линии представляват двама души, правата АС е човек, който е живял повече, обиколил е повече свят, следователно е по-учен, разполага с по-големи знания. Същото се вижда и в ъгъла АСВ (фиг. 1). Правата аb е човек, който е извървял по-дълъг път, учил е повече и е придобил повече знания. Правата ав е човек, който е извървял по-малко път и е придобил по-малко знания. Гледайте на правите линии като на мерки, с които определяте дължината на изминатия път, разстоянието на предметите по отношение на една неподвижна точка, степента на знанието и т.н. Мерки са не само правите линии, но и фигурите и телата, както и техните състояния. Например срещате един човек с бастун в ръка, който се клати натук-натам, едва върви. Вие веднага се произнасяте, че той не е здрав, краката не го държат. В случая краката са мярка за здравето на човека. Изхвърлете

Фиг. 1
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941
154

от ума си мисълта за бастуна. С три крака не се ходи. Едно време бастунът е имал значение като магическа пръчица, която маговете са носели. Обаче днес тя се е продължила и служи на хората вместо трети крак. Не уповавайте на бастуна. Съсредоточавайте мисълта си и разчитайте на краката си, за да ходите правилно. Където ходите, мислете само за пътя, който ви предстои. Ходете тихо, без шум и тропане. Искате ли да си изработите правилна и устойчива походка, свържете се чрез ума и мислите си с Божествения свят, чрез сърцето и чувствата си – с духовния свят, и чрез волята и тялото си – с физическия. Оттук вадим заключение: докато сте свързани с Божествения свят, главата ви ще действа правилно; докато сте свързани с духовния свят, сърцето ви ще действа

правилно; докато сте свързани с физическия свят, тялото ви ще бъде здраво и ще върши правилно своите функции. И тъй, за да пазите равновесие в живота си, задържайте в ума си само такива мисли, които оставят нещо хубаво във вас. Всяка мисъл, която дава нещо от себе си, е Божествена. Всяка мисъл, която само взема, без да дава нещо, е човешка. Влезе ли една човешка мисъл в ума ви, съзнанието ви се помрачава и вие губите вътрешния си мир. Човек лесно губи мира си. Дошъл някой и му казал, че не е добър или че не е богат. Защо трябва да се обижда и да губи мира си? Влез в скривалището си и виж какво е състоянието на своята умствена, сърдечна и материална каса. Ако имаш в касата си достатъчно светли и красиви мисли, ти не си глупав човек; ако имаш добри чувства, ти си добър; ако имаш пари в касата си, ти си богат. Щом касите са пълни, каквото и да говорят за тебе, не се смущавай. „Защо не ме оценяват?“ – Това е друг въпрос. Само ученият човек може да оцени учения; само духовният може да оцени доброто; само богатият може да оцени подобния си. Не е ли учен, духовен и богат, човек прилича на петела, който намерил на бунището един диамант, но го ритнал настрани и си казал: „Защо ми е този камък? Щом не е житно или царевично зрънце, той нищо не струва за мене.“ Петелът може да се уподоби на човек, който е намерил скъпоценен камък, но го подхвърля настрани, не го цени. Петелът не знае цената на диаманта. Ако го продаде, ще осигури

МАЛКИЯТ ОПИТ

гури своята прехрана за цял живот. Скъпоценният камък е отвличена идея, с която петелът не може да се занимава. Мнозина се запитват какво представлява Божественият свят? На този въпрос може да се даде следният отговор: светът, в който се реализират всички мисли, всички чувства и желания, е Божествен. Следователно мислете и пожелавайте само доброто, за да се реализира то. Мислите ли лоши работи, и те ще се реализират, но ще носите отговорност за тях. Например някой пожелавал да влезе в Божествения свят, там да живее. Не се минава много време, той се намира в този свят. Пожелае ли да излезе от Божествения свят, излиза. Ако добрият човек се усъмни в доброто и помисли, че ще го изгуби, в скоро време доброто го напуска. И обратното е вярно: ако лошият човек пожелавал да бъде добър, в скоро време в него става преврат и той дава ход на доброто в себе си. Като знаете това, бъдете внимателни към своите мисли и желания, за да реализирате само добрите, а лошите

да възпитавате. Има ли нещо мъчно в това, да приеме човек една светла мисъл, да пожелае да влезе в Божествения свят? Пожелайте това и забравете желанието си. Няма да се мине много време – и вие ще влезете във възвишения свят. Как? – С мислите, с чувствата и с постъпките си. Ето защо всяка сутрин, като ставате от сън, отделете по няколко минути да помислите за трите свята – за Божествения, духовния и физическия. Ще кажете, че е забранено човек да мисли за светове, където не е готов да влезе. Забранено е да се вършат само лоши работи, но не и добри.

Разправят за една случка, станала между един руски полковник и един войник. Действителна ли е случката, или е анекдот, не е важно. Войникът обичал водка и често се напивал. Един ден полковникът решил да го изпита дали е пиян. За тази цел той поставил на една река две дъски една до друга и накарал войника да мине реката само по едната дъска. Като видял, че ще падне във водата, войникът приложил хитрост: с единия крак стъпил на едната дъска, а с другия – на втората, и извикал: „Ваше високоблагородие! Да живее отечеството, да живеете и вие! С единия крак вървя за отечеството, с другия – за вас. Ако отечеството не същест-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

156

вуваше, вие нямаше да бъдете полковник.“ Така минал той на другия бряг на реката. Полковникът се засмял, потупал го по рамото и му казал: „Лошо правиш, че пиеш, но добре мислиш. Мисли право и върви напред.“ Следователно не е забранено да мисли човек за велики и красиви работи. Забранено е да живее зле и да допуска лоши мисли в ума си. Като знаете силата на добрите мисли и чувства, бъдете внимателни към тях, не ги отлагайте. Дойде една добра мисъл в ума ви – пристъпете към реализирането ѝ; дойде едно добро чувство в сърцето ви – проявете го; намислите да направите едно добро дело – изявете го. Всяко отлагане носи нещастие, а всяко реализиране на доброто води към щастие. Трябвало е да станеш рано, да направиш някакво добро – ще станеш, не трябва да се лениш. Леността внася разрушения. Че времето не подхожда – и това не е право. За доброто времето всякога е благоприятно. Кажете ли ви се отвътре да направите нещо, не отлагайте. Един офицер, който участвал в миналата война, разправяше следната опитност: „При едно голямо сражение бях на първа линия. Нещо ми нашепваше: „Премести се две крачки назад.“ Аз не послушах този глас и след няколко минути ме раниха. Ако бях направил две-три

крачки назад, куршумът нямаше да ме засегне.”

Друг случай. Пак в миналата война трябвало един офицер да намери удобно място за взвода си, да се окопае там и да държи отбранителна позиция. Нещо отвътре му нашепвало кое място да избере. Той послушал гласа и се настанил с войниците си на определеното място. След няколко часа неприятелят започнал да ги обстрелва, но куршумите и гранатите падали пред и зад тях така, че нито един войник не пострадал. На другия ден трябвало да преместят позицията си. Войниците настоявали да останат на същото място, но същият глас нашепвал на офицера да изберат друго място. Войниците останали в същите окопи, понеже предишния ден били добре защитени от неприятелските куршуми. Офицерът бил малко настрана от тях. Какво станало? – Гранатата паднала в окопа и избила всички войници, само офицерът останал жив, понеже бил настрана от окопите. Ето защо ако един ден заемете едно място, на другия ден трябва да го смените.

157

МАЛКИЯТ ОПИТ

Помнете: еднообразието не допринася нищо за човека. Стремете се към разнообразие в мислите, чувствата и постъпките си. Бъдете разнообразни, за да не се отегчавате от живота. Каквото и да стане с вас, благодарете за всичко: от сутрин до вечер благодарете. Ставате сутрин от сън, измивате се – благодарете за чистата вода. След това правите молитвата си – благодарете, че сте станали живи и здрави и можете да работите. Благодарете за чистия и свеж въздух, за храната. Че не сте свършили някоя работа навреме – благодарете и за това. Като свършите работата си, пак благодарете. Че сте счупили една чаша или чиния – благодарете: можехте да счупите крака или ръката си. Благодарете, че чашата дойде като изкупление.

Като ученици вие трябва да правите малки опити, а не големи. Каквото ви казвам, прилагайте го! Кажа ви да си миете краката с топла вода, мийте ги и благодарете за чистата вода. Казвам ви да правите гимнастика – правете упражненията и благодарете. Казвам ви да дишате дълбоко – дишайте дълбоко и благодарете за чистия въздух. Казвам ви да чистите обувките си – изчистете ги, сложете им нови връзки. От време на време оставяйте краката си свободни – да дишат и те въздух, да ги огрява светлината. Обувките са затвор за краката. Освободете ги от затвора, нека всеки ден и те да приемат въздух поне по пет-десет минути. От вас се искат малки опити, а не големи. Малкият опит внася голям

подтик. Малкото зърно се размножава и дава класове с 30, 60 и 100 зърна. Малката искра произвежда голяма топлина. В мрачната нощ малката светлина оправя пътя на объркалия се пътник.

Правете малки опити в Доброто, за да опитате силата и възможностите, които се крият в него.

Тайна молитва

10 септември, 5 ч.

ТРИТЕ ПЕРПЕНДИКУЛЯРА

Размишление

За следващия път пишете върху темата „Прилежание“.

Думата прилежание произлиза от лежа, прилагам. Кога ляга човек? – Когато спи. Сънят означава почивка. За да си почине добре, човек променя условията, обстановката, в която се е намирал. Значи той отива от един свят в друг. Той напуска физическия свят и отива в духовния да се учи. Ето защо прилежният човек отива от едно училище в друго, за да се учи. Който не се движи между два свята, не може да бъде прилежен. Ако уподобим двата свята на две точки, казваме, че човек трябва да се движи между две точки, за да образува права линия, т.е. път. Само онзи може да учи, да прилежава, който обича науката. Само онзи може да яде, който обича хляба. Ако нямаше любов към хляба, човек не би ял. Изобщо човек яде само онова, което обича. Не обича ли нещо, той не го слага в устата си. На същото основание казваме: човек живее, защото обича живота.

Кои са двете точки на живота, между които човек се движи? – Скръбта и радостта. Скръбта представлява южния полюс на живота, а радостта – северния. „Не може ли без скръб?“ – Не може. Тя е най-добрият професор на човека. Тя го възпитава, учи го на ум и разум. Където влезе скръбта, всички започват да учат. Тя предава уроци на всички хора. Няма човек в света, който да не учи при скръбта. Тя дава програма на всекиго и ако не я изпълни, положението се влошава.

Като влезе скръбта в дома на някого, той започва да скърби. Думата скърби е образувана от две срички: скър-би. Сричката би има няколко значения: минало време от спомагателния глагол съм; минало свършено време на глагола бия. Майките бият децата си обикновено по задницата, която е свързана с нервната система. С това те искат да събудят нервната им

159

ТРИТЕ ПЕРПЕНДИКУЛЯРА

система, за да бъдат внимателни, да избират мястото, където сядат, за да могат добре да учат. Като научат уроците си или като свършат добре работата си, децата се радват. И възраст-

ният се радва, като учи и работи. Радостта е богата трапеза, пред която всеки сяда да яде и да пие. Радостта дава угощение на онзи, който е свършил някаква работа. Тази е причината, поради която всеки се стреми към радостта. Обаче тя се ражда от скръбта. Не можеш да се радваш, ако не си минал през скръбта. Коя майка не се е радвала, като роди здраво и живо дете? Обаче докато е била бременна, докато е носила детето девет месеца в утробата си, тя е минала през големи скърби и страдания – животът ѝ е бил на косъм. Когато се роди детето, майката се радва, че се е родил човек на света. Сега, като се говори за скръб и страдание, хората се плашат, считат ги за опасни. Те внасят някакви примеси в скръбта и в страданието, които ги правят опасни. Извадете примесите от тях и ще видите, че скръбта и страданието са приятни. Ето защо, чуете ли някой да казва, че скръбта е голяма, че положението му е опасно, ще знаете, че той е вмък-

нал някакви примеси в скръбта си, които го плашат. Помогнете ли му да се освободи от примесите, да изчисти скръбта си от тях, ще видите, че той ще се усмихне приятно и ще се успокои: ще остане скръбта в него, но тихо и с радост ще я носи. Ще знаете, че страданието и скръбта не са опасни, но примесите, които приличат по нещо на тях, са опасни. Водата не е опасна, но ракията, която прилича на вода, е опасна. Когато комисия от Съединените щати занесла на диваците английска ракия, наречена „уиски“, те казали: „Молим ви да ни освободите от тази дяволска вода.“ И в страданието има уиски, което упоява и приспива човека. Следователно когато страданието ви посети, не се страхувайте от него. Пийте от водата му и ще се благословите. Усетите ли, че във водата на страданието има и ракия, подложете го на пречистване. Ракията е опасна, а не водата. Ако не можете да освободите страданието от примесената в него ракия, вие трябва да го избягвате. Обаче от чистото страдание и от чистата скръб не бягайте, но се учете.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

160

Представете си, че имате отвесната линия АВ. Какво е

положението на тази линия по отношение на земята? – Перпендикулярно. Значи всяка права, която свързва центъра на Земята (В) с центъра на Слънцето (А), представлява перпендикуляр към плоскостта на Земята. Докато се държи за този перпендикуляр, човек всякога ще бъде в равновесие; отклони ли се от него, равновесието му се нарушава. Не само хората се стремят към перпендикуляра на живота, но и растенията. Първоначално растението върви в посока, перпендикулярна на земята, но колкото по-нагоре израства, то се стреми към перпендикуляра, който свързва центъра на Земята с центъра на Слънцето.

Съществува не само физически перпендикуляр, но и умствен. И той има две точки: точката на Божественото съзнание и точката на човешкото съзнание. Ето защо, като мисли за Бога, човек върви по перпендикуляра, който свързва двете съзнания – Божественото и човешкото. Мнозина се запитват защо човек трябва да вярва в Бога. Да вярва в Бога и да мисли за Него – това значи да се движи по онзи перпендикуляр, който дава направление на неговия живот. Без перпендикуляра на живота никъде не можеш да отидеш. Отклониш ли се от перпендикуляра, ти се натъкваш на спънки и противоречия. Ще кажете, че не искате да се движите по права линия, защото тя е път на големи съпротивления. Разумно е човек да избягва правите линии, но и като криволичи, като се движи по криви линии, той пак трябва да се държи за перпендикуляра. Дали се движи във физическия, духовния или умствения свят, човек трябва да се ръководи от перпендикуляра. Оттук виждаме, че съществуват три перпендикуляра: перпендикуляр на физическия свят, който управлява тялото; перпендикуляр на духовния свят, който управлява сърцето; и перпендикуляр на умстве-

ния свят, който управлява ума. Тялото се движи между центъра на Земята и на Слънцето, т.е. между Земята и Слънцето; сърцето се движи между скръбта и радостта като точка на перпендикуляра; умът се движи между човешкото и Божественото съзнание.

А

В

161

ТРИТЕ ПЕРПЕНДИКУЛЯРА

В който свят и да се движи човек, всякога се нуждае от две точки. Например за да бъде художник, човек трябва да има зрение и ръце; за да бъде музикант, той трябва да има слух и ръце; за да бъде оратор, трябва да има уста и глава. Устата върши няколко служби: приема храната, раздробява я и говори. И художникът, и музикантът, и ораторът си служат с прави и с криви линии. Красиви са кривите линии – в тях има мекота. Приятно е да гледате как някоя река криволичи, извива се, докато се влее в морето. Когато някой казва, че не иска да криволичи в живота си, той има предвид пътя на лошите хора. Страшно е, когато човек криволичи, без да се държи за перпендикуляра. Обаче когато не се отклонява от перпендикуляра, колкото и да криволичи, той се движи по естествения, нормален път. Невъзможно е човек да се движи по абсолютно права линия. Ето защо, когато говорим за прави линии в живота, ние имаме предвид относително прави линии, а не абсолютно. Например опитайте се да вървите по сняг на някое равно, плоско място, и вижте каква линия се образува от стъпките ви. Колкото право и да вървите, линията, която се образува при движението ви, е пак крива. Значи като говорим за прави и криви линии, ние имаме предвид относителността на нещата. На физическия свят нещата са относителни, а не абсолютни. С оглед на това казваме, че по планините човек криволичи, а по равните и гладки места върви по прави линии.

От гледището на пътя, по който човек се движи, делим хората на добри и на лоши. Добър човек е този, който върви в правия път, т.е. по пътя на правите линии; лош е този, който върви в крив път, т.е. по пътя на кривите линии. Така

е от гледището на относителната философия. Обаче от гледището на абсолютната философия няма добри и лоши хора, но има такива, които изпълняват обещанията си и вървят безпрепятствено в пътя си; има и други, които дават обещания и не ги изпълняват. Те вървят по пътя на големите съпротивления и за да ги избегнат, криволичат. Някой е дал обещание на десет души да се срещне с тях в един и същи час.

Възможно ли е да изпълни обещанието си? – Невъзможно е.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

162

В определен час той може да се срещне само с един човек, а не с десет. Следователно към един от десетте души той ще бъде точен, но към деветте няма да изпълни обещанието си. Към кой от десетте ще излезе точен? – Към най-знатния, най-видния. Ако той е министър, към него само ще изпълни обещанието си. Това показва, че неизпълнителните хора, или както ги наричат – лошите, са хора на високите върхове. Те се стремят към височините. Ето защо, ако искате да знаете кои върхове са високи, питайте лошите хора. Те веднага ще ви ги посочат.

Като се говори за правия път в живота, мнозина го свързват с човешките идеали. Като се стреми към постигане на известен идеал, човек естествено върви в правия път. Колкото по-висок е идеалът на човека, толкова по-прав е пътят, в който върви той. Различни са идеалите на човека. Например идеалът на ученика е да учи и да завърши училище, идеалът на земеделеца е да изоре земята си и да я посее, идеалът на говорителя е да говори добре и да задоволи публиката, идеалът на музиканта е да свири добре, идеалът на художника е да рисува добре, идеалът на всеки човек в широк смисъл е да живее добре, т.е. да мисли, да чувства, да постъпва правилно и да се храни добре, да яде и да пие сладко. Човек се стреми към добър и правилен живот, за да придобие вечния живот. Под думите вечен живот разбираме безкраен. Безкрайните неща пък са неизмерими, т.е. няма мярка, с която да се измерят. Безкрайният живот включва неизчерпаемите възможности и условия, а крайният – изчерпаемите. Безко-

нечността, или вечността, води към велики и неизчерпаеми радости, а конечността – към временни, преходни радости. Съвременните хора се страхуват от страданията и правят усилия да ги избягват. Някой казва: „Бял ден не видях от страдания!“ Това е преувеличаване. Колкото и да е голямо страданието, то е кратковременно. Последствията на страданието са продължителни, но самото страдание е кратковременно, както светлината. Щом е така, не се страхувайте, но вижте какво ще научите от него. То идва като професор при вас, за да ви посочи грешките. Ако сте цигулар и направите

163 ТРИТЕ ПЕРПЕНДИКУЛЯРА

една грешка, страданието веднага идва да ви коригира; ако сте художник и грешите, страданието ще ви коригира. Дали правите добро, или зло, то изправя грешките ви. Ще кажете, че злото не е на място и трябва да се избягва. Ако вникнете в последствията, които злото е причинило, ще видите, че и то е било на място. Например уволняват някого от служба. Той страда, недоволен е, но след време го назначават на друга, по-добра от първата служба. Ако не бяха го уволнили, нямаше да намери по-добра служба. Искате да постигнете едно желание, но нещо ви пречат. Не съжалявайте за това, но го заместете с друго. Ето защо, ако не можете да реализирате едно желание или една мисъл, заместете ги с други. Страданието учи човека да прави избор между мислите и желанията си. Като страда, той вижда грешките си и при всеки нов случай знае вече как да постъпва. Благодарете на страданието: то е професор, който ви учи да живеете правилно, да мислите, да чувствате и да постъпвате право. Като минете през школата на страданието, ще дойдат радостите, които също така са кратковременни.

Ние говорим за перпендикулярите като за живи съзнания, по-високи от човека, които го ръководят. Докато не дойде едно високо съзнание да ви ръководи, вие нищо не можете да направите. Например как ще свирите на пиано или на цигулка, ако нямате учител, който да ви ръководи. Той ще ви запознае с имената и местата на тоновете по клавишите или по струните на цигулката. В случая учителят или профе-

сорът е по-високото съзнание, което ви учи и ви води в пътя на музиката. Голяма е разликата между онзи, който знае да свири, и онзи, който не знае. Първият владее цигулката добре и чрез нея изразява това, което свири. Когато свири някоя Божествена мелодия, той повдига цигулката високо, главата – също, лицето му взема особен израз и лъкът се движи с необикновена лекота и приятност. Ако свири нещо от материален характер, той държи цигулката си надолу, към земята, лицето му е навъсено, мрачно и лъкът се движи тежко. „Не може ли да свири човек, без да приема един или друг външен израз?“ – Не може. Невъзможно е да свириш, СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

164

да пееш или да говориш, без да дадеш външен израз на това, което изпълняваш. Ако говориш в голям салон, без да искаш ще повишиш гласа си. Ако салонът е малък, гласът ти ще бъде естествен, без повишаване. Силата на гласа зависи и от тембъра. Някои гласове имат такъв тембър, че се чуват надалече. Като слушате такъв глас, струва ви се, че е близо до вас, а всъщност той идва отдалече, от два-три километра разстояние.

Същото се отнася не само до гласа, но и до чувствата, мислите и постъпките на човека. Понякога те биват толкова интензивни, че проникват надълбоко и обхващат голям периметър. Като знаете това, стремете се да предадете интензивност на мислите и на чувствата си. Щом са интензивни, те са разумни и лесно могат да се реализират. Някой казва, че обича музиката, има желание да слуша видни музиканти и певци, но не му се иска да губи времето си, да ходи по концерти. Щом казва така, желанието му да слуша музика и обичта му към нея не са интензивни. Каквито препятствия и да срещне, интензивното желание непременно ще ги преодолее. Затова е казано, че всичко, което човек желае, може да го постигне. Кога? – Когато мислите и желанията му са интензивни. За такива желания няма спънки, няма обезсърчавания: от сто страни ще обикалят те, но ще си пробият път. Ако се натъкнете на противодействия, приложете постоянството.

Кога се обезсърчава човек? – Когато желанията му не са интензивни, когато няма идеал, когато е изгубил перпендикуляра на живота си. За да се справи с обезсърчаването, човек

трябва да регулира движението си съобразно перпендикулярите на живота – физическия, сърдечния и умствения. Обезсърчил се е някой, т.е. отклонил се е от перпендикулярите си и е започнал да философства, че животът няма смисъл. Откъде знаеш това? На колко хора е безсмислен животът? Ако твоят живот е безсмислен, това не значи, че всички хора се намират в същото положение. Като не живееш разумно, естествено е да загубиш смисъла на живота си, но виж какво прави птичката. По цели дни тя търси храна, събира сламки, 165

ТРИТЕ ПЕРПЕНДИКУЛЯРА

клечици, прави си гнездо, и след като се излюпят малките, удвоява работата си, но въпреки това за нея животът не губи смисъл. А човекът, най-разумното същество, се осмелява да каже, че животът няма смисъл. Защо? – Защото е срещнал една малка спънка. Приложи постоянството и прилежанието и спънката ще изчезне.

Хората се обезсърчават лесно, когато дойде гладът. Ако гладува няколко дни, човек казва: „Ще се мре, не може да се носи това положение.“ Христос прекара в пост и молитва четиридесет дни. Ти не можеш ли да гладуваш поне три дни, без да се обезсърчиш? – „Мъчно се справя човек с глада.“ – Вярно е това, но той може да му противодейства. Ще кажете, че на онзи свят ще се освободите от глада. Но трябва да знаете, че гладът върви с човека и след смъртта: там страданието на гладния е по-голямо от това на Земята. Много естествено: гладен си, но нямаш уста, нямаш стомах, с които да се храниш; искаш да дишаш, нямаш дробове. И като умре, човек пак страда, гладът продължава да го мъчи. – „Как ще се справи с глада?“ – Като си изработи духовни органи: стомах и дробове, чрез които да се храни и да диша.

Един американец написал на английски една книга – „Писма от онзи свят“, в която описва положението на човешката душа след заминаването ѝ от Земята. В онзи свят

душата вижда пред себе си богати трапези с красиви, вкусни плодове, но щом се отправи към тях, за да си хапне един плод,

масите започват да се движат пред него – той след тях, но не може да ги стигне и да си вземе нещо за ядене. Желание за ядене има, но не може да го задоволи, понеже няма стомах. На друга страна вижда големи библиотеки с книги: иска да прочете нещо, но пак не може – библиотеките започват да се движат; има желание да чете, но очи няма – не вижда написаното в книгите. Най-после вижда група приятели: иска да се поразговори с тях, но и те се движат, не може да ги стигне. Както виждате, на онзи свят има всичко, каквото и на Земята, но човек няма органи, с които да се ползва от благата, от които се нуждае. Това показва, че повечето от хората са заминали преждевременно за онзи свят, не са

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

166

свършили земната си работа. Много хора пък не са живели добре на Земята. Който не живее добре на Земята, и на онзи свят не е добре. За него онзи свят е илюзорен, т.е. свят на непостигнати желания. Който живее добре на физическия свят, и в духовния ще живее добре – пътят му е отворен.

Както и да се описва онзи свят, той остава неразбран.

Двама милионери се срещат. Единият запитва другия:

„Приятелю, защо си отслабнал толкова много? Защо не се храниш добре? Пари имаш, нищо не те ограничава.“ – „Не ми позволяват.“ – „Кой не ти позволява? Не разбирам как може някой да ти пречи да ядеш.“ – „Лекарите не ми позволяват.“ – „Защо?“ – „Имам язва в стомаха.“ – „Това е друг въпрос, разбирам положението ти.“ Такова е положението на всеки човек, който заминава неподготвен за онзи свят – той има язва в стомаха, в ума и в сърцето си: не може да яде, да мисли

и да чувства.

Като се намерят пред някаква мъчнотия, хората казват:

„Невъзможно е да се нареди тази работа.“ – Защо да е невъзможно? Те всичко имат на разположение, нищо не ги ограничава. – „Отвън имам всичко, но язвата в ума ми пречи.“

– Това е друг въпрос. Аз пък казвам: извадете язвата от ума си и ще видите, че невъзможните неща стават възможни. Невъзможно е да свириш добре на ненагласена, пукната цигулка. Обаче на здрава, нагласена цигулка може да свириш добре. Невъзможно е да живееш в студена къща, възможно е да живееш в здрава, добре построена къща. Следователно искаш ли да живееш добре, да успяваш в работите си, ще избе-

реш онези форми и условия в живота, които ти подхождат. Ти си господар на положението – да избираш това, което ти подхожда. Как ще избирате нещата? – По това, което знаете за тях. Ако искам да ми донесете един карамфил или една ябълка от вашата градина, вие ще ги познаете по миризмата, по формата и по цвета им. В градината си имате много цветя и плодове, но вие ще намерите карамфила и ябълката между тях и ще ми ги донесете.

Когато Природата изисква нещо от човека, тя му дава пособия, чрез които да намира и открива това, което му се

167

ТРИТЕ ПЕРПЕНДИКУЛЯРА

иска. Следователно когато някой казва, че нещо е непостижимо за него, това значи, че той или не разполага с нужните пособия да го постигне, или криво разбира нещата. Например някой иска да стане богат, да разполага с много пари, и като не може да реализира желанието си, казва, че богатството е непостижимо. Той е на крив път. Природата му е дала пособия, с които да постигне желанието си, но той не работи, не ги прилага. Какви по-ценни пособия може да очаквате от вашия ум, от вашето сърце и от вашето тяло? Богатството се крие в ума, в сърцето и във волята на човека, а не в банковите и в металическите пари. Външното богатство, към което човек се стреми, е резултат на неговото вътрешно богатство. Кажете ли някой, че е невъзможно да стане богат, това показва, че той излиза от резултата на нещата. Така не се разсъждава. Вървете от резултата към причините на нещата и ще видите, че ви липсва нещо или в ума, или в сърцето, или в тялото. Махнете ограничението, което сте поставили някога сами, и богатството ще дойде – невъзможното ще стане възможно.

Човек е беден, когато липсва нещо в ума, в сърцето или във волята му. Придайте към ума, към сърцето или към тялото си това именно, което ви липсва, и вие ще станете богат. Не търсете външното богатство, създадено от хората. Вие цените златото, защото хората го ценят; цените банкнотите, защото държавата им дава известна цена. Обаче и едното, и другото са временни неща: те са резултат на човешкия порядък. Какво ще бъде положението ви, ако сте отличен ботаник и знаете лечебността на всички растения? – Вие ще лекувате всички болести и ще ви канят в най-видните къщи да лекувате болни от туберкулоза, проказа, стомашно разстройство, главоболие и др. Където отидете, ще изкарват прехраната си и ще бъдете богато възнаграден, в скоро време ще станете богат. Ако сте силен, ще се оплакват ли от сиромашия? Ако сте певец, ще ходите ли гладен? Ако сте способни, силни, даровити и учени хора и се оплакват от сиромашия, причината е в самите вас, във вашата ленивост. Защо ученият не приложи знанието си, силният – силата си, а даровитият – своите таланти? И слабият може да направи

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

168

това, което върши силният. Как? – С лостове. Природата му е дала ум, за да мисли, да се съобразява, с малка сила да вдига големи тежести.

И тъй, когато някой се оплаква, че работите му не вървят добре, казвам: причината за неуспеха ти се дължи на скъсяването на раменете на твоя лост. „Какво да правя?“ – „Продължи раменете на лоста си.“ Същият закон действа и в човешкото тяло. Забелязано е, че хора, които имат дълги ръце, са сръчни; хора с къси ръце не са сръчни. Хората с дълги пръсти на ръцете са сръчни, добри математици и икономисти. Раменете, ръцете, пръстите на човека са лостове, по които познавате неговата сила, неговите възможности и условия. Има хора, на които пръстите са тънки и дълги, на други при основата са дебели, а на върха са заострени. И растенията имат различни форми, по които познавате техните стремежи. Например борът расте нагоре и всякога запазва конусовидна форма. Дали расте сам, нашироко, или между

много борове, той всякога запазва формата си, което го определя като идеалист, със стремеж към светлината. Същевременно той е икономист, не заема големи пространства. Ако между борове попаднат други дървета, и те растат нагоре, не се разширяват. Обаче щом се издигнат над борове, веднага проявяват естеството си – почват да се разширяват. Щом се разширят, те не могат да постигнат желанията си. Когато реката се разшири много, тя губи своя стремеж, т.е. силата си. Искате ли да я направите буйна, стеснете я и дайте ѝ наклон.

Същият закон се отнася и към човешките желания. Колкото по-голям обем заемат желанията на човека, колкото са по-широки, толкова по-бавно се реализират; колкото по-стегнати са желанията, толкова по-бързо се реализират. При това многото желания не правят човека щастлив. Който има десет чувала ябълки и който има една ябълка, в един и същи момент ядат еднакво сладко. Разликата е само в това, че първият се е осигурил за по-дълго време, а вторият – само за момента. Обаче нито първият може да бъде всякога щастлив, нито вторият – нещастен. Щастието

169

ТРИТЕ ПЕРПЕНДИКУЛЯРА

се определя от това, което човек в даден момент има. Една ябълка, една хапка правят човека щастлив. Кога? – Когато са дадени в момента, в който човек се нуждае. Такъв е законът в Природата. Човек не може да сложи цяла ябълка в устата си – ще сложи само една хапка. В момента една хапка ти трябва, във втория момент – втора хапка. Важно е хапката да идва редовно и навреме. Затова е казано в Писанието, че малкото се благославя, а не многото. Малкото благо, което постоянно приижда, е за предпочитане пред голямото, което идва изведнъж.

Природата изисква от всички постоянна, съзнателна и разумна работа. Тя иска от всички хора да бъдат доволни от малкото. За да постигне това доволство, човек трябва да изучава себе си. Някой казва, че от него човек не може да стане. В каквото вярва, това става. Искате ли да излезе от вас човек, вярвайте във възможностите, които ви са дадени,

а не в това, което окръжаващите ви говорят. Ако шишето ви е празно, цял свят да казва, че има нещо в него, то ще си остане празно; ако шишето ви е пълно, цял свят да казва, че е празно, то ще си остане пълно. Вярвайте в това, което е, а не в това, което не е. Ако главата ти е пълна, вярвай в този, който ти казва, че е пълна, а не в този, който казва, че е празна. Вярвайте в хората, които поддържат положителни възгледи в живота, а не отрицателни. Дружете с хора, които имат положителни мисли, чувства и постъпки. Ще кажете, че еди-кой си човек не е способен. Така не се говори. Способен е той, но се е надценил: мисли, че може да направи нещо повече от това, което в даден момент върши. Той може да вдигне 50 кг тежест, а казва, че вдига сто килограма. Като се засили да вдигне стоте килограма, вижда, че не може. Не е въпрос да се правят неимоверни усилия, да се изразходва всичката енергия. Каквото прави, човек трябва да остави известна част от енергията си в запас, да не изразходва всичко. „Някой не пее добре.“ – Пее той, но не като голям певец. Той пее по-добре от вас. Радвайте се, че пее добре, и го слушайте, за да научите нещо от него. Всички хора не могат да бъдат певци, нито философи, нито учени. Едни ще

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

170

поят, други ще слушат; едни ще правят научни открития и изследвания, а други ще се ползват от тяхната работа; едни ще философстват, други ще прилагат философията и ще се произнасят за нейната правота.

И тъй, не казвайте, че сте неспособни. Бъдете искрени към себе си и кажете: „Способен съм, но съм мързелив, нехаен, губя времето си напразно.“ Откажете се от белите и от черните лъжи и започнете да работите. Ако сте на мястото на малката стрелка в часовника, ще благодарите, че давате възможност на голямата стрелка да се движи по-бързо от вас; ако сте на мястото на голяма стрелка, ще благодарите, че определяте възможностите, които се крият в малката стрелка. Двете стрелки се допълват взаимно: колкото е важна голямата стрелка, толкова е важна и малката. Голямата стрелка показва малките единици, а малката стрелка – голе-

мите. Значи малките грешки и добродетели се определят от голямата стрелка, а големите – от малката.

Какво представляват малката и голямата стрелка в човека? – Малката стрелка е човешкото сърце, а голямата – човешкият ум. Сърцето търси щастието в света: където се обърне, все щастието очаква, дано спечели един-два милиона; с малкото не се задоволява. Умът пък е търговец: един лев да спечели, той го слага в касата си. Слушайте ума си, който се занимава с малките величини, с левчетата. Като ги събира едно по едно, в края на живота си той ще спечели един милион. Ако живее 50-60 години и постоянно купува лотарийни билети, човек все ще спечели един милион. Той може и да съкрати това време. Как? – Ако е даровит музикант и работи усилено 5-10 години, за една вечер може да спечели сто хиляди лева, за десет вечери ще спечели един милион. Виден цигулар давал концерт в Париж. Един богат милионер тръгнал от Америка да чуе този концерт, но закъснял. Когато стигнал в Париж, концертът бил свършил. Той научил адреса на цигуларя и отишъл в хотела да го моли да му изсвири нещо. „Не мога – отговорил от стаята си цигуларят, – почивам си вече.“ – „Ще ви дам сто долара, ако ми изсвирите едно парче.“ – „Не мога, уморен съм.“ – „Двеста долара

171
ТРИТЕ ПЕРПЕНДИКУЛЯРА

ще ви дам.“ – „Не мога.“ Американецът увеличавал сумата и като стигнал до хиляда долара, цигуларят взел цигулката си и му изсвирил една соната. „Благодаря ви, отворете сега да ви платя.“ Цигуларят отворил вратата и взел хиляда долара. – „Ще ви помоля да ми услужите с цигулката си, за да изсвирия и аз нещо, за да се произнесете мога ли да стана виртуоз като вас.“ Американецът свирил, а цигуларят слушал и най-после казал: „Ако свирите десет години усилено, ще станете виртуоз.“ За преценката той получил 500 долара. Само за един час цигуларят получил 1500 долара.

Не допускайте никакви паразити в себе си, ако искате да бъдете здрави, силни, богати и учени. С други думи казано: не допускайте нищо отрицателно в себе си – съмнение, подозрение, леност, обезсърчаване, които отнемат силите ви и ви

лишават от възможността да забогатеете, да станете учени,
силни и здрави.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

12 септември, 5 ч.

ЕДИНСТВЕНОТО НЕЩО

Размишление

Първо послание към коринтяните, 13. глава

Ще прочета 13. глава от Първо послание към коринтяните.

Числото 13 е едно от опасните числа. Хората се страхуват от него. Ако отидете в странство и вземете стая в някой хотел, ще забележите, че там няма стая 13. Ще дойдете до стая 12, 121/2, 14, но никъде няма да срещнете числото 13.

Ще

кажете, че това е суеверие. Зависи как гледа човек на нещата.

Ако огънят е голям, не е суеверие, че се страхувате да влезете в него. Ако огънят е слаб, и децата могат да влизат и излизат от него без страх.

Ако говоря с човечески и ангелски езици, а любов нямам, ще съм мед, що звънти, или кимвал, що дрънка. (1. ст.)

Така е, ако говоря с човечески и ангелски езици. Какво ще бъде, ако не говоря с човечески и ангелски езици? Тук трябва да се даде друго сравнение.

И ако имам пророчество и знам всичките тайни и всяко знание, и ако имам всичката вяра, щото и гори да премествам, а любов нямам, нищо не съм. (2. ст.)

В Господнята молитва е казано: „Не въведи нас в изкушение, но избави нас от лукаваго.“ В превода на този стих има нещо пропуснато, поради което се явява известно противоречие, една непоследователност. Щом се молим на Бога да не ни въвежда в изкушения, защо трябва да се молим да ни избави от лукавия? Правилно би било така: „И въведи нас в изкушение, но избави нас от лукаваго.“ Изкушението подразбира изпитание, изпитване. Значи ако човек не се изпитва, 173

ЕДИНСТВЕНОТО НЕЩО

животът му няма никакъв смисъл. Чрез изкушението човек се изпитва да познае колко може да издържа. Когато ни

поставят на изкушения, т.е. на изпитания, тогава има смисъл да се молим на Бога да ни избави от ръцете на лукавия.

И ако раздам всичкия си имот
за прехрана на сиромасите,
и ако предам тялото си на изгаряне,
а любов нямам, нищо не се ползвам. (3. ст.)

Любовта дълготърпи, благосклонна е;
любовта не завижда;
любовта не се превъзнася,
не се гордее. (4. ст.)

Защо не завижда Любовта? – Защото няма свободно време да се занимава с този предмет. Ако някога остане свободна, тя ще се занимава със завистта – като с наука. Понеже никога не е свободна, Любовта абсолютно изключва завистта като предмет, с който заслужава да се занимава.

Любовта не се превъзнася, не се гордее.

И това не влиза в нейната програма.

Любовта не безобразствува,
не дири своето си, не се раздражава,
не мисли зло. (5. ст.)

Това са предмети, с които Любовта не се занимава.

На неправдата се не радва,
а се радва на истината. (6. ст.)

Всичко претърпява,
на всичко хваща вяра,
на всичко се надява,
всичко търпи. (7. ст.)

Значи дълготърпението е един от важните предмети, с които Любовта се занимава. Ако сложите на гърба ѝ един товар, тя ще го носи с радост. И втори, и трети товар да ѝ сложите, и тях ще носи с радост. И цялата Земя да сложите на гърба ѝ, тя ще я подхвърля като топка на една и на друга страна. От време на време Земята ускорява движението си, а някога го забавя. На какво се дължи това? – На Любовта.

Когато Любовта хване Земята в ръката си, тя забавя дви-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

174

жението си; когато я пусне на свобода, дава ѝ тласък и тя

ускорява движението си.
Любовта никога не отпада;
другите обаче пророчества ли са,
ще се прекратят;
езици ли са, ще престанат;
знание ли е, ще изчезне. (8. ст.)

Следователно всяко пророчество, всеки език, всяко знание, които не се основават на Любовта, ще престанат и ще изчезнат. Любовта се интересува само от това знание, в което тя сама взема участие. Знание, в което Любовта няма достъп, не е истинско. Пророчество без любов нищо не струва. Гадатели без любов не са истински астролози. В Англия има много астролози. Срещу няколко лири астрологът ще каже на търговеца да влезе ли в известно предприятие, или не; срещу известна сума ще предскаже на младия момък и на младата мома дали си подхождат, или не. Някога предсказанията се сбъдват, а някога – не.

В България старите баби играят роля на астролози. Ще започне бабата да хвали момата пред момъка: „Синко, добра е момата, красива е: веждите ѝ – тънки гайтани, очите ѝ – горещи свещи. Където влезе, светлина носи.“ Момъкът се запали, замечтае по момата, докато един ден се оженят. После вижда, че съвсем не е тъй, както бабата е предсказала. Млад момък се оженил за една прехвалена мома. Тя не била добра домакиня, не знаела да готви и постоянно запитвала съседката си как се готви едно или друго ядене. Като ѝ обяснявала съседката, младата жена все казвала: „И майка ми така готви“ – не искала да признае, че не разбира от готварство. Един ден мъжът ѝ донесъл охлюви за готвене. Този път съседката ѝ решила да я изиграе, да я изложи пред мъжа ѝ. Тя ѝ казала, като счука охлювите, да им сложи ориз и да ги тури в тенджерата да врат.“ – „И майка ми така ги готви.“ Като сготвила охлювите, мъжът ѝ хапнал, но останал изненадан от особеното ядене. „Как си сготвила охлювите? Това ядене не може да се сложи в уста!“ – „Както майка ми ги готви“, казала тя. Сега мъжът ѝ разбрал, че тя няма понятие от готварството.

ЕДИНСТВЕНОТО НЕЩО

Това е анекдот, в който се изтъква мисълта, че понякога хората боравят със знание, което не е още тяхно, не е станало тяхна плът и кръв. Преди да се справят с него, те го начукват, както младата домакиня счукала охлювите и ги сготвила, но чукани охлюви не се ядат.

Най-голяма от тях е любовта. (13. ст.)

За съвременните хора може да се каже: най-неразбрана от тях е Любовта. Всички хора говорят за Любовта, но това, което те наричат любов, е неразбраната любов. Цялата Вселена е създадена от Любовта. Физическият, духовният и Божественият свят са създадени от Любовта. Какъв е образът на Любовта, никой не знае, никой не я е видял. Знае се само, че тя се движи много бързо, с бързината на светлината, затова казват, че тя е мимолетна. Тя минава и заминава край човека и след като замине и се отдалечи от него, едва тогава той започва да мисли за нея. Исква да я схване по някакъв начин, да я нарисова, но не може. Колкото можете да нарисувате Любовта, толкова ще нарисувате и образа на Христос. Мнозина са правили опити да нарисуват Христос, но никой не е могъл да представи истинския Му образ. Всеки Го рисува според своето разбиране, като се стреми да Го нарисова с красиво и голямо чело, с красив нос, с добре развита брада и т.н. Обаче кое чело, кой нос и коя брада са най-красиви? Ако сте жадни и отидете при някой планински извор, ще опишете свойствата на водата по един начин; ако не сте жадни – по друг начин. Оттук вадим заключение, че човек преценява свойствата на всеки предмет дотолкова, доколкото предметът се отразява на неговото съзнание.

За да дойде до истинското, положително знание, човек трябва да използва всичките си сетива. Ако само едно от сетивата му взема участие, знанието му ще бъде много оскъдно. С очите си човек вижда нещата, но не знае как е устроено окото. Също така той не знае каква интелигентност имат клетките на неговите очи. Те схващат трептенията на светлината, задържат ги в себе си, пречупват ги и т.н. Клетките на ушите пък възприемат трептенията на звука и ние чуваме различни тонове, звукове и шум. Клетките на носа възприе-

мат трептенията на миризмите и ни дават представа за тях.
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

176

Клетките на езика възприемат трептенията на храната и ни дават представа за различните видове храни. Чрез кожата ние възприемаме трептенията на топлината и на студа и делим телата на топли и на студени. С една дума, чрез петте сетива ние обогатяваме знанията си за външния, обективен свят. Очите виждат красотата и я преценяват; ушите възприемат хармонията и я разбират. Велико нещо са красотата и хармонията! Който вижда красотата и чува хармонията, никога не може да ги забрави, никога не прави грешки. Който вижда красотата, никога не се спъва. Очите му са всякога отворени за светлината: те я възприемат и разумно я използват. Човек трябва да бъде разумен, да има добра обхода към всички живи същества. Докато сте на Земята, вие не можете да се търпите, критикувате се. Щом замине някой за другия свят, тогава го оценявате. Бъдете внимателни към близките си, за да не съжалявате някога, че не сте ги оценили. Трябва ли да постъпвате с ближните си, както стражарят с непослушните граждани? Трябва ли да постъпвате с ближните си, както говедарят със своите упорити говеда? Като не го слушат, той изважда тоягата си и ги бие едно след друго. Какво придобива той, като ги бие? Ако нищо друго не придобие, поне става търпелив. Понеже говедата са търпеливи, чрез тоягата си, която говедарят вдига и слага на гърба им, търпението на говедата минава в него. Когато говедарят придобие нужното търпение, той напуска говедарството и започва друга работа. Всяка работа, дадена на човека, има за цел да му придаде нещо, да развие някаква черта в характера, която му липсва.

Каквото и да се говори на хората за страданията, все ще се намери някой да пита защо са допуснати. Отговорът е много прост: страданията идват, за да научат хората как да пасат мислите и чувствата си. В този смисъл мислите и чувствата са овцете и говедата, които човек, като пастир, трябва да пасе. Както има бодливи крави и волове, така и някои

мисли и чувства са бодливи и хапливи. Има случаи, когато касапинът се бори дълго време с вола, докато го заколи. Един ден той се борил цял час с един вол, но не могъл да го заколи. Най-после му дошло на ума да му извади едното

177 ЕДИНСТВЕНОТО НЕЩО

око. Както намислил, така направил: извадил му лявото око и след като го обезсилил, могъл да го заколи. След няколко дни касапинът извадил още един вол от обора и започнал да го коли. За да отмъсти за другаря си, волът се хвърлил върху касапина и му извадил лявото око с рога си.

Мислите ли, че след насиетието, което прилага към ближните си или към по-нискостоящите от него, човек може да бъде доволен от себе си? Мислите ли, че такъв човек може да бъде разположен? Не се питайте защо сте неразположени и недоволни. Колко мисли и чувства сте изнасилили? На колко от тях сте извадили очите? И след всичко това се чудите защо веждите на някого са свити, защо устата му е изкривена. Недоволен е човекът от себе си. Някой съзнава грешката си, а друг не я съзнава, или ако я съзнава, не иска да си признае. Всичко можете да излъжете, но съвестта не се лъже. Каквото прави човек, всичко се отпечатва на лицето му. Например срещате един човек с тънки устни. Който не разбира значението на тънките устни, ще каже, че са красиви. Не са красиви. Защо? – Те показват, че любовта не е посещавала много пъти този човек. При това колкото пъти го е посещавала, нищо не му е оставила. Любовта е влизала и излизала от него, без да може той да я задържи известно време в себе си, да получи нещо от нея. Хората с тънки устни са фалирали търговци, те страдат от недоимък: джобовете им са празни, в банките нямат влогове.

Като ученици вие трябва да се изучавате, да знаете какво означават веждите, очите, носа, устата, ушите и т.н. Гледате носа си и казвате: „Аз имам нос.“ Това не е достатъчно. Трябва да знаете колко е дълъг и широк носът ви, какво значение има дължината и широчината му и т.н. Дължината на носа показва колко мозъчна енергия се кредитира на човека. Широчината на носа пък показва колко сърдечна енергия

му се кредитира. От кредита на ума и на сърцето се определя капиталът, с който всеки човек разполага. Като знаете капитала на човека, можете точно да определите след колко време той ще го употреби и ще фалира. Щом изразходва всичкия си капитал, човек се връща вече в отечеството си, в бащиния си дом, за да му отпуснат нов кредит. Ако линията

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

178

на носа е изкривена, човек може да я изправи чрез мисълта си. Чрез правата мисъл той коригира линиите на носа в дължина, а чрез чувствата си, от упражнения в мирисане, носът се разширява. Малцина се замислят за носа си: да правят упражнения в мирисане. Всеки ден правете упражнения да миришете цветя на разстояние от вас. По този начин обонянieto се усилва. Да се работи за усилване на обонянieto и за моделиране на носа, това за някои е маловажно. Значи да мислят за къщи, за апартаменти, това е важно.

На Земята човек е пътник, дошъл за няколко години, след което пак ще се върне в отечеството си. Защо му е апартамент? Всеки се нуждае от една малка шатра, с която да пътува от едно място на друго. Като прекара някъде десетина дни, ще натовари шатрата си на едно магаренце и ще тръгне на път. Животът на Земята не е уседнал, човек не се нуждае от трайни и неподвижни жилища. От гледището на новата култура апартаментите представляват затвори, в които човек е принуден да живее. Идете в крайните квартали на големите градове, за да видите как живеят там хората. Идете и на главните улици, за да видите в какви здания живеят хората. Те почти не виждат слънце. Истинският живот не се заключава в големите или малки къщи, но в правилното разбиране. И тъй, не питайте защо страдате, но се пазете от личния живот, който е причина за страданията. Личната любов носи страдания и нещастия за човека. Той мисли само за себе си, на никого не вярва – даже и на Бога. Като хване нещо в ръцете си, счита го за своя собственост и на никого не го дава. В това отношение той прилича на малко дете. Майката дава една ябълка на детето си, после я иска назад. Детето плаче, сърди се, не я дава. То не вярва на майка си, че тя ще

му даде друга, по-хубава ябълка. Станете като добрите деца: когато майка ви ви дава ябълка, приеете я; когато я иска назад, бъдете готови да я дадете. Който дава и който взема, е един и същ. Бог дава и Бог взема: когато вземе нещо от човека, след време Той пак го връща, но по-красиво.

Днес на всички хора е дадена задача да познаят себе си, да познаят ближния си. Христос казва: „Ако не ядете плътта
179

ЕДИНСТВЕНОТО НЕЩО

Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си.“ Това означава законът на опознаването. Не можеш да познаеш качеството на един плод, ако не го изядеш. Не можеш да познаеш човека, ако не го изядеш. В това отношение всеки човек е плод за ядене. Не е лошо, че ще изядете човека като плод; лошо е, че не знаете как да ядете. Да изядеш нещо, според законите на разумния свят значи то да си остане живо – да не отнемаш живота му. Да изядеш един човек, това значи така да го преустроиш в себе си, че да му дадеш условия за нов живот. За да преустроиш нещо и отново да го съградиш, трябва да имаш любов към него. Любовта подтиква човека към работа, събужда неговите дарби и способности.

Съвременните хора се разочароват от културата, отричат я, искат нещо по-устойчиво. Прави са да искат нещо по-устойчиво, но преди всичко те трябва да се вгледат в себе си, в своите мисли и чувства. Ако мисълта им не е права, култура ли е това? Ако чувствата им не са прави, култура ли е това? Докато мислите и чувствата на човека са в стълкновение, не може да се говори за истинска култура.

Един професор се занимавал с астрология, но се обезверил дотолкова, че искал да се освободи от всички книги, за които бил дал много пари. „Не вярвам вече в тази наука – казал той. – Намерих Христос, нищо повече не искам.“ Защо се обезверил? – Причината за обезверяването не е в астрологията, но в самия него: сърцето му се намирало в стълкновение с неговия ум. Той изучавал механичната страна на астрологията, в която наистина има неща непроучени и непроверени. Това не значи, че астрологията е лъжлива наука. С отричането на астрологията той не разрешава въпросите на живота. Астро-

логията е за гениалните хора, за светиите и за пророците. И обикновените хора могат да я изучават, но ще се натъкват на противоречия. Какво означава думата астрология? Тя е съставена от думата астро – звезда, и логос – слово. Значи астрологията е слово за звездите. Следователно само онзи може да изучава астрологията и да се ползва от нея, който гледа на звездите като на живи, разумни същества, които говорят. Ако не можеш да чуваш говора на Слънцето, на

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

180

Венера, на Меркурий, на Юпитер, на Сатурн, на Марс, на Луната, ти не си астролог, нищо не разбираш от астрология. Какво понятие ще имате за Карузо, ако слушате гласа му на грамофонна плоча? Голяма е разликата между гласа му, непосредствено възприет, и този, чут на плоча. Ще дойде ден, когато плочата ще се изтрие толкова много, че нищо няма да остане от гласа на Карузо.

Време е вече хората да отправят и ума, и сърцето си към науката, но подтиквани към нея от любов. Докато Любовта не стане вътрешен подтик в човека към науката, поезията, изкуството, към религията, нищо не може да постигне.

Без любов няма истинско постижение. Ще каже някой, че слушал някаква научна или духовна беседа, но нищо не разбрал. Щом не е разбрал нищо, той е слушал без любов. Който слуша и гледа нещата без любов, той отчасти чува и разбира, отчасти вижда. Например често говоря за жената като за служба на девата, а не за самата дева. Дева и жена са две различни понятия. Девата е най-високото положение, което една душа може да изяви. Като дева тя може да се прояви само в Божествения свят. Във всички останали светове тя върши различни служби: като жена, като майка, като сестра и т.н. Голяма жертва прави девата, когато слиза на Земята като жена: да ражда деца, да ги възпитава и отглежда. Като изгуби жена си, мъжът плаче, казва: „Къде отиде женицата ми? Дали ще я видя пак?“ – Никога няма да я видиш. Жената е служба, а службата е невидима. Никой не е видял девата нито на този, нито на онзи свят. Без любов никой никого не може да види. Нямате ли любов, хиляди години да стоите в

онзи свят, кракът ви няма да пристъпи в рая. Раят е място на чиста, безкористна, велика Любов. Без Любов няма живот. Това, което наричат живот, не е истински живот: то е нещо временно, преходно, с което хората само се залъгват.

Животът има две страни: тъмна, наречена Сива¹², и светла – Кришна¹³. Тъмната страна на живота е смъртта, през която всеки роден трябва да мине. Който се е родил, непременно ще умре. Ще дойде Сива и ще го пита: „Кой ти даде право да седиш тук? Скоро на онзи свят!“ Ще наточи ножа си и

181

ЕДИНСТВЕНОТО НЕЩО

ще отнеме главата ти. За да се освободи от смъртта, човек трябва да познае Бога, да познае Любовта. Познаването на Бога подразбира придобиване на вечен живот. Затова е казано

в Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога и Христос, Когото си проводил.“ Значи само Любовта е в състояние да избави човека от смъртта. Където Любовта присъства, смъртта отсъства. Защо трябва да люби човек? – За да се освободи от смъртта – най-голямото страдание в света. Търсете Бога, търсете Любовта – и вие ще бъдете далече от смъртта. Всички религиозни говорят за Бога, търсят Го – и въпреки това смъртта ги коси. Защо? – Защото търсят Бога без любов. Вложете Любовта в сърцето, в ума, във волята си – и вие ще бъдете свободни от смъртта.

Дошло е време, когато всички хора, религиозни и светски, трябва да пречистят умовете и сърцата си, да отправят нагоре своите чисти мисли и чувства. Чист живот се иска от всички. Ще кажете, че не можете да живеете чисто, понеже постоянно сте изложени на обиди и огорчения. Какво лошо има в обидата? Някой ви е обидил, защото минавате на пътя му: не минавайте на пътя, където той върви; учете се да избирате пътищата, през които трябва да минавате. Отивате в село, оплаквате се, че кучета ви лаели: избягвайте пътищата, където лаят кучета; избягвайте телените мрежи. Като не внимавате, вие се натъквате на груби хора, на кучета, на телени мрежи – и търсите вината въвн от себе си. За всичко сте виновни вие, а не окръжаващите: от вас зависи да вър-

вите безпрепятствено по улиците и да се радвате на всичко, което срещате на пътя си.

Като ученици вие трябва да работите върху търпението, да понасяте изпитанията с радост. Някои минават за търпеливи, но само външно се показват такива. Вътрешно те роптаят, недоволни са от положението си. Това, което те наричат търпение, е неволя. Те носят по неволя страданията, а не с търпение. Някой се моли, но бърза – мисли за друга работа. Това не е молитва. Човек трябва да бъде искрен в постъпките си. Затова е казано, че не можеш да слугуваш едновременно на двама господари – на Бога и на Мамона. Младата мома

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

182

не може да бъде вярна на избаника си, ако преди това е държала двама в ума си. Раздвои ли се в себе си, тя не може да бъде вярна нито на единия, нито на другия. Ако се ожени за един от тях, няма да бъде щастлива и ще търси вината в него. Търсете причината за грешките си във вас, а не отвън. И хората имат грешки, но вие не можете да ги изправите. Човек може да изправи само своите грешки, но чуждите – никога. От хиляди години насам Бог прави опити за освобождаване на човека от грешките му, но не успява. Защо? – Защото едни изправя, а нови се трупат. Съзнание се иска от хората: сами да изправят грешките си, за да се пазят, да не правят нови. Хората говорят за чистота, но я разбират само външно. Що се отнася до психическата чистота – в мисли и чувства, малцина я разбират. Някой измие чинията, в която е ял, и казва: „Чиста е вече.“ – Относително е чиста, но не абсолютно. Като си служи с една чиния известно време, тя се прониква от частиците на храната и става нечиста. Мъчно се отстраняват малките частици, които са проникнали в шуплите на чинията. Също така и мислите, и чувствата остават следи както в съзнанието на човека, така и върху предметите, с които са били свързани.

Един американец разправя една своя опитност. Веднъж той си купил един нож. Забелязал нещо странно: колкото пъти хващал ножа, в него се явявало желание да убие някого. Заинтересован от това неочаквано за него желание, той про-

следил пътя, откъдето дошъл ножът в ръцете му. Какво се оказало? – Ножът принадлежал на един престъпник, който убил с него няколко души. Значи мисълта на престъпника за убийство е останала върху ножа. Не се измива лесно психическата нечистота. Огън е нужен, за да се пречисти светът от физическата и психическа нечистота. Като знаете какво представлява нечистотата, пазете ума и сърцето си от мисли и чувства, с които са извършени престъпления. Нека всеки се запита има ли тази чистота, която му е била дадена първоначално. Нека всеки се запита и си отговори такъв ли е днес, какъвто първоначално е бил създаден. Човек трябва да се преобрази, да отвори сърцето си за новото – за Любовта. Ще кажете, че първата и най-важна заповед е да възлюбим Бога

183

ЕДИНСТВЕНОТО НЕЩО

с цялото си същество, да възлюбим и ближния като себе си. Как трябва да обичате Бога и кога да Го обичате? Само когато сте задоволени и когато имате радости? Когато ви сполетят страдания и нещастия, обичате ли Го? Благодарите ли Му за всичко, което ви е дал?

Един каменар чукал камъни. По невнимание той изпуснал един голям камък върху ръката си и притиснал единия си пръст. Като вдигнал камъка, видял, че първата фаланга на пръста му била откъсната. Той веднага отправил погледа си нагоре и тихо промълвил: „Благодаря Ти, Господи!“ – „За какво благодариш?“ – „Благодаря Ти, Господи, че не отиде целият ми пръст. С малко платих за невниманието си.“

И тъй, ако човек не е готов да благодари за малките изпитания и страдания, пътят към Любовта е затворен за него. Ако не може да понася обидите на хората с благодарност, пътят му към Любовта е затворен. Ако не може да носи невежеството с радост, пътят му към Любовта е затворен. Ще кажете, че човек трябва да има знания, да бъде учен. Има хора, които не трябва да знаят много. Понякога знанието възгордява човека и го спъва, а някога го смущава. Някой иска да знае какъв е бил в далечното минало. Няма защо да знае миналото си. Какво ще придобие, ако знае, че е бил някакъв престъпник, убиец или кождодер? За човека е важно да знае

какво днес се иска от него, а не какъв е бил в миналото. Днес от всички хора се иска да се обновят, да се върнат към своя първичен образ, за който е казано: „И създаде Бог човека по образ и подобие Свое.“ Изучавайте челото, лицето, главата си и вижте какво ви липсва. Повечето хора са нетърпеливи, нямат милосърдие. Търпението и милосърдието са качества на ума. Човек трябва да развива ума си, за да придобие това, което му липсва.

Непрестанно работете върху себе си, за да не дойдете до това състояние, което прави човека недоволен. Като погледнете лицето на стария човек, виждате, че е набръчкано. Защо? – От недоволство. Той не е работил съзнателно върху себе си, поради което постоянно е изпадал в недоволство и обезсърчаване. Ако не благодари за всичко, което му е дадено,

човек преждевременно остарява. Следователно ако искате
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

184

да се подмладите, благодарете за всичко – за мислите, за чувствата, за постъпките, които проявявате. Ако днес не сте постъпили, както трябва, на другия ден ще се изправите. Не се самоосъждайте, не се критикувайте. Постъпвайте, както е постъпил един от синовете на Ной. Като видял баща си пьян, той покрил голотата му с една дреха и се отдалечил – не пожелал да види неговия срам и да го изобличи. Така и Бог покрива нашата голота. Като чуе, че някой е сгрешил, Той го покрива с дреха, за да не го гледа. Бог не иска да вижда грешките на хората, оставя ги сами да се изправят.

Бъдете добри синове и дъщери, за да получите Божието благословение. Ще кажете, че Бог е написал човека на дланта Си. Написал го е, но може и да го отпише. Страшно е, ако Бог заличи името ви от дланта Си. Страшно е, ако се заличат красивите линии от ръката на човека и останат само линиите на страданията. Линиите на ума, на сърцето и на живота трябва да бъдат дълги и добре развити. Скъсят ли се, бъдещето на човека се помрачава. Ще кажете, че Бог е милостив, че има грижа за всички хора. Това е механическо разбиране на нещата. Бог е милостив, обича всички хора,

грижи се за тях, но Той изисква от всички да се учат. Каквото учат, с любов да го учат. „Няма ли нещо добро в нас?“ – Във всички хора има нещо добро, което ще им покаже злото, изопаченото в тях, но няма да ги спаси. Правдата ще им покаже кривия път, в който са попаднали, но и тя няма да ги спаси. Единствената сила, която е в състояние да спаси човека, да го освободи от мъчнотиите, е Любовта. Когато се приложи в човешкия живот, Любовта коренно го преустройва, поставя го на нови начала. Доброто и правдата само посочват на човека положението, в което се намира, но не са в състояние да му помогнат. Като видят някой вързан човек, те казват: „Направи усилия да се развържеш и освободиш.“ Обаче когато Любовта види вързания, тя не му дава съвети, не го морализира, не го съди, но взема нож, прерязва връзките му и казва: „Бъди свободен!“

И тъй, докато сте недоволни, докато се тревожите, докато боледувате, вие сте вързани. Потърсете Любовта, тя единствена ще ви помогне – тя ще ви развърже и освободи.

185

ЕДИНСТВЕНОТО НЕЩО

Единственото нещо, което може да ви освободи, да ви научи да мислите право, да чувствате и да постъпвате правилно, да ядете и да пиете, както трябва, е Любовта. Единственото нещо, което може да ви научи как да прилагате доброто и правдата, е Любовта. Единствената сила, която не ограничава, е Любовта. Кажете ли някой, че Любовта ограничава, това показва неразбиране. Любовта може само да напусне човека, но никога не ограничава. Като даде на човека работа и види, че не я е свършил, втори път тя не идва при него. Ако му даде блага и той не ги изяде навреме, пак не го посещава. Изобщо Любовта не позволява на хората да се осигуряват с нейните блага. Тя изисква от всеки човек да бъде благодарен на това, което има. Ако богатият е доволен от богатството си и не ламти за повече, тя го посещава и му дава нещо от себе си; ако сиромашът е доволен от сиромашията си и грешникът – от грешките си, тя ги посещава и ги разтоварва: сиромаша освобождава от сиромашията, а грешника – от грешките му. Казано е за Христос, че понесе греховете на човечеството.

Той ги носеше с радост: доволен беше, че помагаше на хората.

Ако Христос носеше чуждите грехове и беше доволен, защо вие да не сте доволни за вашите грешки? Носете грешките си с радост, за да можете да ги изправяте. Ако не сте доволни, не можете да ги изправите. Следвайте примера на Христос, за да можете един ден и вие да помагате на ближните си. Отворете очите си за красивото и великото в света. Отворете ушите си за хармоничните и чисти тонове.

Гледайте с любов, слушайте с любов, яжте с любов, лягайте и ставайте с любов, учете с любов, мислете с любов! Каквото предприемате, правете го с любов. Това е живот вечен – да познаем Бога като изявление на Любовта и Христос – като изявление на Божията Любов. Избягвайте нечистите пътища, а всякога търсете чистите пътища; пийте всякога чиста вода, дишайте чист въздух, яжте чиста, здравословна храна.

14 септември, 5 ч.

ДВАМА ИЛИ ТРИМА

Евангелие от Матей 18:20

Където са двама или трима, събрани в Мое име, там съм Аз посред тях.

Който не разбира вътрешния смисъл на стиха, търси двамата или тримата отвън; който разбира дълбокия смисъл на стиха, търси двамата или тримата в себе си. Той знае, че всичко идва отвътре, а не отвън. Ние виждаме грешките отвън, но причините им са вътрешни. Виждате на платното в някое кино известни грешки. Те не са на платното, но на прожекционния апарат. На същото основание човек вижда своите грешни мисли и чувства и се чуди откъде идват. Той не подозира, че те излизат от него и се проектират навън. Мъчно е да убедите човека, че причините на грешките му се крият в него. Когато ученият прави грешки, отдава ги на другите учени. Ако се вгледа в себе си, ще види, че грешките се крият в неправилното съпоставяне на фактите в зависимост от разумните закони на Природата. Има философи, които изнасят своите философски твърдения пред хората, доказват ги научно, без да са ги опитали. Щом дойдат до опита, те пропадат.

Един англичанин държал пред хилядно общество научна сказка за „летящата машина“ – негово изобретение. Той описал устройството на машината, доказал принципите, на които се основавало летенето, и когато трябвало да направи опит, да покаже на публиката как лети тя, останал изненадан – машината се забила в земята и не се повдигнала нито на сантиметър. Друг англичанин държал сказка в Лондон за американците като народ, с неговите отличителни черти. Като описвал американеца като тип и дошъл до ръста, той казал, че американецът е среден на ръст – повече нисък,

187

ДВАМА ИЛИ ТРИМА

отколкото висок. Между публиката присъствали трима американци. Като чули, че се говори за ръста на американеца, един от присъстващите американци станал прав и казал: „Господа, аз съм американец.“ Той бил висок 1.90 м. След него станал вторият американец, който повторил думите на

първия и казал: „Господа, и аз съм американец.“ Той бил по-висок от първия – 1.95 м. Най-после излязъл третият, Джон Хол – висок два метра. Като видяла тримата американци, наредени един до друг по височина, публиката се засмяла – всички започнали да ръкопляскаат. В този момент сказчикът напуснал залата.

Следователно ако изнасяте нещо от областта на живота, на науката или на религията, преди всичко вие сами трябва да сте го опитали. Всяко нещо трябва да бъде опитано и да принася някаква полза както за човечеството, така и за отделния човек. Каква наука е тази, която не допринася нещо за човешкия ум, за човешкото сърце и за човешкото тяло? Верните и истинни неща се увеличават и остават за вечни времена. Неверните неща се губят и намаляват теглото си. Истината никога не губи теглото си. За всички времена и епохи тя остава една и съща по тегло – нито се намалява, нито се увеличава. Казано е, че краката на лъжата са къси. Значи ако краката ѝ са били дълги, постепенно са се скъсили. Със скъсяването на краката ѝ тя постепенно губи от теглото си. В това отношение светията никога не губи от теглото си, обаче обикновеният човек губи от теглото си. При една тежка болест той може да изгуби 10-20 кг от теглото си, но като оздравее, пак набавя загубеното тегло.

Някои числа от гледище на кабалата представляват установени, хармонични процеси; други пък представляват неустановени, дисхармонични процеси. Първите числа са подобни на организираната материя, а вторите – на неорганизираната, затова ги наричат фатални. На български под „фаталност“ се разбира съдбата на човека. Всъщност прави се разлика между фаталност и съдба. Като говорим за фаталност на нещата, разбираме известни случаи или явления в живота, които стават без причина. Като говорим за съдбата, СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

188

имаме предвид случки, явления в живота, които са резултат на участието на някакви причини.

Кои хора вярват във фатализма? – Повече простите, неуките. Предполага се, че учените не допускат никакъв

фатализъм в живота. Обаче много случаи от живота на учени хора говорят обратното. Например Виктор Юго¹⁴, виден френски романист, бил голям фаталист. Преди да издаде някой роман, той нареждал няколко числа в известен ред и вадил едно от тях. По това число той познавал ще бъде ли приет добре романът му. Той съзнавал, че това е атавизъм, наследена черта, но въпреки това я проявявал: значи вярвал в неверието си. Този, който не вярва в нещо и го прави, е по-силен от онзи, който вярва в нещо и го прави: той преодолява неверието си. Има хора, които вярват в нещо и не го правят: те са по-слаби от безверниците. Който вярва и не прави, казва: „Аз зная истината по даден въпрос.“ – Като знаеш, защо не я приложиш? – „Нямам разположение.“ – Значи ти си слаб човек.

Като говорим за Истината, мнозина искат да им се каже една истина. Истина е например, че когато се обичат, хората проявяват разумността си. Значи обичта е разумен, свободен и съзнателен процес. Повечето хора гледат на обичта по друг начин – точно обратен на нашия. Според тях когато хората се обичат, те се свързват, ограничават се или се заробват. Това, което ограничава и заробва човека, не е обич, нито любов. Ако наистина човек е ограничен, Любовта именно ще го освободи: по това ще познаете степента на вашата любов, както и научените от нея уроци. Ако не можете да се освободите от ограниченията, нямате любов в себе си. Ще кажете, че съдбата ви е тежка, че не можете да се борите с нея. Това е криво разбиране – човек сам твори съдбата си: от него зависи да има добра или лоша съдба.

В древността съществувало едно царство, управлявано от Саван-Ро. Поданиците му били крайно бедни – нямали жито, царевица, поради което били принудени да убиват птици, зайци, за да се хранят с месото им. Къщите им били крайно нехигиенични: тъмни, прихлупени колибки. Случило се, че

189

ДВАМА ИЛИ ТРИМА

в царството на Саван-Ро дошъл един учен, разумен и добър човек, който влязъл в положението на хората и решил да им помогне. Извикал по-будните от тях при себе си и ги запи-

тал защо живеят толкова бедно. Те му казали, че съдбата им е тежка, че не могат да се борят с нея. – „Не е тежка съдбата ви, животът ви може да се подобри. Аз ще ви помогна да се изменят условията ви. Съгласни ли сте?“ – „На всичко сме съгласни, само да се освободим от сиромашията. Ето, всички птици, зайци избягаха от царството ни и ние сме осъдени на глад.“ Ученият човек събрал хората и започнал да ги учи как да обработват земята, да сеят жито и царевица. В скоро време те разполагали с хубав, доброкачествен хляб. След това направил малки и големи работилници, фабрики с големи пещи, в които топели камъни за получаване на прозрачно, стъкловидно вещество. От него те правели къщите си, в които влизало изобилно светлина. Като осигурили хляба и жилищата си, значително подобрили живота си. Едва сега те разбрали, че съдбата им била в техни ръце. Сега и на вас казвам: не бъдете лоши поданици на своето царство – на тялото си. Няма лоши условия, няма лоши времена, няма лоша съдба – лошото или доброто зависят от субективното разбиране на човека. Има известни съвпадения, някои лоши или неблагоприятни външни условия, но те могат да се избегнат и подобрят.

В една от приказките на „Хиляда и една нощ“ се разказва за една царска дъщеря, която се влюбила в един прост беден момък и се оженила за него. Момъкът обичал да яде чесън – нещо, към което царската дъщеря имала крайно отвращение. След сватбата момъкът по обичая си се нае с чесън. Когато седнал близо до царската дъщеря, за да се разговарят, тя усетила миризмата на чесън и ужасена отскочила настрана. Веднага извикала слугите си, заповядала да ударят 25 тояги на възлюбения ѝ и да го изпъдят вън. Той взел торбичката си и поел пътя към дома си. Върви и си мисли какъв грях е направил, че трябваше да го бият и изпъдят? Малка е грешката му, наистина, но царската дъщеря не обичала чесън, не могла да го търпи. Като искал да яде чесън, той можел да

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

190

отиде в гората, да яде, когато е сам, а не пред възлюбената си.

Какво представлява чесънът в очите на царската дъщеря?
– Грехът. Тя имала крайно отвращение към човешкия грях и всеки, който се осмелявал да се яви пред нея с греха си, бивал

изгонен вън от царството. Често хората се явяват и при Бога с греха си, но веднага ги връщат назад. Като им ударят 25 тояги, те отново слизат на Земята. Няма човек в света, който да не е грешил. С други думи казано: няма човек, който да не е ял чесън. Грешките и престъпленията на хората са различни. Значи чесънът има различен произход. Понякога той се употребява за лекарство. Понеже миризмата на чесъна е неприятна, този, който яде чесън, трябва да избягва общества на хора, които не са яли и не го обичат. С други думи казано: който греши и върши престъпления, трябва да бъде далече от хората. Който не може да въздържа езика си, да стои далече от хората. Влезе ли в общество, тук ще каже една лоша дума, там ще каже друга – и в края на краищата ще го изпъдят навън и глоба ще плати.

Един селянин често говорел лоши работи за дявола. Каквото зло виждал, той казвал: „Дяволска работа!“ Дяволът го спирал няколко пъти и му казвал: „Слушай, престани да говориш лошо за мене, че ще ти отмъстя по някакъв начин.“ – „Прави, каквото знаеш, не ме е страх от тебе“ – отговарял спокойно селянинът. Дяволът намислил как да си отмъсти на селянина. Той вложил в него желанието да си купи едно магаре. Отишъл селянинът на пазара и видял, че на едно място продават магаре. Като разбрал цената на магарето, намерил, че е евтино и го купил. Върнал се у дома си радостен

и отвън още извикал: „Жена, купих евтино магаре. Здравое, ще ми носи вода и дърва.“ Още същия ден той отишъл с магарето за вода. Чешмата имала две курни. Като започнал да налива вода, магарето се пъхнало в чешмата и показало ушите си през курните. Селянинът се опитал да го извади, но не могъл. Почакал да дойде някой на чешмата, за да му помогне. След малко дошли двама пътници да пият вода. Той им казал: „Братя, помогнете ми да извадя магарето си

ДВАМА ИЛИ ТРИМА

от чешмата.“ – „Къде е то?“ – „Ето, ушите му се подават от курните.“ Пътниците погледнали към курните, но нищо не видели. – „Защо се подиграваш с нас? Ще ти покажем кои сме ние и как смееш да си играеш с нас.“ Хванали го те, набили го добре и го оставили на чешмата да се разправя с магарето си. Колкото хора идвали, селянинът отправял същата молба към всички, но като не виждали никакво магаре, те го считали за смахнат или за човек, който се подиграва, и го набивали. Като го набили десетина пъти, той престанал да разказва за магарето си и решил да се върне у дома си. На тръгване магарето пак показало ушите си, но селянинът се обърнал към него с думите: „Виждам те, но не смея вече да говоря за тебе, защото ще ме бият.“

Какво представлява магарето? – Грешките на човека, за които той постоянно говори. Колкото повече говори за грешките си, толкова повече го бият. За да не ви бият, не говорете за грешките си, но ги изправяйте. Докато никой не те пита, нищо не казвай. Важно е ти да знаеш, че си сгрешил, да не прикриваш грешките си. За другите не е важно, че си сгрешил и как именно си сгрешил. Затова хората казват, че не трябва да се казва истината. Трябва да се говори истината, но на тези, които я разбират, които са готови за нея. Щом не я разбират, по-добре да мълчат.

Мнозина са дошли до заключението, че е по-добре да мълчат, отколкото да казват Истината. Не е така: ще говорите Истината, когато и вие, и окръжаващите са готови за нея. Изкуство е да знаете кога и как да говорите Истината. Когато хората придобият това изкуство, светът ще се оправи. Дотогава още много пъти ще бъдат бити заради Истината. Кажете ли грешката си на човек, който не може да ви разбере, той ще ви морализира, ще ви дава съвети да бъдете внимателни и т.н. Вие ще се намерите в положението на Настрадаин Ходжа, който се качил на къщата си да я покрива. По невнимание той се подхлъзнал, паднал на земята и изкълчил крака си. Като го видели, че куца, всички го питали: „Защо куцаш, Ходжа?“ Той разправял подробно на всички как покривал къщата си, как паднал и т.н. На своите

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

192

обяснения той слушал все едни и същи въпроси: „Как стана тази работа? Защо не беше внимателен? Защо не потърси някой майстор?“ Като му дотегнало да отговаря на всички и да слуша едни и същи съвети, най-после той казал: „Чудно нещо, как не се намери един човек да е падал от покрив и да знае как се пада.“

Следователно, когато някой ви разправя една своя опитност, дайте му добър съвет. Една жена разправяла на един мъж своите изпитания като жена. Той ѝ казал: „Кой ти е виновен, че си се родила жена.“ Умен ли е този отговор? Ако мъжът се оплаква на жената за изпитанията си като мъж и тя му каже, че никой не е виновен, задето се е родил мъж, и този отговор не е намясто. Като кажете нещо на човека, трябва да бъде разумно. Не питайте защо човек се е родил мъж или жена, но дайте му добър съвет, който да го ползва. Представете си, че една мома, селянка, иска да се ожени и ви пита кого да предпочете: овчаря, с когото е израсла, или някой благородник, от висшето общество. За предпочитане е да се ожени за овчаря. При благородника ще има по-добри външни условия, но няма да има добър живот.

Има два порядъка в света: човешки и Божествен. Те се преплитат взаимно, вследствие на което и хората се объркват, не знаят кое е от човешки и кое – от Божествен порядък. Женитбата например е акт на човешкия порядък. Недоволството на мъжа от жената, на жената от мъжа, на децата от родителите и на родителите от децата говори именно за човешкия порядък, който произлиза от неорганизирания свят. В Божествения порядък никакво недоволство не съществува. Докато са в човешкия порядък, хората искат да бъдат близо един до друг, особено ако се обичат, та да не посегне някой на тях. Щом влязат в Божествения порядък, разстоянията между тях се увеличават: ако жената е на Земята, мъжът е на Луната; или ако мъжът е на Земята, жената е на Луната. При такова разстояние има ли възможност да се карат и сърдят помежду си? Ако това разстояние ви се вижда извънредно голямо, можем да вземем друго

положение: мъжът да е в Америка, а жената – в България.

193

ДВАМА ИЛИ ТРИМА

Те си пишат нежни, любовни писма, не се сърдят. Щом разстоянията се съкратят, те стават недоволни един от друг. Много естествено: нямат простор, нямат достатъчно въздух да дишат свободно.

Мнозина са идвали при мене да ме питат да се женят ли. Като ги разглеждам, казвам, че научно не им е определено да се женят. Те се сърдят, недоволни са защо съдбата им е отредила такъв живот. Щом искат да знаят причината за това, казвам, че другарят или другарката им е на Небето, не е слязъл още на Земята. Ако много настояват, могат да се оженят, но за чужда половина, а не за своята. После да не търсят вината за лошия живот вън от себе си. Щом си се свързал с чужда половина, ще носиш последствията на грешката си. „Искам да имам деца.“ – И това може да стане. Много сирачета има в света. Вземете си едно-две сирачета и ги отгледайте като свои. Ще кажете, че искате свои деца, от вас родени. Така ли постъпвате в живота си? Вие отидете на пазара, купите си един кон, яхнете го и казвате: „Този кон е мой.“ Как може коня, който не сте родили, да го наричате свой? Кобилата го е родила, а вие казвате: „Мой е този кон.“ Хората не могат да приемат чуждите деца за свои, защото мислят, че техните деца са по-добри и по-умни. Това е неразбиране на нещата. Така се мисли и за дърветата, за растенията, за животните. Хората гледат на растенията като на нискостоящи същества. Прави са те. В едно отношение растенията стоят по-ниско от човека, но в друго отношение те стоят по-високо. Например плодното дърво дава такива плодове, каквито човек по никой начин не може да направи. Затова пък човек може да направи такъв модерен цветарник от стъкло и с парно отопление, където цветята и плодовете се развиват и при неблагоприятни външни условия и дават добри плодове.

Всички хора искат да изправят живота си, да развият ума и сърцето си, но не знаят по какъв начин, затова очакват на външна помощ. Те разчитат на парите си – това е външно

условие; разчитат на имотите си – и това е външно условие; разчитат на хората – това е последното условие. Преди
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

194

всичко човек трябва да разчита на своето тяло – на главата, на очите, на носа, на ушите, на езика, на ръцете, на краката, на сърцето, на дробовете, на стомаха си – и да благодари за това, което му е дадено. Това са пътищата, по които човек се въздига и постига своите желания.

Какво желае човек? – Всеки желае да бъде красив: да има красиви, изразителни очи, красиви уши, красива уста и т.н. Това зависи от вас. Каквото пожелае, човек може да го постигне. Достатъчно е да се свърже с клетките на очите, ушите, носа, устата си, като с разумни, интелигентни същества, и да им предаде желанието си. Като възприемат желанието му, те ще преустроят органите му и в скоро време той ще се радва на добро зрение, с което ще възприема само добри

впечатления от външния свят; ще се радва на добър музикален слух, с който ще възприема само хармонични тонове в Природата. От съзнателната работа на човека върху себе си зависи неговата физическа и духовна красота и мощ. За десет години съзнателна работа човек може да стане гений. В човешкото тяло има милиарди клетки с различни способности, които човек може съзнателно да използва. Ако се свърже с музикалните клетки на ухото си, той може да стане добър певец или музикант. Като не познава какви блага крие в себе си, човек не разчита натях и търси щастието си по външен, механичен начин. Той очаква на пролетта, тя да му създаде условия за работа. Като мине пролетта и нищо не придобие, очаква на лятото. И лятото мине, и есента, и зимата, но той нищо не придобива. Като си дошъл на Земята, ще разчиташ на всички условия и блага, външни и вътрешни. Щом дойде зимата, ще се прибереш у дома си и там ще учиш. Зимата е процес, в който нещата се прибират в себе си, вглъбяват се. Дойде ли пролетта, ще излезеш навън, в опитното училище на Природата. Пролетта може да се уподоби на раждането, а зимата – на смъртта.

Следователно, когато се ражда, човек започва да работи върху себе си. Работете и вие върху себе си, без да се оплаквате.

И оплакването не е лошо, но то нищо не допринася. Да се оплаква бедният, бездарният, има смисъл; но да се оплаквате

195

ДВАМА ИЛИ ТРИМА

вие, които сте и богати, и здрави, и силни, и даровити – това не е намясто. Казвате, че работите ви не вървят добре, при това имате добър глас. Излезте на сцената и запейте! Който ви чуе, ще ви възнагради. Друг е въпросът, ако гласът ви е груб, необработен. Такъв глас може да плаши хората.

В една музикална академия в Америка се учили много младежи, момичета и момчета. Академията се намирала в един от красивите квартали на града. Един ден дъщерята на един от видните професори по музика се разхождала около академията във време, когато учениците се упражнявали.

Един от тях излязъл на двора с намерение да си попее. Започнал да пее и като видял дъщерята на професора, запял още по-силно. Пеенето му приличало повече на вик, на крясък, отколкото на музикално пеене. Младото момиче се уплашило от този крясък и избягало. Ученикът видял това, зати-чал се да го стигне и попитал: „Госпожице, защо бягате?“

– „Уплаших се, бият някого, чува се рев и крясък.“ Като чул тази непринудена преценка за гласа си, ученикът премълчал, не казал, че той е пеел. Значи има разлика между гласовете. Не всеки глас, който излиза от устата, е пеене. Лъвът реве: плаши и хората, и животните, но не пее. В мъгливо време глутниците вълци вият, но не пеят: ужас внася техният вой. И гаргите, и свраките издават глас, но не минават за пойни птици. Славоят, канарчето и други някои птици се считат за певци. Славоят е добър певец, но се крие, не иска никой да го вижда. Той казва: „Аз се уча да пея, не искам да ми плащат за пеенето.“ Той не продава изкуството си.

Днес има много славеи, облечени в човешка форма.

Нищо в света не се губи, нищо не се дава даром. Много време е пял славоят, за да стане добър певец. Много време е пял човекът и още много ще пее, докато стане истински

певец. Първоначално човек е бил поставен в малки форми, от животинското царство, където предварително се е учил да пее. След като е учил много време, той е приел човешка форма и се е проявил като добър певец. Човекът върви към постепенно усъвършенстване, поради което е минал през всички форми на живота като през школи. Например той

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

196

е минал през школата на минералите, на растенията, на рибите, на птиците, на млекопитаещите, докато е дошъл най-последно до човека. И тук той не спира, продължава да се развива. От бялата раса ще излезе шестата, светещата раса, в която хората ще се различават от сегашните. Техните тела, очи, уши, нос, уста, ще бъдат другояче устроени.

Съвременните хора виждат само това, което става пред тях, назад не виждат. Те не могат да предсказват бъдещето. Някои хора, в които интуицията е силно развита, предсказват бъдещето, но те са малко на брой. Хората от шестата раса ще виждат на всички страни и посоки, ще виждат и бъдещето. Те ще виждат какво се крие в мозъка и в сърцето на човека. Стихът „Няма нищо скрито-покрито в света“ ще бъде напълно оправдан за тях. Ако някой нервен човек отиде при тях, те няма да му говорят как да се лекува, но ще го бутнат на специално място по главата три пъти на ден: сутрин ще го бутнат с показалеца, на обяд – със средния пръст, вечер – с безименния, а някога, когато спи – с малкия пръст. Като го пипат на специално място по главата в продължение на три месеца, той ще бъде съвършено здрав и разположен. Неврасменикът не е търпелив. Като пипате центъра на търпението, към него приижда повече кръв, той започва да се храни и човек става търпелив. Ако обнадеждите някого, че може да постигне това, което желае, той ще стане търпелив.

Днес и религиозни, и светски хора говорят за Бога, но малцина Го познават. Ако Го познаят, те ще станат подобни на Него. Ето, всички растения, които са свързани със Слънцето, растат, развиват се и дават плод. Ако и хората като растенията се свържат със Слънцето на живота, т.е. с Любовта, те ще станат разумни, учени и интелигентни. Пре-

къснат ли тази връзка, всичко ще изгубят. Не е достатъчно човек само да се ползва от слънчевата светлина и топлина, но той трябва да знае под какъв ъгъл да я възприема. След всичко това хората се оплакват, че очите им отслабват и не виждат добре. Много естествено, те не работят с очите си, не правят достатъчно движения. Когато искат да видят нещо нагоре, надолу или настрани, те не движат очите, а главата

197 ДВАМА ИЛИ ТРИМА

си, поради което малко кръв приижда към очите им и не се хранят добре.

Също така хората не развиват и слуха си, а после се оплакват, че слухът им отслабвал. Не се занимавайте само с отвлечени въпроси, нито с грижите в живота си, но се вслушвайте във всичко, което ви заобикаля. Като минавате през някоя гора или като отивате на планината, вслушвайте се в клокоченето на бистрите поточета и извори, в шумоленето на листата, в бученето на вятъра, в пеенето на птичките, в говора на хората. По този начин ще развивате слуха и музикалното си чувство. Откажете ли се от външния свят и се вгълбите във всекидневния си живот, в тревогите и смущенията, слухът ви ще затъпее и постепенно ще го изгубите. Обикновените и дребнави работи запушват ушите: явява се ушна кал, която трябва да се чисти. Започнете ли да човъркате ушите си, слухът се разваля. Едно трябва да знаете: за всичко има цяр. Който иска да развива слуха си, да пее. Който пее, не е изложен на оглушаване. Който обича Истината, не може да ослепее. Обичайте пеенето, за да развивате слуха си. Обичайте Истината, за да развивате зрението си. Изобщо по сетивата и по органите на човека можете да определите диагнозата на неговото физическо и психическо състояние. Както лекарите определят здравословното състояние на човека по очите и по пулса, така по носа може да се определи състоянието на ума, на сърцето и на дробовете. Възможно ли е това? – Не само е възможно, но и научно може да се докаже. Например забелязано е, че колкото по-дълбоко диша човек и повече време задържа въздуха в дробовете си, толкова носът му е по-широк. Сплеснатият нос показва, че дишането и кръво-

обращението на човека са слаби. Дължината на носа показва състоянието на ума. Ако носът е много заострен, човек е нервен, сприхав, раздразнителен. За да се успокои, той трябва

да диша дълбоко. Всичко е написано на човешкото лице, на челото и на главата му. Който може да чете, ще определи точно характера му. Ако се занимавате с физиогномията, с френологията и с хиромантията, ще видите, че това са науки, които работят с точни, положителни данни.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

198

Много астролози има днес – и в Германия, и в Англия, и в Америка, но те правят една грешка – прехранват се с астрологията. В това отношение те приличат на врачки, които се прехранват с гадания. Заради прехраната си врачката си служи с верни и неверни гадания. Това не е наука. Майката и бащата трябва да бъдат астролози, защото още със зачеването на детето те определят неговите астрологически аспекти, благоприятни и неблагоприятни. Ако майката и бащата са умни, и детето ще бъде умно. Затова от голямо значение за детето е моментът на неговото зачеване и моментът на раждането му. Един напреднал, възвишен дух всякога избира умни бащи и майки, чрез които да се роди. Невъзможно е да се роди той чрез невежи и неразвити родители. Ненапредналите души се раждат от невежи и неразвити родители. Някои казват, че са родени от Бога. Чудно нещо – родени от Бога, а са невежи, некултурни и грешници. Това е невъзможно! Роденият от Бога е гениален човек, светия. Затова е казано в Писанието, че роденият от Бога грях не прави. Чувате ли някой да ви разправя за онзи свят, за Бога, за ангелите, а не може да изправи своя живот, ще знаете, че той не говори истината.

Има анекдот за един от турските султани и за двама проповедници – турски ходжа и гръцки владика. Двамата често посещавали султана и му разправяли за невидимия свят: за Божиите дела, за отношенията на Бога към всички души. Те разказвали на султана какво прави Бог всеки ден. Султанът имал търпение да ги слуша цели десет години. Най-после той

решил да ги изпита доколко знанията им са истинни. Един ден той ги поканил на гости в двореца, за да се поразговори с тях. Заповядал на слугите си да сварят прясно мляко в голям, дълбок съд и да го донесат да почерпи гостите си. Като сложили млякото на масата, султанът дал на гостите си по едно парче хляб; също такава парче взел и за себе си. Седнали да ядат и той казал на гостите си: „Всеки сам ще надроби хляба си в млякото и след това ще взема само ония хапки, които е дробил.“ Гостите надробили хляба си и султанът направил същото, след което разбъркал хапките. Когато взели лъжи-

199

ДВАМА ИЛИ ТРИМА

цата да ядат, гостите се спрели за един момент: не знаели кои хапки са техни. „Защо не ядете?“ – запитал ги султанът. – „Не можем да познаем хапките си.“ – „Чудно нещо, не познавате хапките си, които сами сте дробили, а знаете какво става в невидимия свят, какво прави Бог всеки ден.“

С други думи казано: човек не може да изправи своя живот, да използва богатството, което му е дадено, за себе си, а се занимава с неща, които са далече от него и нищо не го ползват. Големи богатства и възможности се крият в човека, но трябва да се предизвикат с нещо, да се проявят. Ако си неразположен, не се поддавай на неразположението си, но влез между хора, които са жизнерадостни, добре разположени. Те ще събудят известни чувства в тебе и ти ще придобиеш добро разположение. Ако си отчаян и си решил да се самоубиеш, иди между бедни хора, които живеят в глад и лишения, и твоето отчаяние ще се разсее. Ще видиш, че причините за страданието ти са нищожни пред бедственото положение на хората, между които си попаднал.

Където са двама или трима, събрани в Мое име, там съм и Аз посред тях. Какво трябва да направите, когато дойде Господ между вас? – Да изправите живота си, да ликвидирате напълно с лъжата като причина за гниене и разлагане на живота. Работете върху слуха си, за да го развиете музикално – отдалече да чувате стъпките на Бога. Без музикално чувство нито Бог може да ви посети, нито вие можете да отидете при Него. Като развива музикалното си чувство,

човек се домогва до такива песни, с които събужда скритите си дарби и способности. Така той може да събуди чувството на справедливост в себе си и да изправи отношенията си към всички хора. Музика, която не може да събуди стремеж към красивото и великото, не е истинска музика. Един американец слушал концерт на Камила Русо, ученичка на Паганини, която свирила „Сънят на живота“. Той се трогнал толкова много от музиката ѝ, че решил да се примири с всички хора и да изправи живота си.

Мнозина се оправдават за лошия си живот с външните условия, с мъчнотиите и противоречията. Наистина, про-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

200

тиворечие е да излезеш в студен зимен ден с тънка дреха. Обаче разумният може да бъде с тънка дреха и пак да не му е студено. Той е вложил в себе си Любовта, Мъдростта и Истината, чрез които запазва магнетичната сила на тялото си и не усеща студ. Чрез магнетизма той запушва порите на дрехата си така, че студът не влиза през нея. Проявете Любовта, знанието, милосърдието, мира в себе си, за да се справите с противоречията. Вложете милосърдието, справедливостта, доброто в себе си, за да се ползвате от топлината на живота. При това положение не може човек да усеща студ и горещина. Той регулира силите на своя организъм и лесно се справя с мъчнотиите.

Като ученици работете върху себе си, за да развивате Божествените чувства. Например българинът се отличава с твърдост, което е Божествено чувство. Мястото на това чувство е горе, на главата, където се намират възвишените, моралните чувства. Не смесвайте твърдостта с упоритостта. Твърдостта представлява въглерода в Божествения свят. Значи въглеродът прави нещата твърди, водородът – меки, подвижни; кислородът – активни; азотът пък им дава направление, регулира техните енергии.

Изучавайте елементите и техните свойства, за да се ползвате разумно от тях. Казвате например: „Кислородът е въздухообразно вещество, поддържа горенето, а сам не гори. Той е силно активен елемент. Водородът е също така въздухоо-

бразно вещество, което гори, но не поддържа горенето. Двата елемента, съединени в едно, образуват водата." Ние допълваме: водородът и кислородът не образуват водата, но дават условия за проявяването ѝ. Водата е носителка на живота. Без вода животът не може да се прояви, т.е. не може да се организира. Без въздух животът не може да расте. Азотът пък отговаря на ума, който използва благата, дадени на човека. Ако знае законите, чрез които се сеят мислите и чувствата, човек би имал бързи резултати. Той ще посади една мисъл в мозъка си и едно чувство в симпатичната нервна система и в скоро време ще се ползва от техните плодове. Значи мозъкът е почва за сеене на мислите, а симпатичната нервна система

ДВАМА ИЛИ ТРИМА

и сърцето – за чувствата. Като знаете това, сейте семената на добрите мисли и чувства в мозъка и в сърцето си и не се безпо-

койте за резултатите им. Щом сте спазили Божиите закони, плодовете ще бъдат добри. Не чоплете посетите семена, не ровете почвата. Имайте търпение, всяко семе ще израсте и ще даде своя плод навреме. Щом сте го посели навреме, и плодът ще узрее навреме. Сейте добри мисли и чувства и не се страхувайте нито от живота, нито от смъртта.

Докато живеете на Земята, физическо тяло ви трябва.

Щом заминете на онзи свят, духовно тяло ви е нужно. Физическата материя, физическите или временни мисли и чувства остават на Земята, а за духовния свят е нужно духовно тяло, изтъкано от светли и възвишени мисли и чувства. Корените им са във физическия свят – в ума и сърцето на човека, а клоните, цветовете и плодовете – в духовния свят. Затова е казано, че докато сте на Земята още, трябва да се пригответе за духовния свят. Хората живеят на Земята, готвят се за другия свят, но като дойде време да умират, страхуват се от смъртта. Какво нещо е смъртта? – Преждевременно раждане. Докато е в утробата на майка си, детето расте, оформя се и се развива. Щом стане на девет месеца, то се ражда. Родил се по-рано от деветия месец, то е осъдено на смърт. Следователно човек се плаши от смъртта само тогава, когато се роди

преди деветия месец. Роди ли се на деветия месец, той не умира, но започва нов живот, минава от един свят в друг. В далечното минало периодът за развитието на човека е траел 90 милиарда години и постепенно се е съкращавал: на 9 милиарда, на 90 милиона години, на 9 милиона, на 900 хиляди години, на 90 хиляди, на 9 хиляди, докато най-после е стигнал до девет месеца. Значи всичкото значение, което е придобила в дългия период от време, Природата го влага в утробата на майката. Като прекарва девет месеца в майчината си утроба, детето възприема това знание и го складира в себе си. Като излезе на бял свят, то носи големи знания, но трябва да попадне в благоприятни условия, за да го прояви. В това отношение човек представлява зародиш, в който се крият големи богатства. Когато дойде часът за излизане на детето

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941
202

от утробата на майка му, тя му дава своето благословение и казва: „Излез навън!“ Щом заплаче детето, това показва, че се е родило навреме. Майката се радва, че се е родил човек на света. Не заплаче ли, детето е мъртво. Само живите деца се раждат. Радвайте се, когато видите, че някой плаче: той се е родил вече. Плачът на новороденото дете трябва да бъде музикален, а не креслив. При това той трябва да отговаря на един от трите основни тона: до, ми, сол. Дете, на което плачът отговаря на тона до, е материалист – то ще има добре развито тяло; дете, на което плачът отговаря на тона ми, е духовно – сърцето му ще се развива добре; ако плачът на детето отговаря на тона сол, умът му ще се развива добре – то ще живее повече с мисли и идеи от Божествения свят. Като расте, детето променя тона на плача си. Някои деца сутрин вземат тона до, на обяд – ми, а вечер – сол.

И тъй, когато плачете, благодарете за плача. Не се обезсърчавайте, че е дошъл плачът. Той е Божествен подтик, който идва във вид на светлина и топлина, за да стопи ледовете и снеговете, които обгръщат ума и сърцето ви. Обилни сълзи ще потекат от умовете и сърцата на хората и ще полеят изсъхналите цветя и дървета в техните градини. Радвайте се, когато плачете. Ако не плачете, вие сте Северният и Южният

полюс на Земята, където цари вечен лед, където нищо не расте, не цъфти и не зрее. Бихте ли желали да не плачете, но да останете вечно покрити със сняг и лед? Христос плака, Той проля няколко сълзи за човечеството, с което предсказа неговата съдба. Много ще плачат хората, докато дойдат до истинския живот. Някои се срамуват да плачат, считат плача за слабост. Според някои окултисти плачът трябва да се премахне от човешкия живот. Те казват, че очите на човека трябва да пресъхнат за сълзите. Това е крив превод, толкова верен, колкото и стихът от Господнята молитва: „Не води нас в изкушение, но избави нас от лукаваго.“ Очите не трябва да пресъхват за сълзите, но трябва да бъдат влажни. Не казваме, че очите трябва да се къпят в сълзи, да бъдат всякога мокри, но да имат влага.

203

ДВАМА ИЛИ ТРИМА

Където са двама или трима, там съм и Аз. Кои са двамата? – Човешкият ум и човешкото сърце. Значи там, където са умът и сърцето, ще дойде и Бог между тях. В случая Бог представлява разумната човешка воля. Ако умът и сърцето са в съгласие, разумната воля ще се прояви. Без участието на ума и на сърцето волята създава нещастия и страдания на човека. Тази воля наричаме неразумна, невъзпитана. Ето защо умът и сърцето трябва да бъдат в съгласие, да призват Бога между тях, да възпитат волята. Когато Ева яде от забранения плод, умът и сърцето ѝ не бяха в съгласие, поради което и Бог не беше между тях. Ева се поддаде на подтика на своята неразумна воля и сгреши. И до днес още човечеството носи лошите последствия на неразумната човешка воля. И тъй, не оставяйте в себе си нито една неизправена грешка. Една неизправена грешка води след себе си много грешки: те се размножават, както паразитите. За да изправяте грешките си, сложете ума и сърцето си на работа. Обикнете Господа с цялото си същество. Започнете да работите по нов начин и животът ви ще се нареди добре. Помнете: бащин дом е цялата Вселена, бащин дом е Слънчевата система, бащин дом е цялата Природа, бащин дом е цялата Земя. Бащин дом е всичко видимо и невидимо.

Тайна молитва
14 септември, 10 ч.

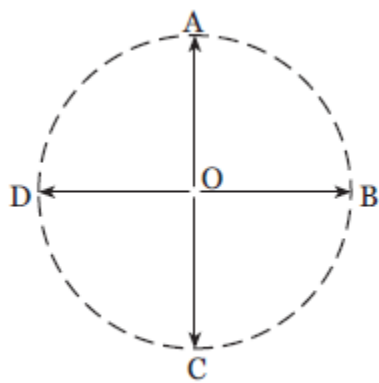
ЧЕТИРИТЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Размишление

Упражнение за дишане. Бавно издигане на ръцете над главата и дълбоко поемане на въздух. С издигане на ръцете се повдигат и очите нагоре. Задържане на въздуха известно време. Бавно сваляне на ръцете надолу, издишване и бавно сваляне на очите надолу.

Тема за следващия път: „Ползата от големите и от малките извори“.

Съвременните хора се оплакват от отслабване на очите. Много естествено е, че отслабват – не се движат. По отношение на очите си хората са крайно нехайни. Тялото си тренират чрез различни движения, упражнения, екскурзии. Дойдат ли до очите си, нищо не правят за тях. Когато искат да видят нещо настрани, нагоре или надолу, те движат главата си, а очите стоят на едно място, като аристократи. Очите започват на другите удове да свършат една или друга работа, но сами те не работят, поради което малко кръв приижда към тях и слабо се хранят.

Фиг. 1

Пра-
вете упражнения за очите си, да отправяте повече кръв към тях. Ето защо повдигайте често очите си нагоре, откъдето слиза светлината, и след това ги сваляйте надолу, в посоката, където тревите растат и никнат. Обърнете

внимание на четирите прави
ОА, ОВ, ОС, ОD, които са две
по две в противоположни
посоки (фиг. 1). Привидно
те изглеждат независими

Фиг. 1

205

ЧЕТИРИТЕ ПОЛОЖЕНИЯ

една от друга, а всъщност те имат обща връзка помежду си, движат се в кръг. За да върви хармонично в четирите посоки, човек трябва да знае начина, по който да ги координира. Две от противоположните посоки, например посоките ОС и ОА, представляват посоки на движение на човешкия ум и на човешкото сърце. Като се движат, макар и в противоположни посоки, умът и сърцето образуват кръг. Външно те изглеждат отдалечени един от друг, като два различни свята, но всъщност са близо, имат допирни точки. Като излиза от точка О и върви в посока ОА, умът се движи в две направления – АВ и AD, като образува полукръг. Сърцето също излиза от точка О, върви в посока ОС, като се движи в направленията СВ и CD и пак образува полукръг. Двата полукръга се срещат в точките В и D и образуват пълен кръг. Когато казваме, че човек живее, имаме предвид четирите посоки, които се срещат в него. При движението си по тези посоки той среща известни противоречия, които се дължат на различно гъстата материя – причина за движението на човека в кръг.

Това, което става със силите във физическия свят, става и с чувствата и мислите на човека. Тази е причината, задето първоначално мислите и чувствата вървят в перпендикулярна посока на Земята, но като срещнат известно съпротивление отвън или отвътре, те се отклоняват надясно или наляво и образуват крива линия – окръжност. Например мома и момък се обикват и се привличат взаимно един към друг, както Земята се привлича от Слънцето. Като по-голямо и мощно, Слънцето привлича Земята с голяма сила, но тя не може да

се приближи до него, защото среща голямо съпротивление в пространството. В стремежа си към момъка момата среща съпротивления от една страна от родителите си, които не ѝ позволяват да дружи с него, а от друга страна – от някоя мома, която обича същия момък. Момата започва да се смущава как може да ѝ препятстват на любовта. Тя мисли, че нейно е правото да обича момъка. Колкото има право едната мома да обича момъка, толкова право има и втората. Грешката не е в това, че двете моми го обичат, но в мисълта, която и двете държат в ума си: всяка да го привлече към себе си.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

206

Това е невъзможно. Нито момата може да привлече момъка към себе си, нито момъкът – момата. Причината за това е проста: момата и момъкът излизат от един общ център – техния господар, който разполага и с двамата. Никой човек не е господар на себе си, нито на своята съдба. Мислите ли, че човек е господар на съдбата си, вие сте на крив път. Човек само отчасти е господар на съдбата си, но не напълно. Колко време трае обичта между пиленцата или агънцата? Ако две пиленца или агънца се обикнат и след няколко дни дойде господарят им, хване едното от тях, слага ножа на врата му и го занася в дома си, останалото започва да плаче, да вика подир другарчето си. Още на другия ден идва господарят с ножа в ръка и решава и неговата съдба.

Ще кажете, че това е противоречие. Може да е противоречие, но каквото и да се говори за противоречията, все пак хората се питат защо съществуват те. Не е важно защо съществуват, важно е хората да не си създават взаимно противоречия, а ако са си създали вече, да ги изправят. Противоречията трябва да се обясняват научно. Днес повечето хора страдат, защото нямат нужните знания. Чувате някой да изнася известни факти, но не знае дълбоките причини, които произвеждат явленията. Хората изнасят природните закони, разискват върху тях, но разпокъсано, и въз основа на няколко факти и закони те създават научни теории. Едно е нужно при изучаване на явленията и законите, на които те се подчиняват – да се свързват всички явления. Като се

изучава едно явление от физическия свят, то трябва да се пренесе и в духовния, и в умствения свят; не се ли прави тази връзка, явява се една разпокъсаност, при която съществуват празнини както в науката, така и във философията. Отделните явления, закони и принципи не разрешават въпросите. Например не е достатъчно да констатираме факта, че двама души не живеят добре. Важно е защо не могат да живеят. Като проследите условията, при които се намират, виждате, че единият живее в рядка среда, а другият – в гъста. Невъзможно е да заставите рибата да живее заедно с кокошката. Рибата живее във водата, а кокошката – във въздуха; рибата

207

ЧЕТИРИТЕ ПОЛОЖЕНИЯ

плува, а кокошката ходи по земята. Рибата може да дойде до брега на езерото, да си подаде главата за момент, да поприказва с кокошката, но нито кокошката може да влезе във водата, нито рибата да излезе на брега.

Днес всички говорят за Любовта, търсят я, но щом я намерят, оплакват се от нея. Защо се оплакват от Любовта? – Противоречия имало в нея. Много естествено! Когато се срещнат две същества от различни среди и се обикнат, непременно ще се натъкнат на противоречия. Каква любов съществува между рибата и кокошката? Рибата обича по един начин, кокошката – по друг. Те нямат допирни точки помежду си. Това е все едно да говорим за ангелска и човешка

любов. Ангелът обича по един начин, а човек – по друг. За да се разберат в любовта си, те трябва да живеят в един и същи свят. Всъщност това е невъзможно: нито ангелът може да живее на Земята, нито човек – в ангелския свят. Това внася разногласие в любовта им. Когато говорим за Любовта, ние имаме предвид същества, които живеят в един свят и се разбират. Между тях не съществуват никакви недоразумения. Затова е казано, че Любовта изключва всякакви противоречия. Докато е на Земята, човек неизбежно минава през противоречия. Той е слязъл на физическия, или в материалния свят, който не е толкова устойчив, както се вижда привидно. Материята, от която е създаден физическият свят, сама по

себе си е неустойчива, минава през четири състояния: от твърдо в течно, от течно във въздухообразно и от въздухообразно в светлинно.

Както физическата материя минава от едно агрегатно състояние в друго, така се мени и материята на чувствата. Казваме, че имаме твърди чувства, течни, въздухообразни и светлинни. Всеки вид чувства се подчинява на особени закони, но между всички закони има съгласие. Сцеплението между частиците на твърдата материя е голямо, затова тя е неподвижна, устойчива и не може да се мести. В течните тела сцеплението е по-слабо, а във въздухообразните – още по-слабо. Тази е причината, задето течните тела са подвижни и лесно се преливат от един съд в друг. Въздухообразните пък

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

208

са толкова подвижни, че частиците им лесно се разпръсват и не могат да се държат в отворени съдове. Въпреки различието между разните видове материя при известни условия те минават от едно състояние в друго. Ето защо, когато се натъкне на твърдо чувство в себе си, човек трябва да познава законите за превръщане или трансформиране на енергиите: твърдото чувство може да се превърне в течно, във въздухообразно и най-последно в светлинно. Промени стават с всички видове материя. От човека се иска да знае как и кога да превръща материята, изразена в мисли, чувства и постъпки. Това са научни положения, които всеки трябва да знае, за да може да се освободи от противоречията, в които изпада. Без да знае законите за превръщане на енергиите, човек не може да помогне нито на себе си, нито на другите.

Докато не измените и оправите своя живот, по никой начин не можете да помагате на другите. Англичаните са правили опити да изменят живота на индийците, но те всякога излизали безрезултатни. Те вземали индийци в Лондон, давали им гимназиално и университетско образование, но щом се връщали в Индия, индийците заживявали по стар начин, както живеели бащите им. Външното образование и възпитание не са в състояние да изменят човека. Някои са правили опити с коне, да ги учат да смятат, и донякъде са

успели. Някои коне се научавали да броят, даже да изваждат квадратен корен от някои числа, но щом се намирали между своите, забравяли математиката. Можете ли да накарате коня да вярва в Бога? Преди всичко той няма религиозно чувство. В същото положение ще се намерите и с човека, ако религиозното чувство в него не е развито, а вие искате да го направите религиозен. Казват, че не е мъчно да се моли човек: ще вдигне ръцете и очите си нагоре и молитвата е свършена. Ще излезе, че Бог е само горе. Как ще се молиш, ако си вързан с краката за едно дърво, а главата ти виси надолу? Ще се молиш ли при това положение? – Ще се молиш, разбира се, макар че погледът и главата ти са надолу. Значи не е важно външното положение и външната среда: важно е вътрешното разположение на човека за молитва.

209

ЧЕТИРИТЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Най-естественото положение за молитва е да затвориш очите си и да се вгълбиш в себе си. Да насочиш погледа си нагоре, това значи да отправиш мисълта си в умствения свят, след това да слезеш в сърцето си, а оттам да отидеш в душата и в духа си. Посоката ОА означава умствения свят в човека, ОС – сърдечния свят, ОВ – светът на душата, и ОД – светът на духа. Тези светове имат допирни точки помежду си. Първата и най-важна допирна точка е центърът О, където всички се сливат и откъдето черпят своите жизнени сили.

Сегашните хора нямат ясна представа за света, създаден от Бога, поради което често изпадат във вътрешни смущения и безпокойства. Плаши ги мисълта какво ще стане с тях. Ако обичат някого или ги обичат, страхуват се да не изгубят любовта си. Един човек може да те обича толкова, колкото той сам обича Бога. При това той ще те познава дотолкова, доколкото ти познаваш Бога. Той е готов да се жертва за тебе, ако ти се жертваш за Бога. Устойчивостта и постоянството в любовта на другите към вас зависи от вашата любов към Бога. Любовта ви към Бога определя любовта на ближните ви към вас. Сигурността на живота ви се определя също така от вашата любов към Бога и от Неговата любов към вас. Любов та е единствената сила, която регулира нещата. Трябва

ли след това да питате защо е нужно да вярвате в Бога и да Го обичате? Някои мислят, че за да вярват в Бога и да Го обичат, трябва първо да Го познават, да Го видят. Това е невъзможно. Той е безграничен, всеобемащ, изпълва цялата Вселена. За да Го видиш, трябва да Го ограничиш, а това е невъзможно. Той сам се ограничава, смалява се, става толкова малък, че никой не може да Го види. Обичайте Бога, вярвайте в Него, а после ще Го познаете. Детето първо обиква майка си и баща си, а после започва да ги познава, да се разговаря с тях. Някои си представят Бога като човек, подобен на техния баща. Отчасти това е вярно. Има бащи на Земята, които донякъде могат да се уподобят на Небесния Баща, но повечето са се изменили, отклонили са се от правия път.

Един въпрос, върху който най-много се е говорило и продължава да се говори, е Любовта. Въпреки това тя и до днес

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

210

още остава неразбрана. Някои смесват любовта с чувствата, други – с вътрешната сила и подтик, трети – с благородните прояви и т.н. Любовта събужда чувствата, мислите, благородните прояви, силата и подтиците в човека, но тя не е нито чувство, нито мисъл, нито благородна проява, нито сила. Тя е извън всички видими и невидими неща: тя е нещо необятно, невидимо, неограничено, затова остава неразбрана. Тя минава и заминава край хората, вижда, че плачат и се радват, но не се спира да скърби и да се радва заедно с тях и да ги утешава. Любовта знае причините за радостите и скърбите на хората. Вижда, че една майка плаче за умрялото си дете. Тя погледне към нея, нищо не казва, но ѝ изпраща друго дете, подобно на първото; ако ѝ вземат и второто, изпраща ѝ трето. Любовта може да даде на майката колкото деца иска. Колко деца има рибата? – Стотици хиляди. Хората ядат децата на рибата, без тя да забележи колко липсват. Тя не знае броя им, нито ги познава и различава едно от друго.

Хората, които минават за паметливи, не боравят с много думи в речта си. Направете опит, за да видите с колко думи си служите в говоримата и в писмената реч. Обикновените хора си служат най-много с четири хиляди думи, а писате-

лите – с около пет, шест, седем, до осем хиляди думи. Милтън¹⁵ си служил с 8-10 хиляди думи. Шекспир¹⁶ – с 15 хиляди.

Даже англичаните, като четат Шекспир, си служат с речник – не знаят всички думи. Как обогатява човек речта си? – С учене, с умствена и духовна работа. Който не обича да учи, да работи, оправдава се с отслабване на зрението си. От какво отслабват очите? – От неправилен живот, от неправилни мисли, чувства и постъпки. За да усили зрението си, човек трябва да подобри мислите и чувствата си не по външен, но по вътрешен, духовен начин. Когато мислите, чувствата и постъпките на човека са чисти, той не се страхува, не се тревожи и безпокои. Каквито болести да дойдат, той остава неуязвим. И да заболее, болестта ще мине и замине, не остава никакви следи. Коя е причината за това? – Чистата кръв. Следователно, за да издържате на болести и страдания, за да се справяте лесно с противоречията си, изчистете

211

ЧЕТИРИТЕ ПОЛОЖЕНИЯ

мислите, чувствата и постъпките си. Това е тъй наречената вътрешна чистота. Който има тази чистота в себе си, кръвта му е чиста. Здравето, силата и разположението на човека се дължат на чистата кръв. В това отношение са правени много опити. Вкарвани са холерни бацили в човека с чиста кръв, но той не заболявал. Вътрешната чистота прави човека привлекателен. Няма ли я тази чистота, той отблъсква хората. Чистият човек създава около себе си приятна, здравословна атмосфера, която привлича хората. Нечистият няма такава аура и отблъсква окръжаващите. Благоприятната атмосфера се дължи понякога на чистотата на мислите, понякога – на чистотата на чувствата. Затова, ако погледнете човека с окото на ясновидеца, ще забележите около главата му светло сияние или ще усетите приятна, мека топлина около него. Значи причината за здравето и разположението на човека се крие в самия него. Който живее според законите на Бога, той всякога се радва на добро здраве и бодър дух. Такъв човек има малко противоречия. Не живее ли според великите закони на Битието, той е недоволен от себе си, от близките

си, и вместо да се справи с мъчнотиите и противоречията си, повече се обърква. Всеки иска да излезе от дисхармонията в живота, но не знае как. Той е свързан с хиляди поколения преди него, които са грешили и са предавали своите грешки на бъдещите поколения. Ето защо, за да изправи грешките си, човек трябва да надникне в миналото, където се крият както добрите и положителни черти, така и отрицателните. Като работи съзнателно върху себе си, човек работи и върху ония, с които е свързан. Като изправя себе си, той изправя и своите близки. Например в миналото човек е работил много за развиване на личните си чувства. Днес те са спънка при духовното му развитие. Ако не може да се справи с тях, човек започва да страда и мисли, че хората не го уважа-

ват, не му се кланят, не го зачитат. Бъди извор – всички ще те уважават и почитат. Да бъдеш извор, това значи да даваш. Давайте на хората от богатството на своя ум, на своето сърце, на своята душа, и те ще ви обичат, ще ви бъдат близки.

Бъдете

проводници на Божиите блага и енергии, за да ви търсят и
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

212

почитат. Всеки се нуждае от нещо. Като задоволите нуждите му, той ще ви обича. Христос казва: „Любете враговете си.“ На този зов всички възразяват: „Невъзможно е човек да люби врага си. Как ще любиш онзи, който ти е причинил страдания и пакости?“ Когато обичате онези, които ви обичат и ви правят добро, това е естествено; но да обичате онези, които не ви обичат и ви причиняват злини, е неестествено. Така е за хората, но не и за Христос, човека на Любовта. Когато ходите по улиците и се каляте, бързате да изчистите обувките и дрехите си, за да не внесете калта въщи. Обаче от същата кал растенията вадят хранителни вещества, обработват ги и дават сладки плодове и хранителни продукти. Растенията заравяват главите си в черната земя и се ползват от нея. Те намират в земята това, което хората не виждат и което не знаят как да използват. Растенията стоят с години заровени в земята и тихо, спокойно работят. Ние виждаме едно дърво,

окичено със сладки, зрели плодове, но как са станали тези плодове, не мислим за това.

Срещате един певец, възхищавате се от гласа му и пожелавате и вие да имате такъв глас. Срещате богат човек, пожелавате и вие да бъдете богати. Добро е желанието ви да имате хубав глас, да сте богати, но запитайте се как е постигнато това. Всяка дарба, всяка способност е резултат от взаимната работа на човешкия ум, на човешкото сърце, на човешката душа и човешкия дух. Те са работили в съгласие, в единство, и днес човек се радва на своите плодове. Лесно е да се каже, че някой има силен дух, широка душа, светъл ум и благородно сърце, но как ги е координирал, как е работил, не знаете. При това трябва да знаете къде се проявява силата на духа, на душата, на ума и на сърцето.

Работете съзнателно върху себе си и не се страхувайте, че черната земя ще ви окаля и опетни; не се страхувайте и от нечистия въздух, не се страхувайте и от нечистата вода. От черната земя излизат сладки плодове. Ако няма абсолютно чист въздух, приемоте и нечистия. По-добре е да приемоте нечист въздух, отколкото да живеете без въздух. Той все ще ви даде нещо. Като влезе в дробовите ви, той ще се пречисти.

213

ЧЕТИРИТЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Ако няма никаква вода, ще приемоте и нечистата. Водата е проводник на живота. С други думи казано: не бягайте от хората, не ги делете на лоши и на добри. Хората представляват черната земя, от която излизат всички храни и плодове. Водата представлява човешките чувства, а въздухът – човешките мисли. Не се страхувайте от чувствата и мислите на хората. И да има нещо нечисто в тях, те носят известно богатство в себе си. Учете се да трансформирате нещата, да отделяте чистото от нечистото. Не гледайте на човека като на грешник. Вие слагате черни очила на очите си и виждате нещата черни. Много естествено! Каквито очила сложите на очите си, такива ще виждате предметите. Помнете: противоречията в живота произлизат от недоимъка, а не от изобилието. Дойде ли изобилието, противоречията изчезват.

Като се проповядва на хората да се обичат, да имат любов

помежду си, ние разбираме да отворят широко сърцата си и да дават. Който има широко сърце, дава еднакво на всички. Той знае, че това, което е право за него, право е и за другите. Какво виждаме днес? – Вълкът напада овцете и затова го преследват, убиват го. Защо? – Няма право да яде овце. Човек коли овцете и ги яде, но имал право. Кой му е дал това право? Ще кажете, че Господ му е дал правото да разполага с всички животни. Ето как разбираме ние даденото право: Бог живее във всички същества и чрез закона на жертвата позволява на едни да се жертват за други. Значи позволено е на овцата да се жертва, но само за онзи, който придобие нейните качества – кротост и смирение. Следователно позволено е на вълка да яде овце, но ако стане като тях. Остане ли си пак вълк, не му е позволено. Позволено е на човека да яде риба, ако придобие чистотата на рибата: не я ли придобие, не му е позволено. Позволено е на човека да придобива богатство, знание и сила, но ако част от придобитите блага дава на ближните си; задържа ли всичко за себе си, тези блага не са от Бога. Няма да се мине много време и той ще ги изгуби. Човешките блага и придобивки са временни, а Божиите – вечни. Бог дава блага на човека само тогава, когато е готов да ги сподели със своите близни.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

214

Всички търсят Любовта, но като ви каже някой, че ви обича, не вярвате в любовта му. Защо не вярвате? Не е ли по-добре да вярвате в Любовта? Ще кажете, че днес ви обича, но утре ще се отрече от вас. Оставете го сам да се изпита. Вярвайте, че в дадения момент в него има поне един, който ви обича. По-добре ли е да каже, че не ви обича? Понякога е по-добре вълкът да не обича овцата. Кога вълкът не обича овцата? – Когато е болна. Той я подбутне тук-там, помирише я и казва: „Оставям те свободна. Като оздравееш, пак ще те посетя.“ Същото се отнася и до човешката любов. Добре е понякога да не ви обичат хората – ще бъдете живи. Обикне ли ви някой, непременно ще ви изяде. Страшно е, когато жената обикне мъжа или мъжът – жената. Ако мъжът работи някъде, целия ден е като замаян. И жената се обър-

ква от любовта на мъжа. Любов, която обърква и замотава хората, е човешка, користолюбива. Стремете се към онази любов, която повдига човека и го разширява. Тя внася мир и спокойствие в човешката душа. При тази любов човешкото сърце се отваря за всички хора, не само за едного. Обикнете Онзи, Който отваря сърцето ви за всички хора, Който ви дава подтик към всичко разумно, велико и благородно.

Каквито са законите при яденето, такива са и при любовта. Наблюдавайте как яде гладният и как – ситият. Когато яде гладният, приятно ти е да го гледаш и в тебе се явява желание да ядеш. Всички движения на устата и на лицето му са хармонични. Той хваща и огъва хляба с красиви и хармонични движения. Когато ситият яде, в него се забелязва недоволство: яденето не било достатъчно осолено, маслото било малко, хлябът не бил пресен. Лицето му е навъсено, веждите – свити. Движенията му са неправилни и дисхармонични. На същото основание казвам: когато Любовта влезе в душата на човека, целият свят приема за него друг изглед. Където погледне той, всичко му се усмихва. Цялата Природа се радва и весели с него. Това е човекът, който гладува и жадува за Любовта. Не гладува ли вътрешно за Любовта, колкото и да говори за нея, човек е все недоволен: каквото благо и да получи, ще намери, че нещо му липсва.

215

ЧЕТИРИТЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Цялата Природа, целият свят са затворени за него. Казват, че Любовта била неразбрана, но има нещо разбрано в нея. Кои неща наричаме разбрани? – Които са в съгласие с духа, с душата, с ума и със сърцето на човека. Като влезете във връзка с разбраните неща, те ще ви дадат нужната светлина, за да разберете неразбраните.

Сегашните хора се нуждаят от ново знание, за да прилагат Любовта правилно. Това подразбира да се отнасят еднакво и към стари, и към млади. Обичайте и старата баба, както младата мома. Старата баба се е маскирала, не виждате красивото ѝ лице, но тя има по-големи опитности и знания от младата мома. Ще дойде ден, когато ще хвърли маската си и тогава ще видите какво богатство носи тя в себе си.

Като ученици на живота, стремете се да реализирате идеала, който Новото учение поставя като задача на всички. Той се изразява с една дума – служене на Бога с духа, с душата, с ума и със сърцето. Не отлагайте изпитите си за онзи свят – тук трябва да ги издържите. Ако не ги издържите и отидете на онзи свят, веднага ще ви върнат назад. На онзи свят не е позволено да се правят грешки. Който направи една грешка, връщат го на Земята да я изправи. Престане ли да прави грешки, човек може да остане там. Който поправя грешките си и не прави нови, той е добър певец; който прави грешки и не ги изправя, всякога го освиркват; на онзи, който не прави вече грешки, на него ръкопляскат. Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго Истиннаго Бога и Христос, Когото си проводил.

17 септември, 5 ч.

КРАСИВОТО В ЖИВОТА

Размишление

Чете се темата върху приложението.

За следващия път напишете десет думи с различно значение; всяка дума да започва с различна буква.

Към кой свят се отнася прилежанието: към физическия, духовния или умствения? В кой свят човек най-много прилежава? – Във физическия, при яденето. Човек би извършил чудеса, ако във всички светове прилежава така, както при яденето. И животните проявяват най-голямо прилежание в яденето. Искате ли да намерите прилежанието, търсете го в глада. При глада то стои всякога на пост, като войник. В това отношение гладът е генерал, който заповядва на прилежанието. По съдържание и смисъл и думите имат чин, както военните. Някои думи са прости войници, а други – офицери от различни чинове, докато се дойде до генерала. Всяка дума има специфичен характер според службата и предназначението си. Например някои думи са крайно егоистични, понеже служат само на един човек. Други са по-широки, по-люболюбивни, защото са в услуга на цяло общество; трети пък имат Божествен произход и характер, защото са в услуга на цялото човечество. Думите имат и двояк смисъл. Казваме например, че под думата светия разбираме човек, който свети, носи светлина на другите. Светия ли е този, който носи запалена свещ? Той може да носи свещта, за да намери предмета, който е изгубил. Същевременно той носи свещ и за да осветява пътя на заблудилия се пътник.

Прилежанието като сила има три посоки на движение: нагоре, надолу и хоризонтално. В коя от трите посоки то е най-силно? Казвате за някого, че е прилежен, но как се проявява прилежанието му, не знаете, не правите анализ. Казвате за друг, че е учен, че знае много, но в какво се заключава

217

КРАСИВОТО В ЖИВОТА

неговата ученост, пак не знаете. Много неща знае човек, но не може да се ползва от знанието си. Истинско знание е това, което може да се използва при всеки даден случай. Например намираш се в някаква мъчнотия – ще си помогнеш със

знанието. Не можеш ли да си помогнеш, знанието ти не е намясто. Какво знание е това, което не може да ти помогне във време на мъчности и изпитания? Какво добро е това, което не може да ти помогне в трудни моменти? Същото можем да кажем и за злото. Когато се говори за злото, хората имат особена представа за него. Те го разглеждат като отрицателна сила, която руши. Това не значи, че злото няма приложение. Когато скулпторът чука камъните, за да извае от тях една красива статуя, зло ли върши той? За камъните е зло, но за него е добро.

Значи не всякога злото е зло. Не всякога правото върви по права линия. Казваме, че право е онова, което не ощетява никого. Пътят на правото е правата линия. Какъв е пътят на извора или на реката? Водата обикновено криволичи, но пътят ѝ е строго определен. Тя има една цел – да се влее в морето. От това гледище реката, както и да криволичи, върви в прав път, защото отива към морето. Кой човек е по-силен – който криволичи или който върви по права линия? Представете си, че една река тече и среща на пътя си голяма канара. Какво трябва да направи? – Или да пробие канарата, или да я обиколи. Ако започне да я пробива, трябва да спре движението си – това е невъзможно. Нищо друго не ѝ остава, освен да обиколи канарата. Реката внимателно ще ѝ се извини и ще я обиколи – ще се отбие от пътя си. В случая реката е по-слаба от канарата, затова тя ѝ се извинява. Ако беше по-силна, реката щеше да я отнесе без никакво извинение и да продължи пътя си. Ако слабият не се извини и не се отбие от пътя си, главата му ще се пръсне в силния. Обикновено слабият заобикаля, отбива се от пътя си и криволичи, а силният или стои на едно място, или върви по права линия.

Мнозина искат да бъдат силни. Като канари ли искат да бъдат силни? Ако сте силни като канари, ще стоите на едно място и ще отбивате хората от пътя им. Какво особено

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

218

може да направи онзи, който е силен като канара? – Нищо особено. Привидно водата е слаба, обикаля, лъкатуши, но много полезни работи върши. Понякога върши и пакости,

но повече добри работи прави. От човешко гледище водата върши пакости, но от гледище на Природата тя върши работа, която отговаря на свойствата и способностите ѝ.

Съвременните хора лесно се поддават на отрицателни влияния и от най-малката отрицателна мисъл произлизат лоши последствия. Например срещне ви някой и казва: „Защо си толкова пожълтял? Да не си болен нещо?“ Щом чуете думата болест, вие настръхвате, започвате да мислите, че наистина сте болен. Чудно нещо, минавате за учени хора, а не можете да си въздействате, да се противопоставите на едно внушение. Защо ви плаши жълтият цвят? – Той е цвят на мисълта, на човешката интелигентност. Вие свързвате жълтия цвят с болезненото състояние на човека. Защо се страхувате от болестите? – Те са професори, които преподават уроци на болния. Докато лежи, болният учи преподадените уроци. Чрез болестта той придобива нещо ценно: ако е бил непослушен, започва да слуша, подчинява се на лекарските съвети. Лекарят му казва да се обърне на лявата страна и той се обръща; после на дясната – веднага се обръща: особено мнение не се чува вече от устата му. Дават му капки, хапове, той ги пие с вяра и в определеното време. Ако е бил груб, сега става мек, внимателен към всички, благодари за грижите, които полагат за него. Близките му го гледат, радват се, че изпълнява съветите на лекаря. Болният е учен човек, лежи в леглото си, но с мисълта работи, копае, иска да извади нещо ценно от болестта. И най-после, когато болестта му се превърне в радост, той оздравява.

И тъй, гледайте на болестите като на уроци, в които се крие нещо ценно, някакво богатство. Щом намери богатството, болният оздравява, т.е. минава в по-горен клас. Докато не намери скъпоценния камък в болестта, болният лежи и пъшка. Значи при всяко минаване от един клас в друг човек боледува. През много изпити трябва да мине той, за да завърши училището на Земята. Същото става и в живота. Преди да влезе в живота, ученикът минава от едно училище

219
КРАСИВОТО В ЖИВОТА

в друго, докато най-после дойде до университета. Пред всеки

изпит той трепери да не го скъсат. Откъде произлиза думата скъсване? Конецът се къса, но как ще скъсаш ученика? Значи той е бил вързан с нещо. С какво? – С мързела. Оттук вадим следното заключение: учителят къса само онзи ученик, който е вързан за мързела. Щом е така, ученикът трябва да благодари на учителя си, че го освобождава от мързела. Като ученици на живота вие трябва да правите верни преводи, да влагате в думите такова съдържание, каквото са имали първоначално, в първичния език. Например при обикновеното статично смятане ние казваме, че единицата е най-малкото число, а 2, 3, 4, 5, 6 и т.н. са по-големи от нея. Обаче от гледище на динамичната, жива математика, не е така. Най-голямото число е единицата, след това – двойката, тройката и т.н. И тогава извършваме действието изваждане по следния начин: $2 - 3 = 1$. При обикновеното изваждане е обрат но: $3 - 2 = 1$. Числото две е майката, три е детето. Значи

детето излиза от майката, а не майката от детето. Като действия от различни светове и от различен порядък и $3-2$ е вярно, и $2-3$ е вярно. Човек трябва да знае в кой свят и в кой порядък

на нещата се намира. Ако имате три царевични зрънца, ще видите, че по външен вид те си приличат, но по тегло и по съдържание всяко зърно има по нещо особено, различно от другите. Разнообразието е отличителна черта на Природата – и в най-малките си форми тя внася нещо ново, особено, което ги отличава от подобните им.

Като изучавате човека външно, ще видите, че двете му половини – лявата и дясната, се различават. Това различие съществува в очите, в ушите, в ноздрите, в устните, в ръцете, в

краката. Едното око е положително, другото – отрицателно; едната ръка е положителна, другата – отрицателна; единият крак е положителен, другият – отрицателен. Значи човек е съставен от плюсове и минуси, които взаимно се регулират. Положителното дава, а отрицателното взема. Плюсьт показва, че имаш да даваш, а минусът – че имаш да вземаш. Като вземе нещо, човек трябва да дава. Не може постоянно

да се взема или постоянно да се дава – смяна трябва да става. Който е давал, ще взема; който е вземал, ще дава. Който се
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

220

е натоварил, трябва да даде част от товара си на онзи, който нищо няма; щом се облекчи, отново ще взема. В това отношение гладът играе важна роля в живота. Докато не гладува, човек не яде; а щом не яде, той не взема никаква храна и не я обработва. Храната като материя трябва да се обработва, да се превърне от по-ниско в по-високо състояние.

Кой процес се е явил по-рано: даването или вземането?

– Даването. Природата е дала първа, а след нея и всички същества. Значи първият процес е даването, а вторият – вземането. Тройката, т.е. детето, взема от майката, от двойката. Имаме процеса 2-3. Така е в динамичния свят, а не в статичния. Това показва, че ние живеем в относителен свят, в който нещата са верни по отношение на едно положение, а неверни – по отношение на друго. Благодарение на относителността на нещата не може да се говори за абсолютни величини, за абсолютна Истина. Съществува една реалност в света, която нито се доказва, нито се отрича. С нея не може да се работи, понеже е мярка на нещата. Обаче дойдете ли до работата, ще започнете с това, което отричате и което доказвате. Някой отрича Истината. Защо? – Защото допуска лъжата. И лъжата има своето място в Природата, като полюс на Истината. Истината показва пътя към лъжата; лъжата показва пътя към Истината. Като възприемете Истината, виждате с какви неверни понятия, с какви криви разбирания живее човек. Затова казваме, че човек трябва да чисти речта си, да се освобождава от лъжливите и криви понятия, които е наследил от далечното минало. Някой казва, че има къща, ниви, имоти, че е богат. Всъщност негова ли е къщата, негови ли са нивите? – Къщата му е направена от материалите на Природата; нивата също принадлежи на Природата. Той е взел всичко от Природата и казва, че е негова собственост. Човек се е оплел в своите понятия, объркал се е, и след това сам не знае кое е истина и кое не е. Някой погледне към Слънцето и казва, че е видял Слънцето. Нищо не е видял!

Това, което си видял, е микроскопическа част от Слънцето. Някой видял Бога. Нищо не е видял! Това, което виждаме, е само творение на Бога, но не и самият Бог. Който се домогне

221

КРАСИВОТО В ЖИВОТА

до крайчеца на Истината, вижда колко малко неща знае.

Радвайте се, че имате малко знания, за да можете да учите.

Ако някой знае повече, ще дава. Значи ако знаеш малко, ще вземаш; ако знаеш много, ще даваш. Като взема оттук-от-

там, човек забогатява, а щом забогатее, той трябва да дава.

Помнете: Истината дава, лъжата взема. Когато Ева вкуси от

забранения плод, веднага се роди лъжата. Щом вземеш нещо

без позволение, лъжата идва. Ева мислеше, че като яде от

забранения плод, всичко ще научи. Това беше първата лъжа:

не само че тя нищо не научи, но изгуби и това, което знаеше.

Който мисли, че като се роди, ще научи всичко, той се само-

залъгва. Като дойдеш на Земята, можеш да станеш и цар,

но един ден ще те детронират. Ако си виден учен, един ден

ще изгубиш знанието си. Това не трябва да ви обезсърчава.

Радвайте се, че като минавате от едно положение в друго, все

ще научите нещо. Радвайте се на малките придобивки, а не

на големите.

Кой е изходният път, как може да се освободи човек

от лъжата? – Като я впрегне на работа. Учен човек е този,

който знае как да впрегне лъжата на работа. Разумен човек

е този, който се учи от Истината. Тя му говори на особен

език, свършено различен от човешкия. Чрез Истината

човек придобива прави възгледи за живота и за смъртта.

Той знае вече, че формата, в която се е облякъл: като мъж,

жена или дете, е временна. С нея той може да разполага най-

много 120 години. Щом свърши работата си на Земята, човек

напуска формата, в която е живял, и отива в друг свят, както

младежите отиват в странство да се учат. Трябва ли да жали

човек за старата си дреха? Трябва ли да плаче за света на

относителните понятия? Животът на Земята е относителен,

поради което и възрастните хора, както децата, изпадат в

противоречия. Някое дете бръкнало в гърнето с меда, обли-

зало пръстите си – и веднага го наказват. Големият брат е

ял от същия мед, но никой не го наказва. Детето се чуди на това противоречие. Идва бирникът и срещу дълг задига вола на селянина. Селянинът мълчи, нищо не казва. Влязъл апаш в двора на селянина, взел вола му – всички го погват, дават СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

222

го под съд. Има ли някакво противоречие между постъпката на бирника и на апаша? Привидно има противоречие, но има вътрешна причина за това противоречие. Бирникът взема вола на селянина и го освобождава от задължението му към държавата. Апашът взема вола, но вместо да облекчи селянина, повече го натоварва. Някой се наема да съгради къща на едного, взема парите, дава срок, когато къщата ще бъде готова, но задига парите и избягва. Това наричаме престъпление.

Така гледа и Природата на нещата. Тя дава на човека кредит, за да свърши някаква работа, но той задигне парите, изяде ги и не изпълнява обещанието си. Тази е причината, задето човек е длъжен на Природата във всички светове – и в умствения, и в духовния, и във физическия. За да изплати задълженията си към Природата, човек трябва да бъде изправен и към най-малките си задължения и прояви. Дойде ли в ума ви една мисъл – колкото и да е малка, приложете я! Влезе ли някое чувство в сърцето ви, дайте му път да се изяви навън, да свърши някаква работа! Искате ли да направите едно малко добро на физическия свят, веднага пристъпете към работа!

Следователно не се обезсърчавайте, че не можете изведнъж да се справите с лъжата, не се обезсърчавайте, че не сте дошли още до Истината. Лъжата сложете на работа, а от Истината се учете, в каквата степен и да се изяви тя. Ще дойде ден, когато лъжата във всичките ѝ форми и цветове – като бяла и черна, ще изчезне от лицето на Земята. Но докато дойде този ден, използвайте я като слуга – да ви работи. Обичайте Истината и лъжата ще отстъпи мястото си и ще се прибере в архивите на живота. Казано е в Писанието: „Възлюбил си истината в човека.“

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.
19 септември, 5 ч.

ЦАРСТВОТО БОЖИЕ

Евангелие от Матей, 5. глава

Размишление

Ще прочета 5. глава от Евангелието на Матей. В нея се говори за деветте блаженства. Ако приложите блаженствата в живота, ще придобиете нещо ценно. Голямо богатство се крие в тях.

Блажени нищите духом, защото е тяхно Царството небесно. (3. ст.)

Кои са нищите духом? – Които работят. Значи който работи, ще наследи Царството небесно. Който работи, яде най-хубавата храна; който не работи, на него дават укрухите. Сега, като ви говоря, само ушите се хранят, а не и очите. При това всички не възприемат еднакво тази храна, понеже слухът им не е еднакво развит. Който има слаб слух, мъчно чува: не може да разбере това, което му се говори. За да чува добре, човек трябва да работи върху слуха си, да го развива. Понякога причината за слабото чуване се крие в ушната кал, която се събира в ушите. Очистете ушите си, за да чувате добре и да разбирате правилно.

Днес всички хора се запитват какво ще стане със света.

Питам: какво ще стане с вързаните кон и крава? Господарят ги е вързал с въже за едно дърво и ги е оставил заедно да пасат. Кравата се дърпа, иска да се освободи от въжето, а конят я пита: „Къде отиваш? Защо не останеш при мене, заедно да пасем? Не съм вълк да те изям. И двамата сме тревопасни, разбираме се. При това ти бодеш, а аз ритам – можем да се защитаваме.“ – „Искам да бъда свободна“ – отговаря кравата. – „Ако си свободна, ще влезеш в някоя нива да я изпасеш и господарят на нивата ще те накаже. По-добре да си вързана, отколкото господарят да те наказва. Ако съм свободен, и аз ще направя някаква пакост. Докато ние, тревопасните, не си подадем ръка за взаимна работа, докато не съединим

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

224

добродетелите си и не разчитаме едни на други, всякога ще се намери някой господар да ни връзва.“ Така се разговаряли конят и кравата около дървото.

Когато слушат някой говорител, хората се запитват защо започва речта си по този начин. Много естествено! Говорителят е музикант и започва речта си от някой тон, например от до, от ми, от ре, от фа. След това съчетава тоновете хармонично, според някои гами, и образува цяла песен. Който разбира музиката, ще се ползва от песента. Ако тя започва от до като основен тон, това показва, че нещо му тежи на сърцето – мъти някакво яйце. Ако започва от ре, яйцето вече се е измътило, пиленцето е излязло на бял свят – иска да яде. Докато пиленцето е под крилата на майка си, песента започва от ми. Щом поизрасне, то се крие само вечер под крилата на майка си – тогава песента започва от фа. Сутрин майката води пиленцето със себе си, предава му уроци как да се храни – това е тонът сол. Щом започне само да се храни, майката го води по гости, на угощение – това е тонът ла. Най-после господарят му го продава, заколят го и го слагат в тенджерата да ври – това е тонът си. Всички гости се произнасят за пиленцето, че е охранено и добре сготвено. Това е символичното значение на тоновете в обикновения живот.

Като ученици вие трябва да разбирате нещата по външните им прояви, да не чакате всичко наготово. Например спрял се е някой под една круша и се запитва дали крушите са узрели. Погледни на земята, ще познаеш. Ако има паднали круши, ще знаеш, че са узрели. Узрялата круша пада и от най-слабия вятрец. Вземи крушата и я използвай. Как да я използвам? – Господарят ти ще те научи. Какъвто е господарят ти, на това ще те научи. Ако господарят ти има характер на свиня, ще те научи да ровиш; ако има характер на вълк, ще те научи да давиш овце; ако има характер на човек, ще те научи на добро. Стремете се да имате за господар истинския човек, за да ви научи на добро и да ви води в правия път. Има хора, които стават господари, но не водят човека в правия път. Те не са още истински човеци – те са самозвани

225

ЦАРСТВОТО БОЖИЕ

господари. Задачата на човека се заключава в развиване на способността да различава нещата.

И тъй, ще се учите да различавате доброто от злото, светлината от тъмнината както в себе си, така и в окръжаващите. Научете се да различавате проявите на различните видове материи – твърда, течна, въздухообразна и светлинна, и да се справяте с тях. Например ако не знаете как да се справяте с твърдата материя, не можете да се лекувате от болестите, които тя е причинила. Ревматизмът се дължи на твърдите частици, натрупани около ставите. Недоволството е причина за ревматизма. Като знаете това, бъдете доволни от положението си. Ако днес нямате нещо, след време ще го придобиете. Пазете чистотата на ума и на сърцето си, за да бъдете здрави и добре разположени. Чистата кръв зависи от чистите мисли и чувства. Щом кръвта на човека е чиста, той е неуязвим – никакви болести, никакви смущения не могат да го победят. Той е устойчив и в психическо, и във физическо отношение. Следователно пазете се от лоши мисли, които покваряват сърцето; пазете се от лоши желания, които покваряват ума. Докато е бременна, жената трябва да държи в ума си чисти желания и в сърцето си – чисти мисли, за да не поквари кръвта на детето си. Предаде ли своята нечиста кръв на детето си, то ще носи последствията на тази кръв цял живот. Ще се чудите след това защо детето ви е болезнено и с жълт цвят на лицето.

Защо се страхуват хората от жълтия цвят? В духовния свят жълтият цвят е свързан с ума, с интелигентността на човека; на физическия свят той е неприятен като цвят на лицето. Човек се плаши от жълтия цвят, защото той е изгубил мекотата си. Без мекота този цвят е опасен. Христос казва: „Ако солта обезсолее, хвърля се, нищо не струва.“ Следователно, когато жълтият цвят изгуби мекотата си, той не може да предаде знанието, което Мъдростта носи в себе си. За такъв цвят казваме, че се е обезсолил. Стремете се към естественото състояние на жълтия цвят, който съдържа мекота. Можете ли да възприемете трептенията на този цвят, вие придобивате нужната светлина и знание да решавате мъчните си задачи с по едно, две и повече неизвестни.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

Какво означават неизвестните величини X, Y, Z? Те крият в себе си нещо ценно, което се познава само при известни условия. Например с буквата Z означаваме неизвестна величина. На български пък казваме зет – и пак разбираме нещо неизвестно. Дойде някой момък в дома ви, представя се за добър човек, обича вашата дъщеря. Щом стане ваш зет и влезе помежду ви като приведен зет, тогава виждате какво носи в себе си той, добро или зло. Ако работи, помага в общата работа и се отнася добре с всички, той е добър зет; ако мисли само за себе си и по цели дни се излежава, той не е добър. Значи искате ли да познаете какво носи човек в себе си, вземете го в дома си като приведен зет. Тогава неизвестната величина Z се превръща в известна. Ще кажете, че той е беден човек. Който има ум да мисли, сърце – да чувства, и воля – да действа, не е беден.

Като говоря върху известни въпроси, някои искат да знаят кого имам предвид. Или всички имам предвид, или никого. Ако някой излезе на лице, той не е сам. Барабанчикът бие барабана, но той не е сам, след него идва цял полк. Той съобщава, че след него идват войници, които се предвождат от полковника си – своя началник. Затова каквото се говори, то се отнася за всички. Христос казва: „Не съдете, за да не бъдете съдени.“

Блажени нищите духом, защото е тяхно Царството небесно. Това значи: блажени са ония, които не се съблазняват от земните блага и богатства. Какво ще научи ученикът, ако отиде на училище с пълни торби блага и скъпоценности? – Не само че няма да научи нищо, но ще смущава и другарите си. Какво ще придобие човек, ако в ума му постоянно стои мисълта за забогатяване? Какво придобива, ако 40-50 години само яде и пие? Вместо да стане по-красив, от година на година губи красотата и младостта си, лицето му се набръчква и той казва: „Остарях вече!“ – Външно си остарял, сложил си маска на лицето си и играеш роля на старец. Всъщност вътрешно си млад, имаш желание да живееш. От живота на човека зависи да бъде и външно, и вътрешно млад, да се радва на живота, да се ползва от добрите условия.

ЦАРСТВОТО БОЖИЕ

Пазете се от актьорството, не ставайте актьори в живота: преждевременно да си сложите бели коси, бради и мустаци и да се подпирате с тояги. Има смисъл да бъде човек истински актьор, но да играе своя роля, а не чужда.

Във Варненско някъде се случило нещо особено – един чорбаджия отворил очите на един слепец. Как станало това? – Отишли двама просяци в дома на чорбаджията да просят: единият вървял напред и свирел на гъдулка, а другият – след него – сляп, подпирал се на тояга. Чорбаджията бил нещо неразположен и като ги видял, започнал да ги ругае: „Защо не работите, ами сте тръгнали да просите? Сега ще ви дам да разберете кой съм аз!“ Взел тоягата и хукнал след тях. Пръв избягал слепият, след него – гъдуларят. Чорбаджията се почудил как може сляп човек да бяга тъй бързо и да не се нуждае от чужда помощ. Каква била работата? – Той не бил сляп: замазал очите си с восък – играел чужда роля. Чорбаджията се засмял, разположил се и казал на съседите си: „Чудно нещо! До този момент не знаех, че мога да отварям очи на слепи.“

Кога бият човека? – Когато играе чужда роля. Грешката на просяците не се заключава в това, че търсят начин за прехраната си, но задето са избрали такъв именно начин. Вместо единият да се представя за сляп, а другият да свири, по-добре щеше да бъде, ако първият играеше, а другият свиреше. Така щяха да веселят и себе си, и ония, от които искат помощ. Често хората си избират занаяти, които не им подходат, и това става причина да лъжат. Природата има голямо отвращение към лъжата. Тя прощава всички грешки на човека, но лъжата – никога. Избирайте си такова занятие, което ви подхожда. Не оставяйте ума и сърцето си в застой. Хранете се със светли мисли и възвишени чувства, които носят радост и веселие. Съвременните хора се нуждаят от чистота в мислите, в чувствата и постъпките. Ако си домакиня и месиш хляб, вземи прясно, доброкачествено брашно, а не такова, което е стояло четири-пет месеца в чували. Яжте всякога чиста, прясно сготвена храна. Американците, които минават за културни хора, се хранят изключително с месо.

По три пъти на ден те ядат месо, поради което зъбите им не са здрави. Те имат обичай да пият кафе, а след това да ядат сладолед. Резките промени на храните се отразяват вредно на стомаха, затова много американци страдат от стомашно разстройство.

Пазете се от контрастите в живота: в храната, в мислите, в чувствата и в постъпките. За да не страдате, не правете съдружие между добри и лоши мисли и чувства. Това съдружие прави човека недоволен, внася дисхармония в живота му. Очи има – недоволен е; уши, нос, уста има – пак е недоволен; здраве има – също е недоволен. Какво показва това? – Нищо друго, освен нищетата на човека. Слаб, неспособен ученик е човекът. Всичко му е дадено, но той не може да се ползва от него и не знае да се радва на богатството си. Трябва ли човек да бъде недоволен, когато всичко в света работи за него? Минералите, кристалите, скъпоценните камъни работят за него. Те събират външната светлина, пречупват я в себе си и част от нея изпращат навън, за да се ползва човек от нея. Растенията приемат светлината в себе си и във вид на различни краски – червени, жълти, зелени, сини, розови, я изпращат със своето благоухание навън, пак за човека. Той ги възприема във вид на светли мисли и чувства и се укрепва чрез тях. Те са крепост за него – правят го неуязвим в живота. Никаква сила в света не може да победи човека, който се храни със светлината и топлината на своите мисли и чувства.

Блажени кротките, защото те ще наследят земята.

(5. ст.)

Не е казано, че силните ще наследят Земята, но кротките, т.е. разумните, добрите, които са полезни и за себе си, и за своите ближни. Който е полезен на себе си, на своите ближни, полезен е и на Бога. Това значи кротък човек. Той работи за Името Божие и за Славата Му. Той работи за Царството Божие на Земята. Той работи и за изпълнение на Божията воля. Кроткият разбира смисъла на живота. Като изпълнява Божията воля, човек работи за себе си. Като

търси Царството Божие и Неговата Правда, човек работи
229

ЦАРСТВОТО БОЖИЕ

за ближните си. Като слави Божието Име, човек работи за цялата Вселена. Работете по този начин именно: за себе си, за ближния си и за цялата Вселена, за да бъдете заобиколени от добри и разумни същества, да придобиете блаженствата в живота.

Изпълнявайте Божията Воля, за да бъдете здрави. Търсете Божието Царство и Неговата Правда, за да бъдете полезни на ближните си. Осветявайте Името на Бога, за да влезете във връзка с разумните и добри хора по света. Вън от тези неща човек остава странник и на този, и на онзи свят. Напишете в ума, в сърцето и във волята си следните мисли:

Искам да изпълня Божията Воля, за да бъда здрав и полезен на себе си.

Искам да намеря Божието Царство и Неговата Правда, за да бъда полезен на ближния си.

Искам да осветя Името на Бога на Земята, за да се свържа с всички добри, разумни и възвишени души по целия свят. Запишете последните и най-важни мисли:

Без Истината не можете да изпълните Божията Воля.

Без Мъдростта не можете да намерите Божието Царство и Неговата Правда.

Без Любовта не можете да осветите Името на Бога.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога и Христа, Когото си проводил.

21 септември, 5

ЗНАНИЕ И СИЛА

И там имаше някой си човек, болен от 38 години.

Евангелие от Йоана 5:5

Тук се говори за някой знатен, виден човек, на когото името не се казва. Казва се само, че е боледувал 38 години. Все едно, че се говори за него като за човек 38, който е пазил къпалнята като стражар цели 38 години. Когато Христос го видял, казал му: „Бъди свободен! Откажи се от стражарството си.“ Само с една дума Христос го уволнява от старата му служба и му дава свобода.

Аз вземам числото 38 като число на освобождаване. И съвременното човечество се намира в положението на този болен, търси начин да се излекува от болестите и недъзите, които се крият в него. Христос не е слязъл още да освободи човечеството от недъзите му, да го оздрави. Ще дойде ден, когато всички хора ще бъдат здрави и силни, ще се излекуват от всички болести и недъзи. Христос идва вече и за сегашните хора. Как ще се яви? – В различни форми: във формата на науката, на религията. Едни търсят спасението си в науката, други – в религията. Наистина и науката, и религията имат за цел да помогнат на човечеството. Коя наука ще му помогне? – Която идва от Бога. Казано е, че Бог открива тайните на хората. Сегашното човечество се ползва от благоволенieto на разумния свят. Днес му се откриват такива тайни, за които в миналото не е могло да се помисли. В миналото радиото е било достъпно само за посветените. Само те са могли да се съобщават с онзи свят и да се разговарят със заминалите. Те им съобщавали какво има на онзи свят. Оттам посветените знаят, че на онзи свят има села, градове, както на Земята; че там има училища, гимназии и университети.

231

ЗНАНИЕ И СИЛА

Каквото има на този свят, то съществува и на онзи свят, но в най-красива форма, напълно усъвършенствана. Тук хлябът е направен от ечемик, ръж, царевица, жито от добри и лоши качества, но хлябът на онзи свят е от съвършен, фин

материал. Когато обработват земята и сеят житото, хората се карат, гневят се, отправят си обидни думи и т.н. Това жито, както и нивата, са опетнени, нямат нужната чистота. Храната, която човек употребява, трябва да бъде и физически, и психически чиста, без никакви примеси и лоши влияния. При какви условия се ражда чистото жито? – Само онзи може да изкара чисто и здравословно жито, който е орал, сял и жънал с любов и песен. Той излиза рано сутринта на работа, впряга воловете си и тихо, любовно се разговаря с тях. Целия ден той не казва лоша дума на никого, не допуска лоша мисъл в главата си. Ако няма своя нива и свое жито, той има силно обоняние, знае къде има чист, доброкачествен хляб. Той не яде какъв и да е хляб. Ще кажете, че човек ще яде, какъвто хляб намери. Не е така. Не трябва човек да яде какъвто и да е хляб, нито да чете каква и да е книга, нито да вярва в какво и да е. Има нещо, през което са минавали и минават всички хора – това е букварът. От него човек изважда най-ценното – буквите, и си служи с тях при всички времена и епохи.

Днес почти всички хора знаят азбуката на своя език, но малцина знаят азбуката на езика на Природата. Какъв е езикът на Природата, не се знае. Казва се, че най-стар език е ватанският. Санскритският език е произлязъл от ватанския. Обаче езикът на Природата е различен, не прилича на никой от старите, нито на новите езици. Много време трябва да живее човек на Земята, докато научи езика на Природата. Ако за пеенето се употребяват десетки години, колко време е нужно, за да се научи езикът на Природата. Не е достатъчно само да се вземат правилни тонове, но те трябва да се различават. При това трябва да се познава повишен ли е даден тон, или понижен. Затова се иска добре развит слух. Понякога хората искат да постигнат нещо, но не могат. Защо? – Не го разбират, пък нямат и начин за постигането му. То е все едно да желаеш да научиш един език и да не знаеш как да

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

232

го постигнеш. Казваш: „Кой език да уча?“ – Който език и да учиш, все е добре за тебе. Всички народи са служители на Бога. Дали те изпълняват Божията воля, това е друг въпрос.

Важно е, че са поставени от Него на работа, за да свършат нещо полезно както за себе си, така и за ближните си. Казвате: „Кога ще се свърши войната, какво ще стане със света?“ – Това не ни интересува. Минавате край някоя кръчма, чувате, че някои са се напили там, бият се, чупят главите си. През това време вие не можете да им помогнете, но когато престанат да се бият и изтрезнеят, вие ще отидете при тях, за да видите каква нужда имат от вас. Ако някой е пукнал главата си, ще я превържете и ще се зарадвате, че му се дава възможност да научи един урок. Значи вие имате отношение само към онзи, който е пострадал от виното, но не и към онзи, който иска пари, за да пие. Щом няма пари, да не пие. Пиянството не е човешко изобретение. То води началото си от пчелите. Първа пчелата се е научила да пие, да смуче сокове от растенията. Гледате някоя пчела – забила хоботчето си в цвета и дълго време стои там и смуче. Докато не се напие добре, тя не напуска цвета. Нека се опита някой да попречи на желанието ѝ да смуче нектар от цветята. Тя ще го жилне, че да я помни. И пчелата ще отиде, но и човек ще помни кога го е жилила пчела. Царицата съветва работничките пчели да не забиват жилото си дълбоко, но те не я слушат. Колкото пчелите изпълняват съветите на своята царица, толкова и хората изпълняват заповедите на Бога. Това не значи, че са лоши. Човек е по-добър от много други неща. Той е по-добър от огъня, който може да го изгори; той е по-добър от водата, която може да го удави; той е по-добър от вятъра, който може да разруши къщата му; той е по-добър и от канарите, които могат да го смачкат. Това не са празни думи, но верни и истинни. Казано е в Писанието: „Колко по-горе стои човек от овцата!“ Наистина, човек е по-добър от много неща. Когато искат да накарат някого да прояви силата, знанието, добротата или богатството си, кажат му няколко думи, за да засегнат честолюбието му. Например казват на някого: „Ти не си човек – баба си, страхливко си!“ И той започва: „Аз

ли съм баба? Ще ти покажа кой е страхливко." И започва да търка ръцете си, да се готви за борба. Току виж, хвърлил се в борбата – и ще го повалят на земята или той ще повали противника си. Ако се отнася до знанието, пак ще се хвърли в борба да доказва – и ще се изпита.

Днес всички хора – мъже, жени и деца, искат да минат за герои. Дойде някой отвън и ги предизвика и те изведнъж се хвърлят. Така ги изпитва и дяволът. Ако победят, дяволът плаща разноските; ако дяволът ги победи, те плащат. Който мисли, че е сиромас, той е победен от дявола и плаща разноските; който е богат, той е победил дявола и го е заставил да плаща. Но борбата не е завършена нито за сиромаса, нито за богатия. Дяволът никога не остава победен: като види, че в едно отношение е победен, той търси друг случай. Отива при богатия и му казва: „За нищо не те бива, ядеш като пчела.“ – „Аз ли? Лъжеш се. Ето сега ще ти покажа пчела ли съм, или човек.“ Започват да се състезават. Богатият яде и дяволът яде, докато най-после богатият започва да боледува: хванала го е подагра от преяждане и от угаждане. Следователно, за да се справи със злото, с дявола, човек трябва да владее своите мисли и чувства, своите мускули – цялото си тяло, т.е. да бъде господар на себе си във всяко отношение. Това не се постига изведнъж. Много работа се изисква от него, докато стане господар на себе си.

Има какво да учи човекът. Светът е пред него като книга, която ще изучава. Така той ще дойде до истинското знание: да разбере как е създаден светът. Човекът ще провери истинността на човешките теории. Например според някои учени Слънцето е горещо тяло с температура 25 милиона градуса; според други – с 50 милиона градуса, според трети – с още по-

висока. Те изключват всякакъв живот на Слънцето. Според най-новите теории вътрешността на Слънцето е твърда и там живеят разумни същества, а повърхността му е нагорещена, с висока температура. Това именно го предпазва от нападения. В бъдеще всеки човек сам ще провери истината и ще разбере кои теории са верни. При това пространството, което ни заобикаля, е толкова обширно, че в него могат да се вместят

много системи като слънчевата. Обаче всяка система, както
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

234

и всяка планета, са поставени на големи разстояния, за да не се сблъскват. Всичко е предвидено и наредено разумно и целесъобразно.

Чудно е наистина да се говори за нападения между планетите, но това е възможно. Понякога две слънца, които имат на разположение всичко, воюват помежду си. Защо воюват? – Има някаква причина. Виждате, че на някоя царска дъщеря, задоволена напълно, нищо не ѝ липсва – остава ѝ само да работи, да се развива умствено. Но тя иска да се ожени, да стане майка, да ражда деца. Тя се заблуждава: никакви деца не може да роди. Колкото земята е родила дърветата и растенията, толкова и жената ражда. Земята отглежда само дърветата, но не ги ражда. Така и жената само отглежда децата, но не ги ражда. Ние разглеждаме думата женитба в широк смисъл. Който е слязъл на Земята и се е облякъл в плът, той е вече женен. Плътта е материята, която той обработва, за да извае от нея нещо добро. В това отношение човек минава за керемидчия, но може да бъде и градинар – да облагородява цветята и плодните дървета. Най-после той може да бъде и учител, да възпитава своите мисли и чувства. В какъвто смисъл и да разглеждате женитбата, човек трябва да бъде служител на Бога. Какво препятства и на двамата – на възлюбения и на възлюбената, да служат на Бога? В семейството мъжът и жената символизират известни добродетели. Обаче всяка добродетел е ценна, когато се приложи на своето време. Не се ли приложи навреме, тя няма нужната стойност. Има знания, вяра, които не струват нищо. Кога? – Когато мине времето на тяхното приложение. Следователно за човека е важен настоящият момент, в който се проявява науката, религията, знанието, Любовта. Що се отнася до миналото, то е изиграло ролята си; бъдещето пък е във връзка с настоящето – най-важно е настоящето.

Мнозина се гордеят с миналото си величие. Миналото не решава въпросите. Важно е днес да бъдеш велик. Днес светът се нуждае от велики хора, от истински герои. Кой човек

наричаме герой? – Който носи Любовта, Мъдростта и Истината в себе си. Те ще съградят неговото бъдещо тяло. Главата и тялото са построени по закона на Мъдростта, сърцето – по

ЗНАНИЕ И СИЛА

закона на Истината. Който има тези добродетели, радва се на добро здраве и богатство. Каквато работа започне, той има успех. Казват някои, че героят трябва да бъде въоръжен. Право е, той трябва да бъде въоръжен, но със снаряжите на Любовта, на Мъдростта и на Истината. По-силни снаряди от тях няма. Под закрилата на тези снаряди човек е осигурен за вечни времена. Реални ли са тези снаряди? – Реални са, защото не се изменят. Всяко нещо, което не се изменя, което не се губи и не се забравя, е реално.

Да се върнем към числото 38. Тройката означава нещо благородно, юпитерианско; осморката е крайно материалистично число. Болният, за когото се говори в Евангелието, лежал 38 години, защото не могъл пръв да влезе в къпалнята. На 39-та година дошъл Христос и му казал: „Стани, дигни одъра си и ходи!“ Девет е Марсово число. Като видял болния, Христос му казал: „Сложи осморката настрана; извади деветорката, т.е. ножа, прережи с него превръзките, които те държат на леглото, и ще бъдеш здрав.“ Той повярва и оздравя.

Осморката е поставена на очите, но в хоризонтално положение. Значи човек гледа с очите през осморката, т.е. през материалистичното число, докато дойде до знанието и Истината, които ще го освободят. В бъдеще човек ще има дванадесет очи, по едно око на всеки зодиак. Да имаш дванадесет очи, дванадесет прозореца – това значи да имаш широко съзнание, да възприемаш светлината от всички посоки. Вярно ли е това? – Ще дойде ден, когато сами ще го проверите.

Време е вече вярващите да правят опити, за да се създаде в тях положителна наука. Без опити никакво знание не може да се придобие. Ако имате някаква мъчнотия, призовете Името Божие. Няма да мине много време, и мъчнотията ще се разреши. Гладен сте, три дни не сте яли – призовете Името Божие! След малко време хлябът ще се яви пред вас.

Как става това, не се казва. Важно е да опитате силата на Божието Име. Като стане това, ще опитате думите ми. Човек трябва да знае как да произнесе всичко с любов, със знание и със сила – и хлябът ще дойде, и мъчнотиите ще се разрешат. Това значи да печелите на лотария, но всеки билет трябва да ви осигури само за един ден, а не за цял живот. Вие сте СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

236

пътници, не ви трябва много товар: ще носите на гърба си раница с провизии само за един ден. Малкото се благославя. С пет хляба и две риби Христос нахрани няколкохиляден народ, след което напълниха дванадесет кошници с укрухи. Сегашните хора се безпокоят за дребни работи. Ако заболя, веднага викат лекари, страхуват се. Те не подозират, че болестите крият известни блага в себе си. Всяка болест е задача за човека. Който реши задачата си, той сам изважда благото, което е скрито в болестта. Ако роптаят хората, благото се крие от тях. Колкото повече роптаят, толкова повече болести ги нападат. В това отношение хората са майстори за болестите. Бог създаде живота, т.е. отвори вратата на живота, за да влезе Той сам при нас. Човек създаде смърт та, т.е. отвори вратата към нея. Бог каза на първите човещи: „Няма да отваряте вратата към смъртта.“ Въпреки заповедта на Бога Ева отиде при тази врата и посъветвана от змията да влезе вътре, тя леко похлопа, отвори вратата и влезе да види какво има там.

Стремете се към всичко, което води човека към вратата на живота, а не към вратата на смъртта. Това се постига само със светли мисли и възвишени чувства. То се постига с помощта на истинското, положително знание. Това значи да даде човек път на новите идеи в себе си по нов начин. Новите идеи водят към нов живот – живота на Любовта. Новият живот изключва съмнението, подозрението, лъжата. Защо ще се съмняваш в Любовта? Казано е, че Бог е Любов. Следователно дойдете ли до Името на Бога, никакво съмнение не допускате в ума и в сърцето си. Бог е непогрешим. Всички могат да правят грешки, но Бог – никога. Нищо не може да Го застави да направи най-малката грешка. Той е

всякога на страната на слабите, защото те се нуждаят от подкрепа. Ето защо, когато някой ви повдига, когато ви създава радости, дава ви условия да растете, ще знаете, че това е Бог. Всичко положително, възходящо, красиво идва все от Него. В който свят и да влезете, там ще намерите Бога. Той наблюдава, помага, повдига страдащи и паднали, възраства всичко, което покълва. Ще Го намерите и в органическия, и в неорганическия свят. Бог дава ухо на всеки зов, на всяка

237

ЗНАНИЕ И СИЛА

молитва. Както и да се моли човек, щом молитвата му излиза от дълбочината на сърцето, тя се приема.

В турско време имало един български учител, който знаел да свири добре на цигулка. Понеже малко му плащали, той решил да си помогне с цигулката, да изкарва прехраната си. Мъчно било по това време да се прехранва човек с цигулка, защото била в сила поговорката: „Цигулар къща не храни.“ Един ден той взел цигулката и тръгнал към църквата. Като стигнал там, влязъл вътре и започнал да свири и да пее. Всички минавали и заминавали край него, но никой нищо не му дал. Като видял, че богомолците не разбират цигулката му, той отишъл в кръчмата и започнал да свири. Всички присъстващи се развеселили, събрали се около него и се обърнали към кръчмаря: „Дай по-скоро на даскала да си хапне и пийне нещо!“ В това време селският поп минавал покрай кръчмата и се ужасил, като видял, че даскалът свири там. Извикал го и го запитал: „Даскале, дотам ли дойде?“ – „Дядо попе – отговорил учителят, – първо влязох в църквата, между богомолците. Свирих и пях там, но никой не ме разбра. След това дойдох в кръчмата. Още с влизането всички ме приеха добре – разбраха свиренето ми и ми благодариха. Църквата няма нужда от моята цигулка, кръчмата има нужда.“ Гладният има нужда от хляб, а не ситият. Добре е понякога човек да е гладен, за да усеща външна и вътрешна нужда от нещо. И като задоволи глада си, той трябва да пее.

Сега и на вас казвам: при каквото положение и да се намирате, пейте! Започвате една работа – пейте; свършвате работата – пак пейте! Намирате се пред някаква мъчнотия –

пейте; излезете от мъчнотията – пак пейте! Пейте и веселете се, пейте и хвалете Господа!

Осветявайте Името Божие с любов. Търсете Царството Божие и Неговата Правда с любов. Изпълнявайте Божиата воля с любов.

Тайна молитва

21 септември, 10

ОТ СЕВЕР КЪМ ЮГ

Размишление

Животът е красив, когато всички неща стават навреме.

Не стават ли навреме, човек се разочарова. Той мисли, че не може да постигне желанията си.

Днес е 22 септември, денят, когато Слънцето заминава за чужбина, в другото полукълбо. Досега ни беше на гости. През това време то весели хората, весели цветята, дърветата и тревите, направи много услуги, и като свърши работата си, пригответи се за заминаване. Къде именно отива Слънцето, какво ще прави – за мнозина това представлява неизвестна величина – хикс. Хиксът не е нищо друго, освен два полукръга, допрени в една точка при най-изпъкналата си част. Важно е да се намери какво могат да направят два гърба, допрени в една обща точка. Ако двама войници допрат гърбовете си и стрелят, те си помагат взаимно. Понякога човек мисли, че може сам да направи много неща. И сам може да направи нещо, но двама могат да свършат повече работа. Какво ще направиш сам, ако двама неприятели те обстрелват – един в гърдите, друг в гърба? Но ако дойде някой твой приятел и опре гърба си на твоя, положението е добро: ти ще стреляш напред, приятелят ти – назад, и ще прогоните неприятеля си.

Какво представляват двете полукълба на Земята? –

Северното полукълбо представлява личния живот на човека, а южното – живота на ближния. Досега Слънцето беше при нас, в Северното полукълбо. През това време ние се ползвахме

от топлината и светлината му, от всички негови блага. То ни остави доста плодове: ябълки, круши, сливи, грозде; хамбарите ни са пълни с жито. Слънцето ни осигури за зимата: от нас зависи да разпределим правилно богатата и да живеем разумно. Слънцето казва: „Изпълних дълга си към вас. Сега

239

ОТ СЕВЕР КЪМ ЮГ

отивам в Южното полукълбо, там да занеса своите блага. Вие имате какво да ядете, осигурени сте. Хапнете си, попейте си, и напролет ще дойда да ви чуя.”

Всеки ден носи нещо в себе си. И днешният ден има свое съдържание, своя програма. Ако очите ви са отворени, ще видите около себе си онези, които вършат Божията воля, и ще се зарадвате. В живота и в Природата има много неща, които човек не вижда. Защо? – В затвор е още. Когато излезе от затвора, ще види Слънцето, небето, цветята, птичките, изворите – и душата му ще се зарадва. Това е духовният свят. Следователно, когато очите ви се отворят за духовния свят, благодарете на Бога за милостта, която има към вас. Ще кажете, че виждате много неща от духовния свят. Важно е какво виждате – сенките на нещата или тяхната реалност. Ако виждате сенките, вие още не сте влезли в реалността. Виждаш портрета на баща си и на майка си – това е тяхната сянка, а не реалността. Когато те проговорят и ти донесат някакви блага, тогава стават реални. Значи реално е това, което човек едновременно вижда, чува, чувства, пипа, помисли. Опитвайте нещата с външните и вътрешните си сетива, за да различавате сенки ли са, или действителност.

На съвременния човек са дадени добри условия за развитие, но въпреки това малко успява. Защо? – Той е влюбен в себе си: мисли само за себе си, работи само за себе си.

Където

ходи, все се оглежда – иска да знае добре ли е облечен, вчесан,

измит. Не е лошо да се грижи човек за себе си, но едновременно с това трябва да има предвид и своя ближен. За предпочитане е да бъде добре облечен, вчесан и умит, отколкото да

е

окъсан, рошав и неумит. Но животът не се върти само около него. Добре е човек да бъде здрав, разположен, да може добре

да работи, но трябва да има предвид за кого работи. Той не е дошъл на Земята да живее само за себе си.

Тази сутрин вие сте дошли да чуете нещо от мене и да го приемете като закуска. Ако постъпите така, аз няма да бъда доволен. Искам да хапнете нещо, но семената да посадите в земята, та идната година да имате плодни дървета. Човеш-

кият ум и човешкото сърце са плодни градини, в които трябва
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

240

да се посадят доброкачествени цветя и плодни дървета. Добрите мисли и чувства са семената на плодните дървета. Не е достатъчно само да ги посадите и да знаете, че имате плодни дървета, но трябва да ги отглеждате грижливо и първо вие да опитвате плодовете им, за да знаете с какви пло-

дове разполагате. След това можете да предлагате от тях и на своите приятели. Голяма е радостта на онзи, който намира в градините си узрели, сладки плодове. Той ходи между дърветата, разхожда се и се чувства доволен и щастлив, че трудът му е възнаграден. Какво ще бъде положението му, ако няма нито един плод в градината си, а у съседите му има много плодни дървета, увиснали от зрели, сочни плодове? – Той ще страда, ще роптае и ще се чуди защо Бог е създал така света. Кой е виновен за това? – Той сам. Щом имате градини и ниви, насаждайте ги първо с жито, а после – с плодове и цветя. Някои обичат цветята и само с цветя се занимават. И това е добре, но не пренебрегвайте житото и плодните дървета. Цветята със своето благоухание привличат вашите ближни, ала с тях можете само да се лекувате, но не и да се храните. Например който е неразположен, нека мирише роза. Ако мирисането не помага, да вземе няколко листа от цвета на розата и да натърка носа, устата, ушите и ръцете си. Розата лекува човека и физически, и психически. Ползвайте се от всичко, което Природата ви е дала за укрепване на здравето, за увеличаване на красотата и силата. Бог иска да види човека здрав, силен, красив.

Използвайте без никакво отлагане благата и условията, които Природата ви е дала. Не отлагайте днешната работа за утре. Мнозина отлагат работите си, като казват: „Да имаме работа и за другия живот.“ Другият живот има своя програма. Ти трябва да свършиш това, което е предвидено за този живот, за да продължиш в другия. Ако днес купиш вълна и я определиш, ще си направиш дреха, с която ще се облечеш. Ако не си направиш още днес дреха, в идущия живот ще бъдеш

гол. Ако в този живот напълниш хамбарите си с жито, и в другия живот ще има какво да ядеш; ако в този живот не си орал и сял, в бъдещия живот ще търсиш трохички тук-там,
241

ОТ СЕВЕР КЪМ ЮГ

за да си хапнеш. След всичко това ще казвате, че условията на живота са лоши.

Какво представляват лошите условия? – Миналия живот на човека. Ако в миналото някой е бил княз, разполагал е с къщи, ниви, лозя, градини, но се е отнасял зле със своите слуги и съседи, той си приготвя лошо бъдеще. Слугите, съседите му въстават против него и се явяват като преграда, като противодействие между неговата душа и Бога. Той се чуди защо условията му са толкова лоши и не подозира, че в миналото, като княз, не е използвал добрите условия и вместо приятели си е създал неприятели. Сега идва на Земята не като княз, но като слуга, като обикновен човек, за да осъзнае положението си и да изправи грешките си. Вашите лоши мисли и чувства са първите ви неприятели, които застават на пътя ви и не позволяват да вървите напред. Те са вашите слуги и съседи, с които сте се отнасяли зле. Затова именно се препоръчва на човека да живее добре, да храни добри мисли и чувства, за да оправи пътя си към Бога.

Мойсей е един от великите посветени на времето си, но за една своя грешка напуснал Египет и отишъл в пустинята, където прекарал 40 години като овчар. Един ден той видял, че една къпина гори. Приближил се към къпината, за да разбере защо гори, но от къпината се чул глас: „Събуй обувките си, защото мястото, на което стоиш, е свято.“ Един ден Слънцето ще изгрее и за вас и всички ще чуете глас: „Събуйте обувките си, защото мястото, където живеете, е свято.“ Като чу гласа на Бога от къпината, Мойсей трябваше да се приготви за нова мисия. Бог му каза: „Чух воплите и страданията на Своя народ, ще те изпратя да го освободиш.“ В първия момент Мойсей се отказал под предлог, че е гъгнив, че не може да говори. Всъщност той бил страхлив, боял се да не го хванат за убийството на египтянина. До това време Мойсей бил смел, решителен, но след убийството на египтянина

изгубил смелостта си. Но Бог му казал, че ще изпрати с него брат му Аарон, който бил красноречив човек. Като остарееят, някои религиозни и духовни хора се отказват вече да работят под предлог, че са стари. И Мойсей беше стар, когато отиде

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

242

в Египет да освобождава своите сънародници. Старостта не пречи на човека да изпълни Божиата воля. Също и гъгновостта не е пречка. Кога става човек гъгнив? – Когато много говори, а малко работи. За да свърши възложената от Бога работа, той трябва да постъпва обратно: малко да говори, много да работи.

И съвременните хора като Мойсей се отказват от възложената им работа под предлог, че не могат да говорят добре. От вас не се иска да говорите много, а само да вдигате магическата пръчица. Малко ще говорите, много ще работите. Вие искате да получите Божието благословение и тогава да работите. Няма защо да чакате да ви се даде всичко изведнъж.

Всеки ден носи своето благословение. Какво ще правите, ако получите всичкото благословение изведнъж? Представете си, че ще живеете 120 години и получите всичката храна за това време в един ден. Вие не можете да изядете всичката храна за един ден, а като стои известно време, тя се разваля. Значи цели 120 години трябва да употребявате развалена храна. Това е най-голямото нещастие, което може да ви сполети. Друг е въпросът, ако всеки ден вие получавате определената за деня дажба прясна, чиста. Значи животът е красив, когато се извява с всички блага и придобивки, с всички радости и скърби по малко, капка по капка. При това положение даже и страданията, от които се страхувате, няма да бъдат страшни. Тъй както Провидението дава страданията на човека, те са благословение. Плаши се човек от тях, защото не ги разбира. С неразбирането си той прибавя известни примеси към тях и сам си създава излишни страдания. Представете си, че на златното перо, с което пишете красиви работи, сложите един голям диамант, за да го украсите. Мислите ли, че ще пишете по-добре с това перо? – По-добре няма да пишете и

ще започнете да страдате. Има смисъл да сложите диаманта на врата си като огърлица, но на перото той е безпредметен. Всяко нещо трябва да бъде поставено на неговото място. Следователно поставяйте всяко нещо на мястото му. Ако не можете да направите това, не размествайте предметите в Природата. Разумната Природа е поставила всяко нещо

243

ОТ СЕВЕР КЪМ ЮГ

на неговото място. Някой върви по улиците, удари крака си в камък и започва да роптае: защо Господ не е сложил очи на краката, за да виждат къде стъпват? Наистина, какво би представлявал човек, ако имаше очи на краката или на ръцете, а на главата нямаше? Бог е сложил очите, ушите, носа, устата на най-важното място – на главата; в сърцето е вложил чувствата – да страда и да се радва. Радвайте се и когато страдате. Пръв Бог е страдал и още страда. Мислите ли, че когато Той ви казва какво да правите, как да постъпвате, а вие не Го слушате, не Му причинявате страдания? Вие искате от Него всичко, каквото ви е нужно, а когато се дойде до изпълнение на Неговата воля, отстъпвате. Бог е създал Слънцето, Луната, звездите, всички добри условия за вас, за да учите, да се развивате, да се радвате – и след всичко това се питате: „Съществува ли Бог, или не?“ Това е все едно, като виждаш Любовта, грижите на родителите си към тебе, да питаш: „Имам ли майка и баща, или нямам.“ Да живееш с мисли на отрицание, това значи да се обезобразиш. Не питай тогава защо си грозен, защо лицето ти потъмнява. Всяко съмнение, подозрение, безверие внася тъмнина в съзнанието, а оттам и лицето на човека потъмнява и погрознява.

Щом си роден и съществуващ, живееш, ползваш се от благата на живота, ти трябва да познаваш и да обичаш Бога, да вярваш в Него, без да си Го видял. Какво ще стане, ако Бог се яви между хората, да Го видят, както ученикът вижда учителя си? Ако учителят предава уроците от дома си, като по радио, и учениците слушат гласа му и решават задачите си, те няма да се страхуват от него: ще правят грешки, сами ще ги изправят и ще решават задачите си. Обаче ако учителят е сприхав, влезе в клас с пръчка в ръка и на всяка грешка

този удари с пръчката, онзи удари, те ще изпитват страх и ужас от него, мисълта им ще се обърка. Не е ли по-добре тогава учителят да бъде невидим за учениците си? Бог не се гневи, но е справедлив и любещ. Той остава хората свободни – сами да решават задачите си. Когато Го потърсят с чисто сърце, Той веднага им се притичва на помощ. Съвременното възпитание не е достигнало още до онази степен, при която

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

244

да се радва на резултатите си. Има общи методи на възпитание, но има и индивидуални. Котката ще възпитаващ по един начин, кучето – по друг, вълка – по трети, а човека – по особен начин. При това за всички хора не може да се приложи един и същи метод. Когато искаш да накараш котката да те слуша, ще я хванеш на специално място за опашката. Не я ли хванеш на това място, както и да постъпваш с нея, тя не разбира. Ще влезе в дома ти и каквото намери, ще го вземе. Човек обаче стои много по-високо от котката. Ето защо, като влизате в Божествения дом, нищо не вземайте без позволение. Докато не дойде Бог и ви позволи да вземете нещо, ще стоите настрана. Всяко нещо, дадено с любов и разположение, се благославя.

И тъй, когато влизате в светилището си, бъдете изправни. Направете опит още днес да бъдете изправни към своя ум и към своето сърце. Една мисъл вложете в ума си, но да бъде свещена; едно чувство в сърцето си, но да бъде свещено. Радвайте се на Божиите блага, на Божието благоволение към вас. Радвайте се, че има Един в света, Който е благосклонен към всички души. Няма същество, малко или голямо, което Той да не е задоволил по начин, най-добър за него. Няма същество, което да не е изпитало Божията благосклонност и любов към себе си. С какво трябва да Му отговорим и да благодарим? – Само с едно: с изпълнение на Неговата воля. Бог върши заради нас всичко онова, което ние не можем да направим. Не трябва ли и ние да вършим Волята Му на Земята, за да не Го заставяме сам да слиза при нас? Когато си помагаме взаимно, ние изпълняваме волята на Бога. Той се проявява чрез нас и се радва, когато разпределяме правилно

благата, които ни е дал.

Повечето хора се страхуват от Бога, отколкото да Го любят. Те се страхуват да не сгрешат, да не опитат пръчката Му на гърба си. Бог не си служи с пръчка: това е механическо отношение към Бога. Като види, че някой човек греши, Бог се усмихва. Вижда, че едно дете краде ябълки от някоя градина: Той пак се усмихва и следи как ще постъпи градинарят. Последният взема пръчка и отива към детето да го накаже.

245

ОТ СЕВЕР КЪМ ЮГ

Той си мисли, че дърветата са негови, че ги е заградил за тяхно благо. И градинарят, и детето живеят в заблуждения. Детето мисли, че дърветата са на Бога и няма защо да иска позволение да си откъсне две-три ябълки. Вярно е, че всичко е на Бога, но преди да се качи на дървото, детето трябваше да иска позволение от Господаря на дървото. Понеже не направи това, то опитва на гърба си пръчката на втория господар – на градинаря.

Голямо е користолюбието на съвременните хора, поради което не се разбират. Те се нагрубяват едни други било с пръчка в ръка, било с обидни думи, с груби чувства. В Божествения свят грубостта е изключена. Да се гневи човек намясто и навреме е едно нещо, а да бъде груб е друго нещо. Щом не се гневиш намясто, ти ставаш груб. Ако видя едно дете, че посяга със запалена клечка кибрит към сеното в една плевня, веднага ще ударя ръката му, за да хвърли кибрита далече от плевнята. Това не е грубост, но справедливо проявен гняв. Аз нямам време да му говоря – то е насочило вече кибрита към сеното. След това ще се приближа към детето и ще му кажа: „Ти искаш да направиш нещо хубаво, но не си избрал мястото. Ако запалиш сеното, животните ще гладуват, няма какво да ядат. Щом искаш да запалиш нещо, иди в църквата и запали всичките свещи.“

Сега и на вас казвам: когато искате да запалите нещо, идете в дома на някой беден и страдащ, който живее в тъмнина и в студ, и запалете свещта му, за да се радва на светлина; запалете огън на огнището му, за да се стопли, да се раздвижат замръзналите му стави. Това значи разумно живе-

ене. Ходете в домовете на хората, за да палите техните умове и огъня на техните сърца. Тази е задачата на всеки човек. Следователно ще знаете, че човек е роден да живее не за себе си, но за Бога. Живейте за Бога и умирайте за Бога!

Който

умира за великото в света, той минава от по-нисък в по-висок свят. Ако сиромашът умира за сиромашията и се ражда за богатството, тази смърт е на място; ако затворникът умира за затвора и влиза в широк, просторен свят, и тази смърт е на място. Страшно е, когато човек умира и не може да скъса

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

246

връзките си със Земята. Някой лежи на леглото си, минава за умрял, а той е вързан с хиляди нишки за Земята, не може да се освободи: той сам не иска да къса връзките си, окръжаващите не могат да ги разкъсат и го разпъват. Дойде ли часът на заминаване, добре е сами да сте скъсали всички връзки със Земята, да сте се облекли с нови дрехи, с нови обувки, да сте добре вчесани и измити. Още докато сте на Земята, трябва да сте съблекли старите си дрехи и да сте облекли нови. Който иска да се яви пред Лицето на Бога, трябва да бъде облечен в нови, чисти премени. Когато блудният син се върна при баща си, бащата заповяда на слугите си да му съблекат старите, окъсани дрехи, да го окъпят, да го облекат с нова премяна и тогава да се яви при него. След това баща му го прегърна, целуна го и го запита: „Синко, видя ли какво нещо е земята?“ Всички хора са минали през опитността на блудния син, всички са яли и пили, всичко са разпилели, но малцина са готови да се върнат при баща си с разкаяние и смирение и да пожелаят да бъдат негови слуги.

И тъй, правете всичко, каквото желаете, но разумно и с любов. Съмнявайте се, но разумно и с любов. Искате да кажете на някого една строга дума – кажете я с любов. Прилагайте Любовта навсякъде. Като знаете закона на кооперирането, прилагайте го с любов. Някой има една нива, но няма средства за работници. Ако 40-50 души впрегнат труда си взаимно, за един ден ще я изорат. След това човекът ще помогне на другите. Като работите с любов, ще се ползвате

от благоволението на разумните същества. Щом ги обичате, те ще ви помагат при разрешаване на всяка умствена, сърдечна и физическа работа.

В начало бе Словото и Словото бе Бог. Словото е разумното в света, чрез което Великият ни призовава към свещена работа. Дали си баща, майка, брат, сестра, учител, свещеник, слуга – изпълни длъжността си, както Бог я изпълнява. Има модели в света, които трябва да следвате. Казано е в Писанието, че за Израил Бог бил като натоварена камила. Пазете се и вие да не изпаднете в същото положение – да товарите Бога с вашите грешки. Всяка крива мисъл, всяко лошо чувство

247

ОТ СЕВЕР КЪМ ЮГ

са товар, с който претоварвате своята и Божествената кола. Казано е в Писанието: „Потърсете Ме в ден скръбен.“ Това значи: потърсете Господа с всичкото си сърце, с всичката си любов. Само при това положение ще бъдете свободни от мъчности и страдания, от изкушения и болести. Изкушенията представляват слабостите в човешкия живот.

Работете съзнателно върху себе си, за да просветите ума си, да възприемете великото и красивото в живота. Някой се отказва да работи на Земята и желае да отиде на онзи свят, там да почива. Какво ще правите на онзи свят неподготвени? И там не искат неспособни хора. Друг е въпросът, ако сте виден музикант, художник, философ, учен – все ще свършите някаква работа. А обикновенният учен какво ще направи? Той едва е започнал с азбуката. Какво ще каже, като отиде на онзи свят, и кой ще го разбере? Ако си българин, ще кажеш добър ден, но никой няма да те разбере. И в този, и в онзи свят само онези думи са разбрани, които носят светлина. Кажеш ли на някого думата слушай, преди всичко твоят ум, твоето сърце и твоята воля трябва да започнат да работят. Като се намерите в мъчнотия, казвате: „Послушай ни, Господи!“ Бог се отзовава на молитвата ви и Неговият ум и Неговата воля започват да работят за вас. Преди да сте поискали нещо от Него, Той задоволява нуждите ви. Когато каже някой, че слуша, това значи, че умът, сърцето и волята му започват да работят.

Време е вече да излезете от стария живот и да влезете в новия. Докато детето е още на ръцете на майка си, то живее по стар начин – наготово. Щом стъпи на краката си, то влиза в новия живот. Съвременните хора отдавна са стъпили на краката си, но не живеят по нов начин. Гледайте да не закъснее: след вас идват други поколения, които ще ви изпреварят. Ще кажете, че не вярвате в Бога. Това не е истина. Вие сте вярващи, но не искате да признаете. Качили сте се на висок трон, не сте готови за работата, която се изисква от вас, а не искате да слезете долу. Вземи мотиката и започни да работиш: нека седне на трона онзи, който е готов. Работете с любов, за да осмислите живота си. И като дишате,

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1941

248

пак можете да изпращате своите добри мисли и чувства към онези, които се нуждаят от тях. Каквито лоши мисли и чувства сте хранили в себе си, превърнете ги в добри. Искате да биете някого: спрете се за момент, вземете четката в ръка и нарисувайте една картина; вземете чук и камък, за да извадете една статуя; вземете перото в ръка и напишете нещо хубаво. И тъй, работете с любов. Каквото и да работите, колкото малко и да е, то се благославя. Вън от Любовта и големите работи остават безрезултатни. Ако дадете на някого един милион без любов, всичко ще се разтопи и ще изчезне. Любовта внася сила, живот и здраве в човека. Работете всеки поотделно с любов, работете всички заедно с любов. Кооперирайте се и работете в единство, в съгласие и любов – само така ще имате Божието благословение, Божията радост и Божието веселие.

Бог е Любов и които Го познават,
да Му служат с Дух и Истина.

22 септември, 5 ч.

ОПОРНИ ТОЧКИ НА ЖИВОТА

Евангелие от Йоана, 10. глава

Размишление

Днес повечето хора се стремят към големи неща. Те знаят, че в механическия свят големите неща се смаляват, а в органическия се увеличават; въпреки това те пак се стремят към голямото. Голямото трябва да се смалява, за да бъде достъпно; малкото трябва да расте и да се уголемява, за да се познае и изучи. Човек се ражда малък и постепенно расте, става голям, за да се познае. Семето, което се посажда в земята, е малко, но след известно време то пораста и от него излиза голямо дърво. През лятото пороите се смаляват, а семената растат, стават големи. Когато човек си въобрази, че е по-голям, отколкото е в действителност, той започва да се смалява. Този процес се извършва незабелязано. За да стане това безболезнено, човек трябва да се смалява съзнателно. Като се обръща към израилския народ, Христос казва: „Не бой се, мало стадо, Отец е благоволил да ти даде царство.“ Той не казва „не бой се, голямо стадо“, но казва „мало стадо“.

Като знае закона за смаляването и уголемяването, човек не трябва да се стреми да стане голям. Да се стремиш към голямото, това значи всеки момент да се натъкваш на противоречия. Всички спорове и недоразумения в живота стават все между големи хора, за големи неща. Когато споровете и недоразуменията престанат, тогава ще дойде Любовта. Затова се казва, че Любовта иде последна. Живот, който не е озарен от Любовта, остава завинаги в тъмнина. Знае се при това, че в тъмнината нищо не расте. Следователно искате ли да се ползвате от условията на живота, стремете се към Любовта, която всичко озарява и повдига.

252

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Който не влиза през вратата на кошарата на овцете, но прелазя от другаде, той е крадец и разбойник. (1. ст.)
На какво може да се уподоби крадецът? – На големството в човека. То прави човека вътрешно недоволен и го заставя да краде. В човека има едно голямо същество, което посто-

янно роптае и критикува: кой каквото му даде, все недоволно остава. То навсякъде вижда погрешките и казва: „Това не е добре направено, не трябва да бъде така.“ То се спира върху отрицателните прояви в живота и ги критикува. Ако рече да се произнася за света, ще каже, че Бог не го е създал добре, не е предвидил всичко. Голямото има някакъв план за създаването на света, но заставят ли го да приложи своя план, ще се намери в трудно положение – нито знае какъв е планът му, нито може да го приложи.

Съвременните хора се занимават и с големи, и с малки неща: първите предпочитат, последните пренебрегват. Очите им се пълнят от големите неща. Ако се съберат някъде, искат да бъдат повече. В този свой стремеж те си служат с поговорката: „От много глава не боли.“ Въпреки това днес ние сме дошли малцина на планината – повечето са останали в низината. Коя е причината за това? – Лошите условия на живота: войната, недостатъчното храна, липсата на превозни средства. Човек не е птичка, да разпери криле и да литне тук: да чуе какво се говори и да се върне назад. За физическия свят са нужни физически условия. Не е достатъчно да има човек само подтик – нужни са и материални условия.

Кой е най-силният подтик в живота? – Подтикът на Любовта. Той внася светлина в човешкия ум, топлина в човешкото сърце и сила в човешката душа. Когато подтикът на Любовта действа в човека, тогава се строят всички велики и красиви неща. Влезе ли Любовта във вас, дайте ѝ първо място. Пред Любовта всякакъв спор отстъпва. Защо ще спорите с Любовта дали е истинска, или не е истинска? Коя любов е истинска? – Която носи живот и светлина. Колко време трае този живот? – Докато Любовта е в човека. За да продължи живота си, човек трябва да пази Любовта като зеницата на окото си. Не я ли пази, отнася ли се небрежно

253

ОПОРНИ ТОЧКИ НА ЖИВОТА

към нея, тя го напуска. Страшно е положението на човека, когато Любовта напуска: щом тя го напусне, животът му се прекратява. Това показва, че между живота и Любовта съществува тясна връзка. Пазете Любовта в себе си, за да не

изпаднете в противоречията на живота, да не изгубите своя вътрешен мир и доволство. Къде е Любовта? – Навсякъде. Няма място в света, дето Любовта да не присъства. Няма същество в света, което Любовта да не е посетила. Заблуждението на човека се заключава в това, че той търси Любовта на специфично място и при специфични условия. Любовта е навсякъде и във всичко.

Мнозина се оплакват от живота си и казват, че Любовта не ги е посетила. Причината за това е в самите тях. Те очакват Любовта да ги посети, тя да им дойде на гости. Това е невъзможно. Любовта е дошла вече в света. Който я търси, сам трябва да отиде при нея. Мислите ли другояче, вие сами си създавате противоречия. Да очаквате Любовта да ви дойде на гости, това е все едно да очаквате Слънцето да ви посети. Станете рано и го посрещнете, отворете прозорците си и то ще ви озари. Днес и вие излязохте да посрещнете Слънцето, но не го видяхте – малък облак го засенчи. Това не е противоречие, защото Слънцето изгря и зад облака. Не са страшни облаците, страшно е, ако Слънцето изчезне от хоризонта и престане да изгрява. Ако днес не сте го видели, утре ще го видите.

Тази сутрин на върха сте дошли всичко седем души.

Числото седем представлява дните на седмицата. Бог е създал света в седем дни. Значи всеки от вас представлява по един ден от седмицата – от дните на сътворяването на света. Колкото и да сте малко сега, Любовта пак се проявява. Тя се проявява в малките работи, тя се крие зад малките неща. Малката рекичка е проява на голям извор. От големите извори изтичат малки поточета и рекички. В малките прояви на Любовта се крие такава сила, каквато и в големите. За предпочитане е водата на извора да изтича по малко и постоянно, отколкото много и изведнъж. Изтече ли наведнъж, изворот пресъхва.

254

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Хората искат да видят големите прояви на Любовта.

Това е невъзможно. Любовта се проявява навсякъде по малко. Който има очи да вижда, ще обхване всичките малки

прояви на Любовта в едно и ще има пред себе си проявите на Великата Любов. Тя се проявява във всички същества едновременно. Съберете всички нейни прояви на едно място, за да си съставите ясна представа за Любовта. Който не схваща отношенията на всички същества към себе си като отношения на едно цяло, той отрича възможностите на Любовта и се запитва: „Какво може да направи Любовта в мене и какво мога да направя аз в нея?“ Той не подозира, че проявите на Любовта в частите са прояви на Цялото.

Христос казва: „Дето са двама или трима, събрани в Мое име, там съм и Аз.“ Събират се животни на едно място, събират се и хора, и ангели, и архангели – все в името на Любовта.

В резултат на тези събирания се твори нещо велико, което ще се види в бъдеще. В работата на Любовта се явяват големи или

малки облаци, които имат за цел да ѝ препятстват. Ето, едно малко облаче закри тази сутрин Слънцето и не можах ме да го видим. Какво представлява облачето? – Сегашната война, в която се бият християнски народи. Ще кажете, че войната е противоречие в живота. Колкото е противоречие облачето за Слънцето, толкова е противоречие и войната за хората.

Природата допуска войната като естествено последствие на лошия и изопачен човешки живот. Чрез нея ще изтече злото, което се е натрупало в човешките сърца от векове. Ще изтече злото и Слънцето ще се издигне над облаците, ще светне отново и ще изпрати светлината и топлината си по целия свят. Тогава противоречията ще изчезнат и хората ще разберат, че и без война може. Животът на безлюбието създава войната. Животът на хармонията и на Любовта изключва войната. Днес хората се бият за материални работи: кой повече земя да владее, кой да има господство в света. Един ден, когато Любовта се прояви в своята пълнота, всички същества – хора, животни и растения, ще се ползват от нейното изобилие. Онези, които са под нивото на човека, ще се ползват от неговата любов. Човек пък ще се ползва от

любовта на онези, които са над него. Любовта е неизчерпаем извор на сили и на блага.

Христос казва: „Аз и Отец Ми едно сме.“ Значи аз, малкото, и Отец, голямото, едно сме. Светът е малкото начало, а Отец – голямото и Великото Начало. Малкото трябва да расте и да държи връзка с голямото Начало, с Отца. В това се заключава силата на човека. Както Слънцето се движи в кръг, така и Любовта се движи в кръг и ни заобикаля. Като описва кръг около нас, тя ни опасва със своите връзки и по този начин ни пази от злото. Както сме в кръга на Слънцето, така сме и в кръга на Любовта. Следователно докато Слънцето е около вас и вие сте в него, не се страхувайте от нищо. Знайте, че Любовта ви заобикаля и пази, както земята пази посетите в нея семена. Който се обезсърчава и мисли, че нищо не може да постигне, той е излязъл от кръга на Слънцето и от кръга на Любовта. Това е невъзможно: не може човек да излезе от орбитата на Слънцето, още по-невъзможно е да излезе от орбитата на Любовта.

Живот с опорна точка на доброто, живот с опорна точка на справедливостта, живот с опорна точка на разумността – това е животът на Любовта.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

21 юни, 5 ч., Седемте рилски езера

ЕДИННОТО И НЕДЕЛИМОТО

Евангелие от Матей, 5. глава

Размишление

Блажени нажалените,

защото те ще се утешат. (4. ст.)

Кого утешават? – Нажаления. Който никога не е бил нажален, не може да се утешава.

Блажени кротките,

защото те ще наследят земята. (5. ст.)

Защо кроткият ще наследи земята? – Защото само на кроткия може да дадеш нещо, което той да не присвои, да не го строши или да не го поквари.

Блажени, които гладуват и жадуват за правдата,

защото те ще се наситят. (6. ст.)

Който не гладува и жадува за правдата, не може да бъде здрав.

Блажени милостивите,

защото те помилвани ще бъдат. (7. ст.)

Искате ли да ви милват, бъдете милостиви. Който не е милостив, не може да бъде помилван.

Блажени чистосърдечните,

защото те ще видят Бога. (8. ст.)

С други думи казано: блажени чистосърдечните, защото те ще видят Любовта в нейната слава и величие. Който не е чистосърдечен, той не може да види Любовта. Щом не вижда Любовта, той ходи в тъмнина и всякога се спъва. Съвременните хора се спъват, защото не виждат Любовта.

Блажени миротворците,

защото Синове Божии ще се нарекат. (9. ст.)

Какъв трябва да бъде миротворецът? – Силен. Слабият не може да бъде миротворец. Той иска мир, а се страхува да не го изнудят. Обаче силният носи мир, затова ще се нарече Син Божий.

257

ЕДИННОТО И НЕДЕЛИМОТО

Блажени гонените заради правдата,

защото е тяхно царството небесно. (10. ст.)

Каквото царство искаш, ще бъдеш за него гонен. За да

извадите житното зърно от класа, трябва да го гоните с коне на хармана. Конете, които тъпчат житото, представляват противоречията в умствения и в сърдечния свят. Житото трябва да мине през много противоречия, за да излезе от него доброкачествено зърно.

Блажени нищите духом,
защото е тяхно царството небесно. (3. ст.)

Кой е нищ духом? – Който не влага духа си в земни работи. Не впрягай духа си в земни работи подобно на земеделеца, който впряга вола в колата си и го кара да оре. При това положение както волът не може да бъде свободен, така и духът не може да бъде господар на Царството Небесно. Бъдете, прочее, нищи духом, за да бъдете вън от ограниченията на материалния свят. Нищият духом не иска нищо от материалния свят и затова е свободен от неговите връзки. Може ли да се живее без материални блага? – Щом живее на Земята, човек се нуждае от материални блага, но не трябва да се свързва с тях. Кой е занесъл някакво материално благо със себе си на онзи свят? – Никой нищо не е занесъл. Даже косъм не можете да занесете на онзи свят.

Един млад момък се оженил за една мома, която постоянно се кичела с жълтици. Като гледал жълтиците, той си мислел, че са от чисто злато, и се радвал, че се е осигурил. Какво излязло в края на краищата? – Жълтиците били фалшиви. Земният живот е пълен с фалшиви жълтици. Не се женете за мома, която се кичи с фалшиви жълтици, колкото и красива да е тя. Дръжте в ума си мисълта: реално е само това, което върви след вас. Ако парите вървят след вас, те са живи, те са реални величини; ако не ви следват, те са фалшиви, нереални, на тях не може да се разчита. Не само момата трябва да носи жълтици, но и момъкът. И като срещне своята възлюбена, да окачи на врата ѝ три жълтици: едната да излиза от Любовта, втората – от Мъдростта, и третата – от Истината. Ако не окачи трите жълтици на врата ѝ,

258

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

работите им няма да вървят добре. Когато проповядвате на някого, пак трябва да окачите трите жълтици на врата му.

Какво означават трите жълтици? – Трите добродетели: Любовта, Мъдростта и Истината. Благодарение на тях разумните същества създадоха очите, ушите и устата на човека. Понеже те ни обичат, Любовта ни създаде устата, Мъдростта – ушите, а Истината – очите. Кой ни създаде носа? – Бог. Той го създаде, за да приемаме уханието на цветята. Синовете на Мъдростта пък ни създадоха ръцете и краката. Онези от вас, които са дошли на планината, мислят, че са сами, че няма никой около тях. Те се заблуждават, много същества има около тях: слънцето, въздухът, водите, камъните. Ще кажете, че те не са живи, нищо не разбират. Който мисли така, той се намира в илюзиите на живота. Всичко, което ви заобикаля, е живо. Но за да се убедите в това, трябва да минете през илюзиите – да видите, че те нямат това съдържание, което влагате в тях.

Докато дойде до мъдростта на живота, до истинската светлина, детето трябва да мине през няколко училища. То постъпва първо в основното училище, дето учителите му откриват буквите; после го учат да срича, да образува цели думи и изречения. Като се научи да чете, да пише и да смята, детето влиза в прогимназията, после в гимназията и най-после в университета. Като свърши човек науката на Земята, едва тогава Природата оживява за него и той гледа на нея като на нещо живо и разумно. Едва сега той може да предаде знанието си и на другите хора. Който не знае азбуката, не може да пише; който не знае думите, не може да говори; който не разбира законите на живота, няма правилно отношение към нещата, не може да решава задачите си.

Като не разбират законите на живота и не знаят какви връзки и отношения съществуват между душите, мнозина се оплакват, че никой не ги обича. Те не подозират, че всички разумни същества ги обичат. Няма разумно същество в света, което да не ви обича. Всеки момент те ви донасят някакъв подарък, турят го тихо пред вас и незабелязано си отиват. Човек трябва да бъде буден, за да приеме подаръците на

259

ЕДИННОТО И НЕДЕЛИМОТО

Любовта навреме. Увлече ли се някъде, веднага ще дойдат

около него ненапреднали същества, които ще вземат подаръците за себе си. Като знаете това, бъдете будни, за да се освободите от неразумните същества около вас, да получите подаръците на Любовта и правилно да ги използвате. Как ще се освободите от тези същества? – Като ги приспите. Щом заспят, вие сте свободни и лесно ще се справите с благата, които ви се дават. Като се събудят, вие можете да им дадете, каквото искате.

Коя е причината, задето човек усеща някога сърцето си празно, като че нищо няма в него? – Мравките, които всичко изяждат, и мишките, които всичко изгризват. Те се интересуват от външни неща и ги нападат. Ако искате да знаете дали даден човек има такива същества в себе си, вижте го накъде гледа, като говорите с него. Ако поглежда надясно и наляво, той търси да намери нещо за ядене, както и начин по-лесно да се домогне до това, което го изкушава. Ще знаете, че тези същества са нападнали човека. Той говори, но от време на време пресича мисълта си. Обаче каквото и да виждате в събеседника си, трябва да мълчите, както мълчат камъните, които присъстват заедно с вас. И те слушат, но мълчат. Около вас има много слушатели – камъните, вятърът, Слънцето и др. Най-малко 12 000 слушатели има тук. Да имате толкова слушатели, това значи да присъствате на най-големия събор в света. Обаче те могат да се съберат в един лешник, но могат да заемат и цялото пространство. Същото можем да кажем и за човека: и той е малък и голям. Като дух може да заеме голямо пространство; като човек, дошъл на Земята в плът, той може да се смали. Като се фотографира, човек става малък, едва се вижда.

И тъй, човек живее в пространството като дух и на Земята – като плът. И в двата случая той е потопен в Любовта на светлите разумни същества. Етерът, както и висшите светове, са населени със същества, които имат известно отношение към нас. Каквото е отношението на въздуха към водата по гъстота, такова е отношението на етера към въздуха. Има среди, по-редки и от етера. По отношение на тях етерът е

гъста, плътна маса. Светлината се плъзга по повърхнината му като по плоскост. Коя е причината за слизането на светлината към Земята? – Някакво напрежение или импулс. Както сгъстеният въздух се стреми да се разшири и да заеме голямо пространство, така и светлата ангелска мисъл се стреми да се разшири, да заеме голям обем и да свърши известна работа. Ние възприемаме тази мисъл като светлина и я използваме. Светлината, която получаваме, не е нищо друго, освен подарък от Любовта. Значи човек се крепи и живее благодарение на Любовта на разумния свят. Който не разбира проявите на Любовта, той изпада в големи противоречия. Той търси човек да го обича и като намери такъв, започва да го ограничава, иска да го задържи само за себе си. Така той се оплита и загубва Любовта. Не мислете, че ако някой обича и вас, и други, ще изгубите неговата любов. Колкото повече хора обичате, толкова повече се разширява вашата любов. Ако две къщи са обърнати на изток и имат еднакво число големи прозорци, те ще се огряват еднакво от Слънцето, т.е. ще приемат едно и също количество светлина. Същото се отнася и за Любовта.

Помнете: Любовта на Бога е еднаква към всички същества, свършени или несвършени. Любовта на Бога е вечна и неизменна. Едного обичат повече, защото се е отворил повече за светлината и за Любовта и приема повече. Друг се е затворил, затова получава по-малко – от него зависи да получи повече. Като се отвори, ще приеме повече светлина и топлина. Всъщност Бог обича еднакво и двамата: ако се отворят еднакво, ще получат еднакво. Освободете се от заблудението да мислите, че Бог, като обича всички същества, намалява Любовта Си към вас. Любовта на Бога или на което и да е същество към вас е специфична. Когато и да възлюби освен вас, колкото и да го обича, никой не може да отнеме Любовта Му към вас – тя е ваша и специфична. Правилно е като обичате и като ви обичат, да се радвате. Радвайте се на проявите на Любовта към едного или към всички. Любовта е единна и неделима. Единственото нещо, което не се дели, е Любовта. Любовта на всеки човек, на всяко живо

ЕДИННОТО И НЕДЕЛИМОТО

същество, е и твоя любов. Любовта има еднакво отношение както към едного, така и към всички. Който обича един вол, обича и човека. Когато младият момък се влюби, той става мек, нежен и към животните. Ако преди това е бодял вола с остена си, като се влюби, престава да го бодне. Той знае, че и волът е живо същество, което се нуждае от любов, както и неговата възлюбена.

Защо бият човека? – По две причини: или за безлюбието му, или за любовта му към другите хора. Един баща изпратил своя своенравен син на училище и казал на учителя му: „Моят син е много упорит и своенравен. Когато се провини в нещо, не го бийте, но си отбелязвайте колко погрешки е направил и колко тояги му се падат, та като дойда при вас, сложете тоягите върху моя гръб.“ След това се обърнал към сина си с думите: „Синко, бъди внимателен, за да се стоварват по-малко тояги върху гръба ми.“ Тук бащата понася бой и страдания от любов към сина си: понеже го обича, не иска да го бият. Като бият сина, бащата би страдал повече, затова предпочита да бъде бит вместо сина си: той приема доброволно страданията и наказанията. Има случаи, когато любовта ви към някого ви причинява страдания, без той да ги желае.

Един млад момък се влюбил в една красива мома, която не отговаряла на любовта му. За да опита силата на неговата любов, момата казала: „Ще те обикна, ако извадиш сърцето на майка си и ми го донесеш в кутия.“ Момъкът изпълнил желанието ѝ: извадил сърцето на майка си, турил го в кутия и хукнал към възлюбената си с радост, че ще има вече любов та ѝ. В бързината си той се спънал и ударил силно крака си. В този час още сърцето тревожно запитало: „Синко, удари ли се?“

Коя е причината за страданията в човешкия живот? –

Желанието на хората да делят Любовта. Каквито и усилия да правите, Любовта остава единна и неделима. Който се опитва да я дели, той сам се излага на страдания и противоречия. Следователно Любовта причинява страдания на онези, които искат да я разделят и не разбират, че тя е неделима. Любовта

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

носи радост на онези, които я разбират и знаят, че тя е единна

и неделима. Който не разбира Любовта, влага в нея качества, свършено различни на нейното естество. Те играят роля на утайки, които тя туря на работа и в края на краищата от тях излиза нещо ценно. Любовта носи и безлюбие в себе си и го туря на работа.

Като се говори за неразбиране на Любовта, дохождаме до пророците и виждаме, че и те не са я разбирали напълно. Те се обръщали към евреите с думите: „Бог завинаги ще ви изхвърли от Лицето Си.“ Обаче не излязло така. Достатъчно е било да се разкаят, за да им прости Бог. Това показва, че пророците не са разбирали всякога Божията Любов.

Мнозина се запитват защо страдат, щом Бог ги обича.

Много естествено! Докато се противи на Любовта, на Бога, човек е изложен на страдания. След това той приписва на Любовта качества, каквито тя не притежава. Много качества има Любовта, но във всичките си прояви тя остава единна и неделима. Безбройни са проявите на Любовта, разнообразни са формите, чрез които тя се проявява, но зад всичко това стои единната и неделима Божия Любов. Земеделецът може да посади житното зърно по различни начини, но резултатът ще бъде един и същ – житното зърно ще израсте и ще даде плод. Каквито и да са проявите на Любовта, те са еднакво ценни. Едни от тях дават веднага плод, а други – след повече или по-малко време.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истинаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

22 юни, 5 ч., Седемте рилски езера

ВЪЗХОДЯЩИЯТ ПЪТ

Евангелие от Йоана 10:1-15

Размишление

Божественият свят е светлина, свят на ред и порядък, свят на вечна Божествена хармония, която светлите души разнасят из Вселената, създадена от Бога за проява на Неговата слава и величие.

Свят без светлина е свят на безпорядък и безредие – свят, който се нуждае от Божествената ръка.

Светът на безводието и светът на сухотата е свят, който се нуждае от Божия мир, от живота на радостта.

Използвай услугите на малките случки в живота, за да направиш добро. Използвай услугите на малките случки, за да постъпиш справедливо към своята душа, която носи бремето на всички души.

Използвай услугите на малките, ежедневни случки в живота, за да проявиш своята разумност. Само така душата уяква в доброто, в справедливостта и в разумността.

И най-малката случка дава подтик към доброто, което иде от Бога; най-малката случка дава подтик към справедливостта; най-малката случка дава подтик към разумността. Всяко нехайство към доброто, към справедливостта и към разумността са причина за страданията в човешкия живот. Страдаш, защото си нехаен към доброто. Страдаш, защото си нехаен към справедливостта. Страдаш, защото си нехаен към разумността.

Напусни калния път на живота, дето всичко е в мъгла, и тръгни по възходящия път на Любовта.

Не презирай малките цветенца, които срещаш на пътя си. Не презирай росните капчици, които виждаш по завехналите листа. Не презирай цвъртенето на малките птички, които се разговарят помежду си. Не отхвърляй и най-малката песен на светлината, която весели твоята душа.

264

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Не отказвай услугите си на малкия бръмбар, който бръмчи около тебе и се моли. И когато кацне на коляното ти, поглади го и му кажи: „Благодаря ти за малката услуга и

за малкото благо, което ми носиш.”

Благодари не за хапливите мухи, които хапят, но за малките бръмбарчета, които милват. Хапливите мухи са лошите хора, а малките бръмбарчета – добрите хора.

Говори ясно и отчетливо, не бъди гъгнив. Всеки човек, който седи на два стола, е гъгнив. Всеки човек, който не знае как да постъпва, е несретник.

В света на доброто и на злото, в който живееш, избирай първо доброто, а после карай злото да слугува на доброто. Не свързвай приятелство със злото. Това е най-тежкия товар, който можеш да понесеш; най-тежката работа, която можеш да свършиш; най-трудното учение, което можеш да постигнеш; най-големите изненади, които можеш да срещнеш. Злото има само един приятел – Любовта. Запознай се първо с приятеля на злото – с Любовта, а после и със самото зло. Не бутай огъня с пръст, но с дилаф.

Светът на доброто и на злото е Божествен свят. Не влизай преждевременно в този свят – там не ти е мястото. Докато не разполагаш със знанието и силите на напредналите и разумни същества в Божествения свят, ти всякога ще страдаш. Странение, което не може да се използва, е спънка за душата. Странение, което може да се използва, е подвиг за душата.

Радвай се на малките блага, които Бог ежедневно и непрерывно ти изпраща, за да се укрепиш в пътя, който води към Любовта. Когато влезеш в пределите на Любовта, тя ще открие пред тебе красотата на Божествения свят.

Без Любовта Божествените блага са непостижими. С любов Божествените блага представляват нишки, от които целият живот е изтъкан.

Духът е Онзи, Който със своята светлина тъче добрия живот на човека. Ходи в светлината на Духа, за да те благослови Господ.

Използвай допирните точки на светлината. Използвай възможностите на светлината.

265

ВЪЗХОДЯЩИЯТ ПЪТ

Обръщай внимание на най-малкия лъх на светлината, за

да откриеш незнайните пътища на живота. В тях се крият Божиите радости, които слизат от Небето. Земята е място на Божиите съкровища, от които ти се ползваш ежедневно. Там и прахът е толкова ценен, колкото и златото. Думата прах е смислена. На български език тя има две значения: съществителното прах и глаголът прах. Човек пере, за да премахне праха. Всяко напращено нещо трябва да се изчисти. Думата прах е свързана с понятието чистота. Думата чистота пък е свързана с Божествения свят. Значи прахът води към чистотата, а чистотата – към Божествения свят. В разумния свят прахът е ценен като златото, като скъпоценните камъни, като сладките плодове, като чистата течаща вода. Прахът е перото, с което е написан земният живот. Ако го обичаш, той е единен; ако не го обичаш, той се разединява и ти създава мъчности.

Не презирай мъчителя си. Обичай го, защото чрез него ти ще се върнеш при Бога.

Работи съзнателно и разумно върху себе си, за да се справиш с праха и да се освободиш от него. За предпочитане е да се справяш с праха, отколкото да заемаш най-високото положение в света. Да царуваш, без да си се справил с праха, това е

суета на живота. Да царуваш, след като си се справил с праха,

ти си в радостта на живота. Ако се радваш, много е прахът в живота ти; ако скърбиш, малко е твойт прах. Прахът пее своята песен на живота, от чиито частици е произлязъл той.

Посрещайте с радост Словото Божие, което влиза във вашите души. Словото Божие носи Божествените блага.

Каквото и да се случва в живота ви, добро или зло, радвайте се. Бог ще превърне всичко на добро. Там, дето е Бог, смърт и живот са едно.

Пребъдвайте в Бога, за да пребъдва и Той във вас.

Изучавайте ценните думи на Любовта. Изучавайте Словото, което иде от Бога.

23 юни, 5 ч., Седемте рилски езера

ЖИВИТЕ ЧИСЛА

Размишление

Често се говори за числата освен като за числени стойности, още и като за живи величини. Живите числа се делят на категории: от 1 до 10 са числа от Божествения свят, от 10 до 100 – от ангелския свят, от 100 до 1000 – от човешкия свят, от 1000 до 10 000 – от животинския свят, от 10 000 до 100 000 – от растителния свят, и от 100 000 до 1 000 000 – от минералния свят.

Мислете върху живите числа и върху значението им в живота. Под думите живи числа разбираме такива числа, които за всеки даден случай могат да услужват на човека. Числата имат значение не само когато определят някаква числена стойност, но и когато определят посоката на нещата. Не е все едно дали единицата е надясно, наляво, нагоре или надолу от човека. Ако е надясно, тя означава изгрев, наляво – залез, нагоре – зенит, а надолу – полунощ. Четирите посоки на физическия свят – изгрев, залез, зенит и полунощ, не са само механически точки или положения, но те представляват още и четири процеса, фази или състояния, през които минава съзнанието. От това гледище, ако кажем, че някой човек е отишъл наляво, имаме предвид залеза на Слънцето. Ще прочета 1. глава от Битие.

В начало създаде Бог небето и земята. (1. ст.)

При числото едно Бог създаде небето и земята – първата стъпка надясно.

А земята беше неустроена и пуста;

и тъмнина бе върху бездната,

и Дух Божий се носеше върху водата. (2. ст.)

При числото две Земята е била неустроена и пуста – първата стъпка наляво.

И рече Бог: Да бъде виделина!

И стана виделина. (3. ст.)

267

ЖИВИТЕ ЧИСЛА

При числото три се явява светлина – първата стъпка нагоре – зенитът на Слънцето. При това състояние в съзнанието на човека проблясва идеята, че е създаден по образ и

подобие на Бога.

И видя Бог виделината, че беше добро;

и различи Бог виделината от тъмнината. (4. ст.)

При числото четири човек съзнава, че виделината е добро нещо. Това число представлява службата, която човек трябва да върши. То е число на служенето.

И нарече Бог виделината ден, и тъмнината нарече нощ.

И стана вечер, и стана утро – ден първи. (5 ст.)

В съзнанието на човека има светлина и тъмнина – ден и нощ. Денят означава дева, младост, а нощта – покой, старост.

В числото пет се е родила първо девата, младостта. Денят дава условия за проява на дейността, на енергията, нощта дава условия за почивка, тя носи покой и тъмнина. Нощта означава още старост, т.е. примиряване на човека с противоречията. Старостта е крайният предел на противоречията.

Следователно, за да се примири с противоречията в живота, човек трябва да остарее. Между младостта и старостта има известен период от време. Ето защо, за да се примири с противоречията човек, непременно трябва да мине по-къс или по-дълъг период от време. Примиряването, справянето с противоречията или разрешаването им не става изведнъж.

Какъв смисъл имат за вас прочетените стихове? Какво отношение имат те към сегашния ви живот? Ако знаете как Бог е създал и устроил небето и земята, ще знаете как да създадете и вашия външен и вътрешен свят. Това знание се крие в живите числа. Питагор¹⁷ е открил на учениците си значението на живите числа само от 1 до 4, а на вас се откри значението и на числото пет, защото времената са усилни. Бъдете доволни на това, което досега ви се е открило, и на онова, което предстои да се открие в бъдеще. Това, което днес

ви се откри, представлява пътя, по който идат Божиите благословения. Вие трябва да изучавате този път и да го следвате. Ден и нощ, светлина и тъмнина. Тъмнината е свързана със страшни неща: със змии, с тигри, с лъвовете, със земетре-

сения, със смърт. Светлината и тъмнината са процеси, които стават в съзнанието. Ако ги разглеждате само като външни, механически процеси, те губят смисъла си. Също така и процесите смърт и живот не са само външни, механически, но и вътрешни, съзнателни процеси. Казват за някого, че е умрял. Това не е механически процес, но органически. Той е посаден в земята и след време ще израсте, т.е. ще възкръсне. Ако не умре, човек не може да възкръсне. Смърт и възкресение са два

процеса, които стават в съзнанието на човека. Който е умрял, само той има възможност да възкръсне; който не е умрял, не може да възкръсне. Да умреш, това значи да минеш през най-страшните противоречия и тогава да възкръснеш. Йон прекара три дена в утробата на кита и след това възкръсна. Когато Бог го изпрати в Ниневия да проповядва, той се отказа, видя му се страшно. Но като прекара три дена в утробата на кита, видя, че има нещо по-страшно от задачата, която Бог му е възложил. Поглъщането на Йон от кита не е обикновена смърт, но минаване от светлината в тъмнината. Това е все едно да паднеш отвисоко в някоя пропаст. Обратният процес е изкачване, излизане на светлина или възкресение.

Казано е в Писанието: „В който ден ядеш от плодовете на забраненото дърво, ще умреш.“ Бог заповяда на Адам да не яде от плодовете на забраненото дърво, но той не послуша, наруши Божията заповед. Бог заповяда на Йон да отиде в Ниневия да проповядва, но и той не изпълни заповедта. И двамата изгубиха добрите условия на живота и влязоха в смъртта: Адам напусна рая, а Йон влезе в утробата на кита. И двамата минаха от светлина в тъмнина, от живот в смърт. За една ябълка Адам и Ева изгубиха рая. Ябълката може да е била красива, но отрова е криела в себе си. Който яде от плодовете на тази ябълка, непременно ще умре. За да се спаси, той трябва да я повърне. Адам пристъпи Божията заповед и се скри. Дълго време Бог го търсеше в рая, но Адам млъкеше – за пръв път той приложи млчанието. Най-после Бог го намери и го запита: „Адаме, защо се криеш?“ – „Убоях се, Господи, от Лицето Ти.“ Разговорът между Бога и Адам е разговор на душата с нейния Създател.

ЖИВИТЕ ЧИСЛА

Излизането на Адам от рая представлява началото на човешкия живот, а връщането му в рая – края на този живот. Влезе ли човек отново в рая, страданията престават за него и той влиза в новия живот – в живота на веселието и на радостта. Раят на Земята се намира на полюсите – на Северния и на Южния полюс. Мъжът живее на Северния полюс, а жената – на Южния. Значи раят на Адам се намира на Северния полюс, а раят на Ева – на Южния полюс. Северният полюс представлява още умствения свят, а Южният – духовния. Това са символи, чрез които си служим за изяснение на известни идеи.

Като се говори за рая, в ума на човека изпъква като контраст понятието за ада, за греха. За него не трябва да се мисли и да се говори много. Защо? – Защото чистата кърпа лесно става нечиста. Достатъчно е да я прехвърлите няколко пъти през ръцете си и тя става нечиста. След това трябва да я перете. Не се чисти лесно грехът. Той е кал, която крие произхода си в далечното минало. Само Провидението е в състояние да я премахне, само Провидението е в състояние да изработи нещо ценно от нея. Големи знания трябва да притежава човек, за да освободи съзнанието си от петната на греховната кал. Кажеш ли една обидна дума на някого или отправиш към него крив поглед, трябва да направиш големи усилия, докато освободиш съзнанието си от тъмнината, която го е засенчила. За да се справи с греха, човек трябва да повдигне съзнанието си и да влезе в новия живот.

Време е вече хората да излязат от сегашното си положение, да се откажат от старите разбирания, от критиката, която повече ги спъва, отколкото ги осветява. Изучавайте света, който Бог е създал, без да го критикувате. Задачата на човека е да учи и да прилага наученото, да разбере смисъла на живота и предназначението си като човек.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

25 юни, 5 ч., Седемте рилски езера

ПРИЛАГАНЕ НА ЖИВИТЕ ЧИСЛА

Размишление

Като изучавате живите числа, ще видите, че всяко число има приложение в живота. В основата на всяко число влиза една дума, която има съдържание и смисъл, които отговарят на самото число. Значи всяко число има отношение към нещо. Например в основата на числото едно влиза положителната частица да. В основата на числото две влиза отрицателната частица не. В основата на числото три влиза думата съгласие. В основата на числото четири влиза думата работа. В основата на числото пет влизат думите напред с Любовта.

Когато дойдете до неща, които имат отношение към вас, вие трябва да мислите, да определите посоката на своето движение. Ако мисълта ви е съгласна с Божествената, ще вземете права посока и ще кажете да. В противен случай ще кажете не. Отрицателната частица не показва, че човек не трябва да изменя пътя, по който върви. Ако си дал обещание да служиш на Бога, ще потвърдиш обещанието си с частицата да. Ако в този момент ти дойде друго желание, което те отклонява от служенето, ще го отречеш с частицата не. Както и да те отклоняват от обещанието да служиш на Бога, ти трябва да останеш независим, непоколебим. Докато остава независим в обещанията си към Първата Причина, човек дава предимство на Божественото Начало в себе си. Щом стане зависим от хората, той е в областта на човешкото. Който живее в Божественото, той е твърд като канара: никой не е в състояние да го измести от поста, на който е застанал. Може да те измести само Онзи, Който те е поставил на този пост. Значи само Бог може да те измести. Дойде ли друг някой да те смени, ще кажеш: „Не, не се мърдам от мястото си.“ При служенето на Бога ще бъдеш положителен, ще

271

ПРИЛАГАНЕ НА ЖИВИТЕ ЧИСЛА

казваш да. Като дойде човешкото, което иска да те отклони, ще кажеш не. След положителната частица да иде съгласието на човека да върши това, което Бог е определил. Значи утвърденият човек в положителното е съгласен с всичко, което

Бог е определил. Щом даде съгласието си, човек започва да работи за Бога. И най-после той се вдъхновява в работата си от мисълта, че върви напред с Любовта.

Всички хора се стремят към Любовта, но в края на краищата остават разочаровани. Защо? – Защото попадат на човешката любов, която повече руши, по-малко гради. Божествената любов е положителна и съграждаща. Като влезе в нея, човек вижда, че Единственият, Който обича и дава условия за растене, е Бог. Той праща слънчевата светлина и топлина на всички живи същества, Той изпраща хляба на човека. Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето.“ Значи хлябът иде отгоре, от слънчевата светлина и топлина. И тъй, кажете ли в душата си за нещо да, не отстъпвайте от думите си. Бог каза на Адам да не яде от плодовете на забраненото дърво и той каза да, обеща, че ще изпълни Божиата заповед. Когато дойде изкусителят и го накара да яде, той не повтори думите, казани пред Бога, и се отрече. Йон пък имаше желание да отиде на запад, в Испания, но Бог му каза да не отива там, а да отиде в Ниневия, да проповядва на тамошните жители да се разкаят. Йон не послуша Господа и замина за Испания, дето за наказание го хвърлиха в морето. Тук го глътна китът и Йон трябваше да престои три дена в утробата му; след дългата му молитва китът го изхвърли на брега.

Ето защо, когато Бог ти казва да вървиш напред, върви и не мисли. И да има мъчности, върви напред! Ако се върнеш назад, мъчнотиите и опасностите ще бъдат по-големи, отколкото ако вървиш напред по заповед, дадена от Бога. Каквито мъчнотиите да има напред, все ще ги преодолееш. Върнеш ли се назад, мъчнотиите стават по-големи и по-непреодолими. Йон излезе от кита, след като обеща в себе си, че ще изпълни Божиата заповед. Той изяви готовност към послушание. Ако не слушаш, смъртта ще те погълне; слушаш ли, смъртта ще

272
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

те изхвърли вън от себе си, както китът изхвърли Йона на брега.

Бог създаде човека в шестия ден – ден на усилена дей-

ност, ден на създаване на нов човек. Задачата на сегашния човек се заключава в това – да слуша и да гледа какво Бог създава днес в самия човек. Нов човек се създава! Той е човекът, създаден по образ и подобие на Бога – човекът на новия живот.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

26 юни, 5 ч., Седемте рилски езера

НОВИЯТ ПЪТ

Размишление

Всички се питат кой е правият път за постигане на добрите желания. Единственият прав път е пътят на Любовта. Някой иска да стане художник. Той може моментално да стане художник, но трябва да влезе в областта на художеството, дето се съединяват всички умове на художниците. Ако не влезе в тази област и не се свърже с умовете на художниците, той пак ще рисува, но няма да направи нито една ценна картина. Ако искаш да станеш музикант, ще влезеш в областта на музиката; ако искаш да станеш поет, ще влезеш в областта на поезията; ако искаш да станеш философ, ще влезеш в областта на философията. Докато не влезе в среда, съответна на неговите желания, човек ще свири, ще пише, ще философства, но никакъв музикант, никакъв поет, нито философ може да стане от него. Влезе ли в хармонична среда, човек постига лесно желанията си, с малки усилия. Всяка хармонична среда води към Любовта. Затова казваме, че единственият прав път за постигане на човешките желания е пътят на Любовта. Този път не е нито нов, нито стар; той не е нито мъчен, нито лесен. Красив е пътят на Любовта. От човека зависи да бъде той лесен или мъчен.

Как проявяват любовта си повечето хора? – Като обикнат някого, те му турят юлар и седло и казват: „Дий!“ Това е мъчният път на любовта, защото заробва. Обаче има хора, които, като обикнат някого, освобождават го. Те махат юлара и седлото му и го пущат на свобода. Това е лесният път на Любовта. Значи едни хора обичат и с любовта си заробват, а други обичат и освобождават заробените.

Какво е положението на съвременните хора? – Те постоянно се освобождават; те са потопени в света на Любовта, заобиколени са с разумни същества, които ги обичат и непре-

274

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

къснато ги освобождават. Щом излезеш от една мъчнотия, това показва, че са те освободили. Заробването е двойко: човек сам се заробва и други го заробват. Достатъчно е да обикнеш някого и да пожелаеш да го обсебиш, т.е. да го

задържиш за себе си, за да се заробиш сам. В това отношение човек прилича на онази морска птица, която отдалече се хвърля във водата, за да грабне плячката си, но вместо да извади рибата, тя пада във водата и там се удавя. Какво става? – Оказва се, че рибата е много голяма и птицата не може да я отнесе със себе си.

Докато се домогне до Любавта, която освобождава, човек минава през велика школа. Една млада красива мома се явила при Господа с молба да ѝ даде нещо, с което да се прослави в света. Господ чул молбата ѝ и я превърнал в дрянова пръчка. Един учител видял тази пръчка и я взел с цел да наказва немирните ученици. Като я вдигал и слагал върху гърбовете на непослушните ученици, красивата мома останала недоволна от службата, в която била впрегната, и отишла при Бога да се оплаче. Бог ѝ казал: „Сега ще те направя лескова пръчка.“ Намерил я един добър капелмайстор и я взел, за да му служи при дирижиране. В скоро време капелмайсторът се прочул по целия свят, всички говорели за неговите успехи. Това задоволило и младата мома, която благодарила на Бога, че я направил лескова пръчка.

Следователно, докато хората изпълняват служба на дрянови пръчки, да бият с тях непослушните ученици, те всякога ще бъдат недоволни от живота си. Станат ли лескови пръчки и влязат в ръката на добрите капелмайстори, те ще се прославят и ще бъдат доволни от живота си. Първоначално човек ще бъде дрянова пръчка и ще влезе в ръката на учителя,

който възпитава непослушните ученици; после ще стане лескова пръчка и ще влезе в ръката на добрия капелмайстор, чрез когото ще се прослави. Онези ученици, които учителят е бил и възпитавал с дрянова пръчка, стават послушни, възпитани и влизат в оркестъра на добрия капелмайстор, който ги дирижира с лескова пръчка. Така изминатият път придобива велик смисъл.

275

НОВИЯТ ПЪТ

Разумната Природа възпитава своите деца по различен начин, чрез различни методи, според степента на тяхното

развитие, докато ги доведе най-после до пътя на Истината и Свободата, на Мъдростта и Светлината. Един ден, когато извървите този път, вие ще се радвате и ще си казвате:

„Колко

сме били неразумни! Да живеем при такива богати условия и да роптаем!“ Влезе ли в пътя на Любовта, душата се радва на богати условия и възможности. Любовта е път на вечно обновяване и подмладяване, път на вечно повдигане. Какво ще кажете за онази певица, на която всички ръкопляскаат, която обсипват с цветя и подаръци? Тя е в пътя на своето възлизане. Обаче дойде друга, по-добра, по-млада, по-красива, и измества първата. Тя е недоволна от положението си, защото слиза от върха, на който се е качила. Това е човешко гледане на нещата. Неизбежен е пътят на възлизането и на слизането, но за да се ползва и от двата пътя, човек трябва да ги разбира. Възлизането радва човека, внася в него радост и разширение. При слизането си човек има страдания, които развиват в него дълбочина – тя отговаря на височината, до която е стигнал. Ако няма слизане, човек само ще се радва, но ще остане на едно и също място в развитието си: няма да слезе долу, но и по-горе не може да се качи. Първата певица трябва да се радва на успехите на младата, за да не пресуши изворите на своя талант. Само така тя си приготвя условия за по-голям възход и разцвет на своите дарби и способности. Не може човек да бъде щастлив, докато не желае щастието на всички хора.

Съвременното човечество е дошло до нов път – едва сега то прави връзка с Божията Любов. Разумност се иска от сегашните хора. Защо? – Защото само разумният, добрият и справедливият могат да бъдат носители на Любовта. Какво значи да бъдеш носител на Любовта? – Да обичаш и да те обичат. Разумност се иска от онзи, който обича, както и от онзи, когото обичат. Казват, че Любовта не вижда погрешките на хората. Ще излезе, че Любовта е сляпа. Не, Любовта има много очи, тя всичко вижда, но никого не съди. Как да не вижда, че един човек е малък, а друг – голям? Трябва ли

да мисли, че и малкото шише събира толкова вода, колкото и голямото? Като налее в малкото шише един килограм вода, то веднага ще се напълни; налива ли още вода, тя ще прелее. Всеки човек трябва да се познава, да знае колко богатство може да събере в себе си. Важно е разумно да използвате богатството, което ви се дава, а не да се стремите към придобиване на големи богатства. Любовта е богатството, към което се стреми човешката душа. Следователно не е важно колко богатство ще придобиеш; важно е да го използваш както за твоето благо, така и за благо на своя ближен. Какво правят някои хора с Любовта, как постъпват с нея? – Както с плодовете на дърветата. Някой откъсне една ябълка от дървото – и ако не му хареса, веднага я изплюва. Това не е правилно: преди да я откъсне, той трябва да се спре пред нея, да я разгледа, да разбере ще му хареса ли, или не. След това, ако му хареса, може да я откъсне. Мнозина постъпват по същия начин и с Любовта. Те се приближават до този, до онзи, вземат по нещичко от тях – и ако не им хареса това, което са взели, веднага го изплюват. Тази е причината, дето много хора са недоволни от любовта. Това са пътищата на човешката любов.

Нов път се открива пред човечеството – пътят на Божията Любов. Който влезе в този път, той става здрав, умен и добър. Отличителното качество на тази Любов е, че носи условия за постоянно растене.

27 юни, 5 ч., Седемте рилски езера

НОВИЯТ СВЯТ

Евангелие от Йоана, 17. глава

Размишление

Душата е храм на Истината, умът – светилище на Мъдростта, сърцето – олтар на Любовта.

Бог създаде света на светлината за очите, света на слуха – за ушите, света на уханието – за носа, света на словото – за устата, работата – за ръцете, движението – за нозете, тялото – за жилище на душата.

Старият човек беше създаден за живота и за движението.

Новият човек е създаден за Любовта и за Знанието. Следователно от живота – към Любовта! От Любовта – към Бога!

Само така човек познава, че Бог е всичко в света.

Ние не говорим за света на тъмнината, в която хората блуждаят, но за света на Светлината, която отваря очите на хората за ново познание на Бога. Ние говорим за света на Светлината, в която хората възкръсват.

Бог е вечна красота на живота. Бог е вечно постижение на Любовта. Бог е вечно изявяване на красотата – основа на Доброто.

В новия свят, който Бог създава, всички хора се обединяват в едно цяло, за да живеят в Любовта. Верни са думите на апостол Павел, който казва: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за душите, които Го любят.“

Бог създаде Вселената за душите – да живеят в нея и да се радват на Славата Божия, в която Той ги е облякъл. Христос казва:

И славата, която Ти Ми даде,
Аз я дадох на тях, за да бъдат едно,
както и ние сме едно. (22. ст.)

278

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Като четат Евангелието, някои религиозни хора искат да им се открият великите истини на живота. Как ще откриете на човека нещо, ако той държи очите си затворени? Докато очите му са затворени, той нищо не вижда. Щом отвори очите си, ще види всичко, каквото му се открива. Какво ще разбере за светлината онзи, на когото очите са затворени?

Каквото и да му се говори, нищо няма да разбере. За да учи и да придобива знания, човек трябва да отвори очите и ушите си за светлината. Тя има и звук, който се възприема чрез ушите. Звукът, звуковите вълни носят Словото. Какво ще говорите на човек със затворени уши? Който има очи и уши и не ги отваря, той е осъден на страдания.

Какво представляват страданията за човешката душа?

– Условия за растене и развиване. Когато страда, душата расте и се развива. Нейните мисли, чувства и способности се разцъфтяват. Тя се превръща в цвят, който разнася надалече уханието си; завързва плод, който скоро узрява. Душа, която не страда, завинаги остава затворена пъпка.

Храни душата си със зрелите плодове на своя живот, за да расте тя, да се развива и постоянно да се освобождава. Плодовете на душата са райски плодове, към които всеки се стреми.

Едва сега хората се готвят да влязат в реалния живот, пълен с красота и вътрешна сладост. Реалния живот наричаме още Божествен живот.

Животът без сладост е горчивина. Животът без ухане е смрад. Животът без красота е грозота.

Днес се твори нов свят, който се нуждае от нови условия, от нови положения, които да станат плът и кръв на човека. Това наричаме реалност в живота. В тази реалност именно човешката душа ще се изяви в своята красота и величие.

Когато перат нечистата риза, трябва ли да се плаче?

Когато посяват житното зърно в земята, трябва ли да се плаче? Когато вършеят житото, трябва ли да се плаче? Когато удрят камъка, за да се извае от него хубава статуя, трябва ли да се плаче?

279

НОВИЯТ СВЯТ

И явих им Твоето име, и ще явя,
та да бъде в тях любовта,

с която си Ме възлюбил, и Аз в тях. (26. ст.)

Старият човек изучава живота, а новият – Любовта.

Бъдете, прочее, и вие нови хора, за да изучавате Любовта.

28 юни, 5 ч., Седемте рилски езера

КОСМИЧНАТА ЛЮБОВ

Какво представлява човешкият живот? – В едно отношение човешкият живот представлява сбор от няколко живота, т.е. сбор от минали съществувания, добри или лоши. Тази е причината, задето човек носи в себе си сили, способности, желания, дарби – резултат на далечното минало. Едни от тях трябва да развива, а други да изправя.

Хората се раждат, растат, женят се, умират, без да знаят защо става това. Някои мислят, че всичко, което става в живота им, е резултат на Божествения ред и порядък. Всъщност малко са процесите, които се извършват по силата на Божествените закони. Например женитбата е човешки процес. В човешкия порядък на нещата е да се жени човек. Като се оженят, хората развалят отношенията си. Когато нивата се ожъне, житото се туря в хамбара, а сламата – в плевнята. Повечето отива в плевнята, а по-малкото – в хамбара. В случая плевнята символизира човешкото, а хамбарът – Божественото. И в Божествения свят се говори за женитба, но тя се различава коренно от тази на Земята. Затова е казано в Писанието: „Който се сподоби с бъдещия живот, нито се жени, нито за мъж отива.“

Коя е причината за разваляне на отношенията между хората? – Егоистичната любов. Те говорят за любов, за хармонични отношения, а мислят само за себе си, искат всички да ги обичат. Да обичаш някого, това значи да го очистиш. Любовта се проявява в абсолютно чиста среда. В нечистата среда тя не се проявява. Дойдете ли до вътрешната Любов, първото условие за проявата ѝ е чистотата. Без чистота не можете да получите нито едно от благата на Любовта. Всички познават външната любов, но вътрешната малцина я познават. Кой може да напише едно любовно писмо, да отправи един любовен поглед или да каже една сладка дума? – Само чистият по сърце може да отправи любовен

281

КОСМИЧНАТА ЛЮБОВ

поглед. И само чистият може да възприеме един любовен поглед. Нечистият е сляп за любовния поглед и глух за любовната дума. Чистият не се страхува от нищо – той е

смел и решителен.

Мнозина искат да знаят какво нещо е Любовта. Не бързайте, не можете изведнъж да я разберете. Посейте я в земята, както посявате житното зърно, и когато израсте, цъфне и даде плод, тогава ще разберете какво представлява тя. Изучавайте проявите на Любовта съзнателно, спокойно, за да не изпадате в заблуждения. Някой ви обича и вие се рад-

вате на неговата любов. Тази любов не е негова, тя се дължи на някое възвишено същество, което го посещава периодически. Докато това същество е в него, той ви обича; щом се отдалечи от него, и любовта му престава. Като не разбирате проявите на Любовта, вие страдате, мъчите се, недоволни сте от него. Загубването на Любовта е привидно. След известно време възвишеното същество отново ще посети този човек и той пак ще прояви любовта си към вас. Затова никога не мислете, че Любовта се прекъсва. Тя е непреривна, минава от един човек в друг с цел да даде на всеки нещо, всички да повдигне.

Радвайте се, когато Любовта ви посещава. Радвайте се, когато ви обичат. Някой съжaliaва, че са го обичали или че е обичал. Когато и да сте обичали или който и да ви е обичал, не съжaliaвайте. Малко или много, Любовта всякога дава нещо от себе си. Ако ви е обичал обикновен човек, и вие сте станали обикновен; ако ви е обичал някой човек, повдигнат в умствено отношение, вие сте станали талантлив; ако ви е обичал някой гений, и вие сте станали гениален. Понеже всички хора имат известни сили, дарби и способности, това показва, че някой ги е обичал. Любовта преобразява както този, който обича, така и онзи, когото обичат. Любовта лекува всички болести: тя не търпи слепи, глухи, неми, сакати, глупави, невежи. Каквито слабости и недостатъци види в човека, тя всичко изправя. Едно изисква Любовта – пълно доверие. Съмнявате ли се в нея, тя се затваря за вас и нищо не дава.

282

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Казано е в Писанието: „Това е живот вечен, да позная

Тебе, Единаго Истиннаго Бога.“ В познаването на Бога се крие разрешението на въпроса за безсмъртието. Познаването на нещата подразбира опитване. Когато опитате и познаете човека, обмяната между вас и него е правилна. Познаването на Бога подразбира познаване на Великата космична Любов. Щом Го познаваш, ти Го любиш, виждаш Неговото присъствие навсякъде и във всичко; Природата оживява за тебе и ти ставаш едно с нея.

Любовта е колективен, а не единичен акт. Когато човек люби, с него заедно любят всички хора, всички ангели и архангели – цялото Небе. Той се радва, понеже е станал проводник на Любовта: каквото благо приеме от нея, той го предава и на другите същества. Голяма е светлината на Любовта; големи са огънят и топлината ѝ. Каквито пречки срещне на пътя си, тя ги изгаря и разрушава. Който е ограден с огъня на Любовта, нищо не може да се докосне до него – той живее в пълна безопасност.

Радвайте се, когато окото на Любовта бди върху вас.

Няма същество, за което окото на Любовта да не следи и да не мисли. Който иска да получи нещо повече от другите, той сам си създава нещастия. Всичко живее и се движи в Любовта. Това, което наричаме Промисъл, не е нищо друго, освен зоркото око на Любовта. Докато дойде до проявите на Великата Любов, човек минава през различни форми, за да изучи и най-малките нейни прояви. Само така той ще придобие пълна и ясна представа за Цялото и за неговите прояви в Любовта.

Как ще проявите любовта си към бедния? – Като го нахраните. Към невежия? – Като го учите. Към болния? – Като му помогнете да оздравее. Как ще проявят любовта си две възвишени същества едно към друго? Те нямат нуждите на гладния, на невежия, на болния. Както се преливат водите една в друга, така се преливат душите на възвишените същества, които се любят. Водата от реките отива в моретата и океаните, част от океанската и морската вода се изпарява, отива във въздушното пространство, отдето пак слиза на

земята като вода и отново се връща в океаните. Както между водите става едно кръгообръщане, така и между душите на възвишените същества става едно кръговратно преливане. Любовта е сила, която се дава свободно, без насилие и принуда. Който я получава, трябва да я разбира и цени. Не може ли човек да оцени Любовта, която му се дава, тя го напуска, без да загуби нещо. Тя веднага отива на друго място, дето я ценят, и там свършва полезна работа. За да разбере и оцени Великата Любов, човек трябва да дойде до единството на живота, да схваща всички прояви като едно цяло, неразделно начало. Тогава двама любещи ще обичат трети, тримата ще обичат четвърти, четиримата ще обичат пети и т.н.

Казано е в Писанието: „Ще им отнема каменното сърце и ще им дам ново.“ Този стих се отнася до Любовта. Когато влезе в човека, Любовта постепенно замества старата груба дреха с нова, направена от мека, фина материя. Каменното сърце се замества с плътско, което е отзивчиво към човешките страдания и мъчнотии. Когато се докосне до някой камък, любещият помага и на камъка, и на всеки, който влезе в контакт с него. Любовта оставя своите добри влияния навсякъде. Ако някой отчаян се допре до този камък, отчаянието му веднага изчезва. Той възприема нещо от любовта на онзи, който пръв се е докоснал до камъка.

Човечеството едва сега се отправя към Космичната Любов. Едва сега то влиза в реалния живот – в живота на Великата космична Любов.

28 юни, 10 ч., Седемте рилски езера

КРАСОТА И БЛАГОСТ

Евангелие от Йоана, 18. глава

Аз затова се родих

и затова дойдох на този свят,
да свидетелствам за истината.

Всеки, който е от истината,
слуша гласа Ми. (37. ст.)

Красива и блага е Любовта.

Красива и блага е Мъдростта.

Красива и блага е Истината.

Чрез тях Бог се изявява на света.

Бог е Дух, и които Му се кланят,
да Му се кланят в Дух и Истина.

1 юли, 5 ч., Седемте рилски езера

285

НОВАТА КУЛТУРА

Времената, които днес преживяваме, представят обсадата на целия християнски свят. Думите, които Христос е казал в 24. глава на Евангелието от Матей, 22. стих, характеризират сегашните времена:

И ако да не се съкратяха онези дни,
ни една плът не би се избавила;

но заради избраните онези дни ще се съкратят.

Днес хората се измъчват едни други, превозните им средства – кораби, параходи, потъват. Сегашната война е най-страшната за човечеството. Никога не е ставала такава война. Никога не са се вдигали толкова войници на крак.

Воюващите страни са турили на крак десетки милиони войници и всички се бият ожесточено. Всички войни, всички недоразумения между хората се дължат на непослушанието на първите човеци. Ако Адам и Ева биха послушали и изпълнили Божиата заповед, днес нямаше да стават тези неща.

Светът се изопачи поради непослушанието първо на Ева, а после и на Адам. Те са свидетели на нещастията и страданията на човечеството. Те виждат лошите последствия на непослушанието. Така именно Ева научи следната истина: като се отпусти кранът в горния етаж на зданието, цялото здание се напълва с вода.

Време е вече старото да си замине, да дойдат новите хора – хората на побратимяването, които да мислят за доброто на своите близки като за свое добро. Какво ще стане с лошите хора? – Ще се заместят с добри. Какво ще стане със слабите хора? – Ще им се дадат условия да станат силни. Те трябва да станат силни, за да проявят Любовта. Досега само слабите хора са проявявали любовта, затова всички са били нещастни. Като носят любовта, слабите хора се страхуват да не изпуснат всичката ѝ топлина и светлина, че и те да изгорят, и светът да изгори. Силните хора ще пуснат всичката топлина

286

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

и светлина на Любовта, за да просветят цялото човечество. Какво лошо има в това, че светът ще разполага с повече светлина и топлина? По-добре да има пламък и светлина, отколкото димене и пушек. Днес светът повече дими и пуши, а не свети. Иде Любовта в света. Нейната светлина и топлина не са механически, но органически, всичко пречистват. Да мине човек през светлината и топлината на Любовта, това значи да мине през страдания, които пречистват, обновяват. Любовта носи живот в себе си.

Днес воюват доброто, разумността и справедливостта като елементи на Великата Любов, Мъдрост и Истина. Бог е дал властта Си в техните ръце. Който ги прилага, ще се ползва от светлината, знанието и свободата и ще се учи. Който не ги прилага, ще държи книгата затворена, без да се ползва от светлината ѝ. Той ще бъде принуден да ходи на нивите да оре и копае.

Мнозина се запитват защо сгрешиха Адам и Ева. По две причини: от една страна, имаха желание да станат като Бога,

а
от друга страна, имаха желание да опитат забранения плод,

да
задоволят глада си. Те мислеха, че така ще станат силни като Бога, и се отделиха от Него. Човек е силен, докато е свързан с Първата Причина, с Цялото. Ръката е силна, докато е свързана с тялото. Отдели ли се от тялото, тя нищо не може да направи. Силата на човека се заключава във връзката му с Любовта.

Само любещият, мъдрият и истинолюбивият постига желания си и става гражданин на Царството Божие.

Съвременните хора, особено религиозните, говорят за онзи свят, за ангелите, но не знаят, че никой не може да влезе там без любов, без знание и без свобода. Ще кажете, че имате и любов, и знание, и свобода. Това са още човешки неща. С човешки неща в онзи свят никого не приемат. Там нищо нечисто не се допуска. Ще кажете, че Христос ви е изкупил с кръвта Си. Кръвта на Христа не е нищо друго, освен Словото, изявено чрез Любовта, Мъдростта и Истината в своята пълнота. В тях няма страдания и мъчнотии, няма никакви загуби и лишения. Човек страда, когато се отдалечи от Любовта. Тогава той губи здравето и чувствата, и мислите,

287

НОВАТА КУЛТУРА

и богатството си. Човек страда, защото не изпълнява закона на Любовта. Първите човеци не изпълниха този закон, поради което и до днес още хората страдат. Те се изпитаха чрез забранения плод, за да видят колко ценят свободата и как разбират Любовта.

И сегашните хора още ценят външното богатство повече от вътрешното. Всъщност човек се повдига чрез своя ум, чрез своето сърце, чрез своята душа и чрез своя дух, а не чрез

забранените мисли, чувства и желания. В послушанието и изпълнението на Божиите заповеди се крие силата на човека. Значи първият грях се дължи на непослушанието на първите човеци. Ева сгреши със сърцето си, а Адам – с ума си, и по този път те внесоха чужд елемент в живота. Този елемент ще се изхвърли вън чрез страданието. Казано е в Писанието: „Петата на жената ще смаже главата на змията.“ Петата, ходилото на крака представлява доброто. Значи доброто ще смаже ума на змията. Кракът на жената ще излезе по-силен от главата на змията.

Радвайте се, че е дошло време за изправяне на човечеството, за възприемане светлината и топлината на Любовта. Време е вече за ликвидиране със стария ред и порядък на живота. Новият ред означава създаване на нов свят, дете

Любовта ще царува. В стария порядък тя присъства само за утеха на страдащите. Тя им казва: „Бъдете герои, за да понесете страданията, които ви се дават.“ Тя казва на слабия и на болния: „Стани от леглото си, вземи оръжието си и върви напред!“ Болният не се нуждае от утеха и залъгване, но от сила и импулс.

Защо дойде Христос преди две хиляди години на Земята?

– Да пригответи условия за идването на Царството Божие на Земята, на хората на Любовта. Новият ред ще трае хиляди Божествени години, а не човешки. Затова е казано: „Тяхното царство е во веки веков.“ Праведните ще оживеят, ще добият сила и власт, ще възкръснат, те ще победят смъртта. Блажени праведните и светиите.

Какво представлява светията? – Той носи светлина за цялото човечество. Той се е родил чист и светъл, не е минал

288

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

по пътя на обикновения човек, не е падал и ставал. Той е силен, защото е свързан с Бога.

Блажени са, които очакват възкресението. Те се готвят да излязат от своите пашкули. Възкръсналият е силен човек. В бъдеще и зверовете ще разберат, че е настанала нова епоха в света. Всички растения, животни и хора ще се радват на новия ред и порядък в света. Всички ще бъдат приятели помежду си. Земята ще се преустрои, ще се превърне на рай.

Мнозина питат колко време има още за излизане на брега. Брегът се вижда вече. Наближила е пролетта. Прелетните птички идат и оповестяват пролетта. Днес човечеството преживява последните дни на зимата. Работете за по-скорошното идване на пролетта. Нека всички единодушно кажем: „Наближило е вече Царството Божие на Земята.“

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единяго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

1 юли, 7 ч., Седемте рилски езера

КРАСОТАТА НА ЖИВОТА

Евангелие от Матей, 12. глава

Размишление

Защото който прави волята на Отца Моего,
Който е на небеса, той Ми е брат, и сестра, и майка.

(50. ст.)

В добрия и разумен живот красивото е Любовта.

В добрия и чист живот красивото е Мъдростта.

В добрия и светъл живот красивото е Истината.

Поддържай красотата на Любовта, поддържай чистотата
на Мъдростта, поддържай светлината на Истината и ще бъдеш
винаги радостен и блажен, защото Бог пребъдва в тях.
Любовта със своята красота изпълва целия Божествен
свят.

Мъдростта със своята чистота прониква цялото Битие.

Истината със своята светлина държи в свобода всички
същества в Божествения свят.

Обичай Любовта, обичай Мъдростта, обичай Истината!

Нека те бъдат светилници на душата ти, защото чрез тях Бог
се изявява на онези, които Го търсят.

Призовавайте Бога в Любовта, призовавайте Го в Мъд-
ростта, призовавайте Го в Истината! Само така ще чуете
тихия глас на Неговия Дух да говори на вашия дух, да говори
на вашата душа, да говори на вашия ум, да говори и на
вашето
сърце.

Благостта на Бога винаги пребъдва в Неговата Любов, в
Неговата Мъдрост, в Неговата Истина. Чрез тях се изявява
Неговата безгранична благост.

Служете на Господа с Любов, служете Му с Мъдрост, слу-
жете Му с Истина и ще имате живот, светлина и свобода.

Красотата на Любовта, чистотата на Мъдростта и свет-
лината на Истината да пребъдват във вас! Пребъдете в тях,
290

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

за да пребъдат и те във вас. Те са новият живот, който Бог
изпраща в света.

Духът Божий иска милост, а не жертва.

2 юли, 5 ч., Седемте рилски езера

ДОМ НА БЛАЖЕНСТВОТО

Евангелие от Йоана, 3. глава

Размишление

Ако се не роди някой изново,

не може да види Царството Божие. (3. ст.)

Роденият изново е човек, роден от Любовта, оживял в Мъдростта и възкръснал в Истината. Това е човекът, който сега излиза от Бога и иде на света, за да изяви силата Божия, да изяви силата на доброто, силата на правдата и силата на разумността.

Това е човекът, който носи знанието на Любовта и силата на милосърдието. Това е човекът, който носи светлината на Мъдростта. Той отваря очите на слепите. Това е човекът, който носи Истината и свободата. Това е човекът, който носи живота на безсмъртието.

Съгради дома си от нишките на Любовта, изплети го от нишките на Мъдростта, украси го с нишките на Истината.

Сложи тогаз трапеза в дома си и покани на гости Любовта, покани на гости Мъдростта, покани на гости Истината.

Стани, та им послужи, за да се научиш как да живееш.

Престани да се тревожиш за малките неща – от тях се създават скъпоценни камъни. Престани да се тревожиш за мътната вода – тя наторява живота. Престани да се смущаваш от тъмнината, която ограничава живота.

Тъмнината и светлината са приятели на Любовта. Знанието и невежеството са приятели на Мъдростта. Робството и свободата са приятели на Истината.

Тъмнината е Старият Завет, светлината – Новият Завет.

Роденият от плътта е човек на Стария Завет, роденият от Духа е новият човек – човекът на Любовта.

Всеки човек, който се тревожи от хапливите мухи, не може да разбере света. Който впряга хапливите мухи на работа – да орат земята, той разбира живота. Създай от

292

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

хапливите мухи говеда, крави, коне и тури им самар: нека и те да работят, да помагат на живота. Не мисли какво ще стане с тях и каква е тяхната участ. Нека работят. По-добре

работа, отколкото хапане; по-добре ядене, отколкото ритане; по-добре говорене, отколкото злословене.

Накарай хапливите мухи да пеят. Накарай хапливите мухи да играят на хорото, както младите моми и момци. Нека хапливите мухи станат ученици на добрите хора. Нека хапливите мухи станат ученици на живота. Нека хапливите мухи забравят своето минало недоволство и не се гордеят с това, че заставят воловете да бягат от тях. Защото когато слабият гони силния, смешен става; когато слабият рита силния, краката му се изкълчват; когато слабият се бори със силния, ръцете му се осакатяват; когато слабият спори със силния, той оглупява.

Не се опитвай да победиш Всесилния. Не се опитвай да надхитриш разумния. Не се опитвай да ограничиш свободния.

Стани слуга на Любовта!

Стани ученик на Мъдростта!

Стани придворен на Истината!

По-добре любов, отколкото омраза; по-добре знание, отколкото невежество; по-добре свобода, отколкото робство.

Хапливите мухи създадоха безлюбието, невежеството и робството. Какво ти коства да се откажеш от една хаплива муха? Няма по-слабо същество от хапливата муха. Какво те спъва да я победиш? Не се заблуждавай да мислиш, че хапливата муха е силна.

Бог ще засвири и всички хапливи мухи ще почнат да играят хор. Бог ще засвири и всички хапливи мухи ще почнат да пеят в хор. Бог ще засвири и всички хапливи мухи ще вдигнат знамето на свободата и ще го разнесат по света. Стани началник на хапливите мухи и ги поведи напред като знаменосец: да пеят, да играят, да скачат и да кажат, че това е новият живот в света.

293

ДОМ НА БЛАЖЕНСТВОТО

Благодарим Ти, Господи, за Любовта, която си изпратил на света!

Благодарим Ти, Господи, за Мъдростта, която си изпра-

тил на света!

Благодарим Ти, Господи, за Истината, която си изпратил
на света!

Те ще ни въведат в дома на блаженството.

3 юли, 5 ч., Седемте рилски езера

САМОВЪЗПИТАНИЕ

Евангелие от Матей, 2. глава

Във 2. глава от Евангелието на Матей е важна думата раждане. Като процес раждането представлява велик акт в Природата, защото носи велики последствия. Раждането на човека, на мислите, на чувствата и на постъпките е свързано с известни събития. Тъй щото раждането има смисъл, когато носи известни последствия и когато е свързано с известни събития. Вън от това то представлява обикновен процес, а ние не се занимаваме с обикновени работи. Обикновените неща са трици в живота. Следователно дали човек ще отиде в рая, или в ада, дали е бил богат, или сиромаш, това не е важно.

Важно е той да бъде добър, умен и справедлив. Ако притежава тези качества, човек може да превърне и ада в рай.

Каква е целта на самовъзпитанието? – Да приготви човека външно и вътрешно да създаде рай в себе си. Който е подобрил външните и вътрешните условия на своя живот, той се е освободил от ада, или както казват, от пъкъла. Адът не е такъв, какъвто си го представят хората. Там живеят различни хора: учени и прости, професори, доктори, музиканти и др. И там се женят, раждат се деца и т.н. Ще кажете, че адът е място на вечен огън. Огънят не е лошо нещо. Огънят е играл важна роля при създаването на света. И до днес още той не е изгубил значението си. Страшно е, когато хората не знаят как да се ползват от огъня – и сами си създават нещастия с него. Страшно е, когато човек не знае как да употреби храната, водата, въздуха и светлината, които Природата изобилно му дава.

Като работи съзнателно върху самовъзпитанието си, човек дохожда до положение да се справя правилно с всички блага, които му се дават. Всички хора говорят за самовъзпитание, но едва сега те започват да разбират какво всъщност е самовъзпитанието. Какво означава думата самовъзпита-

САМОВЪЗПИТАНИЕ

ние? – Тя е образувана от думите сам и питая. Значи човек трябва да дойде до положение да се храни сам, да храни една

мисъл, едно чувство или една своя постъпка. Човек не може правилно да се питае, ако няма обич към храната, която употребява във физическия, духовния или в умствения свят. С глагола питая е свързан глаголът питам. Когато се храни, човек трябва да се запитва каква храна да употреби и какво количество.

И тъй, ще знаете, че Любовта и Обичта подразбират връзка с нещата. Правилните връзки са връзки с разумните същества. В този смисъл Любовта и Обичта съществуват само в разумния свят. Вън от този свят те не се проявяват. Там действат механически закони. Когато не са възпитани, хората живеят в неразумен свят. Не е лесно човек да се възпита. Той живее едновременно в три свята: той живее във физическия свят, дето се раждат постъпките; той живее едновременно и в умствения свят, дето се раждат мислите и идеите; той живее и в духовния свят, дето се раждат чувствата. Като знае това, човек трябва да се самовъзпитава едновременно и в трите свята.

Ще кажете, че ясновидството помага при самовъзпитанието. Кой човек е ясновидец? – Който вижда ясно и надалече. Как познаваме кой човек е ясновидец? – Като го подложим на опит, за да проверим как и колко вижда. Всеки човек трябва да бъде авторитет за себе си, сам да проверява нещата. За мене не е музикант онзи, когото хората ми препоръчват, но онзи, когото аз сам съм чул. Като чуя как свири, аз веднага се произнасям дали е добър музикант. Като свири, веднага ще го поставя в известна категория – на добрите или на слабите музиканти. Когато сам опитва нещата, човек има свое собствено мнение. Той не се нуждае от доказването на другите хора. Защо ясновидецът вижда нещата ясно и отдалече? – Защото има по-голяма светлина. При голяма светлина човек вижда нещата ясно; при малка светлина той ги вижда слабо. При лунно осветление нещата не се виждат ясно. Обаче като изгрее Слънцето, нещата се виждат ясно. Който има голяма светлина в ума си, вижда отдалече; който има малка светлина, вижда отблизо.

Казват, че човек трябва да се е родил ясновидец. Щом имаш очи, ти можеш да бъдеш ясновидец; щом имаш уши, ти можеш да чуваш добре; щом имаш нос, ти можеш да възприемаш всички миризми. И човек като цветята отдалече още разнася своята миризма – приятна или неприятна. От някой човек се отделя ухание, по-приятно от това на карамфила или на розата. Някои обаче миришат неприятно. От лошите хора излиза лоша, неприятна миризма. От материалиста лъха материалистическо ухание, от духовния – духовно, от интелигентния – интелигентно и т.н. Как се доказва това? – Със сетивата. Развийте добре зрението, слуха, обонянието си, сами да проверите тези неща. Нещата стават ясни, когато се видят, чуят, помиришат, пипат и вкусват. Не приложете ли сетивата си като методи при научното изследване на фактите, нищо не можете да разберете. Колкото и да говорите на слепия за светлината, колкото и да му я обяснявате, в края на краищата той ще ви каже, че тази работа му е тъмна, не я разбира.

Мнозина отричат самовъзпитанието като работа върху себе си и разчитат само на онези качества и способности, които са унаследили. Те не знаят, че унаследените неща произтичат именно от самовъзпитанието. Това, което бащата и майката са придобили чрез самовъзпитание, те го предават на децата си. Това, което синът и дъщерята са придобили чрез самовъзпитание, те го предават на следното поколение, и т.н. Хората взаимно си влияят и предават нещо от себе си. Духовният предава на окръжаващите нещо от своята духовност, ученият – от своето знание. Ако дружиш с учен човек, той ще те подтикне към придобиване на знание. Затова е казано, че с какъвто дружиш, такъв ставаш. Някой е търговец и се стреми да стане светия. Това е невъзможно. Колкото е невъзможно търговецът да стане светия, толкова е невъзможно и светията да стане търговец. Невъзможно е светията да остави богатството си и да тръгне да пасе трева.

Време е вече животът на човека да се преобрази. Това не може да се постигне по друг начин, освен чрез самовъзпитанието. Ако не преобрази живота си, човек не може

САМОВЪЗПИТАНИЕ

да придобие Любовта. Как познавате, че някой човек се е преобразил и е придобил Любовта? – Като го поставите на изпитания. Докато не посеете житното зърно в земята, то остава непроявено. Как ще познаете каква круша, ябълка или слива ще излезе от семките им, ако не ги посадите? Щом ги посадите, от тях ще израсте дърво – ябълка, круша или слива, които след време ще дадат плод и по плода им ще ги познаете. За да познаете плода, трябва да го обичате. Ето защо при възпитанието и самовъзпитанието главна роля играят Любовта и Обичта. Ако не любиш и не обичаш, не можеш да се самовъзпитаеш. Любовта има отношение към мисълта, а обичта – към чувствата. Човек люби с ума си, а обича със сърцето си.

Всички хора са любили и обичали, но любовта и обичта им са се понижили, те са изгубили нещо от тях. От любовта им са останали само някои мисли, а от обичта – някои чувства. Остатъците от любовта и обичта могат да се уподобят на сухите кости, останали от покойниците. Вие туряте костите в една торбичка и казвате, че това са свещените кости на вашите близни. На всеки, който не се възпитава с обич и любов, костите му ще лежат в торбичка. За него се казва, че е умрял. За всеки, който се възпитава с обич и с любов, казваме,

че е преминал от смърт в живот, т.е. влязъл е в областта на безсмъртието. Всеки иска да бъде щастлив, но трябва да знае, че дето има смърт, щастие няма. Следователно, за да бъдете щастливи, избягвайте всичко, което води към смърт та. Понякога малките желания спъват човека и го водят в областта на смъртта.

Един ден вървя из града и виждам, че на една поляна няколко момчета разиграват един паток. Те скачат, играят, а той се върти около тях. Искях да разбера защо патокът не бяга, а се върти наоколо. Приближавам се и какво виждам: момчетата нанизали на един тънък канап царевица, която патокът нагълтал лакомо, но крайт на канапа останал в ръката на едно от момчетата и то с него държи патоката. Тази шега ми се видя жестока и пожелах да освободя патоката от ръцете на

палавите момчета. Попитах ги: „Колко искате за този паток?
298

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Искам да го купя от вас.“ – „Ако ни купиш шекер, ще ти го дадем.“ Помислих си: много евтино го продават. Дадох им пари да си купят шекер и веднага прерязах канапа, за който момчетата държах паток. Като се освободи от момчетата, патокът нагълта края на връвта и се отдалечи настрана. Аз му предадох мисълта: „Ще внимаваш да не гълташ втори път низана царевица, да не те разиграват момчетата.“ Така изправих тяхната погрешка и освободих паток.

Как може човек да различава доброто и злото в света?

Същинското добро и същинското зло са невидими. Видими са само сенките на доброто и на злото. Забелязано е, че сенките на злото са положителни, когато самото зло е отрицателно. Например като се намери пред някоя каса, човек започва да си мисли: „Защо да не взема няколко хиляди лева от тази каса? Ще отида в странство, ще науча език, ще осигуря семейството си, даже и на бедни ще помагам. При това парите принадлежат на Бога, не са собственост на този, на когото е касата.“ Като разсъждава така, човек попада в сенките на злото, които са положителни. Щом извърши кражбата, той влиза в самото зло, което е отрицателно. Веднага го хващат, турят го в затвор и го осъждат на 10-15-годишен строг тъмничен затвор. Сенките на доброто пък са отрицателни, а самото добро е положително. Като намисли човек да краде от някоя каса, веднага идат сенките на доброто, които са отрицателни и започват да го плашат: „Не кради, ще те хванат, ще те турят в затвор, дето можеш да заболееш, да изгубиш благоволенieto на Бога“ и т.н. Който спази това предупреждение, той ще се спаси, ще влезе в областта на доброто, дето всичко е положително.

Пазете се от онези, които дават големи обещания. Там се крие зло. В малките обещания пък се крие доброто. То казва на човека: „Предпочитай сиромашията и смъртта пред богатството и охолния живот; така ще се ползваш от благоволенieto на Бога.“ Злото казва: „За предпочитане е славата, богатството, величието пред сиромашията и безславието.

Защо трябва човек да прекара цял живот в беднотия и мъчение?"

299

САМОВЪЗПИТАНИЕ

В миналия век един от видните американски проповедници, Муди, често държал съживителни събрания на открито. Един ден минавала край събранието една знатна, богата госпожа, на файтон, и решила да спре за момент да чуе какво говори този празнословец проповедник. Като я видял, Муди прекъснал проповедта си и се обърнал към събранието със следните думи: „В този момент продавам душата на еди-коя си госпожа. Какво дава светът за нея? И какво дава Христос за нея?" След това той започнал да изрежда какво дава светът за една душа и какво дава Христос. Като чула какво дава Христос за душата ѝ, тя веднага слязла от файтона си, приближила се към проповедника и казала: „От днес аз ставам християнка."

Днес всички хора продават душите си и всеки иска да знае кой повече ще даде за душата му – светът или Христос? Защо трябва да ходите с наведени глави? Ще кажете, че злото ви тъпче. С какво ви тъпче? – С болести, със сиромашия. Кое е лошото в болестта и в сиромашията? Изправете главите си и радвайте се, ако сте болен или ако сте сиромаш. Какво липсва на човека? Всеки носи в себе си несметни богатства. Той има очи, уши, нос, уста, сърце, дробове, стомах и т.н. Това струва милиарди, а той минава за сиромаш. Той има душа, дух, които също струват милиарди. Трябва ли при това богатство човек да минава за беден? Трябва ли при методите, които са вложени в него за лекуване, да мисли, че е болен и не може да се излекува?

Преди години дойде при мене един богат софиянец, за да ме моли да го лекувам, понеже страдал от някаква неизлечима болест. „Ако ме излекуваш – казва той, – ще ти дам много пари." – „Колко пари ще ми дадеш? Ако мислиш, че можеш да ми дадеш 5 – 10 000 лв., това не е нищо." Когато се лекува някой, той трябва да раздаде всичкото си имане, нищо да не остави за себе си. При това, като се убеди, че е напълно излекуван, ще посвети живота си на Бога. Ако е съгласен

при тези условия, аз се наемам да го лекувам. Защо човек да не даде всичко на Онзи, Който му е дал всичко? Обаче този господин се замисли и до днес още мисли, не се е явил да ми

300

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

отговори. Ако намери друг лекар освен Бога, Който може да го излекува и физически, и душевно, нека отиде при него. Бог лекува всички болести и недъзи на хората. С други думи казано: Любовта лекува всички външни и вътрешни болести и недъзи. Тя лекува, повдига и възкресява.

Като не разбират силата на Любовта, някои се запитват защо трябва да обичат или защо трябва да мислят за Любовта. Ще мислиш за Любовта, ще обичаш хората, защото не можеш без тях. Любовта и обичта внасят импулс, подтик в човека. Ти се интересуваш от някого, защото го обичаш. Ти се интересуваш от една книга, четеш я и се ползваш от съдържанието ѝ, защото я обичаш. Ти се интересуваш от хляба, от плодните дървета, защото ги обичаш. Изчезне ли Любовта, интересът ви изчезва, а заедно с него и условията за вашето растене и повдигане.

Ще кажете, че нямате никакво отношение към растенията. Не е така. Растенията и плодните дървета представляват енергии на висши, разумни същества, към които вие имате естествени отношения. Вие не можете без тях. Те внасят във вас подтик към добро; те събуждат в ума ви красиви и възвишени мисли, а в сърцето ви – благородни чувства и желания. Когато Ева яде от забранения плод, в който се криеха нисши енергии, в нея се събудиха съответни подтици – тщеславие, гордост. Тя си помисли, че може да преобрази живота, да стане като Бога. Като яде от забранения плод, тя си въобрази, че ще се прослави по целия свят, всичките поколения ще говорят за нея. Не излезе така. Тя стана причина за падането на човечеството, а оттам и за разпъването на Христа. Във времето на Христа тя беше на Земята и горко плака. Тя съзна погрешката си и се разкая, че я е направила. Ева разбра, че горчиво се е лъгала в своите мисли и желания. Погрешката ѝ се дължи на безлюбието. Тя яде от забранения плод без любов. Тя обичаше двама, и то с различна сила. Любовта е

единна и неразделна. Когато любовта ви към двама души е различна, вие сте на крив път. В Любовта няма различие. И към човека, и към животното любовта е една и съща. Различието се заключава само в това, че човек повече оценява

301

САМОВЪЗПИТАНИЕ

любовта, а животното – по-малко или никак. Храната за човека е една, а за животното – друга. Като храниш човека с добра храна, той става и поет, и художник, и музикант, и философ, и учен. Каквато храна и да даваш на животното, добра или лоша, пак животното ще си остане; то ще ти благодари за добрата храна, но ще ти каже: „Ще ме извиниш, че не мога да използвам, както трябва, храната, която ми даваш.“ И тъй, не мислете, че растенията и животните са невежи, че нищо не разбират и не знаят, но благодарете, че се ползват от техните енергии. В Божествения свят те са разумни същества като хората, но на Земята изпълняват по-долна служба. Тук те живеят колективно. На Земята живите същества са сенки на една реалност, която съществува в друг свят. И човек е сянка на истинския човек, който не се е проявил на Земята. Докато сянката на човека стане реалност, неговата форма постоянно ще се изменя. Когато сянката му стане съвсем малка, това показва, че той е най-близо до реалността. Колкото по-голяма е сянката на човека, толкова по-далече е той от реалността. Когато страданията на човека се увеличават, и благата му се увеличават. Когато се увеличават страданията и благата, човек е близо до реалността. Като знаете това, ползвайте се от страданията си и от благата още в момента, когато дохождат. Какво прави ученикът в училището? – Учи, работи, решава задачи. По четири-пет часа на ден той се занимава, учи уроците си; усилията, трудът и работата му се увенчават с успех. Значи благото иде след мъчението и страданието, след труда и работата. Не е лесно да стане човек учен, музикант, художник или скулптор. Много години той трябва да се рови в библиотеките, да движи лъка по струните, да тегли четката по платното или да удря с чука по камъка. Само онзи може да стане добър цигулар, който освен видимата цигулка си създава невидима, която про-

никва видимата. И тогава, като туря пръстите на цигулката си, те падат точно на местата си.

Следователно докато човек не даде ход на Божественото начало в себе си да проникне във физическото му тяло, той не може да живее добре. Вън от Бога няма добър живот. Като

302 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

не разбират това, някои гледат на Бога като на страшилище, плашат се от Него. Един от еврейските пророци казал: „Господи, защо си застанал на пътя ми като мечка?“ Това е неразбиране на нещата. Не може Онзи, Който те е създал, да застане

на пътя ти като мечка и да те преследва. Така именно мислел пророк Иеремия, който бил голям патриот, обичал народа си. Той намирал, че големи страдания се дават на евреите. Много погрешки е направил еврейският народ, които трябва да се изкупят. Послушание се иска от този народ. Разумният свят желае да им помогне и обръща вниманието им към разумността, доброто и справедливостта. Както всички хора, така и евреите трябва да бъдат добри, разумни и справедливи.

Един от древните учители на Мъдростта изпратил един свой ученик в света, за да се учи. Ученикът искал в скоро време да се прослави и затова решил да лекува болни. На слепи отварял очите, на глухи – ушите, сакати прохождали. Наистина, в скоро време той се прочул, но и на големи изненади се натъкнал. Всички, които излекувал, почнали да го бият, да го гонят, за да напусне царството им. Те си казвали: „Този човек ще иска пари, задето ни излекува. За да се освободим от него, трябва да го прогоним.“ Ученикът се принудил да избяга и се върнал при учителя си да се оплаче как вместо благодарност всички му отговорили с черна неблагодарност. Коя е причината за противоречието, на което се натъкнал? Учителят го изслушал и след това му отговорил: „Погрешката е в тебе. Преди да отваряш очите на слепите, ти трябваше да ги научиш да обичат светлината; преди да отваряш ушите на глухите, трябваше да ги научиш да обичат звука; преди да лекуваш краката на хората, трябваше да ги научиш да обичат движението и да знаят как да ходят.“

Трябва ли да давате светлина и знание на човек, който не се е отказал от престъпленията си? Трябва ли да просвещавате

човек, който не е готов за една висока култура? Какво правят съвременните хора със своите технически изобретения? Днес аеропланите, параходите, подводниците са впрегнати повече за разрушение, отколкото за внасяне на нещо добро в културата. Това култура ли е? Днес повечето хора се стремят към големи неща, към велики постижения. Всеки иска големи

303

САМОВЪЗПИТАНИЕ

къщи, дворци и палати. Защо ви са големи къщи? Някога къщите ще бъдат малки, прости, с тънки стени като паяжина. Ако е въпрос за големи къщи, ето, Земята е най-голямата къща, с голям покрив – небесния свод. Какво повече искате? Не е ли по-добре, дето седнеш, да си направиш една магнетична къща, да тежи едва сто грама. Щом станеш, ще събереш къщата си и ще я вземеш със себе си. Ако искаш две стаи, ще ги разпънеш някъде и веднага ще се подслониш. Една стая ще тежи сто грама, две стаи – двеста грама и т.н. Важно е да владееш изкуството да си правиш магнетични стаи. Щом владееш това изкуство, можеш да даваш стаи под наем. Като работите върху самовъзпитанието, имайте предвид първата и главна задача – да развиете в себе си любов към Бога. Докато не развиете това чувство, всякога ще бъдете изложени на големи страдания и изпитания. Защо, като яде хляб, човек да не мисли за източника, отдето иде той? Като мисли за това, човек се свързва с онази категория слънчеви същества, които изпращат енергията си за създаване на хляба.

Различни същества изпращат различни енергии от Слънцето и на специфични места. Има същества на Слънцето, които специално се интересуват от България. Те предвиждат за нея специален бюджет: колко жито, колко плодове да изпратят. Те определят точно колко деца трябва да се раждат всяка година, колко хора да се оженят и колко да умрат. Същевременно те се интересуват и от начина, по който се използват получените от тях блага. Ще кажете, че Слънцето е огнено

тяло и нищо повече. Освен огнено тяло Слънцето представлява и съвкупност от светли, разумни същества.

Отде знаят хората, че Слънцето е огнено тяло? – От учените, на които те гледат като на авторитети. Религиозните пък считат Мойсей, Буда, Мохамед, Христа за авторитети. Като се говори за създаването на света, те казват, че Мойсей е писал по този въпрос. Според него Бог създаде света в шест дена. Богословите спорят по този въпрос – как е възможно да се създаде светът в шест дена. Едни казват, че тези шест дена са Божествени, а други, че те са по 24 ч., както нашите денонощия. В бъдеще, когато човек стане господар на своя ум, на своето сърце и на своята воля, тогава ще има ясна представа

304

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

за създаването на света. Дотогава той ще приема нещата като хипотези. Един ден, когато човек се научи да служи на ума, на сърцето и на душата си, тогава сам ще ходи на Слънцето и сам ще проверява как е станало създаването на света. Днес човек живее на една сравнително малка планета – Земята, и не може да я обгърне, а какво би било положението му, ако живееше на Слънцето, което е милион и 500 хиляди пъти по-голямо от Земята. Ще дойде време, когато Слънцето ще бъде населено като Земята и ще се огрява от друго слънце, по-голямо от него. Както мравките не могат да обхванат идеята какво нещо е Земята, на която живеят, така и ние не можем да си представим какво нещо е Слънцето и как може да се живее на него. За мравките Земята е най-голямата планета в света. За тях Земята е нещо Божествено. Казано е в Притчите: „Върнах се в обетованата земя; и влязох там със синовете Божи.“ Под „обетована земя“ се разбира Земята, в която няма никакъв недоимък. Като влезе там, човек се освобождава от страха и от всички мъчнотии.

Обетованата земя представлява благоприятните условия в живота. От какво се страхува човек? – От тъмнината. Има една тъмна зона около Земята, в която витаят всички отрицателни човешки мисли, желания и постъпки. Докосне ли се до тях, човек настръхва. Когато възвишените същества минават през тази зона, те като Мойсей вдигат тоягата си и я разделят,

отварят си свободен път. Който има знания, лесно минава тази зона; който няма знания, удавя се в нея. Мостът, който свързва тъмната зона със светлата, е много тесен, като конец. Праведният лесно минава по него. В това отношение той е акробат. Грешникът обаче, като дойде до него, поколебае се, завие му се свят и пада в пропастта. Затова е казано, че когато

заминава за другия свят, човек трябва да се откаже от всичко земно, от всичко човешко, нищо да не носи със себе си. Само така той може да мине благополучно тъмната зона. Като е познавал човешката природа, Бог е поставил тъмната зона за граница между този и онзи свят, за да не стават никакви кражби. На Земята можеш да крадеш, колкото искаш, но в обетованата земя не се позволяват никакви кражби и пресъпления. Там можеш да занесеш само светлите си мисли

305

САМОВЪЗПИТАНИЕ

и желания. Там всичко е безсмъртно. Дойдеш ли до своите смъртни мисли и желания, ще ги оставиш на Земята. Човек трябва да се роди изново. Това значи да възприеме Христовата мисъл, да даде място на Божественото в себе си. Христос е Божественият принцип, който свързва всички души. Той не може да дойде втори път на Земята. Защо? – Защото има опитност вече от любовта на хората. Обаче Христос се проявява навсякъде в света. Ще Го срещнете във всяко чисто сърце, във всеки светъл ум и във всяка възвишена душа.

Възможно ли е това? – Както Слънцето се отразява в хиляди огледала, така и Христос се проявява в хиляди души. Той се проявява чрез човешките мисли, чувства и постъпки. Както слънчевата светлина влиза през очите ни, така и Божествената светлина прониква човешките души.

Някои религиозни цитират стиховете какво е казал някога Мойсей, какво са казали пророците, апостолите. Вярно е, че ние се учим от тях, но днес и те се учат от съвременните християни. Ние се учим от онова, което Бог е разкрил на тях, но и те се учат от онова, което Бог е разкрил на нас. Христос донесе Любовта в света, но въпреки

това пострада. Така Той научи какво представлява Божията Любов. Той разбра, че в Божията Любов няма измяна – тя е вечна и безгранична. Христос уповава на Бога докрай, затова възкръсна на третия ден. Ако имаше нещо, което да Го направи велик, това е Любовта Му към Бога. Той не се поколеба в нея нито за момент. Следователно който уповава на Божията Любов, той ще възкръсне. Който не уповава на нея, ще падне в пропастта. Живейте на Земята, ползвайте се от благата на живота, но не си поставяйте за цел да занесете тези блага на онзи свят. Докато дойде часът за заминаването ви на онзи свят, вие трябва да сте се отрекли от всичко земно. В онзи свят има повече и по-ценни блага от земните. Не носете със себе си неща, които гният и се развалят, но занесете своите добри, светли и възвишени мисли, чувства и постъпки и благодарете на Бога за тях. Благодарете за всичко, което ви е дал. Благодарете и за страданията, и за радостите, които сте имали на Земята. Всичко ще се превърне на добро.

306

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Да се върнем към въпроса за самовъзпитанието. За да се възпитава, човек трябва да черпи знания отвсякъде. В каквата среда и да влезете, вие ще научите нещо. Ако влезете между бедни, страдащи, ще научите едно нещо; ако влезете между здрави и весели, ще научите друго нещо; ако влезете между музиканти, учени, философи, и от тях ще придобиете нещо. Човек се учи и от радостите, и от страданията. Страданието е метод за пречистване на човешкото сърце. Както водата в Природата се пречиства чрез прецеждане и изпаряване, така и страданието подлага човешкото сърце на прецеждане и изпаряване, докато го пречисти. Тъй щото сърцето се чисти и чрез радостта, и чрез страданието. Като се радваш, ще споделяш радостта си със своя ближен. Като страдаш, ще задържаш страданието си само за себе си. Ако постъпваш така, и в двата случая печелиш. Постъпваш ли обратно – да задържаш радостта си за себе си, а да споделяш страданието и скръбта си с ближния си, и в двата случая губиш. Който не разбира този закон, търси начин да стовари страданието си на гърба

на другите. Това не е право. Страданието си ще даваш на Бога,
а радостта си – на своя ближен. Затова е казано в Писанието:
„Възложи товара си на Господа.“ Само Бог е в състояние да
оцени страданието на човека и да му даде заслуженото. Да
споделяш скръбта си с Бога, а радостта си с хората, това под-
разбира да се възпитаващ по нов начин.
И тъй, докато сте на Земята, ползвайте се от условията,
които тя ви дава. Като отидете на Небето, ще се ползвате от
тамошните условия. Ако не използвате разумно земните усло-
вия, и небесните не можете да използвате. Бъдете доволни
от това, което сега имате. Всички хора страдат от изобилие, а
не от недоимък. Раздайте излишното, за да се облекчите. Вие
сте пътници, екскурзианти на Земята. Всеки носи по-тежка
раница, отколкото му са силите. Снете излишния товар от
гърба си и оставете само толкова, колкото можете да носите
с радост и разположение.

2 август, 10 ч., София – Изгрев

ЦЕННИ ДОБРОДЕТЕЛИ

Разумният и щастлив живот зависи от прости неща.

Всеки човек иска да бъде щастлив, но в какво се заключава щастието, не знае. Да казваш, че трябва да бъдеш щастлив, това е все едно да казваш, че трябва да ходиш. Изкуство е да знае човек как да ходи. Ако ходиш правилно, ще бъдеш здрав; ако не ходиш правилно, ще си създадеш различни болезнени състояния. От хода се познава дали човек е умен, дали има повече или по-малко светлина в съзнанието си; ходът определя още и твърдостта на човека. Изобщо от хода се познават неговите характерни черти. Всяко движение, съзнателно или несъзнателно, определя характера на човека. Тялото е израз на човешката душа. Достатъчно е да изучите тялото на човека, за да познаете неговия вътрешен живот, скритите сили в него. Някой мисли, че като мълчи, никой не знае какво носи в себе си. Лъже се той: не е нужно човек да говори, за да го познаят. Лицето, главата му, ръцете и краката, както и цялото тяло, говорят за него. За онзи, който знае да чете, всичко е открито. Той знае да чете, но знае и да мълчи.

Съвременните хора се страхуват едни от други. Ако някой има лошо мнение за вас, вие сте затворени за него. Ако ви попитат кой човек е добър, вие ще се произнесете за неговата доброта по проявите му. За бакалина ще кажете, че е честен, понеже продава честно. Като мери стоката си, точно тегли. При това той казва: „Тази стока е първокачествена, а тази е второкачествена.“ Както казва, така излиза. Ученият обаче чете по лицето на човека дали е честен, или не. Той казва: „Ако бащата и майката на даден човек са били честни, и той ще бъде честен; ако те са били умни и добри, и той ще бъде умен и добър; ако те са били здрави, и той ще бъде здрав.“ На лицето и на главата на човека е написан животът не само на неговите родители, но и на десетки поколения преди него.

308

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Всяко нещо крие произхода си в един далечен източник.

Вие гледате електрическите лампи и казвате, че електрическата енергия е взета от водата. Истински ученият обаче

знае, че тази светлина не иде направо от водата, но от още по-далечен източник – Слънцето, което е само резервоар на тази енергия. Зад Слънцето пък се крие първопричината на нещата. Следователно след всяко извършено действие или проява иде друго нещо. Например след яденето иде почивката, а след почивката – работата. После отново идат ядене, почивка, работа.

Какъв е смисълът на живота? – Като живее, човек се стреми да придобие нещо. Ако всеки ден не придобива нещо ново, той мисли, че не живее. Чиновникът и работникът се стремят да увеличат заплатите си. Всеки иска увеличаване на хляба, за да задоволи глада си и да предаде нещо към строителния материал на тялото си. Както за строежа на една къща е нужно известно количество материал – тухли, камъни, греди, пясък, така и за човешкото тяло, външно и вътрешно, е нужен градивен материал. Ако няма достатъчно от този материал, той се оплаква, че му липсва нещо. Всеки човек изпитва някакъв недоимък в живота си и се стреми да го набави. Недоимъкът, липсата на нещо прави човека недоволен. Той знае, че му липсва нещо, но каква е тази липса, няма ясна представа за нея. Защо? – Защото едва придобие нещо, явява се друг недоимък. Цял живот се мъчи човек да задоволи липсата си и все не може да я задоволи – нещо му не достига.

Христос казва: „Едно ти не достига.“ Какво е това – едното? Ще кажете, че Любов искате. Какво нещо е Любов та? Яде ли се, пие ли се? – Нито се яде, нито се пие, но тя сама донася всичко онова, което се яде и пие. Сама по себе си Любовта не е щастие, но щастие носи; тя не е силна, но прави хората силни; тя не е светлина и топлина, обаче носи светлина и топлина. Какво всъщност е Любовта? Излиза, че Любовта е нищо, а всичко носи. Под думата нищо разбираме, че Любовта не е ограничена, към никого не е задължена, а всичко прави. Любовта не е задължена към никого, но всички

309

ЦЕННИ ДОБРОДЕТЕЛИ

задължава. Като донесе ядене на човека, тя го заставя да яде; като го направи разумен, тя го заставя да прояви разумността

си; като му даде светлина и топлина, тя изисква от него да ги прояви, дето трябва. Докато момата е при родителите си, тя е свободна от задължения. Щом се влюби в някой момък и се ожени за него, тя е длъжна да се грижи за дома, за възлюбения и за децата си. Новороденото дете се нуждае от грижите на майка си. То иска да яде, но не знае отде да вземе храна и как да яде. Майката му дава от себе си доброкачествена храна и се грижи навреме да я доставя. Както детето се учи от майка си, така и всеки човек, за да стане добър, умен, силен и здрав, трябва да има учител, който да му покаже начин за придобиване на тези качества.

Всички хора искат да бъдат здрави, но не знаят как да постигнат желанието си. Ако им се каже, че за да бъдат здрави, трябва да дишат дълбоко, те няма да повярват и ще започнат да философстват. Те искат да им се каже друго нещо. Защо? – Защото мислят, че дишането си върви само по себе си. Вярно е, че всеки човек диша, но неправилно. Всички болести, всички неразположения се дължат на неправилното дишане. Съвременните хора дишат само с горната част на дробовете си, а това е недостатъчно. При дишането трябва да вземат участие умът, сърцето и волята. Ако те не вземат участие при дишането, човек не се ползва, както трябва, от въздуха: той го приема и изпуска механически. Човек трябва да диша съзнателно.

Здравето на човека зависи от количеството на въздуха, на светлината и на топлината, които той приема от външния свят. Светлината дава простор на човешката мисъл. Дишането пък дава простор на чувствата му, а топлината внася разширение и в чувствата, и в мислите. Какво дишане е това, което не може да освободи човека от недоволството му? Някой диша, приема светлина и топлина, а е недоволен. Защо е недоволен? – Защото обущата му били стари, дрехите му – изтъркани и избелели. Едно ще знаете: няма нови неща в света, но няма и стари. Слънцето, което изгрява и залязва, не е нито старо, нито ново: то съществува от създаването на

310
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

света. Ново ли е тогава? Същевременно казваме, че иде нов

ден, когато Слънцето ще изгрее отново, с нова светлина и топлина. Значи за едни хора Слънцето е ново, а за други – старо. Всяко новородено дете е нов човек. Но колко пъти това дете се е раждало и умирало! Колко пъти то е било учен, знаменит човек! В малка форма е дошло то, но в него се крие голям учен или голям философ.

Често хората се оплакват от живота си, не могат да носят страданията и търсят виновника вън от себе си. В това отношение те приличат на малките деца, които сами си причиняват страдания, но като не се разбират, отдават вината на външни условия. Едно дете яло диня и като си играло със семките, пхнало една семка в ухото си и не могло да я извади. След това започнало да плаче, че ухото го боли. Семката набъбнала и причинила голяма болка. Майката се чудела на какво се дължи това. Извикала една опитна баба, за да го прегледа. Бабата пипнала ухото отвън и забелязала една подутина. Запитала детето да не е турilo нещо в ухото си. Едва сега то си спомнило, че пхнало една семка в ухото си, която не могло да извади. Бабата взела една кука, внимателно я пхнала в ухото и извадила семката. Така постъпват и възрастните хора: те турят една мисъл, едно чувство или една постъпка там, дето не трябва, и после се чудят защо страдат. За да не страда, човек трябва да поставя всяко нещо на неговото място. Ако си бакалин, ще теглиш стоката точно: премериш ли по-малко, отколкото трябва, ще те хванат и ще изгубиш доверието на хората. Ще кажеш, че не си забелязал това или че слугата ти е направил погрешката. Не скривай истината! Бъди буден към постъпките си и ако съзнателно правиш погрешки, признай си и започни да се изправяш. Ще кажете, че живеете добре. Радвайте се, ако наистина живеете добре; но ако животът ви не е достатъчно чист, благодарете на условията и на съществата, през които той минава, за да се пречисти. Земният живот на човека прилича на мътна вода, която минава през земните пластове и се пречиства. Пластовете, през които минава този живот, са неговият ум, неговото сърце и неговата душа. Като мине през

тях, животът на човека се пречиства и излиза във вид на чист извор, от водата на който се ползват всички живи същества – растения, животни и хора. Колкото е по-чист изворът, толкова радостта на разумните същества е по-голяма. Ако изворът е нечист, те казват: „Този живот не е добър, още трябва да се пречиства.“ Казват за някого, че мислите му не са чисти; за друг казват, че чувствата и желанията му не са чисти. Това показва, че умът, сърцето и волята на дадени хора, като филтри на живота, не са изпълнили добре службата си. Както хората се хранят от плодовете на дърветата, така и много по-долностоящи и по-високостоящи от човека се хранят от неговите мисли и желания. Както плодовете на дърветата влизат като съставна част в човешкия организъм, така също мислите, чувствата и постъпките на човека влизат като съставна част в организмите на други същества. Значи цената на човека се определя от плодовете, които той дава на другите същества. Затова казваме, че човек носи отговорност за делата си.

Бог е турил всички хора на работа като съработници в Неговото дело. Щом е дошъл на Земята, човек е поел една служба, която трябва да изпълнява точно и добросъвестно. Той е чиновник, когото ревизират всеки момент. Сутрин, като изгрее Слънцето, той поема службата си, цял ден работи, а вечер дохожда специална комисия да го ревизира. Значи той има ревизия всеки ден, всяка седмица, всеки месец и всяка година. И най-после, като свърши цялата работа, пак го ревизират. Последната ревизия определя положението му като добър или лош чиновник. Главата и лицето на човека показват какъв чиновник е бил той в своите минали съществувания. Бъдещият му портрет ще покаже какво е работил той в сегашния си живот. Каквато работа предприеме човек, трябва да я изпълни добре. В това отношение той трябва да бъде като музиканта – всеки тон да бъде чист, ясен, никакъв фалш, никаква неясност да няма в него.

Какво се иска от добрия музикант? – Да взема чисти, ясни, определени тонове. Всеки тон трябва да има определена форма, големина, тежест. Същевременно тонът трябва

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

да има ред, количественост и живот в себе си. Ако тонът на музиканта няма тези качества, музиката му не привлича. Коя мома и кой момък привличат хората? – Красивите. Не са ли красиви, никой не ги търси. Голямата красота е опасна, но и голямата грозота е опасна. Това, което повдига човека, е красотата; това, което го понижава, е грозотата. Ще кажете, че грозният някога ще стане красив, а красивият – грозен. Не е така. Грозният трябва да стане красив, красивият трябва да стане добър. Добрият трябва да стане справедлив, а справедливият – разумен. Това са степени, през които човек минава в развитието си. Красотата дава външните условия на живота. Ако си красив, всички хора са готови да ти услужат. Красотата е подобна на златото, което не се окислява. Който разбира свойствата на златото, може да си послужи с него като с физическо злато, за да подобри материалния си живот; но може да си послужи с него и като с органическо злато, за да подобри вътрешния си душевен живот. Много от болестите се дължат на отсъствието на органическо злато в кръвта. Слабостта и малокръвието се дължат на недостатъчно количество желязо в кръвта. Когато мисълта на човека е неподвижна, това показва, че той има малко фосфор в кръвта си.

Това са отвлечени неща, които не се виждат. Говори се за мисълта, но никой не я вижда. Казват, че някой мисли добре, но и за това има причина. Само онзи мисли добре, когото обичат. Ако никой не обича даден човек, той не може да мисли добре. С любовта си майката заставя детето си да мисли. Колкото повече го обича, толкова по-добре мисли то. Първоначално детето е било в спящо състояние, но постепенно в него се е събуждала мисълта. Като се прояви умът, и сърцето се проявява и повдига. Сърцето пък дава възможност да се прояви тялото и неговата сила. Значи умът, сърцето и волята са свързани помежду си. Умът е свързан със сърцето, а сърцето – с тялото, т.е. със силата на човека. Разумността има отношение към майката. Тя представлява проява на Божествения Дух в човека, който го заставя да мисли. Когато детето отговаря на майчината любов, умът му се събужда и

ЦЕННИ ДОБРОДЕТЕЛИ

то започва да мисли. Събудят ли се умът, сърцето и душата в човека, той започва да живее съзнателно. Това значи да се движи човек в три посоки – по дължина, широчина и височина, или дълбочина.

Съзнателният живот подразбира съзнателно хранене, пиене на вода, дишане и възприемане на светлината. Мнозина ядат, пият, дишат, без да отдават значение на тези процеси. С това те малко използват условията. Дишането има смисъл, когато и мисълта, и чувствата, и волята вземат участие. Дишане без концентрирана мисъл нищо не допринася. Като дишаш, бавно ще приемаш въздуха и бавно ще го изпускаш. Както влиза въздухът, така трябва и да излиза. Пет минути ще дишаш, но ще мислиш само за Божествени, за възвишени неща, няма да се смущаваш от обикновени работи. Когато е гладен и яде с любов и с разположение, човек придобива нещо ценно от яденето. Малко ще ядеш, но с любов: то допринася повече от многото ядене, прието без любов. Всяко нещо, което се върши с любов, се увеличава; всяко нещо, което не става с любов, се смалява. Бъдете доволни от малкото. Ако имате едно житно зърно или една клечка кибрит, бъдете доволни и от тях. Едно житно зърно може да роди 30, 60 или 100 зрънца. С една кибритена клечка можете да запалите голям огън, на който да се грееете и да сготвите ядене за много хора. „Какво да правя с едно житно зърно?“ – Посей го в земята. „Какво да правя с една клечка кибрит?“ – Запали огън. Който мисли правилно, туря клечката там, дето огънят лесно се запалва. За да помогне на горенето, той духа: така внася повече въздух и усилва горенето. Духането на огъня подразбира отправяне на мисълта там, дето може да се придобие нещо ценно. Каквито упражнения и да правите, вложете мисълта и чувствата си, за да се ползвате от техните блага. Всяко упражнение крие в себе си известно благо. В продължение на една седмица правете гимнастическите упражнения, както и упражненията за дишане, с вяра и любов, за да видите резултата. Голям е резултатът при работа с любов и вяра. Турете далече от себе си съмнението

и работете. Всяко съмнение в мисълта, в чувствата или във
314

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

волята води към нещастие. Действието на съмнението за човека е подобно на въздух, който лекарят по невнимание допуска при вкарване на кръв в болния. Влезе ли въздух в кръвта, болният е изложен на големи страдания. На същото основание казвам: влезе ли съмнението в човека, той е изложен на големи мъчности и страдания. Съмнението е един от опасните паразити, който се размножава бързо: за 24 часа то е в състояние да отрови кръвта на човека – и след това той трябва да прави големи усилия, за да пречисти кръвта си отново.

И тъй, всяко упражнение трябва да се прави съзнателно. Вдигнеш ли едната ръка нагоре, това показва, че приемаш нещо; щом я спуснеш надолу, даваш нищо. Едната ръка помага на ума, а другата – на сърцето. Чрез пръстите на ръката човек възприема Божиите блага. Палецът е свързан с волята, с Божествения свят. Ако отрежат палците на двете му ръце, човек става безволев. В старо време, когато искали да накажат някой крайно упорит човек, отрязвали палците му и той ставал безволев. Останалите четири пръста са свързани с ангелския свят. Показалецът е свързан с личните чувства, средният пръст – със справедливостта, безименният – с чувството за красивото и изящното, а малкият пръст – с честността. Малкият пръст е търговецът в човека. Чрез пръстите си човек черпи необходимия материал за работа. Няма ли този материал, нищо не може да направи. За да работи разумно, човек влиза първо във връзка със силите, които действат в тялото му, а после и със силите, които действат в Разумната Природа. Като погледнете краката си, радвайте се, че имате възможност да изучавате доброто. Като се движите от едно място на друго, ще срещате добри хора и ще се свързвате с тях. Радвайте се и на ръцете си. Не казвайте, че не са красиви, но гледайте пръстите да не са криви: те трябва да бъдат успоредни един на друг. Всяко изкривяване на пръстите показва, че сте изопачили някъде живота си – стремете се да го изправите. Човешкото тяло е апартамент, в който

душата пребивава. Красив е този апартамент, но в бъдеще човек ще разполага с още по-красив. За да си изработи нещо

315

ЦЕННИ ДОБРОДЕТЕЛИ

по-красиво, от него се изисква разумна и съзнателна работа. Да работи човек съзнателно върху себе си, това значи да се стреми към красивите неща. Красивото се крие в Божественото начало, а грозното – в човешкото. Не се занимавайте с човешкото, с погрешките на хората. Всеки сам да изправя погрешките си. Те са временна опаковка на нещата. Срещнеш някой лош човек. Не казвай, че е лош, но потърси причините, които го заставят да се проявява така. Ролята му е такава: той е поставен на пост, за да плаши хората. Щом изпълни задачата си, той няма да бъде вече лош. Молете се за себе си, молете се и за другите хора. Как трябва да се молим? – Като станеш сутрин, поглади челото си и кажи: „Господи, благослови челото ми и способностите, които са скрити в него.“ Ако не мислиш добре, поглади носа си и отпрати мисълта си пак към Бога. Ако очите ти гледат криво на нещата, поглади и тях. Ако не ядеш правилно и не говориш правилно, ще се помолиш за устата си и ще я погладиш. Ако не възприемаш звуковете чисто, ще погладиш ушите си и ще се помолиш за тях. След това ще погладите ръцете и краката си, които ви служат добре. Благодарете за удовете, които ви са дадени в услуга. Те са ваши слуги, а вие – техни господари. Вие зависите от тях. Какво ще стане с вас, ако очите, ушите, устата, носът, ръцете и краката се откажат да ви служат? – Вие ще се намерите в положението на пълен инвалид. За да се развивате правилно, трябва да имате добра обхода към себе си, т.е. към всичките свои удове. Не е позволено на човека да бъде груб към себе си. Ако ви сърби носът, не го хващайте грубо, но го погладете леко с ръката си и след това го измийте с топла вода. Ако човек е груб към себе си, към другите хора ще бъде още по-груб. Човек трябва да има висок морал, който да прилага първо към себе си, а после и към ближния си. На себе си ще се учите, а върху ближния ще прилагате наученото.

Какво правят светските хора? – Когато страдат от болки

в ръцете и краката, те посещават различни бани, дето се лекуват, като стоят по половин час във водата. Значи те се грижат за краката, за ръцете, за цялото си тяло. Трябва ли

316

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

човек да чака момента, когато краката му са болни, за да се грижи за тях? Бъдете внимателни към своите удове, преди да са заболели. Отнасяйте се добре и с ума, и със сърцето си, за да използвате условията, вложени в тях. За всеки човек е определено колко и какво трябва да постигне чрез ума и чрез сърцето си. Работете върху себе си с любов, за да се ползвате от нейните сили. Любовта е единствената сила, която дава, без да взема нещо. Тя не очаква на никого.

Докато

работи Любов та във вас, ползвайте се от нея, но пазете се да не я изгубите. Тя напуска човека, когато той се стреми да я задържи само за себе си. Тя е вода, която не се подпушва. Подпушете ли я, тя ще разруши бентовете, ще ви наводни и ще продължи пътя си. Радвайте се на Любовта, която дава живот и светлина на всички. Благодарете, че тя посещава всички и дава на всяко живо същество според нуждите му. Светлината и топлината слизат на Земята благодарение на Любовта. Всички блага слизат на Земята благодарение на Любовта.

Казано е, че Бог е Любов. Следователно благодарете на Бога за всичко, което ви дава. Тъй щото, ако искате да бъдете здрави, да живеете добре, работете с Любовта. Нека тя бъде мярка във вашия живот. Избягвайте всякакви отношения с хора, които не служат на Любовта. Не дружете с хора, които нямат нищо общо с Любовта. Не правете връзки с хора на безлюбието. Какво постигна Ева от връзката си с черния адепт? – Не само че нищо не придоби, но изгуби щастието и свободата си за хиляди години. Който се свързва с безлюбието, влиза в областта на смъртта; който се свързва с Любовта, влиза в областта на вечния живот. Да придобиеш вечния живот, това значи да придобиеш благоприятни условия за развиване на своя ум, на своето сърце и на своята душа. За това се изисква благодарност за всичко, което ви е дадено.

Ако имате нещо криво в себе си, не търсете виновника вън някъде, но сами се изправете. Вината се крие във вашето минало, в някой ваш дядо или пралядо, който не е живял добре. Изправете погрешката си, за да помогнете и на вашия дядо или пралядо.

317

ЦЕННИ ДОБРОДЕТЕЛИ

Мнозина се обезсърчават от живота си, казват, че са остарели, че нищо не могат да постигнат. Престанете да мислите за старост. Стар човек ли е онзи, който е на 60, 70 или повече години? Възрастта на човека се определя от времето, което той е употребил за служене на Любавта. Ако някой е 70-годишен, но от 20 години насам се е предал в служене на Любавта,

всъщност той е 20-годишен. Ако пък се е обърнал към Бога от две години насам, той е едва двегодишно дете. Защо да не се чувства като дете, защо да не е готов да възприема от възрастните и да се учи? Всеки се радва на децата, всеки ги обича. Детето носи нещо ново, от което всеки иска да вземе частица. Всеки обича добрия човек, защото може да вземе от неговите плодове. Човек не е сухо дърво, но живо, което дава плодове. Всяко дърво, което не дава плод, отсича се и в огъня се хвърля. Работете върху себе си не само за да давате плодове, но плодовете ви да бъдат доброкачествени. Който вкуси от вашите плодове, да благодари и да пожелае и втори път да си откъсне. Стремете се да бъдете плодни дървета с добри мисли и чувства: всеки да ви търси, да желае вашите плодове.

Религиозните хора очакват посещението на Духа. Какво ще намери Духът в тях? – Той посещава само онези хора, които имат плодове. Когато Мойсей изведе евреите от Египет, Бог им даде закони, които да изпълняват. За да се ползват от Божиите блага, те трябваше да научат закона на жертвата. Без жертва човек не може да постигне нещо ценно. Евреите не познаваха този закон. Те не бяха готови на никаква жертва и затова трябваше да започнат първо от материалната жертва. Някой стане сутрин и мисли какво да прави. Ако няма работа, нека полива цветята и дърветата.

„Нямам дървета и цветя в градината си.“ – Ще отидеш в друга градина, на свой близък, и там ще поливаш. След това ще поиш птичките, ще им хвърляш трошици, особено през зимата, когато земята е покрита със сняг. Когато се научите да правите малки жертви, тогава ще влезете между учени хора, за да придобивате знания. И след това се искат жертви. Истински учените са хора на жертвата и на Любовта.

318

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Помагайте на по-малките и слаби същества от вас, за да се ползвате и вие от техните услуги. Като чистите дърветата от гъсеници, те ще ви благодарят и ще ви дават от своите плодове. Ще кажете, че това не е ваша работа. Всяко криво нещо, което човек види, трябва да го изправи, особено ако това е в негова възможност. Като ставате сутрин, пейте. „Който пее, зло не мисли“ – казва българската поговорка.

Днес всички хора искат да се подмладят, но не знаят какво да правят, как да станат млади. Любовта подмладява човека. Тя твори, съгражда живота и го обновява, тя внася хармония навсякъде. Обръщайте внимание на малките работи. Така постъпва и Любовта. Тя не пренебрегва никого. Срещнеш един човек, който се е прегърбил. Не го критикувай, не му се смей, но виж коя е причината за прегърбването му. Ако товарът му е физически, сними част от него и го облекчи; ако товарът му е сърдечен, кажи му няколко сладки, ободрителни думи, за да го насърчиш; ако товарът му е умствен, изпрати му няколко светли мисли, за да го повдигнеш. Изпращайте добри мисли към близките си, за да изпращат и на вас. Добрите и възвишени същества – хора и ангели – работят в света със своите мисли и чувства и повдигат цялото човечество. Бъдете носители на доброто и красивото в света, за да се ползвате от Божиите блага. В това се заключава подмладяването и облагородяването на човека. Това е живот вечен, да позная Тебе, Единяго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

5 август, 5 ч., София – Изгрев

НАСЛЕДНИЦИ НА ЗЕМЯТА

Блажени кратките, защото те ще наследят земята.

Евангелие от Матей 5:5

Понякога човек изгубва смисъла на живота и не знае причината за това. В младини той е идеалист, а на стари години става материалист. Ако сечем постоянно клоните на дървото, корените му се развиват чрезмерно и се забиват дълбоко в земята. Значи когато клоните нямат условия да се развиват, за тяхна сметка се развиват корените. Същият закон има значение и за човека. Когато човек няма условия да се развива духовно, той се развива материално. Корените в него се развиват за сметка на клоните. Обаче човек, както и дървото, трябва да се развива правилно – и корените, и клоните му трябва да растат еднакво, т.е. той трябва да се развива и материално, и духовно. Ето защо ние се стремим към такава наука, която да осмисли живота ни. Ние се стремим към такава наука, която едновременно да усилва вярата, надеждата и любовта ни.

Мнозина се запитват какво представлява човек пред Вселената. Наистина, човек е микроскопично същество пред Вселената, но тя представлява материалната страна за него. Той трябва да я изучава. За него тя е предметно обучение. Малък е човекът, но милиарди клетки, т.е. милиарди малки същества, образуват тялото му и живеят за него. Само стомахът му е образуван от десет милиона клетки. Значи човешкият стомах е голяма фабрика, в която вземат участие десет милиона работници. Който не разбира смисъла на тяхната работа и не я оценява, казва, че храненето е проста работа. Не

е проста работа! Десет милиона работници участват в обяда, който ти си приел. Ако плащате по един лев на работник, за 320

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

един обяд трябва да платите десет милиона лева. Кой може да плати десет милиона за един обяд? И по една стотинка да плащате на работник, пак е много. Това е само за един обяд. А колко пъти на ден яде човек? Направете изчисление, за да

видите колко струва годишно работата само на стомаха. След това изчислете колко работници има в мозъка, в дробовите – и направете сметка колко струва тяхната работа. Приложете математиката, за да видите какво нещо е човекът и колко струва на Природата. Само така ще разберете имате ли право да се обезсърчавате. Човек се обезсърчава от две положения в живота: от недоимък и от изобилие. В първия случай той купува билети, които не печелят; във втория случай купува билети, които печелят, и той изпада в такова изобилие, което го обезсърчава: не знае как да се справи с него, че да се задо-

воли. Който не печели, не е доволен – търси богатство. И той може да спечели. Как? – Или като купи всичките билети, или като разполага с големи знания, за да разбира науката за щастливите числа и да си вземе билет, който печели.

Кой човек е истински богат? – Богат е онзи, на когото умът, сърцето и душата се проявяват правилно. Ще се запитате съществува ли наистина душа. За мене този въпрос е разрешен. Аз виждам проявите на душата всеки момент. Тя се изявява чрез човешкото тяло, а то е инструментът, чрез който тя работи. Аз се разговарям с нея и виждам, че тя крие в себе си велика история. Тя носи големи знания в себе си, всичко помни. Само ученият признава съществуването на душата, защото всеки момент влиза в разговор с нея. Тъй щото който пита съществува ли Бог, съществува ли душа, има ли Любов в света, той сам определя мястото си. Той сам се поставя в категорията или на простите, или на онези, които искат да учат, или между истинските учени. За учените тези въпроси са предрешени. Може ли човек да разреши въпросите за душата и за духа, за доброто и за злото? – Може. За онзи, който е в съгласие с Първата Причина на нещата, всичко е възможно. И за него има невъзможни неща, но за тях той никога не мисли. Например той никога не се запитва може ли да събере Слънцето и Луната на едно място и да им

321

НАСЛЕДНИЦИ НА ЗЕМЯТА

даде едно богато угощение. Колкото е възможно Земята да отиде на гости на Слънцето или на Луната, толкова е въз-

можно и те да я посетят. Има хора – лунни типове, но това не значи, че те идат от Луната. Луната им влияе силно и те вечер стават от леглото си, качват се по покриви: те ходят свободно, без да падат. Това е въпрос, който няма отношение към невъзможните неща.

Някой иска да бъде богат, без да мисли за последиците, които богатството може да му създаде. Ако богатството ти създава нещастия, защо ти е то? Това богатство влиза в човешкия порядък на нещата. Какъв смисъл има да се качи човек на Монт Еверест и да се задуши там? Човек не е пригоден за големи височини. За да се изкачи на този връх, той трябва да носи със себе си чист кислород, за да поддържа дишането си. Едно време и човекът е мислел като рибите, че във водата няма живот. Но впоследствие и някои риби се убедиха, че извън водата може да се живее, и станаха птици. В бъдеще човек ще се убеди, че може да се живее и на големи височини, дето въздухът е крайно разреден. Както рибите използват въздуха от водата, така и човек един ден ще извади от въздуха онази материя, която е необходима за дишането. Тялото на бъдещия човек ще бъде по-fino от сегашното и той ще живее в етера. Тогава той ще пътува свободно от Земята до Луната, защото пространството между тези планети е изпълнено с етер, към който човек ще бъде нагоден да живее. Обаче сегашният човек не може да отиде на Луната, не е годен за там – дробовете му не могат още да възприемат етера. Който си е изработил дробове, нагодени към етера, свободно може да пътува до Луната. Според окултистите има такива хора на Земята. Те пътуват не само до Луната, но и до други планети. Обаче как става това, не може да се докаже научно.

За Истината това не е важно. Тя не се нуждае от доказателства. Доказват се само материалните работи. Светлината има ли нужда от доказателства? Ако доказвате броя на трептенията на червената, жълтата или на синята светлина, с това още не се доказва самата светлина. Трептенията са пре-
322

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

возни средства на светлината, но светлината сама за себе си

не е трептение. Човек си служи с автомобила като превозно средство, но самият автомобил не е човекът. Автомобилът е едно нещо, а човек – друго; трептенията на светлината са едно нещо, а светлината е съвсем друго; трептенията на музикалния тон са едно нещо, а музиката няма нищо общо с трептенията. Звукът се предава чрез трептенията на въздуха, но нито звукът, нито трептенията представляват същинската музика.

И тъй, когато говорим за човека, можем да го разглеждаме като индивид, като личност; можем да го разглеждаме и като колективно същество, излязло от един общ източник на живота. Той е дошъл на Земята, за да живее за себе си, за дома си, за отечеството си, за цялото човечество. Най-после, като мине през всички фази на живота, той ще съзнае, че е дошъл на Земята, за да живее за своя Създател. Да живееш за Създателя си, за Бога – това значи да имаш Любов в себе си. Да живееш за светлината и да се ползваш от нея – това значи да имаш очи. Който има очи, той вижда и светлината, и Бога – и ги познава. В този смисъл те не се нуждаят от никакви доказателства. Ще каже някой, че чувствал Бога. Чувстването на нещата е средство, с което човек си служи, но то не е доказателство. То е превозно средство за човека, каквото е автомобилът за физическия му живот.

Обмяната между Бога и човешката душа е доказателство за съществуването на Бога и за Неговите прояви като Любов, Мъдрост и Истина. Да живееш в Бога и Той да живее в тебе – това е доказателство за Неговото съществуване. Казано е, че Бог е Любов. Значи Любовта е отношение на Бога към нас. Обичта пък представлява отношение на човека към Бога. Малцина разбират тези отношения, затова те обичат, без да знаят кого обичат. Някой ги люби, без да знаят кой всъщност ги люби. Някой казва, че еди-кой си го люби – Петко, Стоян, Драган. Човек не може да люби. Може ли едно кило вода да задоволи жаждата ви през целия живот? Може ли един скъпоценен камък да ви украси? Следователно един човек не може да задоволи нуждата на душата ви да бъдете любени,

нито човек може да обича само едного. Ако Бог не живее в човека, подобният му не може да го обича. Може ли котката да обича човека за самия него? – Тя го обича за хляба, който той ѝ дава. Като престане да я храни, и тя престава да го посещава – не го обича вече.

Всички хора говорят за Любовта, но малцина я разбират като велика сила, като велика добродетел. Тя осмисля живота и внася хармония в него. Без любов животът е смърт, а без обич – ад. Когато престане да люби, човек умира; когато престане да обича, той слиза в ада. Бог каза на първия човек: „В който ден ядеш от забранения плод, ще умреш.“

Това значи: в който ден престъпиш закона на Любовта, ще умреш. Смъртта подразбира отдалечаване на човека от Любовта. Като говорят за Любовта, хората я разглеждат като проява, от една страна, в индивидуалния живот на човека, а от друга, като проява на колективния живот. От това гледище авторите, различните писатели, романисти, философи, разглеждат въпросите на живота. Например Виктор Юго разрешава вътрешните противоречия в индивидуалния живот на човека. Толстой¹⁸ пък разрешава един голям социален въпрос – причината за войните, за големите спорове и недоразумения между народите. По отношение на своите възгледи в романите си „Клетниците“ и „Война и мир“ и двамата са прави.

И сегашните хора се питат като Толстой коя е причината за съществуването на злото в света. Какво правят войниците, когато минават през някой мост? – За да не го разрушат, те не вървят ритмично, но по един или по двама-трима, безразборно. На основание на този закон от физиката казвам: злото съществува по причина на ритмичното правене на зло. Когато войниците вървят ритмично по някой мост, те го събарят. Когато много хора вървят ритмично в посока на злото, те създават големи катастрофи в света: земетресения, наводнения и др. За да престане злото, за да се прекратят катастрофите, хората трябва да се откажат от ритъма на своя изопачен ум и на своето сърце, от единодушието в злото.

Те трябва да се обединят по ум, по сърце и по воля в праве-

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

нето на добро, за да превърнат Земята в рай, а живота си – в музика и песен.

Не е достатъчно само човек да търси причината на злото, но той трябва да бъде готов да се откаже от него. Ако не се откаже от своята алчност, той не може да влезе в Божествения порядък на нещата. Ако пчелата работничка не може да излезе от обществото на пчелите, нищо няма да придобие. Тя ще има царица – пчела, която ще ѝ заповядва, и завинаги ще си остане работничка в кошера на своята царица. И в кошера има ред и порядък, чистота, но този ред и порядък не е идеален. Ако пчелата се стреми към нещо възвишено, трябва да напусне кошера. В живота на пчелите е допуснато много-мъжството, което не може да бъде идеал на един възвишен свят. Техният строй е отживял времето си. Всяка съзнателна пчела търси нови условия за нов, възвишен живот.

В какво се заключава идеалният строй на живота? – В прилагане на Любовта и на Обичта. Вън от Любовта и Обичта никакъв идеал не може да съществува. В бъдеще, когато се приложат Любовта и Обичта в живота, хората няма да се страхуват от смъртта. Те няма да умират, но ще минават от един свят в друг. Хората умират днес по единствената причина, че не са хармонизирали любовта и обичта в себе си. Който не ги е хармонизирал, не може правилно да ги прилага. Слушах една млада жена да се оплаква от положението си. Разправя, че се оженила преди две години, а се обичали с мъжа си седем години преди женитбата си. И тя не знае какво е станало помежду им, но той обикнал друга жена и ѝ казал: „Ще ме извиниш, сега не те обичам, както по-рано. Ако ти ме обичаш, пожертвай се за мене, остави ме свободен.“ Понеже жена му го обичала, макар и с мъка, тя го оставила свободен: не го напуснала, но не се месила в любовта му. Тази жена е разумна. Тя разбира, че не може да се бърка в живота на сърцето, но иска да знае коя е причината за новото положение, в което се намира. Много просто. Кога човек обича някого? – Когато той се жертва за него. Следователно тази жена в миналото някога се е пожертвала за него и днес той ѝ благодари с обичта си. Като обича тази

НАСЛЕДНИЦИ НА ЗЕМЯТА

жена, той ще прояви и към жена си по-голяма любов, но ако тя го остави свободен. Той ще оцени жертвата, която тя прави за него, и ще ѝ благодари. Същото се отнася и до жената.

Любовта е единна и непреривна. В нея няма никакви престъпления, никакво зло. Престъпленията, които хората приписват на любовта, се крият другаде, а не в любовта. Те не я разбират или криво я разбират. Любовта повдига и възкресява човека, а не го умъртвява. Бог се проявява чрез Любовта във всяко живо същество. Колкото повече хора обича човек, толкова повече се е отворил за Бога. Любовта е път към повдигане. Как се проявява Любовта, не е важно. Тя има милиони начини за проявяване. Важно е да се придобие нещо ценно чрез нея. Като се повдига от едно стъпало на друго, човек ще дойде най-после до Великата Любов, в която няма измяна, няма престъпления, няма смърт. Тя носи радост и щастие, тя носи свобода и безсмъртие.

Задачата на разумния свят се заключава в това – да освободи човека от заблужденията, които носи от миналото, да внесе в живота му нов, велик морал. Защо трябва хората да се съмняват едни в други? Трябва ли мъжът да се съмнява в жена си, да мисли, че тя търси други мъже? Трябва ли жената да се съмнява в мъжа си? Защо мъжът да не гледа на жените като на свои дъщери и сестри и така да ги обича? Защо жената да не гледа на мъжете като на свои синове и братя и така да ги обича? Бащата обича дъщерите си, майката обича синовете си. Има ли нещо престъпно в тази любов? Семейството е създадено именно затова – да регулира отношенията между мъжа и жената, да ги повдигне на по-висока степен. Не мислете, че ако някой мъж обича една жена, той върши престъпление. В Любовта няма престъпления. Невъзможно е да любиш и да вършиш престъпления. Който люби, не върши престъпления; който не люби, върши престъпления. Това се отнася еднакво и за мъжа, и за жената. Радвайте се, когато хората се обичат. Не се ли радвате, когато бащата обича дъщерите си, а майката – синовете си? На Земята няма

по-възвишена любов от тази на майката и на бащата.

326

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Днес повечето хора не разбират Любовта, а говорят за нея, приписват ѝ качества, каквито тя не притежава. Това е любов на насекомите, с която ние не се занимаваме. Едва сега хората влизат в любовта на сърцето. Те четат романи, влюбват се – и мислят, че познават тази любов. И нея още не познават. Ако тази любов още не е разбрана, колко по-неразбрана е великата Божия Любов. Ще каже някой, че познава Бога, че Той е близо до нас. Понякога Бог е близо до нас, някога е далече. Когато Го обичаме, Той е далече от нас. Когато не Го обичаме, Той е близо до нас: учи ни, възпитава ни. Как? – Чрез страданията. Когато жената се оплаква от мъжа си, ще знаете, че той е близо до нея, на всяка стъпка я следи да не направи някаква погрешка. Когато е далече от нея, тя е доволна от него и знае, че той я обича. Тя има вяра в него и го оставя да се проявява свободно. Понятията близо и далече са относителни. Разумните същества, които се движат с бързината на светлината, отиват до Слънцето за осем минути и се връщат за осем минути. Те са близо до нас.

На обикновения човек, за да отиде до града и да се върне, трябват му един-два часа. Значи той е далече от вас. В бъдеще мъжът и жената ще живеят далече един от друг. Ако жената е на Слънцето, мъжът ще бъде на Земята. После ще сменят местата си: мъжът ще се качи на Слънцето, а жената ще слезе на Земята. Адам направи грешка, като извика жената от другия свят, в който тя живееше. Той я взе при себе си, но в края на краищата и двамата излязоха от рая. За да се обичат, хората трябва да се вселяват едни в други. При това положение те няма да се карат, няма да се сърдят. Ако жената се разсърди, мъжът ще се всели в нея; ако мъжът се разсърди, жената ще се всели в него. И така те няма да се карат, ще бъдат скрити един за друг. Сам човек може ли да се кара? Вътрешната страна на живота представлява небето, а външната – земята. Който иска да запази хармонията си, трябва постоянно да влиза в себе си и да излиза, т.е. да се

движи между небето и земята като полюси на живота.
Който разбира Любовта, не се страхува, че някой може да
327

НАСЛЕДНИЦИ НА ЗЕМЯТА

му я отнеме. Любовта е великото житейско море. Кой може да отнеме водата на това море и да го пресуши? Водата на Любовта е неизчерпаема. Който люби, никога не изменя на Любовта. Който иска да го любят, трябва да стане като детето. Всеки се радва на детето, всеки го носи на ръце. Можете ли да носите един мъж или една жена на гърба си? Следователно за да бъде обичана, жената трябва да се откаже от желанието си да я носи мъжът на гърба си. И мъжът трябва да се откаже от желанието си жена му да го носи на гърба си. Само така той може да бъде обичан.

Христос казва: „Кротките ще наследят земята.“ Кой човек е кротък? – Който носи в себе си Любовта и Обичта. Той гледа на хората като на души, не се съмнява в тях, не ги измъчва, не им причинява страдания: ако е жена, никога не се съмнява в мъжа си, не допуска нито една лоша мисъл за него; ако е мъж, и той не се съмнява в жена си и не допуска нито една лоша мисъл за нея. Кроткият познава Любовта и Обичта и вярва в техните прояви.

Като се говори за Любовта, ние не разбираме свободната любов, която хората допускат. Любовта стои по-високо от свободата. Тя произтича от Истината, а същевременно носи в себе си и Истината, и Мъдростта. Ще кажете, че никой не ви обича. Това не е вярно. Няма живо същество в света, което да не е обичано. Едно се изисква от човека: да възприеме Любовта чрез ума, чрез сърцето и чрез душата си. Който не възприема така Любовта, не може да я познае. Както познавате въздуха, така трябва да се запознаете и с Любовта. И тогава няма да казвате, че мъжът ви или жена ви не ви обичат, но ще знаете, че като ви е изпратил на Земята, Бог ви е обикнал. Той не ви е пратил между мъже и жени, но между братя и сестри, за да им покажете какво нещо е Любовта. Не очаквайте да ви обичат, но вие обичайте. Бъдете герои да проявите Любовта, да бъдете носители на новото в света.

9 август, 10 ч., София – Изгрев

СИЛНИТЕ

Размишление

Представете си, че сте нарисували на дъската окръжност с един диаметър. Центърът на окръжността, означен с единица, определя силата, която е създала света. С две означаваме самата окръжност, която е граница на света. Тройката пък представя диаметъра, т.е. силата, която е вложила съдържание на света. И човек минава през същите числа: през единицата, която е създала неговия свят; през двойката, която е ограничила неговия свят, и през тройката, която е вложила съдържание и смисъл в него.

Като ученици на живота вие искате да се учите, но същевременно искате да станете и учители. Днес не се става лесно учител. Едно време, за да станеш учител, трябвало да свършиш най-малко четири-пет класа. И с първокласно образование се е ставало учител. Сега, за да станеш първоначален учител, трябва да си свършил гимназия. За да станеш гимназиален учител, трябва да свършиш университет. Някой иска да стане професор. За това е нужно да свършиш не само гимназия и университет, но да си специализирал по някакъв отрасъл от науката. Някой пък иска да стане силен, учен човек, или да се прояви в духовно отношение. Как можеш да станеш такъв? Трябва да си работил много в известна област и тогава да реализираш желанието си. За да постигне известно положение, човек трябва да изпитва любов и обич към това, което иска да придобие.

Каква е разликата между понятията любов и обич?

Под любов разбираме това, което постоянно дава и никога не взема. Под обич разбираме това, което всякога взема и нищо не дава. Бог се проявява в човека чрез Своите атрибути: постоянно дава и постоянно взема. За някои това не е ясно. Те не могат да си представят как така Бог постоянно

СИЛНИТЕ

дава и постоянно взема. Че някои не разбират известни неща, това не значи, че те не съществуват. Много неща не разбира човек, но въпреки това те стават. Как ще обясните например процеса на човешката мисъл? И най-учените не

могат точно да обяснят процеса на мисълта, но тя си тече, изминава известен път. Разбирането или неразбирането на този процес не спира течението на мисълта. За да си обясни как идат мислите, по какви закони се движат преди всичко, човек трябва да стане господар на своите мисли.

Като дойдем до мисълта, съставена от числата 1, 2 и 3, казваме, че е динамическа. Всяка мисъл, която създава един свят около себе си, която внася в него известно съдържание, е динамическа. Всяка мисъл, която не създава нещо, която не ограничава и която не внася съдържание и смисъл в човека, е слаба. Ще възразите, че мислите добре. Който мисли добре, и пее добре. И обратно: който не пее добре, не може да мисли. Слабият не мисли добре. Който не е силен и разумен, също така не мисли добре. Силният има добри мисли, добри чувства и добри постъпки. Ще каже някой, че от десетки години насам следва Божественото учение и още не е станал силен и добър. Отде знае той това? От години насам житото се сее в земята и привидно е останало същото; то не се е изменило, но е вършело и до днес още върши своята работа. Човек живее и съществува благодарение на водата, на въздуха и на светлината. Като отваря и затваря устата си, въздухът влиза и излиза от нея. Така той приема и водата. А като отваря очите си, той приема светлината и се ползва от нея. Следователно, от създаването на човека до днес, той приема едни и същи елементи за поддържане на своя живот и привидно е останал все човек, но разликата между първобитния и днешния човек е голяма.

Днес всички хора търсят правилно разрешение на социалните въпроси. Един от социалните въпроси е женитбата. Всеки иска да знае кой е правият начин за разрешаването му. Кой трябва да се жени? – Само онзи, който е умен, добър и здрав. Той ще създаде здраво и добро поколение. Ако не си умен, добър и здрав, по-добре не се жени. Няма защо да се

330
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

жениш, да създаваш хилаво поколение. Светът се нуждае от умни, добри и здрави хора. Всяка мома и всеки момък, които искат да се женят, трябва да отговарят на тези изисквания. В

такъв случай нека се женят. Каква е Божията воля? – Волята Божия е определена: жени се само умният, добрият и здравият.

Бог създаде първите хора умни, добри и здрави и позволи им да се женят. На онези, които не са умни, добри и здрави, Той забранява да се женят. Човек се жени всеки момент, без да разбира смисъла на женитбата. Всяка хапка хляб, която туря в устата си, не е нищо друго, освен женитба. Ако човек сдъвче хляба правилно, а стомахът го смели добре, в него се развива сила. В този смисъл силата, която той придобива, представя детето, което се ражда от женитбата на човека с хляба. Жени се за хляба и става силен само онзи, който е умен, добър и здрав. Това показва, че умствената, дихателната и храносмилателната система в него са добре развити. Ако една от системите не работи добре, той ще яде, но хлябът няма да се използва правилно и не може да развие необходимата сила. Той ще яде, но храносмилането няма да става правилно.

Какъв

смисъл има това хранене? Има смисъл човек да се жени, т.е. да се свърже с хляба, но да го използва добре.

Помнете: всяко нещо е ценно, когато става навреме.

Тогава то се използва разумно и дава добри резултати. Ако се жените, навреме да се жените. Ако раждате, навреме да раждате. Какво дете ще бъде това, което се ражда на първия, на втория, на третия, на четвъртия, на петия, на шестия, на седмия или на осмия месец от зачеването му? Каква жена е тази, която бабува на майка, която носи детето си само един или два месеца след зачеването му? Не ставайте майка на такова дете. Не бабувайте на преждевременно родено дете. Имайте търпение да дочакате деветия месец. Не е лесно да бабуваш на такова майка. Още по-мъчно е да родиш такова дете. Това раждане е последствие от стария живот, дето има болести, недоразумения, противоречия. Старият живот е мътен порой, който трябва да изтече. Новият живот носи чиста, кристална вода. Той изтича от Божията Любов, която постоянно дава. Той изтича и от обичта, която всичко взема.

331

СИЛНИТЕ

За Бога е казано, че всичко дава и всичко взема, но не и за човека. Човек не може всичко да даде, не може и всичко да вземе. Може ли човек да иска всичко от онзи, който го обича? Какво му е дал, за да иска всичко от него? Ум даде ли му? Сърце даде ли му? Тяло даде ли му? Ако нищо не си му дал, с какво право му искаш всичко? Майката и бащата са родили детето, дали са нещо от себе си, следователно имат право да искат нещо от него. Обаче какво право имат външните хора по отношение на него? Някой зарови житното зърно в земята и счита, че има право на всичко, което ражда то. Земята е майка на житното зърно, а той се счита за негов баща. Всъщност той ли му е баща? И птичката може да зарови житното зърно в земята, без да се счита за негов баща, без да има право на него. И свинята като рови, може да зарови едно житно зърно в земята, без да е негов баща. Тя заравя и житни зрънца, и царевица, и семената на бора, без да се нарича техен баща.

Какво се разбира под думите баща, майка и син? Бащата дава, майката взема и обработва нещата, а синът изпълнява. Синът носи радост на баща си и на майка си. Същото отношение трябва да имаме и ние към Бога. Той е наш Баща, а ние – Негови синове. Бог се весели, а ние трябва да се радваме. Веселието е право на Бога, а радостта – на човека. Ние трябва да се радваме на Божиите дела, на ума, на сърцето и на душата

си. Да се радваме, че умът изучава нещата, а сърцето ги възприема. Да се радваме на всичко, което ни е дадено, което е вложено в нас. „Трябва ли да обичаме?“ – Ще обичате, разбира се; при това колкото повече съществува обичате, толкова по-добре за вас. Кой досега е обикнал всички хора, цялото човечество? – Само Христос. Той слезе на Земята, обикна всички хора и с Любовта Си плати всичките им дългове. Ще кажете, че и вие трябва да обичате всички хора. За да ги обичате, трябва да умрете за тях и след това да възкръснете за тях. За да любиш всички, първо трябва да си роден от Бога, после да умреш за тях и най-после да възкръснеш за тях. Всеки е роден, но не всеки е готов да умре. Защо? – Защото не е роден от Бога. Той не е готов да умре, затова не може

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

да възкръсне. Много хора умират по необходимост, затова не могат да възкръснат, т.е. да израснат. Те очакват да дойде новата светлина и топлина в света, че тогава да възкръснат. Да се върнем към числата 1, 2, 3. Какво означават те? – Много нещо се крие в тях, но само за онзи, който разбира техния вътрешен смисъл. За него тези числа носят разумност, доброта и сила. Кога ще се свърши войната? – Когато приложите числата 1, 2, 3 в живота си. Те разрешават всички въпроси. Когато любовта и обичта започнат да работят заедно, светът ще се оправи. Кога ще се освободим от страдания и болести? – Когато и вие, и страданията ви, и болестите ви възлюбят Бога. В любовта се крие и вярата, и надеждата. Не допускайте болестите в себе си, преди те да са се влюбили в Бога. Вие оставете да се влюбват във вас и да ви измъчват. Всяка такава болест е неканен гост. Как ще обичате неканения гост и как ще ви обича той? Бъдете будни към страданията и към болестите и докато те не изправят отношенията си към Първата Причина, не ги приемайте в дома си. Същото се изисква и от човека. Никой няма право да обича, докато първо не е обикнал Бога. Любовта подразбира вътрешно възприемане на нещата. Как ще изядеш един плод, ако не ти е дадено право за това? Ако нямате любов в себе си, нямате право да ядете плодовете на дърветата. Първите човеци ядоха от забранения плод и създадоха нещастия и на себе си, и на цялото човечество. Да ядеш от забранения плод, това значи да ядеш без любов.

Следователно, ако искате да възприемете Божията Любов и да я приложите, следвайте пътя на Христа. Той дойде на Земята и направи опита да обикне всички хора. Скъпо плати за този опит, но опитът Му излезе сполучлив. Това не значи, че Христос и втори път ще дойде на Земята да направи същия опит. Ако дойде втори път, същата участ Го очаква. Трябва ли да желаете това? Днес цялото човечество трябва да се жертва за Христа, Който пръв се е пожертвал и е доказал, че обича всички хора. Човек може да се жертва само за Онзи, Който се е пожертвал за него. Майката, която се е

жертвала за детето си, има право да изисква нещо от него.

333

СИЛНИТЕ

Обаче тя няма право да изисква от чуждите деца. На същото основание човек може да изисква нещо само от онези мисли, които той е родил. Но какво ще иска той от мисли, които не са излезли от неговата глава? Те нямат нищо общо с него. Мнозина се запитват съществува ли Бог, или не. Някои вярват в съществуването Му, други не вярват, но и едните, и другите нямат страх от Бога. Те се страхуват от хора, от животни, но не и от Бога. Не е нужно да се страхуват, но трябва да Го зачитат, да се съгласуват с Неговата воля. Пазете се да не изпаднете в положението на клеветника дявол, който постоянно хулел Името Божие, за което го изпъдили от Небето. Който се осмелява да хули своя Създател, той следва пътя на този клеветник и сам подписва присъдата си. Не говорете лошо и за хората, за които Бог се грижи като за Свои деца. Изобщо не се поддавайте на клевети, на критики, на хули, за да не изгубите мястото, което ви е определено на Небето.

Днес се изисква от всички хора будно съзнание, да знаят, какво говорят и какво правят. Дойдете ли до Божествените работи, не оставяйте друг да ги върши. Всеки сам ще свърши работата, която му е определена. Не я ли свърши, скъпо ще плати. Божиите работи трябва да оставяте в ръцете на онзи, който може да ги поеме като свои. С тях не се търгува; с тях не може да осигурявате материалното си положение. Те се изпълняват доброволно и с любов. Каквато работа предприемете, обърнете се първо към Бога, да видите одобрява ли я Той, или не. Дали човек се ражда, жени или умира, първо трябва да потърси одобрението на Бога. Няма ли Неговото одобрение, животът му ще се превърне в ад. Каквато служба и да вършите, искайте одобрението на Бога. Само с Него можете да разчитате на успех. Без Него и доброто ще се превърне на зло. С Него и злото ще се превърне на добро.

Спазвайте следните правила в живота си: яжте чиста храна, пийте чиста вода, дишайте чист въздух, живеете в здравословна къща. Преди лягане мийте краката и ръцете

си. Никога не лягайте с немити ръце и крака. Ако сте неразположени, не търсете причината вън от себе си, но направете

334

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

нещо, за да се облекчите. Измийте лицето, ръцете и краката си с топла вода. Ако неразположението ви не изчезне, окъпете се, разходете се на чист въздух. Не се критикувайте едни други, че този не е добър, онзи не е добър. Между онези, които търсят Бога, няма лоши хора, но има такива, които са в процес на узряване. Докато плодът узрее, минава през много фази: като пъпка, като цвят, като завързал плод – зелен още, кисел или стипчав. Трябва да мине известно време, докато узрее и стане сладък, готов за ядене. Щом е така, радвайте се,

че има условия плодът да узрее и да се ползвате от него. Радвайте се, че има условия да станете умни, добри и силни. Кой прави човека умен? – Бог. Очаквайте тогава Той да ви даде условия да придобиете това, което ви е нужно. Отворете сърцата си за Господа без страх и без смущение. „Не сме готови още.“ – От вас зависи да бъдете готови. Измийте къщата си, проветрете я. Той ще влезе вътре и ще ви даде Своего благословение. Приемете Божиата Любов в дома си, за да се ползвате от нейните блага. Тя носи скъпоценни неща – храна, светлина, топлина и въздух. Тя прави човека умен, добър и силен. Тя осмисля живота и сближава хората. Тя премахва преградите и противоречията между тях. Без любов нищо не се постига. Каквито усилия да правите, ако Любовта е далеч от вас, животът ви се превръща в ад. Отворете се за Любовта, за да влезете в рая, в областта на безсмъртието.

Мнозина искат да бъдат добри, без да са придобили правата мисъл. Това е невъзможно. Първо човек трябва да мисли. Мисълта му трябва да мине през мозъка, после през сърцето и най-после през тялото. Когато тя обхване и тялото като сила, казваме, че той носи светлина в своя ум. Приеми любов та в ума си, обичта – в сърцето си, а силата – в душата си, за да бъдеш умен, добър и силен. Прилагайте разумността, добротата и силата си, за да помагате на себе си и на своите близки. Ако знаете, че някой ваш близък е болен, не го леку-

вайте с лекарства, но нека го посетят десетина души и всеки от вас да отправи към него мисълта, че ще оздравее. Ако той приеме мисълта ви и повярва в нея, ще стане от леглото си. Мисълта е мощна сила, която лекува и повдига човека.

335

СИЛНИТЕ

Човек се нуждае от няколко неща: от красота, доброта и милосърдие; от хляб, вода, въздух и светлина. За да придобие тези качества, той трябва да мисли. Иска или не иска, трябва да мисли. Като мисли право, той ще стане и добър, и силен. Това се изисква от всички хора. Който не стане умен, добър и силен, главата му ще пати. Сега е време всички да бъдем умни, добри и силни. По-добро време от сегашното няма. Всеки за себе си ще работи, за да стане умен, добър и силен. Всеки сам ще свърши работата, която му е определена. На всеки е даден дял от Божията нива и всеки ще работи, ще мисли, за да свърши работата си добре. Никаква сила в света не е в състояние да попречи на вашата работа. Ако досега сте били спъвани, причината се крие във вашата слабост. Никой не може да препятства на силния.

Един ден паяците чули, че слонът щял да мине през тяхното царство, и решили да го спрат, да не го пускат между тях, та да ги смушава. Те започнали да правят паяжини на пътя му, за да го спънат. Събрали се всички паяци в царството и започнали да сноват своите паяжини. Сновали по цели дни и нощи и когато барикадата им била готова, слонът пристигнал. Той минал безпрепятствено през паешката крепост. Като го запитали какво е усетил, той спокойно махнал с опашката си и казал: „Нищо не усетих.“

Иде слонът в света: ще мине през царството на паяците, но нищо няма да остане от паяжините. Всички паяци ще го питат какво е усетил, но той спокойно ще отговори: „Нищо не усетих.“ Слонът представлява Любовта. Иде Любовта в света. Тя ще мине и замине през всички препятствия, но нищо няма да усети.

Вложи любовта в ума си, обичта в сърцето си и силата в тялото си, за да се ползваш от благата на живота. Стреми се да проявиш силата, доброто и разумността, които Бог е

вложил в тебе. Това се отнася само до онзи, който е готов да служи на Любовта. Който не е готов да служи на Любовта, нека да се държи за стария живот. Който е възприел Любовта, обичта и силата в себе си, да отиде още сега на работа. Никой да не пита как да работи. Трябва ли да казвате на художника

336

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

как да работи? Щом има платно, бои и четки, той знае как да работи. Започни да рисува, без да питаш как се рисува. Времената са усилни, не чакат да се теоретизира много.

Нека всеки се опита да състави някаква мелодия на следните думи: „Люби ти, добър бъди! Обичай ти, силен бъди!“ Любовта и обичта дават подтик в живота. Изпейте думите: Аз мога да любя, добър да бъда.

Аз мога да обичам, силен да бъда.

Който иска да придобие Любовта, нека се опита да си съчини някаква мелодия на дадения текст, да затвори стария тефтер на своя живот и да отвори нов. Нека напише в новия тефтер думите: „Аз мога да любя, добър да бъда. Аз мога да обичам, силен да бъда.“ След това всеки в себе си да каже: „Господи, готов съм да направя всичко заради Тебе, защото си ме възлюбил.“

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

12 август, 5 ч., София – Изгрев

НА ЗАЗОРЯВАНЕ

Казано е в Писанието, че животът на праведния е като на зазоряване.

Често се задават въпросите: каква е основата на живота; каква е основата на света? Преди да се отговори на тези въпроси, важен е въпросът за човешкия живот. На какво почива той? – Човешкият живот се ръководи от три важни начала: от ума, от сърцето и от волята. Като дойде до тях, той отива и по-далече, иска да знае какво представлява душата, съществува ли тя, или не. Душата е навсякъде, но е толкова малка и толкова голяма, че с нищо не може да се измери. Какво представлява животът? – И на този въпрос не може да се отговори лесно. Само онзи може да разбере живота, който познава висшата духовна математика. Същото се отнася и за света. Той е създаден от съвкупността на множество числа, наредени в хармонични съчетания. Ще запитате от какви числа е създаден светът – от четни или нечетни? Да се отговори на този въпрос, това значи да се врачува.

Какво представлява сегашният живот на хората? – Врачуване. Повечето хора живеят, като че ли очакват да дойде някой да им врачува. Те живеят от ден за ден, стават сутрин от сън и си казват: „Да видим какво ще ни се случи днес.“

Така

постъпват младата мома и младият момък. Те търсят някоя баба врачка да им хвърля боб, карти или да им гледа на кафе какво ще им се случи в близкото или по-далечно бъдеще.

Ако питате врачките какво всъщност виждат и разбират на боба или на кафето, и те сами не знаят, но някога налучкват нещо. Има врачки, които врачуват на хората, а на себе си не могат. Съберат се две врачки, една на друга врачуват, но на себе си не могат да познаят.

Във Варненско някъде имало една врачка, която познавала бъдещето на хората. При нея се стичали хора от всички краища на околията и оставали доволни от врачуването. Тя

338

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

печелела много пари. Интересно е, че тя предсказвала на всички какво ще им се случи, но на себе си нищо не могла да

предскаже. Една вечер я нападнали разбойници и я обрили. Всичко, каквото спечелила, минало в техни ръце. Тя останала пак бедна, каквато била, преди да се прочуе като врачка. Като живеят, хората искат да се възпитават, да просветят умовете си и да облагородят сърцата си. Всъщност те не знаят какво искат. Първата задача на човека е да използва възможностите и условията за проява на ума и на сърцето, а после да се грижи за просвета на ума и за облагородяване на сърцето. Щом се проявят те, естествено е, че умът ще търси условия да се просвещава, а сърцето – да се облагородява. Задачата на човека е да определи първо отношенията си към Божественото в себе си, към своята душа, и на нея да разчита. С какви капитали разполагат хората, как мислят, колко са добри и силни, на това не разчитай. Разчитай само на онова, с което ти разполагаш, което ти носиш в своя ум и в своето сърце. Ще кажете, че трябва да се разчита само на Бога. Това е друг въпрос. За да разчитате на Него, преди всичко вие трябва да Го познавате, да Го разбирате като реалност, която съществува вън от вас и вътре във вас. Той е и в малкото, и в голямото в човека. Същевременно Той е и в малкото, и в голямото вън от човека. Следователно, когато казваме, че трябва да разчитаме на Божественото в себе си, имаме предвид Бога като реалност, в която няма никаква измяна. След това човек може да разчита отчасти и на хората.

Човешкият живот се нуждае от здрава основа, при която всяко нещо да е поставено на мястото си. При това положение човек ще има ясна представа за смъртта и за живота, за раждането и прераждането. Днес мнозина се произнасят повърхностно за смъртта, и току слушате някой да казва: „Ще се мре вече.“ Отде дойде тази мисъл в главата му? Защо младият не мисли и не говори за смъртта? Като наближи да се ражда някое дете, всички казват: „Дете ще се роди в този дом.“ Какво означава раждането? В широк смисъл раждането има много прояви. Не е раждане само да се яви

339
НА ЗАЗОРЯВАНЕ

човек на света. Ако някой човек ви дойде на гости, и това

е раждане. Докато е в дома ви, при вашите условия, той е ограничен. Щом напусне дома ви, за вас той е умрял, но за себе си е роден, излязъл е от ограничените условия на вашия дом. Тъй щото понятията раждане и смърт са относителни. Човек се ражда, когато напусне ограничителните условия, при които е живял цели девет месеца. След това той влиза в други ограничителни условия на живота. След време напуска Земята – умира, т.е. заминава за другия свят, дето отново се ражда. Значи човек непрекъснато се ражда за едни условия, а умира за други. Това показва, че умирането и раждането са многократни процеси в живота.

Като се говори за свободни и ограничени хора, ние наричаме свободни онези, които нямат къщи, т.е. които живеят вън от телата си. Ще кажете, че те са умрели хора. Ние наричаме умрелите хора свободни. Ограничени пък са онези, които живеят в малки, затворени къщи. Човешкото тяло е малка къщичка, в която духът и душата пребивават временно. Ще кажете, че реалното в човешкия живот се заключава в създаване на семейство: да се ожени човек и да си има жена и дечица. За колко време може да си имате жена или мъж? Има ли случаи в живота, когато мъжът и жената да са прекарвали заедно един живот от сто години: ако са се оженили на 20-годишна възраст и са живели сто години заедно, да заминат и двамата заедно на 120 години. Такъв случай не съм срещал в живота си. Значи като се оженят, мъжът и жената живеят заедно най-много 40-50 години и заминават, единият по-рано от другия. Реално ли е това, което трае само 40-50 години? Някъде мъжът и жената живеят заедно само една-две години и се разделят. Реалните неща са вечни.

Който не разбира смисъла на женитбата, иска по-скоро да се ожени, да влезе в нов живот. Това е лесна работа. Но трябва да се знае, че женитбата е слугуване. Всеки може да стане слуга, но важно е, като се пазариш някъде да слугуваш, да не те изпъдят преждевременно, без да ти платят. Когато намаляват заплатата ти, това показва, че има нещо, което не е в естествения ред на нещата. Увеличават ли заплатата, това

е в реда на нещата. Когато мома и момък се оженят, те скъпо си плащат. Те си дават по сто целувки на ден. Всяка целувка е чисто злато – ефектив. Колкото по-дълго време живеят заедно, целувките постепенно намаляват. На втората, на третата година едва ли си дават по една целувка на ден; а на десетата година – по една целувка годишно. Значи заплатата им се намалява до минимум. Когато заплатата между мъжа и жената в дома намалява, животът им постепенно се влошава, изгубва всякаква поезия. Много от сегашните хора не знаят да се целуват. Това не е нищо друго, освен измама. Много хора не се ръкуват правилно. Те подават само един, два или три пръста. Ще се ръкуваш с цялата си ръка, да знае човек, че може да разчита на тебе.

Съвременните хора отричат съществуването на душата, но всъщност техният стремеж към проявяване не е нищо друго, освен стремеж на душата да се изяви. Тя се проявява чрез ума, сърцето и волята. Умът се проявява чрез очите, сърцето – чрез носа, а волята – чрез устата. Вижте какво прави лъвът, когато хване жертвата си. Той я сграбчва с краката си и я туря до устата си да я разкъса. Значи устата е израз на волята. Някои искат да знаят имат ли воля, или не. Това не е важно. Важно е човек да има силна воля. Колкото по-голяма е устата на човека, толкова по-силна е волята му, но колко голяма трябва да бъде устата, това е въпрос, който сами трябва да изучавате. Всеки човек има уста, нос, очи, вежди, уши, но малцина знаят по колко сантиметра са те. Никой не ги е измервал точно, за да знае големината на своите удове. Ако попитате един земеделец колко голяма е нивата му, ще ви каже точно. Ако го питате за къщата му и за нейните размери, също така знае. Обаче ако го запитате за главата му, нищо не може да ви каже, не знае нито колко е дълга, нито колко е широка.

Страданията на хората се дължат на факта, че нещата, с които си служат, не са построени добре, не отговарят на точните мерки, които Природата е предвидила. Сегашните къщи са много хубави. По-хубави и по-удобни къщи човечеството не познава, въпреки това те са нехигиенични. Свет-

341

НА ЗАЗОРЯВАНЕ

лината не пада добре, поради което повечето хора са нервни, лесно се дразнят. Пречупването на светлината от стените и таваните не става хармонично. Не само това, но и леглата, както и завивките им, не са хигиенични. Същото се отнася и до дрехите, с които се обличат. Те не са хигиенични, затова хората трябва да си изработят облекла, които да отговарят на изискванията на Природата. Като дойдете до храненето, и там има нещо нехармонично. Главния елемент при храненето – житото, го мелят с камъни. Това значи да отнемат хранителните му вещества – етерните масла, и да останат в него триците. В бъдеще житото няма да се мели сухо.

Изобщо една от причините за страданията на хората се крие в преобладаването на правите линии и на острите ъгли в техния живот. Поради изопачаването на живота си човек е изкривил и своите удове. Рядко ще срещнете правилно оформена глава. По тази причина светлината не се възприема еднакво от всички хора. Тя не пада под еднакъв ъгъл, затова хората имат различни възгледи както върху религиозни, така и върху социални въпроси. Не можете да срещнете двама души, които да имат еднакви разбирания за Любовта. Ако двама добри художници се заемат да рисуват един и същи човек, да предадат основните му черти, те ще се различават в схващанията си: и двамата ще предадат различно неговите черти. Всеки ще изнесе това, което му е направило впечатление. И в края на краищата ще имате два различни образа за един и същи човек. За да рисува точно, художникът трябва да следва пътя на Природата: да предаде характерните черти на човека така, както Природата ги е поставила, без никакво усилване или намаляване. Никой не може да надмине Природата в нейната работа. Задачата на човека е да подражава на Природата, но не и да се конкурира с нея.

Какво представлява човек? – Сбор от милиарди малки душички или същества, които са се съгласили в името на Божията Любов да влязат в човека и да работят за него, да му дадат израз на човек. Те са пожертвали живота си за него, станали са негови слуги, и като не ги разбира, той казва: „Какво нещо е тялото?“ – Нищо друго, освен машина. Някои

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

религиозни гледат на тялото като на спънка за духовния живот на човека и казват: „Не ни трябва тяло, можем да се освободим от него. За нас е важна душата, която е огъваема, подвижна, вездесъща.“ Колкото и да е голяма душата, тя присъства едновременно във всички клетки на организма. Душата може да се смалява и увеличава, според нуждата. Малките клетки създават голямото тяло.

Като погледне тялото си, някой се запитва с какво тяло ще дойде в бъдеще. Не е важно с какво тяло ще дойде човек на Земята. Важно е с колко души ще дойде, т.е. с какъв брой. Ако дойде с по-малко души от тези, които сега влизат в тялото му, той никога няма да влезе в рая. Доказано е, че на лошите и престъпни хора им липсва нещо: значи във всеки живот малките души ги напускат една по една и те започват да приличат на празни кошери. Пчелите ги няма, а кошерите остават. Когато душите разберат, че някой човек не изпълнява Божията воля, те казват: „Този човек няма да се оправи, да го напуснем, нека да си научи урока.“ Човек усеща, че нещо

изчезва от него и той остава сам. Това състояние на самота го плаши, той се усеща вътрешно изоставен, осиромашал. Докато малките душички са в човека, той е радостен и весел; щом го напуснат, той става скръбен, започва да се оплаква от живота си, докато един ден си замине.

Когато остане сам в живота си, човек започва да търси Бога, да се моли. Той пита къде е Бог, иска да Го намери във себе си. Без любов и без обич човек не може да влезе в общение с Бога. Да мисли човек, че може да живее без любов и без обич, това значи да има материалистично разбиране за живота. Ако всички клетки поотделно, както и всички удове на човешкия организъм, не могат да любят, и човек не може да люби. Любовта е качество на душата. Значи човек люби чрез клетките на своя ум, на своето сърце; човек люби чрез своята душа и чрез своя дух. Колкото повече добродетели има човек, толкова и любовта му е по-силна. Колкото по-голям е неговият ум, неговото сърце, неговата душа и неговият

дух, толкова по-силна е любовта му. Дом, в който хората не се карат, е дом на Любовта. За този дом може да се каже, че

343

НА ЗАЗОРЯВАНЕ

е хигиеничен. Какво ще кажете за този дом, в който хората постоянно се карат? Ще кажете, че те се молят на Бога по три пъти на ден. Аз чета надписите и виждам, че те се карат и оплакват от живота си по три пъти на ден. Те се молят за хляб, за дрехи, за къщи, за пари. Рядко виждам надписи, които показват, че някой дом изпълнява Божията воля, че хората в този дом служат на Бога.

Няма по-велико нещо в човешкия живот от служенето.

На кого може да служи човек? – На Съвършения. Кого може да слуша ученикът? – Учителя си. За да бъде ученикът абсолютно послушен, учителят трябва да бъде гениален. Гениалният учител се отличава с голямо постоянство и решителност.

Когато Мохамед¹⁹ проповядвал учението си, най-после той дошъл до голямо обезсърчение и решил да бяга от хората. Не могъл да издържи на хулите и гонението, което обявили против него. Спрял на едно място да си почине и дълбоко се замислил. В този момент той видял как една мравка, носеща много тежък товар за нея, искала да го занесе в мравуняка. Мохамед броил колко пъти мравката вдигала товара от земята и го изпущала. Най-после тя го вдигнала и успяла да го занесе в мравуняка. Като видял голямото постоянство на мравката, Мохамед си казал: „Чудно нещо, една мравка проявява такова голямо постоянство и смелост. Тя може да вдига и изпуска 99 пъти товара си с надежда, че на стотния път ще успее, а аз се обезсърчих още от първите опити. Ще се върна между хората и ще приложа постоянството на мравката. На стотния път и аз ще успея в своята работа.“

Малка е мравката, но и от нея можете да се учите. Човек иска едно нещо – да се осигури. Не постигне ли желанието си, той се обезсърчава. За какво осигуряване ще мисли човек, когато още с идването си на Земята той е осигурен? Който го е изпратил на Земята, Той го е осигурил. Вярвайте в Онзи, Който живее във вашия ум и във вашето сърце. Той

ще нареди работите ви, както трябва. Докато Го обичате, Той ще се грижи за вас. Престанете ли да Го обичате, и Той ще ви напусне. Който се отказва от Любовта, мисли себе
344

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

си за божество. Той иска да играе роля на голям човек. За да бъдете големи, трябва да носите голям товар. Великият човек разрешава велики въпроси. Той трябва да има предвид благото на цялото човечество. Всеки човек трябва да носи нещо освен за себе си, още и за своите близни. Светът се нуждае от живия хляб. Който мисли и за ближните си, той е добър човек. Той дава път на Божественото в себе си, затова привлича хората. Който мисли само за себе си, отблъсква хората, на него никой не разчита. Който не може да възприеме Божествената светлина в ума си, нищо не постига. Човек е дошъл на Земята да се възпитава, да постигне три неща: да придобие изкуството правилно да ходи и да се движи; второ, да учи, за да придобива знания и опитности, и трето, да се научи да работи. Да работи човек, това значи да прилага всичко, което е научил. Достатъчно е да се погледне в огледалото, за да види ясни или мътни са очите му. Ясните, бистри очи показват, че човек е изработил в себе си права мисъл, прави чувства и прави действия. Когато не мисли, не чувства и не постъпва право, очите му са мътни, пълни с влага. Едно време и Земята беше пълна с влага, но Господ каза една дума и влагата, т.е. водата, се разпредели в морета и

в океани и небето се изясни. Нашият умствен свят трябва да се проясни, да се махнат облаците и да се разкрие хоризонтът, чист и ясен. Звездите на небето символизират хората. Слънцето и Луната представляват двете системи, с които хората си служат. Слънцето е представител на учените хора, а Луната – на религиозните. Казано е в Писанието, че Слънцето и Луната ще потъмнеят. Това подразбира, че религията и науката ще слязат от положението, в което се намират. Нов живот, нови пътища, нови условия идат в света. Днес целият свят, всички народи се бият за някаква идея. На място ли е тази идея? Ако каменарят чупи камъни, за да направи

къща, чупенето на камъните е на място. Ако дърварят сече дървета, за да ги вложи в строежа на една къща, сеченето на дърветата е на място. Обаче ако каменарят и дърварят вършат една работа, без да имат предвид никакво благо, работата им не е на място. Да изсичате горите безразборно, това значи

345

НА ЗАЗОРЕЯВАНЕ

да си създавате най-големите нещастия. За да не страдате, обработвайте почвата, за да усилвате растителността. Много от болестите на хората се дължат на слабата растителност в техния организъм. Растителността в мозъка, в дробовите и в стомаха им е отслабнала, поради което те заболяват от мозъчно разстройство или от разстройство на дробовите и на стомаха. Когато растителността в човека е силна, той се радва на дълъг живот. Растенията знаят законите за дългия живот по-добре от хората. Има дървета, които живеят сто-тици и хиляди години, докато никой човек не е стигнал хиляда години. В Стария Завет имаме пример само за един човек, който е живял най-много, и то 900 години.

Животът на праведния е като на зазоряване. Дружете с праведни и добри хора, за да изгрее и у вас зората на новия живот. Една българска поговорка казва: „С какъвто дружиш, такъв ставаш.“ Ако дружиш с болни, болен ще станеш; ако дружиш със здрави, здрав ще станеш; ако дружиш с умен, умен ще станеш; ако дружиш със силен, силен ще станеш. Следователно, за да се оправи светът в един ден, хората трябва да дружат с Любовта, т.е. с Бога. Животът на Земята е временен. Човек е като наемател, от него зависи да остане за по-дълго или по-кратко време в къщата, която е наел. Ако отношенията му с домакина на къщата са добри, той ще остане по-дълго време да живее в нея. Развали ли отношенията си с домакина, последният ще го изпъди от къщата си. Ако иска да продължи живота си, човек трябва да има любов към себе си и към ближния си. Каква любов? – Която въз-кресява. Ако млад момък със светъл ум и сърце каже на една умираща мома, че я обича, тя ще се съвземе, ще оздравее и ще стане от леглото си. Тя е била готова да умре, защото е мислила, че никой не я обича. В който момент се убеди, че

някой я обича, тя се пробужда за нов живот и оздравява. Сегашните хора умират от безлюбие, а оживяват от любов. Следователно човек живее, докато има кой да го обича. Престане ли да го обича, той умира. Трябва да се убедите, че има Един, Който ви обича. Кой е Той? – Той е Единият, Вечният, Който не се отказва от никого, не съди

346

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

никого, към никого не отправя крив поглед, на никого не казва горчива дума. Като срещне някого, който е направил една погрешка, Той му казва: „Добро дете си ти, човек ще излезе от тебе.“ Ангелите могат да не го харесват, но Бог харесва всички. Той ще се усмихне и ще му даде Своего благословение. Благодарение на погледа и на усмивката, които Бог отправя към вас, вие сте радостни и весели. Усъмните ли се в Него, радостта ви напуска. Щом се насърчите в живота, радостта отново ви посещава.

Всеки човек трябва да работи върху себе си, да създаде образа на истинския човек. За образец на истинския човек ни служи Христос. Той казва: „Не дойдох да изпълня Своята воля, но волята на Онзи, Който Ме е изпратил.“ С живота си Той доказва, че не е дошъл да приложи Своята воля. Ако беше приложил Своята воля, Той можа да се помоли и да Му дойдат на помощ дванадесет легиона ангели. Един ангел е в състояние да се справи с 150 000 души. Значи те можеха за една нощ да се справят с цялото човечество. Целта на Христа не беше тази. Той дойде да изпита любовта на хората и да приложи Божията Любов. Каква е любовта на хората, Той и до днес още я опитва на гърба Си. Казва се в Писанието, че Христос срещнал Савел на кон и го ослепил със светлината Си. Христос го запитал: „Савле, защо Ме гониш?“ – „Кой си Ти, Господи?“ – „Аз съм Исус, Когото разпнаха. Казвам ти да не риташ срещу остен.“ От този момент Савел се обърна към Христа и стана един от ревностните Му последователи. Савел разбра, че на жертвата, която Христос даде за цялото човечество, заслужава да се отговори пак с жертва. Съвременните хора мислят, че като се пожертва за Христа, човек трябва да се откаже от жена си, от децата си

и да напусне своя дом. Не е така. Когато мъжът възлюби Христа и Го познае, ще обикне и жена си, и децата си. И жената, като възлюби Христа, ще обича и мъжа, и децата си. Същото се отнася и до децата. Като възлюбят Христа, те ще обичат родителите си. Когато хората възлюбят Христа, ще обичат и отечеството си, ще станат истински патриоти и родолюбци. Това значи познаване на Христа. Като познаят

347

НА ЗАЗОРЯВАНЕ

и възлюбят Христа, хората ще бъдат готови да раздават от своите блага на онези, които нямат, както пощальонът носи писмата на онези, за които са предназначени.

Днес искам да направите следния опит: като излезете от салона, да прекарате пет-шест часа в абсолютен вътрешен мир. Каквото и да ви се случи през деня, да не виждате никакво противоречие, никаква дисхармония. Да си представите, че живеете в ангелския свят. Който и да ви говори, да се вслушвате в думите му и да си представяте, че слушате някаква музика. Ако мъжът или децата ви са сърдити, разгневени, изслушайте ги и си кажете: „Колко хубаво говорят!“ Бъдете глухи и слепи за погрешките на хората. Само така ще разберете Христовата Любов. Христос живее в човешките души. Казано е в Писанието: „Бог не съизволява в смъртта на грешника.“ Защо? – Защото Той живее и в неговата душа. Той се интересува от живота, а не от смъртта. Следователно ако човек умира, за да живее, смъртта има смисъл; ако живее, за да умира, нито животът има смисъл, нито смъртта.

Първото нещо, което се изисква от човека, е да благодари на Бога за главата, която му е дадена. Щом съзнава кой му е дал главата, той трябва да я държи изправена, а не наведена. Като съзнава какво благо му е дадено, човек трябва да си каже: „Благодаря за Божествената светлина, която възприемам чрез главата. Благодаря за Любовта, която възприемам чрез сърцето си. Готов съм да приложам светлината и Любовта, които възприемам, не само към хората, но и към най-малките същества. Готов съм да направя път и на мравката и да ѝ се притека на помощ.“

Един ден наблюдавам как две мравки се карат за една

трошица хляб. Питам ги: „Защо се карате?“ Едната ми отговаря: „Аз първа намерих тази трошица; тя иска да вземе половината, но аз не я давам.“ В този момент изваждам от джоба си много трошици и им хвърлям. Спорът веднага се разреши. И за двете мравки имаше изобилно храна. Значи изобилието разрешава въпросите. Едно кило вода не разрешава спора, защото всички хора са жадни, но изобилното количество вода разрешава всички спорове и противоречия. Малката

348

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

любов не разрешава въпросите, но голямата ги разрешава. Да носиш голямата Любов в себе си, това значи, след като си работил цял ден усилено, да се върнеш вечерта бодър, пълен със сили и живот в себе си. Българинът, като прави стомните си, предвижда две отверстия: голямо, през което стомната се пълни; малко, странично отверстие, през което се пие вода. Значи той много приема, малко дава. Красива е линията на страничното отверстие, но то трябва да бъде два пъти по-широко от сегашното.

Помнете следния закон: много даваш, много вземаш; малко даваш, малко вземаш. Много мислиш, много знания придобиваш; малко мислиш, малко знания придобиваш; много работиш, много печелиш; малко работиш, малко печелиш. Това са процеси на Любовта. Не можеш да постъпваш, както искаш, и да се ползваш от Любовта. Мома или момък, които се карат с баща си, с майка си, с братята и сестрите си, не могат да живеят добре и помежду си. Каквито обещания да дава момъкът на момата, той няма да ги изпълни. Невъзможно е да се караш, сърдиш и гневиш на родителите си, а да живееш добре със своя възлюбен. Такава мома и такъв момък могат да изпълняват службата на надзиратели, но не на мъж или на жена в семейството.

Днес Бог ни гледа какво правим и се чуди на умовете ни. Сегашните християни мислят да влязат в Царството Божие по лесния път. Няма лесен път за Царството Божие. Който иска да влезе там, трябва да бъде готов да мине по пътя на Христа. Той дойде в света, донесе Божията Любов, пожертва се за човечеството, заради което Го разпнаха. Цяла нощ рим-

ските войници се гавриха с Него, но Той понесе всичко с любов и велико самообладание. Той знаеше, че един ден тези удари ще се сипят върху техните гърбове. Римските войници определиха броя на ударите, които бъдещото човечество трябваше да понесе.

Днес всички се интересуват кой ще победи в сегашната война. Като се свърши войната, ще видите кой ще победи. Казвам: блажен е този народ, който пръв приложи Божията Любов, Божията Правда, Божията Мъдрост и Истина. Старото

349

НА ЗАЗОРЕЯВАНЕ

трябва да се заличи, да дойде новото, което носи условия за победа. Истинската победа ще дойде чрез Любовта, която изключва всякакво безправие. Светът се нуждае от нов ред и порядък, от разумност и справедливост. Безправието трябва да изчезне от всеки дом и от всяка държава и да се замени с порядъка на Правдата и Любовта.

Животът на праведния е като на зазоряване. Казано е в Писанието: „Бог е Любов.“ Търсете тогава разрешението на въпросите в Любовта, а не вън от нея. Като дойде между хората, Любовта ще оправи всички объркани работи. Тя носи новия живот, който ще се изяви чрез ума, сърцето и душата на хората. Отворете умовете, сърцата и душите си за Онзи, Който всеки момент ви говори чрез всички живи същества. Слушайте какво ви говори и изпълнявайте Неговата воля. Отворете се за Любовта. Ще кажете, че любовта е само за младите. Не е така. Любовта е за всички хора: за млади и за стари, за женени и за неженени. Само онзи може да се жени, който носи Любовта в себе си. Любещият е здрав, умен и добър. Щом е така, не се женете за болни, за невежи и за лоши хора. Мома, която люби, влага любовта си във всяко свое действие. Като готви, тя влага любовта си в яденето. Който яде от това ядене, ако е болен, оздравява; ако е недоволен, става доволен. Когато някой казва, че има любов в сърцето си, накарайте го да сготви. От яденето му ще познаете каква е неговата любов.

Докато дава път на Любовта в себе си, човек разполага с всички нейни възможности. Щом изгуби Любовта, изгубва

и възможностите, с които тя разполага. Животът е ценен главно заради любовта, която носи. Тя ще възкреси всички убити и умрели. Те ще възкръснат, ще се явят отново на Земята като левенти моми и момци и всички единодушно ще извикат: „Напред с Любовта!“

Блажен е онзи, който се е родил от Любовта. Йосиф се роди от любеща майка и получи благословението на Любовта. Преди това обаче мина през две големи изпитания. Той видя един сън, който разказа на братята си. Те възнегодуваха против него и решиха да го убият, но после

350 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

измениха решението си и го продадоха на богати търговци, които отиваха в Египет. От тях го купи Пентефрий, началник на телохранителите. Неговата жена се влюби в Йосиф. За да се освободи от нея, той избяга, като остави дрехата си в нейните ръце. Наклеветен от жената на своя господар, той беше осъден да лежи в затвор. Йосиф предпочете затвора, отколкото да сгреша пред господаря си. Оттук той беше освободен, след като изтълкува съня на фараона и зае високо положение при него. Когато настана глад в Ханаан, братята му дойдоха при него за жито, поклониха му се – сънят на Йосиф се сбъдна. Тогава Йосиф им се откри като техният брат и им прости направената от тях погрешка.

Животът на Йосиф показва пътя, по който всички хора минават. За да получи Божието благословение, човек трябва да мине по пътя на изпитанията и мъчнотиите. Той трябва да победи мъчнотиите, да се справи с тях и тогава да дойде до Любовта. Любов без мъчнотии и изпитания не е истинска. Божията Любов иде след големи изпитания и страдания. Големи блага, възможности и условия се дават на хората, но те не могат да се ползват от тях. Бог чака търпеливо да се осъзнаят всички хора и да се върнат към Него. Времената са усилни. Който иска, може да живее в Любовта. Всички имате опитности, които трябва да използвате. Природата не обича повторението на нещата. Тя не позволява да се повтарят погрешките. Една погрешка, направена веднъж, е на място – човек се учи от нея. Обаче не е позволено същата

погрешка да се повтаря.
16 август, 10 ч., София – Изгрев

ТАЙНАТА СТАИЧКА

Размишление

Каква е разликата между здравия и болния, между умния и глупавия, между силния и слабия? Има нищо, по което се различават. Кое е отличителното качество на способния и даровит ученик? – Той учи добре и никога не повтаря класа. Не е достатъчно ученикът да минава от един клас в друг и като свърши училището, да забрави всичко. Какъв ученик е този, който през годината придобива знания, а през ваканцията ги забравя? Какъв ученик е този, който е забравил знанието и опитностите, които е придобил в миналите си съществувания? Това е все едно да носи човек в ума си мисълта, че някога е бил учен или богат.

Само мисълта не храни човека. Стремешт му към забогатяване има определено място в мозъка, над слепите очи. Колкото по-силно се стреми човек към забогатяване, толкова повече се развива този център. Често хората заболяват от рак по причина на голямата им алчност към пари и забогатяване. Клетките в някои от удовеите им се индивидуализират, нарастват, стават самостоятелни и не слушат господаря си. Като заболяят, те се обръщат към лекари, да им помогнат. Лекарите правят операции, режат рака, режат и тумора, но след това и болният заминава за онзи свят. Защо? – Клетките не искат да се подчиняват на господаря си.

Човек се нуждае от няколко съществени неща: от очи, уши, нос, уста, ръце и крака, чрез които влиза в общение с външния свят. За да постигне това, той трябва да се намира в особено състояние. Иначе той ще гледа, ще слуша, ще мирише, ще говори, ще яде и ще се движи, но механически. Време е вече да се освободи от механическия живот. Механическият живот подразбира движение по инерция, в което съзнанието не участва. Гневът и безпокойството за загубване

352

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

на нещо ценно създават в човека състояние на инерция, в което изпадне ли веднъж, мъчно може да се върне в първото си положение. Като изгуби нещо ценно, човек губи и самообладанието си и се предава на тревога и безпокойство. Ако

пък се разгневи, той губи вътрешния си мир, който дълго време не може да възстанови. Гневът е полезен като енергия, когато е под влияние на ума, на сърцето и на волята. Ако те не могат да го регулират, гневът действа разрушително. Той е порой, който прави големи пакости. Каквото срещне на пътя си, отнася го със себе си. Ако този порой може да се контролира, той върши полезни работи – напоява градини, дървета, цветя.

Едно се иска от човека: да бъде смел и решителен в доброто. И като се гневи, и като е тих и спокоен, да бъде смел. В първия случай да бъде смел да укротява гнева, а във втория да бъде смел да проявява доброто. Когато работите на човека вървят добре, той е смел. Когато среща противоречия на пътя си, той се плаши и отстъпва. Защо отстъпва? Бог е и в противоречията. Чрез тях Той изпитва хората. Защо да не бъдат смели, да решат задачата, която се крие в противоречието, а трябва да отстъпват? Страхът подразбира известна слабост. Щом забележи някакъв страх в себе си, човек трябва да работи, за да се справи с него, да го преодолее. Не се ли освободи от страха, той прилага лъжата, бялата или черната. Децата обикновено лъжат. Когато направят някаква пакост, която води към наказание, те прибегват към лъжа, за да избегнат наказанието.

Животът на мнозина е изграден върху бялата лъжа. Щом не могат да изпълнят обещанието си, те прилагат бялата лъжа. Уплашат се от нещо, пак си служат с бялата лъжа. Искат да постигнат нещо преждевременно, пак излиза на лице бялата лъжа. Защо момъкът трябва да казва на момата, че умира за нея? Всъщност ще умре ли за нея? – Няма да умре. При това умира ли е, за да знае какво нещо е смъртта? Защо тогава говори неща, които няма да станат? Избягвайте лъжата, била тя бяла или черна.

353

ТАЙНАТА СТАИЧКА

Японците имат обичай срещу Нова година да посетят всички хора, към които имат задължения, и да изплатят дълговете си. Новата година трябва да ги заvari без дългове. Един младеж, богатски син, имал големи дългове,

които трябвало да изплати. Той отишъл при един от своите кредитори – известен банкер, да уреди дълга си, и казал на банкера: „Дълга ви голяма сума, но понеже не мога да я изплатя, по обичая ще направя харакири, ще се самоубия пред вас. Не мога да остана с това безчестие, да дължа такава голяма сума.“ Банкерът се разтревожил и казал на младежа: „Не прави харакири, готов съм да простя целия ти дълг. Не се самоубивай.“ Като чул тези думи, младежът благодарил и тръгнал да си отива. „Стой, почакай да изпием заедно по едно кафе!“ – добавил банкерът. – „Не мога, бързам: трябва да

отида още на няколко места да направя харакири.“ Японецът обикаля всички банкери, за да прави харакири.

Често хората използват някой народен обичай, за да нареждат личните си работи. Те прилагат пак бялата лъжа. Едни си служат с нея от страх, а други – от слабост. Силният плаши слабия. Първият настъпва, вторият отстъпва. Ако съзнаваш, че си силен, настъпвай; ако съзнаваш, че си слаб, отстъпвай. С други думи казано: ако си силен, сам решавай задачата си; ако си слаб, не прави грешки, които мъчно се решават, но остави други да решат задачата ти. Който не може сам да реши задачата си, нека потърси помощта на един, двама, трима, докато най-после я реши правилно. Една от великите задачи, дадена за разрешение, е задачата за служене на Бога. Тя е толкова лесна, колкото и мъчна. Малцина са я разрешили правилно. Човек може да служи на Бога и с любов, и без любов, но резултатите са различни. Така служи той и на доброто, и на злото, като на сили, които взаимно си помагат. Човек е силен дотолкова, доколкото дава условия на доброто и на любовта в себе си да се проявят.

Иска

ли да запази силата си, той никога не трябва да се отказва да прави добро. Никога не отлагайте времето за правене на добро. Щом сте решили да правите добро, не отлагайте. И разбойници да ви гонят, и стражари да ви преследват, вие

354
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

пак можете да се отклоните, да направите едно малко добро.

Представете си, че някой ви гони да ви убие. В това време виждате на пътя си един умиращ кон, паднал от крайно изтощение, от слабост и жажда. Ако можете да се спрете за момент, да намерите вода и да я подадете на умиращия кон, вие сте готов всеки момент да правите добро, вие обичате доброто и сте свързани с него. Правете добро с любов и не се страхувайте. Богатият се страхува да прави добро, за да не осиромашее. Няма случай в живота някой да прави добро и да е осиромашал. Невъзможно е да правиш добро без любов. Всяко нещо, направено без любов, е зло. И обратно: всяко нещо, направено с любов, е добро. Който попадне в областта на злото, трябва да се стреми да направи най-малкото зло. Влезе ли в областта на Доброто и на Любовта, трябва да се стреми да направи най-голямото добро.

Кое е най-голямото добро, което човек може да направи?

– Ако може да даде парче хляб и чаша вода на умиращия и да го подкрепи, това е най-голямото добро в дадения момент. Този умиращ е прекарал 40-дневен глад; ако гладува още един ден, непременно ще умре. Дадеш ли му в този момент малко хляб и вода, ти си му направил най-голямото добро. Ще кажете, че парите са важни, че без тях не може да се живее. Пред смъртта парите нищо не струват. В този случай хлябът и водата са за предпочитане. За обезсърчения сладката дума струва повече от всякакви пари. За обезсърчения, за болния, за умиращия добрият и милосърден човек е въже, с което те се спасяват. Той им предава нещо от себе си. Не може човек да предаде нещо от себе си на другите, ако не го носи в ума, в сърцето и в душата си. Например вярващият може да предаде от своята вяра и на другите, без да говори за нея. Обаче безверникът, колкото и да проповядва за вярата, нищо няма да постигне. Думите му ще минават и заминават край ушите на хората, без да ги засегнат. Вярата заема особено място в човешката глава. Достатъчно е да погледнете главата на човека, за да познаете вярващ ли е, или не. Вярата има различни прояви. Не е все едно дали човек вярва в Бога, в ближния си или в себе си. В каквото и в

когото вярва човек, това се отпечатва на лицето му. Казано е в Писанието: „Привлякох ви с любовта Си.“ Значи Любовта има нишки, с които привлича или свързва човека. Силата на Любовта определя и силата на човешката вяра. Ако Любовта се проявява в своята пълнота, и вярата е устойчива и непреривна. Тя действа и в спокойни, и в усилни времена, тя придружава човека навсякъде – и на този, и на онзи свят. С вярата и с любовта човек е добре приет и на този, и на онзи свят. Той има навсякъде добри приятели, които ще го посрещнат с радост. Без вяра и без любов той навсякъде се чувства самотен, като чужденец, вън от отечеството си. Той има очи и не вижда, има уши и не чува; носи само едно съзнание в себе си – че е сам, изоставен от всички. Като знаете това, не питайте защо трябва да обичате. Ще обичате хората на Земята, за да виждате външния свят. Ще обичате разумните същества в невидимия свят, за да виждате чрез тях света, в който те живеят.

Като се говори за обич между хората, те се запитват може ли да обичат лошият човек. Могат ли добър и лош човек да дружат? Как може да се изправи лошият човек? – Като го турите между двама добри. Не се ли постави между добри хора, той никога не може да се изправи. Като разгледате буквата ж, ще видите, че тя не е нищо друго, освен дружба между двама лоши и един добър, праведен човек. Така се изпитва силата на праведния или на добрия. Значи лошите хора потискат добрия. Как ще се освободи той от тях? – Като ги обикне. Те са обърнати към него с гърбовете си и гледат навън, към външния свят. Затова Христос казва да възлюбиш врага си. Буквата ж показва също така и положението на лошият човек между двама добри. В единия случай правата линия в буквата ж показва положението на добрия човек между двама лоши. В другия случай правата линия показва положението на лошият между двама добри. Така те взаимно си помагат и въздействат. Като знаете това, не оставяйте лошите хора да се съединяват помежду си. Между тях поставяйте добри хора, за да намаляват силата на злото. Тъй щото не примирявайте злото с доброто, но чрез доброто да се

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

намалява силата на злото. Ако това се постигне, доброто и злото ще вървят паралелно и ще вършат Божията воля.

Не мислете, че добрият човек може да направи сам всичко, каквото желае. Може ли да даде живот на умрелия? Може ли да направи хората богати и щастливи? Задачата на добрия е да изпълни своите задължения – нищо повече. Ако направи това, той е изпълнил своето предназначение – да смекчава ударите на злото. Можеш ли да обичаш чуждото дете, както го обичат майка му и баща му? – „Искам да му помогна, да го повдигна.“ – Щом искаш да му помогнеш, трябва да го обичаш повече от родителите му. Ако го обичаш, както те го обичат, ти не си му нужен. При това трябва да обичаш и родителите му. Не ги ли обичаш, своята любов е користна. Така обичаш и кокошката: храниш я, грижиш се за нея, за да вземаш яйцата ѝ. Мъчно е днес да прояви човек абсолютно безкористна любов. Ако това е невъзможно, той трябва да бъде поне справедлив. За да бъде справедлив, добър и любещ,

човек трябва да има високо съзнание, да се е издигнал над обикновените условия на живота.

Пазете се от обикновеното съзнание, което създава тревоги, безпокойства и противоречия. Докато живее в това съзнание, човек често изпада в заблуждения. В едно бедно американско село назначили един проповедник, за когото веднага се разчуло, че косата му била вчесана на път. Селяните не обичали да решат така косите си и веднага се обявили против него. Те казали, че не искат такъв проповедник. Докато изложат протеста си писмено, проповедникът пристигнал вече в селото. Каква била изненадата им, когато видели, че главата му била свършено гола. Той нямал никак коса, а те били заблудени, поддали се на лъжливи слухове. Какво лошо има в това, че някой разчесва косата си на път? – По-добре е с път, отколкото без път. Както косите се решат на път, така и мислите трябва да имат път. Как рисуват Христа, как е ресал Той косата си, с път или без път? Буквата ж представлява косата на човека, разчесана на път. От лявата страна на главата е злото, от дясната – доброто, а в средата – самият

човек, който се ползва от силите на доброто и на злото.

357

ТАЙНАТА СТАИЧКА

И тъй, помнете, че добрият, праведният човек се намира между двама лоши хора, като в затвор. Какво трябва да прави той? – Да се моли. Така се молеха добрите хора, когато туриха апостол Петър в затвор. В отговор на тяхната молитва слезе Ангел от небето, бутна вратата на затвора и влезе при Петър. Докосна се до веригите и те паднаха от краката му. Тогава той му каза: „Излез вън и повече не се връщай в затвора.“ Честно ли е това? – За слабия е честно: щом дойде някой отвън да го освободи, той не трябва да се връща в затвора. Който е под влиянието на злото, той е в неговия затвор; който е под влиянието на доброто, е в затвора на доброто. Кой от двата затвора е по-добър? – В затвора на злото ще те бият по няколко пъти на ден, а в затвора на доброто ще те хранят редовно с чиста, здравословна храна, ще те водят на разходка, и вечер ще те връщат в затвора, на почивка. Като не разбират живота, мнозина се безпокоят за нищо и никакво. Майката се безпокои за децата и за мъжа си, мъжът – за жена си, децата – за родителите си. Учените пък се безпокоят да не би някога Слънцето да изгасне и да се прекрати животът. Странно е това! Защо ще се страхуваш, че Слънцето ще изгасне? За да свети и грее то, някой го е запалил. Който го е запалил, той има грижата за него; той знае защо го е запалил. Който го е запалил, той стои по-високо от Слънцето. Това е Бог, Който е виделина, която никога не гасне и не потъмнява. Като знаете това, стремете се да се справите с безпокойството. „Как да не се безпокоим, когато сме гладни, когато не сме яли няколко дена?“ Какво трябва да прави гладният и изморен пътник? Представете си, че пътник минава през едно село: гладувал е три-четири дена, няма хляб, няма и пари в джоба си. Ако е разумен, лесно ще се справи с положението си. Има два начина за това: външен и вътрешен. Ако работи по външен път, той ще влезе в някой дом да си почине. Ще започне да разправя нещо от живота си, с което ще разположи домакина, да му даде също да си хапне. Ако работи по вътрешен път, ще потърси някаква

добра черта в характера на домакините, с което ще отвори сърцата им. Той трябва да проникне в тайната стаичка на

358

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

душата им, дето Бог живее, и да се свърже с тях. Мисли ли добро за тях, те непременно ще го приемат добре и ще го нагостят. Ако мисли лошо за тях, той ще предизвика злото и вместо да го приемат добре, те ще го оберат.

Във всеки човек живее и доброто, и злото – от вас зависи кое ще събудите в него. Злото и доброто трябва да се опитат, за да знаете кое е по-силно във вас. Ако злото е по-силно, ще работите върху доброто, поне да се уравновесят. В началото доброто е слабо, а злото – силно; накрая злото е слабо, а доброто – силно. Любовта обаче и в началото, и в края е еднакво силна. Колкото повече се усилюва доброто, толкова по-големи са условията за проявяване на Любовта. Ако доброто не започне със слабата си страна и постепенно не се усилюва, Любовта никога няма да се прояви.

Един от главните закони на Любовта е, че тя всичко дава и всичко взема. Това не значи, че трябва да желаете целия свят да бъде ваш, нито да желаете всички блага да са ваши. Дайте възможност на близките си да вземат участие в благата ви, за да станат ваши приятели. Дайте от любовта си на близките си, за да бъдете обичани и почитани от тях. Ако не дадете възможност на близките си да вземат участие във вашето знание, във вашето добро, в благата и любовта, които имате, нищо не можете да постигнете. Ако си певец, не пей само за себе си, но пей за болния, за обезсърчения и за отчаяния. Изпей им една песен, кажи им една сладка, насърчителна дума. Кажи на болния и на обезсърчения: „Както изгрява Слънцето, така ще се оправят и твоите работи.“

Днес всички питат кой ще победи в сегашната война. Да се задава такъв въпрос, това значи да питате кой ще победи: реката или канарата? Реката трябва да следва своя път, да влезе в морето. Канарата може да отбие водата, но за да я отправи там, дето тя е нужна. Ако не среща препятствия, реката трябва да следва своя път – да тече там, дето имат

нужда от нея. Ако се отклони от пътя си, ще заобиколи и пак ще отиде там, дето я очакват. Човек е дошъл на Земята да изпълни Божията воля. Момата и момъкът се женят, за

359

ТАЙНАТА СТАИЧКА

да се научат взаимно да обичат Господа. Ако не се научат да обичат Господа, женитбата им е безпредметна. Ако имаш приятел, задачата ти към него се свежда в това – да го научиш

да обича Господа. И той има същата задача към тебе. Всички хора трябва да обикнат Господа и да съзнаят, че Той е Любов. Когато Любовта проникне в човешките умове, сърца и души, светът ще се оправи.

Дето е Любовта, там е редът и порядъкът; там е музиката, там е изкуството. Който свири с любов, той може да оправя времето: ако е суша, ще докара дъжд; ако е буря, ще я укроти.

Като свири на болния, вдига го от леглото. „Как става това?“ – То не е моя работа. Това изкуство е от Божествения свят. Който придобие това изкуство, веднага става музикален – музикалното му чувство се проявява. Никой няма право да злоупотребява с това изкуство. Обикновената любов дава обикновени постижения, а Божествената дава необикновени постижения. Прилагайте Божията Любов, учете се от нея, за да имате необикновени резултати. Когато всички хора станат добри, красиви, силни, любещи, светът ще се оправи. Време е вече хората да излязат от човешката любов и да влязат в Божествената.

Някой казва, че не може да търпи хората. Защо не може да ги търпи? – Защото любовта му е ограничена: на този дава, на онзи не дава; на един се усмихва и го приема добре, към друг е строг, не го приема в дома си. Разширете се, отворете сърцата си за Божията Любов, за да търпите всички хора и да ги обичате. Учете се едни други да обичате Господа, за да ви обича и Той.

Едно от качествата на Великата Любов е способността ѝ да превръща киселите плодове в сладки, болните хора – в здрави, лошите – в добри. Който се е научил да люби Бога,

ще учи и близките си как да любят. Ако сам не е научил това изкуство, и на другите не може да го предаде. Мойсей даде на евреите няколко заповеди, показва им как да любят Бога, но те не научиха това изкуство. Бог им изпрати Своя Син, Той да ги научи, но те не пожелаха да Го следват и Го разпнаха.

360

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Сега и на вас се казва: приемоте Божиата Любов като правда, като красота, като знание, за да бъдете полезни на себе си и на своите ближни. Всички хора са призвани за работници на Божиата нива. Като работи с любов, човек изпълнява Божиата воля. Той помага, без да говори. Огънят показва отдалече, че гори. Хлябът сам говори за себе си. Като влезе в стомаха, той проявява силата си. Същото се отнася и за Любовта. Тя не се нуждае от проповеди. Достатъчно е да я възприемете, за да разберете, че тя носи живот в себе си. Тя обновява, подмладява и повдига човека. Стрежете се към Любовта, за да се подмладите и да възкръснете.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

19 август, 5 ч., София – Изгрев

УСТОЙЧИВИ ВРЪЗКИ

Размишление

Ако на съвременните хора се зададе въпросът доволни ли са от живота, какво ще отговорят? Всички хора искат да бъдат здрави, весели и красиви, да бъдат добре облечени, да имат хубави жилища. Мислите ли, че ако имате тези неща, животът ви ще бъде добър? Мнозина не мислят по този въпрос, те искат да имат всичко и нищо повече не ги интересува. Какво ще кажете тогава за малките бръмбари и щурци, които се крият в своите дупчици и се задоволяват с тях? Какво ще кажете за дърветата, които с години стоят заровени в земята? Не само това, но дойде един ден някой човек, замахне с брадвата си и ги отсече едно по едно. След всичко това ги туряте в огъня, за да горят. Ще кажете, че това е Божия работа. Да горите дърветата, да късате цветята, това не е Божия работа. Бог ли допуска недоволството, съмнението и подозрението? Той ли кара човека да се гневи, да не иска да работи и да учи?

Малко хора си дават отчет за своя живот и за проявите си и постоянно си мислят, че ако в този свят не са добре, поне на онзи свят ще бъдат добре. Те си представят онзи свят като този. Старите българи имаха особена представа за онзи свят. Те мислеха, че като замине някой от близките им за онзи свят, там ще го посрещнат всички негови познати от Земята. Затова, като умре някой техен близък, селянин или гражданин, всичките им познати, които имат покойници, ще се изредят при умрелия, за да прашат много поздравии на техния покойник. Как ще носи поздравите им, не мислят по това. Преди всичко умрелият не знае къде е адът или раят, не знае езика на онзи свят, а ще носи поздравии от Земята. Както на Земята човек трябва да ходи, да вижда, да чува, да разбира, да мисли и да чувства, така и на онзи свят трябва да

362

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

притежава тези способности. Ако човек не може да ходи, в кой свят ще бъде тогава? Ако не вижда, не чува, не мисли и не чувства, в кой свят е той? Ще кажете, че това са дребни работи. Не са дребни неща те. При това трябва да знаете, че

Бог се занимава и с дребни неща. Това, за което човек никога не помисля, Бог за него именно мисли.

Повечето хора мислят, че парите движат живота. Всъщност така ли е? Можете ли да купите живота с пари? Никакви милиони не могат да откупят един живот. Дойде ли смъртта, парите са безсилни. Храната, водата, въздухът и светлината дават на човека повече, отколкото парите. Те го повдигат, обновяват, подмладяват. Това с пари не се постига. Цената на парите зависи от светлината. Ако няма светлина, парите не се виждат. Щом не се виждат, те нямат никаква цена. Обаче дойде ли светлината, парите стават видими; щом са видими, те стават ценни. Ценно е това, което прави човека вътрешно и външно доволен. Ще кажете, че без пари не може. Съгласен съм: без пари не може, без хляб не може, но без кое не може нито един момент? Без въздух, без светлина, без вода може ли? Ако няма светлина, човек не може да се движи свободно. Какво ще кажете, ако той недовижда малко или ако никак не вижда? Някои мислят, че очите са нужни само за Земята, а не и за онзи свят. И там човек трябва да вижда. С какви очи ще си служи, това е друг въпрос. Важно е, че и там е нужна светлина, за да вижда къде ходи. Като отиде на онзи свят, първата работа е да видят как се движи човек – по права или по крива линия. Докато е на Земята, той се стреми да върви по права линия. Въпреки това друга една сила го заставя да криволичи, да се движи по крива линия. Не само това, важно е как стъпва човек. Правилно е да стъпва първо на пръстите, а после на петата. Който не спазва този закон, стъпва първо на петата, после на пръстите. Така той вдига голям шум, разтърсва пода, дето стъпва, и изразходва много енергия.

Природата не обича хора, които вдигат голям шум около себе си и изразходват напразно енергията си. Животът не е само буря, нито само гръмотевици. Ако е само гръмотевици,

363

УСТОЙЧИВИ ВРЪЗКИ

хората ще се изпоплашат и изпокрят в миши дупки. Много хора се страхуват от гръмотевици, палят свещи, молят се, без да подозират, че гръмотевиците действат обновително.

Когато Природата плаче и се сърди, тогава именно обновява нещата. Дъждът е плачът на Природата, а бурите и гръмотевиците – нейният гняв. Защо плаче Природата? – Защото децата ѝ не я разбират. Като им се разсърди и види, че пак не я разбират, тя поплаче малко и се отдалечи от тях, като казва: „Пак ще ви навестя.“ Щом се отдалечи, хората започват да ѝ подражават: вкат, кряскат, сърдят се, съмняват се едни в други. Но работите не се нареждат нито с кряскане, нито с недоволство, нито със съмнение и подозрение, нито с плач.

Преди години вестниците писаха за един интересен случай, който станал на софийския пазар. Един селянин от близките села донесъл едно каче с чисто, прясно кравешко масло, за да го продава. Приблизили се до него двама граждани, добре облечени, и го запитали колко иска за маслото. „Еди-колко си“, казал селянинът. Те му дали 50 лв. и добавили: „Ние сме трима души съдружници. Третият е свещеник в село. Той е добър човек, ще плати останалата сума. Ето, вземи този плик, на който е написан адресът на свещеника, и ще получиш парите си.“ Те турили в плика 50 лв. за свещеника и му написали да приеме добре селянина и да му прочете една молитва, защото е малко психически разстроен. Като получил писмото, свещеникът го прочел, взел парите и завел селянина в черковата, да му чете. Турил епитрахила на главата му и започнал да чете. Селянинът се навел, коленичил и слушал какво чете свещеникът. Молитвата продължила 15-20 минути, докато най-после селянинът се обадил под епитрахила: „Отче, тази работа с четене няма да се нареди.“ Като чул, че говори несвързани работи, свещеникът продължил да чете още молитви. Селянинът пак проговорил: „Отче, тук никакви молитви не помагат, пари трябва да дадеш.“

Някои хора искат да разрешават важни въпроси с молитви. Какво става? – Четат молитви една след друга, но

364
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

в края на краищата въпросите остават неразрешени. Животът се нуждае от добри и разумни хора. Няма защо да четете

молитва за 50 или за сто лева. Това е съблазън. Ако нямаше пари в писмото, свещеникът нямаше да чете молитви и нямаше да се изложи.

Много хора като свещеника четат молитви върху главата на някой човек, дано се нареди работата им добре. Например някой си купува лотариен билет и ако не е вярващ, очаква на щастието, за да спечели нещо; ако е вярващ, моли се на Бога да спечели, като обещава, че ще раздаде част от печалбата на бедните. Преди години дойде при мене един познат да ме моли да му кажа кой билет е пълен, за да спечели поне 500 хиляди лева. Ако спечели, щял да даде на Братството 50 хиляди лева. Казах му, че ако Братството се нуждае от пари, то ще вземе пълния билет, няма да чака на него. – „Сиромас човек съм, да си помогна на положението.“ – „Сиромас си, но днес си по-добре, отколкото ако станеш богат. Богатството ще те заслепи и ще се откажеш да служиш на Бога.“

Чудни са сегашните хора. Те разполагат с големи богатства, но не ги ценят. Мозъкът, сърцето, тялото, които им са дадени, с никакви пари не могат да се купят. Те струват милиарди. След всичко това някой казва: „Какво струва човекът? От пръст е направен, в пръст ще се превърне.“ – Не е така. Вие не знаете от каква пръст е направен човекът, не знаете какви елементи има в тази пръст и как са съчетани те. Скъпо струва човекът. Сложен е неговият организъм. Някои хора са недоволни, искат да бъдат красиви. Добре е да бъде човек красив, но красотата е опасна. Само умният, добрият, любещият могат да бъдат красиви. Който се учи, който обича Истината, само той може да бъде красив. Няма ли тези качества, човек не може да бъде красив.

Интересно е, че човек е недоволен от грозотата, но върши нейната работа. Обича Истината и Любовта, но не постъпва според техните закони. Всеки иска да бъде обичан – и като намери някой да го обича, злоупотребява с него. Любовта е светлина. Какво вземате от нея? – Отваряте се за светлината и оставяте свободно да влезе във вас. Каквото ви даде

365
УСТОЙЧИВИ ВРЪЗКИ

тя, вие сте доволни от нея. Трябва ли тогава да искате от

онзи, който ви обича, да ви даде всичко, каквото има? Чрез светлите слънчеви лъчи във вас влизат разумни същества, които ви носят нещо ценно. Всяко същество се представя чрез специален цвят – син, червен, жълт, зелен, портокалов и т.н. Приемайте цветовете им и благодарете за тях. Не очаквайте да дойдат при вас ангели, за да ви донесат благата на живота. Каквото ви донесат, малко или голямо благо, бъдете доволни от него. Ангелите са същества на мисълта. Те не могат да се спират при вас с часове и да ви занимават. Те минават и заминават край вас, както светлината. Те се движат с бързината на светлината, никой не може да ги стигне, нито те могат да се спират на обикновени разговори. Който има светли и възвишени мисли, може да следва ангелите със своята мисъл. Има ли някой от вас опитността да е изпратил една светла мисъл в ангелския свят, която да се е върнала след известно време? Много мисли, чувства и постъпки на хората ги осакатяват. Който иска да се освободи от тях, нека се погледне в огледалото. Всичко е написано на лицето. Вземете четката като художници и заличавайте всичко, което ви спъва. След това нарисуйте такива линии, които да ви предадат онази красота и любов, към които се стреми вашата душа.

Истинският човек е художник, скулптор, музикант. Той работи върху себе си, за да пресъздаде онзи първоначален образ, за който е казано в Битие: „И направи Бог човека по образ и подобие Свое.“ Човек има очи. Защо? – Да изразяват възвишената мисъл на Бога. Чрез тях той трябва да я възприема и да се учи от нея. Който не може да възприема тази мисъл, постоянно се натъква на горчиви неща и се обезсърчава. И горчивите, и сладките неща са на място. И Природата си служи с тях. Когато лекува човека, тя му дава горчиви хапове. Горчивото оправя работите. Ако някой не може да приеме направо горчивия хап, Природата го покрива отгоре с нещо сладко. Така постъпват лекарите с децата. Има два вида живот: единият е отвън сладък, отвътре горчив; другият е отвътре сладък, отвън горчив. Дали отвън или отвътре

е горчив, горчивината е неизбежна. Земният живот е отвън сладък, отвътре горчив. Раждането на детето представлява сладката обвивка на живота. Смъртта на човека представлява вътрешната горчивина на живота. Има един живот, който и отвън, и отвътре е сладък. Това е Божественият живот, в който Любовта царува. Какви са условията на този живот? – Първото условие е светлината. Който живее в светлина, животът му е сладък и външно, и вътрешно. Човек е създаден от светлина. Защо да не живее в собствената си среда? Светлината води към доброто, а тъмнината – към злото. Кое е дошло по-рано в света: доброто или злото? Доброто е проявена реалност на нещата, а злото – сянка на тази реалност. Значи доброто е дошло по-рано. Доброто представлява клоните на дървото, а злото – корените. Те смучат хранителни сокове от земята и ги изпращат в стъблото и клоните. Сладките вкусни плодове се раждат на клоните. Между доброто и злото съществува такова отношение, каквото между корените и клоните на дървото. Те взаимно си помагат. Често хората свързват лошите постъпки със злото. Всъщност те не са идентични. Злото влиза в лошите постъпки и престъпления на хората, за да ги изяви навън, но то се различава от тях. И доброто влиза в лошите постъпки, за да ги изправи, но то е само условие за тях. Злото е кислородът на лошите постъпки и погрешки, то усилва проявите им. Като влезе доброто между тях, горенето се прекратява. То се противопоставя на злото, както азотът регулира буйното действие на кислорода във въздуха и човек може свободно да диша. Кое е по-добро: с огън да се живее, или без огън? Огънят сам по себе си гори, изгаря и руши, но резултатите му са добри. Едно се иска от човека – да мисли право. Впрегнете ума си на работа и вървете напред. Ще кажете, че искате да видите Господа. Който има светли мисли, чувства и постъпки, всякога може да Го види. Животът е построен върху Доброто. Значи Доброто е основа на живота. Бог вижда Доброто, което се прави, и постоянно пише. Бъдещият живот на човека се определя от това, което е писано в неговата книга. Според писаното се определя кредитът на човека. Ако нищо не е

367

УСТОЙЧИВИ ВРЪЗКИ

написано в книгата или ако писаното не е светло, кредитът на човека се отнема. Може да е писано малко, но светлина има в него. Тази светлина именно определя човешкия живот. Малко ще знаеш, но добре и правилно ще го прилагаш. Как ще постъпиш, ако видиш, че две мравки се борят за една трошица? Едната казва, че първа видяла трошицата, и другата казва същото. Ти си съдия. Как ще разрешиш спора? На коя от двете мравки ще отдадеш правото? На онази ли, която първа е видяла трошицата? – Не, джобовите на съдията трябва да бъдат пълни с трошици и дето срещне недоимък, да хвърля. Трябва ли хората да спорят за една трошица и да обвиняват Господа в несправедливо раздаване на богатата?

Кой човек е добър? Може ли да наречете добър онзи човек, след посещението на когото говедата ви започват едно след друго да умират? Добър човек ли е онзи, ако след неговото идване във вашия дом плодните дървета започват да съхнат? – Този човек носи нещо користо в себе си. Той не е искрен към домакините, в чиято къща влиза. В това отношение той прилича на онази мома, която дава вид, че не иска да се жени, а същевременно скрито поглежда към момъка, който я интересува. Какво ще А даде този момък, ако той сам не е полезен на себе си? Който не е полезен на себе си, не може да бъде полезен и на другите. Да бъде някой полезен на себе си и на ближния си, това значи да е доволен от живота. Щом е доволен от живота, той е готов да служи на Бога. Пръв Бог е дал пример за служене. Той е служил на хората, повдигал ги е, за да израснат, и така ги е учил и те да служат. Въпреки това, когато накарал човека да служи, той е недоволен, счита себе си за господар. Нежеланието на човека да слугува е причина за страданията му. Той иска да бъде щастлив, богат, да се ползва от изобилието на живота, но други да работят за него. Овцата е изработила вълната си, други са я прали, изпрели и тъкали, а той облича готовите дрехи и се докарва пред хората. Виждате някой, облечен с нови дрехи, с копринена риза, бяла връзка, със сребърни или златни копчета: върви напред, никого не поглежда. Защо носи връзка? – Връзката има някакво значение, което

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

човек не знае. И пръстенът на ръката на младата мома или на младия момък има някакво значение. Той е символ за свързване. Добре е човек да разбира значението на нещата като символи, в които се крие нещо.

Кое е по-важно за човека: да бъде добре облечен или да бъде здрав? – Здравето е над всичко. Здравето на човека зависи от светлината на Божествената мисъл. Дето е светлината, там са и благата; щом изчезне светлината, и благата изчезват. Дето е топлината, там е животът; щом изчезне топлината, смъртта иде. Дето е силата, там е здравето; щом изчезне силата, болестта иде. Когато е здрав, човек се ползва от всички блага на живота. Светлината, топлината и силата са средства, пътища, чрез които възвишените същества се проявяват и пращат подаръци на хората. На някого дават пари, а на друго – едно житно зърно. Разумният се радва повече на житното зърно, отколкото на парите. Житното зърно се размножава и храни целия свят. Ако има жито, с парите можеш да си купиш, колкото искаш; ако няма жито, парите нищо не струват. Житото се яде, а парите не се ядат. Парите не дават нищо от себе си, а житото дава всичко, затова е станало толкова малко. Житото знае къде е силата му. Ако го обработвате, в продължение на десет години можете да станете богат човек. Малко е житното зърно, но цял свят храни. Всяка светла мисъл, всяко светло чувство и всяка светла постъпка са като житните зрънца. Малки са те, но всесилни. Те носят благо за целия свят. Като отидете на онзи свят, ще ви

питат: „Носите ли поне един от плодовете на ума, на сърцето и на волята си?“ Там и най-малките плодове се ценят. Ако им занесете големи неща, те няма да им обърнат внимание: за тях големите неща не са важни. Ще каже някой, че иска да стане голям, велик човек. Кой човек е голям? – Който разполага с големи възможности за правене на добро. Определено е колко голям може да бъде човек. Като дете човек постепенно расте, дохожда до известна възраст и растенето спира; след това той отново се смалва. Значи човек започва

с малкото, в средата на живота си е голям, израсъл, и накрая пак се смалва. Това са фази на един и същи живот.

369

УСТОЙЧИВИ ВРЪЗКИ

В какво се заключава цената на живота? – В умението да привлича благата към себе си. Този живот е ценен и полезен. Кой ум е полезен? – Който привлича Божествените мисли. Кое сърце е полезно? – Което привлича Божествените чувства. Коя воля е полезна? – Която привлича Божествените постъпки. Ако няма привличане в живота, човек не може да постигне нищо, нито може да направи нещо полезно. Правете това, което разумните същества правят. Вие искате всякога да бъдете весели. Това не е необходимо. Веселието подразбира ясно небе, чист хоризонт. Ако всеки ден сте весели и радостни, небето ще бъде всякога светло, ясно и ще настане суша. Ако всеки ден сте скръбни, небето всякога ще бъде облачно и постоянно ще вали дъжд. Човек трябва да знае кога да бъде небето му ясно и кога – облачно.

Стремете се към светли мисли, чувства и постъпки, за да бъдете сами доволни от живота си. Не очаквайте хората да ви харесват и да бъдат доволни от вас. Вие сами трябва да бъдете доволни от себе си. Само онзи е доволен от себе си, който носи музиката в душата си. Той е доволен от пеенето си, разбира кои тонове са чисти и кои не са. Щом разбира и своите, и чуждите погрешки, той е истински музикант. За него не само пеенето е музика, но и мисълта, и чувстването, и говорът. Стремете се навсякъде да виждате музика и да я прилагате. Докато не превърнете живота си в музика, вие не можете да се свържете с Природата и да се ползвате направо от нейните блага.

Преди да се свърже с Природата, човек трябва да се е свързал със своя Създател, да Го познава. Някой живее десетки години на Земята и още не Го познава. За свое оправдание той казва, че не Го е видял. Това е невъзможно. Как можеш да не познаваш въздуха и светлината, в които си потопен? Бог е Дух, Бог е светлина. Следователно Той е навсякъде и във всичко, не може да не Го познаваш. Учените Го търсят по небето, по звездите – в големите неща. Те не подозират,

че Той се крие в малките, микроскопически неща. И в големите ще Го намерите, но и в малките – трябва да знаете да търсите. Някои Го търсят в сенките на нещата, но и там не е.
370

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Той е в реалните неща, а не в техните сенки. Реално е това, което работи за съграждането на вашия ум, на вашето сърце и на вашата душа. Реално е това, което разширява ума, сърцето и душата ви. Реалното прави човека доволен и щастлив.

И тъй, за да бъдеш доволен, приемай всякога Божествените мисли с разположение. Те са същественото в човешкия живот, защото са вечни. Избягвай временните неща и се стреми към вечните. Например парите са временни, светлината е вечна. Човек се нуждае главно от хляб, вода, въздух и светлина, а не от пари. Парите идат най-после, като резултат на нещо. Те са слуги на вечните неща. Следователно не обръщай внимание на парите като на резултат в човешкия живот. Човек се нуждае и от любов. Ако имате Любов, парите ще дойдат сами по себе си. Който няма пари, любовта му е малка. Който има любов, всякога ще намира по един наполеон в джоба си. Любовта носи живота, а животът е свързан със златото. Затова именно златото е ценно. Стремете се към Божествения живот: да мине през вас и да ви остави ценното, което носи в себе си. Работете върху себе си, за да придобиете

качествата на златото.

Веселието на Бога е проявената светлина. Радостта на човешката душа е също така проявена светлина. „Бог се весели, човек се радва“, е казано в Писанието.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

26 август, 5 ч., София – Изгрев

ПОСТОЯННА БЛАГОДАРНОСТ

Размишление върху стиха „Бог е Любов“.

Какво представлява човекът? Ако говорим за духовния човек, характерно за него е това, че той изпитва всичко, а него никой не изпитва. Човек се интересува от много неща, но всички не са еднакво важни, много от тях са второстепенни. Единственото нещо, което интересува човека, е от какво зависи неговото благо. То се определя от добротата му. Благо е за човека да бъде добър. Добрият не се безпокои, нито се смущава. Който се безпокои и смущава, не е истински човек. Той е развълнувана вода, която постоянно се блъска в бреговете; той е канара, която постепенно се разрушава; той е

изсъхнал лист, който пада от дървото и започва да гние; той е пепел от огнището. Хората се чудят къде да турят нечистата си вода, парчетата от разрушената канара, изсъхналите листа, както и пепелта от огнището, за да не ги смущават. На всички неща, които смущават човека, са турени различни имена.

Като четете Стария Завет, на много места срещате да се говори за прокажения. Днес ние употребяваме тази дума повече за психически прокажен човек, понеже физически тази болест не е толкова разпространена, както в миналото. С каквато дреха и да се облече прокаженият, пак прокажен си остава, дрехата нищо не го ползва. С каквато идея и да се накичи, каквото чувство и да се вложи в сърцето му, нищо не го ползват. Проказата не е нищо друго, освен неблагодарността на човека. Той трябва да се освободи от нея, да стане благодарен. Защо човек е неблагодарен? – Защото му липсва нещо. Като се огледа, той вижда, че му липсват нови обуца, нова дреха, нова шапка, някаква книга – и става неблагодарен.

Благодарността трябва да влезе в човешката душа като необходимост не само за един момент, но завинаги. Радвайте се, че неблагодарността не е постоянна, но посещава човека

372

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

периодически и отваря път за благодарността. Герой е онзи, който всякога е благодарен. Неблагодарният е подобен на

каменните въглища, които са се образували преди хиляди години от дървета, затрупани от земните пластове. Те са се овъглили отчасти или напълно. Ние ги горим и се ползваме от тях като гориво. С използването на въглищата човечеството се натъкна на големи мъчности и изпитания. Въглищата са се образували от гигантски предпотопни дървета с големи амбиции и копнежи. Бог затворил тези същества в земята, за да не вдигат голям шум и безпокойство. Обаче от невежество хората ги пуснаха на свобода и днес те им причиняват по-големи пакости и мъчности, отколкото в миналото. Хората мислят, че като вадят каменните въглища от земята и ги горят, с това печелят нещо. Не, каменните въглища се извадиха от земята преждевременно. Трябваше да се извадят по-късно – в епохата на Любовта, когато съществата, които са затворени в тях, ще имат възможност да изправят погрешките си. Сега не само че не им се помага, но на пепел ги превръщаме. Те трябва да се върнат към своя първоначален живот.

Кои неща са ценни: живите или тези, които могат да оживеят и да вършат работа? Влакът е ценен, когато се движи,

когато пухти под напора на водното напрежение. Тогава той пренася пътници, стока, изминава известен път. Параходът е ценен, когато се движи. Машинистът кара влака, капитанът – парахода, и ги заставят да вършат някаква работа. И човек е ценен, когато се движи. Той може да се движи физически, сърдечно и умствено. Не е важно в кой свят става движението, важно е нещата да се движат. Движението ги одухотворява и ги прави живи. Прекрати ли се движението във всички светове, навсякъде настанва смърт. Както машината се направлява от някого, така и човек трябва да има капитан, който да го управлява. Капитанът на човешката машина според едни е неговият дух, а според други – неговият ум. Той се справя с всички мъчности, несгоди и недоволства. Желая ви още тази сутрин да постъпите с недоволството според закона на Любовта: да му кажете, че е седнало на чужд стол и да му дадете неговия. Мястото, на което седи,

373

ПОСТОЯННА БЛАГОДАРНОСТ

е почетно – то е определено за доволството. Досега недоволството и неблагодарността са били господари в човешкия живот; отсега нататък те ще станат слуги, а доволството и благодарността – господари. Това не значи, че трябва да хванете неблагодарността и да я разтърсите. Ако постъпите така, това значи, че вие я прилагате. Напротив, ще благодарите на неблагодарността, че ви е дала ценни уроци в живота, и ще постъпите с нея по закона на благодарността. Как трябва да се постъпва? – Много примери има за това, но ако човек не е готов вътрешно да се справи с недоволството и с неблагодарността, примерите не могат да го ползват. Много фокуси има, с които човек може да си служи, но той и за тях трябва да бъде готов.

Разправят за един фокусник следния пример. Той вземал дванадесет ножа и един след друг ги забивал на една дъска, на разстояние от пет-шест метра. Пред дъската стояла жена с разперени настрани ръце. Фокусникът отправял първия нож към дясното ѝ ухо, втория – към лявото, третия – над главата, четвъртия – до врата, от едната и от другата страна, петия и шестия – от двете страни на краката и т.н. Така забивал той дванадесет ножа, но толкова сполучливо, че нито един от тях не докосвал живото тяло. Опитен бил той, но не по-малка заслуга имала и жената. Един след друг ножовете се забивали около нея, без да трепне мускул на лицето или на тялото ѝ. И двамата се отличавали с голямо самообладание. Не можете ли и вие да направите така с неблагодарността? Поставете я на една дъска, и забивайте от всичките ѝ страни ножове, без да я докоснете, без да я нараните. Това е изкуство

– да ликвидираш с нещо, без да го огорчиш, обидиш или нараниш.

Един виден гръцки скулптор и един виден художник решили да изработят нещо ценно, което да изнесат пред света. Скулпторът изработил един грозд толкова естествено, че излъгал птиците. Като приближавали до него, те се опитвали да клъвнат, но веднага се отдръпвали назад – човката им удряла в камък. Художникът пък нарисувал една красива

мома, покрита с тънко було. Като дошъл скулпторът, той пожелал да види красивата мома и се приближил до карти-
374

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

ната с намерение да вдигне булото. Като насочил ръката си към булото, останал излъган – то било рисувано. Той се задоволил да гледа красивата мома през булото. Какво са постигнали двамата майстори с изкуството си? – Първият излъгал птиците, а вторият – човека. В грозда на скулптора липсва съдържание. Птиците кацали и се връщали излъгани, но и скулпторът останал излъган от картината на своя приятел: той мислел, че зад булото ще види красивата мома. Голям майстор ще бъде онзи, който може да извади зад булото неблагоприятността и вместо нея да постави благодарността. Днес всички хора казват, че трябва да се обичат. Всички говорят за Любовта, но картините им са подобни на грозда, който скулпторът направил, и на булото на художника. Ще кацат птиците върху грозда и ще се връщат, без да си вкусят от него. Ще дохождат хората до булото, зад което се крие красивата мома, но и нея няма да видят. Любовта иде само от едно място, а не от много места. Докато иде от много места, хората ще говорят за нея, но в края на краищата всички ще умрат. Сега, като те залюби един човек, ти трябва да умреш. Ако ти го залюбиш, той трябва да умре. Ако залюбиш кокошка, тя умира; залюбиш ябълка или круша, и тя умира; залюбиш парите, и те умират. Каквото залюби човек, непременно трябва да умре. Когато смъртта влиза в любовта, това показва, че животът не се разбира, както трябва. В древността един от Учителите на Любовта изпратил двама от своите ученици в света да се учат и да проповядват. Те пели и проповядвали на хората. С песента си единият ученик развеселявал хората, вторият не само ги веселял, но отварял сърцата им и ги разполагал към даване, към добри отношения с ближните си. От песента му болните оздравявали, скръбните забравяли скръбта си. Сега и вие пеете много песни, пеете, че можете да любите и да обичате, да станете слуги на Бога. Желая ви, както пеете, така да се проявявате. Какъв смисъл има служенето, ако не сте доволни от живота?

Недоволството показва, че не разбирате дълбокия смисъл на служенето. Ако момъкът не служи на своята възлюбена и ако момата не служи на своя възлюбен, любовта не може да се прояви между тях. Любов без служене не е истинска
375

ПОСТОЯННА БЛАГОДАРНОСТ

любов. Първото качество на Любовта е даването. Не можете да наречете любов това, което нищо не дава от себе си. Не можете да наречете обич това, което не оценява проявите на душата.

Любовта и обичта са вечни принципи в Битието. Любовта излиза от Бога и носи Неговия живот на всички същества: да растат и да се развиват, да се радват и веселят. Всички очакват този живот, но той не може да се прояви без Любов и без благодарност. Благодарността носи безсмъртието, а неблагодарността – смъртта. Не се изисква много от човека, за да бъде безсмъртен. Щом е всякога доволен и благодарен, той е придобил вече безсмъртието. Обрал те е някой: благодари, че те е обрал; казал е някой лоши думи за тебе – благодари; заболял си нещо – благодари. Това са сенки на живота, през които неизбежно ще минеш. Че времето е дъждовно или ветровито – благодари; че имаш или нямаш нови дрехи – благодари. За всичко благодари: и за малкото, и за голямото благо. Някой те е нарекъл животно – пак благодари. Има нещо лошо в думата животно. Лошото се крие в неговата неблагодарност. Животните изглеждат кротки, примирени с положението си, но всъщност те са крайно недоволни и неблагодарни. Опитай се да приближиш при някое животно, когато яде. То веднага ще даде израз, че е недоволен от тебе – не иска да го смущаваш. Животните спазват това правило едни към други, внимават да не се безпокоят, когато ядат. Ако при вола се приближи друг вол, първият веднага ще отправи рогата си към него и ще му каже: „Не виждаш ли, че ям? Защо ме безпокоиш?“ И до днес още животните не са разбрали живота, който носят в себе си, но и хората още напълно не са го разбрали.

Често хората се спъват сами. Всеки иска да знае какво мислят другите за него. Ако е религиозен, той иска да знае

какво мнение имат близките му, дали обича Христа и каква е любовта му. Ако е светски, той иска да знае мислят ли го познатите му за учен, за голям човек. Искате ли да знаете каква е любовта ви, вижте какво ще кажат животните за вас. Дойде едно куче около вас, върти си опашката. То е гладно, иска да му дадете малко хляб. Ако го погледнете и нищо не

376

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

му дадете, то има вече известно мнение за любовта ви. То казва: „Този човек няма сърце, не влиза в положението ми.“ Обаче дадете ли му хляб, то разбира, че имате любов. Колкото повече хляб му давате, толкова по-голяма е любовта ви. Младите моми и момци си пишат писма, в които изливат любовта си. Каква любов е тази, която е написана с черно мастило? Истинската любов трябва да се пише с лъчите на светлината, а не с черно мастило. В бъдеще така ще се пишат любовните писма. Като отворите едно любовно писмо, трябва да се облечете с лъчи от светлината, да светнете. При това, ако в писмото се говори за ябълки и круши, ще ги получите в действителност. За каквото се пише в писмото, ще го имате пред себе си. Не е въпрос да имате цели кошници с ябълки и круши. Една ябълка да имате, но да отговаря на действителността.

Хората се интересуват още могат ли да видят Бога и Христа. От тях зависи. Като извадят неблагодарността вън от себе си и внесат благодарността в сърцето си, те ще видят и Бога, и Христа. Как? – В проявите на Любовта. Казано е, че Бог е Любов. Следователно отвори широко сърцето си – да влезе Божествената топлина в него, да изпиташ Божествената радост и веселие. Отвори ума си широко – да влезе Божествената светлина в него, за да изправиш пътя си. Отвори широко душата си – да влезе Божествената сила в нея, да те направи смел и решителен. Топлината, светлината и силата – това е Бог, Когото търсите. Той живее в нашите умове, сърца и души. Като знаете това, гледайте с благоговение на душата си като на жилище на Бога; на ума си – като на свещен олтар, и на сърцето си – като на свещена стаичка. Благодарете за ума, за сърцето и за душата, които ви са

дадени. Благодарете и за сиромашията, и за болестите, които също ви са дадени. Болестите, страданията, сиромашията представляват проявите на Бога, Който ви хваща с ръцете си и изпитва любовта ви. Вие се сърдите, недоволни сте, защото не знаете, че чрез тях ви посочват нов път към Любовта. Ще благодариш за всичко: ако си болен, ще благодариш; ако си здрав, пак ще благодариш; като умираш, ще благодариш;

377

ПОСТОЯННА БЛАГОДАРНОСТ

и като се раждаш, пак ще благодариш. Днес, като се ражда някой, всички благодарят; като умира, всички скърбят. Щом дойде смъртта, кажи: „Благодаря, че е дошло време за умирање.“ Има ли нещо страшно в смъртта? Ако умреш, за да излезеш от затвора, ти придобиваш свободата си. По-страшно е, когато се раждаш в затвор. Благодари и при единия, и при другия случай. Герой е онзи, който благодари и когато умира, и когато се ражда. Човек се изпитва и чрез смъртта, и чрез живота. Ако не мине и през двете положения, той не може да разбере Любовта и Обичта. Когато момъкът и момата се влюбят, те трябва да дадат нещо от себе си, да се откажат от нещо, да се научат да служат един на друг. Ако човек мисли само за себе си, той забравя, че трябва да служи на другите. Ако Бог служи на всички същества, и човек трябва да следва Неговия пример. Христос казва: „Отец Ми работи, и Аз ще работя.“ Хората искат да станат господари, без да са служили на другите. Това е невъзможно. Господар може да бъде само онзи, който се е научил да служи. Днес хората се учат да служат. Ако най-големият Господар, Който е създал света, служи, какво остава за онзи, който нищо не е създал? Затова всеки човек вътрешно трябва да пожелае да стане слуга, да служи на Любовта. Работата е служене, въпреки това мнозина не са доволни от работата си. Те казват: „Тази работа не ни подхожда, не е за нас.“ Сократ²⁰ е бил метач в Атина. Като го запитвали защо мете, той отговарял: „Уча се да работя, за да измета всичко нечисто в себе си.“ Той искал да покаже, че човек може да бъде благодарен на всичко. Същевременно той доказал, че човек може да бъде благодарен и от лошата жена, затова се оженил за Ксантипа, известна по своя лош

характер. Както и да постъпвала с него, той всякога благодарял. Тя го хващала за косата, разтърсвала главата му, но той спокойно отговарял: „Благодаря, че разтърсваш главата ми, за да мисля по-добре.“ Като го потупвала по гърба, той казвал: „Благодаря ти, че изтърсваш праха от дрехите ми.“ Чрез Ксантипа той си изработил една велика философия за живота и си казал: „Благодарение на Ксантипа аз станал философ.“

378

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Неблагодарността трябва да се превърне в благодарност. Ако човек не може да направи това, нищо друго не може да постигне. Няма по-велико нещо в живота от това, да бъдеш благодарен. Благодарността отваря пътя на Любовта. Мислите ли, че който ви люби, може да ви направи зло? Злото се дължи на неблагодарността. За благодарния и за любещия е казано, че око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за тях.

Съвременните хора говорят за Любовта, обичат се, но въпреки това постоянно се карат. Защо? – Защото те не обичат Бога в човека, а себе си. Някой обикне един човек и веднага влиза в него. Щом влезе в него, той обича първо себе си в своя възлюбен и започва да го хвали и да се възхищава от него. Всъщност той обича себе си. Като излезе от него, той вижда вече погрешките му и се чуди как го е обичал. Докато възлюбените влизат един в друг, те се обичат, но започват да се налагат кой на кого да служи. Ако единият отстъпи и приеме да стане слуга, те живеят донякъде добре, споразумяват се. Обаче ако никой не отстъпва, те излизат навън и започва война помежду им. Ето защо, когато срещнеш един човек, възлюби Бога в него, а не човека, и кажи: „Господи, готов съм да Ти служа, защото Ти внесе живота в мене. Благодаря Ти за всичко, което си направил заради мене.“ Тогава ще чуеш тихия глас на Господа: „Влез в Царството на Любовта и бъди блажен.“ Това значи Бог да се весели в човека, а човек да се радва и да има вътрешен мир. Сегашните хора се влюбват и разлюбват. Защо става това? – Защото всеки човек влиза във възлюбения си сам, без

Господа. Затова казвам: като обикнеш някого, влез в него с Господа заедно, не влизай сам. Като те обикне някой, и той трябва да влезе в тебе с Господа заедно. Който влиза в човека сам, без Господа, той не носи Любовта. Влезеш ли в някой дом без любов, ти носиш нещастие за този дом. Светът, който сега се създава, е свят на Любовта. Влезеш ли в този свят, Любовта трябва да бъде твой спътник. Каквото помислиш, каквото почувстваш, всичко трябва да бъде продиктувано от Любовта. Както и да постъпваш, всичко трябва да е написано с ръката на Любовта. Това може да ви се вижда

379

ПОСТОЯННА БЛАГОДАРНОСТ

чудно – туй нищо не значи. Чудните неща са приятни. Ако някой ти изпее една песен и ти не пожелаеш да я чуеш втори път, това показва, че тя не е пята с любов. Изпеят ли ти я с любов, ти ще пожелаеш да я чуеш и втори, и трети път. Ако една песен не расте като дървото и не зрее като плода, тя не е истинска, т.е. не носи Любовта. Ако една мисъл не расте и не зрее, тя не е права мисъл. Правата мисъл е капитал, на който човек всякога може да разчита. Кажеш ли някой, че е остарял и нищо не може да постигне, той не мисли право. Правата мисъл подразбира вечен живот. Човек живее вечно, като съблича старата си дреха и облича нова. Казано е в Писанието: „И прибра се Авраам при отците си.“ Не е казано, че Авраам остаря и се прибра при старите хора. Христос казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие.“ Значи в онзи свят не се говори за старост. Там има мъдреци, а не стари хора. Този стих може да се преведе в следния смисъл: ако благодарността не влезе в сърцето ти, не можеш да влезеш в Царството Божие. Благодарността води към Любовта. Без благодарността не можеш да намериш пътя към Любовта. Учете се да благодарите за всичко. И като ви обидят, и като ви похвалят, еднакво благодарете. Не е въпрос да благодарите механически, но съзнателно, като превръщате горчи вината в сладчина. Всеки човек е на фронта, началникът му заповядва и той трябва да изпълнява. Докога ще продължава това подчинение? – Докато човек дойде до онази вътрешна

дисциплина в себе си, докато придобие пълно самообладание, да стане господар на себе си.

Сегашните хора страдат, защото не разбират това, което става вътре в света. Външно те го разбират, но вътрешно още не са го разбрали. Външно светът е добре нареден. Външният ред и порядък е добър: навсякъде има къщи, фабрики, работилници, железници, параходи, аероплани. Превозни средства има навсякъде. Външно животът е улеснен, но време е вече да се постави вътрешен ред и порядък, да се оправи и вътрешният живот на хората. Божественото носи вътрешния ред и порядък във всички хора, във всички домове, общества и народи. Вътрешният ред ще направи хората радостни и

380

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

весели. Всяко лице ще бъде засмяно. И тогава колкото хляб сложите на трапезата, няма да се извинявате, че е малко, но ще благодарите и за него. Колкото плодове сложите на трапезата, ще благодарите и на тях; няма да казвате, че някой ви е дал само една череша, но ще благодарите и за нея. Само една ябълка да имате, благодарете и за нея. Ако не благодарите за малкото, и то ще ви се отнеме.

Един светия тръгнал за Небето, за да се срещне с Господа, да Му даде отчет за делата си. На пътя си срещнал един богат човек, който го запитал къде отива. – „При Господа.“ – „Моля ти се, кажи Му, че ми дотегна богатството, искам да се освободя от него. Ако не ме освободи, ще сляза в дъното на ада и ще се погубя.“ По-нататък светията видял един гол човек, заровен в пясъка. – „Какво правиш тук?“ – запитал го той. – „Какво правя? Лежа и оплаквам положението си. Дотегна ми вече тази сиромашия. Ти си свят човек, кажи, моля ти се, на Господа да ме освободи от сиромашията и от тази голота.“ Светията отишъл при Господа, свършил работата си и на връщане пак минал по същия път. Първо видял сиромаша, а после богатия. Той казал на сиромаша: „Бог те съветва да благодариш за сиромашията и за голотата, в които се намиращ. Само чрез благодарността ще се освободиш от сиромашията.“ – „Това е невъзможно!“ – отговорил сиромашът. – „Щом не можеш да благодариш за сиромашията, тя

никога няма да те напусне.“ После светията минал покрай богатия и му казал: „За да се освободиш от богатството, Бог те съветва да роптаеш, да проявиш недоволство, че си богат.“ – „Това е невъзможно!“ – отговорил богатият. – „Щом е невъзможно, ще носиш богатството си и ще пъшкаш под неговия тормоз.“

И тъй, който благодари за всичко, което му е дадено, е богат. Който не може да благодари и постоянно роптае, е сиромас. Благодарността се крепи върху три неща: доброта, разумност и справедливост. Дето са доброто, разумността и справедливостта, там е Любовта. Дето отсъстват доброто, разумността и справедливостта, там никаква любов не съществува. Там е човешкият, временният порядък на нещата.

Затова е казано в Писанието: „Постоянно благодарете.“ Ще

381

ПОСТОЯННА БЛАГОДАРНОСТ

кажете, че не е дошло още времето за Божествения порядък. Не само че е дошло, но повечето са закъснели, трябва да усилят темпа на своя ход.

Мнозина запитват в какво да вярват, кое верую е най-право. Не е въпросът за това. Всеки трябва да се запита благодари ли за всичко, което му е дадено. Ако всички хора благодарят за това, което Бог им е дал, те ще се разберат. Тяхното верую е право, те вярват в един и същи Бог. Ако хората постоянно благодарят, много неща ще им се дадат и много тайни ще им се открият. Обаче държат ли само една неблагодарност в сърцето си, те сами се спъват. Бъдете благодарни за всичко, за да ви се даде онова, от което душата ви се

нуждае. Дали космите от главата ви падат, или не падат, пак благодарете. Всеки косъм е закон. Като се свързвате с тези закони, трябва да ги прилагате. Ако не ги прилагате, нищо не се постига. Някой вземе косъм от своя любим, радва му се, държи го за спомен. Като се разочарова от него, хвърля косъма. За да не дойде до разочарование, той трябва да приложи закона, който е свързан с косъма. Вложи доброто, разумността и справедливостта в душата си, за да приложиш Божиите закони.

Божииите косми са законите на Битието, те са лъчите на Слънцето, за които постоянно трябва да благодариш. Всеки лъч трябва да се използва разумно. Има особени лъчи на Божията Любов, които подхранват и развиват ума. Има особени лъчи на Божията Любов, които подхранват сърцето и го правят мощно. Има особени лъчи на Божията Любов, които хранят душата.

Понеже днес е петък – денят на Любовта – желая ви лъчите на Божията Любов да хранят ума, сърцето и душата ви не само един ден, но за вечни времена. Желая ви постоянно да благодарите на тези лъчи.

Служете на Господа с любов, служете Му с мъдрост, служете Му с истина, за да имате живот, светлина и свобода в себе си.

28 август, 5 ч., София – Изгрев

ЛЮБОВ И ОБИЧ

Размишление върху любовта и обичта

Всеки си задава въпроса какво нещо е човекът. За да се задава този въпрос, това показва, че човек няма ясна представа за себе си. Гледате човека в движение – имате една пред-

става за него; гледате го, когато спи – имате друга представа.

Когато спи, той затваря очите си, тих и спокоен е; от време на време някой мускул на лицето му трепва и той се обръща на една или на друга страна. Някои хора спят спокойно, не се обръщат: на която страна легнат вечер, на същата страна се намират сутрин. Други пък се обръщат ту на дясната, ту на лявата си страна, ту на гръб – неспокойно спят. Когато са будни, хората също се различават: едни говорят тихо, меко, а други – високо, грубо. Ако питате някого защо говори толкова високо, ще ви каже, че така му е удобно. Когато има да взема, човек говори високо; когато има да дава, говори тихо, ниско. Важното е да разбирате вътрешния смисъл на високото и на ниското говорене.

Задава се още и въпросът: какво нещо е топлината и какво – студът? По какво се различават те? – По броя на трептенията, на амплитудите, на разстоянието, което заемат. Тази е причината, поради която мерките, с които определят топлината, са различни от тези, с които определят студа. Знаковете, с които се определят, също са различни. При това студът достига най-много до минус 273° , а топлината – до милиони градуси.

Както се разглежда въпросът за студа и топлината, така се разглежда въпросът за тъмнината и светлината, за злото и доброто. Какво представлява доброто и какво – злото? Всяко нещо, което поставя живота за основа, е добро; всяко нещо, което поставя смъртта за основа, е зло. Доброто се разбира само от разумния човек, на когото съзнанието е будно, който

383

ЛЮБОВ И ОБИЧ

никога не спи. Който спи, той не разбира доброто. Той говори за него, казва за някого, че е добър, но не разбира същността на доброто. Казваме: добра нива е онази, която ражда добро

жито; добро лозе е онова, което ражда добро грозде; добра, чиста вода е онази, която носи в себе си благата на живота. Що е човекът? – Същество, което се движи от едно място на друго. Той е свързан за Земята, по-далече от нея не може да отиде. Той поглежда към Луната и си мисли за условията, които съществуват там. Какво има на Луната? – Вечер има голям студ, а през деня – голяма горещина. Тя действа върху въображението на човека. Под нейно влияние той си мисли, че е красив, богат, учен, но като излезе от въображението си, вижда, че всичко това е било илюзия. Като дойде до мисълта и чувствата, човек разбира, че ангелите живеят в тези светове. Тъй щото човек мисли и чувства чрез ума и сърцето на ангелите. Чистата и права мисъл е достояние на ангелите. Това, което хората наричат мисъл, е всъщност въображение. Един млад циганин турил на главата си едно гърне с мляко и тръгнал да го продава. Като вървял, той си мислел за бъдещето и си представил, че като продаде млякото, ще си купи една кокошка, която ще снесе много яйца. Яйцата ще се излюпят, ще си има пиленца. Като пораснат пиленцата, той ще ги продаде и ще си купи агне; то ще порасне, ще стане голяма овца. Тя ще му роди няколко агънца, които ще продаде и ще си купи една крава. После ще продаде теленцата, ще си купи кон, ще го впрегне и ще работи с него, докато забогатее. Като стане богат, ще си намери една красива циганка, която ще му роди едно красиво циганче. Така си рисувал живота циганинът и подскочил от радост. Гърнето паднало на земята, млякото се разляло и той се озовал пред разбити мечти – нито циганката, нито циганчето постигнал.

Мнозина живеят с въображението си като младия циганин, но в края на краищата изгубват реалното. Човек трябва да мисли. Той е дошъл на Земята да работи и да учи, а не да благува. Дълго време трябва да учи, докато разбере живота и неговите прояви. Не е достатъчно да има цигулка, да знае кой я е направил, от какво дърво е, какви са струните, но

384
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

той трябва да свири. Не е достатъчно да отваря и затваря кутията, да показва цигулката си, но трябва да бъде добър

цигулар. Някой казва: „Аз съм човек.“ Това значи: „Аз имам цигулка, т.е. цигулар съм. Бог ме е създал.“ Значи добър майстор е направил цигулката ти, но тя трябва да знае да говори. Всеки човек има цигулка. Колкото и да не знае да свири, поне четирите струни може да докосне; после ще я нагласи и ще изсвири нещо. Модерният и опитен цигулар ще изсвири нещо от Бетовен, от Моцарт, от Бах. Обикновеният цигулар ще изсвири една народна или хороводна песен. Както знае да говори човек, така знае и да свири на своята цигулка. Тялото е цигулката, която му е дадена да обработва. Тонове, които излизат от цигулката, представляват неговата мисъл. Колкото по-чисти са тоновете, толкова мисълта е по-права. Като свири, човек храни душата си. Той се нуждае освен от физическа, още и от духовна храна.

Като живее, човек минава през няколко процеса: хранене, мислене и чувстване. Храната е материалът, който се използва за поддържане на организма. Мисълта и чувстването са градивни процеси. Те използват физическия и духовния материал за съграждане на физическото, на умственото и на сърдечното тяло на човека. Красив е човекът, но бъдещият човек ще се различава коренно от днешния. Каквато ще бъде разликата между бъдещия и сегашния човек, такава е разликата между сегашния и миналия. Има един образ, към който се стреми човекът. Това е образът, който Бог е направил още при създаването на света. За него се казва: „И направи Бог човека по образ и подобие Свое.“

Ние се интересуваме от храната дотолкова, доколкото можем да извадим от нея живота. Ако човек не мисли върху това, което Бог е създал, той не може да се ползва от живота, който е скрит в цялата Природа. За да се ползваме от Природата, трябва да проявим и външен, и вътрешен живот.

Външният живот се изразява чрез движение, а вътрешният – чрез мисъл, чувстване и действие. Движи се физическият човек, за когото се казва, че е направен от пръст. За да стане жива душа, която да мисли, чувства и действа, трябвало е

385

ЛЮБОВ И ОБИЧ

Бог да вдъхне през ноздрите му от Своего дихание. Красив

е бил първият човек, но след грехопадането се е изопачил. Днес той трябва съзнателно да работи върху себе си, да се изправи, да се върне там, отдето се е отклонил. Каква е дрехата, с която били облечени първите хора? Ще кажете, че те били облечени с дрехи, каквито сегашните хора носят. И на сегашните хора липсва нещо. Техните дрехи не са изработени с любов. За да бъдат здравословни, преди всичко овчарят трябва да бъде добър, разумен и справедлив. Като пасе овцете си, трябва да се отнася добре с тях, да не ги ругае, да не ги бие, лоши думи да не им казва. Щом се отнася добре с тях, те доброволно ще си дават вълната. Който я купи, трябва да я пере с чиста вода, да я преде и тъче с разположение и радост. Вретеното, на което се преде човешкият живот, не е нищо друго, освен Земята, която се върти около себе си и около Слънцето. Бог е направил първата дреха на човека от преждата, която Земята е изработила.

Сега за нас е важно какво Бог е направил, за човека пък е ценно какво той може да направи. Ще турим на място основата, вътъка – и ще започнем да тъчем. Като изтъчем плата, ще намерим добър шивач, за да скрои и ушие дрехата. Който облече дреха, изработена с любов, той ще чуе най-хубавата песен, която едва ли някога се е пяла в света. Това значи да си

изработи човек сватбарска дреха, с която да влезе в Небето. Под думата небе разбираме разумния свят, да си между същества, които любят. Разумните и възвишени същества любят, а човек обича. Любовта се изявява чрез музика и песни, написани в мажорни и миньорни гами. Мажорните песни имат сила, а миньорните – мекота. В обикновената музика под миньорни песни разбират такива, които съдържат тонове с понижение.

Какво представлява човекът? – Копие от първоначалния, истински оригинал. „Познай себе си!“ – е казал един от старите гръцки философи. За да се познае, човек трябва да познае първо своя оригинал. Оригиналят, по който човек е създаден, се отличава по три неща: доброта, сила и разумност. От Доброто, като основа на живота, се вади градивен

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

материал. Силата произвежда движението. Като се е подвигил, човек е станал жива душа. Дето има движение, там е животът. Разумността пък подразбира словото и мисълта. Като мисли, човек дохожда до положението да съзнава, че живее не само за себе си, но и за своите ближни. Ако мисли само за себе си, той се отдалечава от истинския живот и изпада в статическо положение. Колкото повече навлиза в Божествения свят, човек определя отношенията си към Бога като Негов син и разбира, че без Любов няма живот. Като люби Бога, той люби и ближния, и себе си. Адам сгреша, защото още не беше се определил. Той живееше в рая, но не се ползваше от условията, които му бяха дадени. Той съзнаваше, че не е готов още да живее в рая с Бога и пожела да има другарка, с която да се разговаря. Желанието му да има около себе си същество, подобно на него, стана причина да излезе от рая.

Сегашните хора са извън рая. След излизането на Адам и Ева от рая вратата на рая се затвори за всички хора. Кой стана

причина за излизането на първите човеци от рая? – Изкусителят. Той започна да им описва красотата на външния свят, с което ги съблазни. Обаче те не знаеха как да излязат. Той им даде съвет да направят някаква погрешка, с която да проявят неподчинение на Божиите заповеди. Погрешката на Адам се заключава в неговото скрито желание да получи един плод направо от ръката на Ева. Той сам си късаше плодове, когато пожелаеше, но не беше опитал какво значи да получи плод от ръката на Ева. Тя възприе желанието на Адам и при първия случай, който ѝ се представи, тя му поднесе един от плодовете на забраненото дърво. Не само това, но тя даже му показва как се яде този плод. Първо тя хапна от него, а после даде и на Адам. Щом ядоха от забранения плод, царските мантии паднаха от гърба им и те се намериха пред отворената врата на рая.

Какво става с човек, който греши и прави престъпления?

– Стражари го хващат и го затварят, като турят на ръцете и краката му вериги. Щом влезе в затвора, той е далече вече

от бащиния си дом. Той влиза в нов свят, но лишен от свет-
387

ЛЮБОВ И ОБИЧ

лина и свобода. На научен език казано, той слиза в гъстата неорганизирана материя. Като се натъкне на тези условия, човек започва да мисли какво да прави, за да излезе от ограничението. Той се чуди на положението си: богат е, но не е доволен – нещо му липсва.

Един млад селянин от варненските села се отличавал между момците, свои другари, с голяма сила и необикновено здраве. Прочут бил между селяните. Всички го знаели като голям юнак и борец. Едно му не достигало – момите не го харесвали и бягали от него. Той често казвал на майка си: „Мамо, не зная какво да правя с тази сила и това здраве, които Бог ми е дал. Защо ми са, щом момите не ме харесват.“ Един ден той заболял от тежка болест, която го газила три години. Като отслабнал съвършено, той казал на майка си: „Мамо, да ми върне Бог здравето и силата – и с камъни да ме товари, на всичко съм готов.“ Сега той разбрал, че здравето и силата са за предпочитане в света.

Сегашните хора имат сила, знание, здраве, богатства, но пак са недоволни. Защо? – Защото мнозина от тях ги използват криво, не знаят къде да ги приложат. Силният прилага силата си там, дето не трябва: като намери някой слаб, бърза да го повали на земята, да му покаже, че е силен. Излиза друг, по-силен от него, и го поваля на земята. Вторият пък среща по-силен, който поваля него, и т.н. Така и учените, и богатите се борят помежду си: всеки иска да излезе пръв, да събори противника си. При това положение могат ли хората да се обичат? Докато се тъпчат едни други, никаква любов не може да съществува между тях. В света съществуват две категории хора: учени и невежи, силни и слаби, добри и лоши, праведни и грешни, красиви и грозни. Ученият казва на невежия: „Признаваш ли ме за учен?“ – и го повали на земята. Добрият казва на лошия: „Признаваш ли ме за добър?“ – и го повали на земята. Така постъпват и праведният, и грозният, но в края на краищата и едните, и другите са нещастни. Слабият иска да стане силен, грозният

– красив, невежият – учен, грешникът – добър, но с цел да господстват над по-слабите от себе си. Това е криво разбиране на живота.

388

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Съвременният свят се нуждае от добри, силни и справедливи хора, които да кажат: „Слаб е този човек, но да не го натискаме; ако е паднал, да му дадем възможност да стане, да се изчисти и да върви напред.“ Какво прави майката с детето си? – Дълго време тя го къпе, докато го изчисти и вложи в съзнанието му идеята за чистота. Като плаче, тя се вслушва в гласа му, радва се, че то пее. В плача му тя схваща музикални тонове. Тя е доволна, че то взема вече основния тон. След това в нея се явява желание да стъпи детето ѝ на краката си и да започне да се движи. Най-после в нея се заражда желание детето ѝ да учи. Такива трябва да бъдат отношенията на всички хора едни към други. Ще каже някой, че въздиша, че има страдания. Това е в реда на нещата. Без страдания и без радости не може. „Искам да се радвам, да бъда силен, да забогатея.“ – Това са задачи, които сами ще решавате. Така вие се учите и придобивате знания. Тъй щото, дойдете ли до натискане, до повяляне на някого на земята, ще знаете, че това не е позволено. Камъкът да натиска камък, това е естествено, но човек да натиска човека, това не е позволено. Добрият човек освобождава потиснатия.

Докато хората продължават да се натискат едни други, животът няма смисъл. Като се обезсърчават, мнозина казват, че няма защо да живеят, всичко е безсмислено за тях. Вземете пример от очите, ушите, устата, ръцете и краката. За кого живеят очите? – За светлината? Ушите? – За звука. Устата? – За яденето. Ръцете? – За работата. Краката? – За ходене. Човек е дошъл на Земята, за да се познае. Всеки трябва да знае защо е роден и какво може да направи. Всеки трябва да се запознае с душата си, т.е. с доброто; после трябва да се запознае със сърцето си – с живота, и най-после, със своя ум – с мисълта си. Щом се запознае с душата, със сърцето и с ума си, той придобива истинската красота. Без красота няма щастие и доволство. Грозотата е родила недоволството

и неблагодарността; красотата е родила доволството и благодарността. Благодарните хора са станали разумни, красиви, добри, силни, а неблагодарните – невежи, грозни, лоши и слаби. – „Слаб човек съм. Какво трябва да правя, за да се освободя от безсилието?“ – Да благодариш за всичко, което

389

ЛЮБОВ И ОБИЧ

ти е дадено. Както учениците се срещат с учителите си, така и ти ще се срещаш с Господа: Той – на Своята катедра, а ти – на своето столче, и оттам ще се разговаряте: Той ще те учи, а ти ще възприемаш и прилагаш.

Като не разбират причините на злото, мнозина ги търсят в дявола и него считат виновен за всичко. Те не са прави. Дяволът е внесъл стремежи и желания в хората да постигнат велики неща, да станат господари на света. Някои майки и бащи са заели тези служби по подтик, внесен пак от дявола. Много хора са станали учени, музиканти все по същата причина. Красиви неща е създал дяволът, затова не трябва да го обвинявате. Той каза на Ева, че ако яде от плода на забраненото дърво, ще стане силна като Бога. Ще кажете, че той е виновен за падането на човечеството и за съгрешаването на първите хора. Вината не е в дявола, но в Ева. Тя трябваше да го попита по кой начин да изяде плода. Дяволът учи хората на нещо, но те трябва да го разбират. Ако не разбират, нека питат, но да не бързат да прилагат учението му.

Един светски човек се обърнал към Бога и станал религиозен. Той си купил една Библия, турил я под възглавницата си и без да я чете, очаквал да се наредят работите му. Какво станало? Не само че работите му не се наредили добре, но от ден на ден положението му се влошавало. Той си казал: „Чудно нещо! Откак купих тази книга, работите ми се объркаха повече. Ще я туря в огъня да изгори, да се освободя от нея.“ Решил и изпълнил решението си. Библията изгоряла, но случайно едно крайче от една страница не изгоряло. Той взел листчето и прочел: „Бог е Любов.“ „Ще скрия това листче в джоба си – казал си той, – и ще мисля върху него, за да видя какъв ще бъде резултатът.“ Какво било учудването му, когато от този ден именно работите му тръгнали добре.

Той турил в сърцето и в ума си мисълта, че Бог е Любов, и работите му се оправили.

Следователно не носи Библията на гърба си, нито я туряй под възглавницата си. Носи всеки ден в ума, в сърцето и във волята си мисълта, че Бог е Любов, за да постигнеш всичко, което душата ти желае. Понеже сме направени по образ и

390

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

подобие на Бога, ще станем като Него. Бог е мислил хиляди и милиони години наред, докато създаде света, докато направи човека и му даде всички блага и условия за добър живот. Един ден, когато човек се пробуди, ще разбере какво е правил Бог и колко време е мислил, за да се прояви. След всичко това ще кажете, че Бог не мисли за вас. Всичко следи Той, нищо не може да избегне от Неговото око. Той следи и най-малките движения на човешката мисъл. Той следи и най-слабите чувствания и движения и знае как мисли, чувства и постъпва всеки човек. Той следи и най-малките му движения и постъпки. Всеки момент Бог внася възвишени и светли импулси в човека, подтиква го да направи това или онова. Но често хората се колебаят, отпускат се, отлагат, не искат да дадат ход на доброто, което им се нашепва. Колко учени хора, колко търговци са изпуснали моментите да помогнат на някой нуждаещ се. Ученият погледне към невежия, който иска помощ от него, но той го отминава, като казва: „Нямам свободно време.“ Пет минути иска човекът. Отдели му пет минути от времето си и продължи научните си изследвания. Търговецът седи в дюкяна си, някой беден го безпокои, иска помощ от него. – „Нямам пари за раздаване, иди да работиш.“ Какво ти коства да му дадеш един лев? Ако пожертваш нещо за ближния си, и за тебе ще пожертват. Ако не си готов за жертва, вместо него тебе ще поставят на работа. Природата ще ти прати болест, ще те тури на легло и ще те застави да се обръщаш на една и на друга страна в леглото си, да се въртиш с часове. След това ще се оплакваш, че си дал за лекари и за лекарства хиляди левове. Защо да не кажеш „Бог е Любов“ и да дадеш на бедния няколко лева? Любовта е в сърцето. Вложи Любовта в ближния си и той сам ще започне

да работи, Любовта ще го подтикне към дейност.

Често хората ме запитват вярвам ли в Христа. Аз не отговарям на този въпрос, но се стремя да правя добро на всички, които искат нещо от мене. Като им направя добро, казвам им: „Вложете Бога, т.е. Любовта в сърцето си, и всичките ви работи постепенно ще се наредят.“ Христос казва: „Аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище в сърцата ви.“ Когато

391

ЛЮБОВ И ОБИЧ

Бог направи жилище в човешкото сърце, тогава всичко ще се оправи. Кога майката и бащата са щастливи? – Когато се роди първото им дете. Кога човек е щастлив? – Когато в ума му се роди първата мисъл, в сърцето – първото чувство, и във волята – първата постъпка. „Да видим лицето на Бога.“ – Когато погледнете небето, осеяно от милиарди звезди, вие вече Го виждате. Многобройните звезди на небето са израз на Божието лице. Красивата синева на небето е друг образ на Божието лице. От това лице се излъчва светлина, която прониква целия свят и на всички дава по нещо. На всеки човек тя казва: „Бъди добър! Нека доброто расте и се развива в тебе.

Бъди силен! Употребявай силата си за добро. Бъди умен! Употребявай разумността си за произвеждане на светлина. Прави добро на всички хора, на всички живи същества.“

Вложете в сърцата си думите „Бог е Любов“, за да оживеят, както посадените в земята семена израстват и се развиват. Когато тези думи оживеят в сърцата ви, вашето дърво на живота ще се окичи със зрели, сладки плодове. Красиво е всяко плодно дърво, което ражда. Христос казва: „Аз съм лозата, вие – пръчките, а Отец Ми е земеделецът. Всяка пръчка, която дава плод, се обрязва; а която не дава плод, отсича се и в огъня се хвърля.“ Казано е, че дървото се познава

по плода; същото се отнася и до нас. Нашите светли мисли и чувства, нашите добри постъпки създават нашия образ, от който излиза сила. Те са плодовете на нашия живот. По тях ни познават и в този, и в онзи свят. Човек се обича за това, което дава от себе си на другите хора. Понеже Бог е вложил

в нас своите светли мисли и чувства, ние трябва да Го обичаме. Като Го възлюбим с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и сила, каквото пожелаем и каквото очакваме, ще ни се даде. С любов всичко се придобива, без любов нищо не се придобива. Христос казва: „Както Ме Отец възлюби, така и Аз Го възлюбих.“ Той даде всичко заради Господа, за да изяви Любовта Си към Него.

Всички хора трябва да дадат нещо от себе си за Господа, но трябва и да приемат нещо от Него. Давайте, за да приемате. Когато някой ви залюби, той ви изпраща любовно

392

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

писмо, с което отивате при Бога и Го питате: „Защо ме люби този човек?“ – Отвори писмото и прочети. Какво правят някои момичета и момчета, когато се влюбят? Те бягат. Момичето бяга от момък, а момъкът – от момичето. Защо бягат? – Да не изгорят. Това, което изгаря хората, не е любов. Когато някой момък залюби млада мома, тя почернява – лицето ѝ става тъмно. Това е любовта на адепта, който изкуси Ева. Той обещава на момичето златни кули: царица ще я направи, ще я носи на ръце, слуги ще има на разположение, ще я облича в коприни, нищо няма да работи. Много обещания дава, но нищо не изпълнява. Друг момък се влюби в някоя мома – и лицето ѝ светне. Тя става весела, подвижна, пълна. Той нищо не ѝ обещава, но казва, че тя трябва да отвори сърцето си за всички, които я обичат; да излезе от инертното, очаквателно положение, да стане на крака и да отмени майка си в работата.

Разправят един анекдот, който се случил в Бостън с американския председател на Щатите – Вашингтон²¹. Един ден той бил на пазара, наблюдавал как хората купуват и продават.

По едно време той спрял вниманието си върху един богаташ, който купил един пуяк, но се озъртал, търсел човек да му го занесе вкъщи. Намерил няколко носачи, но не се установил нито на един – скъпо му се видяло това, което искали. Тогава Вашингтон се приближил към богатия господин и му казал: „Аз мога да ви услужа.“ Той веднага взел пуяка и

тръгнал след богаташа. Като стигнал до къщата му, спрял се и подал пуяка на собственика. Последният бръкнал в джоба си, извадил един долар и го подал на носача. – „Благодаря, господине, не се нуждая от пари.“ – „Как, да не би и ти да си недоволен от възнаграждението?“ В този момент Вашингтон извадил картичката си и я подал на богаташа. Той останал крайно изненадан и засрамен, като прочел името на Вашингтон. След това Вашингтон тихо добавил: „Ако аз мога да нося пуяка, защо да не направиш и ти същото? При това не мога да взема пари за услугата, защото уважавам пуяка. Моля те да не го колиш. Ако ме обичаш, ще го оставиш в двора си на свобода. Нека ти остане за спомен, да знаеш, че някога

393

ЛЮБОВ И ОБИЧ

Вашингтон, председателят на Щатите, ти е носил пуяка.“ Не прави ли същото и Бог? Ти вървиш напред, а Той след тебе носи пуяка ти, за което Му даваш един долар възнаграждение. Колко хубави и светли мисли, чувства и желания ти донася Бог, за които ти Му плащаш по един долар. Ако Го обичаш, ще задържиш Неговите мисли и чувства в сърцето си. Те ще те повдигнат и ще ти предадат по-голяма цена. Ще приемаш с радост и с благодарност всичко, което Бог ти донася, и ще си кажеш: „Това, което Бог прави за мене, и аз мога да направя за другите.“ Това е новото, което носи нови идеи, ново разбиране за живота. Днес всички говорят за Любовта, търсят я, но като я намерят, в края на краищата тя ги изгаря. Да говорите за Любовта, това значи да проявявате Бога, всеки да Го види и познае. Иначе Любовта няма смисъл. Ще кажете, че Любовта причинява страдания, че който ви обича, същевременно ви измъчва. Любовта никога не измъчва. Злото мъчи човека с единствената цел да го накара да обикне Бога. То не казва на човека как да Го обича, но го заставя да обича. Изобщо злото доставя материал за работа, а доброто гради. Доброто показва на човека как трябва да обича. Казано е в Евангелието: „Не противи се на злото.“ Сега се иска още нещо: не само да не се противиш на злото, но и да го обикнеш. Като го обикнеш, то ще се разтопи. Злото е твърдо като камък. Ако не можеш да го разто-

пиш, ще удариш главата си в него и ще я разбиеш. Мъчно се разтопява злото, но ако успееш, ще го превърнеш в течност и в пара и то ще лъхне към тебе като ветрец. Тогава ще видиш, че Бог се крие зад злото. Дрехата, с която е облечено злото, е създадена от човека. Кой е цярът срещу злото? – Любовта. В кой свят най-много се проявява злото? – В човешкия. Там то се шири навсякъде. В ангелския свят е само началото на злото. В Божествения свят обаче никакво зло не съществува. Обикнете злото, за да се освободите от неговия тормоз. Ако някой ти е неприятен, обикни го; не можеш ли сам да постигнеш това, извикай няколко свои приятели да ти помогнат. Любовта е колективен процес и в нейно име всичко се постига. Тя е процес, който се изявява на открито.

394

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Когато влюбените се крият и бягат от хората, те свършват с катастрофа. Лицето на влюбения трябва да бъде светло, а не тъмно: щом потъмнее, той е на крив път. Като се влюби, болният оздравява, глупавият поумнява. Любовта произвежда преврат в човека. Тя го прави смел и решителен, готов на всички жертви. Той се отваря за всички хора и ги обиква. Може ли човек да обича всички хора? Както житното зърно в продължение на няколко години може да се размножи толкова, че да изхрани целия свят, така и любещият може да обича всички живи същества.

Вложете в умовете и в сърцата си думите „Бог е Любов“, за да постигнете желанията си. „Бедни сме, слаби сме, невежи сме.“ – Щом Бог не е с вас, разбира се, че ще бъдете бедни, слаби и невежи. Отворете се за Божествената светлина, за да увеличите амплитудата на своите мисли, чувства и действия. Любовта носи всички възможности в себе си. Пред нея и злото се отваря като доброто. Пред Любовта и ангелът на смъртта е красив. Той има две лица: пред човека на безлюбието открива грозното си лице; пред любещия той отваря своето красиво и засмяно лице и го носи през пространството на онзи свят, докато го постави на определеното място. Докато е на Земята, човек се лута натук-натам, не знае кого да обича. Като замине на онзи свят, той обиква

Бога, защото остава сам.

Време е вече да вложите Любовта в сърцето си и когото срещнете, ваш приятел или неприятел, да сте готови да си подадете ръка в името на Любовта. Бъдете готови да раздадете всичко, каквото имате, в името на Любовта. Какво е направил един разбойник? – Като разбрал, че Бог е Любов, вложил Любовта в сърцето си и каквото откраднал, върнал го на хората, които ограбил. Той им казал: „Всичко това правя в името на Любовта и желая всички да се превърнем от разбойници на добри, праведни хора, да проповядваме навсякъде Любовта.“

Помнете: без Любов животът няма смисъл. Като любите, всеки да си постави за задача да намери първата майка, първия баща, първия приятел в света. После ще намерите

395 ЛЮБОВ И ОБИЧ

първия човек, който е проявил щедрост. Ако не познавате първата майка, първия баща, първия приятел в света, нищо не можете да постигнете. Човек трябва да има образец за всички неща, за да върви напред. Любовта носи истинските образци. Следвайте я, за да се ползвате от нейните възможности и блага.

Поставете си днес като задача, когото срещнете, да намерите една добра черта в него, изразена в очите, в ушите, в носа, в устата, в движенията или другаде някъде. И като го видите, да ви стане приятно. Всеки човек носи нещо хубаво в себе си, за което заслужава да бъде добре посрещнат. Вземете пример от младите моми и момци. Като се срещнат, те веднага намират по една хубава черта един в друг, за която са готови да се жертват. Като се оженят, те забравят, че имат нещо хубаво, и развалят отношенията си. Търсете Божественото както в себе си, така и в своя ближен, за да разчитате на него. Какво прави българинът, когато жъне нивата си? – Той отделя житото от плевата: житото туря в хамбара, защото разчита на него; плевата дава на добитъка. Правете и вие същото. Ако се жените, разчитайте на Божественото в човека, т.е. на житото в него, а не на плевата – на човешкото. Разчитайте на Любовта, на чистото жито, от което може да

се направи хубав хляб. Разчитайте на онази Любов, която кара сърцето, ума и душата да трептят по особен начин. Това е чистата, истинска Любов. В нея болният оздравява, умрелият оживява и възкръсва. Казано е в Писанието: „Които чуят гласа Ми, ще оживеят и възкръснат.“

Как ще посрещнете Любовта днес? – Тя ще ви посети по особен начин. Ще бъде облечена скромно, едва ще я познаете. Тя не е облечена в царска мантия, както вие си мислите. Красива е Любовта, но е скромно облечена. Изкуство е да я познаете в дрехата на смирението. Ако я познаете, тя ще ви даде един от плодовете на живота, от който ще оживеете и възкръснете. Безлюбието носи плодове на смъртта, а Любов та – плодове на живота и на безсмъртието. Любовта дава на всеки човек първия плод, първия поглед, първата усмивка, първото движение. Идването на Любовта подразбира ожи-
396

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

вяването и възкресението. Христос казва: „Аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище във вашите души.“

Който приема Любовта, приема и нейното благословение. Виждайте благословението на Любовта във всичко, което днес става в света – добро или лошо. Божието благословение е навсякъде – и в доброто, и в злото. От вас зависи да го приемете или да го отхвърлите.

29 август, 5 ч., София – Изгре

ОПОЗНАВАНЕ

Размишление върху най-ценното, което дава Любовта.

Сегашните хора са много замислени, но мислите им са най-разнообразни; те не мислят за едни и същи неща. Старите казват: „Какво ще се прави? Краката не ни държат вече, ще се мре, а трябва да се дава отчет за живота.“ Значи старите се смущават от смъртта. Възрастните, които имат деца, казват: „Какво ще се прави с тези деца? Животът е скъп, пари трябва да се учат, грижи и условия са нужни за възпитанието им.“ Младите моми и момци мислят как по-здраво да хванат плячката си, да не я изпуснат. Момата мисли как да хване здраво момъка, как да го върже по-добре. Момъкът мисли как да хвърли мрежата, да хване сигурно момата, за да не я изпусне. Какво мислят децата, за тях няма да говоря.

Едно е нужно за човека: да знае какво да изповядва и как да го изповядва. Тъкмо това малцина го знаят. Ще кажете, че е лесно да коленичиш, да туриш главата си под епитрахила и да се изповядаш, а който изповядва, само да слуша. Ако един гладен човек дойде в къщата ви, какво ще направите с него? Вие сте свещеник, в широк смисъл на думата: ще извадите епитрахила си и ще му кажете да коленичи, да му прочетете една-две молитви. Ще му четете молитви, но той ще ви каже: „Братко, три дена не съм ял, гладен съм.“ Добре е да му прочетеш една-две молитви, но какво ще правиш после? Все ще снемеш епитрахила от главата си. Готов ли си след това да го нахраниш? Гладният се нуждае от хляб, а не от молитви.

Кое е най-ценното, което Любовта дава? Като отидеш при Любовта, тя ще те прати при Мъдростта, за да се запознаеш с нея и да придобиеш знанието, което тя носи в себе си. Мъдростта пък ще те изпрати при Истината, която ще ти даде свобода – най-ценното за човешката душа. Няма по-ценни неща в живота от знанието и свободата. Те отварят път

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

навсякъде. Който е придобил живота, знанието и свободата, той се е запознал с трима приятели от Небето – с Любовта, с Мъдростта и с Истината. Който се е сподобил с тези приятели, той е човек без недъзи и слабости. Той се ползва от

ценните подаръци на своите приятели. Любовта му подарява живота, Мъдростта – знанието, а Истината – свободата. Да притежаваш тези подаръци, това значи да живееш между светли, разумни и свободни същества. Който има тези подаръци, а не се ползва от тях, сам прави живота си тежък и безсмислен.

В дома на едного, който минавал за набожен, дошъл един мъдрец, добър гадател. Набожният не разбрал какъв човек е влязъл в дома му, защото мъдрецът бил скромно облечен, като обикновен човек. Като поседял малко, мъдрецът казал: „Дай ми Библията си, за да ти предскажа нещо.“ Взел той Библията и написал с пръст върху, на корицата, думата любов. Съдържателна е тази дума, но мъдрецът обърнал внимание на друго нещо. Как може да пише човек с пръст върху една книга и написаното да се чете, ако тази книга не е прашасала? След това мъдрецът запитал домакина: „Четете ли Библията?“ – „Да си кажа истината, повече от десет години не съм я чел.“ Мъдрецът отговорил: „Ти притежаваш едно богатство, което не знаеш как да използваш. Ако беше го използвал, ти щеше да разбереш смисъла на думата, която написах върху корицата на Библията.“

Мнозина четат Библията, говорят за Бога, но малцина познават Любовта, Мъдростта и Истината. Може ли да каже някой, че е чел и чете Словото Божие, ако не се е запознал с Любовта, с Мъдростта и с Истината? За него Словото Божие е затворена книга. Дълго време плакал Йоан, като видял пред себе си книга, затворена със седем печата. Той не могъл да отвори книгата, но ако би я отворил, не би могъл да чете. Да отвориш една книга, това значи словото в нея да оживее, редовете, думите и буквите да се размърдат, да излезе нещо от четенето. Най-после дошъл един ангел при Йоан и казал: „Има един, който може да отвори книгата и да размърда редовете ѝ.“ – „Кой е той?“ – „Това е Агнето, 399

ОПОЗНАВАНЕ

Агнецът Божий – Любовта.“ Агнецът Божий е огънат, който излиза от Любовта. Той отваря книгите, размърдва словото и чете.

Казано е обаче: „Любовта носи живота.“ Всеки търси охолния живот, да бъде богат, да разполага с пари. Не е лошо да има човек пари, но трябва да има обхода към тях, да знае как да ги използва. Едни богати използват свободно богатството си, открито казват колко пари имат. Те са смели, не скриват нищо от богатството си. Други са страхливи, не смеят да разполагат с богатството си и казват, че нямат нищо. Те предпочитат да минават за сиромаси, отколкото да се признаят за богати. И религиозните постъпват по същия начин: едни са смели, открито изповядват убеждението и веруюто си. Други са страхливи, не се изказват, за да не им вземе някой богатството. Въпреки това държавата създава закони, с които преследва богатите, особено онези, които са забогатели незаконно. Едно време турците преследвали българските чорбаджии, които забогатявали много. На всеки 45-50 години те обявявали голямо преследване против тях, докато свършено ги опропастявали. Като им оберт всичко, оставяли ги свободни.

Не правят ли същото и пчеларите със своите пчели?

Като видят, че един кошер е забогатял, те идват със своите пушалки, опушат пчелите, вземат меда им и за тях оставят по 10-12 кг, за да имат за през зимата. Ако кошерът е събрал около 30-40 кг, те вземат 30 кг за себе си, а 10 кг оставят за пчелите. Който може да взема мед от пчелите, той е умен човек. Сегашните пчелари проявяват по-голяма човещина към пчелите в сравнение с миналите. Едно време пчеларите избивали пчелите и така им вземали меда. Сегашните са внимателни към живота на пчелите. Вземат пушалката като кадилница на свещеника и започват да кадят. Пчелите се изплашват, замайват се, сгушат се около царицата и пчеларят работи свободно: вади мед, туря нови рамки и казва: „Бъдете благодарни, нови рамки ви турям, да има какво да работите.“ Като извади колкото мед иска, той затваря кошерите и оставя пчелите отново да събират мед. Той постъпва

400

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

с тях по евангелски: споделя благото, което те имат, разделя го между себе си и тях. Като разсъждава спокойно, пчеларят

си казва: „Пчелите правят меда, но вземат нектара и праха от цветята, всичко не е тяхно. На същото основание и аз имам право да вземам мед от пчелите.“

Всеки човек представлява кошер с хиляди пчели в него, които работят за неговото благосъстояние. Един ден Бог – Господарят му, ще дойде при него, за да види какъв мед е изработен и да вземе част и за себе си. Как искате да дойде Господарят ви при вас: по стар начин, да издави пчелите във вода, или по нов начин – с кадилница в ръка, само да ги замае. Нито по стар, нито по нов, модерен начин. Вие трябва да очаквате Господаря си с любов и доброволно да Му отстъпите меда си. Той знае колко да вземе за себе си и колко да остави за вас. Защо пчеларите постъпват с насилие към пчелите? – Защото пчелата е користолюбива: като приготвя мед, тя има предвид само себе си. Щом се приближи някой до кошера, тя го посреща с бръмчене, като го запитва: „Какво искаш? Нямах работа при нас. Скоро да си вървиш, че ще те ужиля.“ Ако не разбере езика ѝ, тя го жили. За да я възпита, сегашният пчелар отива при нея с кадилницата си и я опушва. Като се замае, тя вече отстъпва. Учете се да давате доброволно, за да не става нужда да ви опушат.

Кое е същественото в човешкия живот? – Задоволяването на естествените нужди на човека. Човек е пътник, дошъл на Земята да се учи и да работи. Като пътува, той все ще се отбие в един дом, дето ще го посрещнат добре. Ще му дадат топла вода да измие краката си, да се преоблече. След това ще му сложат хляб, топло ядене, за да се нахрани. Най-после ще му предложат легло, за да си почине. Рано сутринта той ще стане, ще благодари и ще продължи своя път. Каквото е отношението на човека към тялото му, такова трябва да бъде отношението му и към неговия ум, към неговото сърце и към неговата душа. И те се нуждаят от почивка. Като работят през деня, вечер трябва да си починат, да се освободят от всички грижи и безпокойства. Да се грижи и безпокои онзи, който има деца, а няма овце, които да му дават мляко,

401
ОПОЗНАВАНЕ

това е в реда на нещата. Но трябва ли да се безпокои овчарят,

който има стотици овце на разположение? Да се безпокои циганинът, който не знае къде ще осъмне, къде ще замръкне, това е естествено. Но да се безпокои онзи, който се е свързал с Бога и всеки момент се ползва от Неговите блага, това не е естествено.

Нови времена идат, нови хора са нужни на света. Христос дава притчата за петте разумни и петте неразумни деви, които очаквали младоженика. Първите пет били готови, кадилниците им били пълни с масло; вторите пет не били готови и когато дошъл младоженикът, те тръгнали да търсят масло за кадилниците си, но вратата се заключила след тях и те останали отвън. Светът се нуждае от готови хора, на които кадилниците са пълни с масло и които очакват идването на Любовта. Българите имат обичай да палят вечер кандило. Защо са нужни кандила? Те ги палят главно за покойниците, да им е светло на онзи свят. Много от заминалите за онзи свят се намират в тъмнина, преследвани и измъчвани от техни неприятели – лоши духове. За да не се мъчи нито на този, нито на онзи свят, човек трябва да има кандило, което постоянно да гори и свети. Следователно който се мъчи, няма кандило. Всеки трябва да носи в себе си кандилото на Мъдростта, напълнено с маслото на Истината и запалено от огъня на Любовта. Запалите ли веднъж това кандило, то постоянно свети. В който дом свети такава кандило, Божествените блага непрестанно текат.

Като се отегчат от земния живот, хората искат да отидат на онзи свят, там да благуват. Само онзи може да се ползва от благата на другия свят, на когото кандилото постоянно свети. Онзи, на когото кандилото не свети, като отиде в другия свят, още на третия ден ще се отегчи. Защо? – Няма какво да работи. Там има много работа, но той не е готов, не знае какво да прави. Каквато работа му дадат, той вдига рамене, нищо не може да свърши. Представете си, че влизате в оркестър, в който свирят 50-60 цигулари, всички с музикално образование, цигулките им се сливат в едно. Вие слушате, чудите се какво да правите. Имате цигулка,

но не знаете да свирите като тях. Щом вземете първия такт, веднага започвате да грешите. Вие виждате, че пръстите на музикантите се движат по цигулките, но не разбирате какво свирят. Пък и ухото ви не е развито, не можете да различавате тоновете. Колкото и да е хубава тази музика, ще се отегчите и ще пожелаете да се върнете у дома си. Такова е положението на всеки човек, който не е подготвен да свири в симфоничен оркестър. Дали е на Земята, или на онзи свят, положението му е едно и също. Ако е на Земята, ще пожелее да се върне у дома си, да свири още много години, докато го приемат в оркестъра. Ако е на онзи свят, ще пожелее да слезе на Земята, да използва условията, които някога са му били дадени.

Невидимият свят е хармоничен, там не се допускат никакви дисонанси. На Земята хората говорят високо, викат, кряскат. За невидимия свят техният говор е буря и гръм. Казват за някого, че говори тихо, не го чуват отдалече. Колкото тихо да се говори на Земята, на онзи свят го възприемат като гръмотевица. Ако влезете в обществото на ангелите, само ще виждате, че устата им се движи, но нищо няма да чувате. Хората нямат представа за невидимия свят и за съществата, които живеят там. Затова говорят за Любовта, искат да я придобият, без да знаят отде иде и как се придобива. Любовта слиза от възвишените светове. Никой не може да я придобие, ако предварително не се е научил да дава. Преди всичко вие нямате съответен съд, в който да ви сипят Любовта. Ако отидете в разумния свят, можете да си вземете, колкото искате любов, но съд трябва да имате. Къде ще турите Любовта, ако на Земята още не сте си приготвили съд? Ще кажете, че ще вземете кола, с която да я пренесете. Това не се позволява. Всеки сам ще си донесе съд, в който ще му турят толкова, колкото може да носи – ни повече, ни по-малко. Като знаете това, ще се пазите от заблужденията да мислите, че можете да бъдете много добър, че имате много любов в себе си.

Като е дошъл на Земята, на човека е точно определено колко добър може да бъде или колко любов може да носи

ОПОЗНАВАНЕ

в сърцето си. Има случаи в живота, когато и да иска, човек не може да прояви добротата си. Представете си, че в дома на една млада жена дойде гостенка – млада, красива мома. Тя е пътувала няколко дена, уморила се е, изгладняла е и е ожадняла. По обичая домакините трябва да я посрещнат любезно. Ако домакинят я посрещне добре и я погледне мило, даде ѝ вода да се измие, пригответи ѝ закуска, домакинята ще бъде недоволна, ще се свие сърцето ѝ, ще почне да ревнува. Ще кажете, че грешката е в жената: тя трябва да се издигне високо, да не се поддава на ревността. Вината не е само в жената. Кога ревнува човек? – Когато остане на последно място. За да не се яви ревност, мъжът трябва да даде първото място на жена си: той ще я остави тя да обслужи на момата. Когато обслужва, жената ще познае каква е момата, която влиза в дома ѝ. Ако е добра, разумна и справедлива, тя ще види в лицето ѝ ангел и ще я посрещне добре. След това ще даде път на мъжа си: да я посрещне добре, да ѝ обслужи, както той може. Когато жената даде право на мъжа си да обслужи на момата, последната ще приеме услугата му и ще го благослови. Жената ще я целуне и ще я приеме като сестра. Такива трябва да бъдат отношенията между разумните мъже и жени, между разумните хора.

Съвременните хора страдат, разочароват се от любовта, защото са разместили нещата. Всяко нещо трябва да бъде на мястото си. Днес много майки целуват децата си по лицето, по устата, по крачетата. Някои майки особено обичат да целуват крачетата на децата си. Като ги окъпят, те започват да ги повиват и целуват ръцете и краката им. Това не е правилно. Майката трябва да целува детето си по челото, по страните, по устата, а бащата – по крачетата. Мъжът и жената са объркали своите работи и задължения, затова страдат. Мъжът трябва да целува краката на детето си, а жената – лицето. Защо? – Понеже мъжът е направен от пръст, взета от земята, той трябва да върви от долу на горе; понеже жената е направена от реброто на мъжа, трябва да слиза от горе на долу. Следователно когато хората ревнуват, това показва, че живеят в света на безпорядъка. Има нещо, което им не

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

достига, поради което те се страхуват, че някой може да ги измести, т.е. да отнеме мястото им, което са заели. Кой може да измести способния професор по математика? – Никой не е в състояние да го измести, защото той решава и най-мъчните задачи. Кой може да заеме мястото на видния и способен цигулар в оркестъра? – Ако може някой да го замести, той ще бъде или по-способен от него, или равен на него. Ако е по-способен, радвайте се, защото ще се учите от него. Трябва ли човек да се смущава при това положение? Способният и даровит човек все ще остави нещо на човечеството. Обаче обикновеният учен, професор или музикант нека има търпение и смирение да работи, докато дойде до едно по-високо положение, да заеме достойно мястото на способния и даровит човек.

И тъй, учете се, работете прилежно, за да придобиете Любовта, след което ще давате от нея и на другите. Докато вземате нещо от Любовта, вие се учите от нея. Щом можете да предавате нещо от нея, вие сте в положението на първокласния учен и музикант. Ще обичате и ще съзнавате, че много има да учите. Ще изучавате и разбирате законите на човешката мисъл, на човешкото сърце и на човешката душа. Ако не ги разберете, ще влезете в дисхармонията на живота. И тогава дисхармонията, на която ще се натъкнете, ще се създаде първо от вашата възлюбена и от децата, които сте родили. Ще съжалявате, че сте се оженили, че сте родили толкова деца. Това значи да се намерите в положението на рибата, която хвърля по 300 000 семенца – хайвер, от който нищо не придобива. Коя риба познава децата си? Къде отиват нейните деца? – В някоя уста. Има ли смисъл човек като рибата да ражда много деца, които да не познава, нито те да го познават? Ако е въпрос да реализира желанията си, не е ли по-добре да роди няколко светли мисли и чувства, с които да се ограда, отколкото да роди няколко деца, чужди на неговия ум, на неговото сърце и на неговата душа. Светлите мисли, желания и постъпки правят човека мощен, готов за велики подвизи. Какво ще прави човек в днешните

времена, ако като рибата роди триста хиляди деца? За едно
405

ОПОЗНАВАНЕ

дете днес са нужни стотици хиляди лева, за да получи образование. Колко милиарди ще трябват за триста хиляди деца? Заблуждение е да се отхранват много деца. Многого деца представляват безбройните човешки желания. Едно дете е достатъчно, важно е да го възпитаеш и образоваш, да излезе добър гражданин и на Земята, и на Небето. Като поставиш много огледала пред един образ, той ще се умножи. От едното ще получиш хиляди. Това представляват многого човешки желания. Те не са нищо друго, освен отражение на едно-единствено желание на човека в много огледала. Кое е това желание? – Желанието на човешката душа да служи на Бога и да се слее с Него. Единственото желание на човека е да намери Любовта, да я познае и да ѝ служи. Докато не е реализирал още желанието си, той ще го вижда в много огледала, ще се раздвоява и ще живее в заблуждения. Сегашните хора говорят за Любовта и я търсят там, дето я няма. Ако искате да намерите Любовта, търсете я навсякъде – в цветята, дърветата, изворите, мушиците, бръмбарчетата, и постепенно отивайте към по-големите величини – хората. Търсете я между смирените хора. Горделивият човек не дава място на Любовта в себе си. Между насекомите комарът е горделив. Той кацва на човека с цел да прави научни изследвания на кръвта му. Пчелата пък излиза да се бори с него с жилото си. Като извади жилото си и го забие някъде по тялото му, тя не може да го извади и умира. В това отношение осата е по-умна от пчелата. И тя жили, но не забива жилото си дълбоко, затова може да си служи с него много пъти. Пчелата не се е научила още да воюва. Тя не знае да прилага правилно любовта. Това показва, че злото и доброто се проявяват паралелно в органическия свят. Пчелата дава мед, но същевременно лошо жили. Така постъпват всички хора – мъже и жени, момци и моми: от една страна дават мед, а от друга – жилият. Когато млада мома или млад момък влязат в някой дом, родителите се страхуват да не се обърка умът на тяхната дъщеря или на техния син. И едното е въз-

можно, и другото е възможно. Те могат да объркат ума на дъщерята или на сина, но могат и да внесат нещо добро в

406

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

тях – зависи коя страна ще обърнат към вас – светлата или тъмната страна.

Какво представляват доброто и злото? – Доброто е младата мома, а злото – младият момък. Когато доброто влезе в някой дом, то обръща умовете на членовете в семейството и те започват да раздават на бедни, на страдащи. Който ги наблюдава отвън, казва: „Така не може да се живее, човек скоро ще остане на пътя.“ Когато злото влезе в някой дом, то започва да обира. В този случай домакините трябва да проявят доброто в себе си и да започнат да възпитават злото. Следователно ако в дома ви дойде доброто, т.е. момата, тя ще поправи вашия син. Ако в дома ви дойде злото, т.е. момъкът, дъщеря ви ще го възпитава. Доброто в човека се задължава да внесе нещо в злото, да го повдигне. Злото навсякъде търси доброто. Дето и да се намери човек – при злото или при доброто, всякога трябва да съзнава, че има добро в света. От кои момци беше Христос? – От онези, които дават ход само на Любовта и на Доброто. Докато човек, мъж или жена, момък или мома, обича баща си и майка си повече от света, той има синовни отношения към тях и към Бога. Ако даде предимство на любовта си към света за сметка на любовта си към своите родители, той вече е направил първия грях. Как може човек да обича света повече от онези, които са го родили и му дават всички блага в живота? Светът нищо не дава, той само взема, черпи жизнените сокове на съществата. Какво ще кажете за онзи дом, който изчерпва последните сили на своя ближен? Момък или мома, когато се женят, трябва да се пазят от такъв дом. Това значи свързване със света, със злото в него, а не с доброто. Свързвайте се с доброто, а възпитавайте злото.

Мнозина питат какво представлява Новото учение.

Новото учение не е нищо друго, освен запознаване на човека с Любовта. Щом се запознае с Любовта, тя ще го запознае с

Мъдростта, а последната – с Истината. И ако човек придобие от Любовта живот, от Мъдростта – знание и светлина, и от Истината – свобода, той е на прав път. Ако животът му даде възможност да се движи, движението – възможност да се

407

ОПОЗНАВАНЕ

учи, а учението – възможност за работа и освобождаване от ограниченията, той е на прав път. Който не може да се запознае с принципите на живота – Любовта, Мъдростта и Истината, той е осъден на страдания. Той плаче, вайка се, не може да намери изходен път в живота си. Добре е човек да плаче, но ако сълзите му носят благословение; иначе те са вредни както за него, така и за окръжаващите. Има сълзи, които са отровни; има сълзи, които горят, дето паднат: те са като киселините, с които си служи химията. Какво носеха сълзите, които Христос проля за еврейския народ? – С тези сълзи Той искаше да им каже: „Вие не приемате Учението на Любовта, но ще минете през големи страдания и горчивини. След това ще дойде Божието благословение върху вас.“ Всеки човек трябва да изпълнява Божиата воля, за да се излее благословието върху него, както пролетният и есенният дъжд се изливат върху посятото жито. Пазете се да не предизвикате сълзи на очите на Христа от това, че не сте изпълнили Божиата воля. Блажени сте, ако очите на Христа се пълнят със сълзи от радост, че изпълнявате Божиата воля. Следователно когато плачете, когато мислите, когато чувствате или когато действате, първо вие трябва да бъдете доволни от себе си, от сълзите, които проливате. Често хората се срамуват от Любовта. Защо? Любовта е запалена свещ. Трябва ли да криете запалената свещ и да се срамувате от нея? Запалиш ли свещта си, ще я туриш на видно място, за да осветява пътя на всички, които са се заблудили. Като запалиш огъня си, ще го туриш на такова място, че всички хора да се отопляват. Огънят на Любовта не изгаря човешките сърца, но ги повдига и обновява. Любов, която изгаря човешките сърца, не е истинска. Знание, което възгордява човека, не е истинско; знание, което разширява човешкия ум и смирява човека, е истинско. Отличителното качество

на любещия, на знаещия и на свободния е смирението. Той знае какво прави, какво мисли, затова не се дразни за нищо и никакво. Това е човекът на Новото учение.

Щастлив е онзи, който може да срещне човек от Новото учение и да му послужи. Новият човек не говори за себе си,
408

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

но ще го познаете по проявите му. Ако го познаете, ще ви се усмихне. И ако не го познаете, пак ще ви се усмихне. Новият човек разбира Словото Божие и го прилага. Това му придава особена вътрешна красота. Той и външно е красив: главата му е добре оформена, чертите на лицето му са красиви. Челото, носът, устата, веждите му са правилни и красиви. От всяка клетка на организма му излиза живот и енергия. Който иска да придобие Божието благословение, трябва да отвори сърцето си за Божествената любов и светлина, както житните зрънца и плодните семена се разпукват, за да приемат слънчевата светлина и топлина. Всяко зрънце, всяко семе, които се разтварят за слънчевата светлина и топлина, израстват и дават плод; всяко зрънце и всяко семе, които не се отварят, не израстват, лишават се от живот.

Задава се въпрос как да се отвори човек за светлината и топлината на Божественото слънце? – Както отваря куфарите си. Какво правите, когато заминавате за чужбина или се връщате оттам? Щом дойдете до границата, гранични чиновници ви спират, за да разгледат куфарите ви, да видят какво носите. Както отваряте куфарите си, така ще отворите сърцата си – и което е за Земята, ще остане на Земята; което е за Небето, ще го вземете със себе си като вечен капитал на своята душа. Земното остава на Земята, а небесното – на Небето. Ако земното отиде на Небето, а небесното остане на Земята, човек сам се спъва. Трябва ли той да се пита какво е нужно за Земята и какво – за Небето? Трябва да се знае, че има едно нещо, което е еднакво нужно и за Земята, и за Небето. Това е служенето на Бога и любовта към Бога. Следователно не питайте кого трябва да обичаме. Един ни обича и Едного трябва да обичаме. Къде ще Го намерим? – Или в майка си, или в баща си, или в брата си, или в сестра си, и

най-последно – в приятеля си.

Много видни жени с високо обществено положение обичат кучета и ги водят с верижки, разхождат ги по улиците. Те се занимават с тях по цели часове: къпят ги, чистят ги, радват им се като на деца. Ще кажете, че това не е естествено. Малко ли бедни деца и сираци има, че

ОПОЗНАВАНЕ

трябва да се занимават с кучета, да изразходват средства по тях? Право е това, но те не са срещнали дете, което е могло да направи това, което малкото кученце е направило. То е отворило сърцето на някоя дама и тя го е обикнала. Ще кажете, че животното е по-глупаво от човека. И това е право, но има животни, които някога проявяват по-голяма интелигентност от човека. Какво ще кажете за ослицата на пророк Валаама²²? За нея се казва, че тя видяла ангела, преди господарят ѝ да го види. И когато той я биел, за да върви напред, тя проговорила и му обърнала внимание на видението, че ангел стои пред тях. След това ангелът проговорил на пророка: „Няма да се връщаш от пътя си, но ще отидеш там, задето си тръгнал, и ще говориш това, което вложи в устата ти.“

Днес всички хора като Валаам са тръгнали за някъде със своята ослица. Няма да им кажа, че трябва да се върнат. Нека продължават пътя си, но да слушат внимателно какво ще им каже ангелът. Каквото им каже, точно да го предадат на онзи, към когото са тръгнали. Словото Божие трябва да се разнесе по целия свят, а с него заедно – и Божиите блага. Следователно не казвайте, че сте бедни, че нямате нищо, че сте неразположени, защото не говорите истината. Вие живеете в свят, дето Бог е господар, Той раздава изобилно благата Си. На вас не ви остава нищо друго, освен да отворите широко умовете, сърцата и душите си, за да възприемете Божиите блага. Отворете ушите си, за да чуете думите, които Той ще ви каже, за да ги предадете навреме там, дето трябва. Само така вие ще се запознаете с ангелите – служителите на Любовта; с херувимите и серафимите, които стоят най-близо до Бога, и с всички възвишени същества, които работят за

прилагане на Божествения ред в света.

Когато се говори за познаването на Бога, трябва да се имат предвид три Негови качества. Той е вселюбещ, всемъдър и истинен. Любовта е сила, която при никакви условия не се изменя. Всичко може да се измени, но Любовта – никога. Какво представлява Мъдростта? – Това, което носи светлина и знание и никога не се изменя. Какво нещо е Истината?

410

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

– Това, което носи свобода за човешката душа и на което всякога може да се разчита. Който носи в себе си Любовта, Мъдростта и Истината, и в ада да влезе, огънят няма да го изгори, грозотата няма да го уплаши и ограничението няма да го обхване. Вратата на ада сама ще се отваря и затваря пред него, за да може той свободно да влиза и да излиза. Живот без любов не може да се прояви, знание без светлина не може да се придобие и истина без свобода не може да се приложи. Който се е запознал с Любовта, ще възкръсне; който се е запознал с Мъдростта, ще се облече с най-красивата дреха – с дрехата на светлината; който се е запознал с Истината, ще придобие свобода: да ходи, дето иска, да проповядва Словото Божие.

Желая тази сутрин да се отворят очите ви и всеки да види своя ангел, който го ръководи. За всеки човек е определен по един ангел – да се грижи за него; ангелите се споразумяват помежду си, не искат да знаят кой е по-голям от тях. Те знаят, че всички са носители на Божията Любов и са проповедници на Божието Слово. Единственото нещо, което може да приближи човека до Бога, е Любовта; единственото нещо, което приближава човека до Бога, е Мъдростта; единственото нещо, което приближава човека до Бога, е Истината. Щом дойде до Извора на живота, човек започва вече да се учи да ходи, дето иска, да прави, каквото намира за добре. Той се ползва с доверието на съществата от разумния свят. Дето е Любовта, там животът се проявява в своята пълнота; дето е Мъдростта, там знанието се изявява в своята истинска светлина; дето е Истината, там свободата се проявява такава, каквато душата я желае.

Време е вече да се запознаете с Любовта, Мъдростта и Истината. Ако се запознаете още днес, ще се подмладите. Оставите ли за друг живот, нищо няма да постигнете. И в другия живот ще бъдете такива, каквито сте днес. Настоящото определя бъдещето. За мнозина се вижда невъзможно запознаването им с Любовта, Мъдростта и Истината. Щом ядеш, ти можеш да се запознаеш с Любовта, която ражда живота; щом знаеш да четеш, ти можеш да се запознаеш и с

411

ОПОЗНАВАНЕ

Мъдростта, която носи знанието. Щом имаш очи да наблюдаваш нещата, ти ще видиш красотата навсякъде: в хората, в животните и в растенията. Достатъчно е да изчистите външно и вътрешно човека, за да видите Божественото му лице, озарено от красота, от светлина и от любов. Затова именно Бог поглежда благосклонно на всички живи същества, от най-малките до най-големите. Когато Любовта посети бръмбарите, чува се бръмчене между тях; когато посети дърветата, чува се шумолене на листата и на клоните. Който не познава действието на Любовта, казва, че шум се вдига в Природата. Това не е шум, но изявяване на радостите на живите същества от посещението, което Любовта им е направила. Няма същество в света, което да не се радва на топлината и на светлината; няма същество, което да не търси Любовта, за да се радва на нейните топли и светли лъчи. Един ден Александър Велики²³ пожелал да види Диоген²⁴, гръцки философ, за когото чувал да се говорят интересни неща. Той го намерил във някъде, на открито, в една бъчва. След като се разговарял с него, Александър Велики го запитал: „С какво мога да ти услужа?“ – „Нищо не искам. Моля те само да се отдалечиш, да не ми закриваш Слънцето, искам свободно да ме огрява.“ Колко хора днес биха имали смелостта на Диоген да отговорят така на Александър Велики? След това Александър Велики казал: „Ако не бях това, което съм днес, щях да пожелая да бъда на мястото на Диоген.“ Ако зададете същия въпрос на любещия, какъвто зададох на Диоген, и той би отговорил, че не се нуждае от никаква услуга, освен никой да не застава пред Слънцето, та да пречи

на слънчевите лъчи да го огряват.

Всеки трябва да се освободи от мисълта, че е голям, че може да бъде господар, да заповядва на другите. Към големство се стреми и малкото дете. То иска да порасне, да стане господар, да заповядва. Преди да стане господар, човек трябва да е бил слуга. Първо ще бъдеш слуга, а най-после – господар. Само мъдрият, любещият, истинолюбивият може да бъде господар. Истински господар е онзи, който не причинява зло на никого.

412

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Кое е за предпочитане: да яздиш или да те яздят, да даваш или да вземаш, да бъдеш умен или глупав, да бъдеш силен или слаб? Когато човек прави зло, глупостта и безсилието са намясто; когато прави добро, разумността, знанието и силата са намясто. Постъпвайте така, че да изявявате Онзи, Който живее в душите ви. С други думи казано: изявявайте се такива, каквито сте. Какъв е човек? – Какъвто първоначално е създаден. Казано е за човека, че е създаден по образ и подобие на Бога. Значи той може да се проявява като Създателя си. Какво по-голямо благо може да очаквате? Вложи Любовта в сърцето си, Мъдростта – в ума си, а Истината – в душата си, за да проявиш Бога, да се радват всички около тебе.

Лесно се говори за Любов, Мъдрост, Истина, но докато дойде до тях, човек минава през по-достъпни области. В това отношение различаваме няколко категории прояви на човека: движение, живот и любов – първата категория. Ако не се движиш, не можеш да проявиш живота; ако не живееш, не можеш да любиш и да те любят. Проявата на Любовта е живот, а проявата на Живота – движение. Животът е най-хубавата музика и най-мелодичната песен, каквито добрият музикант и певец могат да изпълнят. Мъдрост, знание и светлина – това е втората категория на прояви. Ако нямаш светлина, не можеш да учиш и да придобиваш знания, не можеш да станеш мъдър. Стремете се към добрите и разумните хора, за да се учите от тях. Как ще станете цигулари, ако не слушате добри, знаменити майстори? Истински майстор

цигулар е онзи, който обича цигулката си. Като свири, двойникът му влиза в цигулката и той поставя всеки пръст на определеното място. Между него и цигулката му съществува вътрешен афинитет. Тоновете, които излизат от цигулката, са чисти, меки. Те се отличават и с голяма сила и яснота. Това се отнася не само до музиката, но и до пеенето и движенията. Във всяко нещо, което правите, трябва да влагате любов и разположение. Тогава движенията и гимнастическите упражнения ще ви направят силни, за да помагате на другите. Всяко упражнение, направено с любов и разположе-

413

ОПОЗНАВАНЕ

ние, внася такава сила във вас, че можете да спасите и даveisия се. Всяко повдигане на ръката представлява изнасяне навън на книгата на вашия живот. Всеки може да чете по тази книга. Линията на живота на ръката огражда областта на Венера – областта на любовта, която слиза по палеца. Той се поставя срещу всички пръсти, което показва, че е в съгласие с тях. Четирите пръста са четирите струни на цигулката. Отнемете ли палеца му, човек губи основата на живота. Ако линията на живота е слабо развита, и любовта на човека е слаба. Освен линията на живота има още две важни линии на ръката: линията на ума и линията на сърцето. Изобщо ръката е свидетел на целия човешки живот. По нея можете да четете историята му: как е живял, какви мисли и чувства са го вълнували. Който знае да чете по ръката, даже само по палеца може да разбере миналия и сегашния живот на човека. Някои крият палеца си между другите пръсти. Не крий палеца си, но го хвани и кажи: „Господи, благодаря Ти, че ми показваш пътя на Любовта. Както Ти проявяваш Любов та Си към мене, така аз ще проявя обичта си към Тебе.“

И тъй, когато сте обезсърчени, неразположени, погледнете палеца си, хванете го и се зарадвайте за всичко, което ви е дадено. Всички клетки във вас трябва да благодарят и да се радват, че живеят и се ползват от благата на живота. Отворете сърцата си пред Бога, за да види какво има в тях и да ви помогне. Той знае всичко, но вие трябва да бъдете

готови да се отворите за Неговата светлина. Бъдете чисто-сърдечни и искрени. Не крийте нищо от Бога и не се критикувайте. Човек трябва да бъде свободен. Няма по-голямо благо от свободата на мисълта, на чувствата и на действията. Няма по-голямо благо и от познаването: да познаваш себе си, да познаваш ближния си, а също така и те да те познават. Христос казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.“ Да познаваме Бога във всички Негови проявления – това е новият живот, който иде вече в света. Виждайте Бога навсякъде – в камъните, във водите, в растенията, в звездите, в животните,

414

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

в хората и кажете: „Благословен е Господ, Който се проявява навсякъде и ни говори чрез всички живи същества. Благословено е Името Му сега, всякога и през всичките векове.“ Един млад момък се спрял пред един извор да пие вода. При него се приближила една стара жена, уморена, запъхтяна. – „Бабо, отде идеш?“ – запитал я момъкът. – „Отдалече, синко; много съм уморена, много е патила главата ми.“ – „Седни, бабо, да си поприказваме.“ Седнала бабата при извора и разказала своята история. – „Как ти е името, бабо? Искам да се запозная с тебе.“ Вместо да каже името си, бабата свалила маската от лицето си и бързо се отдалечила с думите: „Млади човече, ако не искаш да остаряваш, търси Бога, за да Го видиш и познаеш.“ Голяма била изненадата на момъка: вместо образа на бабата видял млада красива мома. Той запомнил лицето ѝ, но запомнил и думите ѝ.

30 август, 5 ч., София – Изгрев

ДОБРИЯТ ЖИВОТ

Добрият живот е като утринната роса, като утринната зора, като изгряващото Слънце. Добрият живот е живот на Любовта.

Какво представлява животът? За да разбере живота, човек трябва да се намира в положението на онзи, който излиза вече от затвора, а не на онзи, който влиза в затвора. Първият има опитности, които му дават възможност да разбира нещата. За да разберете живота, трябва да бъдете като децата, които са готови да се учат и да възприемат, а не като стария и прегърбен дядо. Някои мислят, че са стари вече и не могат да учат. Щом е така, нека определят какво нещо е старостта. Не е стар онзи, на когото косата е побеляла или краката му са слаби и не държат тялото му. Бялата коса е зимният сняг, който покрива земята. Няма по-хубава завивка от снега, с който Природата покрива растенията, за да прекарат спокойно своя зимен сън. Следователно щом главата ти побелее, ще спиш, т.е. ще отидеш в другия свят да учиш, и като се върнеш сутринта, ще разправяш на хората какво си научил. Побеляването на косата не е нищо друго, освен дегизиране, както актьорите се дегизират на сцената. Като гледате как играят актьорите, вие пожелавате да бъдете на тяхното място. Мислите, че слава и почести ви очакват. От ваше гледище животът на сцената е много красив, но питайте някой артист, той ще ви каже през какви мъчнотии минава. Играе той, но лицето му не е естествено, при това играе чужда роля, която не е по неговата воля.

Животът на хората е актьорство. Ако не можеш да изиграеш добре ролята, която ти е дадена, ти не си истински актьор. Някой играе ролята на герой, но като излезе на сцената да се бори, друг, по-силен от него, дойде и го повали на земята. Какъв герой е тогава той? Друг пък играе ролята на учен, но срещу него излязат по-учени, които веднага го оборят. Какъв учен е той?

416

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Двама млади англичани решили да си устроят една шега, да се подиграят с християнството. Предварително те

се наговорили каква роля ще изиграе всеки от тях. Първият ще играе роля на безверник, ще се мъчи да доказва на другия, че Бог не съществува. Вторият ще играе ролята на вярващ, за да убеди другаря си, че Бог съществува. Безверникът излязъл пръв и започнал да убеждава приятеля си, че извън видимия свят нищо не съществува, че светът е само материя, че духът е някаква илюзия и т.н. Вярващият слушал всички доводи на безверието, но останал верен на своето вътрешно убеждение. След това вярващият излязъл на сцената и започнал да говори: „Как не те е грях и срам да не вярваш в своя Създател? Може ли полското цвете да расте без слънце? Науката не допуска растенето и развитието на цветята без слънчева топлина и светлина. Може ли човек да стане силен без въздух, без светлина и без храна? Който приема, че може да се живее без въздух, храна и вода, той е най-големият невежа в света. Знаеш ли какво те очаква на онзи свят? Там ще те горят във вечен огън, ще те държат гладен и жаден с години.“ Като слушал приятеля си да говори толкова убедително, най-после безверникът навел глава и тихо напуснал сцената. На другия ден той срещнал приятеля си и му казал: „Знаеш ли какво стана с мене? Като те слушах да говориш за ада, за вечния огън, аз се уплаших, цяла нощ не можах да спя. Повярвах в Бога и реших да стана християнин.“ – „Чудно нещо, аз сам не зная как съм ти въздействал. Можеш ли и ти да ми проповядваш така, че и аз да повярвам в съществуването на Бога?“

Изкуство е така да проповядваш на човека, че да го убедиш в своето верую. Така хлябът, водата, въздухът и светлината проповядват днес на човека. Те го убеждават, че Бог съществува и изпраща блага на цялото човечество. Хлябът и водата внасят живот в човека; въздухът му дава възможност да говори, а светлината го заставя да мисли. Хлябът, въздухът, водата и светлината представляват реални величини, без които животът не се проявява. Ще кажете, че реално е всяко нещо, което човешкият ум може да обхване и разбере. Не е реално онова, което умът не може да обхване и разбере.

Слънцето и Земята не можем да обхванем с ума си, но това не значи, че не са реални. За да ги обхванем и разберем, те са поставени далече от нас, за да ги виждаме малки. В този вид те стават за нас видими и разбрани. Малките, микроскопическите неща пък се увеличават, за да станат видими.

Следователно, за да обхване нещата, човек влиза в опитния свят, дето всяко нещо се поставя на проверка. Първо опитвате топлината на телата, за да видите можете ли да издържите на нея. После опитвате студа им. Ще кажете, че имате вяра, няма защо да си служите с опита. Според мен хората още не са дошли до истинската вяра. Те имат вярвания, вяра още нямат. Едва сега те изучават вярата, която изключва противоречията. Първите християни били безбожници. Някои от тях вярвали в много божества, други били идолопоклонници. Какво може да се очаква от един бог, направен от човека? Божество, което не може да внесе светлина в ума, топлина в сърцето и сила в душата, не е никакво божество. Само онова същество можете да наречете Бог, Което помага на човека при всички условия. Онзи, Който повдига човека и крепи животните и растенията, наричаме Бог. Какво представляват ангелите? – За да имате представа за ангелите, вие трябва да се върнете към онази епоха, за да видите света такъв, какъвто първоначално е бил създаден. Тогава и растенията, и животните, и човекът не са били като сегашните. След грехопадението всички форми са се изопачили, поради което днес хората нямат истинска представа нито за себе си, нито за околната среда. Първите животни заемали мястото на човека, а човекът е бил още по-високо. След грехопадението човекът е заел мястото на животните, а те слезли по-долу от него. Във всички животни са затворени човешки души, изостанали в развитието си. Когато човек се издигне на стъпалото, до което е бил, и животните ще се издигнат, а с тях заедно и затворените човешки души. Чувате, че някой бръмбар бръмчи, и казвате, че това е бръмбар, дребно

същество. Не е така. Като бръмчи, той обръща вниманието ви на своето произхождение. „Бръмбар съм – казва той, – но произлизам от Брама²⁵, имам Божествен произход.“

Сегашните хора минават за умни, за културни, а като умре някой, веднага се обличат в черни дрехи и плачат, че са го изгубили. Когато ядете ябълки, дървото не плаче за децата си, но се радва, че влизат в красивия човешки свят. А хората плачат за покойниците си. Когато питате ябълката къде са децата ѝ, тя казва: „Те влязоха в благоутробията на човека, за да посетят добрата стаичка на ума и добрата стаичка на сърцето му.“ Наистина, като изяде една ябълка, човек я носи в мисълта си и казва: „Изядох една вкусна ябълка.“ Помнете: животът, вложен във всички форми, е един и същ. Той само се разлива в тях и различно се използва. Неделим и единен е животът, затова го наричаме Божествен. Всички сладки, вкусни, красиви и морални неща произлизат от Божествения свят. Грозните, неморалните неща крият произхода си в човешкия свят. По произход всички неща идат от едно и също място, но като минават през нечисти места, и те стават нечисти. Докато умът и сърцето на човека са нечисти и изопачени, Божествените неща всякога ще приемат примеси, които ще ги опетняват. Като влезе човек в някое общество, първата работа е да го поставят на изпит, да разберат какви са намеренията му. Ако е издигнат, морален и носи някакъв идеал в себе си, веднага ще го подозрат в желание да се наложи на другите, да ги хипнотизира. И животните се хипнотизират едни други; вие знаете какъв е резултатът на хипнотизирането. Змията може да хипнотизира с погледа си и човека, и животните – и те се сковават на мястото си. Котките се хипнотизират една друга – и хипнотизираната остава на мястото си. Обаче не можете да кажете същото и за човека, който носи в себе си висок идеал или велика идея. За да се произнасяте за нещо, вие трябва да имате права мисъл.

Коя мисъл е права? – Която носи светлина, топлина и сила. Правата мисъл и правото чувство освобождават човека, те свалят товара от гърба на обременения. Те освобождават човека от сиромашията и нейния гнет. Богатството и сиромашията са психически състояния. Както мисли човек, такава

положение си създава: ако мисли, че е сиромаш, сиромаш
419

ДОБРИЯТ ЖИВОТ

става; ако мисли, че е богат, богат става. От човека зависи да бъде богат или сиромаш. Бог му е дал нос, с който да помири свещта отдалече, да намери златото и да го използва. С носа си можете да намирате добрите хора в света. От тях излиза аромат, който привлича хората, както цветята привличат пчелите. Ако носът ви е повреден и не можете да възприемате мирисите, вината е ваша. „Много се молих.“ – При това положение молитвата ти е безпредметна. Ти си дал същественото на слугата си, а после ще се молиш да ти даде някакво подаяние. Не, ще хванеш слугата си, ще го разтърсиш и ще му кажеш: „Богатството, с което разполагаш днес, е мое. Аз ти го дадох, за да те изпитам. Ако си жаден за пари, ще ти дам, колкото искаш, но не ти позволявам да ме изнудваш.“ Господарят трябва да бъде разумен, силен и справедлив, да не се оставя на слугите да го използват и да разполагат с него.

Какво ще бъде положението на обикновения човек, ако забогатее, какво ще направи той с богатството си? – Ще си купи хубава къща с голям, добре уреден двор, с плодове и красиви цветя. После ще облече децата и жена си в коприна; ще им купи златни украшения, скъпоценности. След това ще си купи автомобил, за да се разхожда, дето пожелае. Това е крайност. Някои хора изпадат в друга крайност. Те се обличат със стари, скъсани дрехи, и така искат да се представят за свети. Светиството не е нито в богатите и скъпи дрехи, нито в скъсаните. Сиромашът не вярва в богатите свети, но и богатият не вярва в свети, които се обличат със скъсани дрехи. Светът не може да се оправи с такива свети. Умът не се проявява нито чрез скъпите дрехи и обувки, нито чрез скъсаните.

Светът се нуждае от богати хора по ум, по сърце и по душа. Казано е: „Блажени нищите духом.“ Това не значи, че нищият е хилав, беден, слаб. Напротив, той е силен по дух, по съзнание и по разбиране. Казано е още: „Блажени кротките.“ Кроткият не е слаб и мекушав. Той е силен чрез кротостта си

и така се налага на злото, на неправдата в света. Кроткият не се хвали, не говори за себе си, но прилага силата си. Дяволът
420

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

е допуснат в света именно затова – да направи хората силни. Чрез него те опитват силата си. Като излизат на двубой с него, ако той ги повали на земята, те продължават да се тренират, докато най-после го победят и сложат на земята. Когато дяволът започне да се плаши от хората и да бяга от тях, тогава те ще разберат какво значи кротък, нищ, чисто-сърдечен човек. Един мой познат ми разправяше следната опитност: „Преди няколко месеца заболях от разстройство на стомаха, което ме докарваше до полуда. Понякога имах желание да се самоубия, толкова тежко ми беше състоянието. Преди да забележа, сънувах следния сън: сънувам, че съм сам в стаята си и при мене дойде един черен човек, с нож в ръка. Хвана ме, повали ме на земята и ме мушна с ножа си в стомаха. На сутринта ставам от сън, но с големи болки в стомаха. Легнах и цели четири месеца боледувах. През това време черният човек ме посещаваше всяка нощ и се бореше с мене. Всякога той побеждаваше. Болестта ми не ме напусна. Аз се чудех как да си помогна – отникъде не виждах помощ. Обаче в борбата ми с черния човек нещо в мене се засилваше – духът ми укрепваше, макар че тялото ми все още беше слабо. Всяка нощ, когато черният ме събаряше на земята, аз си казвах: аз ще те науча, ще ти дам добър урок, само ако посмееш да дойдеш друг път. Той редовно ме посещаваше. Веднъж аз реших да се бия докрай. Дойде черният човек, аз скочих от леглото си и видях, че имам нож в ръката си. Хвърлих се върху него с всичката си сила, счупих ножа му и той, обезоръжен вече, удари на бяг. Той бяга, аз след него, докато го прогоних. По едно време той влезе в един дом, отдето излязоха две малки черни човечета – негови деца. Ударих и тях с ножа си и ги насякох на парчета. След тази победа се успокоих, легнах и заспах дълбок, здрав сън. Събуждам се на сутринта, но вече здрав, без болки в стомаха.”

Хората страдат, защото се страхуват от болести, от сиромашия, от смърт. Изхвърлете страха навън и от нищо не се

плашете. Ще кажете, че волята на Бога е човек да умира. Казано е в Писанието, че Бог не съизволява в смъртта на грешника. Следователно ще се бориш със смъртта. Друг е

421

ДОБРИЯТ ЖИВОТ

случаят, ако доброволно пожелаеш да умреш. Истинската жертва е доброволен акт. Само онази овца се жертва, която доброволно туря главата си под ножа на своя господар. Ако богатият жертва доброволно богатството си, тази жертва е благословена, тя донася известно благо. Ако раздаваш богатството си, раздавай го с разположение и любов. Тогава богатството на целия свят ще бъде в твои ръце. Не мислете, че като раздава богатството си, човек ще осиромашее. Щом вършите всичко с любов, сиромашията е изключена. Какво означава раздаването на богатството? – То е все едно да имате

две големи бъчви, пълни с вода, и да раздавате от водата на жадните. Ще изпразните едната бъчва, ще напълните другата. Изворът е близо до вас – ще пълните и ще изпразвате бъчвите и никога няма да осиромашавате. Пригответе всички по две бъчви у дома си, за да ги пълните и изпразвате и да раздавате на онези, които се нуждаят.

Някои се страхуват да раздават благата си, за да не обеднеят. Това, което ви е дадено, ваше ли е? – Нищо не е ваше. Мислите, чувствата, богатството, с които днес разполагате, са чужди. Това е богатството на напредналите същества, които са живели преди вас. Когато заминали за онзи свят, те оставили богатството си на Земята, за да се ползват от него бъдещите поколения. Следователно всяка мисъл, всяко чувство, с които днес разполагате, принадлежат на възвишените същества, които живеят в Божествения свят. Както сте ги получили щедро, така ще ги раздавате. „Не знаем как.“ – Ще се научите. Затова стремете се към знание, което съгражда, а не което руши. Стремете се към знание, което подмладява: като глътнете един от неговите хапове, да се подмладите. Има такива хапове, от които бръчките на лицето моментално изчезват; побелялата коса става руса, кестенява или черна. „Възможно ли е това?“ – Възможно е, това може да се опита.

Раздавайте богатството и благата си разумно, т.е. на онези, които имат нужда. Една богата американка, милионерка, се влюбила в един виден американски епископ и пожелала да се ожени за него. Американските епископи имат право да се женят, но някои от тях се посвещават в служене на Бога. Тя

422 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

написала едно писмо на епископа със следното съдържание: „Давам на твое разположение сърцето си, ръката си и всичкото си богатство.“ Той ѝ отговорил: „Уважавам чувствата и разположението ти, но съветвам те да дадеш сърцето си на Бога, ръката си – на онзи, който те обича, а богатството си – на бедните.“ Защо ще дадеш сърцето си на онзи, който няма право на него? Защо ще дадеш ръката си на онзи, който не те обича? Защо ще дадеш богатството си на онзи, който няма нужда от него? Помагайте на онези, които ви обичат и които имат нужда от вас. Помагайте на по-слабите от вас – на растенията и на животните, които работят за вас. Те ще направят за вас това, което вие не можете да направите; и вие ще направите за тях това, което те не могат да направят за себе си.

Герои са нужни за живота, а не хора с обикновени вярвания и убеждения. Истински човек е онзи, който притежава три качества: ум светъл, който мисли право; сърце любещо, което има правилни отношения към всички живи същества; и душа силна, широка, която обхваща цялата Вселена. Той благодари и на най-малките същества за услугите, които му правят: когато конят му носи товара, той го милва, гладни го, благодари за услугата, която му е направил. Ще кажете, че това е кон, не разбира от милване и благодарност. Формата му е конска, но съзнанието му не е конско. Какво остава от човека след смъртта му? – Само кости. Главата му се изпразва, сърцето, дробовете, стомахът му изгниват. Костите могат ли да се нарекат човек? Истински човек е онзи, на когото умът е пълен със светлина, сърцето – с топлина, а душата – със сила. Той вечно живее.

Любовта, Мъдростта и Истината са пътища, които опре-

делят живота на човека. Същевременно те го определят като човек. Истински човек е този, който мисли, люби и действа по вътрешен подтик на своята душа. Това значи да живее Бог в човека. Ако всеки сам не вижда Бога в себе си, никъде не може да Го види. Щом Го види в себе си, ще Го види и в ближния си, както и в цялата Природа. Ако питате водата, въздуха и светлината къде е Бог, те ще ви отговорят: „Като

423

ДОБРИЯТ ЖИВОТ

ни приемеш вътре в себе си, чрез нас ще се изяви Този, Когото търсиш.“ Следователно ще намерите Бога във всичко, което влиза във вас и което излиза от вас. То е реалното, т.е. Божественото, чрез което Той се проявява. Виждайте Бога и във всички същества, малки и големи, с които се срещате. Как трябва да гледате на слугата си, който ви работи с разположение? – Той е пратеник, служител на Бога. Той не определя колко да му плащате, но оставя на вашата добра воля. Ще кажете, че е глупав, не застъпва интересите си. Идея има този човек, не е глупав.

В древността, в християнската епоха, един от ревностните християни вървял по улиците и викал, че някой го души. Хората минавали-заминавали, не му обръщали внимание. Една майка се спряла да го пита защо вика. – „Гладен съм, гладът ме мъчи.“ Тя го нахранила и след това го запитала: „Искаш ли да ми станеш роб?“ – „Искам.“ – „Купувам те за хиляда драхми.“ – „Съгласен съм.“ Тя го завела у дома си, доволна, че го е купила евтино. Тя имала две дъщери, които оставила в ръцете на роба, той да ги възпитава. Като добър християнин той ги възпитавал в духа на Христовата любов и изкарал от тях две добри християнки. След десет години той казал на господарката си: „Понеже свърших работата си във вашия дом, от днес искам да бъда свободен. Връщам ви хилядата драхми, за които ме купихте, и вече съм свободен.“ Този светия станал роб, за да спаси двете дъщери на господарката си.

Нека всеки се запита колко души е обърнал към Бога. На колко хора сте дали пример за любов към Бога, за човещина? Ако ученият, професорът или учителят не може да предаде

знанието си на двама души или не може да ги просвети, каква е неговата ученост? Ако майката не може да научи синовете и дъщерите си да обичат Бога, каква е нейната любов? Истинска майка е тази, която може да запознае децата си с Любовта; истински баща е този, който може да запознае децата си с Мъдростта; истински брат е този, който може да запознае сестра си с Истината. Значи Любовта има отношение към майката, Мъдростта – към бащата, Истината – към

424

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

брата. Кой има нужда от Любовта? – Който не я е придобил още. Богатият не се нуждае от богатство – сиромасът има нужда от него. Слабият се нуждае от помощта на силния. Един светия си въобразил, че е постигнал всичко, че се е повдигнал много и нямал вече работа на Земята, затова отишъл в другия свят. Щом влязъл там, срещнал един ангел и започнал да му разправя какво е правил на Земята. Ангелът му казал: „Понеже си свършил работата си на Земята, ще останеш тук да си почиваш в пълно мълчание. Тук всички са заети, никой не е свободен да се разправя с тебе.“ Светията седял без работа и в мълчание известно време и започнал да мисли: „Какво да правя тук? Работа нямам, прекарвам само в мълчание, отегчих се.“ В това време един от жителите на Земята се приближил при него и му казал: „Слез на Земята, между хората, които се нуждаят от помощ. Разкажи им как си работил, какво си постигнал и какво си видял на този свят. Кажи им, че съществата в този свят живеят в любов и хармония помежду си, че всички работят за общото; тук няма зло, няма никакви престъпления.“ Наистина, един поглед на Любовта, една сладка дума на Мъдростта и една благородна постъпка на Истината струват повече от всичкото богатство на света. Влезе ли Любовта в сърцата ви, всичките ви желания ще се изпълнят. На всяка ваша мисъл, на всяко ваше чувство и желание веднага ще се притичат красиви, светли Същества на Любовта, за да ви предлагат услугите си. Ако искате да се учите, веднага ще ви дадат условия за учене; ако искате дрехи, храна – и това ще ви доставят; ако искате да се разхождате, ще ви разведат, дето искате.

Ще кажете, че това са илюзорни работи. Възможно е, човешкият живот е пълен с илюзии. Гледате някой търговец: седи по цели часове в магазина си, чака клиенти, дано спечели стотина лева. Това не е ли илюзия? Какво ще продаде и какво ще спечели? – Има нещо ценно, което придобива: той се учи на търпение и обхода. Всъщност само Любовта, Мъдростта и Истината могат да услужват на човека, да му доставят

това, което той желае. Ако търси благата на живота, Любовта ще му ги достави; ако търси светлина и знание, Мъдростта

ДОБРИЯТ ЖИВОТ

ще му услужи; ако търси свобода, Истината ще му я даде. Учен, който не знае законите на трите велики принципа на живота, не може да предаде знанието си. Знание, предадено по законите на тези принципи – по законите на Любовта, на Мъдростта и на Истината, се отпечатва в мозъка на човека. С това знание той влиза в областта на безсмъртието. Трите принципа, съединени в едно, раждат живота и движението, знанието и свободата. Всички заедно пък дават условия на човека да работи. Който иска да работи, трябва да е минал през Божествения и ангелския свят и след това да слезе на Земята. Истинската работа се придружава от Любовта. Едно от отличителните качества на Любовта е свободата. Който люби, дава свобода на своя възлюбен. Така постъпва Бог. Като ни обича, Той се оттегля в Себе Си и ни дава свобода

да се проявяваме и в любовта, и в знанието, и в движенията си, както разбираме. Ако се проявяваме правилно, Той се радва и весели в нас. Той не се нуждае от палене на свещи, от жертви, от милостиня. Едно иска Той от нас: каквото правим, да става с любов. Всяка жертва, всяка милостиня, направена без любов, не е истинска. Всяка свещ, запалена без любов, гори и изгасва; запали ли се с любов, вечно гори. Живот, който не гасне, е истински: той е живот на Любовта. Дето е Любовта, там Бог присъства. Радвайте се, когато обичате, защото Бог се проявява чрез вас. Не е важно какво обичате – камък, дърво, животно или човек. Ако обичате ябълка,

ще знаете, че тя е път, чрез който Божествената сила влиза във вас. Любовта е пътят, по който човек върви, за да стане мощен, със светъл ум, с топло сърце и със силна воля.

Сегашните хора сами създават законите и сами се страхуват от тях. В бъдеще законите ще се пишат в човешките сърца. Искате ли да се изяви в нещо, човек ще погледне в сърцето си, за да види какво е написано там. Ако е написана думата любов, ще постъпи по закона на Любовта. Ако е написано мъдрост, ще постъпи по закона на Мъдростта. Тогава хората ще бъдат съдени за доброто, което правят, а не за злото. Съдбата няма да бъде затвор или наказание, но възнаграждение, което ще продължава повече или по-малко

426 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

години – според доброто, което е направено: за малко добро, малко възнаграждение; за голямо добро, голямо възнаграждение. Ако някой ви направи добро, кажете му: „Благодаря за доброто, което ми направи – и аз ще ти отговоря със същото.“ Турете доброто за основа на живота си и вървете в пътя на Любовта. – „Къде е този път?“ – Дето е правата мисъл, правото чувство, правата постъпка. – „Къде е пътят на Любовта?“ – Дето са добрите отношения – отношения на хармония и мелодия, на музика и песен.

Какво ще кажете за един дом, в който всички са генерали? Ако майката има четири деца генерали и мъж генерал, тя непременно трябва да заеме мястото на войник, който да изпълнява всички заповеди. Не е лесно на тази майка – да ѝ заповядват петима генерали. Ако изпълни службата си добре, тя ще бъде призната за героиня. Като отиде на онзи свят, направо ще ѝ отворят вратата за рая.

Желая ви да бъдете добри войници, да изпълнявате заповедите на петимата генерали с любов. Само така ще ви запишат за граждани на Царството Божие. Който може да мине през всичките страдания – през огън, през хули и гонения, през обиди и огорчения, без да мръдне мускул на лицето му, той може да се нарече истински герой. Той е човек със светъл ум, с вътрешен мир, със силен и мощен дух. Дето мине, той чува песента на възвишените същества: „Велик е Господ!

Велики са Неговите дела!"

Блажени любещите.

Блажени са, които обичат.

Блажени, които служат на Истината.

Превърнете жилищата си в храмове на Любовта.

Превърнете въглените в диаманти, за да се украсявате с тях.

30 август, 10 ч., София – Изгрев

СМИСЪЛЪТ НА ЖИВОТА

Евангелие от Йоана 14:1-17

Размишление

Често хората се запитват има ли смисъл животът? –

Животът има смисъл за онези, които го разбират. Разбра-
ният живот е радост, неразбраният – скръб и страдание, а
зле приложеният – мъчение. Като се натъкват на мъчности
и страдания, хората започват да търсят Бога. Те Го търсят от
паметивека. И до днес още продължават да Го търсят. Вярва-
щите мислят, че са Го намерили и Го познават. Познаване,
което не произвежда преврат в човека, е външно познаване,
подобно на външната мазилка на къщата. Някой замаже
къщата си отвън с бяла боя или с вар и мисли, че и той е
станал бял. Външното познаване на нещата е подобно на
приготвянето на мъртвеца: обличат го с нови дрехи, турят
му пръстени, украшения, накичат го с цветя и след това го
заравят в земята. Казват: „Така трябва да бъде.“ От умрелия
остават само кости. И от житното зърно, като се посади в
земята, остават само кости, но след време то израства и дава
плод. Ако след известно време умрелият не израсте и не даде
плод, криво е разбрал живота, криво е познал Бога. Защо е
допусната смъртта? – Да се изпита веруюто на хората. Чрез
нея се познава доколко човек е разбрал Бога и доколко вярва
в Него. Ако Го е познал, той ще израсте и ще даде плод. Ако
не Го е познал, от него ще останат само сухи кости.

Учените делят годината на четири времена: пролет, лято,
есен и зима. Сега сме в есенното равноденствие. Пролетта е
детинството на човека, лятото – юношеството, есента – въз-
мъжаването, а зимата – старостта. Зимата приготвя условия
за детинството, детинството – за юношеството, юноше-
ството – за възмъжаването, а възмъжаването – за старостта.
Четирите възрасти съставят един годишен цикъл. Понеже

428

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

сега иде есен, ние влизаме във възмъжаването, което носи
плодовете на живота. Старостта се ползва от тези плодове,
но трябва разумно да ги използва. Ако косата на стария е
побеляла, това показва, че той е придобил нещо. Има един

статичен бял цвят, с който мажат къщите отвън. Той се получава от варовитите камъни. Обаче има един бял цвят, който символизира чистотата. В този смисъл старостта, белият цвят и чистотата са синоними. Те са степени на една и съща гама, на една и съща Божествена идея.

Мнозина мислят, че са остарели. Това е крива идея. Да мисли човек, че е остарял, това значи да се самозалъгва. Стар е онзи, който е поумнял, който е станал мъдър. Ако не сте поумнели и не сте мъдри, стари ли сте? „Краката ми са отслабнали, не ме държат.“ – Ако на старини краката ви са отслабнали, това показва, че или на младини не сте живели, както трябва, или не сте разбрали живота. Старият човек има повече светлина в себе си, затова не се интересува от външния свят. Той живее в своята светлина, за да разглежда живота си, да си даде отчет как е живял и как е използвал условията, които са му били дадени. Той разглежда мисълта си, за да види какво е останало от всички мисли, които са минавали през главата му. Правата мисъл е материалът, от който се гради духовното и Божественото тяло на човека. Непотребните мисли трябва да се изхвърлят навън, а да останат само онези, които могат да се използват като градивен материал. Старият човек трябва да разбира качеството на градивния материал и да го поставя на мястото му. Тури ли веднъж материала на място, повече не трябва да го движи и за направеното не трябва да съжалява. Какво виждаме в живота? – Някой стар съжалява, че не се е оженил. Чудно нещо, той е станал причина майка му и баща му да се оженят, а съжалява, че сам не се е оженил. Щом е майстор да жени другите, и той е женен. Който е майстор на лъжата, сам си служи с нея. Не е въпрос да се говори за лъжата, важно е да се придобие Истината – онова всемогъщо начало, което избавя човека от всички напасти. Истината разрешава всички спорни въпроси, тя преодолява всички мъчности, всички

429 СМИСЪЛЪТ НА ЖИВОТА

слабости, тя освобождава човека от робството и ограничението, от невежеството и насилието. Истината освобождава човека и от смъртта.

Когато се изнася истината пред хора, които не я разбират и не я обичат, те се отегчават от нея. Да изнасяш слабостите и погрешките на хората, това не е истина. Истината открива пътя към Любовта. Който търси слабостите на хората, сам попада в тях. Който вижда погрешките им, сам попада в тяхната мрежа. Някой говори против пиенето, а сам пие. Като видят хората, че си носи шишенце с ракия, запитват го какво има в шишето. Той казва, че носи някакъв цяр. Понеже не може да издържи на убеждението си да не пие спиртни питиета, той прибягва до лъжа. Ще каже някой, че не може да се живее без вино. Без вода не може да се живее, а не без вино. Ако е нужно виното, защо да не се пие сладко вино? Гроздовият сок е за предпочитане. Когато ферментира и се превръща във вино, образуват се отрови, които са вредни за организма. Квасът или маята, от която се образува виното, не е нищо друго, освен малки същества, ферменти, които се размножават в сока и остават нечистотиите си в него. Какво може да се очаква от хора, които се хранят с нечистотиите на ферментите? Сладкото вино е от Божествен произход, а ферментиралото – от човешки.

Като сравняваме сладкото вино с ферментиралото, това не значи, че всички хора ще се откажат от виното. Ние разглеждаме въпроса научно, а не от морална гледна точка. Каквото и да говорите на вълка против яденето на овце, той пак ще напада овцете и ще ги яде. Той е убеден, че без овца не може да живее и се мъчи да убеди и нея, че като влезе в него, положението ѝ ще бъде по-добро. Той ѝ казва: „Докато те ям, ще се помъчиш малко, но след това ще бъдеш добре, ще влезеш в рая. Аз ще те храня, ще се грижа за тебе. Останеш ли сама в живота, ще имаш големи мъчнотии.“ Погрешката не е във вълка, но в овцата, която вярва в неговото учение. Когато се откаже от учението на вълка, овцата ще запази кожата си. Тогава вълкът никога няма да я напада.

430

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Един момък обещал на една млада мома, че ако се съгласи да се ожени за него, ще я направи княгиня: ще има

хубава къща, по две-три слугини, ще се разхожда с файтон, ще я облича в коприна, ще я кичи със скъпоценности. Тя се поддаде на обещанията му и се оженила за него. Каква била изненадата ѝ, когато вместо златните кули, които очаквала, сама трябвало да стане слугиня. Той нямал никаква работа, затова и двамата трябвало да ходят по чужди къщи да работят, за да изкарват прехраната си. Защо е трябвало момъкът да лъже момата? Ако тя не се е родила княгиня, тежко ѝ да очаква на този момък той да я направи княгиня. Ако момък или мома се женят, за да може единият да храни другия, те вършат престъпление против себе си, против своята душа. Бог е дал на човека всичките блага на живота. Той изпраща храната, водата, въздуха и светлината – и след всичко това ще

дойдат мъжът или жената да си казват един на друг: „Знаеш ли, че аз те храня?“ Това е първата лъжа, с която те си служат.

Никой никого не храни. Човек е слуга на Божественото. Чрез него Божественото се проявява. Човек е проводник на благата, които идат отгоре. Колкото по-добър проводник е той, толкова по-голямо благословение го очаква.

Човек трябва да мисли право, за да предава Божествените мисли право. Трябва ли да казвате на хората, че са лоши? По естество човек е добър, но не постъпва според добрината, която е вложена в него. Затова именно той е отговорен. Ако лошият постъпва според лошавината си, никой не го държи отговорен. В този смисъл и вълкът не е отговорен за делата си. Като огладнее, той казва на овцата: „Гладен съм, ще умра от глад. За да не умра, един от нас трябва да се пожертва: или ти, или аз. Бог е създал и мене, и тебе, Той трябва да се грижи и за двама ни. Понеже в дадения момент аз нямам храна, като по-силен ще те нападна, ще те накарам да се пожертваш за мене.“

Един от учителите на Индия размишлявал един ден върху делата на Брама. Близо до едно дърво висяла люлчица, в която спало детето на една бедна вдовица. Тя оставила за малко време детето си само, докато свърши някаква работа. В

СМИСЪЛЪТ НА ЖИВОТА

това време една кобра се приближила към люлката. Индусът започнал да мисли: „Кобрата може да ухапе детето. Какво трябва да направя аз в дадения случай? Ако убия кобрата, ще спася детето, но аз нямам право да се меса в Божиите работи. Бог създаде и детето, и кобрата. Следователно Той има грижа за тях.“ Докато размишлявал как трябва да постъпи, кобрата повдигнала главата си нагоре и ухапала детето, което веднага издъхнало. След години индусът умрял и като се явил пред Господа да даде отчет за делата си, Той го попитал: „Защо не уби кобрата, за да спасиш детето на бедната вдовица? Ти мислеше, че ако вземеш участие в тази работа, ще те обвинят в намеса в Моите планове. Като остави кобрата да ухапе детето, ти мислеше, че ще изпълниш Моята воля. Нямаше ли да изпълниш Волята Ми, ако беше убил кобрата? Понеже не разбра каква беше Волята Ми, ще те изпратя пак на Земята, за да научиш законите и да знаеш как да постъпваш. Не можа ли да кажеш на кобрата тебе да ухапе, а не детето? Така поне щеше да приложиш закона на жертвата.“

Някои хора минават за миролюбиви, но само когато се натъкват на злото. По отношение на злото човек може да не му се противи, но не може да бъде миролюбив. Как ще бъдеш миролюбив към него, ако то иска да ти се наложи? Как ще бъдеш миролюбив към доброто, ако и то пожелае да ти се наложи? Който се оставя на злото и на доброто да му се налагат, те да упражняват насилие върху него, той е отговорен и в двата случая. И злото, и доброто трябва да се проявяват по закона на Любавта. И злото може да говори меко, както доброто. Ако иска да каже на някого, че не постъпва добре, то може да му го каже меко, с тих, спокоен глас. Някой се извинява, че не може да говори меко, защото страда, боли го нещо. Болката и страданието са причинени повече от страх, отколкото от нещо, което много ви измъчва. Ако наистина болката ви е голяма, турете ръцете си на болното място, съсредоточете мисълта си и кажете: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.“ Като чуе, че говорите за вечния живот, болката ще се изплаши и ще ви напусне. Ще кажете, че само лекарят

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

може да ви помогне. Щом мислите така, идете при лекар. И лекарят предава нещо на болния и усилва вярата му. Който отива при лекар, дължи му нещо, трябва да се изплати. Изобщо всички хора, които дохождат при вас, все ви дължат нещо. Когато отивате при тях, вие им дължите нещо.

Мнозина искат да знаят ще се познават ли в другия свят. Без любов хората не могат да се познават. Дето е Любовта, там

е познаването. За да познаеш човека, ти трябва да го обичаш. Детето познава майка си, защото взема нещо от нея. Като я познава, същевременно то я обича. Ученикът обича учителя си, понеже учителят му дава нещо. Всички хора обичат Слънцето, понеже вземат нещо от него. Хората обичат плодовете, защото получават нещо от тях. Следователно човек познава всички неща, които му дават нещо. Невъзможно е да те познава някой, ако никога нищо не си му дал.

И тъй, като заболяете, не се страхувайте, но турете ръцете си на болното място и кажете: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил. Това е живот вечен, да позная Любовта, Мъдростта и Истината. Това е живот вечен, да позная, че Бог е Дух, Който царува навсякъде.“ Ще кажете, че това е заблуждение. Не е ли заблуждение да вярваш в горчивия цяр или в инжекцията? И лекарите помагат на хората, те са придобили изкуството да лекуват болни, но добре е покрай тази работа да им проповядват хигиена на здравето. В едно отношение лекарят е голям моралист. Той знае причините на болестите и ако някой се оплаче от болки в краката, ще му каже: „Краката те болят, защото риташ много. Престани да риташ и болките ще минат.“ – „Боли ме устата, ранички имам вътре.“ – „Престани да говориш криви, изопачени работи, и раничките ще минат.“ – „Оглушах, не чувам добре.“ – „Не давай ухо на лошите думи и слухът ти ще се възстанови.“ – „Очите ми отслабнаха.“ – „Възлюби Истината и очите ти ще се усилят.“ Когато възлюбят Истината, хората влизат в реалния свят, дето нещата са вечни и истинни. Докато живеят в нереалния,

в преходния свят, те са в сянката на Истината. Стрежете се към реалността, за да придобиете истинския живот, истинското знание и истинската свобода.

433

СМИСЪЛЪТ НА ЖИВОТА

Какво ще правят онези, които са в есента на живота? – Ще събират плодовете си. За себе си ли ще ги задържат, или ще дават от тях и на другите? Вижте какво прави изворът. Той пои растения и животни, малки мушици и бръмбарчета, но въпреки това продължава пътя си с цел да се влее в морето и там да даде нещо от себе си. Човек не трябва да се задоволява

само с едно добро. Много добрини трябва да направи той и да не изпуска случаите за правене на добро. Само да се говори

за доброто, това още не значи правене на добро. Да се говори за Истината и да се прилага Истината – това са две различни неща. Да се страхуваш от хората и да се страхуваш от Бога – това са две различни неща. Последният страх е естествен, а първият – неестествен. Хората се страхуват и от смъртта и често си задават въпроса: „Къде ще отида, като умра?“ – Няма къде да ходиш. Къде отива житото, когато излезе от хамбара? – В земята. Като израсте и даде плод, пак отива в хамбара. Къде се чувства житното зърно по-добре: в хамбара или в земята? В хамбара то е спокойно: няма влага, дъжд, няма противоречия. В земята житното зърно е изложено на големи противоречия, но тук именно то расте и се развива. Божественият живот се проявява чрез противоречията.

Следователно който търси щастието, нека влезе в Божествения хамбар. Там условията за живот са леки. Само едно е лошото, че ще бъдеш потиснат: мястото е тясно и всички ще се трупат едни върху други. Който иска да бъде нашироко, да отиде на Божествената нива. Там го очакват страдания и противоречия: ще плаче, ще вика, докато се примири, но поне ще расте, ще се развива и плод ще даде. Това показва, че човек е в правия път на живота. Който иска да се учи, ще напусне хамбара и ще се посее на Божествената нива, за да получи Божието благословение.

Сегашните хора страдат, оплакват се от живота, но те не знаят, че страданията им се дължат на неразбиране на нещата. Те са объркали местата им и като не знаят къде да ги турят, страдат. Мястото на житото през зимата е в хамбара, а през пролетта – на нивата. Посеете ли житото през зимата, то нищо няма да роди. Същото се отнася и до Словото. Ако

434

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Словото не се приложи на своето място, не може да внесе мир в душата на човека, нито светлина в ума и радост в сърцето му. За това Слово казваме, че му липсва нещо. Всяка дума, казана не намясто и навреме, измъчва и обезнадеждава човека. Защо трябва да кажете на някого, че не е добър? – Всичко, създадено от Бога, е добро. Следователно и човек е добър, но като музикант, в дадения случай, не свири добре. Той има хубава цигулка с доброкачествени струни, добър лък, добър професор, прилежни другари, но има нещо, което не задоволява неговия професор. Не може ли да свири повече и да научи урока си добре? Да живееш, това е велико изкуство. Човек трябва да се научи да живее правилно, според изискванията на това изкуство. Ако не живеете добре, за какво ще ви обича Бог?

За какво младият момък обича момата? – За очите ѝ, за носа, за веждите, за устата или за фигурата ѝ? – Все ще намери нещо хубаво в нея, за което ще я обикне. За какво момата обича момъка? – За нещо хубаво в него. Ако е болен, той ще търси лекар – не се интересува от моми, но и момите не се интересуват от него. Ако човек не обича Любовта, Мъдростта и Истината, и Бог няма да го обича; ако не обича живота, знанието и свободата, никой не може да го обича; ако не обича движението, учението и работата, никой не може да го обича. Защо никой не го обича? – Защото нищо не може да направи. Да се радваме, че можем да се движим, да отидем на планината, да посетим някой чист извор, да срещнем някой свой приятел. Да се радваме, че учим, че придобиваме знания. Да се радваме, че можем да работим, да влезем във връзка със своите ближни.

Като се говори за работа, някои мислят, че работа има

само на Земята. Не, човек работи и на този, и на онзи свят. Който отиде на онзи свят, трябва да е изработил нещо и да занесе изработеното със себе си, за да разберат каква нова работа да му дадат. Всеки човек представя нещо от себе си. Някой изобразява плод, друг – извор, трети – ноти, по които може да се изпее или изсвири някаква песен. Каквато форма да представя човек, важно е тя да бъде красива – да

435

СМИСЪЛЪТ НА ЖИВОТА

обърне внимание на съществата от възвишения свят. Ангелите обичат красиви души. Ако твоята душа не е облечена с красива дреха, как ще се явиш в ангелския свят? Там не приемат голи хора – всеки трябва да бъде облечен. Някои религиозни мислят, че като отидат на онзи свят, Христос ще ги облече. Всеки сам ще облече своя ум, своето сърце, своята душа и своя дух, и то с дрехи от най-красива и фина материя. Да мисли човек, че Христос ще го облече, т.е. ще го спаси, това е криво разбиране. Спасява се само онзи, който е готов да работи. Като отиде на онзи свят, човек трябва да занесе нещо. Плод се иска от всеки човек.

Какво занесе блудният син, като се върна при баща си? Той напусна бащиния си дом от гордост, че не искаше да го ръководят други. Той си въобрази, че е голям и сам може да се управлява. Влезе в широкия свят и там се изгуби. Като разбра какво нещо е светът, върна се при баща си с плод в ръка и каза: „Татко, живях при тебе като твой син, но не разбрах любовта ти. В главата ми се роди идеята да те напусна, да отида в света, там да приложа онова, което знаа. Обаче светът ме погълна, аз влязох в него, окалях се, пропилях всичкото си богатство и сега се връщам при тебе да се уча. Не искам да ме приемеш като твой син; приеми ме като един от твоите последни слуги, да ходя на нивите, да ора и да копая.“ Тогава баща му го целуна, прегърна го и го облече в нова премяна. Той бил доволен, че синът му донесе един добър плод – смирението.

Мнозина се стремят към онзи свят с надежда, че ще ги посрещнат ангели с венци на главата и с китари в ръце, с песни и музика. Как ще ви посрещнат ангелите, това е тяхна

работа. Как ще ви посрещне Бог, и това е Негова работа. За всеки човек е определено как ще го посрещнат. Това зависи от вас, от това, което носите в себе си. Лесно се туря венец на човешката глава, но преди всичко човек трябва да е приготовил нещо за своя венец, за своята красива дреха. Без любов и без обич няма спасение. Без любов никаква дреха не може да се изтъче. Любовта и обичта са мощни сили, с които Божият Дух работи. Красива е дрехата на безсмъртието, но тя трябва да се тъче с любов и с обич.

436

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Днес всички очакват идването на Христа. Те казват, че само Христос може да оправи света. Преди две хиляди години Христос беше на Земята, но не оправи света. И днес пак няма да го оправи. Защо? – Хората очакват оправянето и спасението на света по магически начин, без никакво усилие от тяхна страна. Когато дойде на Земята, Христос ще обърне нещата наопаки. Силните, които са разчитали на силата си, ще ги направи слаби, а слабите – силни. Какво са направили хората за Господа, че очакват от Него спасение? Ще кажат някои, че познават Господа. Това не е достатъчно. Те Го познават дотолкова, доколкото интересите им се задоволяват. Сегашният свят е пълен с пчели, които жият. Щом жият, те не могат да работят. Такива пчели са стражари на кошера. От кого пазят кошера? – От крадци и разбойници. Те се страхуват да не дойде някой отвън, да вземе меда им. Според мене истински работници са онези, които дават меда си доброволно. Те работят за Бога и от нищо не се страхуват. Лесно се вади мед от пчелите, но колко хора като пчелите са събирали соковете на Любовта, на Мъдростта и на Истината и са ги вложили в душата си? Колко хора са вложили соковете на знанието, на свободата и движението в своята душа? Който не е вложил нещо ценно в душата си, постоянно се оплаква, че душата му е празна. Ако душата му е празна, нека я отвори за Любовта, за Мъдростта и за Истината. Любовта ще внесе в него живот и движение, Мъдростта – знание и светлина, а Истината – свобода. Любовта ще вложи в душата му милосърдието – да помага на ближния си като на себе си.

Някои казват, че искат да бъдат Синове Божии. Само онзи може да бъде Син Божий, който е проводник на Божи-ята Любов. Той може да бъде и ученик, и учител; той може да бъде и майка, и баща. Докато не стане проводник на Божиата Любов, човек нищо не може да постигне. Каквото придобие, скоро ще го изгуби. Христос казва: „Както Ме Отец възлюби, така и Аз ви възлюбих.“ Който люби, той придобива знания и помага на другите.

Често хората се запитват какъв е смисълът на човешкия живот. Отговорът е прост: човек живее, за да си изработи права и чиста мисъл, да облагороди сърцето си и да усили

437

СМИСЪЛЪТ НА ЖИВОТА

волята си. Чистата и права мисъл изключва всякакви тревоги и безпокойства. Защо трябва човек да се безпокои от това, което става в света? Бог царува в света. Какво страшно има тогава? Вярвайте в живота, а не в неговите сенки. Вярвайте в радостите и страданията като носители на Божиите блага. Страданията представляват плодове на корените на живота, а радостите – плодове на клоните. Човешката душа е градината, в която тези плодове зреят. От време на време Бог поглежда към тези плодове и се весели. Хората пък се радват на пло- довете, които зреят в душите им. Като се погледнат едни други, те се радват на това, което са изработили. Достатъчно е да погледнат към някое красиво ухо, за да разберат, че този човек е умен. Красивата уста пък говори за любовта в човека; красивите очи – за истината, която работи в него; красивият нос – за разумността; красивата брада – за силната воля; кра- сивото чело – за способностите, които човек е развил.

Какъв човек е този, който се е прегърбил от условията на живота? Здрави, бодри, работоспособни хора са нужни на света. Това изисква новата религия. Каква религия е тази, която не може да подмлади човека? Каква старост е тази, която не може да използва условията на възмъжаването, на юношеството и на детинството? Старият трябва да носи бла- гата на всички възрасти в себе си и да ги предава на младите. Благата на човешкия живот трябва да се предават от един човек на друг, да се създава движение. Понеже влизате вече

във възмъжаването, вземете благата на вашата възраст като плодове и ги принесете в жертва пред олтара на Бога: да се весели, че има хора, които и при тежките условия на живота могат да Му служат. Цялото Небе и цялата Земя се радва на онези, които служат на Бога с любов.

Както Ме Отец възлюби, така и Аз ви възлюбих. Така казва Христос. Нека всеки от вас каже: „Както ме Отец познава, така и аз Го познавам. Както Той изпълнява нашите желания, така и ние да изпълняваме Неговата воля.“

20 септември, 5 ч., София – Изгрев

МАЛКИ ВЪЗМОЖНОСТИ

Евангелие от Марко, 4. глава

Съществуват два вида възможности: малки и големи.

Детето не се нуждае от философски книги, но от буквар; философът се нуждае от философски книги. Значи букварът е за децата, а философската книга е за философа. Не е важно каква е възрастта на човека: дали е дете, или е голям – важно е да взема участие в живота. И птичката, колкото и да е малка, щом живее, влиза вече в театъра на великия живот.

Привилегия е да живееш. Не е важно какво място заема човек – първо или последно. Когато отиват на концерт, едни хора заемат първите места, а други – последните. Обаче и едните, и другите се ползват еднакво. Първото място не е всякога най-хубаво. Големият човек не е всякога знатен. Не всеки философ е знатен: много философи са черпили знания от децата и така са станали философи. Много хора станаха учени, след като изучаваха живота на някои растения, пеперуди, насекоми, бръмбари. Чувате да наричат някого доктор по ботаника, по зоология или по минералогия. Значи растенията, животните или минералите му дадоха докторска титла. Ако нямаше минерали, растения и животни, нямаше да има доктори по тези специалности. Ако нямаше болки, нямаше да има и доктори по медицината. Като пожълтее лицето на болния, лекарят търси причината на заболяването му и предписва различни лекарства. Какво лошо има в пожълтяването на очите? Като видят някой човек с жълто, изпито лице, казват, че прилича на светия. Жълтият цвят символизира разумността, но цветът на лицето на светията е особен, а не като на болния. За друг някой казват, че пулсът му е отслабнал, бавно бие. Чудни са хората! Когато видят, че бият някого, искат по-слабо да го бият, но щом дойде до пулса на сърцето, искат да бие по-бързо, да не забавя нормал-

ния си темп.

439

МАЛКИ ВЪЗМОЖНОСТИ

Радвайте се на малките възможности, които съществуват

в света, а не на големите. В човека, както и в млекопитаещите, е останало и досега желанието на мамута: да бъдат големи, да внушават страх и трепет в окръжаващите. Достатъчно е било да мине един мамут край някое животно, за да внесе в него страх. Къде е днес мамутът, на който всички животни са отваряли път да мине? Дребните животни, които се плашеха от него, живеят на Земята и до днес, а той изчезна. Днес още живее китът, едно от големите животни, но и той е на изчезване.

Хората искат да бъдат големи като ангелите, без да подозират трудните задачи, които те разрешават. Момата иска да бъде красива, без да знае какви задачи са дадени на красотата.

Ако е красива и неразумна, красотата ще внесе в нея такава отрова, от която с години не може да се освободи. Ако искаш да бъдеш голям човек, приеми красотата, за да видиш как ще се справиш с нея. Красота без разумност е нещастие. Който мине покрай красивия, ще пожелае да бъде като него красив, ще му завиди. Не е лесно да се справя човек с мислите и желанията на окръжаващите. Който иска да запази мира си, трябва да предпочете външната грозота и вътрешната красота. В сегашния живот грозотата е за предпочитане пред красотата, невежеството – пред учеността, сиромашията – пред богатството. Добре е да бъде човек красив, учен, богат, но ако може да се ползва от тези блага разумно. Не може ли да ги използва за доброто на човечеството, по-добре да не ги притежава. Днес всички хора се плашат от бомбите – едно от културните изобретения на човечеството. Страшни са бомбите, с които военните си служат, но не по-малко са страшни и бомбите на религиозните. С чувствата си те могат да убият човека.

Като се натъкват на противоречия, хората се запитват защо съществуват те, не може ли без противоречия. И без противоречия може, но хармоничен живот се изисква от човека. Много от противоречията се дължат на натрупване на излишна енергия в човешкия мозък. Като не намира изход, тя произвежда натиск върху някои мозъчни центрове

и човек се проявява неправилно. Той не знае законите, чрез които излишната енергия може да се трансформира. Защо трябва човек да трупва в мозъка си взривни енергии, които разрушават, умъртвяват, тровят човешкия организъм? Една от взривните енергии е тази на гнева, на тревогите и на безпокойствата. Една от причините за смъртта на живота е тщеславието. Когато черният адепт видя Ева в райската градина, той ѝ заговори за големите възможности. Каза ѝ, че ако яде от плода на забраненото дърво, ще стане като Бога: учена, силна, красива – целият свят ще говори за нея и ще ѝ се кланя. Така се събуди тщеславието на Ева. Тя пожела да придобие тези качества и яде от забраненото дърво, а след това даде и на Адам. Така именно смъртта влезе в живота. Търсете малките възможности и на тях уповавайте.

Докато момата и момъкът разчитат на малките възможности, те са на спасителния бряг на живота. Стремят ли се към големите възможности, те влизат във вълните на морето и започват да се давят. Докато не са женени, младите са свободни, разчитат само на онова, което е вложено в тях. По едно време родителите, приятелите и познатите им започват да ги увещават да се оженят, да придобият щастие. Щом се убедят, че женитбата им носи щастие, те тръгват по пътя на големите възможности и там загазват. Момъкът намира една млада красива мома и започва да поетизира пред нея: „Ти си ангел, божество; ако се ожениш за мене, ще ме спасиш. Аз ще се грижа за тебе, прах няма да падне върху главата ти.“ Тя го слуша, радва се, че е намерила един обожател. Като се оженят, всичко забравят. Той се съмнява в нея, тя – в него, и си приписват такива неща, каквито никога не са мислили. Наричат се с такива имена, каквито в никой речник не можете да намерите. Тя вече не е ангел, но и той не е по-добър от нея. И това се върши не между диваци, а между културни хора. Не е лошо нещо женитбата, но има нещо неустойчиво в човека, което създава противоречията. Мнозина се запитват един друг: „Женен ли си?“ Ако някой не е женен, казват му: „Щом не си женен, нищо не

знаеш." Невежеството е за предпочитане пред това знание.
441

МАЛКИ ВЪЗМОЖНОСТИ

Когато някой се оплаква от жена си, аз го съветвам да я обича. – „Как да я обичам?“ – Ще я обичаш. В обичта е твоето спасение. Щом си се оженил за нея, трябва да я обичаш. Защо не мисли, преди да се жениш? Ако беше дошъл при мене по-рано, щях да ти кажа: не се жени за мома, която не може да заеме мястото на двете ребра в твоя организъм. Женитбата е операция, която само разумният и опитен лекар може да направи. Ако момата може да запълни празнината на гръдния ти кош, да заеме точно мястото на двете ребра, тя е за тебе. Не може ли да заеме това място, да изпълни празнината, тя ще ти причини най-големите нещастия. Такава женитба не е нищо друго, освен най-опасната операция в човешкия живот, която води към смъртта.

Ще преведа тази идея на разбран език. Не възприемай една мисъл, която не може да се намести в твоето съзнание, да свърши една разумна работа. Не възприемай едно чувство, което не може да се намести в сърцето ти, да извърши нещо благородно. Не влагай във волята си нито една постъпка, която не може да се изяви навън така, че да повдигне душата ти. Неразумната женитба на хората не е нищо друго, освен техните неразумни мисли, чувства и постъпки, които тровят организма им и ги водят към смъртта. Женитба, в която човек изразходва своите енергии напразно, която руши живота му, не е истинска. Затова Христос казва: „Който се е сподобил с бъдещия живот, нито се жени, нито за мъж отива.“ Който се жени и за мъж отива, той сам си подписва смъртната присъда. Има случаи в живота, когато някой стар неженен човек съжaliaва, че не се е оженил. Защо не се е оженил на младини, когато е имал възможност да направи това? Той иска да се ожени сега, когато е изгубил всички възможности. Който разбира дълбокия смисъл на женитбата, знае, че още със слизането си на Земята се е оженил. Всеки човек представлява съчетание между Духа и плътта. Значи Духът и плътта се намират в брачни отношения помежду си. Плътта е хванала Духа така здраво в оковите си, че не мисли да го

пусне на свобода. Всеки ден тя измисля нови начини как по-здрав да го върже, та завинаги да ѝ остане слуга. Духът пък
442

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

търси различни пътища, чрез които да задоволи плътта, да отклони вниманието ѝ от себе си, за да се освободи от нея. В този смисъл нито плътта е свободна, нито Духът е свободен. Докато не разреши правилно отношенията, които съществуват между Духа и плътта, човек не може да разреши отношенията между мъжа и жената. Следователно той не може да разреши и въпроса за женитбата. Духът е създал голямото разнообразие в света, за да отвлече вниманието на плътта от себе си: да има тя с какво да се забавлява, да не го смуцава отвътре. Плътта пък е измислила всички възли, за да свърже по-здрав Духа, да не го изпусне.

Като слушат да се говори за Духа и за плътта, мнозина се запитват защо съществуват те, защо съществуват такива отношения помежду им. Никой не може да отговори на тези въпроси. Отговорът се крие някъде далече, в началото на Битието. Защо водата тече надолу? – Наклон има. Донякъде е така, но и друга причина има. Защо парата отива нагоре? Водата се подчинява на едни закони, а парата – на други, обратни на първите. Овцата пасе трева, а вълкът се храни с месо, той обича да яде овце. Защо е така? – И това си има своите причини. Вълкът е по-интелигентен от овцата, но в морално отношение овцата е по-устойчива от вълка. Отличителното качество на вълка е привързаността. Колкото и да е лош и жесток, той се привързва като кучето. Привърже ли се към някого, той може да се жертва за него. Вълкът има добри черти, но нещо лошо е присадено в него. Лошото именно го прави вълк. Отнеме ли се лошата му присадка, тогава изпъкват добрите му черти. На същото основание казвам: някои хора са лоши, понеже лоша присадка им е поставена. Други са добри, понеже присадката им е добра. Лошите хора са присадени с дяволска присадка, а добрите – с Божествена присадка. Присадката на лошите хора е направена от кръвта на Каин, а присадката на добрите – от кръвта на втория син на Адам – Авел. Всички сегашни хора носят в

себе си по малко от кръвта на Авел – от добрата присадка. Като знаете закона за присаждането, не се лъжете в хората, нито в себе си. С каквата присадка сте присадени, 443

МАЛКИ ВЪЗМОЖНОСТИ

такива сте. Ако си добър, внимавай да не счупиш добрата присадка отгоре, за да не излезе лошата основа. Ако си лош, помъчи се да счупиш лошата присадка отгоре, за да остане доброто, което е основа на твоя живот. Значи добрите хора са присадени с добра присадка, но под корените на това добро се крие злото. Лошите хора са присадени с лоша присадка, но под корените на това зло се крие доброто като основа на техния живот. Това са контрасти, които съществуват освен в живота, още и в Природата. Дали вярват хората в това, или не вярват, то е друг въпрос. Важно е какво говорят фактите. Някои хора в младини живеят добре, вярват в Бога, а на старини се разпускат, водят лош живот. Други пък обратно: в младини живеят разпуснато, а на старини се стягат и започват да търсят Бога.

Някои се обезсърчават от живота и питат защо са дошли на Земята. Не питайте защо сте на Земята, но считайте това за привилегия: някои ангели, които заемат високи служби на Земята, с удоволствие биха заменили своето място с вашето. Те искат да дойдат на Земята, за да видят как живеят хората. Ангелите работят неуморно, всеки момент пътуват през пространството. Те слизат на Земята, посещават всички планети, носят заповедите, които им се дават от по-високи места. Те непрестанно изпълняват Божията воля. Понякога пътуват групово, а понякога – единично. Каквото и да се говори за ангелите, ще кажете, че никой не ги е виждал. Това нищо не значи. Дали сте ги видели, или не, те съществуват. Мухите, комарите, мравките виждат ли човека? И те не го виждат, но той съществува. И дърветата не виждат човека, но те чувстват, че във тях има нещо, което от време на време ги изкоренява или сече.

Единственото Същество, което се открива на човека направо, чрез Любовта Си, това е Бог. Като поглеждат към мухата, някои се чудят какво предназначение може да има

тя. Мухата е интелигентна, музикална. Като кацва по носа, по веждите, по устата на човека, тя го възпитава, заставя го да мисли. Когато някоя господарка се кара на слугинята си, мухата кацва по лицето ѝ, по очите, носа, устата, хапе я, докато престане да се кара. Господарката маха с ръката си, 444

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

за да се освободи от мухата, и с това вниманието ѝ се отклонява от слугинята. Къде хвърчат мухите? – По плодовете, по храните. Значи дете има мухи, там има блага. В такъв случай за предпочитане е да има плодове, макар че ще има и мухи, отколкото да няма плодове. Щом няма плодове, няма да има мухи. Дете има блага, там има мухи. При хубавите и вкусни работи всякога има мухи. Те не са източници на хубавите и вкусни неща, нито на благата в живота, но само ги придружават. Значи дете Любовта присъства, там непременно има мухи. Гледайте на въпросите в широк смисъл, за да разбирате предназначението на всички неща.

Който е дошъл на Земята, трябва да учи, да изучава първо себе си, а после ближните си. Човешкото тяло не е завършено още. Всеки трябва да знае какво му липсва. Рядко ще срещнете хора с добре оформени глави, с правилно чело, нос и уста. В някой човек липсва центърът на хармонията, в друг – на реда, в трети – на времето, в четвърти – на музиката, и т.н. Някой човек иска да бъде набожен, но не му се отдава. Защо? – Не е развил в себе си безкористната любов. Да бъдеш набожен, това значи да проявяваш абсолютно безкористие. Набожният е подобен на извор, от който постоянно изтича нещо навън. Той услужва на всички същества и му е приятно да прави услуги. От никого нищо не очаква и е готов да се притича на всички на помощ. Той се радва на всичко, каквото срещне на пътя си: камък, дърво, цвете, животно, човек. Ако комар кацне на ръката му, той не го убива, но го духне, за да отиде на друго място. Комарите и дървениците не хапят добрия човек: понякога само го нападат, за да си смукнат малко чиста кръв. Те не нападат и лошите хора, на които кръвта е нечиста и отровна: те отдалече ги подуват и бягат от тях. Тъй щото, ако много ви хапят дървеници, или

сте много добър, или сте много лош.

И тъй, ще знаете, че всички същества, малки и големи, са призвани за някаква работа. И на човека е дадена известна работа, която трябва да свърши добре. Колкото по-добре я свърши, толкова по-голямо благословение го очаква.

Въпреки това всички хора са недоволни от работата, която им е дадена, и постоянно се оплакват: жената се оплаква, че

МАЛКИ ВЪЗМОЖНОСТИ

е жена; мъжът се оплаква, че е мъж; детето се оплаква, че е дете. Радвайте се, че на всеки човек е дадена специфична служба, каквато никой друг не може да свърши.

Една млада мома се оженила, но налетяла на нещо лошо – свекървата била много сприхава. Снахата постоянно се оплаквала от свекърва си и се чудила какво да прави, как да постъпва с нея. Една нейна другарка, която също имала сприхава свекърва, я посъветвала на всяка обидна, тежка дума, казана от свекървата, да преглъща. Щом се научила снахата да преглъща, свекървата престанала да се кара с нея. Като преглъщала често, тя придобила търпение и свекървата я обикнала. Тъй щото, когато снахата се оплаква от свекървата, вината е в снахата. Когато свекървата се оплаква от снахата, вината е в свекървата. Който се оплаква от някого, той е виновен за лошите отношения – в него има нещо криво, което трябва да се изправи.

Когато хората се карат и морализират едни други, те мислят, че могат да си въздействат, да се възпитават. Не си правете илюзии, никой никого не може да възпита. Всеки човек си остава такъв, какъвто си е. Той проявява това, което е вложено в него. Вълкът всякога ще си бъде вълк, мечката – мечка, тигърът – тигър, змията – змия и т.н. Според мене да възпитаеш един човек, това значи да му дадеш възможност да прояви Божественото, което е вложено в него. Ако чрез възпитанието искате да вложите в човека това, което Природата отначало не е вложила, нищо няма да постигнете. Задачата на възпитанието е да събуди доброто, което е вложено в човека, и на него да се разчита, но не и да внесе нещо отвън. Човек

трябва да се познава, да знае какво е вложено в него, и никога

да не се самоосъжда. Сам да се съдиш, това значи да съдиш Бога в себе си. Доброто е Божественото начало в човека. По естество човек е добър. Ако има нещо лошо в него, това са присадки, които той носи от минали съществувания. Тях трябва да възпитава той, а не доброто. Какво представлява злото в човека? – Навик да яде повече, отколкото трябва. Като яде повече, той изядва част от дела на другите хора. Разправят за едного, че сам на едно ядене изядвал

446

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

обеда, приготвен за 72 деца. За друг пък разправят, че изядвал на едно ядене цяло агне от 12 кг, два килограма халва и един голям хляб. Богатството, придобивките не се заключават в големите работи, нито в многото ядене. Стремете се към малките възможности. Който иска да се развива, трябва да остава на заден план, да не се стреми да излиза всякога напред. Последното място е за предпочитане пред първото. Ако е въпрос за първо място, това право се пада на планината.

Човек не може да бъде висока планина. Малък връх може да бъде, но високата планина е една, тя има свое предназначение: всички снегове, ледове се задържат все на нея. Там стават най-големите бури и земетресения. Тя понася всичко това и пак запазва величието си.

Следователно не се заемайте с повече работа, отколкото можете да свършите. Защо ви са нужни милиони и милиарди левове? Човек се нуждае от малки, а не от големи работи. Ако малкото не го задоволи, голямото никога не може да го задоволи. Ако е въпрос за богатство, цялата Природа е дадена на разположение на човека. Щом Природата му е на разположение, какво по-голямо богатство може да очаква той? Земята носи човека на гърба си десетки години, без да му иска нещо. Той се ползва от храната, от водата, от въздуха и от светлината, без да му искат нещо. Защо да не се радва и да не благодари за благата, които му се дават изобилно? Цигуларят свири на цигулката си и я познава, а хората живеят

заедно с години и не се познават. Който не знае да свири, бутне цигулката оттук-оттам и казва: „Дърво е това.“ – Не е дърво, цигулка е. Така постъпват всички хора, които не се ползват от светлината: не виждат какво се крие в ближния им. Голямо богатство е скрито в човешката душа. Ако знаеш как да се домогнеш до него, ще се ползваш; ако не знаеш, то завинаги ще остане скрито за тебе. Човек е цигулка, на която всеки може да свири. Кога? – Когато свири на нея с любов. Колкото повече се свири на една цигулка, толкова по-дълго време живее тя, толкова по-обработена е и толкова по-интензивен живот се крие в нея. Цигулка, на която видни майстори и виртуози са свирали, е лековита: достатъчно е да

447

МАЛКИ ВЪЗМОЖНОСТИ

се докосне някой болен до нея, за да оздравее моментално. Тя се отличава с висши трептения, затова звучи приятно и хармонично.

Оценявайте тялото си, което ви е дадено, както цигуларят цени и пази цигулката си. Той не я оставя в ръцете на невежите, за да не я демагнетизират. По-велико творение на Земята от човешкото тяло не съществува. Човек има стомах – орган за смилане на храната, в който има повече от десет милиона клетки; те изпълняват ролята на разумни слуги и безропотно вършат своята работа. Той има дробове, образувани от повече от 20 милиона клетки, които изпълняват друга служба – приемат въздуха и го пречистват. Той има и мозък, съставен от около 3 билиона и 600 хиляди милиона клетки, които вземат участие в неговата умствена дейност. Чрез стомаха, белия дроб и мозъка си човек влиза във връзка с всички светове – с физическия, с духовния и с умствения. Така той обогатява знанията си, придобива повече опитности и се развива правилно.

Работете съзнателно върху себе си, за да се ползвате от благоволенieto на Разумната Природа. Тя действа възпитателно върху човека. Как? – Както родителите постъпват с децата си. Ако детето е плачливо, те го изнасят в градината, за да се разсее. Като види зрелите плодове в градината, то

престава да плаче, отправя погледа си към плодовете, усмихва

се и насочва ръце към тях, за да си откъсне един плод. Не лишавайте човека от плодовете на Божествената градина, за да го възпитава тя. Щом се разгневи, Природата му показва своите плодове и той трансформира състоянието си. Красив е светът. Кажете ли някой обратното, той сам се заблуждава. Няма по-красив свят от този, в който сега живеем. Радвайте се и благодарете, че Бог ви е изпратил на Земята да се учите и да придобивате опитности. Казано е в Писанието, че Бог създаде човека по Свой образ и подобие и го постави в райската градина, за да се учи. И до днес още Земята е рай – от човека зависи да гледа на нея като на рай или като на ад. Единственото място, дето човек може да живее, да се учи, да работи и да прилага наученото, е Земята. След всичко това той иска да напусне Земята като нечисто място и да отиде на

448

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

Небето. Той не познава Земята, а иска да отиде на Небето. За да се ползва от условията на Земята, човек трябва да измени своите възгледи за живота. Нови възгледи, нов морал, ново възпитание е нужно за човечеството. Хората се делят на различни нации и сами определят качествата на всяка нация. Какъв трябва да бъде българинът, какви качества притежава той? – Българин е онзи, който е проводник на Божествената енергия; българин е онзи, който помага за повдигането на цялото човечество, както и на своето отечество, във физическо, духовно и умствено отношение. Всички народи са Синове Божии. Никой няма право да преследва и малтретира своя брат. Големият брат може да напътва малкия, но не и да го измъчва. Ако един от братята не постъпва добре, другите могат да го посъветват как да живее и да му кажат: „Братко, не петни името на Баща ни.“ Големите братя ще служат за пример на малките. Хората се нуждаят от образци, от модели, а не от теория. Светът е пълен с теории как да се свири, но това не е достатъчно. Важно е човек да знае правилно да свири. Науката се заключава в свиренето, а не в теорията. Теорията произлиза от науката, от постоянното

свирене. Който произвежда чисти и хармонични тонове, той може да създаде теорията.

Мнозина искат да напуснат Земята преждевременно.

Защо? – Недоволни са от живота, от окръжаващите. Защо са недоволни? – Защото не са научени да виждат поне по една добра черта в близките си. Един ден Христос минавал с Петър край нивите. Петър видял едно умряло куче на земята и като минали близо до него, казал: „Учителю, колко лошо мирише това куче.“ Христос отговорил: „Колко бели зъби има това куче.“ Петър спрял вниманието си върху отрицателното у кучето, а Христос – върху положителното.

Друг ден Христос и Петър вървели заедно и се разговаряли. Христос видял на земята едно петало и казал на Петър да го вземе. – „Учителю, не ни трябва това петало. Кой ще се навежда на земята да го взема?“ Христос се навел и взел петалото. След известно време те срещнали на пътя си човек, който продавал череши. Христос съобразил, че може да даде петалото за череши. След това взел черешите и продължил

449

МАЛКИ ВЪЗМОЖНОСТИ

пътя си, като от време на време пуцал по една череша на земята. Петър се навеждал, вземал черешата и я изядял. Тогава Христос му казал: „Петре, ти цениш благото, което излезе от петалото, а самото петало не цениш.“ Умът и сърцето са петала, които човек не цени. Той цени благата, които произтичат от петалата. Ценете благата, но повече ценете източниците, от които те произлизат.

Радвайте се и благодарете за телата, които ви са дадени като инструменти, с които да си служите. Радвайте се на всичко, което Бог е създал. Като изучавате организмите на живите същества, виждате как работи разумността. Те се различават по степента на своето развитие. Красиво е човешкото тяло, но бъдещото тяло ще се отличава от сегашното: ще бъде по-красиво, по-стройно, с по-голяма симетрия между отделните части. Благодарете, че живеете в разумен свят, в който Бог се проявява. Всеки предмет, всяко същество, които срещате на пътя си – камък, дърво, цвете, птичка, животно, човек – ви предават нещо. Реките, въздухът, светлината също

ви предават нещо. Като знаете това, ползвайте се от всичко и за всичко благодарете. Който мисли така, той е здрав, бодър, млад и се радва на живота. В бъдеще няма да има болести. Тогава лекарите ще се занимават само със здрави хора: ще ги преглеждат, ще им казват, че са здрави, и ще им се плаща само тогава, когато кажат на някого, че е здрав. Днес безлюбието е причина за болестите. Ако хората приемат Любовта и я приложат, 99% от болестите ще изчезнат. Ще остане само един процент от тях за научно изследване.

Обичайте Природата. Обичайте всичко, което Бог е създал. Обичайте красивия свят, в който сте потопени.

Ще кажете, че не можете да обичате всичко. Какво прави актьорът на сцената? – Той играе различни роли, при това с любов играе. Ако на сцената играе с любов и минава за гениален, защо и в живота си да не приложи Любовта? Външният живот на човека трябва да отговаря на вътрешния.

Един негър се обърнал към Христа и станал ревностен последовател на християнството. Казали му веднъж: „Много си черен.“ – „Лицето ми е черно, наистина, но душата ми е

450
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1942

бяла, светла.“ Не може човек да се обърне към Бога и да няма светла душа.

Радвайте се, че душите ви са светли. Ако сте чернички отвън, благодарете, че душите ви са светли. Всеки човек има условия да бъде спасен, но не трябва да очаква на другите те да го спасяват. При това всеки човек има специфично предназначение. Как ще изпълним своето предназначение? – Като изпълняваме Божията воля. Който изпълнява Божията воля, стои по-високо от всички знатни и учени, от всички ангели и архангели. В изпълнението на Божията воля е силата на човешката душа. Погледнете навън и си кажете: „Един Господар има в света. Той проявява Своята благост към всички същества.“ Обърнете се към Него и кажете: „Отче, благодаря Ти за всичко, което си ми дал.“

Отправете ума, сърцето и душата си към вашия Баща и благодарете, че ви е изпратил на Земята. Благодарете Му, че пак ви приема – като блудния син, който съзна положението

си и пожела да бъде приет като слуга, а не като син. Един англичанин, милионер, влязъл в подземие, дето били съкровищата му, за да преброи златото си и да му се порадва. По невнимание вратата на подземие се заключила отвън и той останал в подземие при парите си. Никой не знаел къде е, но и той нямал възможност да съобщи на някого, за да дойдат отвън да го отключат. Като наближила смъртта, той написал на едно листче: „Ако някой би ми донесъл парче хляб, щях да му дам половината си богатство.“

Защо умря този милионер? – Защото не беше готов да даде цялото си богатство. И пред смъртта си той не беше готов да пожертва цялото си богатство.

Помнете: една дума на Божествената Любов струва повече от всичко, което човек има. Бъдете готови да дадете всичко за една дума на Божествената Любов.

20 септември, 10 ч., София – Изгрев

ВЕЧНОТО БЛАГО

Размишление върху мисълта: „Бог е вечният извор на живота.“

В 10. глава от Евангелието на Матей Христос обръща вниманието на учениците Си върху онова, което им е нужно в живота. Така Той иска да ги освободи от излишни грижи и потреби.

В 12. глава от Марко Христос отговаря на въпроси, зададени от фарисеите²⁶ и садукееите²⁷. Те остават учудени от отговорите на Христа, макар че не им понасяло.

Като изучават свещените книги, в които е описан животът на миналите поколения, хората виждат предразположението на човека към погрешки и опущения. Всички хора искат да угодят на Бога, че като отидат на онзи свят, да живеят добре, да бъдат между ангели и светии. Ако искаш само да надзърнеш в онзи свят, да видиш как живеят възвишените същества, това е лесна работа. То е все едно да отидеш на театър, да видиш как играят актьорите и да се върнеш у дома си. Обаче това не е постижение. Има смисъл да отидеш на онзи свят, но да живееш, както живеят възвишените същества, да се приобщиш към тях. Евреите разбраха буквално Писанието, поради което и до днес страдат. И до днес още те носят последствията на своето криво разбиране за истинския живот. Не се живее по буквата на нещата. Буквата умъртвява, а Духът оживява.

Съвременните хора, християни или не, изпадат в погрешките на евреите. Днес християнски народи воюват помежду си. В Името Божие те вършат неща, които не са угодни на Бога. Въпреки това те казват, че каквото става на Земята, е в реда на нещата. Но да оставим настрана работите на външния свят. Ние нямаме право да съдим никого. Който е създал света, Той има право да съди. Защо воюват хората, това е тяхна

454

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

работа; защо се върти Земята, това е нейна работа; защо грее Слънцето, това е негова работа; защо растат дърветата, това е тяхна работа; защо текат реките, това е тяхна работа; защо

човек живее така, а не иначе, и това е негова работа. Ние нямаме право да се бъркаме в неща, които са далече от нас. Задачата на човека е да намери същественото в живота. Кое е същественото? – Вътрешните прояви на живота, изявен чрез чувствата и мислите на човека. Казано е за човека, че Бог вдъхнал в ноздрите му дихание и той станал жива душа, започнал да чувства. Значи първо се явили чувствата в човека,

а после – мислите му. Като резултат на чувствата и мислите се явяват човешките постъпки. Щом чувствата и мислите на човека са прави, и постъпките му ще бъдат прави. Ще кажете, че за да постъпва право, човек трябва да бъде учен. Не е така – не всеки учен постъпва право. Важно е да мисли и чувства право. Христос дава пример за лошия и недобросъвестен домоначалник, който ял и пил и не изпълнил волята на своя господар. Този домоначалник не управлявал мислите и чувствата си, както трябва. Той се разпуснал, заради което господарят му не останал доволен от него. На всеки човек е дадена задачата да бъде домоначалник на своите мисли и чувства, да ги направлява правилно. Но той яде и пие с тях и не изпълнява работата си добре. Така той измъчва ума, сърцето и душата си. След това се запитва: „Какво ме очаква на онзи свят?“ – Скърцане със зъби.

Какво трябва да се прави, за да се наследи добър, чист живот? Всеки иска да живее добре, въпреки това пренебрегва своя живот, а се интересува кой как живее. Постоянно чувате да се казва, че някой не живее добре, не мисли и не чувства право, не ходи ритмично. Така трябва да постъпва само онзи, който е изправил живота си. Но който се е изправил, той помага на хората и никого не съди. Как трябва да ходи човек? Това е въпрос от голямо значение. Не е безразлично как стъпваш и как се движиш. Разумният свят държи сметка за всяка неправилно изразходвана енергия. На всяка изразходвана енергия отговаря известна придобивка. Следователно човек има право да изразходва известно количество енергия, но

455
ВЕЧНОТО БЛАГО

срещу нея трябва да е спечелил или придобил нещо. Можеш

да ходиш по театри, по концерти, но непременно трябва да придобиеш нещо. Така се оправдава употребената енергия. Ако нищо не придобиваш, ще те държат отговорен за енергията, която си изразходвал. За всичко в живота се плаща. Който не разбира този закон, сам се пита защо работите му не вървят добре. Много просто – правиш погрешки. Какво се иска от цигуларя, който свири в симфоничен оркестър? – Чистота и точност в свиренето. Ако греши и не свири чисто, ще го изпъдят. Който живее в широкия свят, може да прави погрешки. Но ако се готви за Царството Божие, там не могат да го приемат. В Царството Божие приемат хора, които не грешат, които са се отказали вече от слабостите на обикновения човек.

Някой критикува ближните си и се готви да влезе в Царството Божие. Това е невъзможно. Там критиката е абсолютно изключена. Той критикува своя ближен, но сам не знае как да постъпва. Ако го поставят на мястото на неговия ближен, и той ще направи същите погрешки, а някога и по-големи от него. Разговарят се двама приятели. Единият пита другия: „Защо се подхлъзна?“ – „Не можах да се задържа.“ – „Защо не можа да се задържиш?“ – „Наклонът беше голям. Хванах се, но наклонът ме повлече.“ – „Слабохарактерен си, затова не издържа.“ – „Покажи ми как да се държа.“ Какво става в края на краищата? – Онзи, който морализира приятеля си, стъпва на наклонената площ, но веднага се подхлъзва и пада по-лошо от първия. И това е естествено. Кой обикновен човек, хвърлен в гореща вода, не се е изгорил? Ще кажете, че внимание се изисква. Колкото и да си внимателен, горещата вода ще те изгори. Някои хора са крайно внимателни, но въпреки това са изгаряли крака или ръката си с гореща вода. Важно е какво да се прави против изгореното. Най-напред то трябва да се намаже с кисело мляко.

Да се върнем към същественото. Кое е същественото в живота? – Служенето на Бога. Да служиш на Бога, това значи да си готов на всякакви жертви за Любовта. Кой човек би напуснал нощем топлото си легло, за да отиде да помогне

на някой страдащ? Той ще се върти на една, на друга страна в леглото си и ще отложи излизането си за другия ден под предлог, че времето не е хубаво, че не е разположен и др. Той говори за служене на Бога, за любов към ближния, а не е готов на най-малката жертва. Това не е служене, не е любов. Като не иска да изпълни Божията воля, човек казва: „Тази работа не е за мене.“ – Коя работа е за тебе? Мъжът се отказва от своето предназначение; жената се отказва от своето предназначение, децата – също, и в края на краищата всички са недоволни от живота си. Мъж, който не може да въздейства на жена си със своя ум, не е на мястото си; жена, която не може да въздейства на мъжа си със своето сърце, също не е на мястото си. И най-после, ако майката и бащата не могат да въздействат с ума и сърцето си на своите деца, те не са на мястото си. Не е майка, нито баща онзи, който само ражда децата си, без да може да им въздейства. Това раждане е подобно на излюпването на яйца в инкубаторите. Пиленцата се излюпват, но майка нямат.

Следователно не е лесно да родиш дете, не е лесно да родиш една светла мисъл, едно светло чувство или една възвишена постъпка. Раждането подразбира минаване през големи изпитания и страдания. Мнозина се питат защо трябва човек да страда. На този въпрос се поставя друг: защо пък да не страда? Да се задава такъв въпрос, това значи да питате защо човек трябва да диша, да яде, да пие вода. Не може ли да живее без въздух, без вода и храна? Който иска да живее без въздух, без вода и храна, да отиде в другия свят,

дето преставя и дишането, и храненето. Обаче докато е на Земята, човек диша, пие вода и се храни. Няма по-голямо благо за човека от това, да възприема светлина, въздух, вода и храна. Животът на Земята без ядене е цял ад. Значи раят на Земята се крие в яденето. Когато някое възвишено същество иска да види земния рай, то слиза между хората във време на ядене. Ако иска да види небесния рай, човек се качва на Небето в момент, когато тамошните жители ядат.

И тъй, човек трябва да има ясна представа за храненето. Велико нещо е да ядеш от храната, която Бог е приготвил

за човека отпреди хиляди години. Още при създаването на
457

ВЕЧНОТО БЛАГО

човека у Бога е възникнала идеята за неговото хранене. Да се храниш, това подразбира да възприемаш Божествения живот. Да възприемаш Божествения живот, това значи да се храниш със светлина, въздух, вода и хляб. Човек трябва да има свещено отношение към светлината, въздуха, водата и хляба, да ги разбира. Не е достатъчно да отвориш очите си и да кажеш, че около тебе е светло; не е достатъчно да разшириш дробовете си и да поемеш въздух; не е достатъчно да пиеш вода, да ядеш хляб и да кажеш, че си задоволил жаждата и глада си. Това е механическо отнасяне към нещата. Ти ще използваш разумно благата на живота само когато ги приемаш съзнателно и с любов. Иначе ще виждаш светлината около себе си, но ще живееш в тъмнина; ще дишаш въздух – и пак ще се задушаваш; ще пиеш вода – и все жаден ще ходиш; ще ядеш вкусни ястия, но въпреки това ще остаряваш. Възприемайте всичко с любов. Само така ще се ползвате от Божието благословение. Вършете всичко с любов. Любовта трябва да присъства във всяка мисъл, във всяко чувство и всяка постъпка. При любовта плодовете зреят и сладки стават; без любов плодовете остават зелени и горчиви. При любовта водата тече и върши работа; вън от любовта водата престава да тече, хваща жабуняк и се вмирисва. Дето е Любовта, там има хармония и красота. Вън от любовта хората се критикуват, сърдят се, плачат, страдат и животът им се обезсмисля. Дето е Любовта, там е раят. В безлюбието пък е адът. В рая цари законът на Свободата и Любовта, а в ада – законът на ограничението, насилието и безлюбието. На вратата на ада виси надпис: „Тук управляват силните.“ Следователно ако мислиш, че силата ще ти помага, знай, че всякога ще се намери по-силен от тебе. В рая силният слугува на слабия по любов, в ада слабият слугува на силния по принуждение.

Какво означава слугуването? – Да слугуваш, това значи да изпълняваш разумно закона на Любовта. Лесно се говори за служенето, но трябва да знаеш как да служиш. Как ще

кърми майката новороденото си дете, ако няма мляко? Значи служителят трябва да има мляко, храна, с която да поддържа

458

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

живота на онези, на които служи. Това означава стихът: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си.“ Ще кажете, че има нещо противоречиво в този стих. Защо детето може да се храни с млякото на майка си, а възрастният не може да се храни с плътта и кръвта на Христа? Каквото представлява майчиното мляко за детето, такова е Христовата плът и кръв за Неговите последователи. Плътта и кръвта на Христа представляват Божието Слово. Затова Христос казва: „Не само с хляб може да се живее, но и с всяко Слово, което излиза от устата на Бога.“ Казано е още в Евангелието: „Всичко, каквото искате, ще ви се даде. Каквото вържете на земята, ще бъде вързано и на небето; каквото развържете на земята, ще бъде развързано и на небето. Ако кажете на тази планина да се премести, тя ще се премести.“ Всичко това е възможно, когато се върши в Името Божие, когато прилагате Божието Слово. Може ли да се местят планини? – Планината символизира известна мъчнотия. Защо в Името Божие да не преместиш мъчнотията от пътя си и да продължиш свободно движението си?

Голямо изкуство е да знае човек да мести мъчнотиите и изпитанията си. За да се справят с мъчнотиите си, религиозният си служи с вярата, а ученият – със знанието си. Но за това са нужни силна вяра и голямо знание. Един беден религиозен човек постоянно се молил на Бога да се подобри животът му по някакъв начин. Макар и беден, той бил доволен от положението си, но жена му постоянно го ругаела, натякувала му за вярата и упованието му в Бога и казвала: „Каква полза имаш от вярата си в Бога? Виж, съседите не вярват в Бога, не правят добрини, но всеки ден животът им се подобрява: хамбарите им са пълни, говедата им се увеличават, парите – също.“ Дотегнало на бедния човек да слуша укорите на жена си, но пак не роптаел. Случило се, че най-богатият му съсед заболял и бил на смъртно легло – никой не могъл да му помогне. Бог внушил на бедния човек да вземе

20 върбови листа, да ги свари и да даде на болния си съсед да пие, с условие да го възнагради щедро. Ако му плати добре, ще оздравее, иначе ще отиде на онзи свят. Бедният съсед

459

ВЕЧНОТО БЛАГО

изпълнил съвета на Господа и се явил при болния с готово лекарство. Той предал думите на Господа, както му било внушено. Богатият, доволен от щастливия случай, казал на съседа си: „Приятелю, давам ти 200 000 лева. Ако е нужно, ще ти дам двойно.“ – „Достатъчно ми са 200 000“ – отговорил бедният и скромн съсед. Болният пил от лекарството и след няколко дена здравето му се подобрило.

Ще кажете, че бедният си послужил с изнудване. Това не е изнудване, но метод, чрез който богатият се учи да разтваря сърцето си. Ако е въпрос за изнудване, всички съвременни хора си служат с насилие, пред което съзнателно затварят очите си: да не го виждат и разбират. На кого принадлежи златото в света? На кого принадлежи житото? На кого принадлежат всички блага в живота? – Всичко принадлежи на възвишените, на разумните същества, които работят с името на Бога. Въпреки това хората вземат тези блага и разполагат с тях, както намират за добре. С тяхното злато се вършат големи престъпления. Американците, които минават за умен народ, преди години, в голямото изобилие на жито, решили да си служат с жито, вместо с въглища. Те намерили, че при това плодородие житото ще замести въглищата за индустриални цели. Ако това е станало, не е ли насилие? Житото е дадено за храна на хората, а не за гориво.

Всеки народ има известно неразбиране на Божия закон, поради което носи последствията. Мнозина злоупотребяват с житото. Ако са производители, искат да го продават скъпо, за да печелят. Ако са купувачи, искат да го купуват евтино със същото желание – да печелят. Не е позволено да се злоупотребява с житото. Продай го на цена, която да посрещне разходите и труда ти. Купи го на цена, която да не ошети производителя. Голямото плодородие се дължи не толкова на външните условия, колкото на вътрешните. Като съедините външните и вътрешните благоприятни усло-

вия, изобилието ще бъде още по-голямо. Днес земеделецът се оплаква от лоша година, от неплодородие и т.н. Защо? – Защото работата му е без любов. Той оре нивата си без любов, бие воловете си, кара се с работниците си, с жена си

460

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

и децата си. Той е жънал, млял е житото си пак без любов. Фурнаджията е месил и пекъл хляб без любов. Какво може да даде такъв хляб? Направете опит да посее един декар земя с жито, но през всичкото време да работите с любов: да разорете земята, да посее и ожънете житото с любов, да го смелите на воденицата с любов, да го омесите и опечете с любов. Яжте след това този хляб и ще видите какъв ще бъде резултатът. През всичкото време на работата си да не кажете една лоша дума, да не отправите един лош поглед, да не допуснете една лоша мисъл или лошо чувство – това значи да работи човек с любов.

Кое е отличителното качество на добрия човек? Как се познава кой живее добре и кой води лош живот? На това вие сами ще отговорите. Важно е, че Бог благославя всеки, който прави добро. Ето, тази година българите направиха едно добро, заради което им се даде голямо плодородие. Какво е това добро, няма да кажа, за да не се съблазнят. Ако продължават да правят добрини, в бъдеще ги очаква по-голямо благословение. Ако не живеят добре, всичките блага ще им се отнемат. У Бога няма лицеприятие. Всеки човек, религиозен или светски, трябва да се отличава поне с едно добро качество. Светският човек е откровен, готов да признае погрешката си. Когато е трезв, той е затворен в себе си. Като се напие, става откровен. Срецам един пиян, който се клати по улицата, спира ме за момент и казва: „Господине, виж как съм се напил като магаре.“ – „Имаш грешка, магарето не се напива, защото пие само чиста, хубава вода. Ако вървиш след него, ще научиш къде се намира най-хубавата вода. Ти пиеш от бъчвите на кръчмарите, затова се напиваш.“ – „Виж, господине, Господ ме е създал човек с достойнство, пък аз ходя да меря улиците, да падам и ставам по тях. Какво да правя, за да се освободя от тази слабост? Цели 20 години служа на

виното. Искам да се освободя от този господар, но той ме е яхнал здраво, кара ме да пия, а после ми се подиграва. Аз падам, удрям глава си, а той стои настрана и се подсмива.”
– „От тебе зависи да напуснеш този господар. Ако имаш искрено желание да се освободиш от него, аз ще ти помогна,
461

ВЕЧНОТО БЛАГО

ще те науча да пиеш чиста вода, вместо вино.”

Често хората се гневят и дават ход на гнева в себе си да се прояви. Така те развалят доброто си разположение. Тъкмо е дошъл някой възвишен дух у някого, създал му е добро разположение и условия за работа – и той се разгневи, започне да вика, да се сърди – и загубва доброто, което е придобил. Защо да не се въздържа? Посети ли те Любовта, бъди внимателен да не я изгубиш. Един млад българин се оженил, но работите му не вървели добре. Заплатата му била малка, едва се прехранвали. Родило му се детенце. Той се чудел отде ще вземе пари да го кръсти. На другия ден, като отивал на работа, намерил на земята сто лева. Взел ги и се зарадвал, че ще си помогне с тях да кръсти детето си. Тогава сто лева бяха много пари. Не се минало много, директорът го повишил. От ден на ден работите му тръгнали напред, положението му се подобрило. Така продължавало шест години. Един ден той се провинил в нещо, направил някаква погрешка. Скоро детето му заболяло и умряло. След това го уволнили от работата му и всичко тръгнало назад. Защо? – Той сгрешил по отношение на Любовта. Следователно бъдете внимателни към Любовта. Когато ви посети, тя носи големи блага и благословения. Направите ли някаква погрешка към нея, тя веднага ще ви напусне. Щом загубите Любовта, загубвате и богатата, които тя носи. Като знаете това, не се отказвайте от Любовта. Време е вече хората да приемат Любовта и да влязат в новия живот. Земята излиза от тринадесетата сфера, в която е била досега – сфера на изпитания и страдания, на нещастия и мъчности. В бъдеще няма да дохождат лоши хора на Земята, няма условия за тях. Те ще изчезнат така, както са изчезнали големите допотопни животни. Казано е в Писанието: „Кротките ще наследят земята.” Колко от сегашните

хора са кандидати за това наследство? – Малко хора са готови да наследят Земята. Много цигулари има днес, но малцина могат да участват в симфонически оркестър. Много християни има на Земята, но малцина свирят в симфоничния оркестър на живота. Не е лесно да свириш по всичките правила на новата музика. Време е всеки да направи опит да

462

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

прояви изкуството, силата и умението си в свирене, в правене на добро.

Преди години пътувах с параход, връщах се в България.

До мене седеше едно младо момиче, добре облечено, а до него – един апаш, който дебнеше да го обере. Тъкмо се пригответи да бръкне в джоба, аз го погледна и му се заках. Той видя, че го разбирам, и се отказа от намерението си. Аз се загледах някъде. В това време апашът си помисли, че съм го забравил, и пак се пригответи да бръкне в джоба на момичето, но аз го погледнах в очите и му се заках. Той си даде вид, че няма лошо намерение. Като видя, че аз постоянно го следя, той си помисли, че съм по-голям майстор от него, и се отказа от мисълта си да обере младото момиче. Пак го погледнах и мислено му казах: „Ако си тръгнал да обираш хората, иди поне при някой голям богаташ. Като го обереш, ще има и за тебе, и за него. Какво ще вземеш от това момиче? То едва има за себе си.“ Следователно ако си апаш, трябва да знаеш къде да отидеш и кого да обереш. Ако си пророк или гадател, кажи на човека какво му липсва. Някой отива при гадател да му каже кога ще се ожени, ще бъде ли щастлив и т.н. Това е човешка работа. Кажи на човека какво му не достига, за да знае как и върху какво да работи. Ако съм гадател, ето какво ще кажа на съвременните хора: „Сърцата ви са студени, а умовете ви са в тъмнина.“ Защо? – Защото сърцата ви са затворени за Божията Любов, а умовете ви – за Божията Мъдрост и светлина. Каква любов е тази, която днес топли, а утре смразява човека? Дойде един млад момък в дома ви, приемате го добре, но той отвлича дъщеря ви. Тя напуска дома си и бяга с младия момък, който ѝ говори за любов. След една година тя напуска дома на своя възлюбен и

се връща пак при вас. Това не е любов. Често идат при мене да ме питат от Бога ли съм изпратен, или не. От Бога съм изпратен. Не само аз, но всички хора сме изпратени от Бога. В това няма съмнение. Важно е обаче дали вършим Божиата воля. България например изпраща свой посланик в някоя държава, за да я представя. Че е посланик, никой не се съмнява, но важно е дали той

463

ВЕЧНОТО БЛАГО

върши необходимото, за да бъде в услуга на своята държава. Някой минава за добър човек, но важно е дали като учител е добър. Способният учител се издига пред своите ученици. Хората нямат още ясна представа за Бога и за отношенията си към Него, затова мислят, че могат да живеят, както разбират. Не е така. Ако растението, рибата, птицата, млекопитаещото живеят, както разбират, имат право на това. Но на човека не е позволено да живее, както разбира. Ако дядо ти е бил пияница и ти вървиш по неговия път, не може да се оправдаваш, че така разбираш живота. Преди всичко това не е твое разбиране. Право разбиране има само свободният човек. Свободен е онзи, на когото умът, сърцето, душата и духът са свободни.

Свободата на човека се определя от прилагането на Любовта, Мъдростта и Истината. Тъй щото, ако си българин, ти трябва да бъдеш свободен, да прилагаш великите Божии закони и добродетели. България има нужда от добри, умни и справедливи майки и бащи, учители и свещеници, чиновници, управници. Отде ще дойдат тези българи? От чужбина ли? – Пак от България, но те трябва да се приготвят. Българският народ трябва да започне съзнателна работа, да приготви

истински музиканти, писатели, учени, художници, поети. Българите трябва да бъдат носители на Божиата Любов. Има два вида хора на Земята: едните са носители на Любовта, а другите – носители на безлюбието; има носители на светлината и носители на тъмнината, носители на правдата и носители на неправдата. От прилагането на едното или на другото се определят резултатите. Сегашните

войни, смутове и безпорядък се дължат на прилагането на безлюбието, на тъмнината и неправдата. Това се дължи на миналото на човечеството. Сега е краят на века, или според индусите, ликвидиране на човешката карма. Дошло е време да се платят всички полици. Никакво отлагане на дълговете не се позволява. Щом се платят дълговете, човешките умове и сърца ще се обновят. – „Остаряхме вече, не можем повече да работим.“ – Сега именно сте за работа. Сега трябва да възприемете новата светлина и топлина, които ще повдигнат

464

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

умовете и сърцата ви. – „Не мога сам да се повдигна – трябва да имам добра жена и добри деца, за да ми помагат.“ – Според мене добрата жена и добрите приятели в едно отношение спъват човека. Добрата жена задоволява всичките нужди на мъжа си, а добрите приятели ядат и пият с него по цели дни, докато го опропастят. Добре е понякога жената и приятелите на човека да бъдат лоши, за да държат мисълта му постоянно нащрек. Така той ще се научи да работи, да влага ума, сърцето и волята си в действие.

Мнозина говорят за нови идеи, за нови хора. Как се изявява новият човек? – Във вътрешните възможности, които се крият в него. Не е важно да има човек много знания – важно е да прилага това, което знае. Една баба ми разказваше: „Не зная, синко, какво става с мене. Не съм учена, нямам знания, а като туря ръцете си върху някой болен, след няколко часа той оздравява. Каквото и да го боли – глава, гърди, корем, крак или ръка, достатъчно е да го пипна на болното място, за да мине болката му. И аз не зная как лекувам хората. Пари от никого не вземам. Ако някой ми даде нещо доброволно, от любов, приемам го с благодарност. Ако не ми даде, и за това благодаря.“ Който не вярва в този начин на лекуване, търси лекар. И това е добре, но ако няма лекар, по-добре да се остави на лекуването на някой напреднал брат или сестра – да положи ръцете си върху него и да го излекува.

И тъй, помнете: без любов животът е мъчение, с любов животът е рай и блаженство. Дето е Любовта, там всичко е приятно. Ако Любовта е и у вас, българите, трябва ли да се

безпокоите и смущавате? Вижте колко е хубав днешният ден! Вие гледате Слънцето, радвате му се, но се питате: „Дали няма

да дойдат аероплани отгоре, да ни очукат?“ – От вас зависи. Ако дадете място на Любовта в себе си, никой няма да посегне върху вас; ако не приемете Любовта, ще ви бият. Значи бият обикновено хората на безлюбието. Днес се бият християнски народи, защото нямат любов помежду си. Не могат ли да се обърнат към Господа и да приложат Любовта? При това днес се бият умни хора. Защо се бият съвременните народи? – Това е тяхна работа, те носят отговорността за това, което правят.

465

ВЕЧНОТО БЛАГО

Някой мисли, че се е обърнал към Бога, а продължава да се бие

с ближните си. Кой човек е извършил Божията воля, както трябва? Кой е свирил на хората безкористно, без да мисли за плащане? Всеки излиза на сцената да свири, но има предвид колко ще му платят. Някой обича някого, но има предвид какво е направил този човек за него. Това не е важно. Първо ти трябва да се научиш да обичаш, а после – другите да те обичат. Един млад човек разправяше, че преди да се влюби, бил голям побойник: биел по-малките си братя и сестри. Като се влюбил, престанал да бие. Възможно ли е това? – За онзи, който знае да свири, всичко е възможно.

Един българин обичал да проповядва за Господа. Дето отивал, все проповядвал. Като го слушали само да говори, каз-

вали му: „Това всеки знае. Я се впрегни на работа, да те видим

как работиш.“ Той извадил цигулката си и започнал да пее и да свири. Всички се захласнали в него. Като свършил, казали: „Този човек заслужава да го нагостим.“ Нахранили го добре и го поканили и друг път да им пее и свири. Това е любов! Който не знае да пее и да свири, няма любов в себе си.

Какво прави младата мома, като се влюби? – Започва да пее. Щом изгуби любовта, тя млъква, не се чува вече гласът ѝ. А. Значи първият признак, по който познаваме присъствието

на Любовта, е пеенето. Затова е казано: „Който пее, зло не мисли.“ Любещият има отличителни белези. Ако хванеш ръката му, ще усетиш приятна, мека топлина. Същевременно той се разширява и физически, и психически. Ако измерите ръката или врата му, преди да прояви любовта си и след като я прояви, ще забележите известно разширяване. От лицето на любещия излиза светлина. Той е свързан с Разумната Природа. Да любиш, това значи да разполагаш с капитала на цялата Природа. Любещият се ползва от живота на всички хора. Тази е причината, дето той лесно решава задачите си и лесно се справя с мъчнотиите.

Какво се иска от съвременните хора? – Да приложат Любовта към всички живи същества, от най-малките до най-големите. Който люби, има еднакви отношения и към растенията, и към хората. Той познава нуждите на всички същества

466

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

и навреме им се притича на помощ. Растението се нуждае от добра почва и вода. Ако не го поливаш, то изсъхва скоро. На същото основание казвам: живот, който не се полива от Любовта, е изложен на страдание; ум, който не се полива от Любовта, е изложен на ограничения и заблуждения; душа, лишена от Любов, е осъдена на страдание и смърт. Единственото нещо, което прави човека безсмъртен, е Любовта. Тя е причина да дойде човек на Земята. Следователно изучавайте Любовта във всичките ѝ прояви, като започнете от материалната и дойдете до Божествената. Всяка постъпка, в която участва Любовта, внася благодарност и доволство в човека. Кой болен няма да благодари на онзи, който го е излекувал? Кой няма да благодари на лекаря, който е наместил счупения му крак? Какво ще бъде положението на онзи, когото бесят, ако го свалите от въжето и му подарите живота? Той ще заживее нов живот и ще ви остане благодарен за вечни времена. Мислите ли, че ако влезете в един дом и внесете мир и съгласие между членовете, няма да ви благодарят? Ако хората се нуждаят едни от други и взаимно си помагат, защо трябва да съществуват раздори, несъгласия и огорчения? Хората ли създадоха Земята, че я делят помежду си? – Бог

създаде и небето, и Земята.

Следователно хората трябва да изпълняват Божиите закони, които са написани в техните умове, сърца и души. Който изпълнява Божиите закони, лесно ще изпълни и човешките. Който не изпълнява Божиите закони, сам се натъква на противоречия и мъчнотии. Какво иска съвременният човек? Ако иска земя, достатъчно има. Не го ли задоволи Земята, да отиде на Луната, на Юпитер, на Венера, дето има големи пространства. Защо да нямаме доверие в Бога, Който ни е изпратил на Земята? Щом живеем и се движим в Него, Той има предвид нашите нужди и ги задоволява. Защо тогава да не Му служим с любов и доверие? Защо да не сме готови да се жертваме за Него поне дотолкова, доколкото мъжът се жертва за жената, жената – за мъжа, родителите – за децата? Ако всички хора се жертват за Бога, за великата Любов, трудните въпроси щяха лесно да се разрешат.

467

ВЕЧНОТО БЛАГО

Човешкият живот е временен. Следователно и благата, към които хората се сгремят, са временни. Има вечни блага, но те са в самия човек. Въпреки това всеки се стреми към онова, което днес може да придобие. Малцина мислят за бъдещето, което им носи вечните блага. Какво е положението на войника, който отива на бойното поле? Какво е положението на майката, на която децата умират едно след друго? Какви блага я очакват? Всички хора страдат, търсят причината за страданията си, но и данамерят причината, мъчно се изправят. За всяко нещо има причина. Често децата умират от омраза. Бащата се влюби в друга жена, която влиза в стълкновение с първата му жена. Ако двете жени не се примирят, децата на първата започват едно след друго да умират. Ще кажете, че този мъж е постъпил честно – развел се е с жена си и се е оженил за втората. Това обаче не примирява двете жени. След време мъжът може да се влюби в трета жена и да изневери на втората. Тогава ще се яви омраза между втората и третата жена и ще започнат да умират децата на втората. Не е позволено да се злоупотребява с Любовта. За да не се

изопачава Любовта, преди всичко човек трябва да обича Бога. И тогава Любовта към Единия ще бъде любов към всички. И любовта към всички ще бъде любов към Единия. Не изхожда ли от любовта към Бога, човек става разточителен в любовта си. И в края на краищата той започва да се страхува от хората,

да се ръководи от общественото мнение. Той не иска да знае какво мисли Бог за него, но има предвид мнението на обществото и на хората. Всеки иска да си поживее, както разбира, а после да става с него, каквото е определено. Ако умре, да умре, но поне да си е поживял. Какво представлява смъртта? Знаете ли какво значи да умреш? Ще кажеш, че като умреш, ще те заровят – и всичко се свършва с тебе. Не е така. Тялото ти ще се разложи, наистина, ти ще престанеш да дишаш, но ще запазиш съзнанието си: ще чуваш всичко, което става около тебе, ще се мъчиш и ще обикаляш гроба си, без да можеш да се отделиш от него. Помнете: човек не е дошъл на Земята да се удоволства само, но да учи, да твори, да приема и предава Божията Любов. Кажете ли някой, че не може да

468

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

обича, той не говори истината. Истински човек е този, който възприема и предава Любовта.

Пазете се да не изгубите доверието на Онзи, Който ни е изпратил на Земята. Бог гледа еднакво на всички същества. На всички дава свобода да се проявят, както те разбират. Той оставя всеки сам да понесе последствията на своя живот. Ако е живял добре, ще понесе последствията на доброто; ако е живял лошо, ще понесе последствията на злото. Кой каквото е посял, това ще пожъне. На лошия човек Бог казва: „Промени живота си.“ На добрия казва: „Следвай този път и върви напред.“ Христос казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога.“ Христос дойде на Земята, когато светът беше пълен с езически идеи. Въпреки това Той проповядваше Словото Божие, проповядваше Любовта с единственото желание да освободи човешките умове от заблужденията, да внесе светлина в тях, да ги просвети. Съвременните християни са сравнително по-свободни от

езичниците, на които Христос проповядваше. Сегашната свобода на хората се дължи на християнството, на християнските майки и бащи. Трябва ли човечеството да спре дотук? Защо съвременните хора не работят върху сърцето си, за да придобият истинската Любов, която да ги освободи напълно от езичеството? Любовта е в състояние да преобрази света. Мислете върху Любовта, работете с нея, за да подобрите живота си.

Мнозина се оплакват от страданията си, от беднотията и търсят начин да се освободят, да заживеят добре. Само Любовта може да освободи човека от страданията и сиромашията. Ако си беден и нямаш никаква работа, събирай костилки от праскови, зарзали, сливи и започни да ги седиш. След няколко години ще израснат хиляди плодни дървета, които ще те направят богат. Посаждай семена и костилки от плодни дървета, но с любов. Ако не можеш да направиш това, напълни една стомна с чиста прясна вода и започни да посещаваш улиците, по които се разхождат богатите хора. Като ожаднеят, те ще поискат вода да уталожат жаждата си. Предлагай вода на всички жадни, без да очакваш нещо от

469

ВЕЧНОТО БЛАГО

тях. Като останат доволни от тебе, те сами ще те възнаградят. Прави всичко с любов и не мисли за възнаграждението. Любовта ще ти проправи пътя. Тя разполага с много методи, чрез които човек може да подобри живота си.

Снахата се оплаква от свекърва си. Защо се оплаква? – Защото не се отнасяла към нея с любов. Нека снахата приложи любовта към свекърва си. Как ще я приложи? Като ѝ готви, като пере дрехите ѝ с любов. Вместо да мачка дрехите ѝ и да я нарича изедница, нека пере спокойно, като през всичкото време мисли добро за свекърва си. Защо снахата да не гледа на свекърва си като на своя майка? Щом обича сина ѝ, защо да не обича онази, която го е родила? Чудно е как можеш да обичаш ябълки или круши, а да не обичаш дървото, което ги е родило! Ще кажете, че свекървата и свекърът са лоши. Не е така. Всяко дърво, което ражда добри плодове, е добро. Отглеждайте дървото с любов, за да бъдат плодовете

му добри. Христос казва: „Който не влиза през вратата на любовта, е крадец и разбойник.“ Който е дошъл на Земята и не служи на Бога, той е крадец и разбойник. Който служи на Бога, той е добър човек.

Желая ви да бъдете служители на Любовта. Прилагайте Любовта в най-малките работи. Ако имате своя земя, садете в нея различни плодни дървета. Ако нямате своя земя, садете в чужди ниви и градини. Важно е да се занимавате с плодните дървета. Като изгрява Слънцето, изпейте си по една песен или изсвирете нещо на цигулката или на пиано. Добре е също след изгрев слънце да отидете на някой чист извор, да си донесете прясна вода. Не съжалявайте, че ще изгубите малко време. Трудът ви ще се възнагради. Носенето на вода обновява и укрепва човешкия организъм. Ще кажете, че идат старини и трябва да пазите силите си. Дето е Любовта, там старост не съществува. Старостта подразбира безлюбие. Казано е в Писанието: „Който очаква любовта, ще се обнови.“ Обновяването има отношение към възкресението. Да възкръснеш, това значи да влезеш в Царството Божие. Който живее в Царството Божие, той е готов да реализира всичко, което Бог е вложил в него. Ако музикалното чувство е добре

470 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

развито в човека, той ще работи в музиката и ще се прояви като музикант. Значи музикантът ще служи на Бога чрез музиката, художникът – чрез художеството, земеделецът – чрез земята. Докато е на Земята, човек ще служи на Бога с всички средства и методи, които земният живот му дава. Идат нови времена, нови условия, нов живот. За кого? – За добрите хора. Само добрите и любещите хора имат бъдеще. Само те имат добри условия. За лошите хора и за онези, които живеят в безлюбието, няма бъдеще, няма добри условия. Това е закон, който сами ще опитате. Който иска да смекчи съдбата си и да избегне от закона на кармата, трябва да приложи доброволно Любовта, а не насилствено. Любовта освобождава човека от всички мъчности и страдания, от всички противоречия и заблуждения. Достатъчно е гъсеницата да се превърне на пеперуда, за да се освободи от

мъчнотиите си. Пеперудата се храни с чиста, хубава храна. Ето защо прилагайте Любовта и вървете напред. Какво представлява Любовта? За някои Любовта е празна работа, нищо не дава. Не е така. Любовта е мощна сила. Ако човекът на Любовта мине покрай болния и отправи погледа си към него, болестта веднага ще го напусне. Ако любещият мине покрай просяк, на когото чинийката е празна, достатъчно е мислено да се наведе и да му даде една монета, за да направят същото всички минувачи. Който мине покрай просяка, ще се наведе и ще му тури известна сума в чинийката. В един-два часа чинийката ще бъде пълна с пари. Съзнателно или несъзнателно, хората вървят по стъпките на любещите и им подражават. Като знаете това, прилагайте Любовта смело и непрестанно. На онзи, който прилага Любовта, косъм от главата му не пада без Божията воля. Така е казал Христос. От

този стих се вижда, че косъмът представлява нещо ценно. Един руски княз се оженил за млада красива графиня. Той носел само княжеската титла, но пари нямал – бил изпаднал княз. Жена му била крайно суетна и взискателна. Тя искала да живее богато, в голям разкош, задоволена във всичките си желания. Понеже я обичал, князът искал да задоволи желанията ѝ. Като окултист той бил във връзка с

471

ВЕЧНОТО БЛАГО

едно общество на гноми, към които се обърнал за съвет как да си достави повече пари, за да задоволи желанията на жена си. Те му казали, че ще му дават по една торба злато срещу десет косъма от главата му. Князът се зарадвал, приел задължението и подписал договора. Почти всяка седмица получавал една торба злато, срещу която давал по десет косъма. Седмиците вървели една след друга и главата на княза постепенно оголявала. Един ден гномите го посрещнали с думите: „Договорът е вече безсилен.“ – „Защо?“ – „Защото главата ти е вече съвсем гола, нямаш нито един косъм на нея.“ Обезсърчен и отчаян, той се върнал при жена си с оголела глава и без пет пари в джоба си.

Какво представляват космите? – Антени, чрез които

човек се съобщава с Божествения свят. Докато главата ти е покрита с косми, ти си щастлив, защото имаш връзка с възвишените същества. Щом главата ти оголее, нещастия и страдания те сполетяват – връзката ти с възвишените същества се прекъсва. Човек е доволен, радостен, докато радиото му работи. Щом се развали радиото му, той става недоволен и скръбен.

Желая ви тази година да приложите доброволно Любовта. При каквито условия и да се намирате, както и да ви приемат хората, приложете Любовта. Когато учениците на Христа ходели по градовете да проповядват, на много места не ги приемали. Те казвали на Христа: „Учителю, прати огън от небето да накаже онези, които не ни приемат.“ Христос им отговорил: „Син Человечески дойде да помогне на хората в името на любовта, а не да ги погуби.“ Сега и на вас казвам: прилагайте Любовта, без да очаквате нещо от Бога и от хората. Всеки има поне по една дарба в себе си, на която може да разчита. Разчитайте на доброто, което Бог е вложил във вас. То ще даде своя плод. Въпреки това хората са недоволни от живота си и са в постоянно противоречие с Бога. Но Бог е решил да ги примири със Себе Си и да оправи света по начин, какъвто никой не предполага. Засега хората оправят света по стария начин. Бог се е заел вече да оправи света, но по нов начин – чрез Любовта. Затова е казано в

472
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Писанието: „Които чуят гласа на Бога, ще оживеят, ще станат и ще възкръснат.“ Когато дойде Любовта в света, Бог ще тури нов ред и порядък между хората, недоразуменията и кръвопролитията ще престанат – навсякъде ще има изобилие: жито, плодове, храни. Майките ще раждат най-много по две деца: момче и момиче. Учителите ще имат най-много по двама ученици: един ученик и една ученичка.

Помнете: единствената сила, която може да оправи света, е Любовта. Тя иде вече. Дали вярвате в това, или не, не е важно. Който е създал света, Той ще го оправи. Той е обещал да изпрати Любовта Си между хората и ще изпълни обещанието си. Каквото е казал, ще го изпълни. В Неговите

обещания няма обратни решения. Бъдещето е на Бога. Той ще посети добрите хора, като изпълни душите и сърцата им със Своята Любов. От паметна ера Бог е посещавал хората с Любовта Си, но те не са я приемали. Нека всеки си каже: „Господи, съзнах погрешката си. Любовта Ти дойде при мене, но не я приех, поради което останах назад в пътя си. Реших вече да я приема и приложам. Посети ме, Господи, пак! Готов съм да изпълня Твоята воля и да приложам Любовта.“

15 август, 5 ч., София – Изгрев

СЪЩЕСТВЕННОТО В ЖИВОТА

Животът има една реална страна, която трябва да се постави за основа. Вечните желания имат отношение към реалния живот, а временните – към нереалния. Например едно от временните, преходните желания на човека е да стане цар, да заповядва на някого. Това е желание не само на хората, но и на животните. Тази е причината, че и животните се подчиняват на най-силното животно между тях като на цар. Най-силният слон е цар на слоновете, най-силният лъв – цар на лъвовете, най-силният орел – цар на орлите, най-мъдрият човек – цар на хората. Мнозина желаят да бъдат царе, но не могат. Изобщо човек се отличава с много желания. Не е лошо, че има много желания; лошото е в незнанието му да реализира желанията си. Някой иска да бъде добър и като не знае как да прояви доброто, сам се изопачава. Човек сам по себе си е добър. Бог е вложил доброто в него още отначало; нищо друго не му остава, освен да се прояви такъв, какъвто е роден. Преди да познаваш това, което е вложено в тебе, ти трябва да изучиш своя организъм с вътрешните и външните органи.

Човек има очи, уши, нос, уста, ръце, крака, стомах, гърди, но не ги изучава, не знае тяхната външна и вътрешна функция, поради което няма правилно отношение към тях. Някой казва: „Трябва да се освободя от стомаха си.“ – Защо иска да се освободи от стомаха си? Защото смесва понятието „търбух“ със „стомах“. Търбухът е място на нисши желания, а стомахът се занимава с възвишена работа. Ако задоволява нисшите си желания, човек живее в противоречия, от които мъчно се освобождава. Противоречията и отрицателните неща се дължат на Сатурн. Който се намира под влиянието на Сатурн, казва, че не вярва в Бога, на нищо не вярва. Той говори така, защото сам не се познава. Не само че вярва, но вярата му отива

до суеверие. Като чуе, че се продават лотарийни билети, вед-
474

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

нага бърза да си купи поне един билет, за да спечели нещо. Значи той вярва във възможностите на лотарията, а не вярва

в Бога. Вярата крие в себе си всички възможности на живота. Някой казва, че вярва в Бога, а се оплаква, че това и онова няма. Това не е истинска вяра, но вярване.

Защо страда човек? – Защото иска да се осигури. Някой се осигурява за сто години, без да знае ще живее ли толкова години. Да се осигуриш, това значи да носиш непосилен товар на гърба си. Природата осигурява живите същества само за един ден – от изгрев до залез слънце. Какъв смисъл има да натрупаш цели купове книжни пари, които всеки момент могат да изгубят стойността си? Разчитайте на положителното знание, което никога не губи цената си. С това знание ще намерите скритото богатство в земята. Който разполага с истинското знание, от един декар земя може да изкара богатството на 20 декара. Ако посее нивата си с жито, ще изкара едри класове, от които сто грама само могат да задоволят глада на гладния или да излекуват безнадеждно болния. Това жито е обработвано с любов. Дето присъства Любовта, там е изобилието и радостта. Житото на сегашните хора е дребно, слабо, защото не живеят в любов. Те постоянно се критикуват, обиждат, измъчват се и в края на краищата всеки се оплаква, че животът е лош. Не е лош животът, но хората са станали крайни материалисти, уповават повече на материята. Не е лошо да вярва човек в материята, но същевременно трябва да вярва в живота като същина на Бога. Често религиозните хора, за да подчертаят своята набожност, казват, че не се нуждаят от пари. От какво се нуждаят? – От живот. На всеки човек е даден живот, но малцина се ползват от него, както трябва. В това отношение хората приличат на онзи български адвокат, който пътувал от Търново за Севлиево и по пътя бил нападен от разбойници. Те го обрили, взели парите му и двата револвера, които носел със себе си. Главатарят на разбойниците го попитал: „Защо носиш два револвера със себе си?“ – „За зор заман.“ – „Какъв по-голям зор може да те сполети от този?“ Той носи два револвера, но не може да ги използва.

475

СЪЩЕСТВЕНОТО В ЖИВОТА

Много хора имат пари, без да могат да се ползват от тях.

Едни хора имат знание, сила, живот, но не могат да се ползват от тях. Други пък имат глас за пеене, но като дойде време да го приложат, не могат – някаква простуда ги е хванала, поради което гласът им е пресипнал. Ще кажете, че това се дължи на отсъствието на култура между хората. Така не се говори. Това са въпроси, които никоя раса досега не е разрешила. И бялата раса няма да ги разреши. Какво означава белият цвят? – Освобождаване от тъмнината на живота, от гъстата материя. Какво означава черният цвят? – Живот в гъстата материя. В далечното минало черните хора пожелали да станат господари на света, поради което паднали толкова ниско, че и до днес още не могат да се повдигнат. Докато е в тъмнина, човек не може да направи нищо. Бъдещата раса ще реализира идеалите на цялото човечество. Тя е светла раса. Хората на бъдещата раса ще имат две лица, ще виждат на всички страни. Те отдалече ще предвиждат кой мисли да прави зло и веднага ще му напишат писмо, за да го предупредят. Те знаят, че никой няма право да изнасилва брата си, да мисли и върши зло.

Съвременните хора са ограничени в разбиранията си, поради което бащата казва на сина си: „Ти трябва да ми бъдеш

благодарен! Аз те отхраних, аз те спасих“ и т.н. – Никой никого не е изхранил. Слънцето е работило и постоянно работи върху живите същества, а Бог ги възраства и поддържа живота им. Въпреки това ще се яви човекът със своето съзнание, за да казва, че той е изхранил някого или го е повдигнал. Ако под аз разбираш Бога в себе си, прав си. Но ако мислиш, че ти, човекът, си направил всичко, на крив път си. Каквото правиш, прави го в Името Божие. Считай, че Бог в тебе прави доброто. Той помага и повдига хората. Той ги кредитира, а ти само се подписваш на полицата за поръчител. Дадеш ли пари на някого, дай ги с доверие. Как ще разполага той с тях, това е негова работа. Знай, че този човек, преди да поеме някакво задължение към тебе, първо се задължава към Бога. Вложи доверието си в своя ближен и не се страхувай. И той ще ти отговори с доверие. Какво виждаме днес? Хората са

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

недоволни едни от други и постоянно следят на кого колко е дадено. Един се радва, че е получил много, друг се оплаква, че е получил малко. На едного се дава повече по две съображения: или защото може да използва даденото разумно, или го изпитват как ще се справи с богатството. На друг се дава малко, за да го заставят да работи, да приложи дарбите и способностите си. Ако му дадат голямо богатство, той ще напусне училището и ще престане да се развива. Някой се оплаква, че освен една цигулка нищо друго не е получил от баща си. Радвай се на цигулката си, настрой я добре и започни да свириш, да веселиш хората, да ги заставиш да пеят и играят. – „Не искам да стана цигулар.“ – Според мене за предпочитане е да свириш и пееш, да си изкарваш прехраната с цигулката, отколкото да чакаш наготово да те хранят. Какво прави Природата? – И тя пее и свири, и тя заставя хората, животните и растенията да скачат и играят. Достатъчно е да духне вятърът, за да разиграе и хората, и животните, и растенията. Дърветата се огъват, клоните пеят и свирят своята песен. Ако вятърът не огъва дърветата, не навежда и не изправя растенията, те не биха се развивали. Това показва, че в Природата има разумност. Благодарение на тази разумност нищо не е произволно. Мнозина се плашат от бомби, бягат, крият се, за да не ги изненадат. За да се запазят от бомбите, те започват да се молят. Те търсят Бога в страшни моменти на живота си. И това е добро. Иначе те никога нямаше да помислят за Него. Страшно е наистина да те изненада бомба. И в Природата има бомби, но резултатите са добри. Снегът, дъждът падат във вид на малки бомби, но всички живи същества ги очакват с радост. Те носят своето благословение. Даже и градът, който причинява известни пакости, носи своето благословение. Когато вали град, въздухът се озонира. Използвайте благата, които Разумната Природа праща на Земята. Във всяко нещо се крие някакво добро. Даже и в злото се крие известно добро. Това вижда само разумният човек, който може да различава нещата. Съвременните хора са склонни да виждат повече лошото и злото в света, отколкото доброто. Защо? – Защото не знаят

СЪЩЕСТВЕНОТО В ЖИВОТА

как да се пазят. Те са заобиколени от невидими същества, които не ги обичат и постоянно мислят как да им причиняват пакости и злини. В това отношение и смъртта е един от невидимите неприятели на човека. Тя го обира като разбойник и го занася на онзи свят. Ако не любите Господа, ще ви ограбят и изядат. Обаче казано е в Писанието: „Няма да оставиш подобния си да види изтление.“ Значи Бог няма да остави човешката душа да погине.

Днес от всички се изисква да работят върху себе си, да придобият повече светлина, топлина и сила. Това се постига чрез съзнателна вътрешна работа. Ще работите, докато придобиете начин да превръщате злото в добро. Само така ще разберете, че злото иде като възмездие на онзи, който не люби. Доброто иде като възмездие на онзи, който люби. Който люби, той е готов да работи, да учи, да придобива знания. Така ще се поучите от Божествения порядък. Следвайте пътя на Любовта, която дава възможност на човека да познае Бога, своя ближен и себе си. Който следва пътя на Любовта, той може да изправи погрешките си и да подобри своя живот. Казано е в Битие:

В начало създаде Бог небето и земята.

А земята беше неустроена и пуста;

и тъмнина бе върху бездната.

И Дух Божий се носеше върху водата. (1. и 2. ст.)

Бог създаде небето и Земята, но Земята се нуждае от небето. Бог и разумният свят и до днес още устройват Земята.

И човек, съзнателно или несъзнателно, чрез космите на главата си като чрез антени възприема мисли от висшите светове и продължава да се усъвършенства. Ще кажете, че това не ви интересува, че то се отнася до учените хора. И вие сте били учени. Ако проследите историята на вашето минало, ще видите колко томовете научни и философски книги сте написали, колко закони сте създали, какъв ред и законност сте внесли в света. Ако някой се е осмелявал да не изпълни волята ви, веднага е получавал наказанието си. Сега сте дошли на Земята инкогнито, за да не ви познаят неприятел-

лите ви. Вие сте облекли дрехата на смирението и сте дошли
478

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

като ученици – да учите, да възприемете новото знание и да изправите погрешките си. Следователно, като се срещате, не се питайте отде идете и какво носите, но вижте от какво се нуждаете. Ако един от вас е гладен, другият трябва да го нахрани. Като нахраните човека, той ще се разположи, ще се отвори и ще започне да ви разправя историята си, от която ще научите нови неща.

Мнозина дохождат при мене и ме питат: „Отде идеш?“

– „Оттам, отдето идеш и ти.“ – „Аз нищо не зная за себе си, нищо не помня.“ – Влез в архивите на своя живот, дето е написана цялата ти история, и чети. Аз зная твоята история. Тя датира от времето на създаването на първия човек. Тогава ти си бил в рая, при добри условия, но един ден в райската градина влезе адепт във форма на змия и те изкуси. И до днес още носиш последствията на това изкушение. И змията пострада, но и хората, родени от Адам и Ева, още не са свободни от тази змия. Ще дойде ден, когато те ще приемат доброволно закона на Любовта и ще му се подчинят. Който живее в Любовта, той е свободен.

Съвременните хора имат криво понятие за Любовта. Те смесват чувствата и страстите си с Любовта. Те се влюбват, женят се и мислят, че това е любов. Момъкът обича една мома и за да я накара да му обърне внимание, той коленичи пред нея, нарича я божество, своя спасителка. Той е готов да се жертва за нея. Момата го поглежда и си мисли: „Ще видиш какво божество съм! Нека се оженим, тогава ще се разберем.“ Момъкът коленичи, но и той си мисли, че това е временно. Ще дойде ден, когато тя ще коленичи пред него: тогава ще ѝ покаже какво е той. Момъкът и момата се гледат в очите, но погледът им е мътен, лишен от Божествената светлина. Момата не трябва да оставя момъка да коленичи пред нея, и момъкът не трябва да оставя момата да коленичи пред него. Защо да не отидат при един чист планински извор и там да коленичат? Защо да не отправят погледа си към Бога и на Него да уповават? Ще кажете, че като колени-

чат, момата и момъкът изразяват смирението си. Не е така. Смиреният човек не е слаб: от него и смъртта се страхува.

479

СЪЩЕСТВЕННОТО В ЖИВОТА

Смиреният е свободен човек. Той е заобиколен с приятели, с които споделя мислите, чувствата и постъпките си. Той споделя с тях стремежите на своята душа и дух. Какви по-добри приятели може да има човек от своя ум, от своето сърце, от своята душа и от своя дух? Който има тези четирима приятели, той е богат. Около него всеки ден ще се групират все повече и повече хора, които ще му помагат. Приятелството се поддържа чрез честност и разумност. Ако не си честен и разумен, приятелите ще те изоставят. Дали си учител, свещеник или търговец, ще бъдеш честен. Днес човечеството се нуждае от честни, добри, силни и справедливи хора.

Една бедна жена заболяла и се обърнала към лекар за съвет. Лекарят ѝ препоръчал да пие по три лъжици на ден дървено масло. Обаче тя нямала пари да изпълни съвета на лекаря. Помислила си какво да прави, с какво да замести дървеното масло. Изведнъж ѝ дошло наум да го замести със свинска мас. Понеже имала достатъчно свинска мас, тя я стопила и я прекарала през една дървена цев. Значи вместо дървено масло тя пила свинска мас, но с вяра, че ще се поправи. Наистина в скоро време тя се поправила. Навсякъде разправяла как заместила дървеното масло със свинска мас и се излекувала. Всъщност свинската мас не е за препоръчване. Свинята е символ на краен индивидуализъм. Ако само една свинска клетка влезе в човешкия организъм, други четири-пет клетки трябва да я заобиколят и да я пазят, та да не направи някаква пакост. Свинските клетки причиняват по-големи пакости, отколкото могат да свършат някаква полезна работа. Като знаеше това, Мойсей забрани на евреите да ядат свинско месо. Ако бяха приложили Мойсеевия закон, евреите щяха да бъдат в по-добро положение, отколкото са днес. Но те приложиха само онези закони, които бяха в техен интерес. Последователите на Мойсей разбираха много неща буквално, поради което се натъкнаха на големи противоречия и недоразумения. Като се натъкнаха на закона за жерт-

вата, евреите започнаха да колят агнета, овце, кокошки – да ги принасят в жертва, за да омилостивят Господа, но Той им отговори чрез пророците: „Кой ви даде право да жертвате
480

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

живота на другите същества?“ Днес от всички се изискват чисти умове. Жертва се прави в човешкия ум и в човешкото сърце, за да се познае човек какво представлява той. Каквото и да се говори на съвременните хора, повечето от тях затварят очите и ушите си, не искат да виждат и чуват. Обаче ако им говорите за злато, за богатство, широко отварят очите и ушите си. Всички хора търсят златото, всички искат да бъдат богати. Лесно можете да намерите злато. В Природата има злато на много места. Достатъчно е да развиете обонянието си, за да го намерите. То има ухание като карамфил: насочете носа си към него и ще го намерите. Обаче както цветята могат да се късат в краен случай, за цял, така и златото в земята може да се разрови само в специален случай. Не е позволено на човека да къса цветята за удоволствие. Ако ги къса за удоволствие, трябва да върне живота им. Млади момичета и булки се кичат с цветя, но не знаят, че един ден трябва да върнат живота им. Редът и порядъкът в Природата изисква това и се налага на хората. Като не знаят нейните закони, хората късат цветята, отнасят се небрежно към тях и казват: „Това са цветя, те нямат никакви усещания, никакво съзнание.“ Не е така. Ясновидецът вижда зад всяко цвете по едно разумно същество. Така видими и невидими същества се грижат за човека. Човек е разумно същество, но въпреки това се страхува. Аероплан мине над главата му – и той започва да трепери да не хвърли някаква бомба отгоре. Ако аеропланът мине и нищо не хвърли, човек казва: „Този път се спасих, но друг ще дойде.“ Вярата на човека е слаба. И религиозният, и светският човек се заканват на авиаторите, искат да им отмъстят. Защо да не пожелаят да заспят и да се върнат назад, а трябва да ги убиват? Убийството е забранено. Човек разполага с много методи: защо да не приложи такъв метод, който да повдигне и него, и неприятеля му? Когато войската на един от израилските царе била така

притисната от неприятеля, че трябвало да загине, пророк Елисей се явил при царя и му казал: „Царю, ела да видиш как ще бъде поразена неприятелската войска.“ Царят отговорил: „Неприятелят е по-многочислен от нас.“ – „Ела с мене, за да

481

СЪЩЕСТВЕННОТО В ЖИВОТА

видиш колко са с нас“, казал пророкът. Той го завел в гората и му отворил очите да прогледа. Царят се учудил на голямото количество войска, която била скрита в гората. След това Елисей ослепил неприятелската войска. Царят го запитал: „Да ги убия ли всичките?“ – „Няма да убиваш нито един – ще ги завържеш и ще ги изпратиш при техния господар.“

Следователно когато ви се даде власт, не злоупотребявайте с нея. Не пожелавайте на човека по-голямо зло от това, което го е сполетяло. Не желайте злото на никого. Ако желаш злото на ближния си, и на тебе ще се случи същото. Тогава ще разбереш какво значи да желаш злото на човека. Ако искаш да живееш добре, желай на всеки човек това, което желаш за себе си. Като постъпваш така, пред тебе ще се отвори широк, необятен свят. Днес всички се запитват кой ще победи. Казвам: силният, умният и добрият ще победи. Ако не стане така, победата ще бъде временна. Новото иде с всичката си сила в света и ще се наложи.

Съвременните хора се страхуват от новото – да не разклати основите на живота им. Не се страхувайте от новото: то не създава катаклизми, защото постепенно измества старото. Дръжте се за старото, но не отхвърляйте новото. Пейте старите си песни, но приемайте и новите. Всяка песен е на мястото си. „Който пее, зло не мисли“, казва българската поговорка. Пей, весели се и не мисли зло на никого. „Как да пея?“ – Ще пееш соло, като герой или героиня на сцената; ще пееш и в хор. Важно е да пееш, да проявиш доброто в себе си. Честен, добър и справедлив ще бъдеш, ако искаш да пееш хубаво. Като пееш, ще се научиш да се молиш. Молитвата има отношение към музиката.

Някои религиозни мислят, че като се молят на Бога, всичко им се нарежда добре: каквото пожелаят, ще стане. Така е, но при условие, че вършите Божията воля. Който е в

съгласие с Бога и върши Неговата воля, получава отговор на молитвата си. Който не е в съгласие с Бога, не получава отговор на молитвата си. Който върши Божията воля, всякога се нагажда към онова, което Бог е предвидил. Той може да каже, че молитвата му е приета. Обаче който не върши Божи-

482 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

ята воля, ще се чуди защо не получава отговор на молитвата си. Ето, тази година българите се радват на голямо плодородие. То е резултат на малкото добро, което те са направили в миналото. Какво е това добро, ще остане тайна. Някога те сами ще разберат кое е това добро, за което днес Бог щедро ги възнагражда. Значи за малко добро Бог щедро отплаща. Ще кажете, че за голямо добро ще получите още по-голямо възнаграждение. Не е така. Бог възнагражда човека за малкото добро, което прави; за голямото добро оставя на други да му благодарят. Много естествено: всички виждат големите добрини, всички говорят за тях и благодарят. Бог плаща за малките добрини, които са едва видими.

Един богат американец се прочул с големите си добрини. Направил църква, сиропиталище, училище, за които пожертвал хиляди долари. Всички вестници писали за него, хвалели го и му благодарили. Дошъл краят на живота му и той се преселил на онзи свят. Като се видял между близките си, той не искал да остане при тях, но веднага се отправил към вратата на рая и потропал. Свети Петър го посрещнал и запитал: „Какво искаш?“ – „Искам да вляза в рая, между праведните.“ – „Какви добрини си правил на Земята, за да имаш право да си тукашен жител?“ – „Направих една голяма църква, сиропиталище, училище, болница.“ – „Какво получи срещу това?“ – „Благодарността и похвалата на хората. Всички вестници писаха за мене, за големите добрини, които правех.“ – „Значи платено ти е за това добро. Спомни си някое добро, което никой не знае и за което не ти е платено.“ Американецът се почесал по главата и започнал усилено да мисли, за да намери поне едно добро, за което никой не е писал. Най-после си спомнил, че един ден го спряла на пътя една бедна, нещастна вдовица, която го молела да ѝ помогне. Понеже

много бързал, той не обърнал внимание на нея, но тя го последвала и настоятелно го молела за помощ. За да се освободи от нея, той Ё подхвърлил един долар и продължил пътя си. Свети Петър казал: „Това добро заслужава разглеждане. Да отидем при Господа, Той да се произнесе какво възнаграждение ти се пада.“ Бог изслушал внимателно свети Петър и 483

СЪЩЕСТВЕННОТО В ЖИВОТА

казал: „Дайте му два долара и го пратете отново на Земята.“ Едва сега американецът разбрал погрешката си: не трябваше да се възмущава той от бедната вдовица, но да се спре, да я изслуша внимателно и да я покани у дома си, дето можеше да я нахрани, да я облече и да подобри положението Ё. Христос казва: „Болен бях, не Ми помогнахте; жаден бях, не Ме напоихте; гладен бях, не Ме нахранихте; в затвор бях, не Ме посетихте.“ Някой човек е болен, нуждае се от помощта на ближния си, но той казва: „Нямам време да се занимавам с болни хора. Предприел съм големи работи, които поглъщат всичкото ми време.“ Да се занимава човек с големи работи, това значи преждевременно да остарее. Старостта представлява зимата на живота. През това време дърветата са покрити със сняг, без листа и плодове са. Разумните и добрите хора посрещат зимата с радост. Затова казваме, че зима и лошо време съществуват за лошите хора; пролет и добро време съществуват за добрите хора. Лошите хора живеят на Северния полюс, а добрите – на Екватора и в умерения пояс. Кой човек е добър и кой – лош, това се познава по енергиите, които изтичат от различни места на организма. Достатъчно е да пипнеш човека по ръцете, по носа, по ушите, по скулите, за да познаеш колко е добър и здрав. Ако погледнеш лицето му от двете страни на скулите, ще разбереш какво е състоянието на стомаха му. Ако лицето му под скулите е хлътноло, стомахът му е слаб. Не е ли хлътноло, стомахът му е здрав, силен, добре работи. За такъв човек казват, че лицето му е като Месечината. Здрав е човекът. По-добре ли е да е сух, с пожълтяло лице и хлътнали страни? Казват за някого, че е жълт, изпит като светия. Не е право това: светията не е изпит и жълт. Лицето му има

особен цвят, особени черти. Той е художник и скулптор, сам рисува чертите на лицето си, сам вае своята статуя.

Ще кажете, че животът на светията е недостъпен за обикновения човек. Значи да водиш чист и свят живот е недостъпно, а да посветиш целия си живот на една жена или на един мъж, това е възможно. Защо момата и момъкът да не посветят живота си на някаква велика идея, защо да не

484 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

служат на Бога? Добро нещо е женитбата. Още по-добре е хората да се обичат. Но когато младата мома се жени, трябва да пита Господа харесва ли нейния избраник. Ако не го харесва, не трябва да се жени за него. Бог може да не хареса и втория, и третия избраник – тя трябва да чака. Може дванадесетият поред да се хареса на Господа – тя трябва да чака и да търпи. Ако бърза, тя ще се натъкне на такива страдания, каквито не е очаквала. Всяко нещо трябва да се извършва на определеното за него време. Всяка мисъл, всяко чувство трябва да се възприемат и приложат на своето време. Често хората се готвят за неща, които са далече от тях, и не мислят за близкото бъдеще.

Преди години дойде при мене една млада мома: иска да я приема, да ѝ кажа нещо, от което зависи щастието ѝ. Понеже бях много зает, отказах да я приема. Тя започна да се моли и да настоява да я приема: от моя прием зависело нейното щастие. Най-после я приех. Какво искаше да знае? – Интересуваше се дали ще бъде щастлива, ако се ожени за своя възлюбен. Погледнах я и разбрах какво я очаква. Не исках да ѝ казвам, но налагаше се да бъде пряма, да не премълчавам истината. Запитах я: „Готова ли си да ти кажа истината?“ – „Готова съм.“ – „Слушай тогава: никаква женитба не те чака – ти трябва да се готвиш за онзи свят. Ще живееш още две години. През това време трябва да четеш Евангелието, да се приготвиш за другия свят. Има една вероятност да избегнеш ранната смърт, но това е един случай на хиляда. Пригответи се за невидимия свят, дето животът е смислен, богат с блага и възможности. Ако минеш кризата благополучно, пак ела при мене. Но до това време бъди будна, чети Евангелието и

го прилагай."

Сега и на вас казвам: отворете книгата на Любовта и четете какво е писал Бог в нея. Тази книга крие в себе си знанието на целия свят. В нея е писано за растенията, животните, камъните, водите и т.н. Като изучавате растенията, ще видите колко голямо е тяхното търпение и трудолюбие. Изучавайте водите, които извираат, текат и напояват земята и растенията и утоляват жаждата на пътниците, и ще видите как те губят своята чистота, без да се възмущават. Очиствайте

485

СЪЩЕСТВЕННОТО В ЖИВОТА

ги, без да се смущавате, защото и вас понякога ви калят. Изучавайте въздуха, светлината, топлината и вървете напред. Научете се да изпълнявате Божията воля като животните, растенията, камъните, водите, въздуха, светлината и топлината, за да бъдате доволни от вас както съществата на Земята, така и тези, които живеят на Небето. Бог изпитва човека чрез животните, чрез растенията, чрез всичко, което го заобикаля. Като видиш едно животно, ти казваш: „Животно е това.“ Ако е кон, казваш: „Кон е това.“ Така говори само онзи, който не разбира цената на Божественото. Той не знае, че Божественото Начало е скрито във всяко живо същество. В невидимия свят животните имат съвършено друг вид от този, който представят на Земята. Зад всяко животно стои по едно разумно, възвишено същество, което го управлява. Който гледа на живите същества с почит и уважение, той цени още повече своите близки. Ако срещне една бедна вдовица, той не гледа на нея с пренебрежение, но в лицето ѝ вижда Бога, Който го изпитва. Той веднага ще я покани у дома си, ще я нагости и ще ѝ помогне материално, без да я морализира, без да ѝ проповядва какво да прави и как да живее. Един американски проповедник канел всеки неделен ден на обяд у дома си по едно бедно дете, на което давал обяд и малка парична сума. Преди да започнели обед, проповедникът прочитал заедно с детето „Отче наш“. След това детето се нахранвало добре и си отивало. Един неделен ден проповедникът поканил едно бедно дете, което му дало добър урок. Започнали да четат „Отче наш“. Проповедникът

четял и детето повтаряло след него. Като дошли до стиха „Който Си на небето и на земята“, детето се замислило и замълчало. – „Повтаряй след мене!“ – казал проповедникът. Детето мълчало. – „Повтаряй, иначе няма да ти дам обяд.“ Детето пак мълчало. Най-после проговорило: „Наистина ли Бог е наш Баща?“ – „Да, Бог е наш Баща“ – потвърдил проповедникът. – „Тогава ти си мой брат“ – казало детето и млъкнало.

И тъй, бъдете внимателни към всички хора, животни и растения, към които и Бог е внимателен. Всяко растение, към което Бог е внимателен, е лековито. Като проявява внимание

486

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

към по-малките същества от себе си, човек се самовъзпитава, става добър слуга на своя ум, на своето сърце, на своята душа и на своя дух. Като им служи, той се учи от тях. Единствените неща, чрез които човек се развива, това са неговият ум, сърце, душа и дух. Чрез тях се проявява Божественото. Ето защо вярвайте на първата мисъл и на първото чувство, които минават през ума и сърцето ви. Всяка следваща мисъл или чувство могат да ви излъжат. Като разчиташ на Божественото, всякога ще бъдеш радостен и весел. Който разчита на Божественото Начало в себе си, никога не се смущава, никога не се обезверява.

Следователно, ако видите човек с вяра в Бога, в ближния си и в себе си, ще знаете, че той е дал ход на Божественото Начало. Работете върху ума си, за да се справите със страха. Колкото по-безстрашливи ставате, толкова по-лека ще бъде раницата, която носите. Работете за усиляване на вярата си. Защо трябва да се безпокоите какво ще стане с България? Защо се безпокоите за жена си и за децата си? Бог, Който е създал света, има предвид всички народи. Той е промислил и за България, и за вашите деца. Ще имате страдания и изпитания, но ще се справите с тях. Щом имаш деца, ще имаш изпитания; щом имаш мъж, ще имаш изпитания; щом имаш жена, ще имаш изпитания. Колкото си по-богат, толкова по-големи ще бъдат изпитанията и страданията ти. Приемете Божията Любов и я приложете. Радвайте се на

всичко, което виждате: на небето, на Слънцето и Луната, на звездите, на дърветата, на цялата Природа. Във всичко виждайте проява на Бога. Дето е Бог, там е Любовта и Светлината, там е Истината и Свободата. Дето е Любовта, там е раят. Който живее в Любовта, той е намерил вече своите братя и сестри, които го обичат и чиято любов съществува през вековете. Неизчерпаеми съкровища се крият в човешката душа, но тя трябва да се отвори, да проникне в нея Божествената светлина, топлина и сила.

15 август, 10 ч., София – Изгрев

ДЕН НА ЛЮБОВТА

Казано е в Писанието, че знанието възгордява. Кое знание прави човека горделив? – Обикновеното, човешкото знание. Който е придобил Божественото знание, той е скромен и смирен. Обаче не всеки учен е горделив. Има прости и неучени хора, които са крайно горделиви. Обикновено младите моми са горделиви. За тях гордостта е като червилото и белилото, с които мажат лицата си. Както се белосват къщите отвън и отвътре, така момите се белосват и червисват отвън, а отвътре внасят гордостта. В този смисъл гордостта е вътрешна мазилка. Както дъждът и вятърът развалят мазилката на къщата, така и вътрешните и външните условия на живота разтърсват съзнанието на човека и постепенно го освобождават от гордостта. Остане ли гордостта за дълго време в човека, той постепенно се смалява, докато най-после се прегърби и остарее.

Старият казва, че животът няма смисъл, и започва да слиза надолу. Слизането подразбира остаряване, а качването – подмладяване. Слизането е свързано с по-малко опасности от качването. Като слиза, човек отива в долината на живота, дето има ядене и пиене. Ленивият се стреми към долината и равнината, защото там условията за живота са по-леки. Какъв е произходът на леността? Кой я роди? – Гордостта. Горделивият е подобен на фар, който осветява пътя на параходите. Значи горделивият стои на едно място и свети на хората. Той мисли, че е разрешил всички въпроси, за което хората трябва да му се кланят. Обаче всеки фар обслужва само на едно пристанище, а не на всички. Тъй щото, каквато и да е светлината на горделивия, тя свети само до известно място. Минеш ли тази граница, светлината на горделивия не може да се използва. Даже и нашето слънце, което свети на цялата Слънчева система, не може да изисква всички системи да отправят погледа си към него. Всяка система от планети

488

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

си има свое слънце, към което нейните планети отправят погледа и вниманието си.

Трябва ли малкото дете, като се види в огледалото и се

хареса, да пожелае да остане завинаги същото? Колкото и да си красив на известна възраст, не пожелавай да останеш завинаги със същата красота и развитие. Хората остаряват по единствената причина, че не познават себе си. Да познаваш себе си, това значи да любиш себе си, т.е. да любиш Бога в себе си. Без любов и без обич никакво познаване не съществува. Познаването е резултат на Любовта, а Любовта е процес на съграждане. Който не гради, той престава да живее. Който не люби Господа, лесно се поддава на изкушения. Разправяха ми за една от опитностите на един богат и добродетелен човек. Често го посещавали бедни, нуждаещи се, за да му искат помощ. Между тях било и едно десетгодишно момиченце, което от време на време носело писмо от майка си. В писмото майката описвала положението си и определяла от каква сума се нуждае. Сумата се движела от 300 до 1000 лв. Момиченцето било чисто, добре облечено и се държало доста кокетно. Докато чакало отговор на писмото, то се разхождало из градината и си откъсвало по един плод. Особено му харесвали лешниците, откъсвало си по няколко да си хапне, а някога туряло в джоба си и за своята майка. Един ден го запитали: „Защо береш лешници без позволение?“ То отговорило надменно: „Колкото съм взела, ще ги платя.“ Така отговаря гордият човек. Това момиченце иска помощ от богаташа, а казва, че ще плати лешниците. Не е въпрос за плащането. Важно е, че човек няма право да бере плодове или да къса цветя без позволението на господаря. В случая господарят е богатият човек, а Господар на Целокупната Природа е Бог. Той помага и благославя онези, които Го любят, които изпълняват Неговата воля. Следователно ти можеш да очакваш на помощта на онзи, с когото си свързан. Две души, които любят Бога, взаимно си помагат.

Една красива мома среща млад момък и в нея се явява желание да го вземе за себе си. Момата представлява малкото момиченце, което вижда лешниците и пожелава да

489

ДЕН НА ЛЮБОВТА

вземе няколко за себе си и няколко за майка си. Не може ли красивата мома да види младия момък, без да го поже-

лае за себе си? Нека се радва, че всички могат да гледат момъка, да се възхищават от него, без да принадлежи на никого. Красивата мома и красивият момък принадлежат на Бога. Той има право да се разпорежда с тях, но въпреки това ги оставя свободни. Ето защо красивата мома трябва да иска позволение от Бога да вземе ли момъка за себе си. Така трябва да постъпва и красивият момък по отношение на момата. Красивата мома и красивият момък са лешници, които никой няма право да задържа за себе си или да ги носи на майка си без позволенията на Онзи, Който ги е създал. Който пожелава красивите неща за себе си без позволенията на техния Създател, върши престъпление. Красивите неща са достояние на всички. Красотата е израз на Истината. Истината освобождава човека, Знанието и Мъдростта го правят силен, а Любовта му дава живот. – „Защо трябва да любя?“ – „За да живееш.“ – „Защо трябва да придобивам знание?“ – „За да бъдеш силен.“ – „Защо трябва да обичам Истината?“ – „За да бъдеш свободен.“ Значи ако не си свободен, не обичаш Истината; ако си слаб и невежа, нямаш отношение към знанието и Мъдростта; ако нямаш живот в себе си, ти си далече от Любовта. Щом изгубиш Любовта, ставаш недоволен. Ако знаеш причината на недоволството, можеш да подобриш живота си; ако не я знаеш, страдаш, мъчиш се, докато нещата изгубят смисъл за тебе. И тъй, щом сте недоволни, търсете причината за недоволството в отсъствието на Любовта в живота ви. Кога сте изгубили любовта си, не знаете. Затова казваме, че недоволството не е ваше. Вие го носите в себе си, но сте го наследили от вашите деди и баби, които са живели хиляди години преди вас. В който момент те посети недоволството, спри се и си кажи: „Какво искам от живота? Защо съм недоволен? Слънцето ме грее, праща своята светлина и топлина; вятърът ме милва, водата ме разхлажда, хлябът задоволява глада ми. Какво повече искам?“ Ще кажете, че се нуждаете от любовта на хората. Ако е за любов, търсете Любовта на Бога. Търсите

490

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

ли любовта на хората, вие се намирате в кръчмата на живота.

Кръчмарят налива своето вино, упоява ви, развеселява ви, но това веселие продължава кратко време. Стремете се към вечните неща, към Любовта на Бога. Казано е: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога.“ Познаването на Бога има отношение към Любовта. Ще познаеш Бога и ще Го възлюбиш. Щом възлюбиш Бога, ще възлюбиш и ближния си, и себе си.

В Природата съществува разумен порядък, който не трябва да се нарушава. Злото не е в това, че момиченцето е изяло няколко лешника, но в незначителен порядък на Природата. И Ева изяде един плод от забраненото дърво и даде от него на другаря си, но за този плод ги изпъдиха от рая. Понякога малките погрешки носят лоши последствия. Кибритената клечка е малка, но ако запалите с нея сламата в плевника на земеделеца, нищо няма да остане от сламата и от плевника; ако я запалите и поставите между взривни вещества, те ще произведат катастрофа. В човека има слама, която може да се запали, и взривни вещества, които могат да експлодират. Достатъчно е да драснете една кибритена клечка, за да създаде тя нещастия и страдания на човека. В човека има различни бомби, останали от миналото, които всякога могат да го изненадат. Едни от бомбите са избухнали вече и вие носите последствията от тяхното разрушително действие. Има бомби, които още не са избухнали, те са със закъснително действие: когато най-малко очаквате, тогава ще избухнат и ще причинят големи пакости и нещастия. Изправяйте разрушението на избухналите вече бомби. Пазете се от тези, които в бъдеще ще избухнат. Някой иска да стане цар или пръв министър в отечеството си, или поне владика. Това са все големи желания, които един ден ще избухнат и ще причинят катастрофи. Какво ще направи човек, ако стане цар? Много царе са съществували, много министри са управлявали своите държави, много владци са повдигали глас към народа си, но светът още не е изправен. Светът е пълен с министри, учени, философи, майки и бащи, проповедници и свещеници, но и те още правят погрешки.

Преди години обикалях България, правех научни измервания на човешките глави и черепи. Мнозина ме питаха дали виждам погрешките им и защо правя тези измервания. Погрешките на хората не ме интересуват. Виждам ги и чрез тях уча себе си. Правя научни измервания, за да намеря добрите черти на хората. Като намеря нещо добро, веднага го купувам и го турям в торбата си. При това радвам се, когато срещна млада мома и млад момък, които имат чисти, възвишени желания. Те могат да се обичат, но не им е позволено да желаят да ги носят на ръце или на гръб. Младата мома, която е здрава и силна, няма право да желае да се качи на гръба на момъка, за да я носи. Това желание е неестествено. Майката и бащата носят на ръцете или на гръба си малкото си дете, което още не може да ходи. Това е в реда на нещата. Обаче не е позволено на пълнолетния вече син или на пълнолетната дъщеря да се качват на гръба на родителите си, за да ги носят. Това желание е неестествено. Ще кажете, че родителите носят децата си на ръце от любов. Любовта е ценна дотогава, докато проявите ѝ са естествени. Щом се яви една неестествена проява или едно неестествено желание, любовта изгубва своята цена и смисъл. Такова нещо е и яденето. Всяко ядене, което се отразява на стомаха добре, е приготвено с любов. Ако стомахът се разстрои, яденето е приготвено без любов. Пазете се от мисли, чувства и постъпки, които разстройват организма. Пазете се от храна, която разстройва стомаха.

Едно се иска от човека: да мисли, чувства и постъпва правилно; да пее и свири хубаво, да се храни с чиста и здраво-

словна храна. Ако пееш и свириш, ще пееш така, че болният да оздравее, а умрелият да възкръсне. Това значи да прилагаш

новата музика. Ако пееш или свириш и възвърнеш живота на изсъхналото цвете, ти прилагаш новата музика. Ако пееш и свириш на цвете, което цъфти и се радва на живота, и скоро след това изсъхне, ти прилагаш старата музика.

Време е вече хората да се освободят от старите форми.

Откажете се от всички мисли и постъпки, които не се импул-

сират от Любовта. Любовта се изявява чрез даването. Само
492

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

здравият може да дава. Като дава, човек се радва, защото е послужил на Божествения подтик в себе си. Божественото се изявява чрез даване, чрез пеене и свирене, чрез прави мисли и чувства. То прави човека красив. Външно той може да не е толкова красив, но вътрешно е красив: лицето му е озарено, засмяно, отворено за доброто и красивото в живота. Често външно красивите са вътрешно грозни и обратно: външно грозните са вътрешно красиви. Външно красивият човек представлява хубаво шише, пълно с вода. Щом се изпразни шишето, човек обеднява и погрознява. Вътрешно красивият е езеро, което постоянно се пълни от притоците си. Той пои градините и ливадите и всичко около него се радва на живот.

Какво представлява красотата? – Това е въпрос, на който мъчно може да се отговори. Гледайте известно време един красив човек, за да намерите на лицето му такава основна черта, която при всички условия на живота остава неизменна. Линиите на лицето в красивия човек са постоянни и неизменни. Кое е красивото в човека? Ще кажете, че очите са красиви. Очите без лицето са страшни. Клепачите правят очите красиви. Според някои красотата на човека се крие в лицето. Обаче само лицето не е красиво. Очите, носът, устата, брадата правят лицето красиво. Ако устните увиснат, характерът на човека се изопачава. В мъжете това се скрива под мустаците, а в жените – с белилото и червилото. Момците казват: „Ние ще вървим нагоре, а вие – надолу, и така ще оправим живота си.“ Добрият живот подразбира добро свирене. Не е достатъчно да имаш хубава цигулка и лък, но трябва да свириш на нея. Красотата трябва да се тури на работа. Музикантът трябва да свири, певецът – да пее, но те да не бъдат кранове, които всеки може да отваря и затваря. Ще свириш и пееш навреме и намясто.

Често хората затварят умовете и сърцата си и казват, че са остарели. Те постоянно говорят за младините си, когато са любили. Те мислят, че са познали истинската Любов, но

са я изгубили. Всъщност хората са минавали и минават през човешката любов. Малцина са познали Любовта като неиз-
493

ДЕН НА ЛЮБОВТА

менна, вечна и могъща сила. Любов, която се изменя, не е истинска. Тя води към разочарования и смърт. Един млад красив французин често се подигравал с една стара баба. Тя решила да му отмъсти и да му даде добър урок в живота. За тази цел тя се дегизирала така, че никой не могъл да я познае. Представила се като млада, енергична, пъргава мома. Понеже била опитна, тя успяла да увлече младия момък. Той се влюбил в нея и се оженил. Още първата вечер тя започнала да сваля маската на заблуждението: извадила изкуствените си зъби и перуката си; след това измила лицето си от червилото и белилото и му се представила в истинския си вид. Като я видял, той се ужасил и избягал, излъган и разочарован. Грозна е бабата, защото е изгубила силата, свободата, вътрешната си красота. Старата баба означава изгубване на истинската Любов. Няма по-велико нещо за човека от това, да възприеме живота, който иде от Бога. „Кога ще стане това?“ – Когато дойде редът ти. – „Много време чакам, но нищо не получавам.“ – Зависи кога си подал молбата. Ти не си единственият. Милиони хора чакат реда си, и ти ще чакаш. Докато сте на Земята, вие трябва да дадете възможност на Бога да се прояви чрез вас. Като отидете на онзи свят, Той ще ви даде възможност да се проявите, както знаете.

Кое е правото: ние да се проявим, или Бог да се прояви? Кое всъщност наричаме право? – Правото участва в онези постъпки, които се диктуват от Любовта, Мъдростта и Истината. Истината носи свобода, Мъдростта – знание, знанието – сила, Любовта – живот, а животът – движение. Ако не се радваш на живота, не се движиш и не си полезен на ближния си, ти не разбираш Любовта. Единственото нещо, от което хората не се отегчават, е Любовта. Щом се отегчавате, щом животът ви се обезсмисля, вие сте далече от Любовта. Който остарява преждевременно, той е вън от Любовта. Защо остаряваш? – Защото носиш тежък товар на гърба си.

Снеми тежката си раница и тури по-лека, която можеш да носиш без прегърбване. За да не влезете преждевременно в старостта, вие трябва да се пазите от изкушения и съблазни.

494

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Иначе ще внесете всичкото си доверие в хората, а после ще се отдръпнете. Защо? – Някаква реакция е станала във вас.

В това отношение ние приличаме на Настрадаин Ходжа, който минал през един мост и си казал: „Ако някой остави на моста 99 лири, няма да ги взема, ако не са сто.“ Чул го един турски бей и решил да го изпита. Турил на моста 99 лири, когато Настрадаин Ходжа минавал по този път. Като видял парите, ходжата бързо се навел да ги вземе. В това време богатият го запитал: „Ходжа, защо взе парите? Нали каза, че ако не са сто лири, няма да ги вземеш? Една лира да е по-малко, ще се откажеш от тях.“ Ходжата отговорил: „Който е дал 99 лири, ще даде още една, за да станат сто.“

Значи не можеш да не вземеш 99-те лири, защото ще се намери някой да ги открадне. Обаче едната лира никой не може да открадне – тя е фиктивна, нереална. Истинските неща всеки може да краде, а нереалните – никой.

Днес всички се питат кога ще дойде мирът и кой ще го донесе. Трябва да се знае, че хората могат да правят войни, но

никога не могат да донесат мир. Мирът иде от възвишения свят, от Бога. Кога ще дойде мирът? – Когато Любовта влезе между хората. Тъй щото очаквайте мира от Бога. Мнозина се разочароват, не вярват в Любовта. Как ще вярват в Любовта, когато не отварят сърцата си за нея? Те никога не са обичали, а говорят за Любовта. Това е все едно да рисуваш карикатури и да казваш, че си добър художник. Само онзи има право да говори за Любовта, който е любил. А само онзи люби истински, който произвежда радост в душите на окръжаващите. Любов, на която целият свят се радва, е истинска. Ако никой не се радва на моята любов, тя не е истинска. Когато яде овце,

вълкът се радва, но куршум го очаква. Ще кажете, че той обича

овците. Обича ги, но тази любов носи нещастieto му. Отворете сърцата си за Божията Любов и бъдете доволни от това, което имате. Радвайте се на всеки човек като на себе си. Знайте, че той живее във вас, и вие – в него. Ако той е красив, красотата е и ваша; ако е грозен, и грозотата му е ваша. Каквото виждате в Природата, знайте, че е заради вас. Слънцето изгрява, растенията и дърветата цъфтят, реките

ДЕН НА ЛЮБОВТА

текат заради вас. „Възможно ли е това?“ – Ако се радвате на Слънцето, ще знаете, че то изгрява за вас. Ако се радвате на дърветата, те растат и цъфтят за вас. Ако се радвате на реките,

и те текат за вас. „Това е невъзможно!“ – Там е погрешката на съвременните хора. Те не вярват, че Бог живее в тях. Щом повярват, че Бог живее в тях, ще разберат, че всичко, което става в Природата, има отношение към своя Създател. Значи Слънцето изгрява, ветровете духат, реките текат, растенията растат и цъфтят, птичките пеят, животните играят, хората мислят и чувстват все заради Господа, за Онзи, Който ги е създал. В който момент Бог напусне човека, цялата Природа спира движението си. Тогава човек казва, че животът е изгубил смисъла си за него, че му е притъмняло пред очите и т.н. Докато държи в ума си идеята за Бога като за нещо красиво, възвишено, мощно, човек е радостен и весел. Щом изгуби тази идея, радостта го напуска. Достатъчно е да зърнеш крайчеца на дрехата на Господа, за да бъдеш щастлив през целия си живот. Мойсей видя само края на дрехата Му и се зарадва, придоби такава сила, че можа да изпълни задачата, която му беше дадена.

И тъй, бъдете благодарни за всичко, което ви е дадено. Бъдете благодарни, че Слънцето изгрява за вас и се ползвате от светлината му. Бъдете благодарни за свежия въздух, който дишате. Бъдете благодарни за водата, която пиете. Бъдете благодарни за хляба, който ядете всеки ден. Какво по-голямо благо може да искате от това? Светлината сама влиза в очите ви, въздухът сам влиза в дробовете ви, водата лесно влиза в организма ви и хляба с радост приемате в устата

си. „Защо трябва да обичам?“ – За да възприемеш живота на съществата, които обичаш. Дали обичаш човек, животно или растение, ти черпиш нещо от него. Ако четеш книга, и от нея черпиш нещо. Обичайте, за да ви обичат. Изядеш един плод – посей семето му. Така ще познаеш Любовта. Възприемеш една Божествена мисъл – приложи я. Вземете ножиците и прережете всички връзки, с които сте вързали и оплели Господа в себе си. Вие Го държите само за себе си и след това искате да ви помага. Искате невъзможното! Мах-496

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

нете плочата, която сте турили върху Господа! Сами сте я турили, сами ще я вдигнете. Само така ще възкръсне Бог във вас. Възкресението е новият живот.

Възлюбете Господа в себе си, за да оживее и възкръсне Той. Бог ви е възлюбил, но вие не сте доволни от Неговата Любов и търсите човешката. Какво представлява човешката любов? – Блато, пълно с миазми, или мочури, в които само се каляте. Божията Любов е дълбока вода: бистра, чиста, в която плуват само героите и онези, които любят Бога. Бъдете и вие дълбоки води, за да влизат във вас само добрите плувци.

Който не може да плува, да не влиза там. Бъдете дълбоки води – най-малко с девет километра дълбочина. Приемете Любовта в себе си, за да ви помогне Бог. Ще кажете, че Любовта е недостъпна за вас. Най-достъпното нещо е Любовта, но за онзи, който я търси искрено. Щом влезе в човека, тя го подмладява и повдига. От тебе зависи да се подмладиш. Като станеш сутрин от сън, погледни се в огледалото и кажи: „Днес съм по-млад от вчера.“ Нещо вътре в тебе ще ти каже: „Остарял си вече.“ Кажи: „Не се преструвай. Снеми маската от лицето си и ще видиш, че си млад и красив.“

Помнете: Бог е велик, милосърден, всеблаг. Той няма да остави страдание, което да не превърне в радост. Вие си причинявате едни на други страдания, но Той не търпи това: взема четката и ги заличава. Той не позволява да разваляте Неговите картини. Не разваляйте Божествените картини, не бутайте Божествените работи в себе си. – „Лош човек съм.“ –

Не говори така. По отношение на Бога ти си добър, но не си работил достатъчно, за да проявиш доброто в себе си. Работи, не стой на едно място, за да не станеш инвалид. – „Лоши са условията на живота: нямаме пари, нямаме къщи, боледуваме, убиват ни и т.н. Какво да правим?“ Казвам: днес целият свят страда, пъшка, мъчи се, вика за помощ. Светът е бурно море, можете да се удавите. Ако не знаете да плувате, не влизайте сам в морето. Обърнете се към Бога, Той да бъде с вас при всички случаи на живота ви. Без Него вие сте загубени. Преди години бях във Варна. Един ден стоя на брега на морето и размишлявам. След малко дойде от близките лозя

497

ДЕН НА ЛЮБОВТА

един едър, снажен човек и веднага се хвърли в морето да се къпе. Поглеждам към него, виждам, че се дави и вика за помощ. Отправих погледа си към Бога, съсредоточих мисълта си към давящия се и гледам, той изплува над водата. После пак потъна. Отново съсредоточавам мисълта си и той пак изплува. Тази борба се продължи два-три пъти, докато изплува над водата и излезе на брега. Защо се дави този човек? – Бил изпотен, а водата – студена, и станало бързо свиване на кръвоносните съдове. Като излезе на брега, казах му: „Втори път да не влизаш изпотен в морето, че можеш да се удавиш. Благодари на Бога, че бях на брега и видях как се давиш, та можах да ти помогна.“

Днес Любовта казва и на вас: „Не влизайте в морето сами.“ Докато Любовта е с вас, вие сте в безопасност. Щом ви напусне, ще се удавите. Любовта носи новото в света. Потърсете я и тя ще ви обнови. Това се отнася до Божията Любов, а не до човешката. Ако разчитате на човешката любов, загубени сте. Ето защо, каже ли някой, че ви обича, поставете го на известно разстояние от вас и оттам гледайте. Попадне ли на вашия фокус, и той ще ви бъде приятен, и вие на него. Тогава и грозният, и красивият ще ви бъдат приятни. Иначе ще делите хората на добри и лоши, на красиви и грозни. Следователно всички неща, поставени на своя фокус, са красиви. Всички неща, поставени вън от своя фокус, са грозни. Ако искате да бъдете добри и красиви, не търсете Любовта,

но фокуса на Любовта, и там застанете. Изместите ли се с един милиметър от фокуса на Любовта, вие губите добротата и красотата си.

Христос казва: „Вие сте солта на земята, и ако солта обезсолее, с какво ще се осоли?“ Солта представлява здравословното състояние на човешкия ум и на човешкото сърце. Тя представлява фокуса на Любовта. Който попадне в този фокус, той познава Бога и себе си. Той не пита как е обичал в миналото, но как обича днес. Всички познават миналата любов, която е внесла страданията и разочарованията в живота, затова се стремят към новата любов, към любовта на настоящето, чрез която Бог се изявява. В миналата любов

498 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

си давал на ближния си да пие вода от шишето, но днес го завеждаш при извора с чиста кристална вода и казваш: „Пий, колкото искаш.“ Гребни вода от извора, иди да си измиеш лицето, ръцете и краката си. Тази вода ще те очисти и освежи, тя ще внесе вътрешен мир и спокойствие в тебе. Водата символизира живота. Колкото е по-чиста и колкото от по-високо място иде тя, толкова животът е по-възвишен и чист. Този живот прави човека доволен.

Съвременните хора не са доволни, всеки иска нещо повече от това, което му е дадено: ако е чиновник или учител в някой град или село, търси по-хубаво място. Това е неразбиране на нещата. Хубаво е мястото, дето човек е намерил Бога. Следователно дето и да сте, търсете Бога. Между бедните, страдащите и нещастните има добри условия да намерите Бога и да им помогнете. Този е пътът, по който можете да проявите силата си. Като работи за другите, човек закрепва, става силен. Тъй щото работете за ближните си, помагайте им, за да помагат и на вас. Всеки ден влагайте по една нова мисъл в ума си и по едно ново чувство в сърцето си. Можете ли да направите това, вие влизате в деня на Любовта, в който се изграждат красивите, мощните и сладките неща.

Желая ви тази година, ако не всеки ден, поне един ден да живеете в Любовта. Прекарате ли такъв ден, няма да се страхувате от бомби, от болести и страдания. Като се намери

пред някаква мъчнотия, българинът казва: „Мечка страх, мене не ме е страх.“ Щом каже така, той се качва на крушата и отвисоко гледа на мъчнотията. Като слезе от крушата, той не казва, че е бягал от мечката, но казва, че се е качил на дървото, за да гледа отвисоко мечката.

Блажени кротките, защото те ще наследят земята.

Желая да бъдете от кротките хора, от хората на Любовта, за да наследите Земята.

Да служим поне един ден на Любовта, както Бог изиска.

22 август, 5 ч., София – Изгрев

НОВОТО В ЖИВОТА

Първо послание на Йоана

Често хората се запитват защо остаряват, но не могат да си отговорят на този въпрос. Какво ще правите, ако се създаде закон, според който всеки преждевременно остарял да се накаже? В едно предание се казва, че в древността, когато бащата доживявал до 120 години, синът го турял в кош и го занасял в гората, там да умре. Един син изпълнил този обичай: турил баща си в кош и го занесъл в гората. Със сина заедно тръгнало и малкото му момченце, за да изпрати дядо си. Като се връщали, детето запитало баща си: „Татко, защо остави коша в гората? Да се върнем назад да го вземем.“ – „Защо ти трябва кошът?“ – „За да има с какво и аз един ден да те занеса в гората.“ Бащата се засрамил от думите на детето си, върнал се в гората и завел баща си обратно в дома си, дето той спокойно умрял.

Няма по-голямо благо за човека от това, да бъде млад и постоянно да се подмладява. Който говори за старост, той не разбира законите на живота. Някой е на 45-50 години и вече мисли, че е стар, че разбира нещата и може да съветва младите как да живеят. Ако е въпрос за старост, за мъдрост, идете при Господа. Той е най-мъдрият и може да учи всички хора. Колко стар е 120-годишният човек? Една слънчева година е равна на 200 милиона земни години. Значи за да се обърне Слънцето един път около своята ос, нужни му са 200 милиона земни години. Изчислете тогава каква част от времето представляват 120 човешки години по отношение на една слънчева година. Като знаете това, не говорете за старост. Тщеславие е да мислиш, че си стар. Само боговете са стари. Като ви е пратил на Земята, Бог е имал предвид да научите закона за подмладяването. Досега сте изучавали закона за остаряването; отсега нататък ще изучавате закона за

500

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

подмладяването. Затова Христос казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие.“

Влизането в Царството Божие подразбира новите усло-

вия на живота. Ако не си здрав, ако нямаш светли мисли, топли чувства и възвишени постъпки, не можеш да използваш новите условия. Какъв смисъл ще имат за тебе хубавата храна, чистият въздух, чистата вода и приятната светлина? Ядеш, но тежко ти става на стомаха и на главата; дишаш чистия въздух, но дробовете ти са слаби – задушаваш се; пиеш чиста вода, но стомахът ти не я понася; светлината влиза в очите ти, но бързо ги затваряш – слаби са, не можеш да се ползваш и от светлината. Викаш лекар да ти помогне: туря те на легло, прави ти инжекции, но и това не помага. Казваш: „Наказах се, остарях вече, няма спасение.“ Вината не е само у вас. Много условия, външни и вътрешни, са причинили преждевременното остаряване. Погрешката е в лековерието на човека: той е повярвал, че друго същество, а не Бог, може да му донесе благото на живота. Във всички е вярвал, на всички се е надявал, но не и на Бога. Какво ще бъде положението ви, ако ви съблекат гол и намажат тялото ви с мед? – Пчелите ще ви накацат и ще ви жилият безпощадно. Виновни ли са пчелите? Те кацат върху вас заради меда, ни най-малко не мислят, че ви е неприятно кацането и жилиенето им. Вината е в онзи, който ви е съблякъл гол и е оставил на пчелите да събират мед от вас; вината е и у вас, че сте повярвали на този човек. Той ви казал, че ще станете щастливи и вие сте повярвали.

Един французин описва една от своите опитности в топлите страни. Като обикалял забележителните места на тропическите области, той получил слънчев удар и паднал на земята полумъртъв, но вътрешно запазил съзнанието си. В това време една кобра легнала върху него като върху неоду-

шевен предмет и спокойно очаквала някаква жертва. Ужас го обхванал. Той си помислил: „Едно малко помръдване от моя страна, и аз съм в устата на кобрата.“ Не стига това, но той почувствал, че небето се заоблачава, че става тъмно и всеки момент ще завали. Какво да прави при това положение?

501

НОВОТО В ЖИВОТА

Той лежал в долина, а дъждът носел големи порои, които

могат да го залееят отгоре и да го удавят. Намирал се между две големи опасности: кобрата и страшния порой. Помолил се вътрешно и повдигнал съзнанието си към Бога. Какво усетил? – Една лекота. Кобрата се мръднала, отдалечила се от него и съзнанието му постепенно се възвърнало. Станал на крака и бавно поел пътя си. След десетина минути дъждът завалял. Пороят се спуснал към долината, но той бил вече вън от опасността. Никога в живота си той не бил изпитвал такова напрежение и такъв ужас.

Не ходете без Любовта на опасни места. Не правете големи усилия, за да не изразходвате излишна енергия. Едни хора остаряват от безразборно изразходване на жизнена енергия. Други пък остаряват от неработене. Едни много работят, други – малко; едни много ядат и преяждат, други малко ядат и повече гладуват. Това са крайности в живота, които са причина за преждевременното остаряване. Балансирайте крайностите и вие ще се подмладите. Съберете на едно място онези, които не работят, и тези, които много работят. Съберете на едно място богатите и бедните и те взаимно ще си помогнат. Богатият ще даде част от яденето си на бедния; бедният пък ще предаде част от работната си енергия на богатия – и в края на краищата и двамата ще бъдат здрави и ще се подмладят.

Съвременните хора се нуждаят от естествени, разумни движения. Докато е малко, детето живее естествено, движенията му са свободни. Колкото повече расте, животът му се изопачава, става неестествен. Защо? – Защото то се намира под влиянието на много учители. Един го учи по един начин, друг – по друг начин. Един му казва: „Това не прави.“ Друг казва: „Това прави.“ Най-после човек дохожда до положението да не знае какво да прави и какво да не прави. Седнеш – не знаеш как да поставиш краката си. Туряш десния крак върху левия, левия върху десния, но пак не си доволен. Почешеш се отгоре на главата, почешеш се зад тила, но не си доволен и казваш, че животът ти е дотегнал. Започваш да се молиш на Господа, но не знаеш как да се молиш. Пред-

стави си, че Слънцето е Бог. Как ще се молиш тогава? – Ще излезеш вън, на открито, и ще започнеш да гледаш към него. Ако Слънцето грее силно, ще затвориш очите си и тихо ще се помолиш, след това ще обърнеш гърба си към него да възприемеш лъчите му. Бог не иска да Му се говори много. Ако си гладен, ще кажеш: „Господи, гладен съм.“ Ако си беден, ще се помолиш да ти помогне. Някой се моли и разправя цялата си история, че баща му и майка му умрели. Всъщност това не е истина. Нито баща му е умрял, нито майка му: те са забягнали някъде, скрили са се от сина си, който не работи и очаква всичко наготово. Бащата заминава за онзи свят, когато синът е ленив и не иска да работи. Като остане сам, синът се принуждава да работи, да изкарва прехраната си. Едно се иска от човека: да дойде до положителното. В какво се заключава положителното? – В Любовта. Няма по-велико нещо за човека от това, да люби и да обича. Всеки се стреми към това, но не знае как да обича и да люби. Как ще обичаш едно цвете, една птица или едно животно? Като обичаш човека, целуваш го, милваш го, прегръщаш го. Как ще целунеш цветето, как ще прегърнеш птицата? Ако целуваш и прегръщаш цветята, ще ги развалиш. Достатъчно е да благодариш за уханието на цветята. Тяхното ухание е целувка – щом изпращат своите целувки, ти ще им благодариш. Ще кажете, че целувките и прегръдките са приети в сегашния порядък на нещата.

Време е да напуснете стария порядък. Той е отживял вече времето си. Той представлява нещо архаично, каквото представляват днес допотопните животни. Какъв смисъл има днес съществуването на мамута? За да се изхрани, нужни са му хиляди килограми храна. И до днес има остатъци от мамутите: това са ненаситните човешки желания. Някой има пълни хамбари с жито, но и те не му стигат, още повече иска. Както са изчезнали големите допотопни животни, така ще изчезнат ненаситните човешки желания. Някой иска да стане виден човек, светия – всички да му се кланят. Какво значи да бъдеш светия? Аз уподобявам светията на златно перо, с което можеш да напишеш едно любовно писмо, което

503

НОВОТО В ЖИВОТА

внося светлина в човешкия ум и топлина в човешкото сърце. Любовта на светията минава през перото, с което пише. Не е светия онзи, който не свети и не разнася благословието си навсякъде. Добре е да се стремиш към светийство, да те посрещат навсякъде с радост, но трябва да отговаряш на известни изисквания. Светията е узрял, сладък плод, който всички желаят.

Какво правите, ако ви дадат кисел, недоузрял плод?

– Вкусвате го и веднага го хвърляте на земята. Светията е доволен от положението си. Следователно ти не можеш да бъдеш светия, ако си недоволен. Бедният е недоволен, че няма пари, къщи, имоти. Болният е недоволен, че не е здрав. Всеки се стреми към това, което му липсва. Какво се иска от човека, за да превърне недоволството в доволство? – Да работи, да придобие онова, което му е нужно.

Кой човек е здрав? – На когото и майка му, и баща му са здрави. Децата не могат да бъдат здрави, ако родителите не са здрави. Ако бащата е здрав, и децата, които вървят по бащина линия, са здрави, със здрави зъби. И обратното е вярно: ако бащата не е здрав, и децата, които вървят по негова линия, не са здрави. Същото се отнася и до майката. Това е закон, който постоянно се проверява в живота. От какво се развалят зъбите? – От рязката температура. Не е позволено да пиеш студена вода след горещо кафе или чай. В това отношение американците живеят неестествено. След горещо кафе те ядат сладолед. Тази е причината, дето зъбите на повечето американци са развалени. Те страдат и от разстройство на стомаха. Любовта не търпи резки промени. Омразата е ледено течение на човешкото сърце, а любовта – топло течение. Затова именно Любовта изключва омразата. Какво ще стане с човека, ако се движи между едно топло и едно студено течение? – Няма да се мине много време, и той ще започне да страда от разстройство на стомаха и болки в зъбите.

Мнозина се запитват защо нямат успех в живота си.

Много просто, те се занимават с чужди работи, занимават се с реформи на чуждия живот. Те искат да преобразят

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

живота на другите хора и ги критикуват. Чувате например да се говори, че някой мъж бил воден за носа от жена си или мъжът водел жена си за носа. Носът е символ на човешкия ум. Какво лошо има в това, ако една умна жена води мъжа си или ако един умен мъж води жена си? Разумният мъж или разумната жена имат предимство в живота. По-добре ли е да се качите на кола, карана от луд, необуздан кон? Той рита, изправя се на краката, не иска да върви. Ако се оставите на такъв кон, той ще ви хвърли в пропастта.

Като изучавате човешката глава, ще видите, че в мозъка има различни центрове, които се отразяват различно върху неговия характер. Ако бутнете задната част на главата, в тила, ще предизвикате един род енергии; ако бутнете предната част на главата, ще предизвикате друг род енергии; ако бутнете главата отстрани, ще предизвикате трети вид енергии. Хора с широки глави са крайно издръжливи: и 20 години да го обсаждаш, той може да издържи. Хора с дълги глави са кавалеристи или летци – те постоянно нападат. Вечер, когато не ги очакваш, те идат с аеропланите си и хвърлят бомби от различен калибър. Сегашните хора се възмущават от бомбите, без да подозират, че те си служат с думи, които имат разрушително действие, както бомбите. Една силна дума – например мразя те, след четири поколения ще произведе големи разрушения. Защо да не кажеш на ближния си обичам те и да се ползваш от благото на Любовта? След четири поколения тази дума ще донесе голямо благословение. – „Как да му кажа, че го обичам, когато не заслужава моята любов?“ – Ти заслужаваш ли Любовта на Бога, ти по-красиво и по-благоуханно цвете ли си от ближния си? Малко хора съм срещал, от които да се разнася благоухание, подобно на карамфил, теменуга, роза и др. Повечето хора разнасят лоша, неприятна миризма. Как ги търпят възвишените същества, а те не могат да търпят никого!

Хората се нуждаят от знания, които да ги въведат в новия живот. Не е достатъчно да слушаш какво ти се говори и да кажеш, че разбираш всичко. Не е достатъчно да кажеш, че си

слушал хубава музика, но и ти трябва да свириш. Прилагайте
505

НОВОТО В ЖИВОТА

музиката на всяка стъпка в живота си – без музика няма успех. И земеделецът трябва да си служи с музиката. Правил съм опит с музика при посаждане на житото и знаей как расте при различните гами. Прилагайте музиката като метод за лекуване. Например заболее някой религиозен и очаква да дойде ангел да го излекува; ако е безбожник, търси лекар. Защо и двамата да не изпеят една песен на Господа като молитва или хваление? Нека болният се обърне към Бога и мислено или гласно да изпее песента: „Обичам те, Господи! Обичам Твоите дръвчета и тревици, Твоите извори и реки, Твоите долини и планини. Обичам, Господи, всичко, което си създал.“ Жената е недоволна от мъжаси и постоянно се оплаква, че Господ ѝ е изпратил толкова лош човек – цял живот да се разправя с него. Защо обвинявате Господа? – Вие сами намерихте този мъж; на всичко отгоре му дадохте и 200-300 хиляди лева. Вие сами си купихте този мъж, а търсите вината отвън. Сърдите се, че той е изял парите ви. Не се сърдете на никого, но благодарете, че сте се свързали с човек, от когото можете да научите нещо.

Велика е науката за живота, скъпо струва тя. Един американец се оженил за една богата арменка. Той обичал да разполага с пари и всеки ден изразходвал големи суми. Дошъл денят, когато употребил и последната пара. Като видял, че няма вече нито стотинка, той се обърнал към жена си с думите: „Дай ми пари!“ – „Нямам нищо, ти ги изразходва.“ – „Иди при баща си, той има средства, дължен е да ти даде.“ Тя отишла при баща си, но повече не се върнала. Не злоупотребявайте с любовта, не злоупотребявайте с доверието на своя ближен. С други думи казано: не злоупотребявайте с ума и сърцето си, нито с ума и сърцето на своя ближен. Само така ще бъдете свободни.

Човек е дошъл на Земята като пътник, който трябва да извърви известен път. Той трябва да бъде свободен, сам да туря и сваля раницата си. Ако знаеш само да се товариш, а не знаеш да се разтоварваш, ти разбираш живота наполовина.

Ако знаеш само да се разтоварваш, а не знаеш да се товариш, ти разбираш живота наполовина. Трябва да знаеш и да се
506

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

товариш, и да се разтоварваш. Това значи пълно разбиране и познаване на живота. Някой иска да стане богат и търси начин за леко забогатяване: купува лотарийни билети, но милионът не иде. Защо да не развиеш обонянieto си и да намериш златото по миризмата му? Златото има особена миризма. Който има развито обоняние, лесно може да открие златото в Природата. В земята има заровено злато на много места и в голямо количество. Хората го търсят под един или друг камък, наречени „камъни на щастието“, но то не може лесно да се намери. Който има обич към златото, по-лесно ще го намери, отколкото да очаква на лотария. При лотарията взема участие математиката. Трябва да изучавате висшата духовна математика и тогава да знаете кой билет печели. По-лесно е да придобиете обич към златото, отколкото да станете математик, който се ползва от законите на висшата математика. Ако спрете вниманието си на номерата от три последователни печалби на милиона, ще можете с една малка погрешка, най-много до единица, да намерите номера на следващата печалба.

Ще кажете, че печалбите, щастието са случайни неща. Не е така. Нищо в Природата не е случайно. В Разумната Природа няма случайности и произволи. За да спечели някой на лотария, трябва да гласуват за него. Колкото повече съществва от невидимия свят гласуват за него, толкова по-голяма е вероятността да спечели той. Мнозина искат да спечелят, но малцина имат това щастие. Някои идат при мене да ме питат кой билет печели милиона и обещават, ако спечелят, да дадат голяма сума на Братството. Това не може да ме подкупи. Ако е за богатство, аз зная къде колко скъпоценни камъни, злато и лечебни билки има в Природата. Ако е въпрос за богатство, достатъчно е да излекувам един богат човек, за да получа голямо възнаграждение. Обаче аз никога не злоупотребявам с доверието, което ми е дадено. Всеки сам може да се лекува. Най-силното и сигурно лекарство срещу

всички болести е Любовта. Всеки може да направи опит с Любовта и да се увери в нейната сила. Като заболее някой, нека напълни една чаша с чиста планинска вода и да накара

507

НОВОТО В ЖИВОТА

един добър, любещ човек да потопи пръстите си във водата два-три пъти; след това нека изпие водата и да следи какъв резултат ще има.

На какво се дължат болестите в човешкия живот? – На известен недоимък в организма. Например малокръвието е резултат на недостатъчно количество червени кръвни телца в кръвта. Колкото по-голям е броят на червените кръвни телца, толкова повече жизнена енергия има човек. Червеният цвят има отношение към живота; жълтият цвят е храна за ума, синият – за душата. Светлината и топлината са условия за смекчаване на сърцето. Дето са светлината и топлината, там е Любовта. Значи само Любовта е в състояние да смекчи сърцето. „Кого да любя?“ – Ще любиш Този, Който те е създал. Ще Го слушаш, ще учиш и ще изпълняваш Неговата воля. Ако чуеш гласа Му рано сутринта, не се обръщай на едната или на другата страна да си доспиш, но стани веднага. Колкото и да е рано, не се колебай – стани веднага и започни своята работа: ако си художник, вземи четката, платното и боите си, за да нарисуваш нещо; ако си писател, вземи перото и напиши нещо хубаво; ако си занаятчия, направи нещо от занаята си.

В турско време във Варна живял един обущар, когото всички наричали „щастливият обущар“. Защо го наричали така? – Защото всяка сутрин, като отивал в дюкяна си, намирал по един чифт готови обуца. Чудел се кой влизал в дюкяна му и ушивал по един чифт обуца. Той не подозирал, че причината за това се крие в него. Понеже бил сомнамбул, всяка вечер той ставал от леглото си, отивал в дюкяна и ушивал по един чифт обуца. След това отново лягал да спи. На сутринта пак отивал в дюкяна си и се чудел кой е влизал вътре и е оставил новите обуца. Макар и сомнамбул, той прилагал закона да не отлага реализирането на Божествените мисли. Като ги отлага, човек си създава лоши навици, от

които мъчно се освобождава. Лошите навици са парчета от счупени шишета, изхвърлени по улиците: който мине бос по тях, наранява се и страда. Като се натъква на такива пътища, човек започва да ги избягва. Хубавите улици и шосета са

508 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

станали недостъпни именно поради нахвърляните по тях стъкла. Изчистете пътищата, по които вървите, за да не си причинявате сами страдания!

Внимание се изисква от човека, за да знае как да върви и сам да избира пътя си. Ето защо, като вървите по пътищата, никога не оставяйте своите лоши мисли, чувства и постъпки, разхвърляни по тях. Щом се натъкнете на лоши мисли и чувства на пътя си, върнете се обратно, за да освободите ума и сърцето си от погрешките на миналото. Така именно вие ще се радвате на това, което сте направили, и ще възлюбите Бога.

Когато се обърнаха към Христа с думите „Учителю благи“, Той отговори: „Защо Ме наричате благ? Благ е само Бог.“ Ние живеем в Бога, Който е благ. Следователно щом Бог е благ, и ние трябва да бъдем благи. Това не се постига чрез насилие. Обаче човек не може да бъде благ, ако не прилага това, което му е дадено и е вложено в него. Не можеш да бъдеш добър, ако не си хранен с доброкачествена храна; не можеш да се движиш свободно по пътя, ако нямаш достатъчно светлина. Казано е в Писанието, че един ден Земята ще се запали и всичко, което се намира на нея, ще изгори. Това се отнася за дните на безлюбието. Който живее в Любовта, не може да изгори. Защо? – Той е облечен в дрехата на Любовта, която не гори. Тя е подобна на азбест. И сега хората любят, но сами не са доволни от любовта си. Ще дойде ден, когато те ще придобият новата Любов. Те се приготвят за нея чрез сегашната любов. Колкото и да е несъвършена любовта на съвременните хора, все пак тя е приготвление за бъдещата. Без сегашната любов бъдещата остава неразбрана. Човек трябва да работи върху себе си, за да се освободи от желанието си да обсебва. Като обикне някого, той пожелава да го задържи само за себе си и с това разваля любовта. Щом си намерил

хубав извор, ще го оставиш на разположение на всички хора – и те имат право да пият от тази вода. Те ще пият от водата, която е определена за тях, а ти – от своята вода. Следователно никой не може да отнеме твоята любов. Ти не можеш да пиеш от всеки извор. Определено е на човека от кой извор да пие, колко вода да пие и по кое време. Не е позволено

509

НОВОТО В ЖИВОТА

на човека да пие вода по всяко време. Отидеш ли при един извор, първо ще го изчистиш; после ще измиеш лицето, ръцете и краката си, ще благодариш, че си го намерил, и след това ще гребнеш няколко пъти с ръцете си и ще задоволиш жаждата си.

Учете се да благодарите за всичко, което ви се дава.

При най-малкия неуспех хората са готови да се оплакват: и като млади, и като стари те постоянно се оплакват. Някой се оплак ва, че баща му или майка му са го били. Кога бият човека? – Когато не работи. Един албанец, 60-годишен човек, се оплакал на пашата, че баща му го бил. Това било във времето на Херцеговинското въстание. Пашата се заинтересувал да види този баща, който бие 60-годишния си син. Завеждат го при един 100-годишен старец – здрав, снажен човек. Пашата го запитал: „Защо биеш сина си?“ – „Защото не работи. И моят баща има право да ме бие, ако не работя.“ Той завел пашата при своя баща, 140-годишен старец. Значи и 60, и 100-годишен да си, ако не работиш, ще те бият.

Пазете се от много говорене. Работи, без да казваш какво правиш или какво си направил. Говориш ли много за работата си, всичко ще развалиш. Оставете работата да говори сама за себе си. – „Кога ще говори?“ – Когато освен вас могат да се ползват от нея и други хора. Всеки ден присаждай по едно дръвче – от диво да го превърнеш в питомно. Ще дойде ден, когато и ти, и твоите близки ще се ползват от твоя труд. Това значи работа. Който мине покрай дръвчетата, ще си откъсне един плод, ще накваси гърлото си и ще те благослови. Който може да присажда дивите дръвчета и да ги облагородява, ще облагородява и своите чувства. Това значи да превърнеш ада в рай, грозотата – в красота. И тогава, естествено, човек

се стреми към красотата. Какво допринася красотата? – Тя храни света. Тази е причината, дето всички хора се кланят на красотата. Човешката душа е красива. Когато се проявява, тя предава на лицето светлина, подвижност и чистота. Ценете тази красота! Отворете сърцето си, за да приемете светлината и топлината на живота, за да дадете възможност на душата си да се прояви. Някой е затворил ума и сърцето си за бла-
510

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

гата на живота и казва, че никой не го обича. Той не говори истината. Светлината, въздухът, водата и хлябът го обичат, милват го, гаят го, задоволяват жаждата и глада му – и след това той казва, че не го обича никой. Не говорете неверни неща! Бъдете искрени и чистосърдечни, за да се научите да виждате нещата в тяхната истинска проява.

Мнозина са ми разказвали за онзи свят, но сведенията им се различават. Едни са по-близо до Истината, а други са далече. Един познат ми казваше, че ходил на онзи свят и видял там своите близки покойници, заедно с други покойници, наредени около маси, върху които имало чинии, приготвени за ядене. Всички седели и мълчали, никой нищо не говорел. Друг един ми разказваше за онзи свят, но неговите сведения бяха по-верни. В края на живота си той постъпил като калугер в един манастир да служи на Бога. Един ден той получил нови цървули. Старите скъсани цървули дал на един от другарите си, беден калугер. Една вечер сънувал, че се е преселил на онзи свят, и разказал на близките си какво е видял там. На една голяма маса били сложени чинии за ядене. Около масата били наредени всички покойници: всеки очаквал да му се даде ядене. И моят познат бил на масата, но пред него нямало чиния. Вместо чиния той видял своите скъсани цървули. Дошъл един от прислужниците и започнал да сипва на всички ядене в чиниите им. Като дошъл до него, взел скъсаните цървули, за да му сипе ядене. – „Моля ти се, не бързай да ми сипваш. Аз не ям от скъсани цървули. Отде сте взели тези цървули?“ – „Това са цървулите, които си подарил на своя ближен. С тях си искал да направиш едно добро, но то не се приема горе. Каквото си правил на Земята,

това ще намериш на Небето.”

Изобщо земният живот е отражение на небесния и обратно: небесният е отражение на земния. Важно е човек да разбира нещата и правилно да ги превежда. Затова е казано: „Каквото вържеш на земята, вързано ще бъде на небето. И каквото развържеш на земята, развързано ще бъде на небето.” Ще кажете, че не ви интересува онзи свят, че не искате да знаете ще ви посрещне ли там някой, или не. Не е

511

НОВОТО В ЖИВОТА

така. И там ще те посрещнат същества, както и на Земята са те посрещнали. Когато малкото дете слезе на Земята, първо го посрещат майка му и баща му. Ако има по-големи братя и сестри, и те го посрещат. Всички му се радват, галят го, песни му пеят. Всеки трябва да се запита: „Кой ще ме посрещне на онзи свят?” Каквито са законите на Земята, такива са и на онзи свят. Любовта – великият закон на Живота, действа и на Земята, и на Небето. Колкото по-отзивчив и отворен е човек за Любовта, толкова повече се изявява тя към него. Земята може да стане рай. Това зависи от хората, от техните мисли, чувства и постъпки. Ако има нещо криво и изопачено на Земята, това се дължи на лошите мисли, чувства и постъпки на хората. Лошият живот разстройва нервната им система, дробовете, стомаха. За да се подобри животът на хората, както и здравословното им състояние, на всички се препоръчва външна и вътрешна чистота. Чистотата е в състояние да закрепят здравето на човека, да запази енергията и да продължи живота му.

Съвременните хора боледуват, защото не знаят как да се хранят, кога да лягат и да стават от сън. Мнозина стават сутрин в 4 часа. Този час принадлежи на Земята, затова не е удобен. Ако ставате в два часа, това време е на Луната, пак не е удобно. Добри часове са 12 ч. сред полунощ, един часа, три, пет и шест часа. Повечето хора стават в шест часа. Някои спят късно, до девет или десет часа – това е крайно нехигиенично време. Добре е да се образува една група от десет души, които да приложат Божествените закони и да видят техните резултати. Нека направят опит поне за една

година да не се интересуват от живота на хората. Че двама души се карали и били, това да не ги интересува. Ако вълкът яде овца, ако паякът смуче кръвта на мухите, ако вятърът брули листата на дърветата – и това да не ги интересува. Кой каквото прави, добро или зло, това е негова работа. Ти като човек си решил да направиш един опит и ще го направиш. Всеки е свободен да прави, каквото иска, но в края на краищата ще носи последствията на своята свобода. Паякът смуче кръвта на мухите, за което сам ще носи отговорността. Друг е 512

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

въпросът, ако той е благороден и може да послуша съвета ви. Казвате му да не напада мухите, но той може да ви послуша, може и да влезе в спор с вас. Има упорити паяци, които ще ви запитат на какво основание се месите в тяхната работа. Един ден, когато съзнанието на паяка се пробуди, той ще разбере мисълта ви и ще ви слуша – тогава няма да напада мухите. Вие гледате на мухите, на паяците с пренебрежение, като на дребни същества. Малки са те, но разумни. И в тях работи известна интелигентност. Който може да слезе до нивото на мухата, ще разбере живота ѝ. Той ще знае, че зад нея, както зад аероплана, автомобила и колата, се крие разумно същество, което ги управлява. В този смисъл мухата, мравката, паякът са превозни средства, чрез които се пренасят някои неща. Така те възприемат нещо ново от външния свят. Мухите обичат да се шегуват и закачат с хората: едва изгониш мухата от носа си, тя кацне на ухото; оттам я изгониш, тя кацне на челото.

Сега, като се върнете по домовете си, забравете на колко години сте и се върнете назад, до 12-годишна възраст. Това може да стане в съзнанието ви. Ще си представите, че тежите малко, колкото тежи едно 12-годишно дете, на което материята е чиста, свободна от мазнини. Възрастният човек има много мазнини, които са причина за различни болести. Болестите се причиняват от наслояванията в човешкия организъм. Мазнините трябва да изгорят, за да стане коренно пречистване на организма. За това пречистване се говори в Писанието. Казва Бог: „Ще създам ново небе и нова земя.“

Старата материя трябва да се обработи и пречисти. Остане ли човек със старата материя в себе си, тя ще го отнесе на онзи свят. – „Възможно ли е това?“ – Ще опитате. Обаче не чакайте да дойде огънят, че тогава да се очистите.

При един български чорбаджия дошли турци да му искат пари. Това било в турско време. Първоначално той не искал да каже къде са парите му, но като видял нажежените вериги, казал: „Ето парите! Всичко оставям на ваше разположение. Радвам се, че ми се дава възможност да кажа истината.“ Те взели парите му, но след време ги върнали и казали: „Понеже

513

НОВОТО В ЖИВОТА

каза истината, вземи си парите. Ние обираме само онези, които не говорят истината.“ Мнозина чакат да турят веригата на врата им и тогава да кажат истината. Говорете истината, преди да е дошъл ножът на врата ви. Всички очакват някаква победа. Ако чакате победа, нека тя бъде победа на Любовта. Нека се обикнат всички мъже и жени, братя и сестри, слуги и господари, учители и ученици. Нека се обикнат всички народи. Нека навсякъде царят Обичта и Любовта. Кога ще стане това? – В нашите времена. В сегашните времена ще стане такова чудо, каквото никога в света не е ставало. Които имат очи, ще го видят; които нямат очи, ще напуснат този свят и ще си отидат там, отдето са дошли.

Казано е в Писанието: „Написал е Бог името ти върху дланта Си.“ За кого се отнася този стих? – За онзи, който следва Божия път и изпълнява Неговата воля. Желая ви да бъдете верни на Господа, да изпълнявате Волята Му, за да напише имената ви върху Своята длан. Бъдете смели и решителни – каквото и да се случи в живота ви, вървете напред. Щом вървите в правия път, не се обиждайте от думите на хората. Че някой ви казал обидна дума, това не е още истината. Хората лесно се обиждат и са готови да отмъщават. Те не познават още обидата, не знаят какво значат хули и огорчения. Не зная дали има човек в България, който да е получил толкова хули и обиди, колкото мене. Каквото пресъпление да стане, все мене търсят виновен. Някой умрял – аз съм виновен; някой полудял – аз съм виновен; някой

напуснал жена си – аз съм виновен; някой не искал да плати дълговете си – аз съм виновен; двама души се били – аз съм виновен; някои се съдят – пак аз съм виновен. Понеже за всичко съм виновен, реших да оправя света, да изправя живота на всички хора, на всички майки и бащи, на всички съдии и управници – да не оставя човек на Земята да прави погрешки и престъпления. Който ме слуша, ще придобие Любовта и лицето му ще светне. Който не ме слуша, остен ще играе по него. Като слушам постоянните оплаквания и неблагодарности на хората, казвам: Господи, прости им! Те не знаят какво правят. Те ядат, пият и не благодарят. И като

514

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

имат, и като нямат, едно и също казват: „Дай, Господи!“ И след това, каквото лошо става в света, все Ти си виновен за всичко.

Сега да не се занимаваме със света. Ако е въпрос за светските хора, често те проявяват по-голяма вяра от религиозните. Ако поискаш пари назаем от религиозния, ще ти каже, че няма, не може да ти услужи. Питам го внушавам ли му доверие, като ме гледа. Той ми казва, че няма пари. Обръщам се към светския човек за пари, той веднага бръква в касата и ми дава. – „Да дам полица.“ – „Няма нужда, ти ми внушаваш доверие.“ Не мислете, че вярващите хора са само в религиозните общества. Те са пръснати навсякъде по света и слушат моите проповеди. Те имат радио, с което си служат. Бог е навсякъде. Следователно Той е прекрасна виделина, топлина и сила, с които храни цялото човечество. Човек се храни със светлина, топлина и сила. Човек се храни от изобилието на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Тази храна носи свободата, знанието и живота. Стремете се към нея, за да бъдете всякога здрави, любещи и красиви.

Днес ме слушат и стари, и млади. Старите казват: „Нашата работа се свърши вече, да му мислят младите, пред които е бъдещето.“ – Какво пречи на старите да бъдат млади? Забравете, че сте стари, изменете възгледите си за живота и ще се подмладите. Не гледайте подозрително на хората. Дойде някой при вас, говори ви, а вие се съмнявате в него, искате

да знаете какво му е намерението. Много просто: ако е със стремежа на паяка, ще изсмуче кръвта ви; ако е добър човек, намерението му е да ви даде нещо; ако е любещ, намерението му е да ви даде от своя живот; ако е човек на обичта, намерението му е да ви оцени, да ви даде заслуженото място – той оценява нещата. Това са неща строго определени. Защо се страхувате от онези, които ви обичат? Вие живеете и се радвате благодарение на техните подтици.

Съвременният човек още не вижда онези, които го любят. Той минава край тях и не спира вниманието си да приеме тяхната любов. Безброй цветя цъфтят заради него, изпращат му своята любов, но той не я разбира. Мине край

515

НОВОТО В ЖИВОТА

едно цвете, помирише го и казва: „Цвете е това!“ Той ще го откъсне или ще го стъпче – не подозира, че благоуханието на цветето е любовта му към човека. Плодовете се жертват за човека пак от любов; изворите, вятърът, светлината – всички се жертват от любов за човека и му предлагат своите блага. Защо да не благодарим за всичко това, защо да не превърнем неблагодарността в благодарност? Неблагодарността осакатява и преждевременно състарява човека, а благодарността оживява, възраства и подмладява. Защо боледуват хората? – Защото са неблагодарни. – „Какво да правим, за да се излекуваме?“ – Приложете благодарността в живота, бъдете благодарни за най-малкото благо, което ви се дава. То е скрито от погледа на обикновения човек, затова не може да се оцени. Разумният и просветен човек вижда и най-малкото благо, оценява го и му се радва.

Съвременните хора разполагат с големи знания и богатства, но пак са недоволни, искат нещо повече. Ще бъдат ли доволни, ако имат свободен билет за Луната? Като отидат на Луната, ще разберат вярно ли е това, което учените пишат за нея. Това, което пишат за Луната, е отчасти вярно. Те виждат само външната ѝ страна, не могат да проникнат във вътрешността ѝ. Едно време турците носеха часовници, затворени в няколко капака. Външно часовникът беше голям като костенурка. Когато искаше да види колко е часът, турчинът

изваждаше часовника от джоба си и започваше да отваря капаците. Като отвори пет капака, в последния се виждаше едно малко часовниче. Погледне колко е часът и след това затваря последователно всичките капази. Същественото е часовничето, а капаците са ценни като сребро.

Много от сегашните хора са затворени в такива капази, които са безпредметни. Един капак е достатъчен. Останалите раздайте на бедните. Задръжете за себе си часовника и един капак, а с четирите направете едно добро. Знаете ли кой час от деня е определен за правене на добро, кой час е определен за милосърдие, за възприемане и предаване на светли мисли и чувства, кой час е определен за справедливи постъпки? За всяко нещо има точно определено време, както в музиката.

516

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Който спазва времето, свири добре; който не го спазва, не е добър музикант. Служете на вашите светли мисли и чувства, служете на вашите благородни и справедливи постъпки – те са красиви цветя в градината на вашата душа. Който иска да бъде здрав, да не страда, нека отглежда цветя. Те лекуват, съживяват и подмладяват човека. Отворете сърцата и умовете си едни за други, както цветята се отварят за светлината. Като срещнеш един човек, погледни го спокойно в очите, поздрави го мислено и му предай поздрав от неговите близки.

Вие не знаете как да се обхождате с близките си, които са между вас, а очаквате съобщение от заминалите за онзи свят. Невидимият свят е пълен с писма, които не отиват на местоназначението си. Защо? – Не са написани с любов. Там се приемат само писма, написани с перото на Любовта. Ако нямате любов към онези, с които се срещате всеки ден, не можете да имате любов и към покойниците си. Ще напишеш едно писмо по задължение. Това не е любов. Ще направиш молитва по задължение, но няма да получиш отговор. Трябва да се молиш от сърце. Няма по-велико нещо за човека от това, да отправи ума и сърцето си към Бога с любов. Тази молитва действа успокоително. Това е все едно да станеш сутрин рано и да отидеш на планината, при един чист планински извор, който постоянно блика. Отдалече още

виждаш, че ще утолиш жаждата си. Дето е Бог, там всички същества живеят в любов и са готови на услуги. Достатъчно е Бог да отправи мисълта си към някое страдащо същество, за да я възприемат всички и да изявят желание да отидат и да му помогнат. Надпреварване има между тях кой по-бързо да изпълни Божията воля. В това се заключава новото.

Чувате някой да казва: „Моля ти се, направи ми една услуга за Господа, за да ти провърви.“ Няма защо да убеждавате човека така – и без това му върви. Човек е милиардер, разполага с грамадно богатство. Само мозъкът му струва десет милиарда злато. Ще кажете, че като умре, човек ще остави това богатство на Земята. Физическият мозък ще остане, но той ще вземе на онзи свят духовния си мозък, в който е написана цялата история на неговия живот. В

517

НОВОТО В ЖИВОТА

мозъка са складирани знанията, които човек носи от векове. Нищо в Природата не се губи. Тялото на човека струва около 500 милиарда злато, а в бъдеще ще струва още повече. Който не разбира това, мисли, че то нищо не струва. Радвай се на тялото си, радвай се на ръката си, на пръстите си. Всеки пръст е свързан с един разумен свят, от който изтичат жизнени енергии. Малкият пръст е свързан с Меркурий, отдето черпи своите сили и възможности. Безименният пръст е свързан със Слънцето, отдето се ползва от живота, от изкуството и музиката. Средният пръст е свързан със Сатурн, със света на справедливостта. Показалецът е свързан с Юпитер, със света на благородството. Палецът е свързан с Божествения свят. Ако искаш да намериш Бога, хвани палеца си, помилвай го и ще получиш отговор на въпроса, който те интересува. Вие хващате пръстите си грубо, чупите ги, дърпате ги. Това не се позволява. Ще милваш пръстите си, ще се отнасяш с тях нежно и с любов. Ако готвиш ядене, няма да бъркаш с пръстите си направо в тенджерата, няма да пържиш лука и да гориш ръцете си. Който иска да бъде здрав, ще яде непържен лук. Само болният от гръдна болест може да яде пържен лук – като лекарство.

Който иска да бъде здрав, да яде готвено от човек, който

го обича. Който иска да придобива знание, да намери учител, който го обича. Същото се отнася и до шиенето на дрехи, на обуца и др. Обръщайте се за услуга само към онзи, който ви обича. Любовта трябва да се постави за основа на всички ваши предприятия във физическия, духовния и умствения свят. Това е новото в живота. Помнете: всеки човек е проводник на Божественото. Във всеки човек има желание да изпълнява Божията воля. Затова казвам: не се връщайте към миналото, но вървете напред, в настоящето и бъдещето, в които е скрит Божественият живот. Подмладяването и успехът зависят от новото, което иде вече в света. Ако вярвате, работите ще се наредят добре; ако не вярвате, пак ще успеете, но ще минете през големи мъчности. За да използвате условията на живота, трябва да бъдете разумни.

518

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Един опитен апаш в Англия попаднал в затвора, дето вързали ръцете и краката му с въжета. В бързината си надзирателят забравил в стаята на апаша запалена свещ. Апашът се огледал натук-натам, проучил обстановката и се домъкнал до свещта. Турил въжето, с което били вързани ръцете му на свещта, и то прегоряло. След това вдигнал краката си към свещта да прегори второто въже и така освободил и краката си. След това взел чаршафа от леглото си, нахъсал го на дълги парчета, които вързал здраво едно за друго, за да му послужат за въже. Тихо отворил прозореца на стаята, закачил въжето на дръжката и се спуснал по него. Така той се освободил от ръцете на английските полицаи. Какво показва това? – Че колкото и да е хитър дяволът, все ще остави една свещ, която, ако си умен, можеш да използваш. Следователно щом те затворят, използвай свещта, която някой по-умен от тебе е забравил. Умният може да те затвори, но същевременно той оставя една свещ да ти свети, за да опита ума ти.

И тъй, прилагайте Любовта във всички области на живота си и тя ще ви освободи. Прилагайте Любовта, без да говорите за своите постижения. Ще се хвали някой, че е ходил на Слънцето, на Сириус, на всички планети. Не трябва само

да се говори, доказателства са нужни. Как ще докаже, че е ходил на Слънцето? Друг ще каже, че има любов в душата си. Как ще докаже това? Че Слънцето има любов към нас, виждаме по благата, които ни дава: ябълки, круши, череши, сливи, жито и др. Онези същества, които живеят на Слънцето, изпращат чрез него благата си, обичат ви и мислят добре за вас. На Слънцето има няколко депутати българи и няколко депутатки българки, които представят България. На Слънцето има и няколко българи студенти и студентки, изпратени там да се учат. – „Кои са те?“ – Това е духовна тайна. Благодарете, че сте влезли вече в Божествения свят, който постепенно се открива пред вас. Ако бъдете верни на Любовта, в този и в бъдещия живот ще се ползвате от всички блага, които тя носи; ще се ползвате от условията и възможностите, които тя разкрива пред вас. Наум не е дохождало

519

НОВОТО В ЖИВОТА

на човека за това, което бъдещето му носи. Голяма тайна е скрита в Божията Любов.

Желая ви да приемете Божията Любов и да пътувате с нея във всички светове. Само така ще разберете какво значи радост, веселие, братство, равенство и любов. Тогава всеки ще

каже: „Заслужава си да страда човек, за да придобие Божията Любов.“ Днешните страдания не могат да се сравнят с радостта и славата, които ни очакват в бъдеще на Земята, на Слънцето и на звездите.

Турете Любовта за основа на живота си. В нея се крият условията и възможностите за здраве, щастие и успех.

Тайна молитва

22 август, 10 ч., София – Изгрев

ГЛАСЪТ НА ДУШАТА

Мнозина се оплакват от неуспех в живота си. Защо не успяват? – Защото движенията им не са ритмични. Те са лишени от музикалност и хармония. Природата не търпи никаква дисхармония в царството си. Вън от нейното царство, вън от органическия свят може да съществува дисхармония, но в самата Природа дисхармонията е изключена. Който няма хармонични движения, носи лошите последствия на дисхармонията в себе си.

Като се говори за хармония в движенията, имаме предвид хармония в мислите, чувствата и постъпките. Похвалиш някого и мислиш, че си постъпил право. Правата постъпка се определя от последствията си. Ако човекът, когото похвалиш, е доволен, думите ти са хармонични. Ако не е доволен, думите ти са нехармонични. Като погалиш котката си, и тя може да бъде доволна или недоволна от тебе. Можеш да я погладиш така, че да ѝ стане приятно; можеш и да прекалиш в милването си. Тогава тя започва да се дразни и може да те одращи. Ти си произвел в нея повече електричество, отколкото трябва. Някой ви погледне красиво, каже ви няколко сладки думи, но вие не сте доволни от него. Защо? – Думите и погледът му са външно красиви, но са лишени от съдържание – движенията им не са хармонични. Значи и думите имат движения. Казваш на някого: „Аз те обичам.“ С какво движение ще изразиш любовта си? – „Аз съм готов да се пожертвам за тебе.“ – С какво движение ще изразиш самопожертването си? Следователно думите имат съдържание, смисъл и сила, когато отговарят на движенията, които ги придружават. Ако няма хармония между думите и движенията на човека, казваме, че той не говори истината. Как ще проявиш любовта и обичта си към някого, ако движенията, които правиш, не отговарят на думите и чувствата ти? Казваш, че обичаш, а сър-

цето ти се свива. Каква любов е тази, която свива човешкото

521

ГЛАСЪТ НА ДУШАТА

сърце? Хората говорят за любов, а се страхуват от нея. Това е неразбиране на любовта. Говорят за любов, без да я изучават

във всичките ѝ прояви, от нисшите до висшите. Поглеждате към два гълъба, които си гукат, но не обръщате внимание на тяхната любов. Казвате: „Птича любов е това! Не заслужава да ѝ се обръща внимание.“ Всъщност и в тяхната любов има нещо ценно. Наблюдавайте само да видите какви красиви движения правят те, когато изразяват любовта си. Няма по-велико нещо от движението. Голяма красота се крие в движенията! Има велики цигулари, които движат ръката и пръстите си с голяма красота. При това не всеки пръст може да взема четвърт тон. Това се поддава само на безименния пръст. Този тон дава насока на песента или на музиката. Дето участва четвърт тон, там всички работи стават добре. Дето отсъства Любовта, там всичко е лишено от съдържание и красота. Като свири четвъртини тонове, музикантът прави едва уловими движения, пълни с хармония и ритъм. Каквито са движенията на четвъртината тон, такива са движенията и на двата пръста – на палеца и показалеца, допрени един до друг. Един е резултатът, когато се наведеш да вдигнеш нещо от земята с палеца и показалеца; съвсем друг е резултатът, когато вдигнеш нещо от земята с трите, четирите или петте си пръста. Чрез палеца и показалеца се излива благородството и Божественото естество на човека. Чрез петте пръста се излива човешкото и животинското му естество. Ето защо за предпочитане е да хващаш само с двата си пръста, отколкото с всичките пръсти или с цялата ръка. Хората обичат да се морализират, да проповядват едни на други, да се възпитават. Не е лошо това, но преди да морализираш другите, виж доколко ти си изправил живота си. Ще проповядваш на хората да бъдат спокойни, да имат самообладание, а ти сам не владееш удовеите си. Говориш, а мигаш с очите си или очите ти се движат нервно, неспокойно. Ако ти сам не обърнеш внимание на очите си, тази нервност ще причини разстройство на целия организъм: ще те заболи глава, гърди, стомах и др. Понякога нервността на човека се изразява в характера му: той става сприхав, сърди

522

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

се лесно, готов е да удари всекиго, който се изпречи на пътя

му. Ако е волева натура, ще се въздържи. Не е въпрос във въздържането, но човек трябва да измени движенията си, да ги направи хармонични. Ако движението на ръката ти е насочено навън, измени посоката му – отпрати го навътре, към себе си. Така може сам да си въздействаш. Ако плуваш в морето, естествено е да правиш движения навън, за да се движиш лесно. Понякога ще правиш движения и навътре, а някога ще плуваш на гръб. Така ще познаеш доколко можеш да пазиш равновесие. Ще дишаш дълбоко, ще поемаш въздух и леко ще се носиш по вълните.

Светът е море. Който влиза в него, трябва да знае да плува, да пази равновесие и да не се смущава. Какъв смисъл има да казваш, че Бог е всемъдър, всеблаг и вселюбящ, а да си в постоянен страх и безпокойство? Това значи отсъствие на единство и хармония между думите ти и живота ти. Казваш, че Бог е навсякъде, а сам не вярваш на думите си. Говориш с някого и си недоволен от него, че не се е отнесъл с тебе, както трябва, и го критикуваш. Божият глас отвътре ти казва: „Не си прав, не мислиш добре.“ Ти чуваш гласа на Бога, но продължаваш да критикуваш ближния си. Защо не се вслушваш в думите на Онзи, Когото наричаш свой Баща и Учител? Това е неразбиране на живота, на Словото, което ти се проповядва. След всичко това очакваш да отидеш на онзи свят, да те приемат с музика и песни, като герой от фронта. Други се питат какво ще правят, като отидат на онзи свят. Наистина, не е лесно да отговорите на този въпрос. Това е все едно гъсеницата да пита какво ще прави, като се превърне на пеперуда. Тя знае един път на живота: да пълзи и да яде листата на дърветата. Как ще живее като пеперудата, не може да си представи. И човекът, който е живял само за Земята, не може да си представи какъв е небесният живот. Той пита: „Има ли ядене и пиене на Небето? Има ли разходки, обличане на нови дрехи, игри и забави? Има ли музика и песни, както на Земята?“ Каквото и да му говорите, той не може да има ясна представа за Небето. Като не може да разбере небесния живот, най-после човек казва: „Нищо не ме интересува вече!“ Така казва и старият човек.

ГЛАСЪТ НА ДУШАТА

И тъй, докато е млад, човек се интересува от всичко. Щом остарее, интересът му към живота постепенно намалява, докато се ограничи в нещо дребно, малко. За такъв човек казват, че е издребнял. Такова е положението и на онези търговци, които постепенно губят. Например някой книжар първоначално доставя различни пособия и книги – научни, литературни: каквато книга потърсят, доставя я. Обаче работата му постепенно намалява. Дойде някой, иска една книга – няма я; иска втора, трета книга – и нея я няма. Най-после, като изредят всички книги, които по-рано е имал, а днес ги няма, питат го: „Какво продавате?“ – „Календарчета.“ И това не е лошо: в календарчето са написани годишните времена, месеците, седмиците, дните – присъствените и неприсъствените. Важно е, като продаваш календарчета, да знаеш какво е предназначението на всеки месец, на всяка седмица и на всеки ден от годината. Не знаеш ли това, ти издребняваш и преждевременно остаряваш. Трябва да знаеш предназначението на всичко, което имаш в себе си и вън от себе си. Казваш, че имаш глава, сърце, но трябва да знаеш тяхното предназначение. – „За какво е предназначена главата?“ – Да мисли. – „Сърцето?“ – Да чувства. – „Волята?“ – Да работи. Ако размесите дейността на различните органи в тялото си, животът ви се свършва. Не може главата да чувства, сърцето да мисли, волята да мисли или да чувства. Всеки орган, външен или вътрешен, има точно определено предназначение. Миналите поколения забъркаха една каша, от която сегашните хора не са доволни. Те изтъкаха такива платове, от които сегашното поколение не едовошно. Ние носим дрехи, изтъкани преди хиляди векове. Днес те не ни харесват, не прилягат на тялото ни, но нямаме още нови, за да ги изместим. Миналите поколения развалиха стомаха на съвременния човек. Понеже не е доволен от стомаха си, той го нарича търбух и казва, че в бъдеще търбухът ще се унищожи. Стомах и търбух са две различни състояния, през които човек минава. Стомахът е свързан с естественото желание на човека да яде, да поддържа организма си. Търбухът е свързан с неестестве-

ното желание на човека да преяжда, да се наслаждава, поради което е разстроил стомаха си. Който е ял умерено, светия е

524 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

станал; който е преяждал и се е наслаждавал, е станал чревоугодник. И в едното, и в другото състояние се явява нещо ненормално. Като яде малко и лишава стомаха си от необходимата храна, човек печели на негова сметка и го изтощава. Предвидено е например 100 лева дневно за стомаха. Той му дава 20-30 лв., а останалите спестява. Така изтощава стомаха си. Друг го претоваря: вместо 100 лева, определя му 200-300 лв. Това е разточителност. Природата не търпи крайности. Тя не позволява нито много да постиш, нито да преяждаш. Постът се позволява само като почивка, като метод за каляване на волята, а не за въздържане. Който има здрав стомах, е магнетичен, разположен човек. Симпатичната нервна система у него е в хармония с мозъчната система.

Човек се храни не само с хляб и вода, но още с въздух и светлина. Ето защо, за да бъде напълно здрав, стомахът, дробовете и нервната му система трябва да бъдат в изправност. Ако една от системите не е в изправност, това се проявява в характера му. Човек става недоволен, лесно се сърди. Каквото и да му дават, каквато услуга и да му направят, все е недоволен, все ще намери нещо, за което да се сърди. Такъв човек е подозрителен, във всичко се съмнява. Той се съмнява, че ще го оберат, ще вземат парите му, и се безпокои. Има неща, които са свързани с човека, но има неща, които стоят вън от него. Не е позволено да вземеш на човека това, което е свързано с него. Парите не са свързани с човека, те са вън от него. Следователно не губи присъствие на духа си от това, че някой те е обрал. Обаче не е позволено да отнемеш ума или сърцето на човека. Те са неразривно свързани с него. Не е позволено да отнемеш душата на човека. Всяко нещо, вложено в нея, принадлежи на самия човек. Има цигулари, които при повреда на цигулката си припадат и боледуват. Те са вложили нещо от душата си в своята цигулка. Това показва, че душата принадлежи на самия човек, като на неин собственик.

Стрежете се към хармонични движения на очите, на ръцете, на цялото тяло. Пазете се от дисхармоничните движения като неестествени, чужди. Пазете се от подражания. Не

525 ГЛАСЪТ НА ДУШАТА

всяко движение, което прави човек, е хармонично. Добрите и праведни хора се отличават с правилни движения. Децата, докато са още малки, свободни от чужди влияния, имат хармонични движения. Когато малкото дете гледа, първо то отправя погледа си нагоре, после погледне към човека, който го забавлява. С това то иска да каже: „Трябва да се живее така, както Бог изисква, а не както хората учат.“ Дисхармоничните движения разстройват организма, както лошата и развалена храна. Наблюдавайте движенията си, както и тези на своите близки, за да се предпазвате от неправилните и неестествените от тях. Казвате за някого, че е ангел. Защо го наричате така? – Защото всичко в него е красиво и хармонично: думите, движенията, постъпките му. Как трябва да посрещнеш човека? – Както посрещаш Слънцето. Как трябва да гледаш човека? – Както гледаш изгряващото Слънце. Излез рано сутрин преди изгрева на Слънцето и почакай да видиш първите лъчи. Погледай най-много десет секунди и се прибири в стаята си. Ако останеш още една-две минути, ще изгубиш хубавото, което си придобил. Видиш ли нещо красиво, хвърли бързо поглед към него и отправи погледа си на друга страна. Не е позволено да задържаш погледа си с часове върху красивите неща. Във всеки човек има нещо красиво. За да го намериш, погледни набързо челото, носа, брадата му; след това спри погледа си на очите, на ушите, на веждите му и благодари, че си възприел нещо хубаво от него. Даже и да не знаеш откъде излиза красивото, не е важно; важно е, че всеки човек излъчва нещо светло от себе си. Ако гледаш някого дълго време, за да откриеш нещо лошо в него, той ще се затвори, ще се вкамени – и ти ще се уплашиш. Трябва ли човек да се затваря, да се крие от хората? Човек е подобен на цветята. Когато Слънцето изгрява, цветята се разтварят и растат; щом залезе Слънцето, те се затварят и се скриват. Следователно, ако си лъч от изгряващото Слънце,

хората ще се отворят за тебе и ще ти се радват; ако си лъч от залязващото Слънце, всички ще се крият от тебе.

В света съществуват три закона, към които се стремят всички хора, съзнателно или несъзнателно. Първият закон

526 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

има отношение към здравословното състояние на човека.

Той е законът на Любовта. В Любовта не съществуват болести. Любещият е здрав, силен, мощен човек. Вторият закон е на Мъдростта, който изключва тъмнината и невежеството. Да живееш в закона на Мъдростта, това значи да бъдеш вън от всякакви заблуждения и противоречия. Третият закон е на Истината, който изключва ограниченията и робството. Не можеш да бъдеш свободен от ограничението, ако не познаваш закона на Истината.

Какво нещо е Любовта? – Това, което носи живот и здраве на всички живи същества. Какво нещо е Мъдростта? – Това, което премахва противоречията и тъмнината в живота. Какво нещо е Истината? – Това, което премахва робството и ограничението. Към какво трябва да се стреми човек? – Към идеалното, към реалното, което никога не се изменя. Хората, животните, растенията са подложени на постоянни промени. Това, което се изменя в тях, е нереално; обаче има нещо неизменно и в човека, и в животното, и в растението. Хармонията, както и хармоничните движения, са неизменни. В тях всичко е на мястото си. Всяка храна, всеки плод, приети с любов, отиват на мястото си; всяка вдишка, направена с любов, отива на мястото си. Всяка мисъл и всяко чувство, приети с любов, са хармонични и лесно се реализират. Ако търсите хармонични движения, ще ги намерите и в детето, което пълзи по земята, и във възрастния, и в стария човек. Който разбира тези движения, в тях се вижда талантът на човека. Ще кажете, че крадецът и апашът нямат хармонични движения. Ако са опитни, и в тях има нещо хармонично, обаче низходящо. Човекът на хармонията знае как да постъпва и с апаша, и с добродетелните хора.

Един добър, разумен човек усетил, че апаш бърка в джоба му. Той не се възмутил, но спокойно му хванал ръката, усмих-

нал се и казал: „Слушай, приятелю, остави аз да бръкна в джоба си: ще ти дам повече, отколкото ти можеш да вземеш с своята ръка.“ Не бъркайте в чуждите джобове. Не късайте плодове от чуждите градини. Някои деца късат плодове от дърветата и като видят, че не са още зрели, хвърлят ги на

527

ГЛАСЪТ НА ДУШАТА

земята. Други късат зрели плодове, турят ги в джобовете си и отминават спокойно. Те не знаят, че всяка кражба, всяка лъжа носи своите последствия даже в далечното бъдеще. Ще дойде ден, когато нещастията ще се сипят върху тях. Те са резултат на кражби, лъжи и престъпления в далечното минало.

Следователно който иска да се освободи от последствията на миналото, трябва да прилага Любовта, Мъдростта и Истината. Каквото правиш, да е проникнато от Любовта, Мъдростта и Истината. Любовта включва живота, Мъдростта – знанието, а Истината – свободата. Каквото правиш, мисли за Любовта, която носи живота; мисли за Мъдростта, която носи знанието; мисли за Истината, която носи свободата. Някой мисли, че като отиде на онзи свят, ще научи всичко. Той и сега живее в онзи свят, няма защо да отлага нещата. Този и онзи свят са на едно и също място. Човек изучава земния живот с помощта на пет сетива. С тези сетива той си служи и в музиката. Там те са наречени петолинии. На всяко сетиво отговаря по една линия.

И тъй, изучавайте живота, но изучавайте и музиката като спомагателно средство на живота. Първата работа на ученика по музика е да се запознае с петолинието, на което се пишат нотите. Има разлика между нотите, които се пишат на линиите и на междулинията, както и между тези, които се пишат на прибавените ноти под и над петолинието. Основният тон на първата гама е до, който се пише на първата прибавена линия под петолинието. Този тон е положителен, дава нещо от себе си. Изобщо всички ноти, които се пишат на линиите, дават нещо от себе си. Тонът ре означава движение напред, за да постигнеш нещо. Можеш да постигнеш нещо, ако си поставил основа. Без основа никакво постижение не можеш

да имаш. Може ли да се движи локомотивът, ако няма дърва и въглища? Тонът ми подразбира целта, към която се движиш. Значи при до човек се ражда, при ре започва да се движи, при ми отива на училище. Тонът фа е първоначалното училище; тонът сол – прогимназията, ла – гимназията, а си – университетът. Докато изпееш цялата гама, ти си се

528

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

родил, подвижил си се напред, влязъл си в училище, свършил си курса на науките и влизаш в живота да приложиш наученото.

Сега, като изучавате музиката, ще спрете вниманието си върху значението на тоновете, с които си служите. Не е достатъчно само да пееш нотите до, ре, ми, фа и т.н., но трябва да знаеш отде излизаш и накъде отиваш. Ако не излизаш, подтикнат от Любовта, ако нямаш подтика на Мъдростта и не отиваш към подтика на Истината, не можеш да имаш идеал в живота си. Като се движи, човек трябва да знае, че е здрав, че може да махне противоречията от пътя си и да се освободи от ограниченията. Ще бъдеш здрав, ще вървиш напред и ще изучаваш и прилагаш музиката, която си служи и с диези, и с бемоли. Диезът има отношение към ума, а бемолът – към сърцето. Така е в органическата музика. Всяко страдание е музикална пиеса, която се дава на човека да я изпълни по всички правила на музиката. Страданието трябва да се превърне в радост. Затова е казано в Писанието: „Жена, кога ражда, в скръб е, но като роди дете, забравя стра-

данието си и скръбта ѝ се превръща в радост.“ – „Докога ще страда човек?“ – Докато роди нещо и скръбта му се превърне в радост. С други думи казано: страданието се превръща в музика и песен. Музикалният човек има красиви, хармонични движения.

Гледате един човек и казвате, че е красив. Къде се крие красотата му? – В челото, в носа и в брадата му. Това не е достатъчно. Между челото, носа и брадата на човека трябва да има известно съотношение. Няма ли съотношение между удовете на лицето, човек не е красив и в движенията му няма

хармония. Красотата е свързана с хармонията, която изразява вътрешно, душевно спокойствие. Не можеш да бъдеш красив, ако умът, сърцето, душата и духът ти не са будни. Щастие е да срещнеш такъв човек. На него можеш да разчиташ. Казват: „Отзивчив е този човек.“ Защо е отзивчив? – Защото душата му е отворена за страданията и радостите на хората. Тъй щото, ако питате какво нещо е душата, ще знаете, че тя е единствената сила в човека, която никога не се отказва от

529

ГЛАСЪТ НА ДУШАТА

доброто, никога не греши и не прави престъпления. Душата запазва завинаги своята чистота. Тя не може да се петни, понеже не греши. Грехът и престъпленията са достояние на ума и на сърцето, но никога на душата. Умът е извъртлив, хитър, а сърцето – доверчиво и лесно сеподдава на съблазни и изкушения. Душата не греши и не познава съблазните. Мнозина минават за учени, за философи, но лесно могат да се излъжат. Обаче има неща в човека, които никога не се лъжат. Например душата не се лъже. Стомахът също не се лъже. Езикът и устата се лъжат, те лесно се подкупват. Достатъчно е да поставите нещо близо до очите, устата и езика, за да го пожелаят, без да мислят, че могат да се излъжат. Устата и езикът приемат всякаква храна, но щом тя влезе в стомаха, ако не е чиста и здравословна, последният казва: „Вън! Скоро на двора!“ Храната не е добра, трябва да се изхвърли.

Сърцето

и умът могат да допуснат нещо нечисто и нездравословно в себе си, но душата – никога. Влезе ли нещо нечисто в нея, тя казва: „Скоро навън!“ Значи три неща в човека не се лъжат: стомахът, душата и духът, който го ръководи. Радвайте се и благодарете, че има във вас трима, които следят какво възприемате, и ако не го одобрят, изхвърлят го навън. Ще кажете, че знаете всичко, което ви се говори. Не е въпрос за знанието, но за прилагането. Щом имате знания, приложете ги. Ако знаеш да се молиш, трябва да получиш отговор на молитвата си. Ти се молиш за хляб, но не го получаваши, – не знаеш да се молиш. Не говори много на Господа, но кажи само две думи: „Господи, гладен съм.“ Бог разбира нуждите

на човека и му се притичва на помощ. Кой човек досега се е обърнал към Бога с молба да му даде сила и условия да помага на своите по-слаби братя? Колко души могат да се изпратят днес между страдащите да им помагат безкористно за Господа? Ще кажете, че сте готови за тази работа. Не само на думи да сте готови, но на дело. Лесно се говори, мъчно се изпълнява.

Хората се нуждаят от истински морал, който е един и за Земята, и за Небето. Молиш се на Бога, а същевременно отправяш лоши мисли и чувства към ближния си. Ти не

530

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

виждаш това, не искаш да го признаеш, но разумните същества правят снимки на твоите външни и вътрешни прояви. Затова е казано, че няма нищо скрито-покрито в света. Един ден, като напуснеш Земята, ще отидеш при разумните същества и те ще ти покажат фотографии от живота ти на Земята. Трябва ли да се извинявате, че и хората са се отнасяли зле с вас? – Нищо не ви извинява. Двама стражари ще ви водят в затвора, ще ви ругаят, ще ви бият, но вие ще се разговаряте с Бога и ще вървите напред. – „Как е възможно това? Да ме бият, без да кажа дума, без да се защита!“ – За силния е възможно всичко. Той разрешава мъчнотиите си при всички условия на живота. Слабият не може да ги решава даже и при добри условия. Следователно признайте, че сте слаби, и не се извинявайте. Не мислете за лошите работи в живота, не мислете за болести и страдания. За какво трябва да мислите? Като станете сутрин от сън, не мислете, че ви боли нещо или че имате да плащате, но помислете за най-добрия си приятел, за най-доброто си дете. После можете да мислите и за лошия си приятел, за лошото си дете, но първата ви мисъл трябва да бъде светла. Даже и да не е живо доброто ви дете, пак помислете за него. Бог не е Бог на мъртвите, но на живите. Умрелите са живи. Като изядете един орех, умира ли той? – Орехът не умира, но влиза в стомаха на богат, виден човек. Той е на по-добро място, отколкото е бил по-рано. Следователно като умира, и човек отива на по-добро място. Хората не вярват в това и се страхуват: не

знаят къде ще отидат след смъртта си.

Често се запитвате какво трябва да правите през живота си, за да се справяте с мъчнотиите си. Слушайте гласа на душата си, която никога не се лъже. Ако си в противоречие и не знаеш как да постъпиш, спри се за момент в себе си и драсни кибрит, за да запалиш огъня на своя олтар. Огънят ще се запали, светлината ще се яви и ти ще чуеш гласа на душата, който ще те упъти. Чуеш ли този глас, ти ще решиш противоречието си. Преди да чуеш гласа на душата си, не говори нищо. Ако бързаш да се произнесеш за нещо, думите ти ще бъдат груби, нехармонични. Докато не чуеш

531

ГЛАСЪТ НА ДУШАТА

свещения глас на душата си, не трябва и да пееш. Песента трябва да минава по естествен път от една гама в друга. Едва сега намерих пътя за прекарване на българските песни от човешката в Божествената гама, от обикновената хармония във възвишената, духовна хармония. Обикновената хармония предава на българските песни нещо затворено, твърдо. Влязат ли в Божествената хармония, те се отварят и смекчават. Едва сега открих причината за противоречието, в което живее българинът – то се крие в затворените интервали на неговата музика. Българинът е преживял нещо, поради което е изгубил религиозното си чувство.

Българинът има добри черти: справедлив, съвестен, твърд е той – славянин по душа. Едно важно чувство му липсва – любов към Бога. Мястото на това чувство е на горната част на главата. Там трябва да работи българинът, за да развие това чувство. Славянинът е съвестен, затова не допуска лъжата. Ако запали плевника на съседа си, той едва се отдалечи няколко крачки от плевника, обърне се, погледне към него и казва: „Аз, Стоян, запалих плевника на съседа си.“ Той признава погрешката си. Съседът може да го чуе и да разбере кой е извършил пожара. Това е обща черта, от която страдат всички хора, не само славянинът. Всички хора правят погрешки, но не знаят как да ги изправят. Школа е нужна за това! Изправяйте погрешките си, докато сте още на Земята – тук погрешките се изправят по-лесно, отколкото в духовния

свят.

Един английски мисионер отишъл в Африка да проповядва на туземското население. Една вечер, както почивал в стаята си, пред него застанал един стар човек и му казал: „Братко, аз съм от невидимия свят. Живях преди 200 години на Земята, в Англия, в еди-кой си град; проповядвах на хората, но направих много погрешки, които и до днес не мога да изправа. Проповядвай и на мене, за да просветне съзнанието ми, да си пробия път нагоре.“ Проповедникът влязъл в положението му и започнал да му говори. На другата вечер дошъл още един човек от невидимия свят със същата молба. Всяка вечер броят на заминалите се увеличавал и в продъл-

532 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

жение на един месец стаята се изпълнила със слушатели от невидимия свят. Той се уморил толкова много, че не могъл да продължи работата си. Трябвало да се върне в Англия, за да възстанови силите си. Тук той проверил данните, които някои от заминалите му изнесли, и се уверил, че наистина такива хора са живели преди 200 и повече години.

Следователно изправайте погрешките си още на Земята.

Тук една погрешка може да се изправи най-много за 40 години, а на онзи свят и за 200 години не може. Ползвайте се от условията на Земята, за да изправите живота си. Слушайте гласа на душата си, която никога не се лъже и не лъже.

Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.

23 август, 5 ч., София – Изгрев

ЖИЛИЩА НА ЧОВЕШКАТА ДУША

Всички хора говорят за непостигнатия си идеал, въпреки това се стремят към него. Детето ходи на училище, иска да се научи да чете и пише. То незабелязано минава от едно отделение в друго, от един клас в друг, докато стане момък и завърши университет. Чувате го да казва: „Най-после постигнах идеала си, свърших университет.“ Какво е постигнал? – Научил е азбуката и съчетаването на буквите в срички, думи и изречения. Ако младежът е завършил музикална академия, казва: „Постигнах идеала си, научих се да пея и свиря.“ Какво е научил? – Нотите и тяхното съчетание.

Нека всеки се запита: „Какъв е идеалът на моя живот?“

Ако всички хора имат идеал, защо са недоволни? Някой е недоволен, че е нисък на ръст, и поставя за идеал на живота си да стане висок. Защо е нисък? – Малко е ял. От една капка вода става ли река, с един конец прави ли се въже? Високият е недоволен, че е висок, иска да се смали. Защо е висок? – Защото много е ял. Кой е правил опит да знае от колко нишки на паяжината може да се направи едно обикновено дебело въже? И да постигне желанието си да стане висок или нисък, човек пак ще бъде недоволен.

Защо са недоволни хората? – Защото живеят в голямо еднообразие. Без да искат, те повтарят нещата и сами се отеждат. Природата не допуска никакво повтаряне. Колкото и да повтаряш една песен, не можеш да я изпееш два пъти по един и същ начин. Защо? – Защото и ти си се изменил, и публиката се е изменила, и обстановката е изменена. Като гладен пееш по един начин, като сит пееш по друг начин. Като млад пееш по един начин, като възрастен пееш по друг начин, а като стар – по трети начин. Добре, че има разнообразие в живота ви, иначе щяхте преждевременно да умрете. Еднообразието умъртвява и състарява, то не носи живот. Само новото носи живот.

534

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Помнете: докато е на Земята, човек трябва да се движи по всички посоки: на изток, запад, север и юг. Ако строите къща, на коя страна ще турите лицето ѝ? Къща, която е

изложена на север, се огрява отгоре, дето е Слънцето; ако е изложена на юг, огрява се отдолу; ако е изложена на изток, пак се огрява отгоре; и най-после, ако е изложена на запад, пак се огрява отдолу. В източните къщи Слънцето постоянно изгрява, а в западните – постоянно залязва. Кое предпочитате: Слънцето да изгрява постоянно или да залязва? Ако имате да вземате пари от някого, ще желаете Слънцето да грее, за да намерите своя длъжник. Ако сте длъжни някому, ще желаете Слънцето да залязва, за да не ви намери кредиторът.

И тъй, когато се говори за четирите посоки на света, имаме предвид четири степени, т.е. четири точки на съзнанието. Коя точка ще избереш, това зависи от нуждата, която моментът диктува. Как ще определиш кое благо искаш: хляб, вода, въздух или светлина? Ако си гладен, хляб ще искаш; ако си жаден, вода ще искаш; ако се задушаваш, въздух ще искаш; ако си в тъмнина, светлина ще искаш. От какво се нуждае пътникът в потъващия параход? – От спасителен пояс. От какво се нуждае човек през зимата? – Ако трябва да излезе вън от къщата си, той се нуждае от топла дреха и здрави обувки.

Каква е разликата между четирите посоки на света или между четирите точки на съзнанието? Изток подразбира добрите условия на живота. Там Слънцето изгрява и носи живот. Запад подразбира нощ. Тогава Луната свети. Изток означава слънчева къща, запад – лунна къща, север – къща, поставена на видно място, а юг – къща, поставена на път, дето хората най-много минават. Там всички се спират, ядат и пият; едни от тях плащат, а други нищо не плащат, поради което се явяват спорове и недоразумения. Значи човек живее едновременно в четири къщи. Той живее в къщата на своя ум, на своето сърце, на душата и на духа си. Къщите на всички хора се различават. Ако си на физическия свят, ти живееш в тялото си. Щом влезеш в умствения свят, напускаш физиче-

535

ЖИЛИЩА НА ЧОВЕШКАТА ДУША

ското си тяло и влизаш в умственото. Така човек се движи в четири тела: физическо, сърдечно или астрално, умствено и

причинно, т.е. в ума и сърцето, в душата и духа. Четирите посоки на света представляват четирите жилища, в които обитава човек. Като съединим четирите точки, образува се квадрат, който е в постоянно движение. При движението си четирите точки образуват окръжност. Преместването на човека от едно жилище в друго е естествен процес. Ти не можеш да останеш завинаги на една точка, както не можеш да запазиш завинаги богатството си. Ще бъдеш ту богат, ту беден. Като минаваш през тези състояния, ти постоянно ще се огъваш и изправяш. Кажеш ли някой, че не иска да се огъва, това показва, че не разбира живота. Ако си беден, няколко дена не си ял, и видиш на пътя си една златна монета, няма ли да се огънеш? – Ще се наведеш, ще вземеш монетата и ще се изправиш. Следователно навеждането, за да вземеш монетата от земята, е огъване. Навеждането има смисъл, но когато човек придобива нещо ценно. А тъй, да се огънеш за нищо и никакво, това е безпредметно. Какво щеше да стане, ако двама души едновременно намерят златната монета? – И двамата ще се наведат: първият ще хване единия край на монетата, а вторият – другия край. Докато не са разделили монетата, те са близко един до друг. Щом разделят монетата помежду си, те се отдалечават: единият взема една посока, другият – втора, и продължават пътя си. Значи хората са близки, докато не са разделили благата, които животът им дава. Щом разделят благата си, те се отдалечават един от друг и всеки поема своя път.

Колко блага дава животът? – Главно четири: хляб, вода, въздух и светлина. Кое благо ще предпочете човек в даден момент? – Ако е гладен, ще поиска хляб; ако е жаден, ще поиска вода; ако е лишен от въздух и се задушава, ще поиска въздух; ако е в тъмнина, ще поиска светлина. Към кой уд от човешкото тяло има отношение храната? – Към устата, която е символ на разумното слово. Водата минава през устата и заедно с храната, с хляба отива в стомаха. Хлябът и водата отиват на едно и също място и взаимно си помагат. Въздухът

536
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

има отношение към носа и дробовете. Той минава през носа

и отива в дробовете. Светлината има отношение към очите. Често хората изпадат в мрачни състояния на духа, чувстват се неразположени и не знаят как да си помогнат. Те са заобиколени с блага, които не знаят да използват. За такива случаи се отнася поговорката: „Вода гази, жаден ходи.“ Четири елемента са в състояние да сменят неразположението, да го превърнат от мрачно в светло. Те са светлината, въздухът, водата и хлябът. Като знаете причината на неразположението, ще приложите един от четирите елемента, който отговаря за дадения момент. Причината за неразположението на един и същи човек е различна. Тя може да се крие във физическия, сърдечния, умствения или причинния свят.

Представете си, че срещате един учител от първоначалното училище. Разговаряте с него, но виждате, че е недоволен от нещо. Коя е причината за недоволството му? – Искане да стане гимназиален учител, да заеме по-високо положение. Каква е разликата между един първоначален учител, един гимназиален и един професор? Според мене в едно отношение положението на първоначалния учител е най-добро. Защо? – Учениците му най-много вярват в него. Дойдат ли в прогимназията, вярата на учениците в учителите се разколебава малко. Гимназистите още по-малко вярват в учителите си, а студентите даже критикуват професорите си и спорят с тях.

Какво представлява критиката? – Търкане на кожата на човека. Ако влезеш в банята да се къпеш, добре е да те критикува някой – да те изтърка, да махне кирта ти. Но ако излизаш вече от банята и си окъпан добре, критиката не е на място, ще ти причини голяма болка. И Природата си служи с подобни разтривки, но знае кога и как да ги приложи. Като срещне някой нечист човек, тя изважда изтривалката си и казва: „Ела при мене, мое дете, да те изчистя. Ти имаш нужда от чистене.“ Тя го разтрие добре, очисти го и го пуща на свобода. Следователно има смисъл да те критикува умен, справедлив и любещ човек.

537

ЖИЛИЩА НА ЧОВЕШКАТА ДУША

Съвременните хора са недоволни от живота, че не могат да постигнат желанията си. Ако наистина не могат да постигнат желанията си, те трябва да се радват. Защо? – Дава им се възможност да работят повече. Като работят, все ще постигнат нещо. Всъщност хората са недоволни, когато не се повтарят хубавите неща. Това е невъзможно. Природата не обича еднообразието и повтарянето. Ти не можеш да изпееш една и съща песен два пъти по един начин. Ако първия път си я изпял добре, втория път ще я изпееш или по-хубаво, или по-лошо – състоянието, моментът са различни. Например ако имате брашно, вода и сол, ще направите хляб. Ако втори път ви дадат брашно, сирене, вода и сол, няма да направите пак хляб, но ще наточите баница. Ето как знаете да постъпвате. Сами избягвате повтарянето на нещата. Защо се сърдите на живота и на Природата, когато не ви позволяват да повтаряте едни и същи неща?

Ще кажете, че това са обикновени работи. Вие не страдате за хляб и за баница, но за това, че не сте постигнали някаква велика идея или възвишено желание. Например някой е недоволен, че не е станал учен. В какво се заключава учеността? Учен човек ли е този, който носи голям товар в главата си? Той разказва как се е създал светът, как са се огъвали земните пластове, как е произлязъл животът и т.н. Главата му е пълна с теории, но след него дохожда друг учен, който опровергава първите теории и създава нови. Кой от двамата е по-близо до Истината? – Истински учен е онзи, който носи абсолютното, неизменно знание.

Двама учени често се разговаряли върху научни въпроси. Единият бил крайно честолобив, не позволявал да му правят никакви забележки. Един ден, по невнимание, облякъл жилетката си наопаки. Среща го вторият учен и му казва: „Колега, жилетката ти е наопаки.“ Понеже не обичал да му правят забележки, той не признал факта, но се погледнал и казал: „Нарочно направих това. Досега всякога съм носил жилетката си на лице, днес я обърнах наопаки, за да видя как ще изглеждам.“ Другарят му бил деликатен човек, не искал да спори повече и казал: „Да, и това е някаква научна

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

работа." Всъщност ученият облякъл наопаки жилетката си от разсеяност. Понеже този ден имал да плаща една полица, той не мислел да прави научни опити, но търсел начин как да плати дълга си. В един американски университет имало един строг професор, на когото студентите често устройвали шеги, за да го предизвикват. Един ден те разместили колелата на файтончето му: предните колела турили отзад, а задните – отпред. Като се качил на файтончето си, професорът видял, че нещо не е в ред, но не искал да се изложи пред студентите си и казал: „Тези дни дадох файтончето си на поправка, майсторът е направил тази погрешка." Той знаел, че студентите му са устроили тази шега, но не искал да признае това.

Такива размествания стават в живота на всеки човек.

Ако са на физическия свят, те лесно се оправят. Обаче мъчно се оправят и разбират разместванията в духовния свят. Тази е причината, дето хората страдат, мъчат се и не разрешават задачите си. Някой страда, че е останал назад в развитието си, че всички са го изпреварили. Той не разбира закона. Ако двадесет души юнаци излязат да се борят, кой ще бъде пръв? – Пръв ще пуснат най-слабия, за да се бори със слаб; после ще пуснат по-силните, а най-после ще пуснат най-силните.

Значи най-силните, героите, остават назад и последни.

Истинският герой остава последен, за да се види силата му.

Така постъпва и Природата: първо тя пуща слабите борци на сцената, а силните задържа за последния час. Тя не бърза, не дава нещата, когато човек ги желае: силния оставя последен, на заден план. Като разбира закона, той чака търпеливо времето си.

И тъй, като знаете това, не критикувайте Природата.

Каквото прави тя, всичко е за добро. Тя никого не повишава, нито понижава, но поставя всяко същество на неговото място. Който я разбира, чака времето си и се радва на своите придобивки. Който не я разбира, страда, мъчи се. Природата го гледа и тихо му нашепва: „Почакай още малко, твойт час не е дошъл." Когато майката храни децата си, на кое от тях дава първо храна? – На най-малкото. То се нуждае от малко храна. Достатъчно е да му дадеш малко млечице или хлебец,

ЖИЛИЩА НА ЧОВЕШКАТА ДУША

и то е доволно. Дойде ли ред до по-големите, работата е по-сложна: ще наредиш масата, ще сложиш чаши, чинии, ще нарежеш повече хляб, повече храна и т.н. Големият яде повече и е по-взискателен. Кое е по-добре: да ти сложат маса да се нахраниш, или без маса, както на малкото дете и на пътника? Ако си на планината и огладнееш, ще търсиш ли маса?

Човекът е пътник, дошъл на Земята да се учи. Ако съзнаваш това, не търси маса и тогава да ядеш. Не търси и първото място. При пътуването няма първи места. Едва си минал една стъпка – и първото място става последно. Това, което е пред тебе, е първото място; което си изминал вече, е последното място. Радвай се, че си извървял известен път и си придобил една опитност. Не мисли, че мястото, на което стоиш, е лошо. То е само за момент. Щом мръднеш крака си, чака те ново, по-добро място. Бъдещето носи нещо по-добро, по-светло и величаво. Разбиране ти е нужно, за да виждаш доброто навсякъде в живота. Ако ти предстои дълъг път, за предпочитане е да носиш захарин в торбата си, вместо захар. Един килограм захарин се равнява на 500 кг захар. Обаче захарта е по-хранителна от захарина.

Често хората се стремят към изящните неща, към великите идеи, без да подозират, че това е захарин, а не захар. Хубава е копринената дреха, но тя не подхожда за зимата. Облечеш ли я през зимата, ще се простудиш. Хубави гънки образува тя, приляга на тялото, но за лятото. Дреха, която не може да запази топлината на тялото, не е хигиенична; дреха, която не може да запази светлината, не е хигиенична; ако не е чиста, тя пак не е хигиенична. Хигиенична дреха е тази, която има качествата на твърдата материя – плътност; има качествата на водата, на въздуха и на светлината. На същото основание казвам, че всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка трябва да съдържат четири качества: качеството на хляба – да задоволяват глада; качеството на водата – да утоляват жаждата; качеството на въздуха – да подобряват дишането и кръвообращението; качеството на светлината –

да осветяват и най-скритите места в човешкия организъм,
540

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

да отварят пътя му и да го освобождават от заблуждения
и противоречия. Всяка храна, която не носи качествата на
твърдата, течната, въздухообразната и светлинната материя,
не е хигиенична.

Стремете се към хигиенична храна, към хигиенични
мисли, чувства и постъпки.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

27 август, 5 ч., София – Изгрев

РАЖДАНЕТО

Евангелие от Йоана, 3. глава

Размишление

Зимата е приятел на леда. Докато зимата продължава, ледът е здрав, як, всеки може да минава по него. Пролетта и лятото са неприятели на леда. Щом дойде пролетта, ледът започва да се топи, омеква и губи своята самостоятелност. Ако искате да минете някоя река без мост, трябва да чакате зимата. Тогава и пешеходци, и коли минават по замръзналата река без мост. През пролетта и лятото, за да минете реката, трябва да потърсите мост. Дълбока е реката, не можете да я прегазите без мост. Често мостовите на хората се топят и преминаването от единия бряг на реката до другия става невъзможно. Защо се топят мостовите на хората? – Защото имат неприятели. Пролетта и лятото, които са неприятели на леда, на ледените мостове, са добри приятели на здравето, на плодородието, на житото, на водата, на въздуха. Значи това, което поддържа якостта на моста, става причина да треперят хората, да се свиват от студ.

Мнозина имат криво разбиране за живота. Те се питат защо се ражда човек. Това е все едно да питате защо изгрява Слънцето. Слънцето изгрява, защото Земята се върти около своята ос. Като се завърти един път около оста си, Земята ражда слънчевите лъчи. Значи роденият човек е лъч от слънцето на живота. Какво представлява смъртта? – Събиране на слънчевите лъчи, или залязване на Слънцето. В този смисъл раждането означава излизане на слънчевите лъчи от слънцето на живота; умирането означава прибиране или скриване на слънчевите лъчи към центъра на самото слънце на живота. Смъртта е най-големият и страшен затвор, в който човек може да попадне. Страшен е този затвор, защото е лишен от всякаква светлина. Понякога смъртта е най-голямото зло, което може да сполети човека, но понякога е най-

542
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

голямото добро. Това зависи от схващането и разбирането на човека.

Съвременните учени разискват върху въпроса за създава-

нето на Земята, но и до днес още не са го разрешили. Много теории съществуват по този въпрос, но нито една от тях не се е домогнала до абсолютната Истина. Всички деца питат майка си кой е направил Бога, но никоя майка не може да отговори на този въпрос. Мъчно може да се даде положителен отговор на този въпрос, както е мъчно да се отговори абсолютно на въпроса как е създадена Земята. Всички знаят, че Земята се движи около своята ос, около Слънцето, но кой я кара да се движи, това е неразрешен въпрос. И тук се дават различни теории, но доколко са верни те и доколко отговарят на абсолютната Истина, това е въпрос. Предположенията на учените не всякога са абсолютно истинни. Знаете, че зимата е приятел на леда, а пролетта и лятото – нейни неприятели, но защо е така, не можете да отговорите. Зимата е голям аристократ, обича да си почива, да стои на едно място. Като види скования лед около себе си, тя казва: „Не се безпокой, почини си! Нека други работят вместо тебе.“ Като дойдат пролетта и лятото, тогава ще работиш. Тогава ще разбереш, че със седене на едно място нищо не се постига. Сега хората не се нуждаят от мостове. Трябва да се измениш, да станеш вода и да поливаш градините, тревите и дърветата; след това ще тръгнеш да търсиш морето, от което си излязъл. Ще се влееш в него и ще станеш съзнателна част от Цялото. Питате: „Как да напусна мястото си?“ – Доброволно ще го напуснеш. Ако не, насила ще те заставят да го напуснеш. Слънцето заставя всички същества да се движат. То не се нуждае от мостове. То заставя съществата да се движат, да работят, да изкарват прехраната си и да почиват. Следователно Слънцето е причина за няколко хубави неща в света: да огладнееш, да се наядеш, да си починеш и след това да отидеш на работа. Ако си мост някъде, не питай защо си мост. Ще изгрее Слънцето, ще те стопи, ще започнеш да се движиш и да вършиш някаква работа. Не питай защо вече не си мост, защо се движиш свободно от едно място на друго и

543

РАЖДАНЕТО

вършиш някаква работа. Колкото и да търсиш причините на нещата, няма да ги намериш. Кой е виновен за пропукването

и стопяването на леда? – Слънцето. Кой е виновен за замръзването на водата? – Пак Слънцето. В първия случай Слънцето изпраща лъчите си по цялата Земя; във втория случай то ги събира към себе си. Слънцето ту дава кредит на съществата, ту го отнема. Защо дава кредита си и защо го отнема, това е негова работа – няма защо да питаш. Понякога зимата дава кредит, понякога пролетта и лятото отнемат кредита. И обратно: понякога зимата отнема кредита, а пролетта и лятото го дават. Ще кажете, че това не е човештина. То е друг въпрос. Слънцето заповядва да се вдигнат мостовете и реките да потекат.

Много от съвременните хора имат разбиране, подобно на това, което ледът има. Те се питат кой ги заставя да се движат и къде трябва да вървят. Слънцето ги кара да се движат. Много естествено: докато е зима, ще бъдеш мост и ще стоиш на едно място; щом дойде пролетта, ще отстъпиш от своето положение, ще се превърнеш на вода и ще работиш. Какво е състоянието на река Марица пролет и какво – през лятото? През пролетта тя е буйна, шуми, не може да се прегази. Затова пеят за нея: „Шуми Марица“. През лятото тя става малка и навсякъде може да се прегази. „Кой е виновен за това?“ – Сушата. – „Какво носи сушата?“ – Глад. – „Защо хамбарите са пълни?“ – За да ядат хората. – „Защо хамбарите са празни?“ – Защото ядат, гладни са хората. – „Защо трябва да се изпразват хамбарите?“ – За да живеят хората. Ако не се изпразваха хамбарите, животът нямаше да съществува. Следователно когато ледът се топи, хората оживяват; когато водата замръзва, хората умират, т.е. ограничават се. Зимата, пролетта, лятото и есента имат своето значение, но когато хората ги разбират. Ако не ги разбират, те се натъкват на противоречия, както пропадналият търговец. Той седи в магазина си, но няма стока: не дохождат клиенти и не знае какво да прави. Такова е положението и на жадния пътник, който стои пред хубав планински извор, но му дават да пие вода от малко шишенце. Жаждата му е голяма. Той

544

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

поглежда към чистия кристален извор, но не му позволяват

да пие вода от него. Защо трябва човек да минава през противоречия? – За да стане смирен. Преди да слезе на Земята, човек е смирен, обикаля ту тази, ту онази майка, ту този или онзи баща – убеждава ги да го приемат да стане тяхно дете. Той им говори: „Приемете ме във вашия дом, готов съм на всичко. Ще порасна, ще се грижа за вас, ще ви помагам, ще видите какво дете сте родили. Няма да съжалявате, че сте ме прибрали.“ Като се роди, всички обещания се забравят и детето се проявява такова, каквото е: започва да плаче, да се сърди, да се налага – генерал става. То иска да го клатят, да го повиват, да го хранят със специална храна, приготвена от майката. Колкото повече расте, толкова по-самостоятелно става. И най-после, като стане 21-годишен момък или мома, проявява се като майка си и баща си, има особено мнение за всичко. Синът и дъщерята започват да търсят своите възлюбени. Щом ги намерят, искат да се отделят от родителите си. Те ги напускат и започват да живеят сами

Какво трябва да правят родителите, за да не страдат синовете и дъщерите им? – Те трябва да следват примера на пчелите. Пчелите казват: „Ние не позволяваме на нашата царица да ни напуска, освен когато кошерът се рои.“ И тогава тя не излиза сама, но целият кошер върви заедно с нея. Следователно който се осмели да изнесе вън от себе си една своя светла мисъл или едно светло чувство на показ пред хората, скъпо плаща. Дръжте своята свещена мисъл или идея в душата си, никой да не я вижда, никой да не знае какво живее в духа или в душите ви. Работничките излизат от кошерите и се връщат назад по няколко пъти на ден, за да събират мед, но царицата седи в кошера, снася яйца и не излиза навън. Щом излезе, всички я последват. Тя излиза навън с голяма свита. Това наричат пчеларите „роене на кошера“. Всяка пчела познава гласа на своята царица и ѝ се подчинява. Ако царицата изчезне или сама напусне кошера, между пчелите настанва голям смут.

И тъй, докато Божествената царица живее във вашата душа, всичките ви работи се нареждат добре. Щом тази

царица напусне душата ви, всичко тръгва назад: мислите, чувствата и постъпките ви се объркват. При това положение и животът изгубва смисъл за човека. Докато царицата е в кошера, пчелите работят, живот има между тях. Щом тя напусне кошера, между пчелите настанва пълна дисхармония. За да се възстанови хармонията, пчелите започват да хранят нова царица, та да заместят първата. Като порасне новата царица и започне да снася яйца, пчелите отново се развеселяват и започват усилена работа. Следователно като се обезсърчите, ще знаете, че вашата царица е напуснала кошера. Останете ли сами, животът ви се обезсмисля и ще се питате какво представлява животът, кой го е създал, защо е създаден и т.н. На тези въпроси не може да се отговори. Животът е подобен на вода, която постоянно тече. Животът на различните същества се различава по бързината си. От наклона на водата зависи бързината на движението ѝ. Същото се отнася и до живота. Колкото по-голяма е височината, отдето слиза животът, толкова по-интензивен е той. Височината на живота е толкова необходима, колкото е необходим наклонът на водата.

В притчата за блудния син се говори за онзи живот, който се отличавал с голям наклон. Неговият баща бил в духовния свят. Там синът се молел на баща си да му даде здраво тяло, с което да слезе на Земята, между хората, за да се учи и да придобива знания и опитности. Като слезъл на Земята, той не изпълнил обещанието си. Вместо да учи, той се запознал с моми и момци, ял и пил с тях, черпил всички, защото бил богат. Като изял и изпил всичко, приятелите му го напуснали. Той останал сам, без никакви средства, но се принудил да стане свинар. Но и тук положението му било тежко. Той не можел да се храни даже с рожковите, които служели за храна на свинете. Разкаян и обезсърчен, той се принудил да напусне свинарството и да се върне при баща си, за да му се помоли да го приеме като последен слуга. Ще кажете, че синът не бил готов да се бори с живота. Няма защо да се бори с живота. Може ли комарът да се бори със слона? Комар с комар може да се бори, но излезе ли срещу него по-силно

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

животно, комарът трябва да отстъпи. Следователно животът е слон, с който никой не трябва да се бори. Животът трябва да се изучава, но никой няма право да се бори с него. Изобщо всяка дума има смисъл, когато се употреби на своето място. Например думите боря, чупя не са хубави, ако се употребяват безразборно. Това значи да не разбираме техния произход и състав. Например думата чупя, чупи е съставена от две срички: чу и пи. Сричката чу, отделно взета, представлява глагола чувам, слушам, а пи означава глагол пия. Достатъчно е да чуваш правилно и да пиеш навреме и намясто, за да не чупиш главата си. Който не чува добре и не пие добре, лесно може да счупи главата си. Чупят се несъществените, нереални неща. Обаче съществените неща никой не може да ги счупи. Кой ще счупи хляба, водата, въздуха и светлината? – Никой не може да ги счупи. Ще кажете, че хлябът се чупи. Не е така, никой не може да счупи хляба. От хляба изтича животът. Понеже животът нито се чупи, нито се дели, затова казваме, че и хлябът, който носи живот в себе си, не се чупи.

Често се казва, че човек умира. И това не е вярно. Човек не умира, но отива в света на мира, за да се освободи от всички

земни страдания. Умира, т.е. отива в друг свят, дето царува мир и спокойствие. Докато си на Земята, ти постоянно излизаш на бойни полета, дето си изложен на куршуми. На Земята всеки момент можеш да бъдеш ранен, осакатен или убит. Да умреш, това значи да напуснеш бойното поле и да отидеш в друг свят, дето хората живеят братски. Има ли нещо страшно в смъртта!? Въпреки това хората питат защо умира човек. Много просто, за да влезе в онзи свят, дето поправят всички счупени, развалени, изопачени неща. Ако кракът, ръката или главата ти е счупена на бойното поле, ще те изпратят на онзи свят, за да наместят счупените кости. Ако си изопачил ума или сърцето си, пак ще те изпратят там, за да ги изправят. След всичко това стоиш и питаш къде е Господ. Ако Го търсиш вън от себе си, никога няма да Го намериш. Бог е създал външния свят, но това не значи, че Той е само

в този свят. Външният свят е отражение на вътрешния, на
547

РАЖДАНЕТО

истинския свят, който считаме за абсолютно реален. Значи външният свят е отражение на реалния, на вътрешния, в който Бог се проявява. Че е така, познаваме по следния факт: човек счита света за реален, когато е в съзнание. Щом изгуби съзнанието си, и светът изчезва за него. Докато Любовта присъства в човека, и светът съществува за него. Щом Любовта го напусне, и светът преставя да съществува за него.

Всички хора четат молитвата Отче наш. Там е казано:

„Отче наш, Който си на небесата, да се свети Името Твое, да дойде Царството Твое...” Осветяването на Божието име има отношение към Любовта. Не можеш да осветиш Божието име, ако нямаш любов. Който иска да освети Божието име, трябва да носи Любовта в ума, в сърцето, в душата си, т.е. да бъде запален с Любовта от всички страни. Когато се говори за Божието Царство и Божията Правда, имаме предвид Божията Мъдрост. Без Мъдростта Божието Царство и Божията Правда нямат никакъв смисъл. Божията воля пък има отношение към Божията Истина. Следователно никой не може да изпълни Божията воля, ако не носи Истината в себе си.

И тъй, ако в душата ни не царува Любовта, ако в духа ни не царува Мъдростта и ако във волята ни не царува Истината, целият свят остава за нас неразбран. Защо е недоволен човек? – Защото не носи Любовта в душата си, Мъдростта – в духа си, Истината – във волята си. Любовта, Мъдростта и Истината са създали света като забава за всички живи същества. На всеки човек е дадено нещо специфично, с което да се занимава. Който не може да намери специфичното за себе си, той всякога е недоволен. Всеки търси нещо голямо: голямо добро, голяма сила, голяма любов. Никой не подозира, че зад големите неща се крие злото. Влезеш ли в света на злото, там ще търсиш голямото зло, за да намериш малкото добро. Грешката на хората се заключава в това, че те търсят голямото добро и малкото зло. Голямото добро изисква голяма жертва. Ако искаш да бъдеш добър, трябва да си

голям, неизчерпаем извор. Докато работиш, докато имаш енергия, ти си в общение с хората: всички те търсят, всички

548

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

разчитат на тебе. В този случай ти си извор, при който идат жадни пътници да утолят жаждата си.

Няма по-велико нещо за човека от това, да съзнава, че служи на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Няма по-голямо благо за човека от това, да търси Царството Божие и Неговата Правда. Няма по-голямо благо за човека от това, да съзнава, че служи на Бога и изпълнява Неговата воля. Как познавате кое действие е съгласно с Божията воля и кое не е съгласно? Всяка мисъл, всяко чувство и всяко действие, изпълнени с любов, са в съгласие с Божията воля. Слушаш един добър певец или добър музикант. Щом свърши песента, ти му ръкопляскаш. Докато пее или свири, ти мълчиш. Щом свърши концертът, ти ръкопляскаш. Някои не ръкопляскаат – мислят, че като не нарушават тишината, с това изказват възхищението си. Не е така – и който ръкопляска, също се възхищава, благодари и поощрява певеца. Мнозина ръкопляскаат още преди започване на песента. Едва излезе певецът на сцената, те започват да му ръкопляскаат. Следователно всяко движение, направено с любов, е намясто. Ръкопляскай с любов, мълчи и слушай пак с любов. Като ръкопляска, човек иска да каже: „Приеми благословението на онова, което Бог е вложил в моите ръце.“ В този смисъл ръкопляскането и ръкуването са намясто. Слушаш някой да говори, да пее или да свири хубаво – ръкопляскай му. Срещнеш един добър човек – ръкувай се с него: хвани здраво ръката му и му предай сила от себе си.

Като говоря за ръкопляскането, не го разглеждам само по форма. Аз не поддържам външните форми и движения, но казвам, че всяко движение има смисъл, когато е изпълнено с любов. Аз не ръкопляскам външно – другите правят това заради мене. Аз ръкопляскам вътрешно – по ум, по сърце и по душа. Същевременно ръкопляскам на ума, на сърцето, на душата и на духа на онзи, който свири или пее на сцената. Значи ръкопляскането е и външен, и вътрешен процес: допи-

раш, приближаваш ръцете си и се обменяш. Като спасяваш давящия се, ти му ръкопляскаш: приближаваш ръцете си, прегръщаш го и го изваждаш от водата. Майката туря детето

549

РАЖДАНЕТО

си в коритото и започва да го къпе – и това е особен род ръкопляскане.

Ново разбиране е нужно на хората. Докато живеят със старите разбирания, те плачат, страдат, без да знаят причините на страданията си. Някой е умрял, т.е. заминал е за онзи свят, и близките му плачат. Днес целият български народ плаче за своя цар²⁸. Какво означава смъртта? – Заминаване за онзи свят, дето всеки човек дава доклад за всичко, което е направил на Земята. Българският цар е сега на доклад при Господа, т.е. при Любовта. Да царуваш, това значи да оставиш Бог да царува в тебе. Така всеки човек може да царува първо на себе си, на своята душа и дух, на своя ум и сърце; след това той царува и на другите. Докато Любовта, Мъдростта и Истината царуват в човека, царуването е намясто. Казвате: „Кой ще ръководи сега българския народ?“ – Който го е ръководил досега.

Бог ръководи всички народи. Който Го слуша, велик народ става; който не Го слуша, сам се осъжда на страдания. Кой ръководеше еврейския народ в миналото? Ще кажете, че Давид, Соломон и други царе са го ръководили. Давид, Соломон са били проводници на Бога – всъщност Бог го е ръководил. И днес, когато евреите нямат цар, пак Той ги ръководи. За нас умрели хора не съществуват. Умрелите са толкова живи, колкото и живите, които виждате да се движат и да говорят. Българският цар е жив: отиде при Господа да докладва как вървят работите на България. За известно време в България се налага траур, а християнската църква от две хиляди години е все в траур. С това показват, че Христос е страдал за човечеството, след което е бил разпнат. Наистина, Христос страда, разпнаха Го, но след това възкръсна. Време е вече да се сваля траурът. Всички свещеници и проповедници на Христовото учение трябва да се облекат в бели дрехи – да се радват, че Христос е възкръснал. Жив е Христос и днес Той

управлява света в името на Господа. Не се съмнявайте в това и не спорете дали е възкръснал, или не. Възкръснал е Христос и живее между всички страдащи, нещастни, онеправдани. Той носи новото в света. Любовта Христова е навсякъде: с нея
550

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

работи Христос и оправя обърканите работи на хората. Днес всички говорят за царя, за неговите добродетели. Той се отличаваше с голяма досетливост и отзивчивост към страданията на хората. Станеше ли някъде нещастие или катастрофа, той пръв биваше там. Знаеше как да помогне и да утеши пострадалите. Днес всички се питат кой ще ръководи съдбините на България. Който ръководи съдбините на всички народи, Той ще ръководи и българския народ. Всички хора са служители на Бога. Съзнателно или несъзнателно, те Му се подчиняват. Всички българи се молеха на Бога да оздравее царят. Той и сега е жив. Важно е да се молят докладът на царя да бъде добър, да се одобри и българите да получат Божието благословение. Българите и всички останали народи трябва да се молят за идване на Царството Божие на Земята. Това ще се ознаменува с велики и светли дни. Тогава няма да има бедни, болни, страдащи хора по лицето на Земята. Нов порядък ще дойде на Земята – порядъкът на Любовта. И тъй, дали сте на Земята, или я напущате, стремете се да попаднете в ръцете на Любовта, тя да ви приеме в обятията си. Има ли дете в света, което да е родено с любов и да е умряло? Всички същества, родени с любов, са живи. И на този, и на онзи свят да са, те живеят. И обратно: всяко същество, родено без любов, е мъртво. И на Земята да е, и на онзи свят да е, то е в положението на умрелия. То ходи, движи се, говори, но съзнанието му за живота е заспало. Щастие е за човека да се роди с любов и да умре с любов. Бъдещето се нуждае от работници на Бога, които да Го обичат и да оставят Той да царува в техните сърца, умове и души. Да пожелаем добър път на българския цар: да следва пътя на Любовта, да носи мира и радостта. Ганди²⁹ казва: „Когато умра аз, не само Индия ще бъде свободна, но целият свят ще се освободи от заблужденията и ограниченията.“ Така

трябва да каже всеки човек за себе си. Тогава и животът, и смъртта имат смисъл. Смърт, която не носи освобождаване, няма смисъл. Обаче ако смъртта носи освобождаване, тя се осмисля: тогава и тя е раждане. Значи има два вида раждане: по плът и по дух. Когато слиза на Земята, човек се ражда

551

РАЖДАНЕТО

по плът; когато напуска Земята и отива на онзи свят, той се ражда по дух. Затова именно Христос казва: „Ако се не родите от вода и дух, не можете да влезете в Царството Божие.“ Човек трябва да се роди два пъти: по плът, т.е. по вода; и по дух, т.е. да излезе от утробата на майка си и да замине за онзи свят.

Защо хората заминават за другия свят? – Да приложат Любовта. Това, което човек не може да приложи на Земята, ще го приложи на онзи свят. Следователно и българският цар сега ще бъде по-добър работник: ще приложи всичко онова, което не е могъл да приложи на Земята. Когато хората дойдат до положение да се радват и когато се раждат, и когато умират, светът ще се оправи.

Роденото от плътта, плът е; реченото от Духа, дух е. Ако не се родите изново, не можете да влезете в Царството Божие.

Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш Небесни. – Кога човек е съвършен? – Когато се роди от Любовта, от Мъдростта и от Истината. Това означава раждане от Духа. Който мине през трите процеса на раждането – през Любовта, Мъдростта и Истината, той влиза в новия порядък на нещата и разбира дълбоките прояви на живота. Това значи роден от Бога. Казано е:

Роденият от Бога грях не прави. Истина, истина ви казвам: Ако не се родите изново, не можете да влезете в Царството Божие.

Желая ви да се родите по закона на Любовта, да умрете по закона на Мъдростта и да станете съвършени, както е съвършен Отец наш Небесни, т.е. да се родим по закона на Истината и да дадем своя доклад пред Господа, от който да се ползват всички хора на Земята.

29 август, 5 ч., София – Изгрев

ЕДИНСТВЕНАТА СИЛА

Послание на Яков, 1. глава, 12. и 13. стих

Скръбта и радостта са две състояния, през които човек неизбежно минава. Следователно той трябва да ги изучава. Скръбта може да се уподоби на залез в човешкия живот, а радостта – на изгрев. При скръбта човек е в тъмнина: нищо не вижда, нищо не го радва. При радостта той е в светлина: всичко вижда, на всичко се радва. Често хората смесват понятията виждане и гледане, които всъщност се различават. Виждането е свързано със знанието, което има отношение към живота. Да знаеш, това значи да живееш. Да знаеш нещо, това значи да имаш съзнание, да преживееш нещо и да придобиеш известна опитност. В съзнанието на човека влиза и мисълта, и чувството. Мисълта образува външната форма на нещата, чувствата – тяхното съдържание, а силата – волята, направлението им.

Всички хора искат да знаят нещата, да ги разбират, за да подобрят живота си. Въпреки това има нещо, което им пречатства. Кое пречатства на човека да живее добре? – Недоволството. Един човек има жена, деца, къща, имот – доволен е от живота си. Друг е изгубил жена си, няма деца, няма къща – недоволен е. Той казва: „Нямам жена.“ Ако този човек разбира вътрешния смисъл на думата жена, щеше да бъде доволен от положението си. Хората са изопачили понятията, поради което сами си създават страдания. Думата жена означава живот. Ако съзнаваш какво представлява животът, и да имаш, и да нямаш жена, ти ще бъдеш доволен, защото имаш най-важното – живота.

Съвременните хора трябва да работят върху себе си, за да очистят съзнанието си от всички криви и изопачени образи и понятия. Някой говори за вкусно, сладко ядене и подразбира печена кокошка, агънце или прасенце. Той казва:

553

ЕДИНСТВЕНАТА СИЛА

„Вкусно нещо е кокошчицата, агънцето или прасенцето. Добре е от време на време да си хапваш от тяхното месце.“ За тебе е добре, но не и за тях. Питай агънцето или прасенцето доволни ли са от тебе, като туряш ножа си на врата им. Ако

след като ядеш кокошка, агънце или прасенце, можеш да влезеш в Царството Божие, яж, колкото искаш. Обаче ако ядеш месото им и след това те изпъдят от Царството Божие, не се докосвай до тях. Всяка мисъл, всяко чувство, всяка постъпка, които изкарват човека вън от Царството Божие, не са на място.

Под „Царство Божие“ се разбират добрите условия, при които човек може да постигне всичко, каквото желае. Да влезеш в Царството Божие, това значи да си в реалността на живота, дето няма смърт, дето нещата са непрерывни. Излезе ли от това Царство, човек отново влиза в областта на смъртта, в най-грубата материя, дето животът изгубва всякакъв смисъл. Смъртта работи с изостаналата материя на миналото, от която никой не може да се ползва. Всички изостанали човешки и ангелски мисли и чувства представляват материал, с който работи смъртта. Който попадне в тези остатъци, задушава се и умира. Затова се казва, че смърт та ограничава и задушава човека. Смъртта отнема всички сетива на човека, оголва го и той остава само като съзнание, в което като през калейдоскоп минава миналият му живот. Той съзнава, че някога е живял, работил е, движил се е, но е лишен вече от всякаква дейност. Спомня си, че е имал баща, майка, но сега е сам, нищо не вижда и не чува; иска да пипне нещо – ръце няма; иска да се подвижи – крака няма. Страшно е положението на човек, който е влязъл в областта на смъртта и не може да излезе оттам.

Колкото и да се говори на хората за смъртта и за живота, за ада и за рая, те не могат да си ги представят ясно. Смъртта и адът са толкова далечни понятия за тях, колкото животът и раят. Всъщност смъртта и животът, адът и раят са в самите тях. Който греши и не живее добре, той е мъртъв за всичко онова, към което душата му се стреми. Който не прилага Любовта, той е в ада, в безлюбието. Следователно ако

554
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

приложиш Любовта, ти влизах вече в рая, в Божествения свят. От човека зависи да живее или да умре, да влезе в рая или в ада. Всичко е около него: която врата отвори, в нея ще

влезе. Ако се движиш с бързината на биволска кола, Луната е далече от тебе; ако се движиш с бързината на светлината, Луната е близо. Един съвременен учен прави изчисления за бързината, с която се движи човешката мисъл и тази на светлината, и намира, че отношението между тяхната бързина е такова, каквото е отношението между бързината на биволската кола и на светлината. Той изчислил, че човешката мисъл се движи с бързина 3 квадрилиона и 600 билиона километра в секунда. Ако и човешкото съзнание се движи с такава бързина, всеки момент то ще присъства навсякъде във Вселената. Тогава няма да има далечни и близки неща за човека. Това се отнася до интензивната човешка мисъл, в която се крият големи възможности. Това се отнася и до Божественото съзнание, т.е. до свръхсъзнанието, към което се стреми всеки човек. Задача на човека е да прояви своето свръхсъзнание, да прояви Любавта, в която се крият всички възможности на живота.

Велико нещо е Божията Любов, която ражда живота.

Велико нещо е Божията Мъдрост, от която произлизат знанието и светлината. Велико нещо е Божията Истина, на която се дължи безграничната свобода. Знаете ли какво грамадно пространство съществува от една звезда до друга или от едно слънце до друго? В пространството от едно слънце до друго могат да се настанят около три хиляди слънчеви системи като нашата. Можете да си представите на какво разстояние се намират тези слънца едно от друго. Грамадните разстояния са причина за голямата свобода. Те се движат свободно, без опасност от стълкновение.

Като не разбират закона на свободата, хората искат да се сближават. Не могат ли да постигнат това, те страдат. Чувате някой да се оплаква, че няма близки. Не съжалявайте, че нямате близки! Щом се сближите с хората, веднага ще се скарате. Близостта създава недоразумения. Хората имат велики идеи, а малки жилища, поради което стават сблъск-

555

ЕДИНСТВЕНАТА СИЛА

вания и катастрофи в идеите им. Само в главата си човек има около 3 милиарда и 600 милиона разумни душички, които

са принудени да живеят в такова тясно жилище. Като къща главата, в която се помещава мозъкът, е пространство от 19 см дължина, 15-16 см широчина и 15-16 см височина. Колко разумни, интелигентни трябва да бъдат тези душички, за да живеят в пълна хармония, да пазят известен ред и порядък помежду си. И след всичко това ще каже някой, че е самотен, че никой не го обича. Той не говори истината. Милиарди душички работят за него. Човек има една велика душа – царица на неговия живот, за която работят милиони и милиарди душички – работнички и работници. Всички говорят за царицата на кошера, но тя не може без работниците си. Така и човек говори за душата си, без да подозира, че нейната дейност се дължи на усилието, което правят множеството душички работнички около нея.

И тъй, като сравнявате човека с пчелния кошер, нещата стават ясни. Така си обяснявате защо един човек, външно грозен, може да ви стане приятен и любим. Кога? – Когато видите душата му – като светъл лъч, като изгряващо слънце. Каквото прави този човек, както и да ви говори, вие се възхищавате от него, радвате му се. Любовта е проникнала в душата му и го прави красив, светъл и любещ. Как се проявява Любовта, колко фази претърпява, докато слезе на Земята? Първоначално Любовта се проявява на големи разстояния. Когато обичаш някого, ти си доволен само от това – да мислиш за него, да го видиш отдалече. После започваш да желаеш по-голяма близост: да чуеш гласа му, да хванеш ръката му, да ти напише нещо. Той се приближава към тебе и ти го наричаш „гълъбче, пиленце“. Това е втората фаза на любовта. Всяка фаза има определена граница, до която може да стигне. Минеш ли и втората граница, ти слизаш до третата фаза, дето близостта води към раздяла: гълъбчето се превръща в кукумявка. Какъв символ е кукумявката? – Къща, над която кацне кукумявка, запустява. Такова предание съществува. Много естествено! Щом гълъбчето става кукумявка, раздялата между влюбените е неизбежна. Кукумяв-

556
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

ката е барометър на любовта. Тя предсказва или разваляне,

или оправяне на времето. С други думи казано: кукумявката предсказва степента на любовта – дали се увеличава, или намалява.

Вината не е в кукумявката. Тя само предсказва какво ще стане с времето и с любовта и заставя човека да вземе предпазни мерки. Тя се отличава от гълъба по начина на храненето и живеенето. Гълъбът е вегетарианец, а кукумявката – месоядна птица. И при най-тежките условия на живота гълъбът си остава вегетарианец. С това той поощрява хората към добър и чист живот. Защо и човек да не живее добре и при най-лошите условия? Гълъбът е дневна птица, а кукумявката – нощна. Те представят два различни живота. Следователно който живее при условията на деня, се отличава с един характер; който живее при условията на нощта, се отличава с друг характер. Това се отразява и върху очите на хората. Който се е родил вечер или среднощ, има големи, широко отворени очи. Роденият през деня има малки очи, той възприема по-малко светлина. Колкото по-големи и ненаситни желания има човек, толкова по-големи и широко отворени са очите му за външния свят. Ненаситните желания са нощни птици, користолюбието е също нощна птица. Защо ти са много къщи, много книги, много пари? Човек има две очи, две уши, един нос, една уста – повече не му трябва. Ще каже някой, че с повече очи ще вижда всичко и навсякъде. Достатъчно ти са двете очи, които Бог ти е дал.

Да се говори за много очи, подразбираме онези условия на миналото, когато човек е виждал с цялото си тяло. Под „минало“ разбираме времето преди грехопадението, когато човек е живял добре и е спазвал Божиите закони. Съвременният човек вижда само с очите си, чува с ушите си, вкухва с езика си, опитва миризмата с носа си, поради което тялото му е още в тъмнина. Очите, ушите, носът изпълняват днес специфична служба, не си помагат взаимно. Ще дойде ден, когато очите, ушите, носът съзнателно ще помагат на ръцете и краката. Долната част на тялото, от кръста нататък, е в зави-

симост от главата и сетивата. Здравословното състояние на

557

ЕДИНСТВЕНАТА СИЛА

организма се определя от нормалното състояние на главата, на сетивата, както и на цялата нервна система. Очите имат отношение към Истината, ушите – към Мъдростта, устата – към Любовта. Дръжте в изправност тези органи, за да бъдете във връзка с великите добродетели на живота.

Какво представлява Любовта? – Строителната сила в живота и в Целокупната Природа. Когато Любовта престане да строи, смъртта иде. Когато Любовта престане да строи в човека, той умира. Който иска да живее, трябва да даде място на Любовта в себе си – да се прояви тя като строителен процес. Да живееш, това значи да те обичат и да обичаш. Следователно живей и люби, за да преустроиш своя организъм, да станеш нов човек, годен за новите условия и за новия живот. Това са проповядвали всички Велики Учители на човечеството: Мойсей, Буда, Христос. Кое учение е право? – Всяко учение, което носи Любовта, има един и същ източник. Следователно всяко учение на Любовта е право и истинно. Последователите на различните религиозни учения са внесли заблуждения в тях, поради което възгледите на хората са разделени. Основата на всяко Божествено учение е Любовта. Ако искаш да бъдеш здрав, силен и способен, ще любиш. Ще кажете, че Любовта спъва развитието на човека. Не е вярно: Любовта е първият подтик на живота, Мъдростта е вторият подтик, а Истината – третият подтик.

Всичко в света се движи благодарение на тези велики подтици. Земята, Слънцето, звездите, хората, животните се движат по силата на Любовта, Мъдростта и Истината. Те са неизменни центрове, около които всичко се върти. Слънцето се движи с бързина 250 км в секунда, а Земята – с бързина 29 км в секунда. Както Земята не може да съществува без Слънцето, така и човек не може да съществува без любов към Бога. Земята не може да роди нищо без Слънцето, но и човек не може да роди и да създаде нещо без Слънцето на живота.

Пом-

нете: Божественото учение се заключава в любов към Бога. Как ще си обясним сегашния живот, в който съществуват убийства, престъпления и недоразумения? – Това е животът

на безлюбието. Този живот не ни интересува. Ние се интересуваме

558 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

суваме от Любовта, а не от безлюбието. Ако ядеш какъв и да е плод и не чувстваш неговата любов, никъде няма да намериш Любовта. Христос казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си.“ Значи като ядеш плода, ти придобиваш живот. Какво ще кажете за човека, когото не можете да ядете? Човека не можете да ядете, но плода му ще ядете. Кой е плодът на човека? – Неговото слово. Ако думите, които излизат от устата на човека, не внасят живот в близките му, те не са още узрели. Словото на човека трябва да бъде зрял плод, от който да се ползват всички.

Мощна сила е човешката реч. Кога? – Когато е изпълнена с любов. Христос взе петте хляба, преломи ги, благослови ги в името на Любовта и с тях нахрани петхиляден народ. Словото, което Христос изрече, стана проводник на Божи-ята Любов. Тя слезе от небето, оживи хляба и го умножи. Тъй щото ако някой влезе в дома ти, но животът ти не се подобри, едно от двете е вярно: или той не те обича, или ти не го обичаш. Нещастиято произтича от безлюбието. „Какво да правя, като не обичам даден човек?“ – Ще възприемеш Любовта в себе си като творческа, строителна сила и ще го обикнеш. Бог го е създал, поставил го е на някаква работа, а ти не го обичаш. Ако той не беше нужен, нямаше да съществува. Всичко, което Бог е създал, е потребно и на мястото си. Бог казва: „Аз творя и доброто, и злото.“ Да се радваме, че е така, защото Той знае къде да приложи доброто и къде – злото, но човек не знае къде и как да ги прилага. Затова именно, когато си служи с едно и също вещество и за добро, и за зло, той често причинява нещастия. Например човек използва азотната киселина в бояджийството, но я използва и за правене на експлозиви. Ако пие от нея, още повече ще пострада. Попадне ли в ръката ви елемент на злото, научете закона на превръщането: превърнете злото в добро.

Много думи, с които хората си служат, са подобни на азотната киселина. Дето паднат, причиняват изгаряне. Например някой пише или казва, че няма разумност в света, че Бог не

съществува. Това е азотна киселина, която изгаря кожата и причинява нещастия. Кой е опитал и проверил истинността

559

ЕДИНСТВЕНАТА СИЛА

на тези думи? Друг казва, че мрази някого. Знае ли той какво означава думата мразя? Опитал ли е действието ѝ върху себе си? Да мразиш, това значи да смразиш нещо, да намалиш топлината му, да се превърне в лед. Не употребявайте думи, на които не разбирате смисъла. Защо трябва да мразиш един човек? Искаш да го смразиш ли, да го превърнеш в лед? Природата е дала достатъчно количество лед, но зиме, когато е необходим. През лятото хората нямат нужда от лед. Потрябва ли им например, те си служат с втечнен амоняк: така те превръщат водата в лед. Това става с особени уреди. Трябва ли и ти да ставаш машина – да намаляваш топлината на ближния си, да го смразяваш? Не е изкуство да мразиш; изкуство е да любиш, да превърнеш омразата в любов. Да мразиш, това значи да пробиеш дупка в здраво шише. Един грънчар направил 10 хиляди грънци, от които само сто напълнил с масло и ги турил настрана. Като погледнал към грънците, той си казал: „Благодаря на Бога, осигурих се. Като ги продам, ще си почивам, няма повече да упражнявам този занаят.“ Един ден паднал гръм на работилницата му и пробил празните грънци. Здрави останали само стоте, които напълнил с масло. Съвременните хора страдат от своите празни, пробити грънци. Само пълните с любов грънци остават здрави. На тях може да разчита човек. Любовта е основа на живота. „Първо към кого трябва да прояви човек любовта си?“ – Първо към Бога, после към своя ближен и най-после към себе си. – „Къде ще намерим Бога?“ – В меката и приятна светлина, в чистия въздух, в чистата вода и в доброкачествения хляб. Бог е в цялата Природа, във всичко живо, което Той е създал и направил. Четеш например Евангелието и си доволен. Защо си доволен? – Защото се разговаряш с Христа. Като четеш Неговите светли и възвишени слова, намиращ, че Той е говорил само през светли, слънчеви дни. Затова именно Словото на Христа наричаме Слово на деня, т.е. на Светлината. Следователно четете свещените книги, Еван-

гелието, за да се свържете с Христа, носителя на Любовта. Без Любов нищо не се постига. Ще каже някой, че чрез самообразованието ще постигне всичко. Той не знае, че за

560

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

да постигне това, се ползва от труда, усилието и работата на хиляди интелигентни същества, живели преди него и работили с любов. Благодарете на всички, които са допринесли нещо за вашето развитие. Това значи да цени човек малките работи и малките придобивки.

Често децата играят с цветя и насекоми и постъпват лошо с тях. Някое дете хване една муха, откъсне главичката ѝ, крилцата ѝ и я захвърля. После отиде при някое красиво цвете, помирише го, хареса го и го откъсне; поиграе си малко с него и го захвърля настрана. Не е позволено да измъчвате насекомите и да късате цветята. Колкото и малко да е насекомото, като го измъчвате и отнемате живота му, с това прекъсвате един Божествен процес. Същото може да кажем и по отношение на късането на цветята. Ще кажете, че вятърът и бурята късат цветята и листата на дърветата. Силният вятър и бурята се предизвикват от неестествения живот на хората. Лошият живот на хората разваля времето, а добрият живот го изправя. От 45 години небето в България постепенно се изяснява – то може да се сравни с италианското. Това е добър признак. Изобщо човешката мисъл оказва влияние върху подобрението или развалянето на времето и небето става ту по светло, ту се замъглява.

Преди години бях в Търново, дето правех научни изследвания. Един ден излязох в града и спрях погледа си на източната част, която водеше към едно близко село. Цялото небе беше мрачно, облачно. Селото беше също потънало в облаци. Само малка част от небето беше отворена и ясна. Казвам на приятеля си, който ме придружаваше: „Погледни към селото, дето е светлата част на небето. Там живее един добър, праведен човек.“ – „Познаваш ли го?“ – „Не го познавам, но по светлината на небето съдя за неговата мисъл. Тя е пробила небето.“ – „Наистина, има такъв човек в селото – отговори моят приятел. – Цялото село го знае, обича и уважава.“ –

„Неговата мисъл е светла, затова си е пробила път в облачното небе. Това показва, че той има връзка с разумния свят.“ Какво представляват скръбта и страданието? – Това са облаци, които правят небето мъгливо и мрачно. Скръбта

561

ЕДИНСТВЕНАТА СИЛА

поставя човека на изпит: да приложи любовта си, да разсее облаци на небето. Ако не може да направи това, той е слаб човек: говори за любов към Бога, а не може да изчисти небето от облаци. Това не е любов. Любовта побеждава всички мъчнотии. Следователно като се натъкнеш на мъчнотии, не питай защо идат, но приложи Любовта. Любовта събужда Божественото начало в човека. Той е готов вече да се жертва за Бога и за ближния си. Събуди ли се Божественото в човека, не питай обича ли те, или не. Той първо обиква Бога, а в тази любов се крие и любовта му към всички хора. Любовта събужда, оживява, възраства и възкресява всички живи същества. Виждате една малка, затворена, безжизнена пъпка. Погледне ли я Слънцето, тя се разпуква, отваря се и от нея излиза красив благоуханен цвят. След това цветът окапва, но завързва малък горчив плод. Изложен на слънчевите лъчи, той постоянно приема любовта на Слънцето и расте, зрее, докато стане красив сладък плод. Това прави Любовта и с човека. Първоначално той е малка свита пъпчица. Щом я възлюби Бог, тя се разраства, пуква се и от нея излиза красив ароматен цвят. След време от цвета се образува плод. Щом Бог го възлюби, той става голям, сладък и от всички желан. И тъй, обичайте, за да бъдете здрави, силни, умни и да заемете добро обществено положение. Обичайте, за да си отворите път в Царството Божие, да се движите свободно из Вселената. Обичайте, за да ви обичат. Любещият е безсмъртен. За него се отнася стихът: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил.“ За любещия и затворът се отваря, веригите от краката му падат и той излиза на свобода. За човека на безлюбие животът е пълно ограничение. Той е лишен от светлината и топлината на Слънцето. Следователно отворете сърцата си за Любовта, за да дадете възможност на Бога да се прояви чрез

вас. Да отворим сърцата си за Божията Любов и да станем съработници с Него! Коя жена е обичала мъжа си, без да вижда погрешките му, без да му каже една горчива дума? Ако жената може да обича мъжа си така, тя би могла да го обърне към Бога. Ако мъжът може да обича жена си така, 562

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

и той би я преобразил. Като не разбират Любовта, хората живеят в заблуждения и мислят, че трябва да обичат само добрия, умния, богатия. Не е така! Обичай човека заради Божественото в него. Който люби, той е свободен човек. Казано е в Писанието: „Бог е Любов.“ Той е дълготърпелив, милостив и любещ, Той е определил всички хора да влязат в Царството Божие. Колкото по-рано влезе там човек, толкова по-добре за него; колкото по-късно влезе, толкова по-големи страдания го очакват. Защо не вярвате в ума, в сърцето и в душата си? Душата носи капитала, с който човек си служи, а умът и сърцето го обработват. Ако няма кой да обработва капитала на човешката душа, човек нищо не може да постигне. В душата се крият възвишените и благородни мисли и чувства, които минават през ума и сърцето. Възприемайте този капитал и се пазете от лошите мисли и чувства, които идат от чужд източник. Отправяйте погледа си към Онзи Източник, отдето иде животът, който възкресява, повдига и възраства. Любовта е единствената сила, която лекува болни, повдига паднали, съживява и възкресява мъртви. Защо умрелият не може да възкръсне? – Не е обичан, както трябва. Достатъчно е да го любят близките му, както Бог люби, за да възкръсне той и да се върне от онзи свят. Това се отнася не само за отделните хора, но и за семейства, обществата и народите. Кой народ носи в душата си Божията Любов? – Който обича своите управници и своите сънародници. Щом той обича, и него обичат. Като обича ближните си, той обича всички народи и заслужено носи името си „велик народ“. Името му остава за вечни времена написано в книгата на великите народи. Всичко се дължи на Любовта. Народ, който не обича сънародниците си, не може да обича и другите народи. Той е осъден на заличаване от

книгата на великите народи. Всеки човек, всяко семейство, всяко общество, всеки народ, който люби, има бъдеще. Това е закон, който се проявява всеки ден в живота. Бог е създал света за проява на Любовта. Който влиза в този свят, доброволно се подчинява на неговите закони. Не иска ли да се подчинява, ще го изпъдят навън. В света на Любовта няма нищо отрицателно. Любещият и в огън да влезе, не изгаря, и диви

563

ЕДИНСТВЕНАТА СИЛА

зверове да го заобикалят, няма да го нападат и разкъсат. Любещият знае как и кога да иска, той знае как и кога да дава. Ако има нещо, което трябва да дадем на Бога, това е сър-

цето. Казано е: „Сине Мой, дай Ми сърцето си!“ Като изчисти сърцето на човека, Бог иска ума му, и най-после – душата му. Той ще ги очисти, ще ги повдигне, ще ги обогати и ще ги върне на човека стократно обогатени. Следователно не се страхувайте от Бога, но уповавайте на Него и поверявайте Му се като на свой велик, любещ и благ Баща. Приложете вярата и любовта си към Бога и животът ви ще се подобри. Христос казва:

Ако Ме любите, ще опазите Словото Ми.

Ако Словото Ми пребъдва във вас

и вие пребъдвате в Мене, Аз и Отец Ми ще дойдем, ще направим жилище във вас и Аз ще ви се изявя.

Когато Бог се изяви на хората, всички ще възкръснат и ще се познаят помежду си. Кога ще стане това? – В последния ден. Кой е последният ден? – В който Слънцето на Любовта изгрее и освети пътя на всички хора. Тогава навсякъде ще бъде светло и всички ще се познават. Това значи да заживеят хората братски помежду си, в мир и любов. Това очакват днес всички хора, всички народи на Земята.

Поставете Любовта като броня против злините в света.

Тя е единствената сила, която никакво оръдие не може да пробие. Тя е кораб в бурното море, който никаква сила не може да потопи. Тя е богатство, което никой не може да открадне. Тя е знание, което никога не се губи. Всичко възвишено и благородно произтича от Любовта. Поверете съкро-

вищата си на Бога на Любовта и от нищо не се страхувайте. Много цветя е посадил Бог в човешките души. Остава още едно цвете. Посадете и него в душата си, дайте му условия да израсте, да цъфне и да върже плод. То се нуждае от слънчевата светлина и топлина, то се нуждае от топлината на Любовта, от светлината на Мъдростта и от силата на Истината.
29 август, 10 ч., София – Изгрев

НОМЕР ПЪРВИ

Съвременните хора изпадат в трудни положения на живота си и тогава не знаят какво да правят. Например като няма хляб, гладният не знае какво да прави. Щом намери хляб, той знае вече какво да прави. Като е жаден, човек пак не знае какво да прави. Щом задоволи жаждата си, той знае вече какво да прави. Това се отнася и до светския, и до религиозния човек. Каквито и да са убежденията на хората, в затруднения те си приличат. И едните, и другите говорят за реалността на нещата, без да я познават. Те я изучават чрез отражение, поради което имат малко опитности за нея. Красив и велик е реалният живот, но мъчно се дохожда до него. Представете си, че ви се дава случай да искате нещо съществено от Разумната Природа. Какво бихте поискали? Ако сте гладни, ще искате хляб, но вие сте сити; ако сте жадни, ще искате вода, но не сте жадни; ако сте болни, ще искате здраве, но не сте болни. Какво бихте искали тогава? Всеки се стреми към нещо, но какво, и той сам не знае. Ако си пъпка, ще желаеш да се разпукнеш; ако си разпукана пъпка, ще желаеш да цъфнеш; ако си цъфнал цвят, ще желаеш да вържеш, плод да станеш; ако си плод, ще желаеш да узрееш и да те сложат на трапезата на някой виден човек, той да те приеме на гости у себе си. Следователно като ядете плодове, ябълки или круши, знайте, че всеки плод иска да го приемете добре. Ако го поглеждате с любов, ще го приемете с любов. По вашата обхода към него плодът познава обичате ли го, или не. Мнозина ядат плодовете, без да подозират, че и те чувстват любовта. Ще кажете, че това не е вярно. Може да вярвате, може и да не вярвате. Важното е, че всички живи същества се стремят към Любовта, поради което имат известно отношение към нея. Вълкът напада овцата и я изяжда. Овцата блее жално, иска да се освободи, страда, но вълкът не се интересува за нея. Той мисли, че овцата не

565

НОМЕР ПЪРВИ

страда и не чувства никаква болка. Не е така. Тя не само

чувства болки, но познава и любовта на всички, които се приближават към нея. Вълкът мисли само за себе си, затова не влиза в положението на овцата. Той си казва: „За мене е важно аз да съм доволен; какво е положението на другите, не се интересувам.“

И хората биват доволни и недоволни от живота си. Ако са доволни, те не чувстват нужда да изкажат доволството си; ако са недоволни, търсят някого, за да изкажат недоволството си и да се освободят от него. И да се освободиш от недоволството си, това е временно: на другия ден пак ще бъдеш недоволен от нещо. Искаш да отидеш на разходка, но времето е облачно, студено, не ти позволява да посетиш планината. Ти се сърдиш на времето, защото не е продължило още ден-два ясно, слънчево, та да направиш разходката си. Защо си недоволен от облачното време, и ти не знаеш. Ако си дадеш отчет, ще разбереш, че причината за недоволството се крие в облаците. Като се наслояват на небето, те отнемат светлината и топлината, нужна за човешкия организъм. Отсъствието на топлината и на светлината именно създава голямото недоволство. Понякога човек е недоволен, че няма достатъчно храна, за да задоволи глада си. Някога е недоволен, че е преял. Изобщо мъчно може да се угоди на човека, за да бъде доволен. Недоволството, неразположението са стари неща. Ние се занимаваме с новите, с вечните истини, които никога не губят смисъла си. Например вечна истина е, че една мисъл, едно чувство или една постъпка никога не се повтарят. Никога не може да се постъпи два пъти по един и същи начин. Кажеш ли някой, че много пъти е любил, той не говори истината. Само веднъж можеш да любиш. Това, което наричаш любов, всъщност е чувстване, разположение, настроение и т.н. Дойдеш ли до Любовта, тя се проявява само веднъж. При това Любовта е единна, цялостна и неделима. Великото, красивото се заключава в малките работи. Следователно достатъчно е да хапнеш малко хляб, да пиеш две-три глътки вода, да кажеш две думи на някого, но всичко това да е проникнато от любов. Малки неща са те, но Любовта

взема участие в тях. Каквото направиш с любов, с години го помниш; и не само че го помниш, но приятно ти е да говориш за него.

Често се говори за приятни и неприятни неща в живота.

Кое е по-приятно на човека: да печели или да губи, да се качва на планината или да слиза? Това зависи от състоянието, в което се намира човек. За онзи, който иска да се разхожда, е приятно да се качва на планината, да прави усилия, да преодолява известни мъчности. Така той разрешава определена задача. Обаче ако има работа, която трябва да свърши в кратко време, за него е по-добре да слиза от планината. Той казва: „Имам дългове, трябва да ги платя. Искam по-скоро да сляза, да намеря онзи, който е обещал да ми помогне.“

Качи ли се на планината, той забравя дълговете си. Какво показва това? – Че човек сам усложнява положението си, сам се товари и обременява с дългове. Планината представлява високо място, където Любовта царува.

Следователно който живее в Любовта, той е свободен от дългове. Разумната Природа, Любовта и Бог не държат човека отговорен за никакви дългове. Докато живее в Любовта, в Бога, той е свободен от тях. Щом напусне това място, дълговете тръгват след него и не го оставят свободен нито за момент. Душата излиза от Бога чиста, непорочна. Щом влезе в света, тя се оплита и опетнява. След това човек казва, че светът е лош, че условията са тежки, че хората са жестоки. Наистина, има нещо лошо в мислите и чувствата на човека, но откъде дойде то? Човек излиза от Бога с големи знания, но като дойде на Земята и ги приложи, прави много погрешки. Той си спомня за светлината и топлината, но като дойде на Земята, не може да си запали огъня, за да поддържа възприетата светлина и топлина. Човекът туря дърва на огъня, запалва ги, духа, но те не могат да горят: оказва се, че дървата са влажни. Като му дотегне да духа, той разхвърля дървата и започва да се оплаква: „Защо никой не ми помага? Не знаят ли, че имам нужда от огън?“

Често хората изискват от близките си да разберат нуждите им и да им се притекат на помощ. Как могат да разберат

НОМЕР ПЪРВИ

нуждите им? Ако се гледа по израза на лицето, мъчно ще се познае кой каква нужда има. Понякога една и съща нужда произвежда различни изрази на лицето. Някой се огъва, превива се. Защо? – Корем го боли. Друг също се огъва. Защо? – Боли го някъде: главата, гърдите, стомахът – и той сам не може да определи. Трети се върти на една, на друга страна – не може да разреши даден въпрос. Той вижда последствието, но причината не може да намери: намира се в положението на човек, който знае как се яде хляб, но не знае как се прави. Докато има кой да меси хляб, добре се живее. Какво ще правиш обаче, ако няма кой да меси хляб? Щом няма кой да меси хляб, ти сам ще почнеш да месиш. Като си дошъл на Земята, трябва да се интересуваш от всичко. Виждате райска птица и не се питате защо е толкова красива, защо формата на тялото ѝ е такава, но казвате: „Райска птица е това!“ – нищо повече.

В последно време учените говорят за една муха, която се движи с бързина около 1300 километра в час. Тя надминава най-бързите съвременни аероплани, които се движат с бързина 700-800 км в час. Тази муха си е изработила апарат, чрез който с малко енергия добива големи постижения. Хората не се интересуват от растенията, насекомите, животните, защото не разбират какво представляват те. Растенията и животните са произведения на разумните същества. Каквото изработят, те го изнасят на изложба, за да учат от тях по-нисшите същества. Това се отнася и до човека, за когото е казано: „И направи Бог човека по образ и подобие Свое.“ Човек е изложение на Бога, Който и досега не е престанал да работи върху него и да го усъвършенства. Както аеропланът, инструментите, машините не могат сами да се усъвършенстват, така и човек сам не може да постигне съвършенство. Все трябва да му помогне някой – поне да го стимулира, да го накара да учи. Ако майката и бащата са любознателни, и децата им ще бъдат такива. Следователно не питайте защо дъщерята или синът на някои родители не обичат да учат. Дъщерята не учи, защото майката не е любознателна. Синът не учи, защото бащата не е любознателен.

Мнозина се оплакват от неуспех в живота си. Понеже се стремят към големи придобивки, те пренебрегват малките процеси. Това е неразбиране на нещата. Може ли в един ден детето да стане голям, възрастен човек? Ден след ден детето расте и се развива, докато на 21 години става пълнолетен младеж и се радва на сила, здраве и младост. До 21-годишна възраст то расте, след което растенето намалява. Радвайте се, докато мислите, чувствате и действате. Защо? – Щом престанете да мислите, чувствате, действате, ще започнете да остарявате. Работете с ума, сърцето и волята си, за да не загу-

бите своята младост и жизненост. Щом изгуби младостта си, човек губи и живота си. За такъв човек се казва, че неговото сдружение пропада.

Какво забелязваме между животните? – Самоизстребване. Едни други те се нападат и изядат. Вълкът напада овцата, а овцата – тревата. В случая вълкът представлява злото, а овцата – доброто. Ако от червата на вълка и на овцата направят струни и ги поставят на цигулката, вълчата струна ще скъса овчата. За да не става това, четирите струни на цигулката трябва да бъдат или от червата на вълка, или от овчи черва. Каквото е отношението между вълка и овцата, такова е някога отношението между мислите и чувствата на човека. Има мисли в човека, които не си хармонират. Например една мисъл има вълчи произход, а друга – овчи. Вълчата изгонва овчата. Такова е понякога отношението между доброто и злото. Злото изгонва доброто и в резултат на това се явяват страдания, нещастия и смърт.

И тъй, когато хората питат защо този момък или тази мома са умрели толкова млади, казвам: те бягат от мащехата си или от своя пастрок. Когато младата мома или младият момък напускат дома си, причината за това е мащехата или пастрокът, които не се отнасят добре със завареното дете. Коя дъщеря или кой син биха избягали от собствената си майка и баща? От добро никой не бяга. Държиш животно в дома си. Докато го храниш, то остава в дома ти. Щом преста-

неш да го храниш, то отива на друго място. Тъй щото умира-
нето и напущането на дома, както и раждането, имат дълбок
569

НОМЕР ПЪРВИ

смисъл. Всяко нещо има своя дълбока вътрешна причина.
Какво представлява раждането? – Съзнателен вътрешен
процес. Не е достатъчно човек да се роди външно, той трябва
да се роди и вътрешно. Какво представлява раждането? –
Придобиване на нещо ново. Както при физическото раждане,
така и при духовното човек все придобива нещо. Казано е в
Писанието: „Роденият от Бога грях не прави.“ Значи роде-
ният по плът греши. За да се освободи от погрешките си,
човек трябва да се роди по дух, т.е. от Бога. Ще кажете, че
начинът на раждането е важен. Това не зависи от човека.
Цигуларят избира цигулката си, а не цигулката – цигуларя.
Добрият цигулар намира много цигулки, но ще избере само
една, чрез която може да предаде най-добре изкуството си.
Как ще я избере, това е негова работа. Той знае коя цигулка
е добра. И като засвири на нея, ще привлече вниманието на
хората. Ако цигулката е система Страдивариус, той ще плати
скъпо за нея, но лесно ще изкара парите си. Всеки човек има
по една цигулка Страдивариус в себе си, която е захвърлил
на тавана. Време е да я свали оттам, да я изчисти, нагласи и
приложи на работа. Цигулката представлява дарбата, дадена
на човека. Обърнете внимание върху дарбата, която ви е
дадена. Работете върху нея, за да я развиете, та един ден да
се ползвате и вие, и вашите близни.

Съвременните хора се оплакват, че въпреки усилията,
които правят, работите им не вървят добре, нещо ги спъва.
Какво те спъва? – „Остарях вече, няма кой да ми помага.“ –
Как ще ти се помогне? Ти си войник, но когато другарите ти
са заминали, ти си спал. След това се събуждаш от сън, но
полкът е заминал вече. Ти нямаш връзка с него, не знаеш
къде е отишъл. За да изпълните службата, която ви поверя-
ват, вие трябва да бъдете на поста си, да не пропуснете нито
едно от задълженията си. Какъв служител е онзи, който се
успива? Някой иска да стане пръв министър в отечеството си,
но не си задава въпрос какво ново може да внесе за своите

съграждани. Ако си министър, трябва да внесеш някакво преобразование, от което ще се ползват всички граждани. Например ако в някои градове водата е в малко количество, 570

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

ще потърсиш начин да доставиш от друго място вода, за да задоволиш нуждата на населението. Ако на някои места житото е слабо, ще ги снабдиш с доброкачествено жито, за да бъдат доволни и земеделците, и купувачите. Като пръв министър ще внесеш такъв закон, според който и жените, и мъжете да се женят само един път, т.е. един път да любят. Любовта е непреривен процес. Както Слънцето изгрява един път и не залязва, така и човек един път люби. Ще кажете, че Слънцето изгрява и залязва. Привидно е така, защото Земята се върти около оста си и създава ден и нощ. Всъщност Слънцето свети постоянно, без да залязва.

Същото се отнася и за Любовта. Тя е Божествена, непреривна проява. Човешката душа възприема Любовта направо от Бога, както Земята възприема светлината от Слънцето. Едно се иска от човека: когато Слънцето изгрява, той да бъде навреме там, за да възприеме светлината му. С други думи казано: когато Бог изявява Любовта Си, човек трябва да бъде навреме там, за да възприеме Неговата Любов. Започнеш ли да се извиняваш, че си закъснял, понеже пътят бил трънлив и мъчно се върви, погрешката е в тебе. Ти трябваше да бъдеш предвидлив, да имаш обуца на краката си, а не да ходиш бос. Щом си бос, краката ти непременно ще се набият с тръни и трябва да спираш на много места, за да ги вадиш. По трънливия път ще бъдете обути, а по гладкия и чист път можете да ходите боси. В това отношение животните лесно се справят. И за тях тръните са мъчности, но те имат естествени дебели обуца, които ги предпазват от убождане. Коя е причината за съществуването на трънливи пътища? – Не търсете причината, но търсете начин как да се освободите от тях.

Не питайте за причините на нещата, но търсете начин как да се справяте с последствията на причините. Не питайте къде е Бог, но изучавайте проявите Му. Бог живее в човешката душа и в човешкия дух, а се проектира и изявява

чрез ума и сърцето му. Следователно щом се натъкнете на известна мъчнотия, не очаквайте помощ отвън. Обърнете се към себе си, там да намерите помощ. Ако очаквате помощ от приятеля си, който живее далече от вас, той не може да ви

571

НОМЕР ПЪРВИ

помогне. Вие ще викате за помощ, но той няма да ви чуе. Не остава нищо друго, освен да нагодите радиото си, за да му предадете желанието си да ви помогне. Той ще чуе гласа ви и ще изпрати помощта си. Умът и сърцето са антените, а духът и душата – предавателите и възприемателите на човешкото радио. Ако сте отворили радиото си, ще ви чуят; ако не сте го отворили, никой не може да ви чуе.

Сега всеки трябва да се запита кой е номерът на неговото радио. Бог говори винаги на радио номер първи. Следователно щом станеш сутрин от сън, ще знаеш, че първата мисъл, която мине през ума ти, е Божествена. Ако се намираш в опасност и дойдат някакви мисли в ума ти, слушай първата мисъл, тя е Божествена. Един офицер разказваше една своя опитност от миналата война: „Излизам рано сутринта на една височина, за да разгледам положението. Нещо отвътре ми казва: махни се от това място, иди настрана. Оглеждам се, не виждам никакъв неприятел, всичко е тихо и спокойно. Мисля си: защо трябва да се отстраня? Докато разсъждавах, нещо ме удари по пръста. Пак ми се казва: иди настрана. Този път послушах гласа. Отместих се и след малко на това място се изсипа град от куршуми. Казах си: трябваше веднага да се вслушам в първия глас. Аз не виждах никаква опасност, но Божественото в мене вижда и разбира положението на нещата.“

Друг офицер предава своята опитност от войната през 1914 г. Един ден той заел с войниците си една позиция, която била на опасно място, но се оказала благоприятна за тях. Целия ден неприятелят ги обстрелвал, но нито един войник не пострадал. Гранатите падали пред тях и зад тях, но никого не улучили. На другия ден сражението продължило. Офицерът почувствал, че трябва да променят позицията, но войниците настоявали да останат на същото място. Понеже

позицията им се оказала безопасна, те мислили, че и сега ще бъдат запазени. Офицерът настоявал да се преместят и тръгнал да избира ново място. В това време една граната паднала в окопа, където били войниците, и ги избила. Само офицерът останал жив. Той извадил заключението: не мисли, че ако

572

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

предния ден си бил в безопасност, и следния ден ще бъде същото. Всеки ден носи своето благо. Всеки ден има една безопасна зона, в която неприятелят не може да те засегне. Слушай гласа, който ти нашепва къде да спреш: той знае мястото на тази зона и там те насочва.

Всеки иска да живее дълго време на Земята, без да си задава въпрос как трябва да живее. Ако живее и прави дългове, които не може да плаща, по-добре да си замине от този свят. Какъв смисъл има да живееш 120 години и да не служиш на Бога? Това е все едно да чакаш на гарата 120 години, докато

мине тренът да те вземе. Няма защо да чакаш: вземи торбичката си и върви. Дето те застигне тренът, там ще се качиш. Кой трен очаква човек? – Който иде от Божествения свят. Обаче не чакайте той да спре пред вас и да ви вземе – вървете

вие към него. Трябва ли детето да чака учителите да дойдат при него? – То само ще отиде на училището да слуша как преподават учителите и да се учи. Ако учи добре, учителите ще бъдат доволни от него. Като отиваш на училище, разчитай на любовта на своите учители; разчитай на знанието, което ти дават; разчитай на истината, която те разкриват пред тебе. Така и ти ще се научиш да любиш и когото срещнеш, ще го посъветваш първо Бога да обича, а после хората. Някой дава на близките си различни свещени предмети – да ги носят в дрехите си, за да ги пазят от опасности и злини. Това е фетишизъм. Не разчитайте на нищо освен на Божията Любов. Тя е в сила да избави човека от всички злини и нещастия. Носете в ума, в сърцето, в душата и в духа си идеята за Бога и на Него уповавайте. Казано е в Писанието: „Ако Ме потърсите с всичкото си сърце, ще Ме намерите.“ Не можете да намерите

Бога без любов. Любовта е непреривна, тя свързва човешката душа с Бога и превръща страданията в радост.

Като се натъкват на страдания, хората започват да се молят, за да се освободят от тях. Молитвата има смисъл, но не само когато си в изпитания. Моли се, преди да са дошли изпитанията. Един ден, като минавах през село Гьозекен, срещнах един познат, на когото казах нещо от бъдещето.

Обикновено не правя това, но така се нареди, че трябваше

573

НОМЕР ПЪРВИ

да го предупредя. Казах му да бъде внимателен, че след две години, на еди-кой си ден, ще си счупи крака. „Отде знаеш?“ – веднага ме запитва той. – „Това не е важно за тебе. Запомни датата. Този ден не излизай никъде и се моли.“ – „Не вярвам в това.“ – „Ще провериш дали е вярно.“ След две години той ми писа: „Стана така, както ми предсказа. Дойде денят, в който ми беше казал, че ще пострадам. Понеже не повярвах на предсказанието, бях го забравил. Денят беше дъждовен. Качих се на покрива да поправам нещо, но се подхлъзнах, паднах и си счупих крака. Едва тогава си спомних думите ти: спомних си, че беше определено да пострадам този ден.“

Вярвайте на Любовта – тя всякога си служи с Истината.

При това тя е последователна: от начало до края тя е издържана. Това се отнася до Божията Любов. Обаче човешката любов в началото се проявява по един начин, на края – по друг начин. Ако сте момък за женене, влезте в едно семейство, дете има няколко моми, за да видите как ще се отнесат с вас. Достатъчно е да проявите интерес към една от дъщерите, за да бъдете канен всеки ден на обяд, да ядете вкусни баници. Щом се ожените, вниманието постепенно намалява, баниците изчезват. Значи началото е добро, краят – лош.

Така постъпват и религиозните хора. Влизате в едно религиозно общество. Всички ви канят, гощават ви, хвалят ви. Щом се определите и станете член на това общество, веднага започват да търсят погрешките ви, изучават целия ви живот и ви критикуват. Защо още в началото, при запознаването си, не ви казаха, че обичат да критикуват и да търсят погрешките на хората? Търпение е нужно на човека.

И който иде при вас, и вие, които го посрещате, трябва да бъдете търпеливи. Без търпение няма любов. Велика сила е Любовта, но същевременно тя е своеобразна. От човешко гледище няма по-своеобразна сила от Любовта. Можеш да искаш нещо от нея, но ако тя намира, че не е време за него, по никой начин няма да задоволи желанието ти. Ако веднага задоволи желанието ти, накрая ще ти даде такъв урок, който никога не ще забравиш. Любовта не търпи никакви погрешки, никакво насилие.

574

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Царски син се влюбил в една красива царска дъщеря и се оженил за нея. Тя била горда, своеобразна, но той бил готов на всякакви отстъпки, само да го вземе за съпруг. Една слабост имал той: обичал да яде чесън. Тъкмо това не могла да понася царската дъщеря. Един ден той хапнал малко чесън и след това отишъл при своята възлюбена. Като усетила миризмата на чесън, тя се възмутила толкова много, че започнала да го изпъдят навън. Какво представлява чесънът? – Погрешките и слабостите ни. Ако ядеш чесън, Любовта ще те изпрати там, откъдето си дошъл. Ще кажете, че Любовта прощава. Щом те изпрати навън, тя ти е простила вече, но ти си далече от нея. Любовта не държи грешни хора при себе си. Тя даде нещо, колкото да задоволи глада им, и ги праща навън. Тя живее в абсолютна чистота и святост: отдалече още изхвърля навън всичките погрешки, слабости и пресъпления на хората. Светлината и топлината на Любовта са толкова големи, че каквато отрицателна сила попадне в тях, напълно изгаря. Злобата, завистта, омразата, невежеството, подозрението, користолюбието изгарят в Любовта. Докато си в Любовта, отрицателните сили те напускат; щом излезеш от Любовта, всички отново тръгват след тебе.

Защо трябва да се подозирате, да се съмнявате един в друг? Мъжът се съмнява в жена си, жената – в мъжа си. Те се обиждат, наскърбяват, а после плачат един за друг. Ако мъжът замине за онзи свят, жената плаче за него; ако жената замине по-рано, мъжът плаче. Кой е виновен за смъртта на мъжа или на жената? – И двамата. Понеже се обиждат, Бог

заповядва на ангелите Си да вземат единия от тях. Живейте добре, за да не заминете преждевременно за онзи свят. Живейте добре, за да запазите добри спомени един за друг. Един селянин обичал да яде печени яйца, но жена му не позволявала. Тя събирала яйцата за други нужди. Един ден жената заболяла и умряла. Като се върнал от гробищата, мъжът отишъл направо в курника, взел няколко яйца да ги опече. Той си казал: „Сега поне ще си хапна спокойно яйцата, няма кой да ми се кара.“ Опекал яйцата и тъкмо се готвел да си хапне, вратата се отворила и няколко съседки влезли

575

НОМЕР ПЪРВИ

в стаята – дошли да го утешават. За момент той забравил, че жена му е умряла, и набързо турил яйцата в пазвата си. Горещите яйца така го парели, че сълзи му потекли от очите. Съседките му помислили, че плаче от скръб за жена си, и започнали да го утешават: „Голям е огънят ти, но ще мине. Времето лекува всички болести.“ – „Прави сте, голям е външният огън, но още по-голям е този, който е в гърдите ми.“ Има два вида страдания: естествени и изкуствени. Естествените страдания облагородяват и повдигат човека, а изкуствените го ожесточават. Избягвайте неестествените страдания, които опетняват човешката душа. Защо ще мислиш за хората, че не живеят добре и правят погрешки? Защо трябва да се товариш напразно? Занимавай се със своите работи, а не с чуждите. Бъди благодарен на това, което имаш. Казано е в Писанието: „Не съдете, да не бъдете съдени.“ Само онзи не съди, който мисли право. Това се изисква днес от всички хора. Мислете право, за да бъдете всеки момент готови, когато ви повика Бог при Себе Си. Бог извиква при Себе Си и млади, и стари. Как ще отидете при Него: с огнена колесница, както Илия, или с колесницата на Любовта? Илия замина за онзи свят с огнена колесница и остави кожуха си на Елисей, след което той стана пророк. Без този кожух Елисей не би станал пророк. Облечете се и вие с кожуха на Любовта, за да станете пророци. Чрез този кожух се проявява Божият Дух. Той говори на всеки човек, който има радио и се съобщава с разумния свят. Колкото по-добри хора има

в един народ, толкова по-голямо благословение му се дава. Добрият човек е същевременно и добър пророк. Радвайте се, ако между вас има много пророци. В това отношение България е богата с пророци и ясновидци. В който град или село отидете, все ще намерите поне един ясновидец. В селата има баби пророчици, които помагат на хората при мъчнотиите им. Достатъчно е някой селянин да изгуби кравата или вола си, за да му предскаже бабата къде е отишъл.

Ако ясновидецът предскаже нещо, което 100% е вярно, предсказването му е от Божествения свят. Ако предсказването му е от човешкия свят, истинността на думите му е 50%.
576

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

И най-после има случаи на предсказване, вярно само едно на сто. При такова предсказване човек трябва да приема нещата с голяма предпазливост. Едно време Кортеза³⁰ се проявяваше като голяма ясновидка. Най-главната черта на характера ѝ беше справедливостта. Благодарение на това тя всякога казваше истината. Ако не можеше да каже нещо на човека, тя го съветваше да дойде друг път. Най-важното, което се искаше от нея, беше да насочи хората към Бога: на първо място да проявят любов към Бога и да разберат, че Любовта е единствената сила, която може да спаси човека. Любовта повдига и облагородява човека. Всичко, което той желае да постигне, става с помощта на Любовта. Сам човек нищо не може да постигне. Хиляди същества работят чрез неговия ум и неговото сърце. Те му нашепват какво трябва да направи и как да го направи. Да остане на него сам да направи нещо, ще излезе цяла каша. Следователно слушайте какво ви се говори отвън, но разчитайте на онова, което отвътре ви се тълкува. Ако не разбираш всичко, не трябва да се обезсърчаваш. Павел прие Христовото учение, без да го разбира напълно. Когато гонеше християните, Христос го срещна, възседнал на кон, и му каза: „Савле, защо Ме гониш? Ако мислиш, че с коня, който си възседнал, т.е. с човешкия ум, можеш да оправиш света, ти си на крив път.“ Павел видя голяма светлина и падна от коня си, след което стана ревностен последовател на Христа. Той отиде да проповядва Любовта даже между

езичниците. Той написа най-хубавото послание за Любовта в 13. глава от Първо послание към коринтяните. Никой друг не е писал толкова хубаво за Любовта, както Павел. В това отношение той имаше голямо прозрение.

И тъй, любете Бога във всички хора. Където и да Го видите, възлюбете Го. Това е мъчна работа, но е възможно. Когато Бог проектира светлината Си чрез твоя ум, ти ставаш умен. Когато Бог проектира топлината Си чрез твоето сърце, ти ставаш добър. Това означават думите: „Ако Словото Ми пребъдва във вас, и вие в Мене, Аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище във вас.“ Без любов животът няма смисъл. В каквата форма и да се изявява Любовта, животът

577 НОМЕР ПЪРВИ

е един и същ. В този смисъл службата на министъра и на простия работник е една и съща. Не е важно каква служба вършиш в обществото, важно е как я изпълняваш. Работете всичко с любов. Пишеш писмо – напиши го с любов. Ако направиш погрешка в писмото си, не се извинявай, че си бързал. Любовта не позволява нито да се бърза много, нито да се закъснява. В Любовта всяко нещо трябва да се прави точно навреме и намясто. Като дойде навреме и намясто, тя ще направи това, което никой не може да свърши. Тогава всички ще бъдат здрави, разумни и силни. Любовта носи доволство и щастие. Любовта не се купува с пари. Както водата, въздухът и светлината не се купуват, така и Любовта не може да се купи с нищо материално: тя стои над всичко. Любовта е сила, която с думи не се описва. Който иска да я опита, трябва да стане дете. Затова е казано в Писанието, че който не стане като малките деца, не може да влезе в Царството Божие. – „Как може да стане това?“ – Не питай как, но стани дете! Детето не пита как се постигат нещата, но вярва в тяхното постигане. Вярата е нужна на човека. Кажат ли ти да обичаш Господа, обикни Го! Как ще Го обикнеш, не питай. Ще кажеш, че не си Го виждал. Това е невъзможно! Как не си Го виждал? Бог е навсякъде и във всичко. Достатъчно е да помислиш за Него с любов, за да Го видиш и познаеш. Сега и на вас казвам: откажете се от недоволството и

следвайте пътя на Любовта. Щом я стигнете, откажете се от всичко старо и несъществено. Приемете същественото и вървете напред. Това изисква Любовта. На онзи, който се е отрекъл от старото, Любовта отваря големи възможности и постижения. Христос казва: „Никой не може да дойде при Мене, ако Отец Ми не го е привлякъл. Никой не може да отиде при Отца Ми, ако Аз не му покажа пътя.“ Следователно ако някой дойде при вас, не го задържайте, но покажете му пътя – затова е изпратен при вас. Задържате ли го за себе си, вие правите голяма грешка. Всеки търси Любовта. Не спирайте никого в неговия път! Няма по-красив път от пътя на Любовта. Няма по-звучна, по-красива песен от песента на Любовта.

578

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Един поет пише:

Аз няма сълзи да проливам,
че дивна младост не видях,
че моите спомени са мрачни,
че мойта песен не звънти.

Аз няма сълзи да проливам
за слънцето на моя ден,
който облаци покриват,
за моя светъл, ясен ден.

Какви ли бури аз не срещнах?

Разбит аз пея тиха песен
и вместо кървави сълзи
в мене песента звучи.

Най-после поетът завършва с думите:

Това е новото, което сега аз научих.

1 септември, 5 ч., София – Из

ПРОЯВЕН И НЕПРОЯВЕН

В съвременните училища по химия се изучават различни химически елементи, но не се запитват как се отразява например на човешкия организъм присъствието на по-голямо или по-малко количество водород, кислород, азот и въглерод. Също така там се изучават различни разтвори и смеси. Питам: какъв е вкусът на смес от захар и сол? – Неприятен. Ако употребите някъде захар вместо сол и обратно, сол вместо захар, пак ще имате неприятен вкус. Например не е приятно да пиете кафе със сол: без да искате, ще се мръщите.

Какво е действието на солта и на захарта върху телата?
– От една страна солта запича, сгъстява, втвърдява нещата, а от друга страна спира растенето им; захарта ги разширява. Има идеи, които действат върху човешкия ум или като солта, или като захарта. Първите сгъстяват, втвърдяват, запичат и ограничават процесите, а вторите ги разширяват. Това са процеси, които стават в неорганическия, органическия и психическия свят. От гледище на трите свята различаваме три вида свойства на един и същ елемент. Например водородът, който влиза в растенията, се различава от водорода в животните; водородът, който влиза в животинското царство, се различава от водорода в хората. Даже и в хората водородът се различава. Слаба, едва забележима е разликата, но за опитния наблюдател съществува тънко различие. Съвременната химия не се занимава с тези въпроси, но бъдещата ще ги изучава. Като се говори за солта, казваме, че и тя бива неорганическа, която сгъстява, втвърдява, запича и ограничава нещата; органическа, която само осоява; и психическа, която се проявява главно в умствения и сърдечния свят – тя обединява мислите и чувствата. За тази сол е казано в Писанието: „Ако солта обезсолее, хвърля се навън.“ Стремете се към психическата сол, която обединява нещата.

580

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Съвременните хора живеят в свят, дето нещата привидно са разхвърляни, както звездите и планетите в пространството. На пръв поглед изглежда, че между звездите, планетите,

островите, хората има празни пространства, които ги отда-
лечават едни от други, правят ги независими, разхвърляни,
чужди помежду си. В Природата не съществуват празни
пространства. Всичко е изпълнено с особена, рядка материя,
невидима за обикновеното око. Небесните тела се движат
в етера, който от гледище на духовния свят представлява
водна среда. От същото гледище светлината представлява
въздухообразна среда. И светлината минава през етера, както
и твърдите тела. И хората са свързани помежду си с нещо
невидимо, което оказва известно влияние върху тях. Тази
е причината, дето хората, съзнателно или несъзнателно, си
влият. Разговаряш се с един човек, външно красив, добре
облечен, но нещо неприятно излиза от него. Говориш с него,
но искаш по-скоро да се отдалечиш. Слушаш един цигулар,
който не ти е приятен. Цигулката му е хубава, добре свири,
но въпреки това не ти се слуша, искаш да го напуснеш.
Защо? – Защото излъчва нещо неприятно от себе си. Някой
е гневен, лесно се сърди. Който се приближи до него, въз-
приема настроението му и започва да се сърди като него.
Значи човек излъчва особена динамическа енергия,
която се отразява и върху окръжаващите. Достатъчно е да
се докоснете с трите си пръста до този център, за да успоко-
ите разгневения. – „Къде е този център?“ – Питайте децата.
Когато майката се разгневи и се готви да бие детето си, то
веднага я прегръща и започва да я глади по главата. Така
детето трансформира гневната енергия на майка си и тя се
успокоява. Зад ушите на човека има един център, на който
се събира повече енергия, отколкото трябва. Той започва да
се дразни, сърди се, готов е да се кара с всички хора. Ако
може да трансформира тази енергия, да я впрегне на работа,
лесно се освобождава от гнева си. Тя е особен род електриче-
ска енергия. Такова е състоянието и на мухите лятно време,
когато в атмосферата има голямо количество електричество.
То се събира на хоботчетата им като на остриета и ги дразни.
Тогав мухите хапят много и се освобождават от излишното

581

ПРОЯВЕН И НЕПРОЯВЕН

електричество. Между електричеството на човека и това на

мухата става обмяна. Мухата се освобождава, а човек започва да се дразни. За да не изпадате в състоянието на мухата – да се

дразните, сърдите, да хапете, потърсете начин да се справите с излишната енергия около ушите си. Започнете да режете дърва с трион или брадва или да копаете. Ако не можете да направите това, пипнете върха на носа си четири-пет пъти. Важно е да намерите начин да превърнете енергията на гнева в работа.

Човек представлява възел от различни сили, които произвеждат различни състояния и настроения в него. Тези сили причиняват известни движения. Тази е причината, дето човек не е спокоен: виждате го някога да се почесва по главата, по ръката, по крака, по коляното. Като се почесва, той прави движения, които са осмислени. Ако го попитате защо се почесва по ръката, и той може да не знае причината за това, но като се наблюдава съзнателно, ще намери причината за всяко свое действие. Всяко движение, всяко трепване на тялото или на някой от неговите удове представлява азбука, с която човек си служи съзнателно или несъзнателно. Без движения нищо не се постига, но те трябва да бъдат естествени. Какво движение ще направиш, когато искаш да откъснеш един плод? – Първо ще се приближиш до дървото и ще проточиш ръката си. Ако си далеч от дървото и проточиш ръката си, движението ще бъде безсмислено. Прибледи се към дървото, погледни нагоре и проточи ръката си – това движение ще бъде на място. Когато давате нещо на човек, когото не обичате, правите такова движение, в което се чете небрежност. Ако го обичате, правите красиво, хармонично движение с ръката си. Човек е динамо, от което изтичат различни сили. При всяко огъване на ръката, на крака, силите, които изтичат, биват хармонични или нехармонични. Като знаете това, стремете се към хармонични движения. Те произтичат от любовта, която свива и разпуска правилно мускулите. Ако искате да си починете, отпуснете ръцете си настрана, в спокойно състояние на мускулите. Почивката подразбира временно прекратяване действието на динамото в човека.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Сега всички хора се оплакват от нервност. Те не подозират, че тяхната нервност се дължи на невежеството им: те не знаят как да почиват. Някой седне на стол, наведе се надолу и мисли, че си почива; друг ходи из стаята, нищо не мисли, нищо не работи и казва, че си почива. Нито едното е почивка, нито другото. Може да си починеш на стол, но трябва да отпуснеш всичките си мускули, да се облегнеш спокойно на стола. Може и с ходене да си починеш, но трябва да ходиш ритмично. Да си почиваш, това значи да канализираш силите на своя организъм така, че да протичат хармонично, плавно, без насилие и напрежение. Така може да се възпитават и децата, и възрастните. Впрегни енергиите си на разумна, съзнателна работа. Така ще оправиш себе си. А що се отнася до оправянето на света, това не е твоя работа. Светът е оправен, няма защо човек да го оправя. Който е създал света, Той има грижа за него. Да мислите, че светът може да се оправи вън от хората, това е механическо разбиране на въпроса. Бог работи чрез разумното сърце на човека, чрез светлия му ум, чрез неговата съзнателна душа и възвишен дух. Щом е така, Той непрестанно оправя и повдига хората, а чрез тях преустройва и света.

Някой иска да стане щедър, да се освободи от скъперничеството. Той търси начин да превърне скъперничеството в щедрост. Как може да постигне това? – Чрез писане. Който е скъперник, да прави опити да пише едро – всяка буква да бъде едро написана. Ако някой е крайно разточителен, да пише ситни букви. Така човек може да въздейства на характера си. От значение е буквите да бъдат свързани, а не разпилени. Който свързва буквите в думите, той има творчески характер: мислите му са непрерывни, а не разхвърляни. Обръщайте внимание на почерка си, за да подобрите характера си. Почеркът оказва влияние върху възпитанието на детето. Ето защо при новото възпитание трябва да се обръща голямо внимание на почерка.

Мнозина страдат от еднообразие в живота, което има отношение към миналото. Разнообразието е в бъдещето. В

миналото се крият погрешките на хората. Затова е казано,
583

ПРОЯВЕН И НЕПРОЯВЕН

че историята е наука на миналото. Бъдещето крие условия и възможности за изправяне на погрешките. Като се говори за погрешки, имаме предвид животинското естество на човека, което не мисли. Който не мисли, той греши. Следователно човек изправя погрешките на животното; ангелите изправят погрешките на човека. Ако синът върви по линията на бащата, лесно изправя неговите погрешки. Понеже синът представлява бъдещето, а бащата – миналото, казваме, че бъдещето изправя погрешките на миналото.

Един младеж казвал: „Аз не пия никакви спиртни питиета. Никой не ми е проповядвал върху въздържанието, но сам се отказах да пия.“ – „Защо?“ – „Защото баща ми обичаше да пие. Колкото повече пиеше той, толкова повече растеше в мене отвращение към спиртните питиета. Това, което виждах от баща си, ме направи голям трезвеник и въздържател. Освен това бездействието на баща ми внасяше в мене голямо желание за работа.“ Значи слабостта на бащата е направила сина работлив и способен. Затова, като се натъкнете на някаква погрешка в себе си, не се мъчете да я изправите, но турете я на работа. Как ще изправите кривата линия? Тя всякога ще си остане крива, но може да се тури някъде на работа, да се ползвате от нея.

Пред един знаменит художник начертали няколко счупени, криви и прави линии, за да видят какво може да направи от тях. Той погледнал, усмихнал се и започнал да рисува. След няколко минути на хартията имало красива фигура, съставена от линиите, които му били дадени. Той поставил всяка линия на нейното място така, че образувал красива, хармонична фигура. Майсторът знае къде да поставя линиите и как да ги съчетава.

Какво представляват кривите и счупените линии в живота? – Погрешките на хората. Следователно всеки човек трябва да бъде художник, да знае къде и как да поставя погрешките си, за да изработи от тях нещо красиво и хармонично. Причината за някои погрешки се крие в налягането

на въздуха, други погрешки се дължат на недостатъчното количество вода в организма. Липсата на вода в организма
584

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

прави човека нервен, сух. Той започва да се дразни, става рязък и готов да се сърди и да се кара с всички – така той нарушава своя вътрешен мир и прави погрешки. – „Как може да се въздейства на нервността?“ – Чрез гореща вода. Вземете чаша гореща, вряла вода и пийте лъжичка по лъжичка. През това време наблюдавайте след коя лъжичка ще се успокоите. Можете да изпиете две-три лъжички, десетина или цялата чаша, и след това да се смени състоянието ви. Ако нямате гореща вода, може да направите опита и със студена вода. Оставете ли се на течението на гнева, ще изразходвате напразно много енергия.

Пестете енергията на организма си. Ако можете да я трансформирате в работа, вие сте спечелили нещо ценно. Не е лошо, че се гневи човек; лошо е, когато не използва енергията на гнева. Понякога в гневно състояние човек върши повече работа, отколкото в спокойно, тихо състояние. В първия случай той е активен, има импулс за работа. Във втория случай той е пасивен и няма разположение за работа. Активният е очарован от живота, пасивният е разочарован. Това е естествено положение на нещата: когато един се очарова, друг непременно ще се разочарова. Двама студенти се явяват на конкурс за една и съща стипендия: единият получава стипендията и се очарова, другият нищо не получава и се разочарова. Първият печели – очарован е; вторият губи – разочарован е. При това колкото по-голяма е загубата, толкова по-голямо е разочарованието; колкото по-голяма е печалбата, толкова по-голямо е очарованието. Децата се очароват от малко. Дайте един лев на детето, за да видите радостта и очарованието му. На възрастния трябва да дадете много пари, за да се очарова. За да не се разочаровате, дръжте

в ума си мисълта, че сте богати. Богатството на цялата Земя е ваше богатство. Защо да не мислите така? Богатството на всеки човек е заровено някъде в земята. Той трябва да знае

къде е богатството му и да отиде сам да го разкопае. Някои благородни метали – злато, сребро, платина, са заровени в човека. Много въглища и руди има в неговата почва, ценни сили и енергии се крият в дълбочината на неговата душа. Той трябва да намери това богатство, да го изрови и обработи.

585

ПРОЯВЕН И НЕПРОЯВЕН

Един американец, земеделец, намерил една голяма плоча в една от своите ниви. Като обработвал нивата си, решил да махне плочата, защото заемала голямо пространство. Като я вдигнал, оказало се, че под нея почвата била най-добра и богата. Какво показва това? – Че и под каменистата почва на вашето естество се крие нещо добро, благородно и богато. Вдигнете плочата и обработвайте доброто, което се крие под нея. Всеки човек носи в себе си условия и възможности за обработване на грубата почва. Например някой се оплаква от свой колега, че го преследва. Какво трябва да направи, за да смекчи лошото влияние на колегата си? – Да постави един свой приятел между себе си и него. Ако не успее, да постави двама, трима, най-много шест души с добри влияния. Те ще трансформират грубите трептения на неговия неприятел и ще настане примиряване. Ако колегата ви има продълговато лице и сухи, дълги пръсти, поставете между вас и него човек с кръгло лице и къси, въздебели пръсти. Сприхавите хора изразходват много енергия. Те са като попивателна хартия: всичко възприемат, поради което лесно се цапат и сами си отварят много работа. Когато трябва да проявите доброто, дружете със сприхави хора. Те са крайно енергични и експедитивни, нищо не отлагат. Когато предстои да кажете някоя обидна или груба дума, търсете спокойни, разположени натури, които отлагат нещата. Значи дойдете ли до доброто, не отлагайте; дойдете ли до злото, отлагайте. Изучавайте проявите на хората и се ползвайте от доброто, което носят в себе си. От всеки човек можете да научите нещо.

И тъй, ако сте учител, научете се да отлагате и да прилагате: злото ще отлагате, доброто ще прилагате. Дойде при вас един ученик и се оплаква, че му взели един лев. Не бързайте да търсите виновника и да го наказвате, но кажете на

пострадалия: „Ето, аз ти давам един лев, който другарят ти е взел.“ Този метод ще подейства добре и върху онзи, който е взел без позволение нещо от другаря си, и върху онзи, на когото е взето. Не губете напразно време и енергия. Тръгнете ли да търсите виновника и да го наказвате, вие губите енергия и време за дребни работи. Прилагайте новите методи при възпитанието и самовъзпитанието. Като срещнеш един

586 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

човек, не казвай, че е лош, но кажи: „Този човек не е проявен още, не е проявил доброто в себе си.“ И за себе си не казвай, че си лош, но кажи, че не си проявен. Ако си добър, кажи, че си проявен вече. Следователно дойдете ли до злото, до лошите прояви, кажете, че не сте още проявени. Дойдете ли до доброто, проявени сте вече. Да останат в ума ви думите проявен по отношение на доброто и не проявен по отношение на злото. Кога се проявяват нещата: през деня или вечер? – През деня, при дневната светлина. Всичко, което се проявява през деня, е добро. Слънцето грее през деня, растенията цъфтят, връзват плод, и плодът узрява пак през деня. Събраната енергия през деня се обработва вечер, а през деня се проявява. В заключение казвам: злото е не проявен процес, а доброто – проявен.

Следователно, за да не си пакостите сами, служете си с думите проявен и не проявен, вместо с думите добър и лош. Не казвай, че си нервен, но кажи, че твоята нервна система не се е проявила още. Щом се успокоиш, кажи: „Моята нервна система се прояви.“ Като направиш една погрешка, кажи: „Натоварих се.“ Щом изправиш погрешката си, кажи: „Разтоварих се.“ Не си служете с думи, които обременяват мозъчните центрове. Не мисли за доброто и злото, защото никога няма да ги разрешиш. – „Какво представлява злото?“ – Зелен, незрял плод. – „Доброто?“ – Зрял плод. Злото е горчивото в живота, а доброто – сладкото. Горчивото изсушава, сгъстява, ограничава човека, а сладкото го разширява и обновява. Горчивото съкращава човешкия живот, а сладкото го продължава. Ухапе ли ви комар, благодарете. Ако не беше ви ухапал комар, можеше змия да ви ухапе. Кое от двете е

по-добро?

Прилагайте новите методи в живота си, за да вървите в правия път. Това значи да не мислите за лошото и злото в света, но да го превръщате в добро. Заместете злото с неприявените сили, а доброто – с проявените, и всякога ще следвате правия и красив път.

3 септември, 5 ч., София – Изгрев

БЛАЖЕНСТВАТА

Евангелие от Матей, 5. глава

В пета глава от Евангелието на Матей се говори за блаженствата. Тя представлява само част от това, което Христос е говорил. Добре щеше да бъде, ако имаме цялата беседа на Христос. Като се говори за блаженствата, някои ги разбират буквално. Всъщност те крият в себе си вътрешен, духовен смисъл. Който разглежда нещата материално, казва: „Човек може да прави добро с пари.“ – Не е така. Доброто не е материално. Да мислите, че доброто се крие в материалното, това е все едно да мислите, че в буквите се крие силата на словото. Много неща определят силата на словото, не само буквите. Буквите са външен израз на словото. Както словото не е в буквите, така и доброто не се изразява в даване на пари.

Парите са азбука, външни знаци, чрез които се изразява само едната страна на нещата.

Често се говори за сетивата като за средство за запознаване с външния свят. Значи и сетивата са особен род азбука. Пет сетива имаме, значи разполагаме с пет метода, чрез които се домогваме до пет различни свята. Зрението ни запознава със светлината, слухът – със звука, обонянието – с миризмите, носът – с вкуса, осезанието – с различните промени на температурата. Всяко сетиво е на мястото си. Следователно страшно е, когато едно от сетивата се развали. Обаче от всички сетива най-нужен за физическия свят е вкусът. Когато вкусът се изгуби, човек преставя да яде, а с това заедно и животът му се прекратява. Ако човек изгуби зрението или слуха си, все още може да живее. Изгуби ли вкуса, и животът му се изгубва.

Много от съвременните хора се занимават с несъществени работи, а пренебрегват същественото. Те разрешават въпроса за яденето – какво да ядат и как да изкарат прехраната си, без да се интересуват за същественото в живота. Животните

588

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

са разрешили по-добре въпроса за храната от хората. Месоядните се хранят с месо, тревопасните – с трева, птиците – със

зърна, с мушици. Само човекът се блъска около въпроса за храната и се чуди какво да предпочете – месо, растителна храна или плодове. Тази е причината, дето хората постоянно се тревожат. Ако хлябът им е недостатъчен или ако няма мазнини, захар, те се безпокоят, стават недоволни и нещастни. Наистина, днес липсват много неща – война има. Преди войната всичко беше в изобилие, хората бяха задоволени. Въпреки това бяха ли по-добри, отколкото са днес? Ако задоволите всички нужди на човека, ще стане ли толкова добър, колкото трябва? Вярно е, че храната прави човека добър, но не само физическата храна. Под „храна“ разбираме онова, което човек възприема чрез ума, сърцето и стомаха си. За ума е нужна умствена храна, за сърцето – сърдечна, а за

стомаха – физическа, материална. Следователно който храни ума, сърцето и тялото си с чиста, доброкачествена храна, той става добър, разумен човек.

Казва се в Писанието, че когато Мойсей извел евреите от Египет, трябвало дълго време да се хранят с манна – друга храна нямало в пустинята. Те събирали всеки ден манна, колкото за деня; само в петък събирали за два дена, и за събота, защото съботата беше определен ден за Бога. Но за да се осигурят и през другите дни, те събирали повече храна, отколкото им трябвало за деня. За неизпълнение на наредбите трябвало Мойсей да ги наказва. Те често роптаели против манната и съжбявали за вкусната и разнообразна храна, която имали в Египет. Не само евреите, но всички хора разбраха, че осигуряването не помага. Ще вземеш хляб повече, отколкото трябва, но ще го хвърлиш. Ако го оставиш на влажно място, той мухлясва. Ще кажете, че опитахте вече какво значи да живееш с 250-300 гр хляб, и то не чисто пшеничен, но смес от ръж, царевица, соя и др. Сега разбрахте цената на хляба. Мнозина разстроиха стомаха си, разболяха се, изгубиха охота към ядене. Ще кажете, че е опасно да ядете хляб, направен от различни брашна. Опасен и вреден е, наистина, такъв хляб, но не по-малко опасности си причиняват хората, когато внасят в своето верую различни качества

БЛАЖЕНСТВАТА

брашно. При това едното качество е вгорчено, другото не е доброкачествено и т.н. Какво ще правите с такова верую? – Или ще се откажете от него, или ще се принудите да го приемете. В края на краищата стомахът ви ще се разстрои. И физическата, и духовната, и умствената храна трябва да бъде чиста, доброкачествена и прясна. И тъй, давайте съответна храна на удовеите си, за да се развиват правилно. Очите ще храните с мека и приятна светлина. Учете се да разлагате светлината и да се ползвате от различните цветове, както това правят и растенията. В това отношение растенията знаят по-добре изкуството да разлагат светлината и да се ползват от цветовете ѝ. Едни растения си правят червена дреха, други – жълта, трети – синя, и т.н. Ако в човешкия живот преобладаваше червената светлина, хората щяха да бъдат войнствени. Ако преобладаваше портокаленият цвят, всички щяха да бъдат крайни индивидуалисти: всеки ще мисли, че светът е създаден само за него. Ако преобладаваше жълтият цвят, умът щеше да бъде крайно развит. Дето умът на човека е много развит, страданията му са големи. Ако преобладаваше синият цвят, човек щеше да се отличава с чрезмерно развито религиозно чувство. Той щеше да бъде голям догматик: каквото каже той или в каквото вярва, думата му трябва да се изпълни. Неговото верую е истинно и право. Какво се иска от човека? – Да си изработи правилен възглед за живота и за Природата. Това се придобива чрез опитностите в живота. Той учи, прилага и така придобива светско и религиозно знание. Като четете Библията, и вие се учите от опитностите на миналите векове. Така се запознавате с живота на древността и дохождате до сегашните времена. Съвременният човек се интересува от всичко, но най-много от това, което лично го засяга. Той се интересува главно от хляба, от жилището, от облеклото си, и най-после от знанието. Той иска да знае езици, за да се съобщава с различните народи. Добре е да знаеш езици, да се запознаеш с добродетелите на всеки народ, но наред с техните добродетели ти ще изучаваш и техните слабости и недъзи. Ако не знаеш френски или друг чужд език, каквото и да ти се

говори, добро или лошо, нищо няма да разбереш. Каквито
590

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

обидни думи и да ти казват, ти ще гледаш спокойно, като че не се отнася до тебе. Езикът на съвременните хора не е още пречистен. Много думи имат лошо значение. Те не отговарят още на името „културни“, което се дава на някои народи. Както източните, така и западните народи трябва да работят върху езика си, за да го пречистят.

Доказано е, че съвременните хора се спъват от външни неща. Тази е причината, дето дават криви тълкувания на думите и ги изопачават. Те говорят за ада и влагат в това понятие нечувани неща. Кой е бил в ада и се е върнал оттам, за да знае дали е истина това, което се говори? Какъв е огънят

в ада, за който се казва, че който попадне в него, вечно гори? В обикновения огън нещата се запалват и изгарят, а в огъня на ада вечно горят. Казва се още, че в ада ще има вечно скърцане със зъби. Един свещеник често казвал на слугата си: „Стояне, вечен огън и мъчение, вечно скърцане със зъби ни чака в ада.“ Слугата погледнал спокойно господаря си и казал: „Аз трябва да мисля за това, дядо попе. Ти нямаш зъби, няма защо да се безпокоиш. За тебе не е страшно, ти няма с какво да скърцаш.“ Страшен е адът за онзи, който живее в безлюбието. Който живее в Любовта, не се страхува от ада и от вечния огън.

Човек се нуждае от светлина, която постоянно се усилва, но не от обикновената механическа светлина. Като попадне в червения цвят на живата светлина, човек става активен. Тя е носителка на живота. Докато е под влиянието на тази светлина, той се радва на здраве и живот. Щом светлината го напусне, той започва да боледува и губи силата си. Колкото повече се намалява влиянието на червения цвят в човека, толкова повече се увеличават болестите в него. Жълтият цвят на светлината оказва влияние върху човешкия ум. Намаляването на този цвят предизвиква тъмнина в ума, неразбиране на нещата и противоречия. Синият цвят влияе върху духовното начало в човека. Той събужда в него любов

към Бога и определя отношенията му към Божествените прояви. Следователно без червения цвят човек не може да придобие живота, без жълтия цвят не може да бъде умен, без синия цвят не може да бъде религиозен или духовен. Всяка

591

БЛАЖЕНСТВАТА

дума носи известен цвят. Кажеш ли на болния една дума, която съдържа червения цвят, той ще оздравее; кажеш ли на глупавия дума, която съдържа жълтия цвят, той ще поумнее; кажеш ли на нерелигиозния дума със син цвят, той ще стане религиозен. Често чувате да се говори, че трябва да живеете добре, да бъдете умни, да вярвате в Бога, но нито животът ви става по-добър, нито разумността ви се увеличава, нито ставате вярващи. Защо нищо не постигате? – Защото думите, които изговаряте, не съдържат съответните цветове.

Какво правят религиозните хора? – Те четат Библията, Евангелието, без да разбират дълбокия им смисъл. Те не могат да възприемат цветовете на думите, които четат. Щом не възприемат цветовете им, думите остават неразбрани. Сега и вие четете пета глава от Матей за блаженствата, без да възприемате светлината, която те съдържат. Деветте блаженства представляват девет метода за възприемане на Божествената светлина, която повдига човешкия ум, сърцето и душата. Говори се за нищия духом. Какво може да постигне нищият духом? – Той е в състояние да превърне нисшата, необработена материя във висша. Дайте на нищия духом непрана вълна – той ще я изпере, ще я изпреде, изтъче и ще даде на хората готов плат да си шият дрехи.

Блажени кротките,

защото те ще наследят земята. (5. ст.)

Значи за да наследи Земята, човек трябва да бъде кротък. Кой човек наричаме кротък? – Който има добра обхода със себе си и със своите ближни. Той не влиза в стълкновение с никого. Ще кажете, че кроткият човек не прави зло. Не е въпрос да не прави зло – важно е да прави добро. Много хора се въздържат от злото, но и добро не правят. Който не прави нито зло, нито добро, все едно че нищо не прави. Казано е в Писанието, че Бог е забранил на човека да яде от Дървото за

познаване на доброто и на злото, но той не послушал. Първите човеци ядоха от това дърво. И до днес още хората ядат от забраненото дърво и продължават да правят зло: крадат, убиват, лъжат. Ще откраднеш хляб или пари от касата и ще ги задържиш за себе си. Хлябът ще мухляса, парите ще останат без обращение и в края на краищата ти си направил

592

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

зло. Защо не опечеш хляб, и докато е пресен още не дадеш на ближния си да хапне от него? Защо не извадиш пари от касата си и да дадеш на ближния си да си послужи с тях? Това е най-малкото добро, което можеш да направиш.

Познаване на доброто и на злото. Думата познаване подразбира отношение. Да познаваш какви са твоите права и задължения към къщата ти, това е закон за собственост. Имаш къща, която можеш да владееш само чрез крепостен акт. За да познаваш един език, трябва да го говориш. Като говориш френски или немски например, ти познаваш едновременно и добрите, и лошите му качества. Всяко нещо има две страни: добра и лоша. Следователно и съществата от духовния свят биват добри и лоши. Добрите същества правят добро на хората, а лошите им причиняват пакости. Добрите същества създадоха добрите мисли, чувства и постъпки; те създадоха добрите и полезни растения и животни, за да бъдат в услуга на човечеството. Лошите същества създадоха лошите мисли, чувства и постъпки. Те създадоха вредните растения и животни, за да пакостят на хората.

Това, което осакатява и изопачава човешкия ум, сърце и воля, е зло. Това, което подобрява състоянието на ума, сърцето

и волята, е добро. Ако не можеш да различаваш доброто от злото, ти нямаш никакво знание. Отдалечаването на човека от Бога е зло. Приближаването му към Бога е добро. Това са два процеса, които се извършват постепенно, а не изведнъж. Можеш ли изведнъж да преместиш северния човек в тропическите места? Можеш ли изведнъж да преместиш човека от топлите места на Северния полюс? И едното, и другото трябва да става постепенно. Стане ли изведнъж, и двамата

ще умрат. Не е лесно да свикне човек на голяма горещина или на голям студ. Не е лесно да стане човек духовен, умен или добър. Не е лесно да разбира дали една мисъл е добра, или лоша. За да разбереш нещо, трябва да познаваш неговите качества. За да различаваш мислите, чувствата и постъпките като добри или лоши, трябва да познаваш техните качества. Блажени нищите духом, защото е тяхно царството небесно. (3. ст.)

593

БЛАЖЕНСТВАТА

Под „Царство Небесно“ се разбират всички благоприятни условия, при които човек може да постигне, каквото пожелае. В този смисъл царете трябва да бъдат нищи духом, защото разполагат с благоприятни условия. Значи тяхно е Царството Небесно.

Блажени нажалените, защото те ще се утешат. (4. ст.)

Който иска да се утеши, трябва да бъде нажален. Това е първото условие. Утехата е проява на Божията Любов. Следователно не можеш да бъдеш утешен, докато не те обичат. Може ли да те утеши онзи, който не те обича? Страшно е положението на човека, когото не обичат – той минава през големи страдания. Като обичате някого, давате му най-хубавите неща. Ако не го обичате, давате му най-лошите работи. На онзи, когото обичате, давате голямо угощение: печено агне, кокошка или прасенце. Добре е за него, че ще си хапне печено агне, но питайте агнето какво ще каже. Колкото и да го залъгвате, положението му е тежко. Ще го убеждавате, че като влезе във вас, то се повдига: от четириногото животно минава в двуногото. С това искате да кажете, че давате сто на сто от себе си за агнето. Всъщност агнето дава нещо от себе си, а не вие.

Един турчин отишъл при един банкер да му иска 200 лири назаем. За да се домогне до заема, той казал на банкера: „Готов съм да платя 100% лихва, само да ми послужиш.“ Банкерът се съгласил и дал 200 лири на турчина. След шест месеца длъжникът донесъл 100 лири лихва на кредитора си и го запитал: „Доволен ли си от мене?“ – „Доволен съм, но кога

ще платиш майката на парите?“ – „Остави тази работа. Вземи сега лихвите на парите, а за майката не мисли.“ След като дал 100 лири срещу дълга си, той не се явил вече пред банкера. Мнозина постъпват като този турчин. Те се молят на Бога да им даде знание, мъдрост, за да дадат и те нещо на хората. Те искат да се покажат добри, но така не се прави добро. Да направиш добро на ближния си, това значи да му дадеш нещо от себе си. Ако искаш да дадеш плод на човека, не купувай от пазара, но му откъсни от дървото, което сам си

594 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

посадил. Давай от плодовете на своя труд, на своите добри мисли, чувства и постъпки. Ако искаш да утешиш нажаления, не му цитирай стихове от Евангелието, но посади в земята мисълта, която искаш да му кажеш, и когато тя порасте и даде плод, предложи му да си хапне. Това значи да даваш на ближния си от доброто, което носиш в себе си. Как ще предадеш вяра на човека, ако сам я нямаш? Как ще направиш човека кротък, ако сам нямаш кротост? Как ще обясниш безкористието? Нищият духом е абсолютно безкористен.

Блажени милостивите,
защото те помилвани ще бъдат. (7. ст.)

Как ще проявиш милосърдието, ако сам не си милосърден? Милосърдният слиза до нивото, дето живеят обикновените хора. Ако търсите милостиви хора, ще ги намерите между бедните, страдащите, болните. Достатъчно е да отидете в един от крайните квартали на Лондон и Ню Йорк, за да опитате доколко сте милосърдни. Там ще срещнете множество момчета и момичета, които не знаят майка си и баща си; те се намират в крайна мизерия: боси, окъсани, гладни, бездомници. Ако тук не се трогне сърцето ви, ще знаете, че не сте милосърдни. За да минеш от единия край на този квартал до другия, трябва да има стражар да те пази. Жалко е положението на тези хора – мизерията е изопачила човешкия образ в тях.

Като изучава проявите си, човек дохожда до същите състояния, в които се намират жителите на крайните квартали в големите столици. Като не обичате никого, готови сте да

се нахвърлите върху него, да го биете, да го задушите. Ако го обичате, готови сте да му дадете всичко, което имате: пари, дрехи, обувци и т.н. Коя е причината за крайностите, в които човек изпада? – Връзката му с два различни свята. Докато не познава и двата свята и не различава проявите им, човек всякога се натъква на различни влияния. Както не е все едно дали химикът получава вода, или някое експлозивно вещество, така не е все едно с кой свят ще се свърже човек: с възви-

шения или с нисшия. Някои думи, с които си служат хората, имат свойствата на водата – чистят, освежават, възрастват; други думи са подобни на азотната киселина: дето паднат, 595

БЛАЖЕНСТВАТА

всичко изгарят. За да не причинявате пакости на себе си, нито на своите близки, служете си с думи, които приличат на водата, а не с такива, подобни на азотната киселина. Ако капне вода на дрехата ви, не причинява зло; капне ли азотна киселина, дрехата изгаря.

Всяко нещо, което разваля добрите мисли, чувства и постъпки, е азотна киселина. Под „азотна киселина“ окултистите разбират човек крайно самостоятелен, горд. Значи гордостта се дължи на присъствието на азота в човешкия организъм. Като елемент азотът е крайно инертен, неактивен, не влиза лесно в съединение с другите елементи. Обаче съедини ли се с водорода и кислорода, той образува азотна киселина и става активен и опасен. Поотделно водородът и кислородът не са опасни елементи, но заедно с азота те образуват силната и разяждаща азотна киселина. Глицеринът е безвредно съединение. Внесе ли се в него азот, получава се нитроглицерин – силен експлозив. От него приготвят динамита. Първите, които откриха експлозивните вещества, са падналите ангели. Те живеят между хората, дето и до днес правят най-страшните експлозиви.

Често се проповядва на хората да приложат Любовта като цял против експлозивите. Всички болести, недъзи, скърби се лекуват с Любовта. Затова е казано, че знанието възгордява, а Любовта назидава. Знание без любов носи

нещастие; знание с любов носи благословение. Живот, в който гордостта се проявява, носи нещастие; живот, роден от Любовта, носи щастие. Който търси щастие без любов, той е на крив път. Не можеш да бъдеш щастлив, когато окръжаващите живеят в безлюбие; не можеш да бъдеш щастлив, когато окръжаващите са нещастни. Ако не знаеш как да възприемеш Любовта и как да я предадеш, не можеш да бъдеш щастлив. Да възприемеш Любовта за себе си и да я запазиш чиста, както излиза от Бога, това наричаме Любов. Да предадеш Любовта на ближните си така чиста, както си я приел, това наричаме Обич. Ако при приемането и предаването на Любовта внесеш известна нечистота в нея, ти се натъкваш на нещастия. Обаче ако и в двата случая я запазиш чиста, както си я приел, ти се ползваш от Божието благословение.

596

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Днес всички хора очакват мира. Как ще дойде мирът? Защо се бият и карат хората, защо водят войни? – За материални блага. Всички народи искат да спечелят повече земя, да станат богати. Вечният мир ще дойде, когато хората се научат да възприемат и предават Любовта така чиста, както са я приели от Бога. Мирът ще дойде, когато слугите изпълняват заповедите на господаря си така, както са ги получили. Ако господарят даде на слугата си десет хиляди лева, за да ги разпредели между бедни, и слугата задържи половината от парите за себе си, мирът няма да дойде. Слугите трябва точно да изпълняват заповедите на господарите си. И господарите трябва точно да изпълняват волята на Бога, на своя Отец. Тогава думите на Христа: „Както Ме е Отец научил, така говоря“, придобиват смисъл.

И тъй, изучавайте блаженствата като вътрешни процеси. Чрез тях ще научите доброто, което се проявява вън от вас и вътре във вас. Чрез блаженствата човек се пречиства и подготвя за възприемане на Любовта. Блажени сте, ако възприемате и предавате правилно Любовта. Блажени сте, ако вършите Божиата воля. Който върши Божиата воля, той е жител на София, т.е. жител на света, дето царува Мъдростта. София е място на Мъдростта. Който не върши Божиата воля,

той е вън от София, вън от Мъдростта – в провинцията. Напуснете провинцията и влезте в София, в света на Мъдростта, за да изпълните Божията воля с любов. Това значи да бъде човек добър. Истински добър е онзи, който няма нито едно престъпление в миналия и в сегашния си живот. Следователно ако имаш само едно петно в миналото си, непременно трябва да го изчистиш. Като изправяш сегашния си живот, ти оправяш и миналия. Докато не изправиш миналия си живот, не можеш да бъдеш добър.

Изправянето на живота ви има отношение към Любовта. Само Любовта е в сила да изправи погрешките на човека. Да вярваме в Бога, Който ни учи как да изправяме погрешките на миналото и как да живеем в настоящето!

5 септември, 5 ч., София – Изгрев

НОВАТА ПРИСАДКА

В живота на съвременните хора има една опасност: понякога те искат да изменят реда в Природата, както и своя живот. В края на краищата те се убеждават, че това не е по силата им. Колкото и да възпитавате вълка, все вълк си остава; мечката си остава мечка, рибата – риба, мъжът – мъж, и жената – жена.

Съществуват два порядъка в света: човешки и Божествен. В човешкия порядък нещата се изменят според волята на човека. В Божествения порядък нищо не се изменя по волята на човека. Човек може сам да си направи кола и сам може да я развали, когато пожелае. Обаче никой не може да измени състава и свойствата на въздуха, на водата и светлината.

Някой

иска да стане духовен. Това не зависи от него. Преди всичко за човека е важно да бъде истински човек. Няма по-велико нещо за човека от това, да бъде човек: да мисли, чувства и постъпва, както Бог е определил. Щом постигне това, лесно може да стане духовен. Това значи да облече дрехата на духовността. Лесно се облича и съблича една дреха; мъчно е да станеш истински човек. Да завършиш университет не значи, че си станал по-добър. Ученият се ражда учен, простият се ражда прост. Колкото и да се учи, простият си остава прост. Можете ли да промените характера на заека? – Колкото и да го възпитавате, той си остава заек.

Задачата на съвременния човек не се заключава в опити – да изменя характера на хората и на животните, но да разбере какво е неговото предназначение и да го изпълни. Който не разбира своето предназначение, иска да стане философ, поет, учен, музикант, но нищо не постига. Ако не е роден за философ, не може да стане такъв; ако не е роден за поет, учен или музикант, не може да стане такъв. Кой за каквото е роден, такъв става. Земята не прави ябълката ябълка, крушата – круша, сливата – слива. Земята дава само

598

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

условия за проява на семената, без да ги създава. Всяко семе проявява естеството си, независимо от почвата, в която е

поставено. Всеки човек, дошъл на Земята, се проявява такъв, какъвто си е. Кажете ли някой, че е станал лош, той не говори истината. Лошият е роден лош, добрият е роден добър. Ако направиш една грешка, това не значи, че си лош. Окаляната златна монета не губи цената си: през каквито нечистотии и да мине, тя си остава златна. Както златото никога не се изменя, така и добрият човек винаги си остава добър. Ако позлатиш медната монета, тя си остава пак медна. Пазете се от позлатяването в живота. Двама войници се карат, но щом видят полковника, веднага застават мирно, тихо, като че нищо не е било. Външната им обхода е добра, но вътрешно те не си хармонират. Докато полковникът е с тях, те са послушни. Каквото им заповяда той, всичко изпълняват; където ги прати, веднага отиват. Щом се отдалечи полковникът, те отново започват да се карат. Той мисли, че те са изправни, но се лъже: достатъчно е да погледне лицата им, за да разбере, че те не си хармонират. Трябва да различавате външните прояви от вътрешните.

През Руско-турската война един руски войник се напил толкова много, че едва се движел. Това се случило в Добрич. Полковникът му го срещнал, спрял го и му казал: „Войник, ти си пьян.“ – „Не съм пьян, Ваше високоблагородие.“

Понеже предварително се налял с чесън, той казал на полковника: „Ето, помиришете ме, да видите, че не мириша на ракия. Чесън съм ял, затова мириша на чесън.“ Полковникът се засмял и го подложил на следното изпитание: „Мини по тази дъска, за да докажеш, че не си пьян.“ Войникът погледнал към дъската, която била поставена за мост, и си казал: „Не мога да пазя равновесие. Ако вървя само на една дъска, ще падна.“ Веднага той съобразил какво да направи. Турил още една дъска до първата и бавно, съсредоточено започнал да мести краката си. Първо турил десния си крак на едната дъска и казал: „За славата и величието на Русия!“ После стъпил с левия си крак на втората дъска и казал: „За славата и величието на моя полковник!“ Като видял неговата

599

НОВАТА ПРИСАДКА

духовитост, полковникът се усмихнал и казал: „Скоро ще

изтрезнееш. Ти си умен и досетлив войник.”

И така, ако правите грешки, не се извинявайте с майка си и баща си. Не казвайте, че сте направили грешка за някого от ближните си. Ако правите добро, пак не казвайте, че сте го направили за някого. Правете добро за самото добро. Черешата ражда череша; за никого тя не би родила друг плод, освен череша. Благодарите за това, което си днес. – „Какъв ще бъда в следното прераждане?” – Точно такъв, какъвто си днес. Ако днес си министър, в следното прераждане ще заемеш или по-долно положение, или по-горно – зависи от живота ти. Ако си управлявал зле, на онзи свят положението ти ще бъде по-лошо; ако си управлявал добре, положението ти ще бъде по-добро. Който живее зле, ще прегледат сметките му и ще го поставят в затвор. Трябва ли да питаш защо си в затвор? – Много просто, не си изпълнил задълженията си, както трябва. Следователно който изпълнява Божията воля, в следното прераждане ще заеме висок пост; който не изпълнява Божията воля, в затвор ще го поставят. Не мислете, че можете да правите грешки и да минавате безнаказано. По закона за наследствеността всеки жъне това, което е сял: всеки жъне плодовете на своите мисли, чувства и постъпки. Бог дава свобода на човека и го оставя да изпита нещата. Каквото желаеш за себе си, прави същото и на другите. Затова е казано: „Да възлюбиш ближния си като себе си.” Всеки разбира какво значи да обичаш себе си. Всеки трябва да живее според възрастта и службата, която му е дадена. Като не спазват това, хората се натъкват на страдания. Тази е причината, че детето е недоволено от положението си: то иска да бъде голям човек като дядо си или баба си. Момченцето иска да бъде като дядо си, а момиченцето – като баба си. Те виждат, че им липсва нещо – не са като дядо си и баба си, но не знаят, че и на дядото, и на бабата им липсва нещо. Дядото и бабата не могат да се хранят добре, не спят добре, не могат сами да си услужват, зависими са от близките си. Детето свободно се качва по дърветата и си бере плодове. Дядото и бабата не могат да се качват по

дърветата: те търсят услугата на децата – да се качат на дървото и да им откъснат няколко круши или ябълки. Въпреки това младите обичат да подражават на старите, поради което преждевременно остаряват. Те искат да станат учени хора, да ги почитат и уважават.

Мнозина спират вниманието си на учените хора, на проците, на Великите Учители и казват: „Христос направи това и онова. Павел каза това и онова. Исай остави нещо ценно след себе си“ и т.н. Добре е това, великите учени и философи са казали ценни неща, но и до днес още те говорят на човечеството. Важно е какво сте направили вие и какво ще направите в бъдеще. Ще кажете, че искате да придобиете изкуството да лекувате различни болести, да пъдите духове. Защо ви е това изкуство? Ако придобиете едно от висшите изкуства, сами ще се натъкнете на големи изпитания, страдания и противоречия.

В древността живял един адепт, който имал способността да лекува различни болести. При него идели глухи, слепи и неми и той ги лекувал. Какво било учудването му, когато вместо с благодарност те му отговаряли с жестокост и недоволство. Едни го гонели, други го ругаели и обиждали. Той се обърнал към Бог с думите: „Господи, коя е причината, че тези хора ме преследват? Отворих очите и ушите им да виждат и чуват; отключих устата им да проговорят – и след всичко това не намирам спокойствие от тях.“ Бог му отговорил: „Аз затворих очите, ушите и устата им, защото сърцата им бяха жестоки. За да не грешат повече, лиших ги от благата на външния свят. Ти се намеси в Моя план без позволение, затова ще носиш последствията на своята постъпка.“ Има смисъл да отваряш очите и ушите на слепи и на глухи, ако те са готови да служат на Бог. Не са ли готови, по-добре да бъдат глухи и слепи, за да не грешат. И богатството има смисъл, ако си готов да го вложиш в служене на Бог. Не си ли готов да направиш това, по-добре да си беден, да не грешиш. Богатство, което се внася на разположение в банките, нищо не ползва. Това е човешки порядък.

601

НОВАТА ПРИСАДКА

И така, не се смущавайте от болестите и недъзите в света. Не се безпокойте за света, нито за себе си. Какво ще стане със света или с вас, не е ваша работа. Има кой да се грижи за това. Който е създал света, Той се грижи за него. И най-голямото зло отстъпва пред Любовта. Преди години бях във Варна. Понеже не беше много студено, отоплявах се с мангал. Често внасях мангала в стаята си, недобре разгорял се, но не се страхувах от газовете, които се отделяха при горенето. Приятелите, които ме посещаваха, се бояха от неразгорелия се мангал и веднага си отиваха. Аз оставах сам и спокойно си работех, от никого несмущаван. Като виждах колко са страховливи хората, дойдох до заключението: когато се смущаваш и безпокоиш от нещо, тури неразгорелия се мангал пред себе си – това, което те безпокои, ще се уплаши от мангала и ще излезе навън. Когато злото влезе във вас и усети миризмата на газовете от неразгорелия се мангал, веднага ще излезе навън. Злото не устоява на отровните и задушливи газове. Доброто обаче не само че устоява пред тях, но повече се стабилизира. Любовта парализира действието на всички отрови. Обичай, люби и не се страхувай от нищо! Няма сила в света, която може да се противопостави на Любовта. Няма противоречие, което може да устои на Любовта – тя е лек срещу всички болести, броня срещу всички отрови и злини. – „Не може ли без противоречия, мъчнотии и злини в света?“ – Не може. Това е свят, през който неизбежно трябва да минете. Колкото по-смели и решителни сте, толкова по-добре за вас. Смелост е нужна на съвременните хора.

Един човек решил да опита смелостта си, като се изложи на голям риск. Той направил три опита, които излезли сполучливи. При първия опит той минал по въже над Ниагарския водопад с върлина в ръка. Въжето било опънато от единия до другия край на водопада. Отдолу се чували ревът и бушуването на водата, но той минал спокойно по въжето. При втория опит той пак минал по въжето, но вече без върлина. Най-после той минал по въжето с друг човек на гърба си. Пита се кой от двамата е бил по-смел: който бил на гърба на акробата или самият акробат? – По-смел е онзи, който

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

се е доверил на акробата. И двамата рискуват, но рискът на първия е по-голям. Той вярвал, че ще мине благополучно водопада, макар и да е на гърба на акробата.

Каква е вярата на съвременните хора, ако не вложат като този човек упованието си в Божия Промисъл? Защо и при най-лошите условия да не вярвате, че Провидението ще ви пренесе на гърба си безопасно от единия свят до другия? В Божествения Промисъл няма никаква измяна. Ще кажете, че не разчитате на физическия свят. Това е неразбиране на живота. Физическият свят е отражение на Божествения.

Докато си на физическия свят, ще ядеш, ще пиеш, ще спиш, ще работиш и за всичко ще благодариш. Яденето и пиенето е за Земята, а благодарността – за Небето. Яж, без да преяждаш, и благодари. Пий, но не вино, което опива. Пий чиста вода и сладко вино, за да не се опиваш. Яж и пий винаги с любов, за да бъдеш здрав. Много хора страдат от опивателни средства: от вино, ракия, тютюн и др. И в психическия свят има опивателни неща. Някои мисли и чувства опиват, както алкохола. Който не ги познава, възприема ги и после страда, боледува, мъчи се, докато се освободи от тях.

Коя е причината за болестите? – Отсъствието на известен цвят в човека. Ако му липсва червеният цвят на Любовта, жълтият цвят на Мъдростта или синият цвят на Истината, той непременно ще боледува. Ето защо, за да не боледувате, трябва да внесете тези цветове както в организма си, така и в своята психика, т.е. в чувствения и в умствения си живот. Проверявайте състоянието на организма си, както писателят и поетът проверяват произведенията си. Каквото напишат, те го преглеждат откъм правопис и стил и тогава го пускат в света. Някой казва, че не прави поправки в произведенията си: както му диктували духовете, така пишел. Ако разчиташ на диктовката на духовете, ще направиш най-големите грешки в живота си. Не разчитай на водата в шишето, но на живия Божествен извор, който дава изобилно и доброволно. Разчитай на онези мисли, чувства и постъпки, които минават през твоя ум, твоето сърце и твоята воля. Разчитай на тях, защото те ще ти донесат нужната опитност.

НОВАТА ПРИСАДКА

Като се говори на хората как трябва да живеят, те мислят, че е нужно да минават през опитността на миналите поколения. Това е невъзможно. Нещата не се повтарят. Преди две хиляди години Христос дойде на Земята, избра дванадесет апостоли, които изпрати по света да проповядват. Мислите ли, че и днес ще стане същото? Днес Христос не търси дванадесет апостоли, но казва на всички хора да изучават светлината, въздуха, водата и хляба. Стани рано, за да посрещнеш изгрева на Слънцето, и за нищо не се безпокой. Като приемеш енергия от него, иди да работиш, да свършиш някаква работа. Всяка работа, свършена с любов и спокойствие, носи благословение за човека. Всяка работа, свършена чрез насилие и безпокойство, носи ограничение и заробване. Мнозина работят, но желанието им е да станат богати или да ги хвалят хората. Напишеш нещо и тръгнеш по познати и приятели да го четеш, за да чуеш някаква похвала от тях. Прочети го на един свой приятел, който разбира произведението ти, и се върни у дома си, да напишеш нещо ново. Няма защо да повтаряш една работа много пъти. Една преценка на опитен човек е достатъчна. Уповавай първо на Бог, а после на себе си и на ближния си. Който вярва на Божественото, работите му се свършват добре и с успех.

Вяра е нужна на съвременните хора. Дойдете ли до Божиите работи, никакъв спор не се позволява. Щом мине една Божествена мисъл през ума ви, приемете я веднага. Като даде плод, тогава разсъждавайте върху нея. Що се отнася до човешките мисли, там първо мислете, после действайте. По отношение на Божествените мисли е обратно: първо ще действате, а после ще мислите. Човешките работи се проверяват в началото, а Божествените – накрая. Това е естественият ред на нещата. За да се развивате правилно, всеки трябва да намери поне една добра черта в себе си, да не се критикува. Ти поглеждаш пръстите на ръцете си и казваш: „Не са хубави пръстите ми.“ – Защо не са хубави? Сравняваш ги с пръстите на друг някой и намираш, че твоите не са хубави. Не разбираш нещата. Дядо ти е бил философ и е предал тази

черта и на тебе. Твоите пръсти са философски. Има ли нещо
604

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

лошо в това? Радвай се на пръстите на своя познат, но се радвай и на своите. Благодарни за всичко, което ти е дадено. Изучавай пръстите, ръката, лицето, главата си, за да научиш какво е вложил Бог в тебе и върху какво трябва да работиш най-много. Някой иска средният му пръст да бъде заострен. Това е голямо нещастие. Средният пръст трябва да бъде тъп. Изобщо първият пръст, показалецът, може да бъде заострен – това е добре, но останалите пръсти не трябва да бъдат заострени. Приемете нещата такива, както са дадени. На всеки човек са дадени такива очи и уши, нос, уста, пръсти, каквито са нужни за неговото развитие. На всеки човек е определено с какви хора да се среща.

Благодарете за всичко! „Дотегна ми да живея!“ – Че ти още не си живял, както трябва. Ти само си морализирал хората, но и тебе са морализирали. Накъдето се обърнеш, постоянно слушаш: „Това не прави, онова не прави. Не яж много или повече яж.“ В края на краищата ти не знаеш какво да правиш. Ще ядеш, колкото трябва, и ще постиш, когато трябва. Ако си в общество, между много хора, ще ядеш; ако си сам, ще постиш. Когато отиваш на работа, ще ядеш; когато почиваш, ще постиш. „Колко да ядем?“ – Ще ядеш като човек, а не като микроба. Докато си в света, между хората, ще ядеш като човек. Щом отидеш при Бог, ще ядеш малко, като микроба. В Божествения свят не се яде, както на Земята. Там душите се хранят само от миризмите на плодовете, но знаят отношението на храните към своите удове. Те четат написаното върху плодовете. Вземеш една ябълка и веднага я захапваш, без да прочетеш какво е писано върху нея. Ти не знаеш отношението ѝ към тебе. Ябълката има отношение към човешкото сърце, на което постоянно говори; крушата има отношение към човешкия ум. Яжте плодове и ги изучавайте, четете написаното върху тях. Четете написаното и върху хората, за да се познаете и възлюбите.

Помнете: всеки човек, всяко животно, всяко растение са написани книги, по които може да се чете. Виждате, една

котка върви след господаря си. Къде отива, защо върви подир него? Обикновено кучето върви след господаря си, а
605

НОВАТА ПРИСАДКА

не котката. Може да дадете различни тълкувания защо котката върви подир господаря си. Ще кажете, че го пази, за да не му се случи някакво зло. Дом, в който има котка, добре е. Напусне ли котката дома, ще се случи нещо лошо. Това не е суеверие, но факт. Защо е така, това е друг въпрос. Ако искате да знаете ще се случи ли някакво нещастие през деня, наблюдавайте какво правят котката и кучето. Те се скриват още преди нещастията и катастрофата. Някога се случва обратното: хората се страхуват, очакват някакво нещастие, катастрофа или бомбардировка, а в това време кучето и котката си играят спокойно. По инстинкт те предчувстват, че днес няма да се случи нищо лошо. Какво представлява животното? – Малка скромна къщичка, в която понякога влиза човешка душа, за да поживее временно. Каквото е планинската хижа за туристите, такова нещо е животното за заминалите човешки души. Ще кажете, че не е възможно човешка душа да влезе в някое куче например или в някоя котка. Това е неразбиране на Божествения порядък. Има кучета, които проявяват голямо благородство и безкористие. Санбернардското куче се хвърля смело във водата, за да спаси давящия се. То не мисли за себе си, жертва се за човека. Куче ли е това? В къщичката на това куче може да живее временно човешка душа и да се проявява.

Това са въпроси, които днес не ни интересуват. Сега от човека се иска да приложи волята си, за да свърши добре работата, която му е дадена. Досега човек е поливал чуждите цветя, а не своите. Време е вече да полива своите цветя. Като полее своите цветя и му остане свободно време, тогава да полива чуждите. Ще кажете, че човек прави това от човеколюбие. Вярно е това, но никой не може да обича ближния повече от себе си. Колкото обичаш себе си, толкова най-много можеш да обичаш ближния си. Любовта към себе си е мярка на нещата. Затова работете върху ума си, за да възприемате светлите Божествени мисли. Освободете се от

безпокойството, за да възприемате правилно Божествените мисли и чувства. Безпокойството е пръчка, която трябва да се премахне. Защо ще се смущаваш от проявите на хората?
606

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Че някой бил груб, невъзпитан – това е негова работа. Той пречи на себе си. Ти ще го търпиш такъв, какъвто е. Бог търпи всички и никого не съди. Той търпи и вълците, и мечките, и тигрите; не само ги търпи, но им помага. Наблюдавал съм какво правят чайките. Някоя чайка се спуска към водата да хване риба, но тя се изплъзва от погледа ѝ. Десетки пъти се спуска, дано хване една риба, но все не успява. Най-после тя отправя погледа си нагоре – да ѝ помогне Бог. След това пак се спуска към водата и този път опитът ѝ излиза сполучлив. Ако това става с чайката, колко повече Бог помага на човека, който има съзнателно отношение към Него. И човек трябва да търпи, да се моли и да очаква помощ.

Молете се постоянно, без да се безпокоите. Чрезмерното безпокойство протрива кожата на човека. Ако триеш само отвън кожата си, тя няма да стане толкова чиста, колкото ти искаш. Добрият живот чисти кожата и отвън, и отвътре. Ще каже някой, че уповава на своя ум и сърце. Няма защо да уповавате на ума и на сърцето си, но оставете ума си на влиянието на Божията Мъдрост и светлина, сърцето си – на влиянието на Божията Любов и топлина, и волята си – на Божията Сила. Не се занимавайте със света и със светските хора. Те вървят по своя път и работят добре и с търпение. Преди години срещнах един светски човек, който разказваше, че е изгубил всичкото си богатство, но вярва, че пак ще се съвземе. Каквото спечелил на младини, всичко изгубил. „Добър е Господ! – казваше той. – Ще работя, ще подобра положението си.“ Той минаваше за светски човек, но се оставяше на действието на Божествените условия и вървеше напред, не се безпокоеше.

Сега и на вас казвам: не се безпокойте ! Поставете ума си под действието на Божествената светлина, и сърцето – под влиянието на Божествената топлина. И тогава благодарете за всичко. Ако годината е неплодородна, благодарете и за това.

Не казвайте, че следната година ще бъде плодородна. Всяка година носи своето благо, колкото и да е малко или голямото. Ако заболее, не тичайте веднага при лекар. Спрете се в себе си и започнете да се разговаряте със заболялия орган.

607

НОВАТА ПРИСАДКА

Ако ви боли крак, ръка, глава или стомах, поговорете си с тях. Първо им се извинете, че никога не сте се занимавали с тях, не сте влизали в положението им. Кой човек е спазил досега нужната обхода към тялото си, както и към отделните удове? Кой е благодарил на клетките за работата, която ежеминутно вършат в неговия организъм? Клетките са разумни душички, със специална работа. Благодарете за работата, която те вършат! Виждате едно дърво: заровило е главата си в земята и с години стои на едно място и работи без роптаене и недоволство. Ако дървото е благодарно, защо човек да не благодари за всичко, което му е дадено? Лоши били условията днес... Утре лошите условия ще се заместят с добри. Днес хората воюват, но утре войната ще свърши. Човек отваря войни, а Бог носи мир. Злото се измества с добро, а не със зло. И злото има нужда от добро. И най-опасният звяр става тих и спокоен, като се нахрани: в случая храната е доброто, което укротява злото в звяра.

Сега е краят на века: ликвидация със сметките на миналото. За да ги ликвидира правилно, човек трябва да има вяра и упование първо на Бог, а после на хората. Вярата в хората почива на користолюбие. Вярваш в богатия, защото може да ти даде пари, за да подобриш положението си. Ако нищо не ти дава, вярата ти към него ще отслабне. Истинската вяра се проявява, преди да си получил нещо от човека. И най-свирепото животно, като го храниш, вярва в тебе; щом престанеш да го храниш, вярата му изчезва. Ние търсим хора с абсолютна вяра и любов – да знаят как да обичат. Все трябва да се намери учител, който да покаже на хората как да обичат. Любовта се предава чрез учител. Христос дойде на Земята да научи хората да любят.

Ако не станете като малките деца,
не може да влезете в Царството Божие.

Изучавайте проявите на децата. Изучавайте проявите на слугите и на господарите. Изучавайте радостта и скръбта. Като знаете какво представлява скръбта и какво – радостта, ще разбирате хората и няма да се чудите защо някога са весели, а някога – сериозни и замислени. Натовареният е

608 СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

винаги замислен и съсредоточен, а разтовареният – безгрижен и весел. Човек трябва да бъде умен, да може сам да се товари и разтоварва. Ако тръгваш на екскурзия, не вземай на гърба си повече товар, отколкото можеш да носиш. Важно е да носиш Любовта в себе си. Тогава и с малко хляб да тръгнеш, няма да останеш гладен. Съществата, които служат на Бог, отдалече още предвиждат нуждите ти и се притичат на помощ. Който носи Любовта в душата си, той се съобщава с разумните същества чрез радио, по вътрешен път. Днес параходите се съобщават със сушата и с другите параходи чрез радио, телефони и други съобщителни средства. В миналото не съществуваха такива средства, поради което много параходи пострадаха при катастрофи. Никаква външна помощ не можеше да стигне до тях. Където е Любовта, там помощта идва; където няма Любов, няма и помощ. Докато работите ви не вървят, ще знаете, че действа законът на безлюбието. Щом работите ви започнат да се оправят, тогава действа законът на Любовта.

И така, разчитайте на Любовта, която действа вече в света. Тя помага на хората, освобождава ги от противоречия, мъчнотии и заблуждения. Всички питат кога ще се свърши войната. Днес не мога да ви отговоря на този въпрос. Ако бяхте ме запитали преди 20 години, щях да ви отговоря точно. Сега всеки от вас е заинтересован, поддържа известна страна. Може да се предсказва само на хора, които не са заинтересовани. Има един Божествен закон, който определя точно нещата. Който живее по този закон, може да определи точно колко души ще бъдат убити в една война, колко ще бъдат ранени и колко ще се върнат здрави и живи. Ако всеки куршум падаше в целта си, жив човек нямаше да остане на Земята.

Сега аз не се интересувам кога ще се свърши войната, но искам да зная кога ще престанат войните, кога хората ще се разбират по мирен начин. Какво се ползвате, ако знаете кога ще свърши войната? Важно е какво става днес на Земята. От невидимия свят идват възвишени същества на Земята, големи майстори, които знаят добре да присаждат. Всички
609

НОВАТА ПРИСАДКА

хора ще бъдат присадени с новата присадка на Любовта, поради което в бъдеще няма да се бият помежду си. Присадката на Любовта ще тури край на войната. От вас се иска внимание, за да не пречупите присадката, та да не израсте отново дивачка. Радвайте се, че светът ще бъде присаден с присадката на Любовта. „Вярно ли е това?“ – Вярно е сто и едно на стоте. Където се запази присадката, там ще се прояви доброто; счупи ли се присадката, човек си остава такъв, какъвто е бил по-рано. Новата присадка ще внесе истинското подобрение в живота. Колкото по-скоро стане това, толкова по-добре ще бъде за цялото човечество. Присаждането е започнало вече. Днес присаждат Русия, Англия, Америка, Германия, Франция, Италия, Япония, България, Сърбия, Гърция и др. Когато присадят всички народи и всички хора, войната окончателно ще престане. Тогава ще дойде вечният мир на Земята.

Тайна молитва

5 септември, 10 ч., София – Изгрев

ВЪЗПРИЕМАНЕ И ПРЕДАВАНЕ

Съвременните хора искат да имат добро разположение, да имат светъл ум и права мисъл, а също така добри чувства и постъпки. Въпреки това те или малко успяват в желанието си, или почти нищо не постигат. Защо? – Защото не спазват известни правила, не внимават, когато работят. Ако шивачът шие невнимателно, може да убоде един от пръстите си с иглата и да причини инфекция на ръката си. Малкото бодване нарушава равновесието в целия организъм. Следователно за да бъде разположен и да мисли право, човек не трябва да си причинява никаква инфекция нито в ума, нито в сърцето, нито в душата. Пазете ума, сърцето и душата си чисти, неопетнени. – „Искам да опитам нещата.“ – Не можеш да опиташ всичко. Как ще опиташ вкуса на захар, залята с азотна киселина? Докоснеш ли езика си до парченце от тази захар, ще си причиниш болка. Всеки опит трябва да бъде разумен и на място. Допускате ли неверни, криви мисли и чувства в ума и сърцето си, сами се отравяте. Неверните мисли и чувства, както и кривите постъпки, съдържат отрова в себе си.

Хората не успяват в живота си, защото нямат ясна представа за себе си. Мнозина мислят, че могат да направят, каквото желаят. Нека попълнят една полица, сами да се подпишат и да отидат в някоя банка да получат срещу нея известна сума. Така ще разберат могат ли да постигнат желанието си. Още на първата врата ще им откажат. Нека се опитат да кажат на един от чиновниците стиха от Евангелието „Бог е Любов“ и да получат срещу това желаната сума. За да опита силата си, човек трябва да направи опит. Без опити нищо не се постига. Ще кажете: „Ние можем да постигнем всичко.“ Кои са тези ние? При това не е достатъчно само да кажете нещо, но трябва да опитате силата на думите, с които си служите. Кажете например, че ще се подмладите, и наистина да се подмладите. Спрегнете глагола подмладявам се във всички лица и станете млади. Кажете:

611

ВЪЗПРИЕМАНЕ И ПРЕДАВАНЕ

Аз ще се подмладя, ти ще се подмладиш,
той ще се подмлади.

Ние, които следваме пътя на доброто,
ще се подмладим.

Вие, които следвате пътя на доброто,
ще се подмладите.

Те, които следват пътя на доброто,
ще се подмладят.

Следвайте пътя на Доброто, за да се подмладите. Не вървите ли в този път, непременно ще остарееете. Има смисъл да остареееш, но да станеш мъдър и разумен. Обаче страшно е да остареееш и да обезумеееш. Страшно е и да бъдеш млад, но пълен със слабости и недъзи. Такава старост и младост не са Божествени.

Какво представляват младият момък и младата мома? –

Те са търговци, които купуват и продават на едро. Щом видят някоя хубава къща или нива, веднага пожелават да я купят.

Младата мома купува момъка, а момъкът – младата мома.

Има нещо в младите, което може да се купи: това е стоката, която се продава и купува. Обаче самата мома и момъка никой не може да купи. Грешката на момъка се заключава в това, че като купува стоката на момата, той мисли, че купува и момата. И момата се заблуждава в същото: тя може да купи стоката на момъка, но момъка никога не може да купи. Това е все едно да мислиш, че като купуваш дърва на пазара, с тях заедно купуваш и магарето.

Един човек отива на пазара да си купи дърва. Вижда едно магаре, добре натоварено, и пита селянина: „Колко продаваш магарето?“ Селянинът казал цената. Купувачът вади пари и плаща. Тръгва да си отива и потегля магарето със себе си. – „Стой, къде водиш магарето?“ – „Купих го, затова го водя у дома си.“ – „Лъжеш се, приятелю, аз ти продадох товара дърва, който магарето носеше, но не и самото магаре.“ Дървата ще вземеш, а магарето ще оставиш на господаря му. Не е позволено да мислиш криво и да правиш подобни грешки. Животът налага известни правила на човека, които той трябва да спазва, иначе сам ще си създаде страдания. Ако

612
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

си цигулар, преди всичко ще държиш цигулката правилно,

ще управляваш лъка добре, и след това ще свириш пред публика. Не спазваш ли нужните правила, каквито усилия и да правиш, никой няма да те хареса: публиката ще те освирка и ще те застави да напуснеш сцената.

Сега аз искам да ви дам такова знание, което да осмисли живота ви и да ви направи щастливи. Това не значи, че трябва да се откажете от старото си знание. Ако знанието, което имате, ви задоволява, дръжте го; ако не ви задоволява и ви прави нещастни, турете го настрана. Знаеш нещо, но не си сигурен в знанието си, не си го проверил. Откажи се от това знание! Според едни учени разстоянието от Земята до Слънцето е 92 милиона мили, а според други – 93 милиона. Кое от двете изчисления е вярно? Ще кажете, че един милион мили не е голяма разлика. Не е така! Какво ще бъде положението ти, ако тръгнеш за Слънцето според изчисленията на първите учени? – Като извървиш това разстояние, ще се окаже, че трябва да пътуваш още един милион мили. Ти не си готов, ще увиснеш в пространството и ще пропаднеш. Друг е въпросът, ако разликата е половин метър – ще прескочиш. Даже един метър да е, пак не е страшно – ще скочиш. Ако е десет метра – загубен си. А ако е един милион мили? Всяка невярна мисъл внася тъмнина в ума, всяко невярно чувство внася студ в сърцето и всяка невярна постъпка внася безсилие във волята. Това значи загуба. Всяка вярна мисъл внася светлина в ума, всяко вярно чувство внася топлина в сърцето, всяка вярна постъпка внася сила във волята. Това значи печалба, придобивка. Ето защо, ако искаме да бъдем умни, мислите ни трябва да бъдат верни; ако искаме да бъдем добри, чувствата ни трябва да бъдат верни; ако искаме да бъдем силни, постъпките ни трябва да бъдат верни.

И така, не е достатъчно да се стремиш към силата, но трябва да имаш предвид условието да бъдеш силен. Сам по себе си човек не може да бъде силен. Ако не е с Бог и Бог – с него, не може да бъде силен. Ако човек не пребъдва в Бог и Бог – в човека, той не може да разчита на никаква сила. В обективен смисъл ти не можеш да бъдеш силен, ако

въздухът не влиза и не излиза от тебе, т.е. ако не вдишаш въздуха и не го издишаш. Да вдишваме въздух, това значи въздухът да пребъдва в нас; да издишваме въздух, това значи ние да пребъдваме в него. Ако не можеш да вдишваш дълбоко въздух и да го издишаш, не можеш да бъдеш силен. Като вдишваш и издишваш въздух, ти любиш, т.е. приемаш и предаваш Любовта. Любовта идва от Бог и влиза в нас, след това ние я предаваме на ближните си. Като вдишваш, ти приемаш Любовта; като издишваш, ти я предаваш на ближните си. Приемането и предаването на Любовта не е нищо друго, освен вдишване и издишване. Това прави човека силен. „Защо трябва да обичам, защо трябва да възприемам Божи-ята Любов?“ – За да възприемеш живота. Ако не проявиш любов към ближния си, животът не може да дойде. Като се говори за връзката между Любовта и живота, някои запитват: „Вярно ли е това?“ – Може да опитате. Как познавате дали водата, която ви предлагат, е чиста? – Като се пие. Ще вземете чаша вода и ще я изпиете. Ако усещате приятност, лекота на стомаха си, водата е хубава; ако усещате тежест на стомаха си, тя не е добра за пиене. Така проверявате и качеството на хляба: доброкачественият хляб се отразява добре на стомаха. Добрата и светла мисъл се отразява добре върху ума, лошата мисъл причинява тъмнина в ума; доброто чувство произвежда лекота и приятност на сърцето, лошото чувство причинява мъка и неразположение на сърцето; добрата постъпка внася сила във волята, лошата постъпка разхлабва волята. Три неща са в състояние да нарушат равновесието на човека: когато не възприема, както трябва, светлината, топлината и силата. Щом ги възприема правилно, равновесието му се възстановява. Често чувате да се говори: „Да се обичаме!“ – Как ще познае човек, че го обичате? – От вашия поглед. Ако го погледнете и погледът ви внесе нещо в него, вие го обичате. Погледнеш ли го един път с любов, престани да го гледаш. Ако продължаваш дълго време да го гледаш и все му даваш нещо, той ще затвори очите си и ще каже: „Достатъчно е това, преядох, не мога повече да нося.“ Видиш ли, че някой затваря

614

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

очите си пред тебе, не питай защо ги затваря, но отстрани погледа си от него – много си му дал. Ако ти затвориш очите си, това показва, че не искаш да му дадеш много. Тогава той ще продължава да те гледа – иска да му дадеш още. Някой път този, който взема, си затваря очите, а някога – който дава. Който дава малко, затваря очите си; който взема много, също си затваря очите. Трябва да бъдете внимателни – да знаете колко да давате и колко да вземате.

Друга грешка, която правят хората, е отлагането. Те отлагат работата си за онзи свят и казват: „Като заминем за другия свят, тогава ще се проявим, ще направим това, което тук не сме могли.“ Значи вкъщи не можеш да пееш, но като излезеш на сцената, ще пееш. Ако вкъщи не можеш да пееш, на сцената съвсем ще пропаднеш. Ако на Земята не живееш добре, на Небето ще живееш още по-лошо. Който отива на онзи свят, трябва да е свършил земните науки. Ти си завършил само първи клас и мислиш, че като отидеш на Небето, ще постъпиш в университет. Това е невъзможно! Там живеят възвишени същества с висока наука. Не се живее лесно между тях. Те говорят на висок език, занимават се с висока наука, а ти за нищо не си готов: слушаш, без да разбираш; гледаш, без да виждаш.

Първото нещо, което се изисква от човека, е да възприема Любовта. Дали е на Земята, или на Небето, това се иска от него. – „Как да възприема Любовта, като съм тъжен, огорчен и обиден?“ – Отвори капациите на прозорците си, за да влезе светлината през тях. Излез рано сутринта навън и посрещни Слънцето. Каквото ти даде то, приеми го с благодарност. Така скръбта ти ще се превърне в радост. Отваряш една книга, искаш да четеш – не можеш. Вечер е, тъмнина е навсякъде. Почакай малко, докато Слънцето изгрее. Отвори тогава прозорците си и чети. Ти си отворил книгата, но не навреме. Бъди буден, когато Слънцето изгрява, за да възприемеш Божествената светлина и топлина. Любовта ни дава възможност да четем, Мъдростта ни дава възможност да разбираме, а Истината – да прилагаме. Любовта носи семената на живота, Мъдростта – условията за тяхното посадждане, а

ВЪЗПРИЕМАНЕ И ПРЕДАВАНЕ

Истината – условия за възрастването им. Ако нямаш семе, не можеш да садиш; ако не си го посял, то не може да израсте. Който само говори за садене, без да сади, той живее с теория без практика. Такъв живот остава безрезултатен.

Изпейте песента Аз ще се подмладя, ти ще се подмладиш, той ще се подмлади. Ще кажете, че това е детинска песен. Детинските работи носят живот. Те обработват почвата и посадят семената. Щом семето е посято в добра почва, скоро израства. – „Трябва ли семето да се посади в земята?“ – Това е неизбежен път. Един трябва да замине за онзи свят, за да се роди друг. Щом се роди един, друг трябва да замине. Един слиза, друг се качва. И обратно: един се качва, друг слиза. Между този и онзи свят трябва да става обмяна. Какво става, когато въжето на кофата, с която вадят вода, се скъса? – Веднага спускат кука в кладенеца, за да извадят кофата. Слизането и възлизането са естествени процеси в Божествения свят. И като слиза, и като възлиза, човек трябва да носи нещо със себе си. Ако нищо не носи, той нарушава равновесието в Божествения свят. Христос казва: „Събирайте съкровища.“ Не можеш да слезеш на Земята, нито да възлезеш на онзи свят, ако не носиш поне едно съкровище със себе си. Носи поне една идея: че Бог те обича и ти Го обичаш. Така ти ще приемеш Неговата Любов и ще предадеш своята. Не приемеш ли Любовта и не я ли предадеш на другите, не можеш да отидеш на онзи свят, не можеш да познаеш Бог. Казано е в Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Еднаго Истиннаго Бога.“ Не можеш да познаеш Бог, ако нищо не си приел от Него и нищо не си дал от себе си. Даване, жертва са нужни в света. Бог дава и жертва всичко и ти ще следваш Неговия пример. Без даване и без жертва няма условия за познаване. Какво представлява Любовта? – Условие за равновесие в живота. Тя е перпендикулярът на живота – ОВ. Другите линии са отклонения от перпендикуляра. Те представляват Мъдростта и Истината. От пресичането на тези линии се образува буквата Ж. Горната част на буквата пред-

ставява закон на възприемане, а долната – закон
оЖв

616

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

на предаване. Двата закона заедно представляват жертвата, която влиза в живота. Живот без жертва не съществува. От това гледище казвам: животът представлява съвкупност от два процеса – на възприемане и предаване. Следователно който иска да живее, трябва да възприема от Бог и да предава на ближния си. Не можеш ли да спазиш двата процеса, не можеш да живееш. Ако искаш да придобиеш истинския живот, няма само да теоретизираш, но ще вземеш семето, ще го посадиш и ще чакаш плод. По плода ще познаеш как си възприемал и предавал. Ако плодът е кисел, вие сте чрез мерно активен. Ако плодът е много сладък, вие сте чрез мерно добър. Ако плодът е стипчив, още не сте изработили това, което се иска от вас.

Мнозина се питат ще се познаят ли на онзи свят. Ако се обичат, ще се познаят. Познаването има отношение към Любовта. Ако обичаш човека, ще познаеш колко е добър, учен или силен. Кой човек е силен? – Който прави добро, който възприема и предава нещата правилно. Той прилага всичко, което говори. За силния теорията и практиката са така свързани, както за химика теорията и опита. Не е химик този, който говори за кислорода, водорода, азота и въглерода, без да ги познава. Като говори за тях, той ги вижда, познава свойствата им и ги различава. Кислородът поддържа горенето, активен е, но сам той не гори; водородът гори, но не поддържа горенето; азотът нито гори, нито поддържа горенето – той е голям консерватор. На Земята азотът задушаваша, пречи на живота и на горенето, но в духовния свят има голямо значение. Там той не позволява на злото да се шири: щом срещне на пътя си злото, лошите мисли и желания, веднага ги задушаваша. Който иска да се справи с азота на Земята, трябва да има Любов. Само Любовта и Доброто парализират свойствата на азота. Първоначално апостол Павел се оплаквал, че въпреки желанието си да прави добро не успява. Защо? – Азотът му препятствал. Обаче когато

възприел Божията Любов, никаква сила не могла да му се противопостави. Той казва: „Нищо не е в състояние да ме отдели от Христос, от Неговата любов.“

617

ВЪЗПРИЕМАНЕ И ПРЕДАВАНЕ

Като пеете песента Аз ще се подмладя, ще разберете смисъла на подмладяването. Няма по-голямо благо за човека от това – да се подмлади в Любовта и да придобие живота. Няма по-голямо благо за човека от това – да се подмлади в Мъдростта и да придобие знанието и светлината. Няма по-голямо благо за човека от това – да се подмлади в Истината и да придобие свободата. Младите придобиват живот, знание и свобода, но трябва да ги проявят. Да се подмладиш – това значи правилно да възприемаш и предаваш, правилно да вдишваш и издишваш. Приемеш ли нещо с любов, благодари за него. Предадеш ли нещо с любов, пак благодари. Няма по-голямо благо за човека от това – да възприема и предава нещата с любов и свобода. Това значи да живееш за Бог. Дръжте се за перпендикуляра на живота, т.е. за Любовта. Казва се, че Бог е неизменен. Защо? – Защото е перпендикуляр, основа, мярка на живота. Няма сила в света, която може да измести перпендикуляра на живота. Един е перпендикулярът, но проявите му са много. Затова казвам, че Любовта се проявява като живот, знание, светлина, свобода, сила, движение, учение и работа. Различавайте проявите на Любовта и вървете напред. Защо някои хора не се обичат? – Защото не дават това, което възприемат, нито възприемат това, което им се дава. Щом възприемането и предаването не става правилно, и Любовта не се проявява. Хората се обичат, когато обмяната между тях е правилна. Къде е мястото на перпендикуляра в човешкото лице? – На носа. Носът е самият перпендикуляр. Линиите, теглени от основата на носа към очите, представляват мъдростта и истината. Значи любовта е в носа, а мъдростта и истината – в очите. Чрез едното око се проявява знанието, а чрез другото – свободата. Следователно ти можеш да обичаш човека, ако имаш знание и свобода. Който възприема и предава Любовта, той е свободен човек, той има знание. Казваме, че децата са свободни. Защо са сво-

бодни? – Защото възприемат правилно и предават правилно майчината любов. Възрастните не са свободни, защото когато възприемат и предават Любовта, мислят. Те казват: „Този не заслужава моята любов, онзи не я заслужава.“ Какво щеше
618

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

да стане с хората, ако и Слънцето разсъждаваше като тях? То щеше да мисли на кого да изпраща светлината си и на кого да не я изпраща – и в края на краищата светът щеше да потъне в мрак. Днес, когато хората воюват, когато се бият и унищожават, Слънцето грее еднакво и навсякъде изпраща своята светлина и топлина.

Днес българският народ плаче за своя цар. Кога плаче човек? – Когато настане суша. Сушата втвърдява земята: каквото посееш, не расте. Сълзите обаче ще полеят земята и житото ще израсте. След това иде ред на житото – и то започва да плаче. През големи страдания минава житото, но то израства отново и дава плод. Затова е казано, че ако семето

не падне на земята и не изгние, не може да израсте и да даде плод. Следователно нека плачат българите, за да полеят сухата земя; нека плачат българите, за да израсте житото им: след това ще се радват на плодородието, на новия живот. Българският цар и сега живее. Той дава доклад пред Господ за българите, за техните нужди.

Плачете за изгубените възможности. Радвайте се, ако сте приложили Любовта. Кога губи човек възможностите си? – Когато не прилага Любовта. Прилагайте Любовта и не се страхувайте. Някой говори за Любовта, но прави разлика между хората. Той намира, че не всеки човек заслужава любовта му. Това е криво разбиране. Любовта чисти всичко. Така че и грешният, и нечистият стават чисти от Любовта. Когато отива при Бог, човек се очиства. Когато се отдалечава от Него, отново става нечист. Кажете ли някой, че е нечист, това показва, че има малко любов в себе си. Кажете ли, че е чист, любовта му е по-голяма. Дръжте прозорците си винаги отворени, за да не губите любовта си, а да възприемате Божията Любов и да я предавате. Без Любовта няма ника-

къв подтик в живота. Любовта към Бог е първият подтик в живота. Любовта към ближния е вторият подтик, а любовта към себе си е третият подтик. С други думи казано: първият подтик на Любовта идва от бащата, вторият подтик идва от майката, а третият – от детето. Трябва да възприемем Любовта, както бащата я дава; да предадем Любовта, както май-

ВЪЗПРИЕМАНЕ И ПРЕДАВАНЕ

ката я предава; детето пък да предава любовта си към майка си и баща си, както я приема от тях.

И така, искате ли да знаете какво представлява Любовта и как може да се възприеме и предаде, обърнете внимание на възприемането и предаването на своите мисли и чувства. Ако не можете да възприемете и предадете правилно една светла мисъл, едно светло чувство и една светла постъпка, вие не разбирате Любовта. Който възприема и предава правилно мислите, чувствата и постъпките си, той се намира под влиянието на Любовта – като основа на живота му; на Мъдростта – като знание и светлина; и на Истината – като условие за съграждане на неговата външна форма – черупката на неговия живот. Това е влиянието на Духа върху човешката душа. За Него е казано, че оживява и възкресява. За да оживеете, ставайте рано сутрин, за да възприемате слънчевите лъчи. Отворете широко очите и ушите си, за да виждате Онзи, Който ви говори, и да слушате думите Му. Не пропускайте моментите. Един момент от Божието време струва милиарди – с нищо не може да се плати един такъв момент.

Като слушат да им се говори така, мнозина казват:

„Остаряхме вече, защо не знаехме това по-рано, когато бяхме млади?“ – Ако бях дошъл по-рано, нищо нямаше да се постигне. Тогава бяхте търговци, занимавахте се с купуване и продаване на стоки. Тогава мислехте само за пари, да спечелите, колкото може повече. Каквото и да ви говорех, щяхте да кажете: „Остави ни свободни, сега имаме търговски предприятия, които не можем да напуснем.“ Едно време сте били видни търговци, общественици, талантиливи и гениални хора. Днес всичко сте изгубили и сте станали обикновени хора. Човек губи лесно онова, което е спечелил лесно. Не е

лошо, че сте били видни хора и сте слезли до положението на обикновени хора. Човек се учи и при двете положения. Като виден човек той възприема, като обикновен дава нещо от себе си. По-рано е носил високи титли, а сега е обикновен човек, от когото всички искат да даде нещо. Който го срещне, казва му: „Хайде, дай нещо от това, което си възприел от Господ.“

620

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Закон е: който живее в Божествения свят, трябва да дава изобилно. Не питай дали някой заслужава твоята любов, или не я заслужава. Давай изобилно от Любовта. Тя е извор, който постоянно тече и пои всичко, каквото срещне на пътя си. Всеки, който се е разколебал в даването и се е опитал да ограничи Любовта, се е отклонил от правия път на живота. Слушай гласа на Любовта! Адам чу гласа на Бог, но не повярва на думите Му. Бог ясно и категорично му каза: „От всички плодове на рая ще ядеш; няма да ядеш само от дървото за познаване на доброто и злото.“ Въпреки това той яде и сам се осъди на страдания и смърт. Ще кажете, че може да не е разбрал думите на Господ. Разбрал ги е, но е проявил непослушание. Друг е въпросът, ако Бог му беше казал да яде само от едно дърво, а от всички останали да не яде. Адам трябваше да не яде само от едно дърво, но той не послуша Господ.

Помни: никога не излизай от фокуса, в който Бог те е поставил. Никога не пожелавай като човек да изпиташ положението на животното. Никога не пожелавай като човек да опиташ положението, в което се намира ангелът. Не се връщай назад, нито преждевременно отивай напред. И при единия, и при другия случай ти ще спреш развитието си. Не излизай преждевременно от формата, в която си поставен. Какво ще стане с овцата, ако пожелае да види как живее вълкът? – Тя ще плати с живота си. Следователно нито овцата трябва да посещава вълка, нито вълкът – да посещава овцата. Вечер вълкът се опитва да прескочи плета, да посети овцете, но често плаща с живота си. Откажете се от стария навик да прескачате плета на съседите си. Откажете се от

стария навик да преяждате. Ще ядете един път сутрин, после на обяд и вечер. Сутрин и вечер ще ядете по-малко, а на обяд ще се нахраните добре, без да преяждате. Новият живот изисква ново разбиране – разбирането на Любовта. Само Любовта е в състояние да ви освободи от всички противоречия, от всички мъчнотии и заблуждения.

Какво е нужно на съвременните хора? – Прилагане.

Знание те имат, но то трябва да се приложи. В каквото положение

ВЪЗПРИЕМАНЕ И ПРЕДАВАНЕ

жение и да се намираш, каквато работа и да изпълняваш, навсякъде и във всичко прилагай Любовта. Ако си търговец и на вратата си написал: „Днес с пари, утре без пари“, махни този надпис и напиши: „Днес с любов и утре с любов“. Спазвайте правилото: колкото си приел от Бог, толкова и ти ще дадеш. Ако приемеш повече, отколкото трябва, и дадеш повече, отколкото трябва, и в двата случая нарушаваш равновесието в Божествения свят. Спазвате ли закона за приемането и даването, светът ще се оправи магически. Двама души не се разбират, защото не възприемат и не предават Любовта правилно. Чуete ли, че мъж и жена, майка и дъщеря, баща и син, учител и ученик не се разбират, ще знаете коя е причината. И двамата не възприемат еднакво Любовта. Учител, който не обича учениците си, не може да преподава добре. Ученик, който не обича учителите си, не възприема добре преподаденото. Ако не обичате Бог, Той не може да се прояви чрез вас. Хората страдат, мъчат се, боледуват, умират. Защо? – Това е последствие на тяхното безлюбие. Който не обича Бог с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и сила, за да се прояви Той чрез него, не може да влезе в Царството Божие.

Ставайте рано сутрин, за да възприемате слънчевите лъчи. Слънцето изгрява, денят е ясен – излезте навън да се порадвате на Божия ден. Когато Слънцето изгрява, Любовта се проявява в нашата душа. Да възприемем енергията, която Любовта ни дава, постоянно да възприемаме и постоянно да предаваме Любовта. Не се отказвайте от светлината и топлината на Любовта, от чистия планински въздух, от свежата и

чиста вода, от пресния и доброкачествен хляб. Това предлагат днес на всички хора по лицето на Земята.

8 септември, 5 ч., София – Изгрев

ХАРМОНИЯ В ЖИВОТА

На какво се дължат погрешките в живота? – На отсъствието на светлина, топлина и сила. Когато се движи в тъмнина, човек непременно ще направи някаква погрешка. Когато вън е студено и трябва да работи, човек се отпуска, става ленив и недейтелен. Така той ще пропусне нещо от работата си и ще сгреша. Когато изгуби силата си, той пак прави погрешки. Ако на гърба на слабия турите товар от 50 кг, той не може да издържи тази тежест: насред пътя ще падне и товарът ще пострада. Какво ще стане, ако той носи на гърба си сандък със стъклени предмети? – Докато живеете в човешкия порядък, все ще направите някаква погрешка. Влезете ли в Божествения порядък, там не съществуват погрешки.

Като се говори за живот без погрешки, съвременните хора казват, че е невъзможно човек да не греши, че не може без погрешки. Ние се интересуваме откъде е дошла частицата не, откъде е произлязла отрицателната форма на глагола мога. Кажете ли някой: „Не мога да направя това или онова“, той живее в човешкия порядък. Този порядък е създал отрицателната частица не. Затова е казано, че невъзможното за човека е възможно за Бога. Невъзможното за човешкия порядък е възможно за Божествения. С други думи казано: невъзможното в тъмнината е възможно в светлината, невъзможното в студа е възможно в топлината, невъзможното в безсилието е възможно в силата. Докато не разбирате условията на живота, всякога ще бъдете в противоречия. Виждате например, че някой бърза, и се чудите коя е причината за това. Много естествено, той слиза от планината, дето наклонът е голям, и без да иска, бърза. Друг някой върви бавно, навежда се, върти се надясно-наляво, обикаля. Чудите се защо върви така. Няма нищо чудно! Той се качва по планината, пътят е стръмен, не може да ходи прав, без огъване.

Ето защо, за да не изпадате в противоречия, във всяка проява на човека трябва да виждате присъствието или

623

ХАРМОНИЯ В ЖИВОТА

отсъствието на светлина, топлина и сила. Щом някой не иска да работи, това показва, че или е тъмно около него, или

е студено. Как се работи в тъмнина и в студ? Ако те бият и ти се обезсилиш, как ще работиш? Светлината, топлината и силата са стимули в човешкия живот. Няма ли ги тези импулси, човек очаква да му се плати – той работи за пари. При това колкото повече му се плаща, толкова по-голям импулс придобива и по-добре работи. Турете мързеливия човек на едното блюдо на везните и наблюдавайте какво става. В първо време той е толкова тежък, че везните не се мръдват. Започнете да туряте пари на другото блюдо. Турите сто лева – първото блюдо не се мърда, турите двеста – едва се поклаща. Постепенно увеличавате парите: дохождате до хиляда, две хиляди, три хиляди лева – най-после второто блюдо се повдига и се уравновесява с първото. Тогава човекът казва: „Готов съм вече да работя.“

Често чувате да се говори: „Трябва да живеем добре.“ Повече идеализъм е нужен в живота, друг порядък трябва да се създаде. Питам: какъв порядък ще създадат съвременните хора, какъв идеал ще внесат в живота? Ще кажете, че правото трябва да се постави като идеал в живота. Добре е това, но преди всичко трябва да се започне от най-малките прояви в живота. За какво право ще говориш, ако не си дал еднакво право на буквите, с които си служиш? Напишеш една дума от пет букви, и всичките букви са различни по големина. Напишеш едно писмо, което едва се чете: една буква – голяма, втората – малка, третата – още по-малка, а последните даже са недописани. На края на писмото се извиняваш, че си бързал много. Защо бързаш толкова – нали говориш за право в света? Защо не отдадеш нужното право и на буквите? Ще кажете, че ъ и ь на края на думите не са важни, нямат голямо значение за смисъла на думата. Какво ще правите, ако пишете писмо на английски език, дето има думи, на които се пишат няколко букви, без да се четат? – „Защо са нужди и тези букви?“ – Не може без тях. Една от причините за вмъкването на тези букви представлява борба срещу леността в човека. Те служат като стражари, които

624
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

заставят човека да бъде работлив, дееспособен. Мързи те или

не, бързаш или не бързаш – ще ги напишеш. Днес хората са работливи – и без стражари вършат работата си, но въпреки това стражарите си остават. Всеки човек е заобиколен от един или двама стражари, които следят как върши работата си. Без стражари не може. Те следят какво прави човек – добро или зло, какви мисли и чувства го вълнуват и т.н. Един българин отишъл на гости у кума си, който бил шеговит човек. Изобщо българинът е духовит, обича хумора. Кумът решил да устрои една шега на кумеца си. Жена му приготвила обед и както било горещо яденето, сипали го в чинии. Кумецът – бърз, енергичен човек, веднага започнал да яде, но изгорил устата си. Понеже не искал да изплюе яденето, той започнал да го обръща на една и на друга страна в устата си, докато изстине. За да не го забележи кумът, той погледнал нагоре и запитал: „Откъде взехте, куме, тези греди?“ Кумът отговорил: „От Лаком дол.“ Кумецът искал да скрие погрешката си, затова гледал нагоре. Така постъпват мнозина. Някой цигулар свири пред публика. Ако изпусне една нота или изпълни невярно някои тактове, публиката може да не забележи това – зависи от нейното ухо. Музикалната публика схваща и най-малките погрешки на цигулара. Тя е страж, който го дебне. Ако публиката не е музикална, погрешките остават незабелязани. Обаче погрешките на цигулара се отразяват върху живота му. Музикантът изобщо трябва да бъде точен и изпълнителен. Ако изпуска някои тонове, той става скъперник, отнема се нещо от характера му. Музикантът трябва да дава от себе си, да проявява щедрост, той се нуждае от точност и щедрост в изпълнението. Това се иска от всички хора. Ако пишеш писмо на приятеля си, не бъди скъперник – да напишеш две-три думи. Напиши му едно светло, топло, силно писмо, за да го зарадваш. Ще кажете, че има лаконична реч. Тя се употребява в редки, важни случаи. Цезар³¹, римски пълководец, казал: „Дойдох, видях и победих!“

Помнете: както външните, така и вътрешните прояви на човека определят неговия характер. Същото се отнася до удо-

вете на човешкия организъм, до тяхната форма и големина. Например човек с къси пръсти обобщава нещата. Много неща вижда той, но веднага ги обобщава. Той се движи по периферията на кръга, интересува се от неговата големина, той мечтае за големи работи. Човек с дълги пръсти има отношение повече към единичните неща, до подробностите. Той влиза в центъра на кръга, отдето тегли радиуси и върви по тях. Колко е голям кръгът, това не го интересува. Той се интересува от съдържанието. Достатъчно е да погледнете пръстите на човека, за да познаете как е работил в миналото и как работи сега. Природата е написала всичко върху човека. Като го погледнете, познавате кои неща спъват развитието му и кои благоприятстват.

Три неща препятстват на човека: алчността, тщеславието и гордостта. Това са недъзи, които съществуват в целия органически свят. Гордостта се проявява, когато нещата се изнасят, каквито не са в действителност. Кокошката, която има пиленца, срещне на пътя си вол и се ежи – иска да го уплаши, да му покаже, че е голяма, силна. Каква е нейната сила пред тази на вола? И котката, като срещне някаква опасност, настръхва – иска да плаши големите. И човекът често се представя за по-силен, по-голям, отколкото е в действителност. Това е все гордост. Един турчин се хвалел, че като бил в Багдад, прескачал големи трапове, дълбоки 20 метра. – „Прескочи и тука такъв трап.“ – „Не мога, условията в България са особени, не са както в Багдад.“ Един цигулар дава концерт, всички вестници пишат за него. Обаче концертът не излиза, както очакват. Цигуларят се извинява с публиката: не била много музикална или салонът не бил добре отоплен. Всъщност вината е в него: не си е доял или е преял, проявил е тщеславието и гордостта си. Ще ядеш умерено, без да преяждаш; ще свириш умерено, за да не се уморяваш. Пази нервната си система, да не се претоваря. Така ще изпълниш задачата си добре и навреме.

Хората се питат какъв ще бъде животът им, какво ги очаква в бъдеще. Бъдещето на човека зависи от хармоничния живот. Ако между мислите, чувствата и постъпките

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

му има хармония, светло бъдеще го очаква. Ако рибата ме пита какво я очаква в бъдеще, казвам: „Скара те очаква.“ Ако водата ме пита какво я очаква, казвам: „Очаква те и добро, и зло.“ Докато водата е далече от човека, добро я очаква. Влезе ли в човешкия живот – и добро, и зло я очаква. Хората ще я турят на работа, дето тя не иска. Така тя ще изгуби чистотата си. След това ще я изхвърлят навън като непотребна и ще търсят чиста вода. В човешкия живот водата минава през чисти места, но и през нечисти. След това хората се стремят към идеален, чист живот. На Земята е невъзможно да живееш в абсолютна чистота. Защо? – Защото приемаш чист въздух, задържаш го известно време в себе си и го изхвърляш навън нечист; приемаш чиста вода, която след време изхвърляш нечиста.

Хората искат да бъдат търпеливи, но и това още не е възможно. Докато правиш десет вдишки и десет издишки в минута, ти не можеш да бъдеш търпелив. За търпеливия човек е нормално да прави три вдишки и три издишки на минута. За Бога е казано, че е дълготърпелив – Той прави само

една вдишка и една издишка през цялата вечност. Съвременната наука счита за нормално дишане да поемаш десет пъти въздух в минута и десет пъти да издишаш – десет вдишки и десет издишки. Нервните хора дишат бързо, слабогърдите – също. При нормалното дишане, което става тихо, спокойно, без шум, човек изпитва приятност и разположение. Като спи, здравият човек диша толкова тихо, че не се чува – не можеш да разбереш жив ли е, или не. Някой като спи, хърка. Това показва, че дишането му не е правилно. Трябва да се обръща внимание на дишането, понеже е свързано с мисълта. Който не диша правилно, той не може да мисли добре. За такъв човек се казва, че липсва светлина в мислите му, топлина в чувствата му или сила в душата му. Умът е мярка, която определя характера, количеството и светлината на мислите; сърцето е мярка за чувствата, а волята – мярка за силата на постъпките. Силна воля има онзи, на когото постъпките са възвишени и благородни.

ХАРМОНИЯ В ЖИВОТА

Светъл ум, топло сърце и силна воля са нужни на човека, за да изправя погрешките си. Иначе той ще греши, без да признава и съзнава погрешките си. Защо да не признаеш погрешката си? Ще кажеш, че с признаване на погрешката си ще понижиш достойнството си. Не е така! Като грешиш, ти понижаваш достойнството си. Като изправяш погрешките си, ти се повдигаш пред себе си и пред хората. Кой печели повече: който греши или който изправя погрешката си, който учи или който не учи, който работи или който не работи?

Като е дошъл на Земята, човек ще учи, ще работи, за да се усъвършенства. През много фази и състояния ще мине той, докато научи уроците си. Така той дохожда до положение да разбира смисъла на противоречията, да цени и добрите, и лошите условия. Сам ли живее, или в общество на хора, все ще придобие нещо ценно в характера си. Има животни, които живеят сами, но първоначално са живели в стада. Изобщо за животните стадното състояние е по-естествено от единичния живот. Овцете и до днес се движат на стада: едни от тях вървят напред, а други – назад. Какво печелят първите и какво – последните? – Първите ядат най-чистата храна. Понеже преди тях не са минали други животни, храната е запазила чистотата си. Последните са принудени да ядат отъпкана и нечиста храна. Ако са умни и внимателни, те стъпват предпазливо и избират неотъпканата и чиста храна. Оттук вадим заключението: срещнете ли човек, който е невнимателен и бърз, ще знаете, че той е заемал първо място и е нямал никакви препятствия. Който е внимателен, предпазлив и взискателен както в храната си, така и в отношенията си, той е заемал последното място в обществото. Способните ученици, които заемат първите места, развиват гордост и самоуважение към себе си. Да имаш самоуважение, това е естествено качество; да бъдеш горд, това е неестествена проява на човека. Гордостта представлява натегнато състояние на струните, а самоуважението и достойнството – нормално състояние на струните. Ако обтегнеш струните

на цигулката повече, отколкото трябва, те непременно ще се
628

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

скъсат; ако ги обтегнеш, колкото трябва, ще свириш добре и с разположение.

Като ученици вие трябва да работите върху самовъзпитанието си. Да се самовъзпитаваш, това значи да знаеш откъде да започнеш. Ще работиш върху очите, ушите и устата си. Очите са свързани с ума и със светлината, която излиза от него; ушите са свързани със сърцето и с топлината, която излиза от него; устата е свързана с душата и със силата, която излиза от нея. Зъбите представляват волята, чрез която се изявява силата. Езикът прави преглед на храната, обработва я и я изпраща в стомаха. Като говори, човек пак си служи с езика: значи той предава думите, които се отличават една от друга по съдържание и смисъл.

Трояка е службата на езика: той опитва храната, обработва я в устата и предава думите, т.е. човешката реч. Езикът играе важна роля при възпитанието на човека. Казват за някого, че има невъзпитан, т.е. невъздържан език. За друг казват, че езикът му е възпитан. Животните се поздравяват с езика си. И змията, като срещне човек, вади езика си. Това не означава,

че иска да хапе. Тя се радва на човека, а той, като не разбира проявите ѝ, взема камък и я убива. Когато хората се срещат, поздравяват се с кимане на глава и се усмихват. Езикът диктува положението: ако си доволен от някого, усмихваш му се; ако си недоволен, ставаш строг и сериозен. Понеже езикът е свързан с вкуса, казваме, че вкусът определя разположението или неразположението на човека. Ако си ял лоша храна, ти си неразположен и сърдит; ако си ял вкусна, чиста храна, ти си разположен, весел. Когато човек се усмихва, устните му се пов-

дигат; когато има песимистично разположение, устните падат надолу. За да въздействате на песимистичното си състояние, трябва да се наблюдавате – да не падат устните ви. Ъглите на устата трябва да се повдигат нагоре. Пазете се от обезсърчава-

нето, което води към песимизъм. Когато се обезсърчите или когато осиромашеете, поглеждайте нагоре, към небето, а не към земята. Всичко светло и красиво иде от небето.

Желая ви да бъдете разумни, да употребявате светлината, топлината и силата на място. Аз не говоря за грубата свет-

ХАРМОНИЯ В ЖИВОТА

лина, която ослепява очите; не говоря за грубата топлина, която изгаря; не говоря и за грубата физическа сила, която се превръща в насилие. Не говоря и за грубите мисли, чувства и постъпки, които се борят помежду си. Щом забележите, че две мисли, чувства и постъпки се борят, веднага ги примирете. Не допускайте никаква борба в себе си. Вътрешната борба уморява човека и преждевременно го състарява. Примирявай страните, които се борят в тебе, без да вземаш страна. Щом вземеш страна, ти пречиш на възпитанието си. Задачата на човека е да постави в хармония светлите човешки мисли, чувства и постъпки. Само така той ще се домогне до Божествената светлина, топлина и сила, които правят живота му хармоничен.

Само светлият път на Мъдростта води към Истината.

В Истината е скрит животът.

10 септември, 5 ч., София – Изгрев

ПЪТЯТ КЪМ ИЗТОК

Една от класическите глави на Посланията, това е 13. глава от Първо послание към коринтяните.

Ако говоря с човечески и ангелски езици,
а любов нямам, ще съм мед, що звънти,
или кимвал, що дрънка. (1. ст.)

Значи ще бъдеш празно шише, без съдържание. Ако говорът не е посолен с любов, от човешки и от ангелски език да излиза, пак ще бъде без съдържание. Какъв човек си, ако нямаш любов? – Ще приличаш на кимвал, що дрънка. Казвате, че човек трябва да бъде красноречив. Любовта прави хората красноречиви. „Дотегна ни да слушаме все за любовта.“ – Това, което дотяга на човека, не е любов. Любов та осмисля всички отношения между хората. Тя осмисля всички прояви на ума, на сърцето и на волята, тя осмисля всички мисли, чувства и постъпки. Мисълта е сложен процес. С Любовта обаче и мисълта става лек процес. Затова е казано, че само онзи мисли, който люби. Любовта и обичта също така са сложни процеси. Разумните същества, ангелите, които стоят толкова високо, гледат на Любовта като на нещо недосегаемо, а хората си играят с нея. Защо? – Защото не я разбират. Момък обича една мома и влиза в дома ѝ с обуца, кален, нечист, както иде отвън. Той не разбира Любовта, не може да я оцени, поради което гледа на нея като на нещо обикновено. Ако момъкът разбира и цени Любовта, преди да влезе в дома на своята възлюбена, ще измие лицето, ръцете и краката си десет пъти с чиста вода – и тогава ще се реши да влезе. За предпочитане е да влезе бос, гологлав, но с чисто лице, с чисти ръце и крака, отколкото да бъде облечен, обут и без любов в сърцето си. Който има Любов в себе си, той е всякога чист, измит и облечен.

Мнозина си въобразяват, че знаят всичко, че носят Любов та, но се заблуждават. Те мислят, че са голямо величие,

631

ПЪТЯТ КЪМ ИЗТОК

от висок произход. Прави са: те са от високо произхождение, дошли са от различни планети на Слънчевата система, но не

са издържали изпита си. Бог ги е създал по образ и подобие Свое, изпратил ги е на Земята да се учат, но не им се учи. Те говорят за своето минало, когато са били големи величини. Ако питат мене, ще им кажа, че в миналото са заемали по-ниско положение от сегашното. В миналото някой е бил пчела, която е жилела, или кобра, която е хапела и тровела хората, или тигър, или крокодил, който е гълтал жертвите си цели. Това ви се вижда чудно, не ви се иска да го приемете и казвате, че човек е излязъл от Бога. Излизането от Бога подразбира познаване на Любовта.

Който познава Любовта, говори за величието на Бога, а не за своето. Да говориш за величието на Бога, без да познаваш Любовта – това значи да си в положението на дете, което има цигулка, но не знае да свири. Майката извежда детето на сцената, дава му цигулката да свири и се хвали, че детето ѝ е гениално. Обаче от него нищо не излиза. Лесно се купува цигулка, но мъчно се свири на нея; лесно се говори за пеене, но за да станеш певец, много работа се иска. Всеки трябва да отговаря на мнението, което има за себе си. Погледнеш се в огледалото и мислиш, че си много красив. В какво се заключава красотата на лицето ти? В очите, ушите, носа, устата или в брадата ти? Красотата има отношение към добротата. Следователно пипни космите на главата или на брадата си и сам ще разбереш доколко си добър. Ако космите ти са твърди, ти не си мек по характер, нито си много добър. Виж каква миризма излиза от тебе, за да разбереш дали си добър, или не. От добрия човек излиза приятно ухание. Добре, че обонянieto на съвременните хора не е толкова силно, за да усещат лошата миризма, която излиза от лошия човек. Влизате в някой дом, дето мъжът е крайно ревнив. Той пази жена си, да не я погледне друг. Но той не усеща каква лоша миризма излиза от нея и я пази като някаква светиця. Страшно е положението на човек, който не разбира живота и отношенията между живите същества. Някой нарисувал една икона на Христа преди 45-50 г. и мисли, че

632
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

прилича на Него. Всъщност никаква прилика не съществува.

Христос е живял преди две хиляди години и образът Му е бил съвършено различен от нарисувания. Въпреки това хората благоговоят пред рисувания образ, пред иконата на Христа. На иконата се кланят, почитат я и я уважават, но щом стане въпрос за някой жив човек, малцина искат да знаят нещо за него. Иконата след време се изтрива, а споменът за живия човек остава. Има моми, които постоянно носят портрета на своя възлюбен в себе си и дето седнат и станат, вадят го и го целуват. Това отношение е нереално, но когато придобие истинския реален образ, тогава на общо основание той се налага на човека.

И тъй, който няма правилно отношение към хората, не може да има правилно отношение към духа, душата, ума и сърцето си. Често той се отнася грубо и към своите удове, към ръцете и краката си. Ръцете и краката са група от разумни

същества, които имат своя мисъл, свои намерения. Човек поглежда ръката си, но не вижда какво е вложено в нея. Той не може да си представи каква енергия от Божествения свят е вложена в ръцете, краката и цялото тяло. Благодарение на тази енергия ръката е толкова пластична, че еднакво може да върши и добри, и лоши дела. Работи, докато си още на Земята! – „Какво положение ще заема на онзи свят, какъв ще бъда там?“ – Какъвто си бил на Земята. Ако глухият и слепият отидат на онзи свят, нищо няма да видят – и там ще бъдат слепи и глухи, както са били на Земята. В духовния свят цари вечно мълчание. В музиката също има мълчание, както в Природата. В музиката мълчанието се означава с пауза. Паузата подразбира отдалечаване от музикалния център, поради което не чуваш ясно. Като настройва ухото си, човек започва постепенно да чува и най-отдалечените тонове. Тогава паузата се прекратява. Говорът и пеенето са написани ноти на петолинието, по които човек чете и разбира живота.

И ако имам пророчество
и зная всичките тайни и всяко знание,
и ако имам всичката вяра,

633

ПЪТЯТ КЪМ ИЗТОК

щото и гори да премествам,
а любов нямам, нищо не съм. (2. ст.)

Някой мисли, че има големи знания, че може да прави чудеса. Питам: имаш ли Любов? Ако нямаш Любов, знанието ти нищо не представлява. – „Мога да лекувам болни.“ – Имаш ли Любов? Ако нямаш Любов, изкуството да лекуваш болни пропада. Да лекуваш болни, това значи да сваляш раницата от гърбовете им. Голямо изкуство ли е това? Понякога е добре да боледува човек. Ако хората не боледуваха, щяха да се натъкнат на големи нещастия. Толстой, който боледувал четири-пет пъти в живота си, казва, че след всяко боледуване пред него се откривал нов свят. Въпреки това всеки иска да бъде здрав. Ако заболяе някой, веднага търси лекар. Кажеш ли му нещо за болестта, той се изплашва, вместо да си помогне, и положението му се влошава. Никой не може да избегне страданието, което Природата му изпраща. Ако избегне едно страдание, ще го сполетят две, три и повече. Природата е строга и взискателна. Най-много, което може да направи, е да смекчи страданието му, да го предаде в музикална гама. С музиката нещата се понасят по-лесно. Страданията имат за цел да калят човека, да го направят силен, подобен на Бога. Казано е, че човек е създаден по образ и подобие на Бога. – „Кой човек е създаден по образ и подобие?“ – Роденият от Бога. Ако не си роден от Бога, не можеш да бъдеш подобен на Него. Казано е още, че роденият от Бога грях не прави. Следователно, ако искате да проявите подобие си с Бога, трябва да се родите от Него.

И ако раздам всичкия си имот
за прехрана на сиромасите,
и ако предам тялото си на изгаряне,
а любов нямам, нищо не се ползвам. (3. ст.)

Някой мисли, че като умре, ще бъде посрещнат на онзи свят със слава и почести. Важно е как е умрял: с любов или без любов. Ако е умрял без любов, нищо не се ползва. Тогава човек влиза в по-страшен затвор: може да влезе във водата и да попадне в устата на крокодил или на кит.

Любовта дълготърпи, благосклонна е;
любовта не завижда; любовта
не се превъзнася, не се гордее. (4. ст.)

Любовта не безобразства, не дири своето си,
не се раздражава, не мисли зло. (5. ст.)

Това са трудни, неразбрани неща. Какво значи да бъдеш търпелив? – Като видиш един красив и един грозен човек, еднакво да ги понасяш, да имаш еднакво разположение към тях. Кое е ценното в човека? Ако срещнеш красив човек, ти изпитваш приятност. Какво ще стане с твоето разположение към красивия, ако той те обере? Какво ще кажеш за грозния, който ти се притича веднага на помощ? Ти си счупил крака си, а той намества счупената кост, превързва крака ти и те занася у дома си. Значи красивият има вяра в себе си, знае, че

ще те предразположи с красотата си, ще спечели доверието ти. Той те е пленил с думите си, както и с красотата си. Ти се поддаваш на неговото обаяние и той те обира. Пазете се от хора, които могат да ви оберат и убият. Те са крадци и разбойници.

В Америка някъде имало един толкова красноречив проповедник, че който го слушал, захласвал се, забравял всичко, което по-рано го е вълнувало. Един голям апаш чул за този проповедник и си казал: „И аз ще отида да го послушам. Той е много удобен за мене. Като проповядва, хората ще се захласнат и ще се пренесат на онзи свят. Аз ще използвам тяхното състояние и ще ги оберат.“ Един неделен ден той отишъл на проповедта и започнал да слуша. Увлечен в думите на проповедника, той не усетил как се захласнал и забравил защо е дошъл. Недоволен от себе си, той посетил събранието още няколко пъти, с надежда да бъде буден, да не се увлича от проповедта. Обаче всякога оставал изненадан: захласвал се и не могъл да приложи занаята си. Най-после той си казал: „Ако посещавам тези проповеди, в края на краищата ще забравя занаята си. Опасно нещо е този проповедник, няма повече да го посещавам.“

Коя е причината за захласването на хората? Достатъчно е да събудиш интерес в човека към нещо, за да се захласне той

ПЪТЯТ КЪМ ИЗТОК

моментално. Кажи на някого, че на еди-кое си място има заровени пари, и виж как ще се захласне. Той забравя всичките си работи и мисли само за едно: да намери посоченото място и да извади оттам парите. Често се говорят отвлечени неща на хората и те или забравят какво трябва да правят, или си въобразяват, че знаят всичко. Казва се, че трябва да бъдем добри, умни, справедливи и т.н. Доброто, разумността, справедливостта са отвлечени понятия. Въпреки това мнозина казват, че разбират тези неща, че са добри, разумни и справедливи.

Един виден пианист отишъл в Америка да дава концерти. Случило се, че един от големите американски милиардери не могъл да присъства на концерта. Затова той поканил пианиста у дома си, да му посвири. Пианистът отишъл в определения час в дома на милиардера, дето очаквал да види много хора – познати и приятели на милиардера. Каква била изненадата му, когато видял, че милиардерът бил сам, с кученцето си. Пианистът започнал да свири: така се увлякъл в свиренето и не забелязал, че кученцето залаяло. Тогава милиардерът казал: „Достатъчно, спри вече!“ Дал му хиляда долара и благодарил за свиренето. Значи кученцето определило свиренето на пианиста – ако не беше залаяло, трябвало да свири още. Наистина, кучето познава някои работи, но мъчно може да определи доброто свирене. То познава дали някой човек е добър. На добрия човек то не лае. Срещне ли лош човек, хвърля се върху него и го лае.

Защо кучетата хапят някои хора, а други не хапят? – Има обяснение за това, но няма защо да се спираме на причините. Важно е, че кучетата могат да се укротяват. Двама англичани се разговаряли за кучета. Единият казал, че не го хапят кучета. Другият настоявал, че може да насъска кучетата си срещу него и да го ухапят. Хванали се на бас кой от двамата ще излезе прав в твърдението си. Първият начертал една голяма окръжност и влязъл в центъра. Вторият взел своите четиридесет кучета, порода булдог, и ги насъскал срещу другаря си. Кучетата започнали да лаят и да се хвърлят към

непознатия, но не могли да минат окръжността и да се при-
636

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

ближат към човека. Той стоял в центъра и обикалял около него. В момента, когато кучетата били най-разярени, той свирнал с уста и те моментално млъкнали, подвили опашка и се отдалечили. Така той спечелил баса.

Любовта не безобразства, не дири своето си,
не се раздражава, не мисли зло. (5. ст.)

На неправдата се не радва,
а сърадва се на истината. (6. ст.)

Всичко претърпява, на всичко хваща вяра,
на всичко се надява, всичко търпи. (7. ст.)

Любовта никога не отпада. (8. ст.)

Същественото качество на Любовта е, че в нея не става
никаква промяна. Единствената сила, която не губи равновесието си, е Любовта. Единствената сила, която разрешава противоречията и внася мир и хармония в живота, е Любовта. Противоречията, злините в областта на Любовта се превръщат в симфония.

Другите обаче пророчества ли са,
ще се прекратят; езици ли са, ще престанат;
знание ли е, ще изчезне. (8. ст.)

Защото отчасти знаем и отчасти пророкуваме. (9. ст.)

Пророчество без любов не е истинско. Говор без любов не е истински. Всяко нещо, направено без любов, няма съдържание и смисъл. За такова нещо се казва, че е мед, що звънти, и кимвал, що дрънка.

Но когато дойде съвършеното,
тогаз това, което е отчасти, ще се прекрати. (10. ст.)

Когато бях младенец, като младенец говорех,
като младенец мъдрувах, като младенец размишлявах;
но откак станах мъж, напуснах, което е младенческо.
(11. ст.)

Защото сега видим мрачково, както през огледало,
а тогава ще гледаме лице с лице;
сега познавам отчасти,
а тогава ще позная, както съм и познат. (12. ст.)

А сега остават тези трите –

637

ПЪТЯТ КЪМ ИЗТОК

вяра, надежда и любов;

но най-голяма от тях е любовта. (13. ст.).

Павел написа най-хубавата глава за Любовта, но не беше човек на Любовта. Първоначално той поддържаше стария закон, поради което гонеше християните. Той се запитваше: „Как смеят да нарушават Мойсеевия закон?“ Обаче като разбра смисъла на Любовта, той каза: „Всичко считам за измет, за да придобия любовта.“ Като не разбират смисъла на Любовта във всичките ѝ прояви, хората я делят на нисша и висша. Любовта е единна и неделима. Тя е сила, която поглъща всичко: и чувствата, и мислите, и постъпките. Турена на едното блюдо на везните, тя се уравновесява с всички сили на света. Има ли нещо лошо в това, което е силно? Има ли нещо лошо във водопада, който бучи отдалече? Лошото е в неразбирането на нещата. Разумният може да използва енергията, която се развива в бушуващата вода. Ако американците могат да използват всичката енергия на Ниагарския водопад, ще залееят с нея цяла Америка, а излишъка ще изпратят в Европа. Засега те са използвали само част от енергията на водопада за осветление.

Всеки човек има по един водопад в себе си. Ако може да използва енергията му, богат става; ако не може да я използва, ще се удави във водата му, както е станало с много американци. Двама млади американци се разхождали с лодка по горното течение на Ниагарския водопад. При едно несполучливо обръщане на лодката те се намерили в буйните течащи води на водопада. Единият от тях се удавил, а другият след усилена борба успял да се залови за една голяма скала и останал там, докато го спасят. Водата бушувала, ревала под него, а той стоял и чакал спасение. Тогава нямало аероплани, та да му подадат въже отгоре, да се хване за него; параход там не върви, лодка също не може да отиде до скалата. Стоят американците на брега и мислят как да го спасят. Най-после той бил спасен по някакъв начин.

Кой човек се спасява? – Грешният. Кой може да спаси

човека от греха? – Любовта. Затова се казва, че Христос
дойде

на Земята да спаси човечеството от греха. Само Христос
638

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

можа да понесе тази тежка задача и да я изпълни. Той беше свързан с Бога, с Неговата Любов, която му помагаше. Ще кажете, че хората грешат от любов и заради Любовта. Щом Любовта е причина за греха, тя ще освободи човечеството от греха. Тя иде в света, за да извади навън греха и да спаси хората от него. Изопачената любов е внесла злото в света, а правата, добре разбрана любов, е внесла доброто. Това са двете майки и двамата бащи, които раждат доброто и злото в човека. Как ще си обясните факта, че една и съща майка ражда две деца: едното – добро и благородно, а другото – лошо, престъпно? Коя е причината, че в един и същи човек се раждат две чувства или две мисли: едната – светла и възвишена, а другата – престъпна? Доброто в човека е родено от добрия баща и добрата майка, а злото – от лошия баща и лошата майка. Значи човек се намира под влиянието на две различни начала: на доброто и на злото. Следователно той трябва да различава двете влияния в себе си, да знае кой му говори. Някой казва, че Господ му говори, а същевременно прави зло. Той се самозаблуждава. Дето е Бог, там е Доброто, там е Любовта. Днес Любовта иде в света, за да помогне на хората, да ги извади от невежеството, от заблужденията, от противоречията, в които сами са изпаднали.

Животът на съвременните хора е изопачен. Кой го изопачи? – Падналите ангели и хората. Ангелите започнаха да го изопачават, а хората завършиха този процес. Бог е решил да изправи света, да го изчисти, затова допуска страданията като процес на чистене. Пречистването става чрез тялото, чрез ума и чрез сърцето. Страданията на тялото са най-големи, на сърцето – по-малки, а на ума – най-малки. Когато страданията са много големи, човек изгубва съзнанието си. Така страданията се прекратяват. Не се страхувайте от страданията, но радвайте се на всичко, което иде да ви изчисти. Някой иска да обработи земята си, но по нямане на инстру-

мент той рови с ръцете си като къртица. Защо ще осакатява ръцете си, защо ще си причинява излишни страдания?

Някога е било необходимо къртицата да се зарови в земята и с яките си крака да си пробива път и да си търси храната.

639

ПЪТЯТ КЪМ ИЗТОК

Тогава условията на живота са били много лоши. Днес условията са по-добри, но къртицата още не може да се убеди да напусне стария живот и да излезе вън.

Сега условията на живота са по-добри и за хората, но и те мъчно се убеждават да напуснат стария живот и да влязат в новия – в живота на Любовта. И в Любовта има страдания, но те лесно се носят. В безлюбието страданията осакатяват, съсипват човека. Любовта иде да освободи човека от ненужните страдания, от сиромашията, от болестите и противоречията. Тя може да направи за човека всичко, каквото той пожелае. И въпреки това човек ходи тук-там да се моли да му помогнат. Пише любовни писма на един, на друг, но не получава отговор на писмата си. Защо? – Моли се без любов. Молитва без любов не се приема. Работа без любов не е производителна. Мисъл без любов не дава плодове. Всяко нещо, направено без любов, изчезва. Къде са Асирийското и Вавилонското царство? Къде е великата Римска империя? Всяка държава, която не е основана на Любовта, ще изчезне. Днес насилието господства навсякъде: и във войните, и в обикновения, привидно тих и спокоен живот на хората. Те мислят, че победата ще донесе мир и свобода. Не е така – никоя война

досега не е донесла мир и няма да го донесе.

Любовта ще донесе мира и свободата. Тя ще освободи хората от заблужденията им и ще ги задоволи. Светът ще се оправи, когато слънцето на човешката душа изгрее. Днес има условия за това. Няма по-лесно нещо за човека от това, да намери Любовта в себе си и да я прояви. Но и по-мъчно нещо от това няма. За знаещия нещата лесно се постигат, за невежия – мъчно. Тръгнал си да копаяш злато в земята, но объркаш посоката: вместо на изток, ти отиваш на запад и се отдалечаваш от мястото. Обърни се, направи ъгъл от 180° и

ще намериш мястото, дето е заровено златото. Ти се отдалечаващ от Любовта, а при това искаш да реализираш желанието си. Обърни се, направи ъгъл от 180° и ще намериш мястото, което търсиш. Знанието, богатството, Любовта, които търсиш, са на изток, дето изгрява слънцето на Живота.

640

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Мнозина питат къде е Любовта и как ще я намерят.

Обърнете се на изток: там е Любовта, там е Бог. Обърнете ли се на запад, всичко ще изгубите. Който отива на изток, печели; който отива на запад, губи. Ангелите, които напуснаха Небето, за да търсят съкровища, изгубиха и това, което имаха. И хората, които напуснаха рая, за да търсят знание, богатство и слава, изгубиха всичко, което им беше дадено. Така сгрешиха и първите човеци. Всички хора са малджии, всички търсят богатство, заровено в земята. Кой човек не е желал да бъде богат, учен, силен, да има къщи, ниви, имоти, да се разхожда с файтон и с автомобил, да посещава концерти и театри? Не са лоши тези желания, но нищо не допринасят. В края на краищата светът се е превърнал в голяма гробница, дето лежат костите на млади момичета и момци, на майки и бащи, на учители и ученици, на свещеници и проповедници, на управляващи и управляеми и т.н. Казвате: „Красив е светът!“ – Кой свят е красив? Ако говорите за Божия свят, прави сте – красив е този свят. Но ако говорите за човешкия свят, дето се чуват пъшкания и вопли, мъчения и страдания, насилие и ужас – нищо красиво няма в него. Човешкият свят не може да ни радва. Човешкият свят не е нищо друго, освен драма, комедия или трагедия, в която сами себе си измъчват и убиват, сами себе си осмиват. Какво красиво има в такава драма или комедия? Откажете се от вашия свят, обърнете се на изток и влезте в Божия свят, в света на Любовта, на вечния мир и радост, на вечния живот.

Често хората си въобразяват, че могат да постигнат много неща, да станат велики. Човек може да постигне нещо, докато се качва по планината, за да стигне най-високия връх. Това е изкачване нагоре, до пълна възраст. Дойде ли човек до тази точка, повече не може да се повдига – той е стигнал

върха. Оттам няма изход: или в пропастта ще падне, или ще се върне назад. Връщането е за предпочитане пред падането в пропастта. Да се обърнеш в друга посока е за предпочитане пред връщането. Щом дойдеш до крайната посока, ще се обърнеш към Изток, към Извора на живота, ще вървиш напред и ще слушаш гласа на Разумното Начало в себе си. Ако не слушаш този глас, ще паднеш в пропастта.

641

ПЪТЯТ КЪМ ИЗТОК

Един беден, но разумен човек минавал през една гора и видял на пътя си голяма пропаст. Понеже през този път минавали много пътници, той се спрял за малко, за да предупреди някои от тях да не паднат в пропастта. По едно време той видял, че приближава един пътник – богат търговец, замислен в своите работи. Бедният се изпречил на пътя му и казал: „Приятелю, отбий се надясно, да не пострадаш.“ – „С какво право се изпречваш на пътя ми? Аз знам къде вървя, не ми препятствай!“ Махнал с ръка и продължил пътя си. Едва изминал стотина метра и се чул вик. Богатият паднал в пропастта и започнал да вика за помощ: „Братко, помогни ми да изляза от тази дупка.“ Бедният се приближил, хвърлил едно въже и му помогнал да излезе. След това казал: „Нали те предупредих, че има опасност на пътя ти? Защо не ме послуша?“ – „Ще слушам вече. Бързах, не исках да ме спират в пътя.“

Следователно когато Разумността ви говори, трябва да слушате. Не питайте какво право имат да ви спират на пътя, не питайте защо този простак ви дава съвет. Щом Разумността говори, слушайте я. Дали говори чрез дете, или чрез възрастен, слушайте гласа А. Дали прост или учен ви говори, щом съветът му е разумен, слушайте го. Прост човек е онзи, който говори без любов. Който говори с любов, е разумен. Слушайте гласа на Разумността в себе си. Този глас е гласът на Любовта, която говори изключително Истината. Следвайте гласа на Любовта, погледа на Любовта и нейните движения. Тя показва посоката, към която човек трябва да се движи. Изменете посоката на движението си, която води към стария живот, и следвайте новата посока на Любовта. Тя

е път към Изток, дето цари абсолютна Чистота. Ще кажете, че човек трябва да се чисти, да придобие поне частична чистота. Не частична чистота, но абсолютна Чистота е нужна на хората.

В новия път на живота ще има и драма, и комедия, и трагедия, но не като тези на стария живот. Трагедията на старозаветния се заключава в това, че са отнели ябълката му и са я дали на друг. Той плаче, страда, че са отнели нещо от

642

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

живота му. Трагедията на праведния се заключава в същото, но той не страда. Той се радва и казва: „Все едно е дали аз ще изям ябълката, или моят ближен.“ Значи ако ти изядеш ябълката, това не е драма; ако ближният ти я изяде, това е вече драма. Аз поддържам онази драма или трагедия, когато ябълката минава от тебе в твоя ближен. Нека драмата влезе в тебе, а не само отвън да я изучаваш. Досега хората са страдали

фиктивно. Когато страданието проникне дълбоко в душите им, светът ще се оправи. Съвременните хора не познават още истинските страдания. Те се мъчат, страдат, но душите им още не са засегнати. За да спечели човешките души, Христос дойде на Земята и пострада. Така Той показва пътя на човечеството към спасение. Единствената сила в света, която желае доброто и щастието на човечеството, е Любовта.

И тъй, върнете се от пътя, по който досега сте вървели.

Престанете да тъпчете надясно и наляво, на запад и на изток. Една посока трябва да държите – нагоре, към Любовта – перпендикулярът на живота. Като хванете тази посока, мислите, чувствата и постъпките ви ще станат светли. Щом светлината се яви, денят настъпва. Колкото повече се намалява светлината, топлината и силата, толкова денят се намалява и наставка нощ. На старите казвам: обърнете се под ъгъл 180°, дето младите вървят. Младите и старите трябва да се срещнат, а те се разминават. Тази е причината, дето и едните, и другите не успяват. Младите тръгват към изток, за да търсят богатство. Като дойдат до известно място, те се разколебават и казват: „Не е този пътът, ще вървим по пътя на нашите

деди и прадеди." Пътят на старите е към запад. Не ходете по този път. Обърнете се и следвайте новия път – към Изток. Не търсете Любовта там, дето дядо ви я е търсил.

Единственият път, по който можем да намерим Любовта, е Христовият път – пътят към Бога. Като дойде голямото страдание, Христос каза: „Господи, ако е възможно, нека Ме отмине тази чаша.“ Най-после Той каза: „Господи, да бъде Твоята воля! В Твоите ръце предавам духа Си.“ Какво изгуби Христос, като се пожертва? – Не само че нищо не изгуби, но се прослави, велик човек стана. Докато човек държи духа

643

ПЪТЯТ КЪМ ИЗТОК

си в своите ръце, обикновен ще си остане. В който момент предаде духа си в ръцете на Бога, велик ще стане. Това значи да възлюбиш Господа с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила и да станеш служител на Любовта.

Помни: следвай пътя към Изток. Това се постига чрез Любовта. Люби Бога, люби ближния си, люби и себе си, за да намериш пътя, който води към Изток. Колкото повече се отваряш за Любовта, толкова повече се приближаваш към Бога. Затова е казано: „Да възлюбиш Бога с всичкия си ум, с всичкото си сърце, душа и сила; и ближния – като себе си.“

12 септември, 5 ч., София – Изгрев

ИЗВОР НА ЛЮБОВТА

Първо послание Петрово, 4. глава

Често хората се запитват защо са дошли на Земята.

Много просто – да страдат. Това не трябва да ги плаши.

Страданието има своята добра страна. Причината за някои страдания е доброто. Ще кажете, че злото произвежда страдания. Злото причинява мъчение, а доброто – страдание.

Следователно, на първо място, човек е пратен на Земята да страда; на второ място – да се учи, и на трето място – да помага. Който не разбира своето предназначение, често се натъква на противоречия. Като не разбира своето предназначение, той иска да стане божество, да постигне всичко, каквото желае. Обаче трябва да знаете, че великите неща мъчно се постигат. Лесно можеш да пренесеш прашеца от едно място на друго, но мъчно се пренася голям товар, мъчно се пренася една планина. Един виден руски цигулар слушал друг цигулар да свири. Понеже последният бил по-голям майстор от него, той се обезсърчил и като се върнал у дома си, се самоубил. Той се отчаял, че никога няма да постигне изкуството на своя колега цигулар. Самоубийството е резултат на чрезмерно честолюбие в човека. Не е геройство да се самоубиеш: геройство е да се справиш със страданието.

И тъй, ще знаете, че човек страда, когато е лишен от доброто, от хубавите неща в живота. Обере те някой – страдаш, умре детето ти – страдаш, изгубиш възлюбения си – страдаш, изгубиш службата си – страдаш. Значи страданието се причинява от загубата на нещо, което си обичал и ценил. За да не страдаш, трябва да разполагаш с много блага и ценности. Ако вземат жената на някого, какво ще прави той? – Никой не може да открадне жена, тя не е предмет, който може да се краде. Който се опита да открадне жена, той пада в бездънна пропаст.

645

ИЗВОР НА ЛЮБОВТА

Жената е най-голямата сила в света. Под жена разбирам живота. Кой може да открадне живота? Велика сила е животът. Формите на живота се разрушават, но самият живот – никога. Щом се разруши една форма, създава се втора, трета

и т.н. Може ли водата в Природата да се изгуби? – От едно място ще се изгуби, на друго ще отиде; от едно място ще изчезне, на друго ще се яви. Може ли някой да открадне Слънцето, може ли да открадне Земята? – И Земята, и Слънцето вървят по свой път, никой не може да ги отклони от пътя им, нито да ги открадне. Дръжте в ума си мисълта: има неща, които никой не може да открадне. Има неща, които могат да се крадат. Радвайте се, че са ви взели това, което може да се отнема. Ако си болен и ти вземат обувката, радвай се. Вън е топло, Слънцето грее. За предпочитане е тогава да ходиш бос, да възприемаш енергията на земята, отколкото да бъдеш обут. Така ще се излекуваш. Щом дойде лятото, събуйте се боси, свалете ръкавиците от ръцете си, булата от лицата си и се изложете на слънчевите лъчи. Свалете всички физически, сърдечни и умствени була от себе си, за да се ползвате от слънчевата светлина и топлина. Сега срещате богати, образовани хора без чорапи, с една подложка на крака

и едно ремъче. Това са техните обувки. Те възприемат енергията на земята направо чрез кожата си и така се лекуват. Зимно време въпросът е поставен другояче: не можеш без обувки. Условията са сурови, следователно човек не трябва да се излага.

Сега да дойдем до същественото: да различаваме проявите на хората и да знаем техните причини. Някои хора са мрачни, песимисти. Причината на техния песимизъм се крие в миналото, в живота на дедите и прадедите им. Песимистът е крайно страхлив, със слаба вяра и надежда. Някои хора са весели, жизнерадостни – и те са наследили тази черта от своите деди и прадеди. Вярата и надеждата в тях са силно развити. Заекът, макар и страхлив, има силно развита надежда. Той е весел. Това се дължи на кръглата форма на лицето му. Като го подгони хрътката, той хуква да бяга и си мисли: „Благодаря на хрътката, че стана причина да удължа

646
СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

задните си крака, да бягам бързо.“ Нагоре заекът бяга силно, затова обича баирите. Обаче бяга ли надолу, от време на

време се спъва, преобръща се и забавя движението си. Тогава хрътката лесно може да го стигне.

Изучавайте себе си, изучавайте хората, животните и растенията, за да дойдете до понятието „космичен човек“. В това понятие се включва цялата Вселена. Космичният човек представя Божествения организъм, на който ние сме удове. Голям, необятен е космичният човек, поради което виждаме само отделните му части, разхвърляни из цялата Вселена. Виждаш един човек, втори, трети – като отделни единици. Всъщност между всички хора, животни и растения има тясна връзка, както между удове на един и същи организъм! Ще дойде ден, когато хората ще виждат тази връзка и ще се ползват от нея. Това показва, че съвременните хора има още много да учат, докато дойдат до истинското познаване на нещата. Днес всички говорят за душата и духа, без да знаят къде е тяхното седалище. То се намира някъде в мозъка, отдето те наблюдават живота на човека и го направляват. Къде точно е мястото им, малцина знаят. Не е важно да знаете мястото на душата и на духа, важно е да им давате възможност да се проявяват. Хранете душата си с Любовта, а духа си – с Мъдростта.

Колкото повече хора обичате, толкова по-широка и необятна става душата ви; колкото по-малко хора обичате, толкова повече душата се затваря. Всички сетива са в услуга на душата.

Също така умът, сърцето и волята са в услуга на душата. Ето защо дръжте в изправност сетивата си; дръжте в изправност мозъка и сърцето си, за да изпълняват службата си правилно. Само така хората могат да бъдат щастливи. Докато не направят връзка с духовния свят, с всички разумни същества, те ще останат далече от Истината, от знанието и Любовта.

Мнозина казват, че разбират живота, а се отнасят с пренебрежение към камъните, даже към растенията и животните. Щом пренебрегват камъните, разбирането им за живота е ограничено. Според някои учени камъните са спящи същества, които един ден ще се пробудят. Който гледа на тях като на живи същества, не си позволява да ги удря, да ги чука или мести без нужда. Много хора са пострадали от тях,

ИЗВОР НА ЛЮБОВТА

когато ги удрят с чук: от камъните се отчупват малки парченца, които влизат в очите им и ги ослепяват. Има камъни, които по никой начин не трябва да местите, нито да удряте. Който се осмели да направи това без позволение, скъпо плаща. Макар и спящи същества, камъните оказват влияние върху хората. Ако може да се говори за влияние на камъните, колко повече хората си влияят едни на други! Първото влияние на човека иде от майката и бащата. Майката влияе на детето си, докато е още в утробата ѝ, чрез своите мисли, чувства и постъпки. Не по-малко влияние върху развитието на детето оказва храната на бременната жена, както и тази, която тя дава на детето си след раждането му. От духовния живот на майката зависи какво ще бъде детето. Майката може да роди обикновен човек, талантлив, гениален или светия. От нейния сърдечен и умствен живот зависи бъдещето на детето. Майка, която не носи отговорност за своя живот, има предвид само сегашните условия. Тя не мисли за бъдещето, за Целокупния Живот. В това отношение тя прилича на Настрадин Ходжа, който казва: „Когато умре жена ми, половината свят се свършва за мене; когато умра аз, целият свят се свършва.“ Обаче и след смъртта на Настрадин Ходжа светът продължава да съществува.

Човек дохожда много пъти на Земята, а не само един път. „Колко пъти дохожда?“ – Колкото пъти иска – от него зависи. Обикновеният човек се преражда на всеки 45 години. Ако той слиза на Земята да се учи, разумните същества му определят в кое семейство ще се роди. Той няма свободен избор. Ако човек идва на Земята съзнателно, за да помага на хората, той има свободен избор да се роди, дето иска. Колкото по-напреднал е човек в развитието си, толкова по-голяма свобода има при слизането си на Земята. Гениалните хора и светиите идат рядко на Земята, когато човечеството отбелязва епоха в своя живот. Великите Учители пък идат на Земята през всеки две хиляди години. Те внасят голямо преобразование в човешкия живот.

Време е вече хората да изучават светлината в качествено и

количествено отношение. Така те ще разберат, че светлината се различава по качество от посоката и ъгъла на падането ѱ.
648

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Не е все едно дали светлината пада перпендикулярно, или под наклон. Изучавайте светлината, въздуха, водата и хляба, за да разберете същественото в живота. За мнозина това не са интересни неща. Те се интересуват от духовни въпроси, изучават Библията като свещена книга, в която мислят, че ще намерят всичко, което ги интересува. Свещена книга е Библията, но друг е истинският оригинал – това е Библията на Божествения свят, в която е изразен Целокупният Живот. От нея излизат и духовната, и физическата Библия – като копия, т.е. като отражения на живота. Божествената Библия се чете само от гениални хора и от светии. Те правят преводи от нея и ги дават на хората, за да се учат от тях. Всяка мисъл, свалена от Божествения свят, претърпява две пречупвания: първо минава през ангелския свят, а после – през човешкия свят. Тази е причината, поради която Божествените идеи понякога се изопачават. Колкото по-високо е организиран човешкият ум, толкова по-вярно схваща идеите, които слизат от Божествения свят. Какво всъщност представлява Божественият свят? – Той е толкова красив, че с никакво перо не може да се опише. Само за миг се отваря той за обикновения човек и пак се затваря. Може ли за толкова малко време да се изучи и познае?

В древността един ученик на окултна школа помолил учителя си да го заведе в Божествения свят: само да го зърне и пак да се върне назад. Най-после учителят изпълнил желанието му. Поставил го в магнетичен сън и го завел в Божествения свят. Като се намерил в този красив свят, ученикът започнал с жадност да хвърля погледи навсякъде. Учителят се въоръжил с търпение, за да го чака. Като видял, че той няма намерение да се връща, казал му: „Хайде да слизаме.“ – „Почакай малко, едва съм дошъл. Нищо не съм видял още.“ Учителят му отговорил: „Ти пожела да дойдеш само за един момент тука, а се изминаха вече 250 години.“ Какво показва това? – Че за красивите неща няма време. За красивите неща

времето се съкращава, а за лошите и грозните се удължава. Съвременните хора не разбират дълбокия смисъл на живота, нито законите, които го управляват, затова критикуват нещата. С критика нищо не се постига. „Защо идат стра-
649

ИЗВОР НА ЛЮБОВТА

данията, защо моите страдания са толкова големи? Все на моята глава ли трябва да се сипят?“ – Това е криво мислене. Ти живееш себично, не се вглеждаш в живота на окръжаващите, за да разбереш, че и те страдат, дори повече от тебе. Един човек постоянно се оплаквал от страданията си. Той мислел, че кръстът, който му е даден да носи, не е по силите му. Един ангел го чул и дошъл при него, за да му помогне. – „Какво искаш?“ – запитал го ангелът. – „Искам да се намалят страданията ми, да ми се даде по-малък кръст.“ – „Желанието ти може да се задоволи. Върви след мене.“ Ангелът го завел в една голяма стая, дето се намирали кръстовете на всички хора, и го оставил свободен, сам да си избере кръст. Човекът разгледал всички кръстове, вдигал ги, слагал ги, за да опита тежестта им, и най-после видял, настрани някъде, едно малко леко кръстче. – „Ето това кръстче искам.“ – „Това е твоят кръст, който ти беше даден да носиш и от който постоянно се оплакваше.“ Той взел кръста си и засрамен излязъл вън. Много хора мислят като този човек. Те приличат на деца, които се оплакват, че майка им не ги обича. Защо не ги обича? – Защото им е дала малка ябълка, защото тънко им е намазала хляба с масло. Ако им беше дала голяма ябълка или дебело намазано парче хляб с масло, ще кажат, че ги обича. Така не се разсъждава. Всички хора – учени и прости, богати и бедни – са поставени на изпит. На едного Провидението дава голяма ябълка, на друг – малка ябълка, и наблюдава как ще я приемат. На едного сипва ядене с голяма лъжица, на друг – с малка лъжица, и пак наблюдава. Ако гледате към голямата ябълка или голямата лъжица на съседа си и се сърдите, не сте издържали изпита си. Ако се радвате, че неговата ябълка е по-голяма, вие сте издържали изпита си. Тогава Провидението пише: „Това дете ще стане велик човек.“

Ползвайте се от опитностите на миналото. Не мислете, че в миналото не са живели културни хора. В миналото са живели по-културни хора от сегашните, но и по-некултурни е имало. Съвременните хора разполагат с по-добри и богати условия от миналите, но малцина ги използват, както трябва. 650

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

Едно време хората не са разполагали с радио, със самолети, както сегашните хора. Когато се яви идеята за самолета, хората очакваха той да им донесе щастие. Днес обаче самолетът носи нещастие на човечеството. Той снеса своите разрушителни яйца навсякъде, дето трябва и не трябва, като причинява големи пакости и злини. Тези яйца разделят хората, смразяват ги и ги отдалечават едни от други. Такива яйца срещахме и в отношенията на хората.

Двама приятели се обичат, често се срещат, разговарят се братски и взаимно си помагат. Един ден те срещат млада красива мома, която поглежда към тях, усмихва им се и си отминава. Тя е хвърлила вече яйцето на раздора помежду им. В първо време те само се произнасят за нея, че е красива мома. Като я срещнат втори път, момата спира вниманието си повече върху единия от тях. Този поглед е второто яйце, което ги разделя. Те се настройват един против друг и се скарват. Коя е причината, че момата е спряла погледа си повече върху единия? Ако погледът ѝ е Божествен лъч, естествено е тя да отправи погледа си върху онзи, който е по-студен. Кой се грее повече на слънце? – Който е по-измръзнал. Който е по-топъл, по-малко се грее на Слънцето. На какво се дължи разположението на момата към единия от приятелите? – Двамата приятели са два извора, които минават през различни земни пластове. От кой извор ще пие момата? – Ако е разумна и слуша интуицията си, тя ще пие от онзи извор, който минава през по-чисти земни пластове. Тя казва: „Искам да пия чиста вода, да бъда здрава и да не страдам. Ако пия от нечистата вода, ще попадна в човешкия порядък и ще страдам.“ Ще кажете, че нечистата вода може да се пречисти, да се маскира нечистотата ѝ: ще ѝ турят малко сироп, ще се оцвети и ще стане приятна за пиене. И

това е възможно. Окото и вкусът могат да се залъжат, но стомахът – никога. Щом влезе нечиста вода или храна в него, той започва да протестира.

Помнете: Любовта е извор. Дето мине, тя напоява, оросява, освежава. Който е пил от извора на Любовта, и болен да е, оздравява; отчаян и обезсърчен да е, насърчава се. Един княжески син се влюбил в една красива мома, която не отго-

651

ИЗВОР НА ЛЮБОВТА

варяла на чувствата му. Той се отчаял толкова много, че решил

да се самоубие. Момата го срещнала, спряла го и му казала две думи. Лицето му светнало от радост, той веднага се усмихнал и се отказал от намерението да се самоубие. Интересно е какви са двете думи! Това не е важно; важно е, че след тези думи младият княз казал: „Има смисъл животът.“ Заслужава човек да се жертва за Любовта. Когато момъкът обича една мома, тя трябва да знае, че Бог я обича чрез него. И когато момата обича момъка, пак Бог го обича чрез нея. Радвайте се на Любовта, която се проявява чрез хората. Любовта иде от Бога, но чрез хората. Когато слушате музика на радиото, от него ли иде тя? Радиото само предава музиката, без да я произвежда. На същото основание бъдете и вие проводници на Божиата Любов. Колкото по-добре я предавате, толкова по-голямо е Божието благословение върху вас.

Съвременните хора се нуждаят от вяра и любов. Проявете Вярата, за да се справите със съмнението. Приложете Любовта,

за да видите плодовете на живота. Ако имате едно семенце, не питайте може ли да стане от него голямо дърво, но го посейте в земята, за да се укрепи вярата ви. Като го поливате и окопавате с любов, семенцето ще се превърне на голямо дърво, което ще дава сладки плодове. Това правят Вярата и Любовта. Христос казва: „Ако имаш вяра като синапово зърно и кажеш на планината да се помести, тя ще се помести.“ Какво подразбира думата планина? Може ли човек да мести планината? Този стих има вътрешен, скрит смисъл. Планината подразбира скръб, беднотия, болести, мъчности и др. Който

има вяра, може да премества скърбите си, да се освобождава от тях. Скръбта може да бъде голяма като планина, но вярващият лесно се справя с нея. Той казва на скръбта: „Премести се, за да дойде радостта.“ На бедността казва: „Дай мястото си на богатството.“ На невежеството казва: „Дай мястото си на знанието.“ Вярващият постига всичко. Кой вярващ? – Който приема нещата по дух, а не по буква.

Радвайте се на онези дарби, на онова богатство и знание, зад които стои Бог. Никоя сила в света не е в състояние да отнеме тези дарби, това богатство и знание. Радвайте се на всички хора – учени и прости, бедни и богати, умни и глу-

652

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

пави, здрави и болни. Ще кажете, че не можете да се радвате на глупавия, на болния, на бедния. Радвайте се и на тях, за да подобрите положението им. Да се радвате на всички хора, това значи да виждате в тях доброто, а не слабостите и недъзите им. Преди години, когато правех своите научни изследвания в България, навсякъде си пробивах път, защото търсех само добродетелите на хората. Казвах им, че се интересувам от добродетелите, а не от недъзите им. Те познават недъзите си по-добре от мене, но не познават добродетелите си – за тях именно им говорех. Като изнасях добрите черти на хората, не срещнах никакви противоречия. Казвал съм понякога недъзите и отрицателните черти, но само когато могат да ги изправят. Иначе няма смисъл да се занимавам с отрицателните сили в Природата.

Използвайте условията в сегашния живот, за да развivate дарбите и способностите си. Ако искаш да станеш певец, посещавай добри певци, за да те импулсират; ако искаш да проявиш доброто в себе си, дружи с добри хора – те са проводници на Божественото. Свързвай се с разумни и възвишени същества, за да възприемеш нещо от тях. На по-нисходящите от тебе ти ще дадеш нещо. Това значи правилна обмяна между хората. Отгоре ще приемаш, надолу ще даваш. Докато хората не отправят ума си към Божествения свят, отдето ще възприемат, те не могат да разчитат на никаква култура. Културата се предава от висшия към нисшия свят

и от нисшия към по-нисшия. Умът, сърцето и душата са проводници на благата, на дарбите и способностите, които идат от възвишения свят. Умът отделно представлява мъжа, а сърцето – жената. Умът и сърцето заедно представляват целокупния човек, в когото влизат 60 милиарда душички: 30 милиарда мъжки и 30 милиарда женски.

Приблизително толкова души съществуват и на Земята. Това твърди окултната наука. За да се развива правилно детето, то трябва да мине от Любовта към Мъдростта. Детето представлява Истината. Христос казва: „Ако не станеш като малките деца, не можеш да влезеш в Царството Божие.“ С други думи казано: ако не възприемеш Любовта, Мъдростта и Истината, не можеш да влезеш в Царството Божие. Ако

653

ИЗВОР НА ЛЮБОВТА

не минеш през формата на жената и на мъжа, не можеш да влезеш в Царството Божие. Какво представлява мъжът? – Същество, което влиза в царството на Любовта. Какво е жената? – Същество, което влиза в царството на Мъдростта. Какво е детето? – Същество, което влиза в царството на Истината. Мъжът въвежда жената в царството на Любовта, жената въвежда мъжа в царството на Мъдростта, а детето въвежда майката и бащата в царството на Истината. Тази е връзката, която съществува между бащата, майката и детето. При това положение животът се осмисля.

Като знаете това, отнасяйте се с почит и уважение един към друг, за да използвате разумно великите Божествени блага и да направите живота си приятен и щастлив. Много хора живеят в голямо изобилие, но не знаят как да го използват. Имаш четири-пет деца, но не разполагаш със средства, за да им дадеш нужното образование. Две деца са нужни на човека: едно момче и едно момиче. Децата са богатство. Стремете се към това богатство, без да бъдете алчни. Малко деца – малко желания. Важно е човек да реализира желанията си, а не да ги трупа. Защо ще се обременяваш с богатство, от което не можеш да се ползваш? Много злато има заровено в земята, но то се разкрива само на онзи, който е развил обонянието си, отдалече да го помириша. Щом го намери,

той ще си вземе толкова, колкото му е потребно. Ще каже някой, че не се интересува от златото. Ще се интересува от златото като средство в живота ти, а не като цел. В този смисъл ще се интересува от всичко, което помага за твоето развитие. Така ще се интересува и от мъжа, и от жената, и от детето.

Да се радваме на всичко, което ни заобикаля. Да се радваме на светлината и топлината, на въздуха, на водата и на хляба. Да се радваме, че живеем в един век, когато можем да се опознаем помежду си, да познаем мъжа, жената и детето. Това е една от великите задачи, която ще решим в бъдеще.
12 септември, 10 ч., София – Изгрев

ДОБРИ ПЛОДОВЕ

На какво се дължат мъчнотиите в живота? – На еднообразните и обикновени човешки работи. Какво ще придобие човек, ако цял живот мисли само за обуца? Днес мисли за модата на обувките във Франция, утре – за обувките в Англия, на третия ден – за американските модни обувки, на четвъртия ден – за германските модни обуца и т.н. Това е еднообразие, което уморява човека и създава ред мъчнотии в живота му. За много неща мисли човек, и то все еднообразни, обаче за едно не мисли – за главата си. Ако запитате учените как е създадена човешката глава, и те не могат да отговорят. И хората, и ангелите, и Бог е работил върху създаването на човешката глава и на човешкото лице, но единствен Бог знае как ги е създал. Хората не знаят нищо по този въпрос. Те виждат само, че има нещо, което не им харесва. Някой не харесва формата на главата си, друг – носа си, трети – брадата, ушите, очите си и т.н. Това показва, че главата още не е завършена. Следователно не можете да се произнасяте върху незавършените процеси. Човек сам е изопачил челото, носа, устата, брадата, очите, ушите си и сам трябва да ги изправи. И тъй, всеки недостатък на човека показва, че му липсва известен център в мозъка, т.е. че не е още развит. Чувате някой да казва, че не се интересува от музика, от религия, от красиви неща и т.н. Това показва, че музикалният, религиозният или друг някой център не е развит в него. Невъзможно е да бъдеш религиозен, музикален или учен човек, ако това не е написано на главата или на лицето ти. Ние не вярваме в богатството на човека, ако той няма поне десет милиона златни лева в някоя банка. Ще кажете, че някой има десет милиона книжни пари. Ние не вярваме в книжните пари. Самата наука не ги признава. Някой художник ще нарисува един портрет и ще го продаде за 30-40 хиляди лева. Ако по този портрет не можеш да прочетеш целия живот на човека,

655

ДОБРИ ПЛОДОВЕ

той може да се купи с книжни пари, но не със златни. На портрета трябва да се виждат всичките бои. Черната боя представлява сенките в човешкия живот; светлата боя пред-

ставява планинските върхове, които се огряват от Слънцето. Ако в Природата не съществуваха светлини и сенки, нямаше да има никакви картини.

Казано е в Битие:

В начало създаде Бог небето и земята.

А земята беше неустроена и пуста.

И Дух Божий се носеше върху водата.

И рече Бог: да бъде виделина!

И стана виделина. (1-3. ст.)

Виделината представлява Разумното Начало в света.

Щом дойде разумността, истинската работа започва. Светлината само изявява виделината. Чрез светлината предметите се проектират, както върху платно. Казвате, че знаете какво представляват светлината и виделината. Вашето знание е само теория. Знаеш, предполагаш, че си добър, но не си опитал добротата си. Мислиш, че можеш да пееш, но не си проверил това. Слушаш как пеят хората, добрите певци, и мислиш, че и ти можеш да пееш. Излез на сцената и се опитай да видиш как ще пееш. Вземи един чист, ясен, мек тон, и виж ще задоволиш ли публиката. Гласните струни се нуждаят от любов, от мекота, от нежност. Ако нямаш любов, ако езикът ти е невъзпитан, гласът ти ще бъде груб, тоновете ще бъдат нечисти, неясни. Това не е пеене. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка се отразяват върху специални места в човека. Мисълта се отпечатва на челото, чувствата – на носа, а постъпките – на брадата. Значи работата на ума създава челото, работата на сърцето създава носа, а работата на волята – брадата. Ако умът, сърцето и волята не са активни на Земята, и на Небето ще бъдат такива. Развитието на човека зависи от неговия ум, сърце и воля, както и от неговото тяло, душа и дух.

Какво представлява развитието? – Процес на проявяване. Търговецът сменя топовете с платове и постепенно ги

656

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

развива. На този продаде пет метра, на онзи десет, докато се свършат. Той развива топ след топ – и търговията му се развива. Бог е създал човека. Бог е съвършен, следователно

и човекът е съвършен. Човек е подобен на топ плат, който постепенно се развива. Докато не се продаде, т.е. докато напълно не се прояви, той не се е развил още, не е проявил съвършенството си. Ето защо трябва да се минат милиарди години и векове, за да се прояви съвършенството, което Бог е вложил в света, в човека и във всичко, което Той е създал. След милиарди векове ние ще видим Божествения план проявен и реализиран. Това не трябва да ви обезсърчава, но трябва да знаете кое е съществено в живота и кое не е съществено.

Каква мисъл е тази, която не се отпечатва върху челото ви? Какво чувство е това, което не се отпечатва на носа ви? Каква постъпка е тази, която не се отпечатва на брадата ви? За такава мисъл, такава чувство и такава постъпка казваме, че са преходни и несъществени. При това положение хората мислят за вас, че сте велик, гениален човек – това нищо не значи. Важно е какво вие мислите за себе си. Всеки си остава с онова величие, което носи в себе си. Колкото и да е голям слонът, пак си остава слон. Каквото и да мислят хората за тебе, тяхната мисъл не може да те направи нито по-велик, нито да те унижи. Преди да те нарисува художникът хубаво, ти сам трябва да си се нарисувал. Ако художникът вложи в твоя портрет нещо хубаво, което ти не си изработил още, този портрет не отговаря на действителността. Добрият и гениален художник схваща онези черти на човека, които никога не се изменят. Ако предаде само един момент от неговия вътрешен живот – тъгата, радостта, разположението или гнева му, той е представил едно статическо състояние на човека. В следващия момент човек има вече друго състояние, което не може да се предаде.

Не е лесно да бъдеш художник. Какво изражение е имал Христос на лицето Си, когато е изгонил с камшик търговците от храма? Обаче не смесвайте образа на Христа като Божество, като Син Божий, с образа Му като човек. Дошъл на Земята, облечен в човешка форма, Христос понесе страда-

657
ДОБРИ ПЛОДОВЕ

нията на хората. Той трябваше сам да носи Своя кръст. Носи

го до едно място и после го захвърли – остави го на хората да го носят. Това беше естествено. Христос пое кръста на човешките страдания, показва им как се носи той, но не ги освободи абсолютно от страданията им. И те трябва да понесат част от страданията си, да имат дял в Христовата Любов. Как умря Христос – като човек или като Син Божий? – Като Син Человечески. Той напусна видимата човешка форма и възкръсна. Оттогава пак живее между хората, но невидим. И днес Христос е между хората и ги наблюдава как живеят. Двама души се карат, ругаят се, без да подозират, че Христос ги слуша и ги запитва: „Съгласен ли е вашият живот с Евангелието?“ Хората се наричат едни други с думите говедо, животното и др. Кой тури тези думи в речника им? – Те сами ги измислиха. Първоначално говедата не са били като сегашните. След грехопадението и те са слезли по-долу, отколкото са били някога. Хората заели техните места, а те слезли още по-надолу. Задачата на хората е да се повдигнат, да заемат първоначалните си места. Така те ще дадат възможност и на говедата да заемат местата си, определени им първоначално от Бога. Тогава ще разберете какво представлява говедото. Днес езикът на хората не е такъв, какъвто е бил първоначално. Понеже са взели мястото на говедото, и езикът им е такъв. Щом се повдигнат, ще заговорят на онзи език, който някога са знаели.

Какво означава думата говедо? – Частицата го означава ходя, отивам, а ведо, води – знание, учение. Значи който отива да се учи, е говедо. Мнозина мислят, че животните са глупави. Всъщност животните не са глупави. Паякът, който минава за неразумно същество, прави такава фина мрежа, каквато човек не може да направи. Осата си е създала такава устойчиво жилище, каквото човек не може да направи. Един ден наблюдавах как една оса смучеше мед от една чинийка. В това време до нея се приближи един голям бръмбар, който искаше да хапне от меда. Имаше място и за него на чинийката, но той започна да дразни осата, да я предизвиква, понеже се чувстваше по-голям и по-силен от нея. Той не

преценяваше неприятеля си, не знаеше, че осата е по-добре въоръжена от него. Осата извади жилото си и го ужили, след това откъсна главата му и я захвърли настрани. Сега и на вас казвам: не предизвиквайте осата. Тя е добре въоръжена, не можете да се борите с нея. За да се справите с неприятеля си, не трябва да го подценявате.

Изучавайте възможностите и условията, с които разполагате. Изучавайте условията и възможностите и на своите ближни. Всеки трябва да знае какви сили се крият в неговия ум, в неговото сърце и в неговата воля. Достатъчно е да погледнете челото на човека, за да разберете какви сили се крият в неговия ум. Колкото по-добре е развит умът му, толкова по-чувствителен е той. Чувствителността му помага да открива златото в земята. Той схваща теченията в Природата и по тях се ориентира – без да е геолог, той открива земните богатства. Това се дължи на известна дарба, върху която е работил в миналия си живот. Такива хора минават за набожни. Кои са качествата на набожния човек? – Той има устойчив характер, никаква сила не е в състояние да го изкара от равновесието му. Той не губи разположението на духа си. Той е едно с Бога. Набожният има висок морал – той може да се огъва на една или на друга страна, но никога не пада. Само онзи пада, който няма любов в себе си. Обичайте всичко, което Бог е създал. Изгубите ли любовта си, вие сте изложени на падане. Любовта има отношение към равновесието. Кажеш ли, че имаш любов, а не можеш да пазиш равновесие, твоята любов не е истинска.

Някои казват, че Любовта прави човека въртоглав. Не е така. Само онзи става въртоглав, който няма любов в себе си. Опитайте се да завъртите главата на праведния, за да видите дали ще успеете. Не само че няма да успеете, но скъпо ще платите за своя опит. Евреите се опитаха да омотаят и завъртят главата на Христа, но не успяха. И до днес още те носят последствията на своя опит. Който се е отказал от Божествените мисли, чувства и постъпки, той се натъква на лошите последствия на своя неразумен живот. Ще се пазите да не постъпвате като евреите, които не са вън от вас, а вътре във

659

ДОБРИ ПЛОДОВЕ

вас. Опасността, на която човек се натъква, е в самия него, а не отвън. Следователно пазете се от това, което е във вас и може да ви спъне. Там са слабите страни на човека. Една от неговите слаби страни е отлагането.

Често се говори за оправяне на света. Никой не може да оправи света, докато не оправи себе си. Как ще оправиш хората, ако не можеш да оцениш своите мисли, чувства и постъпки и да ги поставиш на мястото им? Как ще събудиш религиозното чувство в човека, ако ти сам не си религиозен? Няма да го направиш религиозен, но ще го накараш да се преструва и да лицемери. В едно семейство сложили на обяд печена кокошка. Това било на великия петък. Случило се, че по това време им дошъл гост. Домакинята веднага скрила печената кокошка и сложила на масата чиния с готвена коприва. Гостът имал добре развито обоняние и усетил миризмата на печената кокошка, но нищо не казал. Поканили го да обядва заедно с тях. Той започнал да яде от копривата и казал:

„Вкусна е копривата, мазничка, напомня печена кокошка.“
Така той изобличил домакините в преструвка и лицемерие. Има нещо ценно в човека, което трябва да се запази. Хората почитат и уважават човека за ценното в него. Какво ще стане с градината, ако изгубите вадичката, от която я поливате? Водата повдига цената на градината – без нея тя нищо не струва. На същото основание казвам: ценните мисли, чувства и постъпки са вадички, които поливат душата на човека, т.е. неговата градина, и дават условия за узряването на добри и сладки плодове.

Какво представлява душата? – Райска градина, пълна със зрели, сладки плодове, с цветя и птички, с бистри извори и поточета. Тя символизира онзи свят, който се отличава с голяма красота. – „Ще отидем ли там?“ – Ако имате любов, ще отидете и всичко ще видите. Ако нямате любов, и да отидете на онзи свят, нищо няма да видите и да разберете. Любовта създава песента и музиката. Щом Любовта отсъства, навсякъде цари мълчание. Любовта носи радост, мир, светлина в човешката душа, тя ражда живота. Изгуби

ли Любовта, човек губи живота, светлината, мира и радостта
660

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

си. Като знаете това, не питайте защо човек се убива или защо другите го убиват. Който изгуби своята светла мисъл, светло чувство и светла постъпка, той е изложен на опасност, лесно могат да го убият. И обратно: не могат да убият човека, който пази своите светли мисли, чувства и постъпки. Само при това положение ще запазите живота си, ще помагате и на близките си. Един ден хората ще ви признаят за герой, но докато дойде този ден, ще минете през страдания, през хули и гонения. Най-после ще понесете кръста си и ще тръгнете за Голгота. Ако не минете през Христовите страдания, не можете да станете герой, не можете да оправите света. Съвременните хора минават за герои, но не са от безсмъртните герои. Те не са дошли още до положението да носят кръста си и да бъдат разпнати. Те не знаят още какво нещо е молитвата, как трябва да се моли човек. Ще се молиш не само за себе си, но за целия народ, между който живееш. Ще любиш не само себе си, но първо ще любиш Бога, после ближния си и най-после себе си. Повечето хора са любили само себе си, поради което са излезли от Бога и са влезли в калта на човешкия живот. Сега трябва да излязат от този път и да се обърнат към Бога. Егоистичната любов води към запад, а Любовта към Бога – към изток. Който отива към Бога, трябва да проявява първо любов към Него, после – към ближния си, и най-после – към себе си. Този човек може да бъде истински творец. Любовта към Бога е единствената мощна сила, която може да повдигне човека над животните. Животните имат любов само към себе си. Ако и човек поддържа тази любов, какво ще бъде? Човек се отличава от животното по това именно, че се е изправил на краката си и главата му е нагоре, по перпендикуляра на живота, т.е. към Бога. Защо тогава да не Го слуша? – „Бог сам ще оправя работите.“ – Така не се говори. Това е особено разбиране, като че Бог е вън от човека. Всъщност Той е в човека вътре и чрез него работи. Слушайте Го, за да учите и придобивате знания. Кое дете става учено и разумно: което по цял ден

пасе говедата или което отива на училище и свършва целия курс на образованието? Човек се отличава от животното по 661

ДОБРИ ПЛОДОВЕ

своята разумност: тя му дава подтик да учи, да люби, да прави

добро. Учи, без да мислиш само за себе си – как да подобриш живота си и на тебе само да е добре. Ще учиш за благо на ближните си, а после и за себе си.

Сега не е въпрос за критика. От всеки се иска да направи това, което може. Паякът може ли да пише като човека? – Той може само да прави паяжина, в която да лови жертвата си. Какво може да направи користолюбивият? – Той може да направи хубава къща, да изоре нивите си, да обработи лозето си, но това е само за него. Хубавите къщи не подобряват човешкия живот. Онова, което подобрява живота, иде отвът ре. Творчество е нужно за живота. Външно къщата може да е много хубава, но вътрешно не е добре наредена. Така гледате някой човек: външно красив, угледен, но вътрешно е затворен, нищо не можете да прочетете в него. Жалко, ако по лицето на човека не можеш да прочетеш нищо или да видиш в него проява на Божията Любов, Мъдрост и Истина. Лицето на човека е книга, която трябва да бъде отворена, да се чете по нея.

Казано е в Битие:

В начало Бог създаде небето и земята,
а земята беше неустроена и пуста.

Често хората цитират стиха: „Бог направи човека по образ и подобие Свое.“ Стихът е верен, но къде остана този човек? Под „образ и подобие“ разбираме умът, сърцето и волята на човека да са като Божиите: светлината на ума, топлината на сърцето и силата на душата му да са като Божиите. На Божест-

вената светлина, топлина и сила всичко расте, развива се и зрее. Става ли същото и на човешката светлина, топлина и сила? Ако на мястото на Божията светлина не поставите знанието, на мястото на Божията топлина не поставите своите добри и възвишени чувства и на мястото на Божията сила

не поставите добрите и благородните си постъпки, нищо не можете да постигнете. Единствената сила, която пречиства и облагородява нещата, е Любовта. Знание, което не е минало през огъня на Любовта, не е истинско. Всяко нещо, което

662

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

е минало през вратата на Любовта, Мъдростта и Истината, е придобило безсмъртие. – „Да следваме Христа!“ – казват религиозните. Да следваш Христа, това значи Неговата Любов да пребъдва в тебе и твоята любов – в Него; Неговото знание да пребъдва в тебе и твоето – в Него; Неговата сила да пребъдва в тебе и твоята – в Него. С други думи казано: когато учителят преподава, ученикът слуша и учи уроците си. Ако не учи, ще получи слаби бележки – единица, двойка и тройка.

Какво представляват числата едно, две и три? – Единицата е бащата, двойката – майката, а тройката – детето. В Божествения свят единицата е бащата – Любовта, двойката е майката – Мъдростта, а тройката е детето – Истината. Едно и три дават четири – число на бащата; две и три дават пет – число на майката; едно, две и три дават шест – число на детето, двойна тройка. Бащата и майката обичат детето си, защото в него са вложили своя капитал. Казано е в Писанието: „Бог възлюби истината в човека.“ Значи и Бог обича в човека това, което Той сам е вложил в него – Истината. Всеки трябва да възлюби Истината. Обичайте, любете всичко, което Бог е създал, и се пазете от корекция и критика на Божественото. Човешкото можеш да критикуваш, но Божественото – никога. На човешкото можеш да се гневиш, но на Божественото – никога. Дойдеш ли до изопачените човешки работи, ще се молиш да се изправят. Постоянно се молете. И като ядеш, и като ходиш, и като работиш, и като спиш, постоянно ще се молиш.

Един наш познат разправяше своята опитност по отношение на молитвата. Той имал обичай всяка сутрин да се моли – никога не пропускал молитвата си. Една сутрин трябвало да замине за някъде и бързал да стигне навреме на гарата, поради което забравил да се помоли. Отишъл

на гарата, качил се на трена и заминал. Вечерта, когато се върнал у дома си, съобщили му неприятната вест, че едно от децата му, като играло през деня, пострадало – извадили му окото. Един път пропуснал да се помоли на Бога – и нещастieto се вмъкнало в дома му. Следователно нещастieto иде, 663

ДОБРИ ПЛОДОВЕ

когато човек прекъсва връзката си с Любовта, с Мъдростта и с Истината. Не търсете причината за нещастията въвн от себе си. Който не служи на Бога, сам си причинява нещастия.

И тъй, дайте ход на Любовта в себе си, за да търпите всички хора. Каквито и да са убежденията и вярванията им, ще ги търпите, както и вас търпят. Какъвто и да е животът им, ще ги търпите. Че някой бил пияница, това не се отнася до вас – достатъчно е страданието му. Той пие, но от време на време съзнава положението си и сам се критикува. И той не е доволен от себе си, но не може изведнъж да се изправи. Дойде ли някой при вас, приемоте го – не питайте какви са убежденията му. Ако го приемоте с любов, и вашите работи ще се оправят.

Мнозина казват, че Бог живее в човека, но малцина вярват в това. Не е важно какво казваш – важно е да проявиш Божественото в себе си. Не говори на човека, че Бог живее в него, че Христос се е пожертвал за хората, но разбери от какво

има нужда и му помогни. Ако има нужда да му полееш малко водича, направи го – той ще ти благодари. Като постъпваш добре с хората, те ще ти благодарят. И животните разбират от добра обхода. Когато и да е, макар и в далечното бъдеще, те ще се отблагодарят за доброто, което сте им направили. Рано или късно доброто ще допринесе своя плод. Следователно не се отказвайте от Божията Любов, от Божията Мъдрост и от Божията Истина, проявете тези добродетели! Ако не ги проявите, напразно сте дошли на Земята. Пожертвайте най-малкото си свободно време за служене на Бога. Това ще бъде светла нишка във вашия живот. Любовта отваря пътя към Великото и Безгранично Начало. Затова е казано: „Ако праведният напусне своя живот, правдата му не се вменява. И

ако грешникът напусне своя живот, грехът му ще се заличи.“
Затова по-добре е да напуснете стария живот и да влезете в новия, отколкото да напуснете новия живот и да влезете в стария.

Какво се иска от съвременния човек? – Съзнателна и разумна работа. Ако е беден, ще работи повече, без да разчита на касата на богатия. Какво ще ти даде богатият? И той не

664

СЪБОРНИ БЕСЕДИ 1943

е сигурен в богатството си. И бедният, и богатият трябва да работят, да поставят за основа на живота си Божиата Любов, Божиата Мъдрост и Божиата Истина. Това е говорил Христос на времето си, това говори и днес. Много пророци се явиха днес и всички говорят в името на Христа. Слушайте какво говорят и проверявайте думите им. Ще кажете, че те говорят върху ценните неща в живота. Кои са ценните неща? – Любовта, Мъдростта и Истината. Ценното, което носи Любовта, е животът; ценното, което носи Мъдростта, е знанието; ценното, което носи Истината, е свободата. Който не е опитал живота, знанието и свободата, той не е разбрал Любовта, Мъдростта и Истината. Който ги е разбрал, той е щастлив.

Тъй щото, ако ви пита някой какво представлява страданието, ще знаете, че то е неразбраната страна на любовта, на знанието и на свободата. – „Какво представлява радостта?“
– Разбраната страна на любовта, на знанието и на свободата.
– „За коя любов, за кое знание и за коя свобода се говори?“
– Ние говорим за онази любов, за онова знание и за онази свобода, които имаме днес. Човек може да разчита на настоящето, а не на миналото или на бъдещето. Той може да разчита на отношението, което днес има към Бога, а не на това, което е имал в миналото и което ще има в бъдещето. И тогава кажете на ближните си, както Христос е казал: „Както Ме Отец възлюби, така и Аз ви възлюбих.“ Няма по-лесен път в света от пътя на Любовта. Следвайте този път, за да станете истински човеци и да помагате на всички. Така ще дойде радостта у вас и ще ви направи щастливи. Любовта носи живота, знанието и свободата. Който иска да придобие

безсмъртието, да влезе в Любовта.

Казано е в Писанието: „Бог не е Бог на мъртвите, но на живите.“ И аз ви казвам: Бог не е Бог на безлюбието, но на Любовта; Бог не е Бог на невежеството, но на знанието; Бог не е Бог на ограничението, но на свободата. Следователно животът, знанието и свободата са човешки права, дадени от Бога. Те трябва да се използват, за да направят човека радос-

665

ДОБРИ ПЛОДОВЕ

тен и щастлив. Затова приемайте и предавайте правилно живота, знанието и свободата. Това определя какво благословение ще получите от Бога.

Какво ви говорих днес? Казах ли ви да направите нещо невъзможно за вас? Не ви казах да дадете по десет милиона лева, не ви казах да вдигнете Земята на гърба си, не ви казах да нахраните всички хора. Казах ви да цените живота, знанието и свободата, които Бог е вложил във вас. Това е най-малкото, което трябва да направите. Ако не можете да го направите, не може да се разчита на вас. Като цените своя живот, своето знание и своята свобода, ще цените живота, знанието и свободата на другите. Това е най-лесното правило. Ако го приложите, светло бъдеще ви чака; ако не го приложите, ще останете в своето минало, в стария живот. Желая ви да станете добри, разумни и справедливи. Желая ви да проявите това, което Бог е вложил у вас. Както от семката на ябълката израства голямо дърво, което дава сладки, вкусни плодове, така и Божественото у вас да се прояви, да възрастне и да даде добри плодове.

15 септември, София – Изгрев